

IESNIEGUMS

Studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" novērtēšana

Studiju virziens	<i>Socioloģija, politoloģija un antropoloģija</i>
Augstākās izglītības iestāde	<i>Latvijas Universitāte</i>
Reģistrācijas kods	<i>3341000218</i>
Juridiskā adrese	<i>RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050</i>
Tālrunis	<i>67034301</i>
E-pasts	<i>lu@lu.lv</i>

Pašnovērtējuma ziņojums

Studiju virziens "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija"

Latvijas Universitāte

Pašnovērtējuma ziņojums	2
Studiju virziena informācija	5
1. Informācija par augstskolu/ koledžu	5
2.1. Studiju virziena pārvaldība	16
2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte	36
2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums	49
2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade	76
2.5. Sadarbība un internacionalizācija	85
2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana	89
Pielikumi	92
Citi pielikumi	93
Socioloģija (45314)	94
Studiju programmas informācija	97
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	97
3.2. Studiju saturs un īstenošana	103
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	111
3.4. Mācībspēki	117
Pielikumi	121
Diplomātija (45312)	122
Studiju programmas informācija	124
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	124
3.2. Studiju saturs un īstenošana	133
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	139
3.4. Mācībspēki	144
Pielikumi	149
Socioloģija (43314)	150
Studiju programmas informācija	152
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	152
3.2. Studiju saturs un īstenošana	157
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	165
3.4. Mācībspēki	170
Pielikumi	174
Politikas zinātne (43312)	175

Studiju programmas informācija	177
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	177
3.2. Studiju saturs un īstenošana	187
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	194
3.4. Mācībspēki	200
Pielikumi	204
Politikas zinātne (45312)	205
Studiju programmas informācija	208
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	208
3.2. Studiju saturs un īstenošana	213
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	218
3.4. Mācībspēki	221
Pielikumi	225
Sociālās zinātnes (51312)	226
Studiju programmas informācija	229
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	229
3.2. Studiju saturs un īstenošana	234
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	246
3.4. Mācībspēki	252
Pielikumi	259
Kultūras un sociālā antropoloģija (45314)	260
Studiju programmas informācija	263
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	263
3.2. Studiju saturs un īstenošana	274
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	281
3.4. Mācībspēki	287
Pielikumi	291
Kultūras un sociālā antropoloģija (43314)	292
Studiju programmas informācija	295
3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji	295
3.2. Studiju saturs un īstenošana	307
3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums	314
3.4. Mācībspēki	322
Pielikumi	326

1. Informācija par augstskolu/ koledžu

1.1. Pamatinformācija par augstskolu/ koledžu un tās stratēģiskajiem attīstības virzieniem.

Latvijas Universitāte (turpmāk – LU) dibināta 1919.gadā un ir vienīgā klasiskā tipa universitāte Latvijā. LU ir zinātnes universitāte, kurā apvienots un tiek attīstīts valsts galvenais studiju un zinātniskās pētniecības potenciāls dabas, tehnisko, humanitāro un sociālo zinātņu jomā. Latvijas Universitāte kalpo zinātnei un tēvzemei. Līdzdarbojoties pasaules zinātnes un izglītības procesos, tā sekmē Latvijas valsts un nācijas attīstību un ilgtspējību. Studējošo skaita ziņā LU ir lielākā augstākās izglītības iestāde valstī.

Misija: LU misija ir izteikta tās devīzē “Zinātnei un tēvzemei”. LU dod savu ieguldījumu pasaules zinātnes, augstākās izglītības, zināšanu, tehnoloģiju pārneses un inovācijas procesos, nodrošina Latvijas demokrātijas un kultūras izaugsmi, latviešu valodas attīstību un tautsaimniecības uzplaukumu.

Vīzija: Telpa izcilībai, vide attīstībai, laiks atbildībai. LU ir zinātnes universitāte ar augstu starptautisko reputāciju. LU veido starpdisciplināru, atvērtu un uz inovācijām vērstu izcilu darba un studiju vidi. LU darbība ir Latvijas valsts ilgtspējīgas attīstības un ekonomikas transformācijas pamats.

Vērtības:

- Universitātes saime,
- Virzība uz izcilību,
- Zinātnē balstīta attīstība,
- Atvērtība,
- Sadarbība,
- Akadēmiskā brīvība.

LU ir nozīmīga loma ne tikai Latvijas augstākās izglītības sistēmas attīstībā, bet arī valsts ekonomikas izaugsmē, tā nodrošina mūsdienu līmenim atbilstošas studijas un pētniecību, balstoties uz augstākās izglītības un zinātnes vienotību. LU aktīvi piedalās aktuālu valsts un sabiedrības problēmu risināšanā, kā arī ir Latvijas intelektuālās dzīves centrs, kurā tiek radītas arvien jaunas zināšanas, reizē kopjot nacionālo valodu, kultūru un veicinot valsts un sabiedrības attīstību. LU koncentrē spēkus, lai nodrošinātu kvalitatīvas studijas un attīstītu savas zinātniskās izcilības nišas, veidotu starpnozaru un pārnozaru pētījumiem un studijām atvērtas struktūras, nodrošinot augstu investēto resursu atdevi, ilgtspējīgu un videi draudzīgu resursu izmantošanu. LU attīstās kā moderns starptautisks akadēmiskais centrs, kas veido vidi un infrastruktūru izciliem sasniegumiem studijās, pētniecībā un jaunradē.

Studiju process LU tiek īstenots [13 fakultātēs](#), [7 filiālēs](#) un [3 medicīnas koledžās](#). LU zinātniskā darbība tiek īstenota [18 zinātniskos institūtos](#), dažādi pētījumi, apmācības un konsultācijas papildus notiek arī [27 studiju centros](#). LU filiāļu darbības koordinēšanai, pārraudzībai, kā arī LU sadarbības ar pašvaldībām cilvēkresursu attīstības, izglītības un starpnozaru pētniecības veicināšanai darbojas [LU Reģionālais centrs](#). LU ir noslēgti vairāk kā [200 divpusēji sadarbības līgumi ar augstskolām 51 valstīs](#). [LU Kultūras centra](#) pārziņā darbojas vairāk kā 20 amatiermākslas kolektīvi – kori, deju kolektīvi, vokālais ansamblis, senās mūzikas ansamblis, teātris, pūtēju orķestris un keramikas studija. [LU Sporta centrs](#) organizē LU sporta aktivitāšu iespējas līdz pat 40 dažādas sporta nodarbībās 11 sporta veidos – basketbolā, cīņas sportā, fitnesa grupu nodarbībās, futbolā, florbolā,

galda tenisā, kendo, vispārējā fiziskā sagatavotībā, volejbolā, karsējmeitenēs un paš aizsardzībā. LU sastāvā aktīva darbība notiek arī pamatstruktūrvienībās: [LU Muzejs](#), [LU Botāniskais dārzs](#), [LU Rododendru audzētava "Babīte"](#), [LU Akadēmiskais apgāds](#), [LU Baldones observatorija](#). Sekmīgi darbojas arī LU nodibinājumi: [LU Fonds](#) un [Absolventu klubs](#).

Uz 2022.gada 1.oktobri LU strādā 3087 darbinieki, t.sk. 1396 — LU akadēmiskais personāls un 1691 — LU vispārējais personāls. Universitātes finanšu rādītājus raksturo 98 miljonu eiro apgrozījums. Universitātes 135 miljonu eiro lielais pašu kapitāls ir 69% no kopējiem aktīviem. LU galvenā darbība noris Rīgā, Raiņa bulvārī 19 un Torņkalna Akadēmiskajā centrā, kā arī vairākās vietās Rīgā un LU reģionālajās filiālēs Alūksnē, Bauskā, Cēsīs, Jēkabpilī, Kuldīgā, Madonā un Tukumā.

Pasaules universitāšu reitingā *Times Higher Education* zinātnes izcilības jomā LU ierindoja 482. vietā, kopvērtējumā ieņemot 800-1000 vietu (2022).

LU īsteno visu līmeņu studiju programmas, aptverot 28 zinātņu nozares un 22 studiju virzienus. Universitātes 13 fakultātēs tiek īstenotas 140 studiju programmas. Studiju virzienus, tajos īstenoto studiju programmu skaitu un akreditācijas termiņus skat. 1.1.1.tabulā.

1.1.1. tabula

LU īstenotie studiju virzieni, studiju programmu skaits tajos un virzienu akreditācijas termiņi (01.11.2022.)

<i>N.p.k</i>	<i>Studiju virzieni</i>	<i>Studiju programmu skaits</i>	<i>Akreditācijas termiņš</i>
1.	Arhitektūra un būvniecība	1	08.06.2022-09.06.2028.
2.	Dzīvās dabas zinātnes	3	29.05.2013-31.12.2023.
3.	Ekonomika	8	08.09.2021-09.09.2027.
4.	Fizika, materiālzinātne, matemātika un statistika	7	29.05.2013-31.12.2023.
5.	Ģeogrāfijas un zemes zinātnes	6	24.04.2017-24.04.2023.
6.	Informācijas tehnoloģija, datortehnika, elektronika, telekomunikācijas, datorvadība un datorzinātne	5	29.05.2013-22.08.2023.
7.	Iekšējā drošība un civilā aizsardzība	3	05.06.2013-31.12.2024.
8.	Informācijas un komunikācijas zinātnes	5	16.06.2021-17.06.2023.

<i>N.p.k</i>	<i>Studiju virzieni</i>	<i>Studiju programmu skaits</i>	<i>Akreditācijas termiņš</i>
9.	Izglītība, pedagoģija un sports	24	12.06.2013-31.12.2024.
10.	Ķīmija, ķīmijas tehnoloģijas un biotehnoloģija	3	24.05.2013-31.12.2023.
11.	Mākslas	1	24.11.2021-25.11.2027
12.	Psiholoģija	3	21.06.2019-21.06.2025.
13.	Socioloģija, politoloģija un antropoloģija	9	12.06.2013-31.12.2024.
14.	Sociālā labklājība	2	14.09.2022-13.09.2028.
15.	Reliģija un teoloģija	3	22.05.2013-31.12.2023.
16.	Tiesību zinātne	4	21.06.2019-21.06.2025.
17.	Tulkošana	2	14.05.2013-31.12.2024.
18.	Vadība, administrēšana un nekustamo īpašumu pārvaldība	8	29.09.2021-30.09.2027.
19.	Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas	21	26.06.2013-31.12.2024.
20.	Veselības aprūpe	13	31.05.2013-31.12.2022.
21.	Vēsture un filozofija	6	24.05.2013-31.12.2023.
22.	Vides aizsardzība	3	05.06.2013-31.12.2024.

LU studiju programmas atsevišķos studiju virzienos apgūstamas arī Latvijas reģionos izvietotās septiņās LU filiālēs. Filiālēs 2022./2023.ak.g. kopumā tiek īstenotas 7 dažādas studiju programmas 2 studiju virzienos, sākot ar īsā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmām, profesionālā bakalaura līdz maģistra studiju programmām. Filiālēs īstenoto studiju virzienu un studiju programmu skaitu skat. 1.1.2.tabulā.

1.1.2.tabula.

LU reģionālajās filiālēs īstenoto studiju virzienu un studiju programmu skaits, dati uz 2022.g.

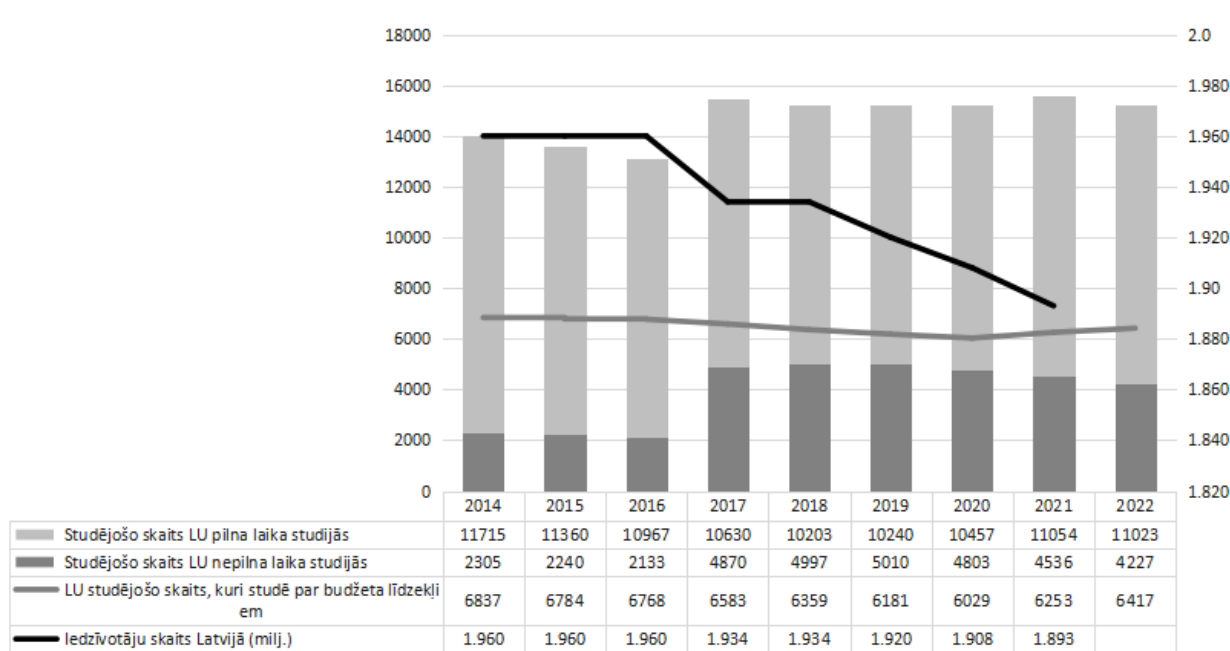
<i>Filiāles</i>	<i>Alūksne (dib.1997.g.)</i>	<i>Bauska (dib.1997.g.)</i>	<i>Cēsis (dib.1995.g.)</i>	<i>Jēkabpils (dib.1996.g.)</i>	<i>Kuldīga (dib.1996.g.)</i>	<i>Madona (dib.1997.g.)</i>	<i>Tukums (dib.1996.g.)</i>
<i>Studiju virzienu skaits</i>	2	2	2	1	2	1	1

Studiju programmu skaits	4	4	6	5	7	2	5
Studējošo skaits	80	194	480	131	298	74	316

Uz 2022.gada 1.oktobri LU studē kopā 15 250 studentu, no kuriem 42% studijas finansētas no valsts budžeta līdzekļiem. Ap 10% studējošo studē LU filiālēs. Kopumā ik gadu tiek uzņemti gandrīz pieci tūkstoši jaunu studentu. Studējošo skaita tendences pēdējo septiņu gadu periodā skat. 1.1.1.attēlu.

1.1.1. attēls.

LU studējošo skaits salīdzinājumā ar iedzīvotāju skaitu Latvijā, 2014.-2022.g.

2021.gada 28.jūnijā ar Senāta lēmumu Nr.2-3/90 ir apstiprināta LU vidējā termiņa attīstības stratēģija laika posmam no 2021. līdz 2027. gadam ([LU Stratēģija 2021-2027 LV, ENG](#)). Sadarbojoties iesaistītajām pusēm un veicot LU nacionālās un starptautiskās konkurētspējas analīzi, ir aktualizēts LU misijas vēstījums un definēti stratēģiskie mērķi sešos attīstības virzienos – pa trijiem katrā – pamatdarbības un institucionālajās jomās. Attīstības mērķi noteikti zinātnes, studiju, sabiedrības izglītošanas jomās, kā arī personāla un organizācijas kultūras, vides un pārvaldības jomās. LU Stratēģija 2021-2027 paredz universitātes kā starptautiski atzītas zinātnes centra tālāko attīstību, unikālu studiju un mūžizglītības programmu pilnveidi, kā arī piedāvājumu konkurētspējīgiem darba un studiju nosacījumiem. LU turpina iepriekšējā stratēģiskajā periodā iesākto darbu, lai sasniegtu augstāko zinātnes izcilības līmeni, kā arī veicinātu studentorientētas studijas un attīstītu modernu studiju vidi. Mērķtiecīgi tiek sekmēta LU iesaiste un ieguldījuma sniegšana Latvijas sabiedrībā. Universitāte pilnveido talantu attīstībai nepieciešamos darba nosacījumus un vidi. Ilgtspējīga izaugsme ieņem ar vien būtiskāku lomu un kļūst par caurviju principu visās tās darbības jomās. Būtiska uzmanība tiek pievērsta akadēmiskā godīguma nodrošināšanā un vērtīborientētas LU organizācijas kultūras nostiprināšanā. LU aktuālos stratēģiskos virzienus un mērķus skat. 1.1.3.tabulā.

1.1.3. tabula

LU Stratēģisko mērķu karte, 2021.-2027.g.

<i>Attīstības virzieni (V)</i>	<i>Stratēģiskie mērķi (M)</i>
Pamatdarbības attīstība	
1.V. Zinātnes izcilība	1.M. Universitāte kā starptautiski atzīts zinātnes centrs
2.V. Studiju attīstība	2.M. Unikāls studiju piedāvājums un augsta absolventu konkurētspēja
3.V. Ieguldījums sabiedrībā	3.M. Universitātes darbība kā Latvijas izaugsmes pamats
Institucionālā attīstība	
4.V. Talantu attīstība	4.M. Uz attīstību un izcilību orientēta personāla politika
5.V. Vide un pārvaldība	5.M. Zaļā domāšana, pievilcīga, ilgtspējīga universitātes vide un efektīvs administratīvais atbalsts
6.V. Organizācijas kultūra	6.M. Iekļaujoša, uz sadarbību un inovācijām vērsta kultūra

LU Stratēģijas 2021-2027 īstenošanas rezultāti tiks vērtēti, izmantojot divdesmit vienu sasniedzamo snieguma rādītāju, no kuriem pieci izvirzīti par LU galvenajiem snieguma rādītājiem (angļu val. - *Key Performance Indicators, KPI*), tie ir pētniecībai piesaistītais finansējums no ārvalstu resursiem attiecībā uz vienu akadēmiskā personāla pilna laika ekvivalentu EUR, koppublicāciju ar ārvalstu partneriem *Scopus* un *Web of Science* datubāzēs īpatsvars (%), absolventu, kuri ir apmierināti (vērtējums vismaz «labi») ar studiju kvalitāti, īpatsvars (%); ārvalsts studējošo skaita īpatsvars LU (%), kā arī ieņēmumu apmērs no komercializācijas (EUR/tūkstošos).

1.2. Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūras, galveno lēmumu pieņemšanā iesaistīto institūciju, to sastāva (procentuāli pēc piederības, piemēram, akadēmiskais personāls, administrācijas pārstāvji, studējošie) un šo institūciju pilnvaru raksturojums.

Universitātes galvenās lēmēj institūcijas ir Satversmes sapulce, Senāts, Padome, rektors un Akadēmiskā šķirējtiesa. LU galveno lēmēj institūciju sastāva proporciju un ievēlēšanas termiņus skat. 1.2.1.tabulā.

1.2.1.tabula

LU galveno lēmēj institūciju ievēlēšanas termiņi, sastāva proporcijas un pilnvaru raksturojums

Lēmēj institūcija	Ievēlēšanas termiņš	Kopējais dalībnieku skaits	Akadēmiskā personāla pārstāvniecība	Vispārējā personāla pārstāvniecība	Studējošo pārstāvniecība
Satversmes sapulce	3 gadi	200	65%	10%	25%

Padome	4 gadi	11	45,5%		
Senāts	3 gadi	50	76%	4%	20%
Rektors	4 gadi	1	100%		
Akadēmiskā šķirējtiesa	3 gadi	5	80%		20%

Galveno LU Lēmēj institūciju pilnvaru raksturojumu skat. *LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatā* 1.2.nodaļā (*Kvalitātes vadības rokasgrāmatā* pieejama sadaļā Citi pielikumi).

LU pārvaldības struktūra: [LV](#), [ENG](#).

1.3. Kvalitātes politikas īstenošanas mehānisma raksturojums un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādē un pilnveidē iesaistīto pušu un to lomas raksturojums.

LU [Kvalitātes politika](#) un no tās izrietošā [Kvalitātes rīcībpolitika](#) ir ar kvalitāti saistīto principu, mērķu un to sasniegšanai nepieciešamo rīcību kopums. LU kvalitāti definē kā izcilības mēru, kas raksturo spēju apmierināt un pārsniegt tās darbībā iesaistīto pušu paredzamās un nākotnes vajadzības, un nodrošināt procesu atbilstību nozari regulējošajām prasībām, kā arī organizāciju pārvaldībā atzītiem starptautiskiem standartiem.

LU kvalitātes vadības sistēma tiek īstenota atbilstoši visaptverošās kvalitātes vadības principiem TQM (*Total Quality Management*), integrējot izcilības pieeju LU korporatīvās kultūras veidošanā. Visaptverošās kvalitātes vadības īstenošanai LU izmanto starptautiski atzītu un praktiski pielietojamu kvalitātes vadības metodoloģiju – EFQM (*European Foundation of Quality Management*) izcilības modeli. Pamatdarbības jomās kvalitātes vadības sistēma tiek padziļināta, veidojot kvalitātes vadības sistēmā integrētas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, kurās par pamatu tiek izmantoti nozares aktuālie standarti un ietvari. LU kvalitātes vadības cikliskuma un nepārtrauktības nodrošināšanā tiek izmantota starptautiski atzīta metodoloģija “Rezultāti – Pieeja – Īstenošana – Vērtēšana – Pārskate” (angliski: *RADAR, Results – Approach – Deployment – Assessment and Refine*), kvalitātes nodrošināšanas sistēmās tiek izmantota “Plāno – dari – pārbaudi – rīkojies (angliski: *PDCA, Plan – Do – Check – Act*) pieeja.

1.3.1..attēls.

LU Kvalitātes politikas un rīcībpolitikas hierarhija

1.3.2.attēlā sniegta kvalitātes vadības sistēmas shēma ar integrētu studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmu. LU Kvalitātes vadības sistēmas plašāku raksturojumu skat. *LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas* 2.1.nodaļā (*Kvalitātes vadības rokasgrāmata* pieejama sadaļā Citi pielikumi).

1.3.2.attēls.

LU Kvalitātes vadības sistēma un LU studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izveides principi

Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai LU tiek īstenota LU studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kura ietver procedūras augstākās izglītības kvalitātes plānošanai, nodrošināšanai, mērīšanai un novērtēšanai atbilstoši Latvijas likumdošanas prasībām, Eiropas standartiem un vadlīnijām augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (*The Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area* (ESG)), kā arī iekšējai nepieciešamībai. LU tiek nodrošināta studiju virziena attīstības un tajā esošo studiju programmu pilnveides plānošana 6 gadu periodam. Studiju programmu īstenošanas kārtība tiek noteikta LU iekšējos tiesību aktos, tostarp reglamentējot jaunu studiju programmu izstrādi, uzņemšanas nosacījumus, imatrikulāciju un reģistrēšanos studijām, studiju kursu un moduļu izstrādi, īstenošanu un pārskatīšanu, studiju prakšu plānošanu, īstenošanu un novērtēšanu, pārbaudījumu, gala pārbaudījumu organizēšanu un rotācijas norisi, akadēmiskā godīguma principus un to ievērošanu, eksmatrikulāciju, diploma un apliecinājumu izsniegšanu, ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju, kompetenču, iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu un akadēmiskās darbības pielīdzināšanu, aptauju veikšanas kārtību, studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanu, administratīvo lēmumu apstrīdēšanu, promocijas procesu u.c. LU nodrošina kvalitātes novērtēšanā un pilnveidē nepieciešamo mērījumu veikšanu un datu vākšanu, kā arī to izmantošanu gan tūlītēju korigējošo darbību veikšanai, gan regulārai novērtēšanai un turpmākas pilnveides plānošanai. Ik gadu tiek īstenota studiju virziena attīstības plāna 6 gadiem izpildes kontrole, mērījumu analīze un SVID apspriešana nepieciešamības gadījumā veicot izmaiņas operatīvajos studiju programmu īstenošanas plānos, studiju virziena plānā, vai, izvērtējot studiju virzienu kopējo attīstību LU stratēģiskās kontroles ietvaros, veicot izmaiņas LU Stratēģiskajos rīcības plānos. Plašāka informācija par studiju kvalitātes nodrošināšanu LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas 3.1.nodaļā. Atbildību sadalījumu par kvalitātes vadību un nodrošināšanu skat. LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas 2.5. nodaļā.

LU kvalitātes nodrošināšanas sistēmas pamatā ir LU darbībā galveno iesaistīto pušu dalība kvalitātes novērtēšanā un pilnveidē. LU darbībā iesaistītās puses ir vietējās un ārzemju fiziskās vai juridiskās personas, kuras izmanto LU pakalpojumus vai kuru sociālekonomisko situāciju ietekmē LU darbība. Galvenās iesaistītās puses definētas LU Kvalitātes rīcībpolitikas 12.punktā. Galveno kvalitātes vadībā iesaistīto pušu lomas raksturojumu un piemērus skatīt LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas 3.2.nodaļas 1.2. sadaļā (3.6.tabulā).

1.4. Aizpildīt tabulu par augstskolas/ koledžas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstību Augstskolu likuma 5. punkta 2(1) daļā norādītajam, sniedzot pamatojumu, t.sk. iespējams norādīt uz atbilstošo pašnovērtējuma ziņojuma nodaļu, kurā sniegts pamatojums.

1.	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	<p>LU formulēta tās Stratēģijai atbilstīga Kvalitātes politika, kas detalizēta Kvalitātes rīcībpolitikā atbilstoši stratēģiskajiem pamatdarbības virzieniem.</p> <p>Augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai ieviesta LU studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēma (ievērojot ESG), kas integrēti iekļaujas LU Kvalitātes vadības sistēmā (ievērojot EFQM). Plašāka informācija: šī dokumenta I daļas 1.3.nodaļā, kā arī LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatas 3.1.nodaļā. (Kvalitātes vadības rokasgrāmata pieejama sadaļā Citi pielikumi)</p> <p>Kvalitātes vadības sistēmas izveidi, uzturēšanu un pilnveidi LU nodrošina vadība un pamatstruktūrvienību vadītāji (fakultāšu dekāni) un to deleģēti darbinieki. Par studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmas iedibināšanu, īstenošanu un pilnveidi atbildīgs Akadēmiskais departaments, cieši sadarbojoties ar studiju virzienu vadītājiem un studiju programmu direktoriem. Ar LU iesaistīto pušu dalību, kvalitātes novērtēšanai izveidotas divas koleģiālas komisijas – Kvalitātes konsultatīvā komisija un Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija. Plašāka informācija: LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatas 2.5.nodaļā.</p>
2.	Izstrādāts mehānisms augstskolas/ koledžas studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei	<p>Studiju programmu veidošana, iekšēja apstiprināšana noteikta LU „Latvijas Universitātes studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumā” (LU Senāta 24.04.2017. lēmums Nr. 102). Plašāka informācija: šī ziņojuma 2.4.nodaļā, kā arī LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatā 3.1.nodaļas II sadaļā.</p> <p>Studiju programmu darbības kvalitātes periodiska pārbaude noteikta „LU studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanas kārtībai” (LU 14.07.2020. rīkojums Nr.1/290). Plašāka informācija: šī ziņojuma 2.4.nodaļā, LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatā 3.1. nodaļas IX un X sadaļā.</p>

3.	Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	<p>Ar studiju rezultātiem, tostarp vērtēšanu, saistītā informācija tiek studiju kursu aprakstos, kuru sagatavošana un aktualizēšana, kā arī publicēšanas noteikumi atrunāti LU studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtībā. Iestājpārbaudījumu un noslēgumu pārbaudījumu norise un vērtēšana, kā arī iepriekšējā izglītībā vai profesionālajā pieredzē sasniegtu studiju rezultātu novērtēšana un atzīšana reglamentēta atbilstošos LU nolikumos. Plašāka informācija šī ziņojuma II daļas 1.4.nodaļā</p> <p>Vēlamā ētiskā un godprātīgā rīcība un taisnīgums LU tiek nodrošināts iekšēji reglamentējot ar akadēmisko brīvību un akadēmisko godīgumu saistītos jautājumus, ievēlot un nodrošinot Akadēmisko šķīrējtiesu, un nodrošinot Akadēmiskās ētikas komisijas darbību, kā arī reglamentējot intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzības principus. Plašāka informācija: Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatā 3.2. nodaļas 2.1.sadaļā.</p>
4.	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	<p>LU personāla vadības principi personāla atlasē, darba attiecībās, motivācijas sistēmas nodrošināšanā un personāla attīstībā noteikti LU Personāla vadības politikā. Atbilstoši tai akadēmiskā personāla attīstība tiek plānota vidējam termiņam, kā arī sastādīti mācību plāni gadam. Personāla kvalifikācijas prasības tiek noteiktas LU iekšējos normatīvos aktos atbilstoši ārējiem normatīviem aktiem, bet prasības darba kvalitātes nodrošināšanai – regulārās darbinieku novērtēšanas ietvaros, tostarp analizējot studējošo apmierinātību ar vadītājiem studiju kursiem, kā arī zinātniskās darbības rezultātus. Plašāka informācija par darbinieku piesaisti, iesaisti, attīstīšanu un noturēšanu: Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatā 3.2. nodaļas 3.2. sadaļā.</p>

5.	<p>Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības būtiskiem rādītājiem</p>	<p>Informācija par studējošo sekmēm tiek uzkrāta Latvijas Universitātes informatīvajā sistēmā LUIS un analizēta studiju kursa īstenošanas (t.sk. studentcentrētas pieejas nodrošināšanas), ka arī studiju programmas pilnveides ietvaros. Studējošo un studiju programmu absolventu apmierinātība ar studiju programmu tiek monitorēta caur studiju programmu īstenošanā iesaistīto darbinieku komunikācijas aktivitātēm, studējošo un absolventu pārstāvniecību lēmēj- un padomdevēj institūcijās, kā arī veicot aptaujas saskaņā ar Regulāro aptauju organizēšanas kārtību studiju procesa novērtēšanai Latvijas Universitātē (LU 33.08.2016. rīkojums Nr.1/334). Plašāka informācija par iesaistīto pušu iesaisti kvalitātes nodrošināšanā: LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatas 3.2.nodaļas 1.2. apakšnodaļā. Ar akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamajiem studiju līdzekļiem un to izmaksām saistītie jautājumi tiek monitorēti pamatstruktūrvienībās (fakultātēs, institūtos u.c.), kā arī centralizēti. Plašāka informācija par studiju informācijas vadību LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatas 3.1.nodaļas VII sadaļā. LU ieviesta un tiek īstenota LU rezultātu pārvaldības sistēma, kurā tiek monitorēti būtiskākie LU darbības rādītāji, balstoties uz kuriem tiek pieņemti turpmāki stratēģiski lēmumi. Plašāka informācija LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmatas 3.2.nodaļas 7.sadaļā.</p>
6.	<p>Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti</p>	<p>Katra studiju virziena pilnveide tiek plānota saskaņoti ar LU attīstības stratēģiju 6 gadiem. Plāna kontrole un darbības efektivitātes izvērtēšana tiek īstenota studiju virziena ikgadējā pašnovērtējuma ietvaros. Šie procesi notiek studiju virziena padomes, studiju virzienu īstenojošās pamatstruktūrvienības/-u, (studiju virzienu var īstenot vairākas fakultātes), kā arī administrācijas un Senāta līmenī. LU nodrošina likumdošanā paredzēto ārējo novērtēšanu, atsevišķās programmas papildus iegūstot ārējus kvalitātes sertifikātus. Plašāka informācija šī ziņojuma II daļas 2.4.nodaļā. Lai veicinātu LU studiju programmu kvalitāti un konkurētspēju LU veido un finansē iekšējos grantu projektus (Latvijas Universitātes studiju kvalitātes pilnveidošanas fonds), kā arī piesaista ārējos līdzekļus. (Eiropas Sociālais fonds (https://www.ozolzile.lu.lv/projekti/eiropas-socialais-fonds/), Erasmus+ (https://www.ozolzile.lu.lv/projekti/erasmus/)).</p>

2.1. Studiju virziena pārvaldība

2.1.1. Studiju virziena mērķi un to atbilstība augstskolas/ koledžas darbības jomai, stratēģiskās attīstības virzieniem, sabiedrības un tautsaimniecības attīstības vajadzībām. Studiju virziena un tajā iekļauto studiju programmu savstarpējās saistes novērtējums.

Sekojoit LU misijai un vīzijai, kā arī LU attīstības virzieniem un stratēģiskajiem mērķiem, kas noteikti [LU stratēģijā 2021–2027](#), studiju virziena “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” attīstības plānā izvirzīti studiju virziena “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” attīstības mērķi. Tie strukturēti atbilstoši sešiem LU Attīstības virzieniem pamatdarbības un institucionālās attīstības mērķiem. Mērķi akcentē studiju virziena prioritātes LU Stratēģisko mērķu ietvarā, centrējoties uz virziena līmenī risināmiem izaicinājumiem. Mērķu izstrādes procesā bija iesaistīts viss virziena akadēmiskais personāls. Virziena attīstības mērķu izpildi vada un kontrolē nodaļu vadītāji sadarbībā ar virziena vadītāju.

Tabula 2.1.1.1.

Studiju virziena “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” mērķi un to atbilstība LU Attīstības virzieniem un Stratēģiskajiem mērķiem.

Nr.	LU attīstības virzieni	LU stratēģiskie mērķi	Studiju virziena mērķi
Pamatdarbības attīstība			
M1.	Zinātnes izcilība	Universitāte kā starptautiski atzīts zinātnes centrs	Nodrošināt virziena pētījumu starptautisku atpazīstamību un studiju programmu starptautisku atzišanu
M2.	Studiju attīstība	Unikāls studiju piedāvājums un augsta absolventu konkurētspēja	Īstenot individualizētas, iekļaujošas, studentcentrētas un zinātnē balstītas studijas
M3.	Ieguldījums sabiedrībā	Universitātes darbība kā Latvijas izaugsmes pamats	Veidot studiju virzienu kā zināšanu, uzticamu un atbalstošu partneri Latvijas sabiedrībai un demokrātiskai attīstībai
Institucionālā attīstība			
M4.	Talantu attīstība	Uz attīstību un izcilību orientēta personāla politika	Virzīt personālu uz izcilību un sadarbību zinātnē, industrijā, docēšanā un pedagogu sagatavošanā
M5.	Vide un pārvaldība	Zaļā domāšana, pievilcīga, ilgtspējīga universitātes vide un efektīvs administratīvais atbalsts	Nodrošināt atvērtu, uz sadarbību un jaunradi vērstu studiju un pētniecības vidi
M6.	Organizācijas kultūra	Iekļaujoša, uz sadarbību un inovācijām vērsta kultūra	Veicināt inovācijas studiju un pētniecības attīstībai

Studiju virziena “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” mērķu sasniegšanai, balstoties uz LU

stratēģiju 2021.–2027. gadam un Sociālo zinātņu fakultātes (turpmāk - SZF) stratēģiju 2022.–2027. gadam, ir definēti konkrēti uzdevumi:

- **Veicināt starptautiski atpazīstamu pētījumu norisi** (Nodrošināt studiju virziena akadēmiskā personāla ataudzi ar starptautiski atpazīstamiem speciālistiem; regulāri organizēt starptautiskus pasākumus (konferences, semināri, u.c.), kas saistīti ar studiju virziena un ar to saistīto pētniecību; veicināt akadēmiskā personāla sekmību pētnieciskā finansējuma piesaistē, tai skaitā, ārvalstu; atbalstīt akadēmiskā personāla (ar Dr. Grādu) zinātniskās pētniecības pieaugumu augstāk vērtēto publikāciju īpatsvaru; atbalstīt augošu akadēmiskā personāla starptautisko zinātnisku pienesumu; augoša akadēmiskā personāla dalībā starptautiskās zinātniskās konferencēs ar referātu)
- **Veicināt studiju starptautisku atpazīstamību** (Izveidot un nodrošināt ERASMUS+ studentiem pieejamu kursu piedāvājumu katru semestri virziena līmenī; Palielināt ārvalstu studentu skaitu)
- **Veicināt individualizētas un iekļaujošās studijas** (Veikt izpēti un izvēli par piemērotu bakalaura programmu pirmā kursa studentu atbalsta sistēmu; Turpināt nodrošināt vides pieejamību studentiem ar kustību traucējumiem.)
- **Veicināt studentcentrēta studiju procesa norisi** (Pilnveidot kvalitatīvāku studiju procesu un atgriezenisko saiti par studentu aptauju rezultātiem un rīcību (vismaz vienreiz gadā rīkot atvērtu studiju virziena padomes sēdi, kurā mācībspēki un studenti kopā apspriež aptauju rezultātus un lemj par risinājumiem); palielināt kursu skaitu, kurā aktīvi izmanto studentcentrētas mācību metodes)
- **Īstenot zinātnē balstītas studijas** (Mērīt studentu zināšanu un prasmju pieaugumuursos visās programmās, t.sk. priekšzināšanu noteikšanai; veicināt augstāka līmeņa studiju pieprasījumu un izvēli)
- **Aktīvi sadarboties ar skolām, skolēniem un skolotājiem** (Veidot atgriezenisko saiti par skolu absolventu zināšanām, iesaistot studentus, īstenot ar skolām saistītus ārpus studiju pasākumus)
- **Uzturēt saiti ar studiju viorziena absolventiem** (Monitorēt absolventu darba pieredzi specialitātē un uzturēt aktīvu saziņu ar absolventiem Latvijā un ārzemēs)
- **Informēt sabiedrību par aktualitātēm, kas saistītas ar studiju virziena tematiku** (Skaidrot ar studiju virziena tematiku saistītas aktualitātes medijos un izplatīt ar studiju virzienu saistīto informāciju, izmantojot sociālos tīklus)
- **Pilnveidot personāla docēšanas prasmes** (Organizēt pasākumus, kuros pasniedzēji dalās ar pieredzi docēšanā un paaugstināt pasniedzēju kvalifikāciju par studentcentrētu izglītību)
- **Stiprināt personāla zinātnisko kapacitāti un tā pielietošanu studiju procesā** (Veicināt docētāju zinātniskās kapacitātes attīstību, izmantojot akadēmiskos atvaļinājumus un mācībspēku apmaiņas programmas; veicināt studiju virziena tematikai atbilstošu LU doktorantu pieredzi studiju procesa īstenošanā)
- **Pilnveidot SV personāla un nozares sadarbību** (Organizēt pasākumus par praktikumu, noslēguma darbu un pētījumu īstenošanu sadarbībā ar uzņēmumiem, iestādēm)
- **Veicināt iekšējo sadarbību un starpinstitutūciju sadarbību** (Veidot tematiskās lekcijas, notikumus ar nozares pārstāvju līdzdalību)
- **Sekmēt radošu un inovatīvu kompetenču, metožu un rīku izmantošanu akadēmiskajā darbā** (Organizēt studiju virziena pilnveides inovāciju laboratoriju un dizaina sprintu)

Studiju virziena satura attīstība orientēta atbilstoši *“Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030. gadam”* (apstiprināta Saeimā 2010. gada 10. jūnijā), kas īpaši uzsver sociālo zinātņu nozīmi. *“Nacionālajam attīstības plānam 2021.–2027. gadam”* (apstiprināts ar 02.07.2020. Saeimas lēmumu Nr. 418/Lm13), programmai *“Saliedētas un pilsoniski aktīvas sabiedrības attīstības*

pamatnostādnes 2021.–2027. gadam” (MK rīkojums, 05.02.2021, Nr. 72), “Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2022.–2027. gadam “Kultūrvalsts”” (MK rīkojums 01.03.2022, Nr. 143), “Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņēm 2021.–2027.gadam” (MK rīkojums 14.04.2021, Nr. 246), “Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam” (MK rīkojums 07.07.2021 Nr. 490).

Studiju virziena “Socioloģijas, politoloģijas, antropoloģijas” programmu aktualitāti nosaka Latvijas kā Eiropas Savienības dalībvalsts aktuālās un stratēģiskās sabiedrības un tautsaimniecības vajadzības un attīstības tendences. Ilgtspējīgās attīstības nodrošināšana nav panākama neņemot vērā pārmaiņu sociālo kontekstu un sociālos aspektus. Studiju virzienā īstenotās studiju programmas sagatavo Latvijas sabiedrības, valsts un pašvaldību vajadzībām akadēmiski izglītotus un profesionāli kvalificētus speciālistus, kas ir apguvuši padziļinātās zināšanas par sabiedrībā notiekošajiem sociāli ekonomiskajiem, politiskajiem procesiem, ar padziļinātām teorijas un pētniecības metožu zināšanām, iemaņām sociālās informācijas apkopošanā un analizē, izpratni par starptautisko politiku un diplomātiju, par Eiropas Savienības sabiedrības un sociāli ekonomiskajiem, politiskajiem procesiem, par Latvijas vietu tajos, kā arī ar spējām risināt ar Eiropas integrācijas procesiem saistītas aktuālās problēmas.

Studiju virziena attīstības plānošanā un īstenošanā tiek ievērotas darba tirgus vajadzības. Rezultātā studiju virziena studiju programmās tiek sagatavoti konkurētspējīgi speciālisti, kas ir pieprasīti visās specializācijas jomās. Virziena programmu absolventi ir sagatavoti darbam valsts un nevalstiskajās organizācijās, dažādās starptautiskās institūcijās, ar Eiropas telpu un Eiropas Savienības darbību saistītās struktūrās, kuri vienlīdz kvalificēti spētu veikt pētniecisko darbību un piedalīties sociāli politiskajos procesos starptautiskajā, reģionālajā un vietējā līmenī, kuri spētu realizēt savu profesionālo un cilvēcisko potenciālu un būtu konkurētspējīgi darba tirgū. Augstas kvalifikācijas speciālisti, kas pārzina sociālās informācijas iegūšanas, apkopošanas un analīzes metodes, ir apguvuši prasmi analizēt dažādus sociālos procesus reģionālajā un nacionālajā mērogā, izprast tos Eiropas Savienības un globālajā kontekstā, ir nepieciešami gan darbam Latvijā, gan valsts interešu pārstāvēniecībai starptautiskās institūcijās, diplomātijas speciālisti ir nepieciešami Latvijas Ārlietu ministrijas vajadzībām, kā arī ES Ārlietu dienestam. Šodien gan publiskajā, gan nevalstiskajā sektorā joprojām trūkst cilvēku, kas spētu analītiski izvērtēt sabiedrības attīstības tendences un formulēt rīcībpolitikas priekšlikumus. Attīstoties privātajam sektoram, palielinās pieprasījums arī pēc speciālistiem vadības jomā, pēc speciālistiem, kas spējīgi apkopot un analizēt sociālo informāciju, no studiju virzienā pārstāvēto zinātņu perspektīvas vērtēt sociālos, ekonomiskos un politiskos procesus.

Studiju virziena darba devēju vidū ir valsts pārvaldes institūcijas (piemēram Latvijas Republikas (LR) Ārlietu Ministrija, LR Aizsardzības Ministrija, LR Iekšlietu Ministrija, tiešā pārvaldes institūcijas, atvasinātās pārvaldes institūcijas, pastarpinātās pārvaldes institūcijas), LR Saeima, LR prezidenta kanceleja, nevalstiskās institūcijas, interešu pārstāvēniecības grupas (piemēram, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera (LTRK) un *Latvijas Darba devēju konfederācija* (LDDK)), neatkarīgās institūcijas (Latvijas Banka, Valsts kontrole), pašvaldības, valsts un privātie masu mediji, sabiedrisko attiecību uzņēmumi, tirgus un sociālo pētījumu uzņēmumi (SKDS, Kantor TNS), starptautiskās institūcijas (Eiropas Savienības institūcijas, NATO (piemēram Stratcom)), ANO utt.

2.1.2. Studiju virziena SVID analīze attiecībā uz izvirzītajiem mērķiem, ietverot skaidrojumus, kā augstskola/ koledža plāno novērst/ uzlabot vājās puses, izvairīties no draudiem, izmantot iespējas u.c. Vērtējums par studiju virziena attīstības plānu nākamajiem sešiem gadiem un attīstības plāna izstrādes procesu. Ja attīstības plāns nav izstrādāts vai mērķi/ uzdevumi noteikti īsākam laika periodam, sniegt informāciju par

studiju virziena attīstības plāna izstrādi nākamajam periodam.

Tabula 2.1.2.1.

Studiju virziena “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
1. Vairāk kā 25 gadu pieredze īstenojot socioloģijas, politoloģijas un antropoloģijas studiju programmas Latvijā	1. Nepietiekams finansiālais nodrošinājums (zems no valsts budžeta līdzekļiem piešķirtā finansējuma apmērs, nepietiekams studentu skaits)
2. Studiju virziena mācībspēki ir valstī vadošie savas jomas zinātnieki, tai skaitā zinātnieki ar starptautisku pieredzi	2. Nepietiekama starptautiska atpazīstamība (mācībspēku ar starptautisko pieredzi piesaistīšana – tai skaitā viesprofesoru – un neliels ārvalstu studentu skaits)
3. LU SZF materiāli tehniskā bāze, metodiskais nodrošinājums, plaša resursu pieejamība studiju procesa realizācijā, e-vides un digitālo resursu pieejamība	3. Zinātnieku šaura specializēšanās Latvijas un Baltijas valstu politisko un sociālekonomisko procesu izpētē ietekmē starptautisko atpazīstamību
4. Virziena starpdisciplināritāte, piemēram, apvienotās doktora studiju programmas “Sociālās zinātnes” īstenošana	4. Vāja akadēmiskā personāla ataudze
5. Aktīva sadarbība ar studiju virziena atbilstošās nozares darba devējiem	
Iespējas	Draudi
1. Pārceļšanās uz Torņakalna Rakstu māju (kā sabiedriski nozīmīga diskusijas norises vieta, starpdisciplināritāte, ilgtspējīgai pārvaldībai un virzībai uz klimatneitrālu fakultāti)	1. Studentu skaita samazināšanās demogrāfisko procesu un ekonomiskās migrācijas dēļ

2. Akadēmiskā personāla ataudze, piesaistot jaunus zinātniekus apvienotajā doktora studiju programmā “Sociālās zinātnes” un post-doktorantūras programmās	2. Izpratnes par sociālo zinātņu nozīmes mazināšanās politiskajā un sabiedrības līmenī, studentu pārorientēšana uz zinātnes, tehnoloģijas, inženierzinātnes un matemātikas (STEM) studiju programmām
3. Absolventu, darba devēju, ārvalstu pētniecības partneru un vies-mācībspēku iesaiste studiju programmas satura pilnveidē, sekmējot satura atbilstību darba tirgus pieprasījumam un tendencēm	3. Globālā konkurence - studenti izvēlas studijas ārvalstu augstskolās
4. Pētniecības finansējuma palielināšana no starptautiskiem fondiem (Apvārsnis, COST, Jean Monnet, Norvēģijas Fondi utt.)	4. Iespējamās, neprognozējamās globālās pandēmijas blaknes un sociālekonomiskās sekas
5. Tiek palielināts LU centralizētais atbalsts zinātniskai darbībai, darba devēju iesaistei doktorantūras SP īstenošanā	
6. Sadarbība ar Baltijas jūras valstu augstskolām, iesaiste kopīgu studiju programmu attīstībā (kopīga diploma piešķiršana programmas absolventiem)	

Studiju virziena attīstības plānu izstrādāja darba grupa Politikas zinātnes nodaļas, Socioloģijas nodaļas un Antropoloģijas studiju nodaļas vadītāju un studiju virziena “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” vadītāja vadībā. Tas tika apspriests gatavošanās akreditācijai darba grupā, studiju virziena nodaļās un studiju virziena “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” padomē. Virziena attīstības plāns un mērķi tiek pārskatīti studiju virziena padomē reizi akadēmiskajā gadā. Attīstības plānu 2022.–2027.gadam veido katra studiju virziena mērķa sasniegšanai definētie vispārīgie uzdevumi un konkrētie apakšuzdevumi. Plānā tiek norādīti arī atbildīgie par to īstenošanu. Plānā ir formulēti sasniedzamie izmēramie rādītāji un norādītas tiem atbilstošās vērtības gan plāna darbības sākuma gadā, gan arī katrā no nākamajiem gadiem. Skatīt pielikumu Studiju virziena attīstības plāns.

Studiju virziena attīstības plānā izstrādāta stratēģija, kā uzlabot SVID analīzē identificētās vājās puses. Nepietiekamo finansiālo nodrošinājumu plānots daļēji novērst, (1) veicinot akadēmiskā personāla sekmību pētnieciskā finansējuma piesaistē (Attīstība plāna punkts 1.1.3.) un samazinot studenta atbirumu (2.1.1.). Personāla ataudzi attīstīs ar starptautisku speciālistu un jaunu, vietējo docētāju izaugsmi jaunajā apvienotajā DSP programmā (1.1.1.). Ar studija virziena personāla ataudzi (1.1.1.), regulāriem starptautiskiem zinātniskiem pasākumiem (1.1.2. un 1.1.6.) un augstāk vērtēto publikāciju (raksti *Scopus* un *Web of Science (WoS)* Q1 un Q2 zinātniskos žurnālos) īpatsvara pieaugumu akadēmiskā personāla zinātniskajā pētniecībā (1.1.5.) tiks uzlaboti divi SVID analīzes vājo pušu rādītāji: nepietiekamā starptautiskā atpazīstamība un zinātnieku šaurā specializēšanās Latvijas un Baltijas valstu politisko un sociālekonomisko procesu izpētē.

Akādēmiskā personāla zinātniskais pienesums tiks vērtēts, sekojot līdzi zinātnieku *Scopus*, *WoS* un *Google Scholar* hirša indeksa pieaugumam (1.1.4. un 1.1.5.).

Sociālo zinātņu fakultātes, un līdz ar to arī Studiju virziena, pārcelšana uz jauno LU akadēmisko centru Torņakalnā 2024.gada vasarā sniegs lielas iespējas attīstībai. Rakstu mājā atradīsies sešas LU humanitāro un sociālo zinātņu fakultātes: Vēstures un filozofijas fakultāte, Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultāte, Sociālo zinātņu fakultāte, Humanitāro zinātņu fakultāte, Biznesa, vadības un ekonomikas fakultāte un Teoloģijas fakultāte. Plānots, ka jaunajā ēkā atradīsies arī trīs institūti: Latvijas Vēstures institūts, Filozofijas un socioloģijas institūts un Latviešu valodas institūts. Tāpat uz jauno ēku tiks pārcelts arī LU Studentu biznesa inkubators, LU Starpnozaru izglītības inovāciju centrs un LU bibliotēka. Visas fakultātes atradīsies vienā ēkā, un būs iespējama sadarbība starp struktūrvienībām ne tikai Rakstu mājā, bet arī Dabas un Zinātņu mājā. Rakstu māja nodrošinās arī pieejamāku vidi visiem studentiem (2.1.2.).

Jaunā apvienotā doktora studiju programma "Sociālās zinātnes" un post-doktorantūras programmas dod iespēju straujākai akadēmiskā personāla ataudzei (1.1.7. un 2.3.3.) un piedāvā jaunas iespējas sadarbībai ar darba devējiem un citiem partneriem, piemēram, veidot jaunus, aktuālus starpdisciplinārus kursus (2.3.1.), un sadarbībai starp studentiem, doktorantiem, macībbspēkiem un sabiedrību, piemēram, ieviešot zinātniskos pēcpusdienu seminārus (2.3.4.). Tāpat ir iespējas palielināt pētniecības finansējumu no starptautiskiem fondiem (1.1.3.) un palielināt ārvalstu apmaiņas studentu skaitu, paplašinot kursu skaitu, kas tiek docēti angļiski (1.2.1.), un attīstot jaunu starpdisciplināru BSP moduli, kas tiek docēts angļu valodā (piemēram, "Understanding Russia" jeb "izpratne par Krieviju" modulis, kas varētu būt interesants starptautiskajiem studentiem). Ir arī līdzīgas iespējas izstrādāt kopīgu studiju programmu, izsniedzot absolventiem kopīgo diplomu, ar citām Baltijas jūras valstu augstskolām (1.2.4.).

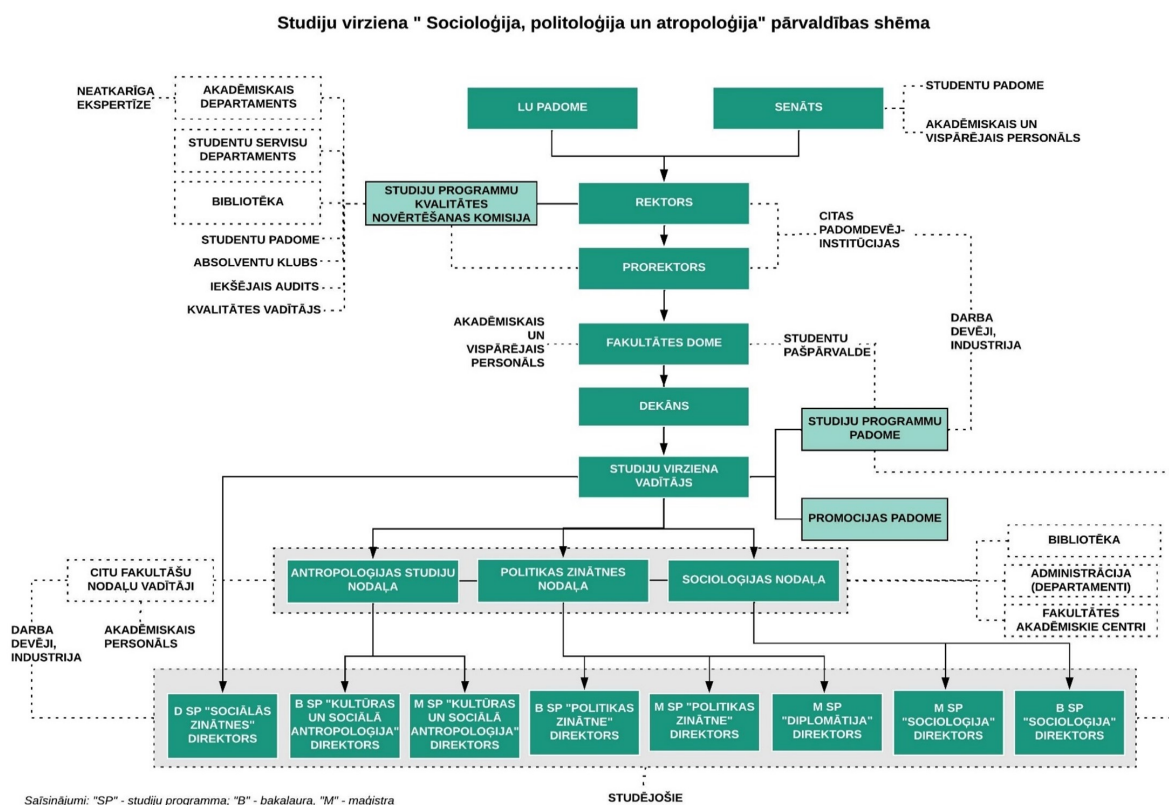
Attīstības planā ir izvērtēti arī SVID analīzē identificētie "draudi" un apskatītas iespējas tos mazināt. Demogrāfiskās lejupslīdes situācijā ir svarīgi samazināt studentu atbirumu, detalizēti uzzinot atbiruma iemeslus (2.1.1.), nodrošinot labāku studiju vidi (2.1.2.), attīstot atbalsta sistēmu studentiem (2.1.3., 2.1.4., 2.1.5.), pilnveidojot studiju procesus (2.2.1.) un nodrošinot atgriezenisko saiti starp studentu aptauju rezultātiem un rīcību (2.2.2.). Izpratnes par sociālo zinātņu nozīmi mazināšanās politiskajā un sabiedrības līmenī tiks novērsta ar studiju virziena kā zinoša, uzticama un atbalstoša partnera Latvijas sabiedrībai veidošanu. Sadarbība ar skolām, skolēniem un skolotājiem tiks stiprināta kopīgos semināros (3.1.1.) un aktivitātēs, kas iesaista studentus un skolēnus (3.1.2.). Studiju virziens uzturēs ciešākas saites ar absolventiem (3.2.1. un 3.2.2.), un mācībbspēki turpinās skaidrot studiju virziena tēmas sabiedrībai (3.3.1. un 3.3.2.). Globālās konkurences apstākļos ir svarīgi veicināt studiju virziena mācībbspēku, programmu, valsts un starptautisko atpazīstamību (1.1.1., 1.1.2., 1.1.4., 1.1.5., 1.1.6., 1.2.1., 1.2.3., 1.2.4.), nodrošināt modernu, konkurētspējīgu studiju vidi (2.1.2.), pilnveidot studiju procesu (2.2.1., 2.2.2., 2.3.1., 2.3.2., 2.3.3., 2.3.4.), pilnveidot personāla docēšanas prasmes (4.1.1., 4.1.2.) un zinātnisko kapacitāti (4.2.1., 4.2.2.) un veicināt inovācijas studiju un pētniecības attīstībai (6.1.1.). Iespējamās Covid-19 blaknes (piemēram, pāreja uz attālinātām studijām) varētu mazināt, efektīvāk izmantojot pandēmijas laikā iegūtās jaunās digitālās prasmes un kompetences (2.2.1. un 2.2.2.).

2.1.3. Studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu vadības (pārvaldības) struktūra, tās efektivitātes analīze un novērtējums, tajā skaitā studiju virziena vadītāja un studiju programmu vadītāju loma, atbildības un sadarbības ar citiem studiju programmu vadītājiem, augstskolas/ koledžas administratīvā un tehniskā personāla studiju virziena ietvaros sniegtā atbalsta novērtējums.

Koleģiālā atbildība studiju virziena pārvaldībā ir LU lēmēj institūcijām – Senātam, LU Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijai (kuru vada prorektori), fakultāšu domēm un Studiju virzienu padomēm, kuras vērtē studiju kvalitāti un pieņem lēmumus par pasākumiem studiju kvalitātes nodrošināšanai. LU vadība ir atbildīga par studiju kvalitāti, atbildību par studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmas funkcionēšanu deleģējot Akadēmiskajam departamentam. Atbildība par studiju virziena un tā ietvaros īstenoto studiju programmu kvalitāti ir studiju virziena vadītājam un dekanam, studiju programmu direktoriem, kā arī apakšprogrammu vadītājiem. Katrs mācībspēks ir atbildīgs par docētā kursa satura un īstenošanas kvalitāti, pētniecisko darbību un profesionālo pilnveidi. Studējošo atbildība ir noteikta viņu tiesībās un pienākumos sekmēt LU mērķu īstenošanu un izcilību studijās, piedaloties LU koleģiālajās institūcijās un regulāri izsakot savu viedokli studējošo aptaujās. LU Studiju virziena un tajā ietilpstošo studiju programmu pārvaldības shēmu skat. 2.1.3.1.att.

2.1.3.1. attēls.

LU Studiju virziena un tajā ietilpstošo studiju programmu pārvaldības shēma

LU studiju virzienu pārvaldības, kvalitātes nodrošināšanas un studiju virzienu attīstības kārtība, studiju virzienu padomes funkcijas un darbības principus, studiju virzienu vadītāja un virziena studiju programmu direktora un apakšprogrammu vadītāja kvalifikācijas prasības, pienākumi un tiesības noteikti *Nolikumā par LU studiju virzienu pārvaldību (apstiprināts ar Senāta 27.01.2020.lēmumu Nr.70)*.

Katrai LU studiju programmai ir **studiju programmas direktors**, kurš vada šīs studiju programmas izstrādi un īstenošanu. Studiju programmas direktoru pēc tās fakultātes domes, kas pārstāv atbilstošo zinātnes nozari, priekšlikuma apstiprina Senāts. Studiju programmas direktors ir atbilstošās nozares studiju virziena padomes loceklis un savu darbību saskaņo ar studiju virziena vadītāju un virziena padomi. Par savu darbību studiju programmas direktors ir atbildīgs fakultātes

dekānam. Studiju programmu direktoru pienākumos ietilpst sekmīgi funkcionējošas, ilgtspējīgas studiju programmas darbības nodrošināšana LU noteiktajā kārtībā u.c. pienākumi. Ja studiju programma aptver vairākas apakšprogrammas, ar fakultātes dome lēmumu katrā apakšprogrammā var apstiprināt **apakšprogrammas vadītāju**. Apakšprogrammas vadītāju apstiprina fakultātes dome. Ja studiju programmas īstenošanā ir iesaistītas vairākas fakultātes, apakšprogrammu vadītāju pēc programmas īstenošanā iesaistīto fakultāšu dekānu priekšlikuma apstiprina tās fakultātes dome, kas piešķir atbilstošo grādu vai kvalifikāciju. Apakšprogrammas vadītājs ir atbilstošās virziena padomes loceklis. Apakšprogrammas vadītājs par savu darbību ir atbildīgs studiju programmas direktoram. Studiju apakšprogrammas vadītāja pienākumos ietilpst sadarbībā ar studiju programmas direktoru organizēt un vadīt apakšprogrammas izstrādi un īstenošanu, kā arī sagatavot apakšprogrammas apstiprināšanai, licencēšanai un akreditācijai nepieciešamo dokumentāciju u.c. pienākumi.

Studiju virziena vadītāja (turpmāk – virziena vadītājs) kompetence ir nodrošināt studiju virziena pārvaldību un attīstību. Virziena vadītāju apstiprina rektors pēc fakultātes dekāna priekšlikuma. Virziena vadītājs ir atbildīgs virziena padomei un dekānam. Virziena vadītāji sadarbībā ar studiju programmu direktoriem un LU Reģionālā centra direktoru, gadījumos, kad studiju virzienā iekļautās programmas tiek īstenotas LU filiālēs, nodrošina studiju virziena tajā iekļauto studiju programmu pārskatīšanu, kā arī attīstības plānošanu un īstenošanu. Virziena vadītāji organizē studiju virziena padomju darbu, kā arī regulāri organizē ikgadējā Studiju virziena pārskata izstrādi un virzīšanu izskatīšanai un apstiprināšanai studiju virziena padomē un Fakultātes domē. Virziena vadītāji sadarbībā ar virzienā iekļauto studiju programmu direktoriem un LU Studiju departamentu nodrošina studiju virziena akreditāciju un pārrakreditāciju, un veic citus pienākumus.

Studiju virziena padome (turpmāk – virziena padome) ir koleģiāla studiju virziena vadības institūcija, kas pārrauga studiju virzienam atbilstošās visu līmeņu akadēmiskās, profesionālās (t.sk. rezidentūras) un doktora studiju programmas. Virziena padomē darbojas studiju virziena vadītājs, visi studiju virzienam atbilstošie studiju programmu direktori, atbilstošās programmās studējošo pārstāvji (ne mazāk kā 20% no studiju virziena padomes sastāva, sekmējot visu līmeņu studiju programmu pārstāvniecību, kā arī iespējami lielāku studiju programmu skaita pārstāvniecību, kandidatūras izvirza studējošo pašpārvalde), darba devēju un studiju virziena sadarbības partneru pārstāvji (kandidatūras ierosina struktūrvienību vadītāji, virzienu vadītāji, studiju programmu direktori un apakšprogrammu vadītāji).—Virziena padomes sastāvu var papildināt ar studiju virziena programmu absolventiem, kas nav iesaistīti studiju virziena īstenošanā, kā arī ar nozares profesoriem, asociētajiem profesoriem un citiem kvalificētiem speciālistiem (kandidatūras ierosina struktūrvienību vadītāji, virzienu vadītāji un studiju programmu direktori). Virzienu padome apstiprina nozares studiju programmu attīstības stratēģiju, izvērtē un iesniedz apstiprināšanai Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijā jaunu studiju programmu koncepcijas, izvērtē un iesniedz apstiprināšanai fakultātes domē ikgadējos studiju virzienu pārskatus, kā arī izmaiņas studiju programmās.

Fakultāšu domes, kuru sastāvā ir akadēmiskā un vispārējā personāla pārstāvji, kurus ievēlē uz trim gadiem, un studējošo pārstāvjiem, kuru skaits ir ne mazāk kā 20 procenti no domniekiem, lemj tos fakultātes akadēmiskā darba, kā arī saimnieciskās, finansiālās un citas darbības jautājumus, kas ir fakultātes kompetencē vai virzāmi tālāk uz Senātu.

LU studiju virzienu un studiju programmu darbības rezultātus izvērtē, kā arī priekšlikumus fakultātes domei un LU vadībai par programmu turpmāko attīstību sniedz **Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija** (turpmāk - SP KNK). Šī komisija izskata un sniedz atzinumus par studiju programmām, t.sk. izvērtē jauno studiju programmu koncepcijas pieteikumus, jaunās studiju programmas un priekšlikumus par programmu slēgšanu, būtiskas izmaiņas akreditētajos studiju virzienos, kam nepieciešams SP KNK lēmums, kā arī jaunu studiju moduļu un

apakšprogrammu pieteikumus. Izvērtējot jauno studiju programmu koncepcijas, studiju programmas un ikgadējos studiju virzienu pārskatus, SP KNK balstās uz anonīmu, neatkarīgu ekspertu atzinumu. SP KNK sastāvā ir prorektori, Senāta Akadēmiskās komisijas priekšsēdētājs vai viņa pilnvarota persona, Studiju departamenta direktors un pārstāvji, Studentu servisu departamenta pārstāvis, iekšējais auditors, kvalitātes vadītājs, Zinātnes departamenta pārstāvis, LU Bibliotēkas pārstāvis, Studentu padomes deleģēts pārstāvis un LU Absolventu kluba deleģēts pārstāvis.

Uzsākot LU Stratēģijas 2027 ieviešanu, balstoties uz 2021.gadā veikto Administrācijas struktūrvienību efektivitātes auditu, 2021.gada novembrī LU Administrācija tika būtiski reorganizēta, tādējādi pastiprinot stratēģiskās un kvalitātes vadīšanas funkcijas Administrācijas struktūrvienībās. Viena no būtiskākajām izmaiņām ir LU Studiju departamenta un LU Zinātnes departamenta integrācija, veidojot Akadēmisko departamentu, tādējādi nostiprinot augstākās izglītības un zinātnes vienotību. LU Administrācijā ietilpst šādas struktūrvienības: Akadēmiskais departaments, Studiju servisa departaments, Komunikācijas departaments, Juridiskais departaments, Personālvadības departaments, Informācijas tehnoloģiju departaments, Finanšu un uzskaites departaments, Dokumentu pārvaldības nodaļa, Infrastruktūras apsaimniekošanas nodaļa, Nekustamo īpašumu ieņēmumu nodaļa, Institucionālo datu analīzes centrs, Projektu atbalsta centrs, Akadēmiskā centra attīstības programma, Studiju attīstības un pārvaldības pilnveides programma. Administrācijas sastāvā darbojas arī LU kanclers, iekšējais auditors, kvalitātes vadītājs, darba drošības sistēmas vadītājs, informācijas tehnoloģiju drošības pārvaldnieks. Tāpat studiju procesu atbalsta Administrācijas vadītāja pārraudzībā esošas pamatstruktūrvienības Kultūras centrs, Sporta centrs un Pirmsstudiju mācību centrs. **Akadēmiskajam departamentam** ir būtiskākā loma studiju virziena pārvaldībā. Akadēmiskā departamenta sastāvā ir Akadēmiskās politikas nodaļa, Zinātnes projektu nodaļa, Studiju kvalitātes nodrošināšanas nodaļa un Mūžizglītības nodaļa. Akadēmiskās departamenta kompetencē ir monitorēt Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasības un to izmaiņas, nacionāla un Eiropas Savienības mēroga attīstības politikas dokumentus, kā arī standartus un labo praksi akadēmiskās darbības un mūžizglītības jomās, nodrošina tam un LU Stratēģijai atbilstošu LU funkcionālo stratēģiju, politiku un normatīvā regulējuma izstrādi un to īstenošanas uzraudzību šajās jomās, nodrošināt studiju, kā arī zinātnes kvalitātes nodrošināšanas sistēmu (vai procesu) veidošanu, ieviešanu, to īstenošanas pārraudzību un nepārtrauktu pilnveidi, Nodrošina akadēmisko un mūžizglītības procesu un risku izvērtēšanu, metožu un procedūru regulāru pārskatīšanu, nepieciešamo kontroles un preventīvo pasākumu identificēšanu un nodrošināšanu atbilstoši LU īstenotajai praksei, nodrošina analītisku akadēmiskās darbības un mūžizglītības rezultātu un to uzlabošanas iespēju identificēšanu, priekšlikumu izstrādi LU Vadībai. Studiju kvalitātes nodrošināšanas nodaļa uzrauga visu studiju līmeņu un mūžizglītības iekšējā regulējuma ievērošanu, koordinē studiju un mūžizglītības attīstības vidēja termiņa plānu sadarbībā ar fakultātēm, vada tā ieviešanu, pārrauga un sniedz metodisku atbalstu jaunu studiju programmu izstrādē un esošo programmu īstenošanā un pilnveidē, organizē iekšējās kvalitātes nodrošināšanas procesus studijās un mūžizglītībā, organizē un koordinē ārējo kvalitātes novērtēšanu, nodrošina doktorantu uzņemšanas, doktorantūras un promocijas procesa centralizētu administrēšanu, sniedz atbalstu visu līmeņu studiju un mūžizglītības īstenošanas procesā un tā pilnveidē, izvērtē studiju un mūžizglītības programmu rezultātus un konkurētspēju, kā arī iesaistās resursu novērtēšanā.

Studiju servisu departamenta sastāvā ir Akadēmisko servisu nodaļa, Uzņemšanas nodaļa un Mobilitātes nodaļa, kuru kompetencē ir organizēt un nodrošināt Latvijas un ārvalstu studējošo imatrikulāciju un eksmatrikulāciju, studiju dokumentu apriti un tās uzskaiti, uzturēt absolvēšanas dokumentācijas (kvalifikācijas) reģistru, tajā skaitā diplomu un absolventu reģistru, nodrošināt studējošajiem sociālās, kultūras un citas atbalsta funkcijas, kā arī sniegt konsultācijas un informāciju studējošajiem par sociālo nodrošinājumu, informēt potenciālos studēt gribētājus un reflektantus par studiju procesu un studiju organizāciju, kā arī nodrošināt mobilitātes programmu

administrēšanu un īstenošanu. Studiju kvalitātes vadības sistēmas izveidē, uzturēšanā, īstenošanā, novērtēšanā un pilnveidē piedalās arī LU kvalitātes vadītājs un iekšējais auditors. ([LU Administrācijas](#) reglaments, p.50-51., apstiprināts ar LU Senāta 15.11.2021. lēmumu Nr. 1-4/559). Saskaņā ar jauno LU Administrācijas reglamentu, Personālvadības departamenta ietvaros tiek veidots **LU Akadēmiskās kompetences attīstības centrs**, kura funkcijās ietilps izstrādāt un pilnveidot personāla attīstības, karjeras un pēctecības plānošanas sistēmas, īstenojot personāla izaugsmes veicināšanas pasākumus, kā arī nodrošināt LU struktūrvienību metodisko vadību akadēmiskā personāla vadības jautājumos.

Būtiska loma studiju pārvaldībā ir sadarbībai ar **fakultātes studējošo pašpārvaldi**, kura pārstāv studējošo intereses fakultātes darbībā, tostarp akadēmiskās, sociālās un kultūras vides jautājumu risināšanā. Studentu pašpārvaldes biedri tiek pārstāvēti **LU Studentu padomē**, tādējādi piedaloties LU pārvaldībā.

LU studiju virzienu un studiju programmu darbības rezultātus izvērtē, kā arī priekšlikumus fakultātes domei un LU vadībai par programmu turpmāko attīstību sniedz **Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisija** (turpmāk - SP KNK). Šī komisija izskata un sniedz atzinumus par studiju programmām, t.sk. izvērtē jauno studiju programmu koncepcijas pieteikumus, jaunās studiju programmas un priekšlikumus par programmu slēgšanu, būtiskas izmaiņas akreditētajos studiju virzienos, kam nepieciešams SP KNK lēmums, kā arī jaunu studiju moduļu un apakšprogrammu pieteikumus. Izvērtējot jauno studiju programmu koncepcijas, studiju programmas un ikgadējos studiju virzienu pārskatus, SP KNK balstās uz anonīmu, neatkarīgu ekspertu atzinumu. SP KNK sastāvā ir prorektori, Senāta Akadēmiskās komisijas priekšsēdētājs vai viņa pilnvarota persona, Akadēmiskā departamenta direktors un pārstāvji, Studentu servisu departamenta pārstāvis, kvalitātes vadītājs, iekšējais auditors, LU Bibliotēkas pārstāvis, Studentu padomes deleģēts pārstāvis un LU Absolventu kluba deleģēts pārstāvis.

LU centralizētais atbalsts un Sociālo zinātnes fakultātes administratīvā un tehniskā personāla atbalsts studiju virziena “socioloģija, politoloģija, antropoloģija” ietvaros ir atbilstošs tā programmu īstenošanā un attīstībā. Studiju virziena vadītājs sadarbojās ar studiju programmu direktoriem Sociālo zinātnes fakultātes Domē, Virziena padomē un nodaļas sēdes ietvaros. Studiju virziena “socioloģija, politoloģija, antropoloģija” programmu metodiķi jaunu normatīvo aktu izstrādes procesā savas kompetences ietvaros izsaka komentārus un papildinājumus, lai konkrētais dokuments būtu atbilstošs reālajai situācijai, kā arī palīdz studentiem izskaidrot LU normatīvo aktu būtību un nozīmi.

2.1.4. Studējošo uzņemšanas prasību un sistēmas raksturojums un novērtējums, cita starpā norādot, kas nosaka studējošo uzņemšanas kārtību un prasības. Novērtēt studiju perioda, profesionālās pieredzes, iepriekš iegūtās formālās un neformālās izglītības atzīšanas iespējas studiju virziena ietvaros, sniegt konkrētus procedūru piemērošanas piemērus.

Studējošo uzņemšanas kārtība un prasības:

- [Uzņemšanas noteikumi Latvijas Universitātē](#)
- [Uzņemšanas prasības un kritēriji pamatstudijās](#)
- [Uzņemšanas prasības un kritēriji augstākā līmeņa studijās](#)
- [Uzņemšanas prasības un kritēriji doktorantūras studijās](#)
- [Noteikumi studiju uzsākšanai vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē](#)

Normatīvais regulējums, kas reglamentē atzīšanas procedūras:

- Nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju, kompetenci, iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanu un akadēmiskās darbības pielīdzināšanu Latvijas Universitātē
- Studiju kursu un ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetences un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas noteikumi Latvijas Universitātē

Uzņemšanas procesu LU un līdz ar to arī studiju virzienā "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" esošām studiju programmām regulē Uzņemšanas noteikumi un tam pakārtotie rīkojumi, kas nosaka procedūras konkrētajam akadēmiskajam gadam:

1. uzņemšanas prasības un kritēriji pamatstudiju programmās;
2. uzņemšanas prasības un kritēriji augstākā līmeņa studiju programmās;
3. uzņemšanas prasības un kritēriji doktora studiju programmās;
4. uzņemšanas prasības un kritēriji rezidentūras studiju programmās;
5. uzņemšanas kārtība akadēmiskajam gadam;
6. reģistrācijas maksas tāme;
7. studiju maksa programmās;
8. studiju vietu skaits uzņemšanai;
9. iestājpārbaudījumu materiālu sagatavošanas kārtība;
10. uzņemšanas komisijas sastāvs;
11. iestājpārbaudījumu komisiju sastāvs;
12. iestājpārbaudījumu norises laiks un vieta.

Uzņemšanas procedūras atšķiras pa studiju līmeņiem. **Uzņemšana pamatstudijās** notiek centralizēti, izmantojot *Vienoto uzņemšanu pamatstudiju programmās*, kas apvieno uzņemšanu 12 Latvijas augstskolās. Konkurss uz studiju vietām notiek pamatojoties uz Centralizēto eksāmenu rezultātiem vai uz atestāta atzīmēm – personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam, kuras atbrīvotas no centralizētajiem eksāmeniem vai ieguvušas vidējo izglītību ārzemēs. Studiju programmās, kurām nav atbilstošu centralizēto eksāmenu, pievieno papildus prasības pēc noteiktām atestāta atzīmēm, programmās, kurās nepieciešamas īpašas prasmes vai atbilstība, nosaka papildus iestājpārbaudījumu. Konkursa rezultātā reflektanti tiek rangēti pēc iegūtajiem punktiem. Programmās var tikt noteiktas priekšrocības valsts mācību priekšmetu olimpiāžu un citu konkursu uzvarētājiem (plašāk informāciju par uzņemšanas prasībām skatīt katras studiju programmas raksturojumā). Piemēram BSP "politikas zinātne" un "socioloģija" uzņemšanas nosacījumi dod papildu punktus Latvijas valsts skolēnu ZPD konferences politikas zinātņu nozares 1.- 3. pakāpes ieguvējiem un LU SZF Jauno politiķu skolas 1. - 3. vietas ieguvējiem.

Uzņemšana maģistra līmeņa studiju programmās notiek decentralizēti, katrā fakultātē, bet vienotos termiņos. Uzņemšana notiek pamatojoties uz vērtējumiem, kuri iegūti pamatstudiju laikā. Programmās kurās pieļaujama dažādu nozaru iepriekšējā izglītība, izmanto iestājpārbaudījumu, lai noteiktu reflektanta priekšzināšanu atbilstību studiju programmas nozarei.

- MSP "Kultūras un sociālās antropoloģijas" **konkursa vērtējuma aprēķināšanas formulu:** vidējā svērtā atzīme ($20 \times 10 = 200$) + bakalaura darba vai diplomdarba atzīme ($20 \times 10 = 200$) + iestājpārbaudījums ($1 \times 600 = 600$). Papildu nosacījums iestājpārbaudījumam: jāiesniedz rakstiska esēja par tēmu: "Antropoloģijas studijas: manas izvēles motivācija un pētnieciskās intereses".
- MSP "Diplomātijas": iestājpārbaudījums ($1 \times 1000 = 1000$), minimālais punktu skaits iestājpārbaudījumā uzņemšanai – 400; bakalaura grādu vai otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību politikas zinātnē ieguvušie var piedalīties konkursā ar šādu vērtējuma aprēķināšanas

formulu: vidējā svērtā atzīme ($60 \times 10 = 600$) + noslēguma pārbaudījumu kopējā (vai vidējā) atzīme ($40 \times 10 = 400$)

- MSP "Politikas zinātne": iestājpārbaudījums ($1 \times 1000 = 1000$), minimālais punktu skaits iestājpārbaudījumā uzņemšanai – 400; bakalaura grādu vai otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību politikas zinātnē ieguvušie var piedalīties konkursā ar šādu vērtējuma aprēķināšanas formulu: vidējā svērtā atzīme ($60 \times 10 = 600$) + noslēguma pārbaudījumu kopējā (vai vidējā) atzīme ($40 \times 10 = 400$);
- MSP "Socioloģija": iestājpārbaudījums ($1 \times 1000 = 1000$), minimālais punktu skaits iestājpārbaudījumā uzņemšanai – 500; LU bakalaura grādu socioloģijā ieguvušie var piedalīties konkursā ar šādu vērtējuma aprēķināšanas formulu: vidējā svērtā atzīme ($60 \times 10 = 600$) + noslēguma pārbaudījumu kopējā (vai vidējā) atzīme ($40 \times 10 = 400$)

Uzņemšana doktorantūrā norisinās centralizēti. Pretendentam jāiesniedz promocijas darba tēma un jāsaskaņo vadītājs. Pretendenta atbilstību izvērtē nozares doktorantūras padome. DSP "Sociālās zinātnes" imatrikulācija notiek pēc promocijas darba tēmas prezentācijas (latviešu vai angļu valodā) doktora studiju programmas padomē, izvērtējot pretendenta zināšanu līmeni attiecīgajā sociālo zinātņu nozarē un svešvalodā, kā arī plānotā zinātniskā pētījuma kvalitāti un atbilstību LU un Latvijas zinātnes prioritārajiem pētījumu virzieniem. Iestājpārēšanās pretendenti tiek ranžēti pēc iegūto punktu kopsummas.

Prasības un kritēriji studiju programmās tiek pārskatīti un atjaunoti katru gadu, un saskaņā ar Augstskolu likuma 46.pantu publicēti LU mājas lapā līdz 1.novembrim.

LU nodrošina iespēju uzsākt studijas arī vēlākos studiju posmos, saskaņā ar *Studiju uzsākšanas kārtību vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē (LU 08.06.2009. rīkojums nr. 1/128)*.

Priekšnoteikums studiju uzsākšanai vēlākos studiju posmos ir iepriekš apgūto studiju kursu vai ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju, kompetenču, iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzišana, ko LU regulē *Nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju, kompetenču, iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzišanu un akadēmiskās darbības pielīdzināšanu Latvijas Universitātē (LU Senāta 28.06.2021. lēmums Nr.2-3/86)* (turpmāk – nolikums) un *Studiju kursu un ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju un kompetences un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzišanas noteikumi Latvijas Universitātē (LU 04.11.2021. rīkojums Nr.1-4/543)*. Uz studējošā iesnieguma pamata tiek izskatīta iespēja atzīt studiju kursus, kas apgūti kādā citā Latvijas augstākās izglītības iestādē, augstskolā ārzemēs vai iepriekšējo studiju periodā LU. Saskaņā ar nolikuma 8. punktu, iepriekš apgūtus studiju kursus var atzīt tajā pašā vai zemākā studiju līmenī. Uz 01.04.2022. studiju virzienā no visiem studiju virzienā aktīvajiem studentiem bija 19 studenti, kuriem ir atzīti studiju kursi, bet kopš iepriekšējā akreditācijas perioda 01.01.2013. atzišana veikta 212 studentiem. Augstskolas no kurām veikti pielīdzinājumi BSP "politikas zinātne": Panteio Universitāte (Grieķija); Manheimas universitāte (Vācija); Rīgas Tehniskā universitāte (Latvija); Valsts Pārvaldes Nacionālā Universitāte (Ungārija); Vidzemes Augstskola; Helsinku Universitāte (Somija); Ūmeo Univeristāte (Zviedrija); Latvijas Nacionālā aizsardzības akadēmija; Cepelīna Universitāte (Vācija); Bačeseiras Universitāte (Turcija); Sciences Po Parīze - Parīzes Politikas zinātnes institūts (Francija); Dženovas Universitāte (Itālija); Varšavas Universitāte (Polija); Hamburgas Universitāte(Vācija); Linnaeus Universitāte (Zviedrija); Umea universitāte (Zviedrija); Latvijas Sporta pedagogijas akadēmija; Ziemeļu (Arktiskā) Federālā Universitāte (Krievija); Latvijas Kultūras akadēmija; Rostokas Universitāte (Vācija); Parīzes Politikas zinātnes institūts (Francija); Ostfolda universitātes koledža (Norvēģija); Rīgas Stradiņa universitāte (Latvija); Viskonsinas Eau Claire Universitāte (ASV); Tartu Universitāte (Igaunija); Kocaeli Universitāte (Turcija); Prāgas Kārļa Universitāte (Čehija); Neapoles Frederika II Universitāte (Itālija); Lilles Politikas zinātnes institūts (Francija); Rīgas Tehniskā universitāte; Rīgas

Juridiskā augstskola; Vīnes Universitāte (Austrija);

Piesakoties studiju uzsākšanai vēlākos posmos, jāaizpilda pieteikums un tam jāpievieno nepieciešamie dokumenti. LU ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto zināšanu, prasmju, kompetenču, iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanas komisija (turpmāk – atzīšanas komisija) vai programmas direktors, ja studējošais atjaunojas tajā pašā LU programmā, izvērtē un atzīst tos iepriekš apgūtos studiju kursus, kuru studiju rezultāti atbilst LU studiju programmas studiju rezultātiem. Studiju kursus atzīst, ja to apjoms kredītpunktos abās salīdzināmajās studiju programmās ir vienāds vai kredītpunktu skaits iepriekš apgūtajā attiecīgajā studiju kursā ir lielāks. Papildus kārtojamo studiju kursu kopapjoms nedrīkst pārsniegt 20 kredītpunktus. Papildu studiju kursu apgūšana vai pārbaudījumu kārtošana ir maksas pakalpojums. Studentiem no citas augstskolas vai koledžas, uzsākot studijas LU vēlākos studiju posmos, budžeta finansējums studijām netiek saglabāts. Netiek atzīti citās augstskolās nokārtotie noslēguma pārbaudījumi.

Pēc pretendenta iesnieguma LU izvērtē un atzīst arī ārpus formālās izglītības apgūtās vai profesionālajā pieredzē iegūtās zināšanas, prasmes, kompetences, iepriekšējā izglītībā sasniegtus studiju rezultātus. Iesniedzot pieteikumu, jāpievieno dokumenti, kas apliecina sasniegtos studiju rezultātus – sertifikātus, darba devēja apliecinājumus, rekomendācijas, projektu rezultātus, amata aprakstus u. c. Profesionālajā pieredzē sasniegtos studiju rezultātus var atzīt tikai tajā attiecīgās studiju programmas daļā, kuru veido prakse, vai par tādas studiju programmas studiju kursā vai studiju modulī sasniedzamajiem studiju rezultātiem, kuri apliecina iegūtās praktiskās zināšanas. Atsevišķos gadījumos, lai profesionālajā pieredzē iegūtās zināšanas, prasmes un kompetences atzītu par atbilstošām studiju programmas kursa rezultātiem, pretendents var noteikt kārtot attiecīgajā studiju kursā vai tā daļā paredzētos pārbaudījumus. “Socioloģijas, politoloģijas, antropoloģijas” virzienā nav bijis profesionālās pieredzes pielīdzināšanas gadījums un mobilitātes prakse nav tikusi pielīdzināta.

Bakalaura studiju programmā visbiežāk studiju kursu atzīšana notiek šādos gadījumos - studējošajam atgriežoties no apmaiņas programmas (Erasmus+ vai citas), kā arī personas, kuras imatrikulētas bakalaura studiju programmā, var lūgt atzīt iepriekšējo studiju laikā apgūtos studiju kursus, ja to apjoms un saturs ir atbilstošs studiju programmā ar esošajiem kursiem. Studentiem ir visas iespējas atzīt kursus, ja viņiem nav izdevies pabeigt citā augstskolā iesāktās studijas. Šajos gadījumos atzīšanas komisija veic iepriekš apgūto studiju kursu apjoma un satura salīdzināšanu, un pieņem lēmumu par iespēju atzīt studiju kursus. Atsevišķos gadījumos tiek atzīti iepriekš apgūtie studiju kursi studentiem, kuriem studijas studiju virziena studiju programmās ir otrā, vai tālākā augstākās izglītības programma. Piemēram, ja studējošais jau ir apguvis civilās aizsardzības kursu studējot ķīmijas bakalaura studiju programmā, tad politikas zinātnes bakalaura studiju programmā otrreiz šis kurss nav jāklaušās. Tāpat, atjaunojoties pēc studiju pārtraukuma, tiek veikta kursu atzīšana sakarā ar notikušām izmaiņām studiju programmas plānā.

Savukārt maģistra programmās visbiežāk studiju kursu atzīšana tiek veikta gadījumos, kad studējošie atgriezušies no mobilitātes programmu studijām, piedalījušies dažādos projektos, kā piemēram, Vasaras skola, vai ir iestājušies programmā no citām Latvijas augstskolām, kurās nav izdevies pabeigt studijas. Šajos gadījumos programmas direktors vai atzīšanas komisija veic iepriekš apgūto studiju kursu apjoma un satura salīdzināšanu, un pieņem lēmumu par iespēju atzīt studiju kursus. Studiju virziena “Socioloģija, politoloģija, antropoloģija” MSP visbiežāk tiek atzīti studiju kursi, kas apgūti *ERASMUS* programmā ārvalstu universitātēs.

Arī doktora studiju programmā pastāv iespēja atzīt iepriekš apgūtos studiju kursus. Šajā programmā gan šādi iesniegumi tiek saņemti reti un studiju kursu atzīšanas bijušas saistītas ar atgriešanos no *ERASMUS+* studijām vai ar notikušām izmaiņām studiju programmas plānā. Turklāt, LU doktora

studiju programmas prasībām var pielīdzināt arī akadēmisko darbību, kas veikta ārpus doktora studiju programmas. Šīs pielīdzināšanas kritēriji un kārtība arī noteikti nolikumā. DSP “Sociālās zinātnes” pirmā mācību gadā ir veikta viena pielīdzināšana Polijas *Jagiellonian University* Socioloģijas institūta apgūtiem kursiem.

Retāk tiek izmantota iespēja veikt iepriekšējā izglītībā (t.sk. tālākizglītības programmā) vai profesionālajā pieredzē iegūtu studiju rezultātu atzīšanu. Informācija par ārpusformālās izglītības vai profesionālajā pieredzē sasniegto rezultātu atzīšanas kārtību ir atrodama LU mājas lapā. Studenti par šādu iespēju ir informēti, tomēr studiju virzienā studējošie šo iespēju nav izmantojuši pārskata periodā. Studiju virzienā bakalaura studiju programmās studējošie lielākoties iestājas uzreiz pēc vidusskolas beigšanas, tādēļ vēl nav iegūta profesionālā pieredze, kuru varētu pielīdzināt apgūstamajiem studiju kursiem.

LU studējošiem, kuri izmanto iespēju studēt vai iziet praksi dažādu starptautisko apmaiņas programmu ietvaros, mobilitātes laikā apgūtu studiju rezultātu atzīšana un pielīdzināšana tiek veikta saskaņā ar iepriekš minētajiem atzīšanu regulējošajiem normatīviem LU, kā arī *Par ERASMUS+ programmas mobilitātes organizēšanas kārtību LU* (LU 18.12.2014. rīkojums Nr.1/363). Saskaņā ar šiem normatīviem, mobilitātē apgūto studiju rezultātu atzīšanā tiek ņemta vērā: 1) mobilitātes laikā apgūto un iegūto studiju rezultātu atbilstība starptautisko apmaiņas programmu nosacījumiem un 2) mobilitātes laikā apgūto un iegūto studiju rezultātu atbilstība LU studiju programmas prasībām. Mobilitātes laikā apgūto un iegūto studiju rezultātu pielīdzināšanu veic attiecīgās studiju programmas direktors vai atzīšanas komisija, pamatojoties uz sekmju izrakstiem no partneraugstskolas vai apliecinājuma no prakses vietas. Pēc izvērtēšanas atzītie studiju rezultāti tiek iekļauti studenta izpildītajās akadēmiskajās saistībās.

Visi studenti, kas piedalās apmaiņas programmās pirms došanās mobilitātē saskaņo ar programmas direktoru provizorisko mobilitātes studiju kursu vai prakses plānu. Ja apmaiņas laikā tiek veiktas izmaiņas šajā plānā, tas tiek saskaņots ar studiju programmas direktoru. Provizorisks studiju vai prakses plānā tiek atrunāts arī pielīdzināšanas process, studiju programmas direktors apstiprina studenta izvēlētos studiju kursus ārvalstu augstskolā un atzīmē kuram studiju kursam no studenta studiju plāna LU tas tiks aizstāts vai pielīdzināts. Ja students piedalās prakses mobilitātē, pirms došanās mobilitātē students saskaņo ar attiecīgo studiju programmas direktoru to, kā tiks atzīta veiktā prakse. Ja LU studiju plānā ir paredzēta prakse, tad prakses mobilitāte tiek pielīdzināta praksei no LU programmas. Studiju virzienā “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” nav veikta prakses mobilitātes atzīšana pārskata periodā.

Visas kārtības ir publiskas un pieejamas LU Normatīvo aktu sistēmā, kura ir pieejama ikvienam LU darbiniekam un studentam, reģistrējoties ar piešķirto lietotājavārdu un paroli.

2.1.5. Studējošo sasniegumu vērtēšanā izmantoto metožu un procedūru novērtējums, principi, kā tās tiek izvēlētas, kā tiek analizēta novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām.

Atbilstīgi Latvijas Republikas „Augstskolu likumam” izstrādāts LU iekšējais normatīvs *Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība*, kas nosaka, ka informācija par katra studiju kursa apguves uzsākšanas nosacījumiem, mērķi, uzdevumiem, prasībām kredītpunktu iegūšanai, studiju kursa saturu, studiju procesa organizāciju kontaktnodarībās, studējošo patstāvīgo darbu organizāciju un uzdevumiem, plānotajiem studiju rezultātiem (zināšanas, prasmes, kompetence) un to pārbaudes metodēm un vērtēšanas kritērijiem, ir iekļaujama visos

studiju kursu aprakstos, kas studentiem pieejami LU Informatīvajā sistēmā (LUIS) un LU e-studiju vidē. Studējošo rezultātu vērtējumu reģistrēšana un uzskaitē notiek atbilstīgā studiju kursa e-vidē. LU katrai studiju programmai un katram studiju kursam ir formulēti studiju rezultāti kā zināšanu, prasmju un kompetences kopums. Studiju programmu kursi ir izstrādāti, ievērojot pakāpenības un pēctecības principus. Lai to nodrošinātu studiju programmās ir veikta studiju programmas līmenī un studiju kursu līmenī plānoto studiju rezultātu kartēšana (skat. atbilstošos pielikumus).

Sākot studijas, studējošie tiek informēti par studiju organizāciju un īstenošanu atbilstīgajā studiju programmā, bet, sākot katra atsevišķa studiju kursa apguvi, docētāji informē par kursa organizāciju, saturu, apguves prasībām, plānotajiem studiju rezultātiem, pārbaudījumiem un vērtēšanas kritērijiem, kā arī izskaidro studiju kursa būtību kopējo programmas studiju rezultātu sasniegšanā. Studējošie var iepazīties ar studējošo sekmju vērtēšanas kritērijiem un nosacījumiem un saistošajām procedūrām studiju kursu aprakstos un e-studiju vidē, kā arī katra studiju kursa apguves sākumā pirmajā nodarbībā, kad katrs docētājs iepazīstina studējošos ar kursa apguves organizāciju, prasībām īsumā raksturo starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu prasības, vērtēšanas kritērijus un pārbaudījumu norises kārtību, nemainot šīs prasības un vērtēšanas kritērijus semestra laikā.

Studiju virziena “Socioloģija, politoloģija, antropoloģija” studiju kursu apguves laikā un pārbaudījumos tiek izmantotas gan mutiskās, gan rakstiskās, gan kombinētās studiju un vērtēšanas metodes. Vērtēšanas kritēriji atzīmju izlikšanai, ir iepriekš publiskoti, pārrunāti un sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos studiju rezultātus. Visosursos noslēguma vērtējums (atzīme) veidojas kumulatīvi, t.i., vērtējot studenta darbu visa semestra laikā un sniegumu eksāmenā. Novērtējot studentu darbu, kursu docētāji sniedz arī savus komentārus un pamatojumu vērtējumam. Visās virzienu programmās studiju rezultāti tika pilnībā pārstrādāti 2018.gadā un kursa individuālo pārbaudījumu vērtēšanai prioritāri tiek izmantots rubrikas tipa vērtējums, kur katra uzdevumu vērtējumu veido kritēriji, kas izriet no kursa sasniedzamiem rādītājiem un to sasniegšanas pakāpe.

Studiju kursu pārbaudījumu organizēšana un studējošo sasniegumu vērtēšana notiek atbilstīgi saskaņā ar „Augstskolu likumu” un LU Satversmi izstrādātajai *Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtībai Latvijas Universitātē (LU Senāta 29.06.2015. lēmums Nr. 211)*, kas piemērojama visu līmeņu LU studiju programmās reģistrēto pilna un nepilna laika studējošo studiju rezultātu vērtēšanai.

Katrā studiju kursā ir divi pārbaudījumi veidi: starppārbaudījumi (starppārbaudījumu kopējais vērtējums ne mazāk kā 50% no kopējā vērtējuma) un studiju kursa noslēguma pārbaudījums (vērtējums ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma). Pārbaudījumi var tikt īstenoti rakstveidā vai mutvārdos, vai kombinētā formā (rakstveidā un mutvārdos). Studējošo sasniegumu novērtēšanai tiek izvēlēta pārbaudījumu forma un metodes, kas atbilst mācību metodēm, kādas izmantotas studiju procesā kontaktnodarbībās un studējošo patstāvīgā darba organizēšanā.

Eksāmena kārtošana ir obligāta prasība, lai iegūtu kredītpunktus par studiju kursa apguvi. Starppārbaudījuma vērtēšanas kārtību un kritērijus atbilstoši studiju kursa specifikai nosaka atbildīgā struktūrvienība. Studiju kursa apguves vērtējumu aprēķina LU centralizētajā sekmju reģistrēšanas sistēmā pēc kursa aprakstā noteiktā algoritma, ņemot vērā starppārbaudījumos un eksāmenā iegūtos vērtējumus, un reģistrē pārbaudījuma protokolā.

Starppārbaudījumu veidi ir: kontroldarbs, patstāvīgais darbs, praktiskais darbs, laboratorijas darbs, ziņojums, referāts un citi darba veidi atbilstoši studiju kursa specifikai. Starppārbaudījumu skaits un veids ir noteikts studiju kursa aprakstā. Lai studējošais iegūtu vērtējumu par kursa apguvi, eksāmenā iegūtajam vērtējumam jābūt sekmīgam. Kursa apguvi var vērtēt kā sekmīgu arī tad, ja eksāmens ir nokārtots nesekmīgi un šāda iespēja noteikta studiju kursa aprakstā. Kursa apguves

kopējo vērtējumu aprēķina LU e-studiju vidē pēc kursa aprakstā noteiktā algoritma, ņemot vērā starppārbaudījumos un eksāmenā iegūtos vērtējumus.

Atbilstoši studiju kursa specifikai var noteikt arī prasības nodarbību apmeklējumam.

Katra studiju kursa noslēgumā ir studiju kursa noslēguma pārbaudījums: eksāmens vai aizstāvēšana (kursa darbam, noslēguma darba projektam, semestra darbam, lauku kursam, praksei). Kursa darba, noslēguma darba projekta, semestra darba, lauku kursa un prakses aizstāvēšanas un vērtēšanas kārtība noteikta LU normatīvajos aktos.

Studiju rezultāti tiek vērtēti 10 ballu skalā. Ja to atļauj ārējie normatīvie akti, tad, saņemot LU prorektora atļauju, studiju rezultātus var vērtēt ar „ieskaitīts” vai „neieskaitīts”. Kursu uzskata par sekmīgi apgūtu, t.i., vērtējums ir sekmīgs, ja vērtējums 10 ballu skalā nav zemāks par „4” (gandrīz viduvēji) vai ir „ieskaitīts”. Šajā gadījumā studējošais iegūst kredītpunktus par konkrētā kursa apguvi.

Studentu zināšanu, prasmju un kompetences vērtēšanai katrā studiju kursā 10 ballu sistēmā izmanto iepriekš aprakstītus studiju rezultātu kritērijus. Kritēriju formulēšanā par pamatu tiek izmantoti katrā studiju kursā formulētie studiju rezultāti un vērtējumu skaidrojums (skat. 2.1.5.1. tabula), kas publicēti *Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība*.

2.1.5.1. tabula

Vērtējumu 10 ballu sistēmā skaidrojums

Apguves līmenis	Atzīme (atšifrējums)	Skaidrojums (atbilstīgi Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr.141, Nr.512 Nr.240 un LU Senāta 29.06.2015. lēmumam Nr. 211)
ļoti augsts apguves līmenis	10 (izcili)	zināšanas, prasmes un kompetence pārsniedz studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, liecina par spēju veikt patstāvīgus pētījumus un dziļu problēmu izpratni
	9 (teicami)	zināšanas, prasmes un kompetence pilnībā atbilst studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasībām, iegūta prasme patstāvīgi izmantot iegūtās zināšanas
augsts apguves līmenis	8 (ļoti labi)	pilnīgi izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr atsevišķos jautājumos nav pietiekami dziļas izpratnes, lai zināšanas un prasmes patstāvīgi izmantotu sarežģītāku problēmu risināšanā
	7 (labi)	kopumā izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr dažkārt konstatējama neprasme iegūtās zināšanas un prasmes izmantot patstāvīgi

vidējs apguves līmenis	6 (gandrīz labi)	izpildītas studiju programmas, studiju moduļa vai studiju kursa apguves prasības, tomēr vienlaikus konstatējama nepietiekami dziļa problēmas izpratne un neprasme izmantot iegūtās zināšanas
	5 (viduvēji)	kopumā apgūta studiju programma, studiju modulis vai studiju kurss, tomēr konstatējama nepietiekama dažu problēmu pārzināšana un neprasme izmantot iegūtās zināšanas
	4 (gandrīz viduvēji)	kopumā apgūta studiju programma, studiju modulis vai studiju kurss, tomēr konstatējama nepietiekama dažu pamatkonceptu izpratne, ir ievērojamas grūtības iegūto zināšanu praktiskā izmantošanā
zems apguves līmenis	3 (vāji)	zināšanas ir virspusējas un nepilnīgas, studējošais nespēj tās lietot konkrētās situācijās
	2 (ļoti vāji)	ir virspusējas zināšanas tikai par atsevišķām problēmām, lielākā daļa programmas, studiju moduļa vai studiju kursa nav apgūta
	1 (ļoti, ļoti vāji)	nav izpratnes par priekšmeta pamatproblemātiku, nav gandrīz nekādu zināšanu studiju kursā, studiju modulī vai programmā

Novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām tiek analizēta un pilnveidota, ņemot vērā docētāju pieredzi, analizējot studējošo sasniegtos studiju rezultātus un aptauju rezultātus salīdzinot vairākos akadēmiskajos gados. Studējošie aptaujās atzīst, ka studēšanai ļoti būtiski ir skaidri formulēti plānotie studiju rezultāti un definēti vērtēšanas kritēriji, kā arī regulāras atgriezeniskās saites par studējošo sasniegumiem saņemšana studiju procesā. Lai to nodrošinātu, docētāji sistemātiski analizē savu pieredzi, sadarbojas ar kolēģiem, analizē studējošos sasniegumus un pilnveido kursu aprakstus un e-studiju vidi izstrādājot plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgus vērtēšanas kritērijus, tādējādi nodrošinot vērtējuma pamatojumu.

Vērtējot studiju rezultātus, tiek ievēroti Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumos Nr.141 (20.03.2001.) „Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”, Nr.512 (26.08.2014.) „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”, Nr.240 (13.05.2014.) „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” formulētie vērtēšanas pamatprincipi:

- **vērtēšanas atklātības princips** — atbilstoši izvirzītajam studiju programmas mērķim un uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķim un uzdevumiem universitāte ir noteikusi prasību kopumu studiju rezultātu vērtēšanai;
- **vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips** — universitāte noteikusi iegūtā vērtējuma pārskatīšanas kārtību;
- **vērtējuma obligātuma princips** — nepieciešams iegūt sekmīgu vērtējumu par visa studiju programmas satura apguvi;
- **vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips** — studiju programmas apguves vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus;
- **vērtējuma atbilstības princips** — pārbaudes darbā studentam tiek dota iespēja apliecināt zināšanas, prasmes un kompetenci atbilstošos uzdevumos un situācijās. Pārbaudēs iekļaujamais saturs atbilst kursu programmās noteiktajam saturam.

Noslēguma darbu vērtēšanas pamatkritērijus nosaka *Prasības noslēguma darbu (bakalaura, maģistra darbu, diplomdarbu un kvalifikācijas darbu) izstrādāšanai un aizstāvēšanai Latvijas Universitātē (LU 03.02.2012. rīkojums Nr.1/38)*. Noslēguma darbu vērtēšanai var noteikt

papildkritērijus, kurus pēc atbilstošās programmu padomes priekšlikuma apstiprina fakultātes dome.

Studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" noslēguma pārbaudījumu organizēšana un vērtēšana ir detalizēta 2022.g. LU SZF "Metodiskos norādījumos". Šīs prasības izstrādātas saskaņā ar „Nolikumu par noslēguma pārbaudījumiem Latvijas Universitātē” (apstiprināti ar LU Senāta 27.12.2011. lēmumu Nr. 183) (Latvijas Universitāte, 2011) un "Prasības noslēguma darbu (bakalaura, maģistra darbu, diplomdarbu un kvalifikācijas darbu) izstrādāšanai un aizstāvēšanai Latvijas Universitātē” (apstiprinātas ar LU 03.02.2012. rīkojumu Nr.1/38) (Latvijas Universitāte, 2012) un reglamentē vienotas prasības noslēguma darbu saturam, noformēšanai un aizstāvēšanai LU SZF (pielikums 89).

Noslēguma darba aizstāvēšana notiek gala pārbaudījumu komisijas atklātā sēdē. Komisijas sastāvu katram gadam apstiprina ar LU rīkojumu rektors. Komisijas priekšsēdētājs un vietnieks ir personas ar doktora grādu. Bakalaura gala pārbaudījumu komisijas locekļiem ir jābūt akadēmiskā personāla pārstāvjiem ar doktora vai maģistra grādu. Maģistra akadēmisko studiju programmās gala pārbaudījumu komisijas locekļiem, izņemot sekretāru, jābūt doktora zinātniskajam grādam vai docenta akadēmiskajam nosaukumam. Profesionālā maģistra studiju noslēguma pārbaudījumu komisijas priekšsēdētājs un vismaz puse no komisijas sastāva ir nozares speciālisti. Vismaz pusei no komisijas locekļiem jābūt ar doktora grādu.

Gala pārbaudījuma komisija ir lemtspējīga, ja tās sēdē piedalās priekšsēdētājs vai viņa vietnieks, komisijas sekretārs un vismaz viens komisijas loceklis.

Pārbaudījumu komisijas darba grafiku sastāda studiju metodiķis.

Noslēguma darbu var aizstāvēt visi studējošie, kuri līdz semestra reģistrācijas nedēļas beigām ir nokārtojuši akadēmiskās saistības par iepriekšējiem semestriem. Ja studiju plāns paredz studiju kursu apguvi arī pēdējā semestrī, tad akadēmiskajām saistībām par šiem studiju kursiem ir jābūt nokārtotām ne vēlāk kā astoņas nedēļas pirms darba aizstāvēšanas. Studējošo sarakstu, kuriem atļauts kārtot noslēguma pārbaudījumu, apstiprina ar SZF dekāna norādījumiem.

Gatavojoties darba aizstāvēšanai, studējošajam ir tiesības iepazīties ar darba recenziju un recenzenta jautājumiem vismaz 24 stundas pirms darba aizstāvēšanas.

Noslēguma darba aizstāvēšanā tiek ievērota šāda kārtība:

- autora uzstāšanās (līdz septiņām minūtēm), kurā raksturo pētījuma problēmu, teorētisko bāzi, izvirzīto hipotēzi, pētījuma jautājumus, iepazīstina ar darba izstrādes gaitu, iegūtajiem rezultātiem, galvenajiem secinājumiem. Vēlams sagatavot arī izdales vai demonstrējamu materiālu;
- atbildes uz recenzenta, komisijas locekļu un citu klātesošo jautājumiem. Atbildes tiek sniegtas uz katru jautājumu tūlīt pēc tā uzdošanas. Jautājumiem un atbildēm tiek atvēlēts ne vairāk par 10 minūtēm;
- darba zinātniskā vadītāja uzstāšanās/atsauksme, kurā tiek raksturots darba process, darba stils, prasmes un iemaņas veikt patstāvīgu pētījumu, gala rezultāta vērtējums (saskaņā ar kursa aprakstu);
- recenzenta uzstāšanās, kurā darbs tiek vērtēts saskaņā ar 7. nodaļā aprakstītajiem darbu vērtēšanas kritērijiem. Savu uzstāšanos recenzents noslēdz ar vērtējumu – vai izstrādātais darbs atbilst prasībām un pretendents ir piešķirams bakalaura vai maģistra grāds. Ja recenzents uz sēdi nevar ierasties, komisijas sekretārs vai komisijas priekšsēdētājs nolasa iepriekš iesniegto rakstisko recenziju;
- galavārds – autors atbild uz recenzenta piezīmēm un, nepieciešamības gadījumā aizstāvot savu nostāju.

Noslēguma darba vērtēšanā tiek ņemti vērā:

- darba atbilstība kvalitātes kritērijiem;
- darba autora ziņojums (prasme zinātniski, koncentrēti un argumentēti iepazīstināt ar veikto pētījumu, formulēt secinājumus, norādīt turpmākos iespējamās pētījuma virzienus);
- atbildes uz jautājumiem un prasme diskutēt.

Pēc visu darba grafikā paredzēto darbu aizstāvēšanas procedūras pabeigšanas komisijas priekšsēdētājs pasludina pārtraukumu atklātās sēdes gaitā un paziņo tās atsākšanas laiku. Pārtraukuma laikā notiek komisijas slēgtā sēde, kurā komisijas locekļi lemj par atzīmēm (10 ballu sistēmā). Ja darbu zinātniskie vadītāji vai recenzenti slēgtā sēdē nevar piedalīties, viņi līdz sēdes sākumam savu vērtējumu nodod komisijas sekretāram. Lēmums par vērtējumiem tiek pieņemts, atklāti balsojot, ar vienkāršu balsu vairākumu. Ja ir vienāds „par” un „pret” balsu skaits, noteicošā ir komisijas priekšsēdētāja balss. Noslēguma pārbaudījumu vērtē ar vienu atzīmi 10 ballu skalā. Zemākais sekmīgais vērtējums katrā noslēguma pārbaudījuma daļā ir 4 (gandrīz viduvēji).

Pārbaudījumu komisijas atklātās sēdes turpinājumā tiek paziņoti noslēguma darbu aizstāvēšanas vispārējie rezultāti – īsumā raksturota aizstāvēšanas gaita un tās rezultāti, neminot atsevišķu darbu vērtējumus. Atzīmes publiski netiek nosauktas, tās ieraksta sēdes protokolā un noslēguma darbu otro eksemplāru dokumentārajās lapās, kā arī paziņo noslēguma darbu autoriem individuālā kārtā.

Studējošais ir tiesīgs iesniegt sūdzību:

- par kursa darba aizstāvēšanas norisi;
- par kļūdu kursa darba aizstāvēšanas vērtēšanas procesā.

Sūdzība un dokumenti, kas apstiprina sūdzībā minētos apstākļus, jāiesniedz mācībspēkam, kurš novērtējis kursa darba aizstāvēšanas procesu, piecu darba dienu laikā no vērtējuma paziņošanas LUIS vai e-studijās. Sūdzība tiek izskatīta piecu darba dienu laikā no iesnieguma saņemšanas dienas.

Izskatot sūdzību, var tikt pieņemts viens no šādiem lēmumiem:

- izlikt studējošajam citu vērtējumu;
- pēc mācībspēka priekšlikuma SZF dekāns pieņema lēmumu par kursa darba aizstāvēšanas atkārtotu norisi, ja kursa darba aizstāvēšanā pieļauti būtiski procesuāli pārkāpumi;
- noraidīt sūdzību.

Studējošais ir tiesīgs iesniegt apelāciju:

- ja SZF dekāns studējošajam nav devis atļauju kārtot noslēguma pārbaudījumus;
- par noslēguma pārbaudījuma norisi.

Apelācija un dokumenti, kas apstiprina apelācijā minētos apstākļus, jāiesniedz SZF Apelācijas komisijas priekšsēdētājam triju darba dienu laikā pēc noslēguma pārbaudījuma rezultātu paziņošanas vai atteikuma iekļaut to studējošo sarakstā, kam atļauts kārtot noslēguma pārbaudījumus. SZF Apelācijas komisija izskata studējošā iesniegumu trīs darba dienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas. Uz komisijas sēdi uzaicina apelācijas iesniedzēju. Komisijas lēmumu studējošajam izsniedz rakstveidā.

Izskatot apelāciju, var tikt pieņemts viens no šādiem lēmumiem:

- atļaut kārtot noslēguma pārbaudījumus (ja SZF dekāns nebija devis atļauju kārtot noslēguma pārbaudījumus);
- atļaut atkārtoti kārtot noslēguma pārbaudījumu (ja apelācija tika iesniegta par noslēguma pārbaudījumu norisi);

- noraidīt apelāciju.

2.1.6. Akadēmiskā godīguma principu un to ievērošanas mehānismu, kā arī iesaistīto pušu informēšanas veidu raksturojums un novērtējums. Norādīt izmantotos pretplaģiāta rīkus, sniedzot rīku un mehānismu piemērošanas piemērus.

LU savā darbībā ievēro godprātīgas un atbildīgas rīcības principus un normas, kuras aprakstītas *Latvijas Universitātes Akadēmiskās ētikas kodeksā* (LU Senāta 26.04.2021. lēmums Nr.2-3/46) un *Noteikumos par akadēmisko godīgumu Latvijas Universitātē* (LU Senāta 26.04.2021. lēmums Nr.2-3/48), šie noteikumi ir publiski pieejami ikvienam LU darbiniekam un studējošajam.

Lai pilnveidotu izpratni par aktuālajām problēmām akadēmiskā godīguma jomā un attīstītu kompetenci īstenot akadēmisko godīgumu zinātniskajā darbībā un studiju procesā, 2021.gadā Latvijas Universitātē izstrādāts tālākizglītības kurss “Akadēmiskais godīgums” (kursa apjoms ir 1 kredītpunkts –16 akadēmiskās stundas). Kursa ietvaros plānotas lekcijas, diskusijas un gadījumu analīze par akadēmiskā godīguma principiem, to īstenošanu dažādās zinātņu nozarēs, plaģiātisma veidiem un to novēršanu, citiem akadēmiskā godīguma pārkāpumu veidiem, piemēram, datu falsifikāciju un interešu konfliktiem, pētniecības ētikas pamatprincipiem, kā arī par ētiku zinātniskās publicēšanās procesā.

Lai nepieļautu akadēmiskā godīguma principu pārkāpumus LU izveidoja Vienotās datorizētās plaģiāta kontroles sistēmu (turpmāk – Sistēma) (LU 22.04.2014. rīkojums Nr.1/125). Ar Sistēmas palīdzību tiek veikta studējošo noslēguma un promocijas darbu pārbaude. Ir izstrādāta arī procedūra, kurā aprakstītas turpmākās veicamās darbības (LU 22.04.2014. rīkojuma Nr.1/125 pielikums), gadījumos, ja tiek konstatētas plaģiāta pazīmes.

LU kā šīs Sistēmas izstrādātājs un uzturētājs regulāri pilnveido to un piedāvā iespēju arī citām Latvijas augstskolām uz sadarbības līguma pamata izmantot šo Sistēmu. Šobrīd, balstoties uz sadarbības līguma pamata, šo Sistēmu izmanto septiņas Latvijas augstskolas: Daugavpils Universitāte, Liepājas Universitāte, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte, Rīgas Stradiņa universitāte, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Ekonomikas un kultūras augstskola, kā arī Rīgas Starptautiskā ekonomikas un biznesa administrācijas augstskola.

Sistēma automātiski salīdzina šajās augstskolu sistēmās augšupielādētos noslēgumu darbus, t.sk. internetā pieejamus materiālus, un gadījumā, ja darbu fragmentu sakritība sasniedz noteiktu procentu, studiju programmu direktoriem tiek atsūtīts pārskats par šiem pārbaudes rezultātiem, kur vienlaikus paralēli aplūkojami vienādie tekstu fragmenti dažādu autoru darbos. Programmas direktori šo informāciju nodod sākotnējai izvērtēšanai attiecīgā noslēguma darba vadītājam un recenzentam, un gadījumā, ja pastāv aizdomas par akadēmiskā godīguma pārkāpumu, šos analīzes rezultātus tālāk nodod izskatīšanai un gala lēmuma pieņemšanai noslēguma pārbaudījuma komisijai.

Studiju virziena studiju programmas izmanto LU izveidoto Sistēmu un pārbauda noslēguma darbus (diplomdarbi, bakalaura, maģistra un promocijas darbi), kā arī kursa darbus un priekšizstāvēšanai iesniegtos darbu melnrakstus. Referāti netiek pārbaudīti. Ja pārbaudē tiek konstatētas tekstu sakritības, tad atbilstoši LU normatīvajiem aktiem un procedūrai tiek informēti studiju programmu direktori, darba vadītāji un recenzenti. Gala lēmumu pieņem studiju programmas direktors. 2022.gada februārī tika izveidota LU ekspertu darba grupa, kas izvērtēja trīs produktus (*Turnitin*, *StrikePlagiarism* un *PlagiarismCheck*) un sniedza rekomendāciju LU vadībai. 2022.gada aprīlī tika

gatavots iepirkums. Jaunā sistēma būs integrēta Moodle un ļaus katram mācībspēkam darboties individuāli ar savosursos iesniegtajiem darbiem, t.sk. referātiem. Vairāku augstskolu sadarbība sistēmas izmantošanas jomā veicina efektīvāku studiju darbu kontroli katrā augstskolā un Latvijā kopumā, un šī sistēma praksē darbojas veiksmīgi, ceļot noslēgumu darbu nozīmīgumu un kvalitāti.

Studiju virziena akadēmiskais personāls veicina studējošo izpratni par akadēmiskā godīguma principa ievērošanu. LU SZF pirmajā studiju nedēļā pirmā kursa studenti tiek iepazīstināti ar studiju procesu, pasniedzējiem un akadēmiskā godīguma principiem. Bakalaura, maģistra un doktora līmeņa studējošie studijuursos apgūst zināšanas par akadēmiskā godīguma un ētikas jautājumiem. Vadot kursa, bakalaura, maģistra un promocijas darbus, akadēmiskais personāls nodrošina konsultācijas par akadēmiskā godīguma jautājumiem un savlaicīgu atgriezenisko saiti.

2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte

2.2.1. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitātes novērtējums studiju virziena ietvaros, sniegt piemērus konkrētām darbībām, kas nodrošina studiju programmu mērķu un rezultātu sasniegšanu, nepārtrauktu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti.

LU studiju virziena un studiju programmas mērķiem atbilstoša, sekmīgi funkcionējoša, ilgtspējīga studiju programmas darbība tiek nodrošināta sistēmiski nosakot un īstenojot kvalitātes nodrošināšanas procedūras, tostarp nodrošinot nepārtrauktu studiju programmas īstenošanas monitoringu un analīzi, mērījumu izmantošanu operatīvai preventīvu un pilnveides pasākumu īstenošanai. Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanā iesaistīto pārvaldības līmeņu nodrošinājums ļauj īstenot programmas iepriekš noteiktā formā pēc iepriekš noteiktām procedūrām, operatīvi reaģējot uz iespējamām situācijas izmaiņām, ar kvalitāti saistītos lēmumus pieņemot koleģiāli vai atbilstoši kompetenču sadalījumam. Būtisks metodisks līdzeklis kvalitātes nodrošināšanā ir LU Kvalitātes vadības sistēmas rokasgrāmata, kurā tostarp detalizēti identificēta LU prakse ESG 2015 izpildē ([LU Kvalitātes vadības rokasgrāmata](#) 3 sadaļa).

Īstenojot kvalitātes pilnveides pasākumus iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas ietvaros, kā būtiskākās minamas šādas aktivitātes:

- Izstrādāta un īstenota jauna, apvienota doktora studiju programma “Sociālās zinātnes” atbilstoši LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatā (3.1.2.) noteiktai procedūrai studiju programmu izstrādei un to apstiprināšanai;
- Attīstīta un ieviesta studentcentrētas studiju pieejas īstenošana virziena studiju programmās atbilstoši LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas sadaļai 3.1.3.. Piemēram, īstenota Studiju virziena studiju kursu aprakstu aktualizācija, formulējot precīzus studiju rezultātus (zināšanas, prasmes, kompetences). Studējošie tiek iesaistīti arī pētniecības veicināšanā. Piemēram, 2020.gadā bakalaura studiju programmas “Politikas zinātne” 1. kursa studenti izstrādāja pētījumu par Latvijas sabiedrības skatījumu uz Covid-19 pandēmiju. Studenti studijuursos “Ievads starptautiskajā politikā” un “Ievads publiskajā administrācijā” trīs mācībspēku vadībā veica praktisku pētījumu par aktuālajiem Covid-19 izraisītajiem izaicinājumiem valstij un sabiedrībai. Pētījumu veidoja vairāki tematiskie bloki: reprezentatīva sabiedriskās domas aptauja; valsts iestāžu darbības un komunikācijas krīzes apstākļos apskats; mediju komunikācija un dezinformācija pandēmijas apstākļos;

- Uzsākta Studiju virziena profesoru un asociēto profesoru darba rezultātu izvērtēšana saskaņā ar MK noteikumiem "Profesora vai asociētā profesora amata pretendenta un amatā esoša profesora vai asociētā profesora zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas vai mākslinieciskās jaunrades darba rezultātu novērtēšanas kārtība" (129, pieņemti 25.02.2021). Mācībspēkiem tiek nodrošinātas personāla mācības un prakses iespējas. Piemēram, Eiropas Sociālā fonda projekts Nr. 8.2.2 "Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās", kura 1. kārtas ietvaros profesionālās pilnveides aktivitātēs:
 - Angļu valodas līmeni ir paaugstinājuši (216 akadēmisko stundu apjomā) – trīs mācībspēki;
 - Ir stažējušies (100 vai 200 stundas) – divi mācībspēki;
 - Kursos piedalījušies (kursu ilgums no 9 - 16 akadēmiskajām stundām) – 9 mācībspēki;

Minētās aktivitātes atbilst LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas sadaļai 3.1.5.;

- Uzsākta Rakstu mājas celtniecība, kas ir nozīmīgs solis Studiju virziena **infrastruktūras modernizēšanai un jaunu sadarbības veicināšanai un atbilst** LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas sadaļai 3.1.6. – mācību resursu nodrošināšana;
- Katru gadu centralizēti tiek veikta studentu un absolventu aptauja par studiju kursa kvalitāti. 2022.gadā tiek veikta Studiju virziena darba devēju aptauja. Ir iesākta sadarbība un dialogs ar darba devējiem. Šīs aktivitātes atbilst LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas sadaļai 3.1.7. – informācijas vadība;
- LU SZF mājaslapa tiek regulāri atjaunota un papildināta ar informāciju par Studiju virziena Studiju programmu, mācībspēku un studentu darbību, atbilstoši LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas sadaļai 3.1.8.;
- Studiju virziena programmas nepārtraukti tiek izvērtētas un pilnveidotas atbilstoši LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatas sadaļai 3.1.9. Piemēram, Studiju virziena padomes sēdēs ar darba devējiem, studentiem un mācībspēkiem tiek apspriesti jauni studiju kursi, ikgadējie studiju virziena ziņojumi un citi nozīmīgi dokumenti.

Studiju virziena kvalitātes nodrošināšanas jautājumi tiek regulāri izskatīti un apspriesti nodaļās, Studiju virziena padomē (kurā pārstāvēti mācībspēki, darba devēji, absolventi un studenti) un SZF domē. Studiju virziena kvalitātes nodrošināšanas sistēma funkcionē efektīvi un atbilstoši Studiju virziena mērķu īstenošanai.

Studiju virziena kvalitātes nodrošināšanas jautājumi tiek regulāri izskatīti un apspriesti nodaļās, Studiju virziena padomē (kurā pārstāvēti mācībspēki, darbadevēji, absolventi un studenti) un SZF domē. Studiju virziena kvalitātes nodrošināšanas sistēma funkcionē efektīvi un atbilstoši Studiju virziena mērķu īstenošanai.

2.2.2. Studiju programmu izstrādes un pārskatīšanas sistēmas un procesu analīze un novērtējums, sniedzot piemērus studiju programmu pārskatīšanas procesam, mērķiem, regularitātei un iesaistītajām pusēm, to atbildībai. Ja pārskata periodā studiju virzienā tikušas izstrādātas jaunas studiju programmas, raksturot to izveides procesu (t.sk. studiju programmu apstiprināšanas procesu).

Normatīvie regulējumi, kur noteikta kārtība un darbības, kuras jāievēro studiju programmu izveides un pārskatīšanas procesa laikā:

- [LU Studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikums](#)
- [LU Studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanas kārtība](#)

Studiju programmas apstiprināšanas process: (1) Izstrādāto doktora studiju programmu darba grupa iesniedza apstiprināšanai "Socioloģijas, politoloģijas, antropoloģijas" virzienu padomei. (2) Virzienu padomes apstiprinātu studiju programmu iesniedza apstiprināšanai fakultātes domei. (3) Pēc studiju programmas apstiprināšanas fakultātes domē, atbildīgā persona iesniedza studiju programmu, kas noformēta saskaņā ar MK noteikumu „Studiju programmu licencēšanas noteikumi” prasībām, LU Studiju departamentā (SD) Studiju programmu kvalitātes novērtēšanas komisijai (SP KNK). (4) Studiju programmu izvērtēja divi neatkarīgi eksperti, kurus apstiprināja SP KNK priekšsēdētājs. SP KNK, pamatojoties uz iepriekš minētajiem ekspertu atzinumiem, izvērtēja studiju programmas kvalitāti un atbilstību normatīvo dokumentu prasībām un pieņēma lēmumu par studiju programmas virzību izskatīšanai Senātā. (5) LU Senātā notika sēde par SP kur ziņoja LU KNK priekšsēdētājs. Senātā pieņēma lēmumu par studiju programmas virzību licences saņemšanai. (6) Pēc programmas licences saņemšanas/ ierakstīšanas virziena akreditācijas lapā, tās īstenošanu uzdeva Senāta apstiprinātam programmas direktoram un fakultātes dekānam.

Studiju virziena un tajā ietvertu studiju programmu kvalitāte tiek vadīta, izmantojot plāno, dari, pārbaudi, darbojies (*Pland-do-check-act*) jeb Deminga ciklu, studiju virziena attīstību un pilnveidi plānojot sešu gadu periodam, tās mērķus un uzdevumus kaskadējot līdz katras studiju programmas līmenim un efektīvas plānošanas vajadzībām regulāri monitorējot iesaistīto pušu prasības, vajadzības un ierosinājumus, saskaņā ar LU Attīstības stratēģiju, ņemot vērā nozaru nacionālās un starptautiskās nostādnes un tendences, kā arī globālās vides tendenču ietekmi uz LU darbību līdz pat studiju programmu līmenim.

LU studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēmas ietvaros studiju virziena attīstība, un tajā ietvertu studiju programmu savstarpējā sasaiste, jaunu studiju programmu izveide, kā arī katras esošās studiju programmas īstenošanas rezultāti tiek plānoti, kontrolēti, izvērtēti un pārskatīti, nodrošinot visu studiju virziena pārvaldības līmeņu atbildīgo, kā arī galveno iesaistīto pušu pārstāvju iesaisti studiju kvalitātes nodrošināšanā. Studiju programmu pārskatīšana reglamentēta *LU Studiju virzienu ikgadējo pārskatu sagatavošanas kārtībā* (LU 13.07.2018. rīkojumu Nr.1/255).

2.2.2.1..att.

LU īstenoto studiju virzienu un tajā iekļauto studiju programmu kvalitātes nodrošināšanas sistēma

darba devēju vērtējums. Studiju programmu pašnovērtēšanas, kā arī jaunas studiju programmas izstrādes procesā Akadēmiskais departaments nodrošina arī neatkarīgu ekspertīzi, kuras pamatoto SP KNK sēdē izskatīto priekšlikumu iestrāde tiek plānveidīgi nodrošināta. Akreditācijas pašnovērtējuma ziņojumi tiek sagatavoti, izmantojot ikgadējos pašnovērtēšanas rezultātus. Akreditācijas un licencēšanas novērtēšanas ekspertu grupas un studiju kvalitātes komisijas rekomendācijas tiek izvērtētas studiju virziena padomē, sagatavojot ekspertu rekomendāciju ieviešanas plānu, kas tiek saskaņots SP KNK. Plašāka informācija par studiju programmu pašnovērtējuma saturu un ārējās akreditācijas nodrošināšanas procesu *LU Kvalitātes vadības rokasgrāmatā* 3.1.nodaļas IX un X sadaļā.

Studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" pārskata periodā tika izstrādāta jauna apvienota doktora studiju programma "Sociālās zinātnes". Doktora studiju programma "Sociālās zinātnes" izstrādāta darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa projektā "Starptautiski konkurētspējīgu un Latvijas tautsaimniecības attīstību veicinošu studiju programmu izveide Latvijas Universitātē". Programmas izstrāde tika iesākta uz esošo doktorantūras studiju programmu "Komunikācijas zinātne", "Socioloģija", "Politikas zinātne" pamata, izstrādājot koncepciju jaunajai doktorantūras studiju programmai "Sociālās zinātnes", kas apstiprināta LU SP KNK sēdē 2020. gada 11.oktobrī. Koncepcijas izstrādi veica studiju programmas izstrādes darba grupa, kuru veidoja doktora studiju programmu "Komunikācijas zinātne", "Socioloģija", "Politikas zinātne", SZF dekanāta un SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta pārstāvji. Studiju programmas studiju kursu izstrādē iesaistīti atbilstošās jomas mācībspēki no SZF Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas, Komunikācijas studiju nodaļas, Politikas zinātnes nodaļas, Socioloģijas nodaļas, kā arī no Datorikas fakultātes, Humanitāro zinātņu fakultātes, Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes.

Studiju programma izstrādāta:

1. ņemot vērā esošo studiju programmu saturu, labākās prakses piemērus un sasniegumus, ekspertu ieteikumus trīs līdzšinējo doktora studiju programmu akreditācijas gaitā, SZF funkcionējošo doktora studiju programmu direktoru viedokli;
2. analizējot līdzīgu studiju programmu piedāvājumu Latvijā un tuvākajās kaimiņvalstīs, ņemot vērā ES valstu un ASV labākās prakses piemērus doktora studiju programmu īstenošanā;
3. ņemot vērā LU kopumā un SZF studējošo skaita dinamiku pagātnē un nākotnes perspektīvas;
4. analizējot līdzšinējo studiju programmu studentu un absolventu aptauju rezultātus;
5. ņemot vērā Eiropas universitāšu asociācijas (EUA) desmit Zalcburgas principus zināšanu sabiedrības veidošanai Eiropā,[\[1\]](#) Pasaules Bankas ekspertu rekomendācijas (2016.-2018.);[\[2\]](#)
6. ņemot vērā studiju un pētnieciskā darba kvalitātes nodrošināšanas prasības un ieteikumus, akadēmiskā godīguma nodrošināšanas nepieciešamību;[\[3\]](#)
7. programmas saturs, tās komponentes, struktūra, programmas rezultātā sasniedzamā kompetence izveidotas un apspriestas gan ar nozares ekspertiem, LU administrācijas pārstāvjiem, gan arī ar nozares sociālajiem partneriem.

Programmas projekta izstrādes sākumposmā 2020. gada 23. janvārī SZF tika rīkots seminārs ar fakultātes docētāju, mērķa projekta "Starptautiski konkurētspējīgu un Latvijas tautsaimniecības attīstību veicinošu studiju programmu izveide Latvijas Universitātē" vadības pārstāvju un darba devēju piedalīšanos (Latvijas Nacionālā bibliotēka, Pētījumu centrs SKDS, "*Technopolis group*", Valsts probācijas dienests, Kantar TNS), kur tika apspriesta ārzemju (Lielbritānijas un Dānijas) universitāšu pieredze doktora programmu īstenošanā un jaunas programmas veidošanas principi un iespējamā struktūra. Seminārā piedalījās un par Dānijas universitāšu pieredzi sociālo zinātņu doktora studiju programmu veidošanā un īstenošanā uzstājās Orhusas Universitātes (Dānija) asociētais profesors Larss Johansens (*Lars Johannsen*). Doktora studiju programmas "Sociālās

zinātnes” koncepciju seminārā atbalstīja gan studējošo pārstāvji, gan darba devēji, īpaši uzsverot programmas starpdisciplināro raksturu un programmas absolventu nodarbinātības iespēju paplašināšanos.

[1] Salzburg II Recommendations. European Universities’ Achievements since 2005 in Implementing the Salzburg Principles, 2010 (informācija pieejama tikai angļu valodā)
<https://eua.eu/component/attachments/attachments.html?task=attachment&id=1881>

[2]
<https://www.izm.gov.lv/lv/petijums-par-augstakas-izglitibas-parvaldibu-sadarbiba-ar-pasaules-banku>

[3] The Quality Assurance Agency (QAA), Quality Code, Chapter B11: Research Degrees, 2018, p. 11-12: (informācija pieejama tikai angļu valodā)
https://www.qaa.ac.uk/docs/qaa/quality-code/advice-and-guidance-research-degrees.pdf?sfvrsn=b424c181_2

2.2.3. Studējošo sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas procedūras un/ vai sistēmas (izņemot studējošo aptauju veikšanu) raksturojums. Norādīt, vai un kādā veidā studējošajiem ir pieejama informācija par iespējām iesniegt sūdzības un priekšlikumus, kādā veidā tiek paziņots par sūdzību un priekšlikumu izskatīšanas rezultātiem un veiktajiem uzlabojumiem studiju virzienā vai atbilstošajās studiju programmās, sniegt piemērus.

LU, ievērojot demokrātijas un līdztiesības principus, kā arī atbilstoši LU kvalitātes vadības politikai, visos studiju procesa posmos, sākot no uzņemšanas, beidzot ar noslēguma darbu, tiek nodrošināta reflektantu un studentu līdzdalība LU studiju procesa novērtēšanā. Jautājumos par uzņemšanas procedūru, LU reflektantiem ir tiesības iesniegt sūdzības uzņemšanas komisijas priekšsēdētājam.

LU reflektantu tiesības iesniegt sūdzības par pārkāpumiem uzņemšanas procedūrā paredz *Uzņemšanas noteikumi Latvijas Universitātē (LU Senāta 31.05.2021. lēmums Nr.2-3/68)*, nosakot sūdzības iesniegšanas, izskatīšanas un lēmuma apelācijas kārtību.

Studiju procesa kvalitātes nodrošināšanas pilnveidei 2022.gadā LU pārstrādāja 2002.gadā izstrādāto Studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanas un izskatīšanas kārtību aizstājot to ar *Noteikumi par studējošo priekšlikumu un sūdzību iesniegšanu un izskatīšanu Latvijas Universitātē (LU 28.09.2022. rīkojums Nr. 1-4/501)*. Noteikumi nosaka, kādā formā studējošie, individuāli vai apvienojoties grupā, var iesniegt priekšlikumus un sūdzības, kā arī to reģistrācijas un izskatīšanas kārtību. Priekšlikumus un sūdzības var iesniegt fakultāšu dekāniem vai prorektoriem (ja tie ir par dekāna darbu vai ja to iesniegšana varētu nelabvēlīgi ietekmēt turpmākās studijas). Noteikumi paredz, ka atbildes uz priekšlikumiem un sūdzībām jāsniedz *iesniegumu likumā* noteiktajā termiņā. Jānorāda, ka minētie noteikumi nosaka, ka fakultāšu dekāni un prorektors katra akadēmiskā gada noslēgumā iesniedz LU Kvalitātes vadītājam pārskatu par pagājušajā akadēmiskajā gadā saņemtajiem priekšlikumiem un sūdzībām un pieņemtajiem lēmumiem to sakarā. Savukārt LU Kvalitātes vadītājs izvērtē šos pārskatus, analizē tendences un sagatavo ziņojumu LU Vadībai. Ieviestais process liecina par iekšējās kontroles mehānismu un sūdzību iesniegšanas, lēmumu pieņemšanas, studējošo tiesību un interešu ievērošanas ciklisku monitoringu, kas ir nozīmīgs šīs sistēmas pienācīgas funkcionēšanas nodrošināšanā un arī iespējamajā pilnveidē.

Pilnīgai LU studiju procesu novērtēšanai ir izstrādāta un ieviesta *Studiju kursu pārbaudījumu*

organizēšanas kārtība Latvijas Universitātē (LU Senāta 29.06.2015. lēmums Nr.211), kurā ir noteiktas studējošo tiesības iesniegt sūdzības par studiju kursu starppārbaudījumu un pārbaudījumu procesuālo vai vērtēšanas kārtību un noteikta šo sūdzību izskatīšanas kārtība. Studējošajam ir tiesības iesniegt iesniegumu mācībspēkam, kurš ir vērtējis pārbaudījumu piecu darbdienu laikā no vērtējuma paziņošanas LUIS (pie nosacījuma, ka pirms sūdzības iesniegšanas studējošais ir pieprasījis no mācībspēka vērtējuma pamatojumu). Docētājam iesniegumu jāizskata 5 darba dienu laikā. Ja mācībspēks uzskata, ka studējošā iesniegums nav pamatots, tad viņš iesniegumu nodod izskatīšanai un lēmuma pieņemšanai katedras vadītājam.

Attiecībā uz noslīguma darbiem ir pieņemts *Nolikums par noslīguma pārbaudījumiem Latvijas Universitātē* (LU Senāta 27.12.2011. lēmums Nr.183), kurš noteic, ka studējošie ir tiesīgi iesniegt apelāciju, ja dekāns viņam nav devis atļauju kārtot noslīguma pārbaudījumus vai par noslīguma pabaudījuma norisi.

LU darbojas arī Akadēmiskā šķīrējtiesa, kuras nolikums paredz iespēju vērsties arī šajā koleģiālajā institūcijā par jebkuru ar studijām saistītu jautājumu, t.sk., arī vērtēšanas principu ievērošanas kontroli.

Studējošajiem ir tiesības apstrīdēt rīkojumu par eksmatrikulāciju, kas pieņemts *Latvijas Universitātes valsts budžeta dotēto studiju vietu konkursa (rotācijas) kārtības* (LU Senāta 24.05.2010. lēmums Nr. 381). Savukārt *Studiju maksas atvieglojumu piemērošanas kārtība* (LU 14.04.2009. rīkojums Nr.1/89) paredz studējošajiem iespēju lēmumus par studiju maksas atvieglojumu piešķiršanu vai nepiešķiršanu apstrīdēt mēneša laikā no lēmuma paziņošanas studējošajam, iesniedzot LU rektoram adresētu rakstveida iesniegumu, kuru rektoram jāizskata mēneša laikā.

Savukārt *Studiju pārtraukšanas kārtība Latvijas Universitātē* (LU Senāta 01.12.2008. lēmums Nr.178) paredz tiesības apstrīdēt dekāna lēmumu par atteikumu piešķirt studējošajam studiju pārtraukumu. Arī *Studiju uzsākšanas kārtība vēlākos studiju posmos Latvijas Universitātē* (LU 08.06.2009. rīkojums Nr. 1/128) paredz tiesības noteiktā termiņā apstrīdēt dekāna pieņemtos lēmumus.

Ievērojot studējošo tiesības arī ārpus studiju procesa, tiem studējošiem, kuri izmanto LU dienesta viesnīcas, *Latvijas Universitātes dienesta viesnīcu iekšējās kārtības noteikumi* (LU 30.06.2009. rīkojums Nr. 1/171) nosaka studējošo tiesības un pienākumus, t.sk. tiesības iesniegt sūdzības par problēmām dienesta viesnīcās. Šādus jautājumus risina dienesta viesnīcas vecākais.

Ikviena studējošais ir tiesīgs ne tikai izmantot *Latvijas Universitātes Akadēmiskā ētikas kodeksa* (LU Senāta 26.04.2021. lēmums Nr.2-3/46) paredzētās tiesības vērsties LU Akadēmiskajā ētikas komisijā par iespējamiem ētikas pārkāpumiem, bet iesniegt kodeksa un tā īstenojuma pilnveides priekšlikumus LU Akadēmiskajai ētikas komisijai.

Visu procesu priekšlikumi un sūdzības tiek reģistrēti struktūrvienībās vai komisijās, kurā tās tiek iesniegtas, kā arī izdarītas atzīmes par sūdzības izskatīšanas rezultātiem un pieņemtajiem lēmumiem.

LU normatīvā līmenī *Noteikumi par LU viesstudentu no Latvijas augstskolām* (LU, 25.01.2006. rīkojums Nr. 1/17) ir definējis principu, ka arī viesstudentiem studiju procesā LU ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā LU studentiem, kas nozīmē, ka sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas un izskatīšanas sistēma vienlīdz lielā mērā attiecināma arī uz šiem studentiem.

No iepriekš minētā secināms, ka LU sūdzību un priekšlikumu iesniegšanas un izskatīšanas sistēmas centralizētais segments aptver visas ikviena studējošā studiju dzīves sastāvdaļas, jo attiecināms kā uz uzņemšanu LU, tā arī studijām visa cikla garumā, kā arī uz noslīguma pārbaudījumiem.

BSP "Socioloģija", MSP "Socioloģija", BSP "Kultūras un sociālā antropoloģija", MSP "Kultūras un sociālā antropoloģija" programmās kopš 2013. gada studējošie sūdzības nav iesnieguši, bet ir iesniegta viena apelācija - SZF Apelācijas komisijai 16.06.2021. ir iesniegta bakalaura studiju programmas "Socioloģija" 3. kursa studentes apelācija par bakalaura darba aizstāvēšanu. Apelācija tika noraidīta, jo pārkāpumi noslēguma pārbaudījuma norisē netika konstatēti. BSP "Politikas zinātne", MSP "Politikas zinātne" un MSP "Diplomātija" kopš 2013. gada tika iesniegtas trīs sūdzības, visas 2018.gadā par viena vadošā pētnieka "nekorekto rīcību". Apelācijas par noslēguma darbu aizstāvēšanu netika iesniegtas.

BSP "Socioloģija", MSP "Socioloģija", BSP "Kultūras un sociālā antropoloģija", MSP "Kultūras un sociālā antropoloģija" programmās kopš 2013. gada studējošo priekšlikumi nav saņemti. BSP "Politikas zinātne", MSP "Politikas zinātne" un MSP "Diplomātija" kopš 2013. gada iesniegts viens studējošo priekšlikums. Saskaņā ar "LU epidemioloģiskās drošības pasākumu īstenošanas noteikumiem Covid-19 izplatības laikā" (apstiprināti ar LU 09.04.2021. rīkojumu Nr. 1-4/180) 14.4. punktu 1 studējošais iesniedzis iesniegumu ar lūgumu pārcelt bakalaura darba izstrādes un aizstāvēšanas termiņu Covid-19 radīto apstākļu dēļ uz 2021.gada rudens semestri – nepilna laika neklātienes (NLN) studentes pieteikums tika noraidīts kā nepamatots, jo studente nebija nokārtojusi visas studiju saistības, kas liedza 2021. gada pavasara semestrī viņu reģistrēt bakalaura darba izstrādei, kā arī pielaist studenti gala pārbaudījuma kārtošanai ar SZF dekāna norādījumu.

2.2.4. Informācija par augstskolas/ koledžas izveidoto statistikas datu apkopošanas mehānismu, norādīt, kādi dati un cik regulāri tiek apkopoti, kā iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena pilnveidei. Norādīt atgriezeniskās saites iegūšanas un sniegšanas mehānismu, tajā skaitā darbā ar studējošajiem, absolventiem un darba devējiem.

Lai kontrolētu, analizētu, prognozētu studējošo skaita dinamiku, LU divas reizes gadā apkopo datus par:

- reflektantu un imatrikulēto skaitu un to profilu raksturojošus datus, tādus kā vidējās izglītības ieguves iestāde, iestādes absolvēšanas gads, vidējās izglītības pārbaudījumos iegūtais vērtējums, vecums, dzimums, iepriekš iegūtā augstākā izglītība un tās pārbaudījumos iegūtais vērtējums;
- studējošo skaits, sadalījumā pa fakultātēm, studiju programmām, studiju līmeņiem, studiju gadiem, studiju formām un veidiem, studiju finansējuma avots, studiju statuss - eksmatrikulēts kā akadēmiskās saistības nenokārtojis, eksmatrikulēts kā finansiālās saistības nenokārtojis, eksmatrikulēts kā grādu ieguvis (absolvents), studiju pārtraukumā.

Lai kontrolētu studējošo studiju gaitu un programmas izpildi, LU apkopo datus par:

- studējošo studiju kursu apguves starpvērtējumu un gala vērtējumu, sadalījumā pa pārbaudījumu veidiem, noslēguma pārbaudījumu gala rezultātus, vidējo svērto atzīmi; dati tiek apkopoti reizi semestrī;
- studiju programmas izpildi, atbilstoši programmas apguves nosacījumiem, sadalījumā pa studiju semestriem, programmas daļām (obligātā daļa, ierobežotās izvēles daļa, brīvās izvēles daļa un citas, atbilstoši programmas uzbūvei); dati tiek apkopoti reizi semestrī;
- studējošo akadēmiskos parādus kredītpunktos, sadalījumā pa studiju semestriem, programmas daļām, studiju kursiem; dati tiek apkopoti reizi semestrī;
- studējošo līgumā paredzētā studiju apmaksas grafika izpildi, sadalījumā pa studiju

programmām, semestriem.

Lai iegūtu informāciju studiju resursu plānošanai un efektīvai izmantošanai, saistībā ar studiju programmām tiek apkopota šāda statistiska informācija:

- studiju vietu finansējums, sadalījumā pa valsts budžeta finansētām, LU finansētām un studējošo apmaksātām studiju vietām;
- studējošo stipendiju saņēmēju skaits un studiju kredītu, un studējošo kredītu saņēmēju skaitu;

Lai nepieļautu akadēmiskā godīguma principu pārkāpumus LU studējošo noslēguma un promocijas darbos, LU nodrošina visu aizstāvēšanai iesniegto studējošo noslēguma un promocijas darbu automatisku pārbaudi ar Vienotās datorizētās plaģiāta kontroles sistēmas palīdzību, veicot darbu savstarpēju salīdzināšanu ar LU un citu augstskolu Sistēmā uzkrātajiem noslēguma darbiem.

Pārskata periodā Studiju virzienā ir konstatēti plaģiāta gadījumi.

Piemēram, 24.12.2020. bakalaura studiju programmā "Kultūras un sociālā antropoloģija" 1. kursa students individuālā pētījuma (eksāmens) vietā iesniedza plaģiātu. Pārkāpums bija atkārtots, iepriekš studentam jau izskaidrots. Pēc plaģiāta atklāšanas dekānei tika iesniegts ziņojums un lūgts noteikt atkārtotu noslēguma pārbaudījuma kārtošanu par maksu. Dekāne pieņēma lēmumu par atkārtotu eksāmena kārtošanu. 16.06.2021. bakalaura studiju programmā "Kultūras un sociālā antropoloģija" 1. kursa studentei tika atklāts plaģiāts esejā – dekānei tika iesniegta aizpildīta ziņojuma forma, un, tā kā tas bija atkārtots pārkāpums un studente iepriekš jau brīdināta, nolemts likt izstrādāt darbu atkārtoti, kā arī iesniegt papildu esēju par plaģiāta novēršanu.

Bakalaura studiju programmā "Socioloģija" un maģistra studiju programmā "Socioloģija" kopš 2013. gada ziņojumi par akadēmiskā godīguma pārkāpumiem studējošo studiju darbos netika iesniegti. Bakalaura studiju programmā "Politikas zinātne", maģistra studiju programmā "Politikas zinātne" un maģistra studiju programmā "Diplomātija" kopš 2013. gada tika iesniegti šādi ziņojumi par akadēmiskā godīguma pārkāpumiem studējošo studiju darbos:

- 2017.gadā – 1 ziņojums par plaģiātu bakalaura darbā – students eksmatrikulēts par būtisku iekšējās kārtības noteikumu studējošajiem pārkāpumu -, un 1 ziņojums par plaģiātu maģistra darbā - students eksmatrikulēts par būtisku iekšējās kārtības noteikumu studējošajiem pārkāpumu;
- 2018.gadā – 1 ziņojums par plaģiātu bakalaura darbā - studente eksmatrikulēta par būtisku iekšējās kārtības noteikumu studējošajiem pārkāpumu;
- 2020.gadā. – 1 ziņojums par plaģiātu bakalaura darbā - students eksmatrikulēts par būtisku iekšējās kārtības noteikumu studējošajiem pārkāpumu.

Lai novērtētu studējošo, absolventu un darba devēju apmierinātību ar studiju kvalitāti un tās rezultātiem, kā arī lai veiktu nepieciešamos pilnveides pasākumus, LU organizē un apkopo datus par šādām aptaujām:

- aptauja, uzsākot studijas, kas tiek veikta elektroniski reizi gadā. Aptaujas mērķis ir iegūt informāciju studentu piesaistīšanas pasākumu pilnveidei. Aptaujas uzdevumi ir: (1) noskaidrot studējošo motivāciju augstskolas un studiju programmas izvēlē, (2) noskaidrot informācijas iegūšanas avotus par studijām LU, (3) iegūt pieteikšanās un reģistrēšanās procesa novērtējumu un (4) noskaidrot studijas uzsākušo respondentu sociāli demogrāfisko portretu. Datus par katru studiju programmu apkopo LUIS, bet par LU kopumā datus apkopo un analizē Studiju departaments. Ar aptaujas rezultātiem tiek iepazīstināta LU vadība, departamenti un fakultātes vadība, bet nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina LU vadība, fakultātes vadība un programmu direktori sadarbībā ar Akadēmisko departamentu;

- pirmā studiju gada studējošo aptauja par studiju pieredzi, kas arī tiek veikta elektroniski reizi gadā. Aptaujas mērķis ir iegūt informāciju studiju vides pilnveidei un studentu adaptācijas veicināšanai. Aptaujas uzdevumi ir: (1) noskaidrot studējošo viedokli par dažādiem studiju aspektiem un (2) noskaidrot studējošo viedokli par to, kāds atbalsts ir nepieciešams, uzsākot studijas. Datus par katru studiju programmu apkopo LUIS, bet par LU kopumā datus apkopo un analizē Studiju departaments. Ar aptaujas rezultātiem tiek iepazīstināta LU vadība, departamenti un fakultātes vadība, bet nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina LU vadība, fakultātes vadība un programmu direktori sadarbībā ar Akadēmisko departamentu;
- lai noskaidrotu studējošo viedokli par studiju kursu saturu un iegūtu mācībspēku darba novērtējumu, katru semestri elektroniskā formā tiek veikta aptauja par studiju kursiem, tai skaitā, par studiju praksi, par kursa darbiem un par noslēguma darbiem. Datus par katru studiju programmu apkopo LUIS un tie ir pieejami mācībspēkam, programmu direktoriem un fakultātes dekānam, Akadēmiskajam departamentam. Datu analīzi veic programmu direktori, dekāns, nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina programmas direktors, dekāns un studiju virziena padome. Rezultātus izmanto, gatavojot ikgadējos studiju virzienu pārskatus, kā arī gatavojot studiju programmu attīstības plānus;
- ar mērķi iegūt studentu vērtējumu par studiju programmu tās tālākai attīstībai, studiju procesa pilnveidei, kvalitātes un studiju vides uzlabošanai, tiek veikta pēdējā studiju gada studējošo aptauja par studiju programmu kopumā. Aptauja tiek veikta elektroniskā formā vienu reizi par katru studiju programmu. Datu apkopojumu par katru studiju programmu veic LUIS, un tas ir pieejams programmu direktoriem un fakultātes dekānam. Datu analīzi veic programmu direktori, dekāns, nepieciešamos pilnveides pasākumus ierosina programmas direktors, dekāns un studiju virziena padome. Rezultātus izmanto, gatavojot ikgadējos studiju virzienu pārskatus, studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumus virziena akreditācijai un pārkreditācijai, kā arī gatavojot studiju programmu attīstības plānus.
- lai apzinātu galvenos studiju pārtraukšanas iemeslus un sekmētu studējošo atbirtuma samazināšanu, tiek veikta aptauja studējošajiem, kuri izteikuši vēlmi pārtraukt studijas vai jau pārtraukuši studijas. Aptauja tiek veikta visa akadēmiskā gada laikā elektroniski (atsevišķos gadījumos papīra formā). Datus apkopo un analizē Akadēmiskais departaments reizi semestrī. Ar aptaujas rezultātiem tiek iepazīstināta LU vadība un fakultātes vadība;
- absolventu aptaujas mērķis ir iegūt absolventu apmierinātības novērtējumu par apgūtās programmas kvalitāti, par LU iegūtajām zināšanām, prasmēm un kompetencēm, par absolvētās studiju programmas ieguldījumu viņu nodarbinātībā, kā arī par studiju turpināšanas plāniem. Aptauju pēc saviem ieskatiem, izmantojot Akadēmiskā departamenta sagatavoto aptaujas anketu, veic programmu direktori;
- darba devēju aptaujas mērķis ir noskaidrot, kā darba devēji vērtē LU absolventu iegūto zināšanu, prasmju un kompetenču atbilstību darba tirgus prasībām. Aptauju pēc saviem ieskatiem, izmantojot Akadēmiskā departamenta sagatavoto aptaujas anketu, veic programmu direktori.

Īstenojot nodibinājuma “Akadēmiskais informācijas centrs”, Studiju kvalitātes komisijas un novērtēšanas ekspertu grupu rekomendācijas un LU iekšējā audita rekomendācijas, ir notikusi aptauju sistēmas pārskatīšana, īstenojot šādus uzdevumus: 1) veikt regulāro aptauju efektivitātes izvērtējumu; 2) izstrādāt priekšlikumus studējošo atgriezeniskās saites iegūšanas un izmantošanas efektivizēšanai; 3) aktualizēt regulāro aptauju veikšanas kārtību. Šā darba rezultātā pārskatīta un izvērtēta LU studentu aptauju sistēma, kas ietver: 1) atjaunotu aptaujas anketu saturu, 2) LU situācijai atbilstošas aptauju rezultātu apkopošanas metodes, 3) pasākumus aptauju rezultātu efektīvai izmantošanai; 4) nepieciešamo izmaiņu veikšanu LUIS, aktualizētu normatīvo regulējumu. Līdz 01.05.2022. jau ir paveikts: 1) aktualizētas un īsinātas aptauju anketas; 2) pārskatīta un apstiprināta “Regulāro aptauju kārtība studiju procesa novērtēšanai Latvijas Universitātē” jaunā

redakcija, kuras ietvaros sakārtota aptauju rezultātu pieejamība studentiem un tos pārstāvošajām organizācijām (LU Studentu padome un fakultāšu pašpārvaldes); 3) izveidota metodoloģija, kuras ieviešanas rezultātā līdz 2023. gadam tiks pārskatītas kursu aptaujas, mazinot to skaitu no 4 uz 2, kā arī īsinot aptaujas anketas.

LU Studiju virziena “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” studiju programmu analīzē un aktualizācijā tiek izmantotas visas minētās aptaujas formas. Katru gadu tiek veikta studentu un absolventu aptauja par studiju kursa kvalitāti. Ik gadu studiju virziena vadītājs sadarbībā ar studiju programmu direktoriem gatavo pārskatu par studiju virziena un tajā iekļauto programmu darbību akadēmiskā gada laikā. Pārskata sagatavošanas procesā tiek veikta statistikas datu apkopošana un analīze, un iegūtā informācija tiek izmantota studiju virziena darbības novērtēšanai un pilnveidei. Pārskats ietver šādus statistikas datus, kas tiek apkopoti un analizēti ik gadu,:

- studējošo skaits programmās, norādot kopskaitu, 1. studiju gadā imatrikulēto skaitu, absolventu skaitu, atbirumu, atsevišķi izdalot dažādas studiju formas, veidus, valodas;
- studējošo izejošā un ienākošā mobilitāte, to dalība apmaiņas programmās;
- mācībspēku sastāvs, norādot amatu, akadēmiskā personāla skaits ar doktora grādu, mācībspēku mobilitāte;
- studējošo un mācībspēku skaita attiecība;
- nozarē strādājošo darba devēju skaits, kas iesaistīti programmas īstenošanā;
- rezultātu kopsavilkums un analīze par studējošo aptauju par studiju kursiem un programmu kopumā.

Statistikas dati pastāvīgi tiek izmantoti studiju virziena “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” darbā un attīstības plānošanā. Absolventu, studējošo un darba devēju datu apkopojumus sk. pielikumā. Datu apkopojumi tiek izmantoti studiju programmu, docēšanas un vērtēšanas metožu uzlabošanā. Studentu vērtējumi ietekmē nekvalitatīvo studiju kursu izslēgšanu no programmas.

Tabulā 8.1 (skat. pielikumā Studējošo, absolventu un darb devēju aptauju analīze) apkopoti studiju virziena “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” **absolventu aptaujas (izlaiduma gadā) dati**. Aptaujas tiek veiktas regulāri un centralizēti, izmantojot LU elektronisko sistēmu. Absolventu aptaujas dati liecina par salīdzinoši lielu stabilitāti studiju programmu kvalitātes novērtējumā. Absolventi kopumā ir apmierināti, ka izvēlējās Studiju virziena “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” studiju programmu (svārstības no 75%-87% pārskata periodā), un uzskata, ka studiju programmā iekļautie kursi papildina viens otru, veidojot sistemātisku izpratni par nozari (74%-82%), ka studiju kursi bija interesanti un noderīgi (80%-89%), ka mācībspēki bija kompetenti un zinoši (86%-94%) un absolventi ir apmierināti ar piedāvātajām iespējām klausīties lekcijas pie vieslektoriem (70%-81%). Absolventi arī pozitīvi vērtē iespēju “izteikt vērtējumu par programmā iekļautajiem kursiem” (79%-89%).

Iepriekšējā studiju virziena “Socioloģija un politoloģija” akreditācijā eksperti rekomendēja virzienam pilnveidot e-resursus. Absolventu aptaujas datus redzams straujš uzlabojums rādītājā “E-kursi bija labi sagatavoti un man atviegloja studiju procesu” (no 56% 2015./2016.g. līdz 79% 2020./2021.g.) un mērenāks uzlabojums rādītājā “studijām nepieciešamā informācija LUIS bija viegli atrodama” (no 74% 2015./2016.g. līdz 81% 2020./2021.g.).

Absolventu aptaujas dati arī norāda uz konkrētiem trūkumiem, kurus virziena pasniedzējiem būtu jāuzlabo. Piemēram, prasmes un zināšanas ir vairāk jāpielāgo darba devēju prasībām (rādītāja “darbā lietoju studijās iegūtās zināšanas un prasmes” vērtējums svārstās no 39% līdz 57% un “studiju programma mani sagatavoja darba tirgum” vērtējums - no 44% līdz 58%).

Darba devēju aptaujā (tabula 8.2. pievienotajā pielikumā Studējošo, absolventu un darb devēju aptauju analīze) redzams, ka darba devēji augsti vērtē absolventu teorētiskās zināšanas, bet

nedaudz kritiskāk vērtē absolventu praktiskās iemaņas. Salīdzinoši vājāk novērtētas: “prasme strādāt ar skaitļiem un matemātiskām darbībām”, “prasme pieņemt lēmumus un tos pamatot” un “prasme plānot, vadīt un organizēt citu darbu”. Salīdzinoši augstāk novērtētas: “prasme apgūt jaunas zināšanas un iemaņas”, “prasme sameklēt un apstrādāt informāciju”, “prasme strādāt ar datoru”, “komunikācijas prasmes (mutiskā komunikācija, lietišķā sarakste, ziņojumu sagatavošana, prezentēšana utt.)”, “prasme strādāt komandā” un “atbildīga attieksme pret darbu”.

Aptauja arī norāda uz nepilnībām Studiju virziena sadarbībā ar darba devējiem, kurus būtu vairāk jāiesaista “studiju programmu izstrādē un pilnveidē” un “sadarbībā pētniecībā un/vai LU tehnisko iespēju izmantošanā” un arī biežāk jālūdz apmeklēt “LU organizētos forumus un konferences”. Šo trūkumu novēršanas iespējas ir raksturotas Studiju virziena Attīstības plānā.

Tabulā 8.3. (skat. pielikumā Studējošo, absolventu un darb devēju aptauju analīze) atrodami studējošo **Studiju kursu vidējie novērtējumi** (zemākais novērtējums - 1, augstākais - 7). Kopumā studējošie pozitīvi vērtē studiju kursus (līdzīgi kā absolventu aptaujā). 2020./2021. studiju gadā tikai 1 (no kopumā 64) Studiju virziena maģistra līmeņa kurss un 1 (no kopumā 92) bakalaura līmeņa kurss tika novērtēts zemāk par 5 ballēm.

Pielikuma otrajā daļā absolventu, studējošo un darba devēju dati analizēti Studiju programmu līmenī.

2.2.5. Norādīt tīmekļa vietnes (piemēram, mājaslapa), kurās tiek publicēta informācija par studiju virzienu un atbilstošajām studiju programmām (visās valodās, kādās studiju programmas tiek īstenotas), norādīt atbildīgos par tīmekļvietnē pieejamās informācijas atbilstību oficiālajos reģistros (VIIS un E-platforma) pieejamajai informācijai.

LU tīmekļvietnes <https://www.lu.lv> (turpmāk tekstā vietne) mērķauditorija ir LU topošie un esošie studējošie, darbinieki, sadarbības partneri, zinātnieki un sabiedrība kopumā.

Vietne paredzēta publiskās informācijas pieejamībai un uzglabāšanai, nodrošinot iespēju tās apmeklētājiem iepazīties ar informāciju par LU darbību digitālā veidā interneta vidē.

Vietni veido šādas sadaļas:

- ROTĒJOŠĀS ZIŅAS – nozīmīga LU informācija izmantojot LU vizuālā tēla identitāti, kam ir noteikti parametri un, kas stiprina universitātes tēlu un veicina tās atpazīstamību digitālajā vidē.
- ZIŅAS UN NOTIKUMI –LU aktualitātes un plānotie notikumi. Informāciju sagatavo Komunikācijas departaments sadarbībā ar citām LU struktūrvienībām.
- ATKLĀJ LU – informācija par studijām, ārpus studiju dzīvi, zinātni.
- STUDIJAS – ar apakšsadaļām:
 - Koledžas līmeņa studijas,
 - Bakalaura līmeņa studijas,
 - Maģistra līmeņa studijas,
 - Doktorantūra,
 - Rezidentūra.

Informāciju sagatavo un vietnē ievieto Komunikāciju departaments sadarbībā ar Akadēmisko departamentu un Studiju servisa departamentu.

STUDIJU sadaļā latviešu valodā ir iegūstama informācija par programmu mērķiem, uzdevumiem,

studiju rezultātiem, programmu apjomu un ilgumu, programmu studiju valodu, informācija par darba iespējām pēc programmu absolvēšanas, kā arī programmu studiju plāni. Jautājumu gadījumā norādīta kontaktinformācija, kur vērsties, lai iegūtu papildu informāciju. Vēl šajā sadaļā tiek publicēta studijām noderīga informācija zem apakšsadaļas STUDIJU CEĻVEDIS - akadēmiskais kalendārs, lekciju saraksti, konsultāciju laiki, svarīgākie dokumenti un veidlapu paraugi, informācija par mobilitātes iespējām ārvalstu augstskolās, par pieredzes/izglītības atzišanu, mūžizglītības iespējām, kā arī norādes uz LU e-studiju vietni un LU informācijas sistēmu LUIS.

Sadaļā ir izvietota informācija par LU Bibliotēku piedāvājumu, Karjeras centra informācija. Studentu padomes aktivitātēm.

Divas apakšsadaļas STUDENTU SADZĪVE un ĀRPUSSTUDIJAS informē gan esošo studentu, gan potenciālo par dienesta viesnīcām, ēdināšanu, auto un velo novietošanu, mentoru atbalstu, kā arī informācija, kas nepieciešama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Plašs ir informācijas klāsts par iespējām bagātināt savu ārpusstudiju dzīvi ar sportu, kultūru.

GRIBU STUDĒT sadaļā ievietota informācija gan skolēniem, gan studēt gribētājiem, gan esošajiem studentiem. Skolēni šajā sadaļā var iepazīties ar fakultātes organizētiem pasākumiem un radošajiem konkursiem, kuros piedaloties un sekmīgi startējot iespējams iegūt papildus punktus uzņemšanā. Studēt gribētājiem vietnē tiek publicēta informācija par visu līmeņu programmām, to uzņemšanas nosacījumiem, informācija par kredītu un stipendiju saņemšanu, kā arī studiju atsākšanas iespējam. Studētgrībētājiem ir iespējams iepazīties ar visvairāk uzdotajiem jautājumiem un atbildēm, iegūt informāciju par Karjeras centra aktivitātēm, sagatavošanas kursiem un nodarbībām skolēniem.

Citas sadaļas - Zinātne, Sadarbība, Par mums. Tajās iegūstama plašāka informācija par LU darbību pētniecībā, par projektiem, konferencēm, par sadarbības partneriem, normatīvajiem aktiem, stratēģiju.

Tīmekļa vietnē www.lu.lv/par-mums/dokumenti/pasnovertejuma-zinojumi/ atrodami ikgadējie studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumi un pārskati.

Struktūrvienību (fakultāšu) tīmekļvietnēs tiek sagatavota informācija par konkrētās fakultātes piedāvātajām programmām, par fakultātes zinātnisko darbību. Satura bloki ir tieši tādi kā LU oficiālajā vietnē tikai specifiskāka informācija tiek gatavota tieši par fakultātes aktivitātēm.

LU SZF ir sava mājaslapa www.szf.lu.lv, kura šogad, 2022. gadā, papildināta ar SZF 21. gada jubilejai veltītās virtuālās izstādes lapu www.szfizstade.lu.lv. Fakultātei ir savi konti sociālo tīklu platformās Facebook (ar vairāk nekā 3000 sekotājiem), Instagram (vairāk nekā 800 sekotāju), Twitter (gandrīz 2000 sekotāju) un Youtube, kurā publicēti teju 50 dažādi video.

Fakultātes mājaslapa no šī gada pieejama gan latviešu, gan angļu valodā. Tajā ir apkopota svarīgākā informācija par iespējām studēt dažādās LU SZF studiju programmās bakalaura, maģistra un doktora līmenī, kā arī sadarbības augstskolu un Erasmus+ programmu piedāvājumi. Aprakstos detalizēti norādīti nosacījumi, lai veiksmīgi studētu un pabeigtu mācības, ieskaitot arī saites uz LU.lv, kurā pieejama papildinformācija. Īpaša sadaļa *Skolēniem* ir veltīta vidusskolas skolēniem paredzētiem konkursiem un kursiem, kas var atvieglot iespēju iegūt budžeta vietu LU SZF. Studējošajiem atsevišķi publicēti aktuālie akadēmiskie kalendāri, studiju un lekciju plāni, kā arī informācija par docētāju pieņemšanas laikiem. Mājaslapā ir publicēta informācija par gandrīz visiem docētājiem un viespasniedzējiem, kā arī norādīta dekanāta, LU SZF Studējošo pašpārvaldes un citu studentiem aktuālu vienību un personu kontaktinformācija.

Visbeidzot atsevišķi tiek publicēti fakultātei svarīgākie notikumi un aktualitātes *Ziņu un Kalendāra* sadaļās, ziņojot par jaunākajām publikācijām, vieslekcijām, pasākumiem un citiem plāniem, kas

interesē esošos un potenciālos studējošos un mācībspēkus. Pandēmijas laikā mazāk aktuālas bijušas *SZF Dzīve* apakšsadaļas – *Kivi TV*, *Avantūra* u.c., taču līdz ar aktīvu klātienes lekciju atsākšanos tiks aktualizēta un atjaunota informācija ar dzīvīgām ilustrācijām un video par studijām un dzīvi LU SZF.

No LU vietnes caur fakultātes vizītkarti var nonākt fakultātes tīmekļvietnē.

Ja informācijas iesniedzējs publicēšanai iesniedz tekstu svešvalodā, kas nav angļu valoda, klāt jāpievieno teksta tulkojums latviešu valodā vai īss kopsavilkums.

LU struktūrvienību vadītāji atbild par savu vadīto struktūrvienību kompetencē esošās informācijas sagatavošanu vietnē, tās pareizību un aktualizēšanu. Struktūrvienību tīmekļvietņu satura administratori atbild par mājaslapas uzturēšanu, sagatavotās informācijas ievietošanu un regulāru atjaunošanu. Konkrētajai fakultātei atbildīgais par satura ievietošanu ir mārketinga vai sabiedrisko attiecību speciālists vai koordinators, kura pārraudzībā ir esošā tīmekļvietne, vai darbinieks, kas izgājis īso TYPO 3 apmācības kursu satura ievietošanā Informācijas tehnoloģiju departamenta vadībā.

2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums

2.3.1. Sniegt informāciju par augstskolas/ koledžas sistēmu studiju virziena un atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamā finanšu nodrošinājuma noteikšanai un pārdalei. Norādīt datus par pieejamo finansējumu pētniecībai un/ vai mākslinieciskajai jaunradei, tā avotiem un to izmantošanu studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu attīstībai.

LU sistēma studiju virziena un atbilstošo studiju programmu finansēšanai veidota, balstoties uz "Augstskolu likumu", MK 12.12. 2006. noteikumiem Nr.994 "Kārtība, kādā augstskolas un koledžas tiek finansētas no valsts budžeta līdzekļiem", MK 05.07.2016. noteikumiem Nr. 445 "Pedagogu darba samaksas noteikumi" un citiem ārējiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem.

Studiju virziena sekmīgai īstenošanai LU jānodrošina pietiekami finanšu līdzekļi visam studiju procesam, tai skaitā mācībspēku atalgojumam, bibliotēkai un citu ar studiju īstenošanu saistītu resursu nodrošināšanai, kā arī studiju programmas attīstībai. Galvenās ar studiju procesa īstenošanu saistītās izmaksas ir mācībspēku atalgojums un ar studiju procesa organizāciju saistītās izmaksas.

Mācībspēku atalgojums ietver:

- Kontaktstundu (piemēram, lekciju, semināru, praktisko un laboratorijas darbu) izmaksas;
- Patstāvīgo darbu vadīšanas, konsultāciju un eksāmenu izmaksas;
- Metodiskā darba (gatavošanās nodarbībām, jaunu kursu gatavošana, utml.) izmaksas;
- Studentu darbu vadīšanas un novērtēšanas, tai skaitā, recenzēšanas izmaksas;
- Prakšu vadīšanas un organizēšanas izmaksas;
- Mācībspēku zinātniskā darba izmaksas, lai nodrošinātu jaunu studiju materiālu izstrādi;

Mācībspēku atalgojuma veidošanās normatīvus (Akadēmiskā personāla darba apjoma plānošanas un uzskaites normatīvi) LU nosaka ar rektora rīkojumu visai universitātei. Ņemot vērā studiju specifiku un pieejamos resursus, fakultāšu vadība var noteikt atšķirīgus normatīvus, saskaņojot ar

atbilstošās jomas prorektoru.

Ar studiju procesa organizāciju saistītās izmaksas:

- Vispārējā personāla izmaksas ietver studiju īstenošanas atbalsta personāla atalgojuma, fakultātes darbības organizēšanas un nodrošināšanas izmaksas;
- Citas izmaksas ir pārējās ar konkrēto studiju programmu saistītās tiešās izmaksas, piemēram, ārējo pakalpojumu, telpu, papildaprīkojuma noma, transporta noma, utml.;
- Infrastruktūras izmaksas - telpu izmaksas, ieskaitot komunālos maksājumus, remontus un uzturēšanu;
- Mantas un pakalpojumu izmaksas ietver studiju programmas materiāltehnisko un metodisko nodrošinājumu, tai skaitā, tehnisko aprīkojumu, uzskates materiālus, profesionālo pilnveidi (piederzies apmaiņas braucieni, mācības), utml.;
- Netiešās izmaksas ietver Universitātes kopējās darbības nodrošinājuma (IT, finanses, personāls, mārketing, utt.) izmaksas un ieguldījumu attīstībā.

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU katrai studiju programmai aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā visas iepriekš aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par konkrētas studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

Studiju finansēšana LU - finansējuma avoti

Studiju norisei nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto (1) valsts budžeta dotāciju (ņemot vērā IZM noteikto bāzes finansējumu, programmas līmeni un studiju jomu) no Izglītības un Zinātnes ministrijas un (2) studiju maksas.

Studiju maksu LU nosaka, ņemot vērā:

- studiju vietas pašizmaksu, ieverot tajā visas studiju procesa izmaksas;
- studiju maksas līdzīgām programmām citās augstskolās;
- potenciālo maksas studentu interesi par studiju programmu;
- valsts budžeta paredzamo finansējumu studiju vietai;
- LU studējošo pašpārvaldes viedokli;

Studiju maksas tiek noteiktas katra gada nogalē nākošajam akadēmiskajam gadam, lai nodrošinātu savlaicīgu informācijas pieejamību. Maksa studentam studiju laikā nemainās, izņemot, ja programmās maksas atšķiras pa gadiem, bet arī tādā gadījumā tās visas tiek noteiktas, jau uzsākot studijas.

Studiju programmu attīstībai (jaunu kursu izstrādei, esošo uzlabošanai, metodoloģiskā nodrošinājuma pilnveidei un citu programmas aspektu attīstībai) var izmantot arī ieņēmumus no mūžizglītības vai citiem pakalpojumiem, kā arī uzkrātos struktūrvienības finanšu līdzekļus. Nepieciešamības gadījumā finansiālu atbalstu var saņemt no LU studiju kvalitātes pilnveides fonda, kur ik gadu LU budžetā tiek rezervēta summa fakultāšu dažādu jautājumu risināšanai, tajā skaitā, jaunu studiju programmu veidošanai un esošo studiju programmu attīstībai.

Netieši studiju programmu attīstībai tiek novirzīti arī akadēmiskajam personālam paredzētie pētniecības finansēšanas avoti, piemēram, zinātniskās darbības veikšana, dalība starptautiskos projektos, zinātnisko rakstu publicēšana, starptautisko projektu pieteikumu sagatavošanai, zinātnisko pasākumu organizēšanai LU, zinātniskās darbības attīstības projektu īstenošanai un ilgtermiņa saistību izpilde utml. Piedaloties minētajos pasākumos akadēmiskais personāls ceļ savu profesionālo un pētniecisko kompetenci, nereti iesaistot arī studējošos, kas pozitīvi ietekmē studiju procesa kvalitāti.

Datus par pieejamo finansējumu konkrētai studiju programmai, skatīt ziņojuma trešā sadaļā (3.3.).

Studiju finansēšana LU - saņemtā finansējuma pārdale

Visus saņemtos ienākumus no valsts budžeta un studiju maksām, kā arī no citiem studiju procesa finansēšanai izmantojamajiem avotiem, iepriekš veicot netiešo izdevumu atskaitījumus centralizētiem izdevumiem atbilstoši spēkā esošajai pārdales kārtībai, LU novirza izmantošanai fakultātēm.

Kārtējā gada budžeta ietvaros fakultātes patstāvīgi rīkojas ar saņemto finansējumu. Par finanšu resursu racionālu izmantošanu ir atbildīgi fakultātes dekāns un izpilddirektors, kuri veic operatīvo finanšu pārvaldību.

Faktiskā ienesīguma uzskaitē fakultātes līmenī notiek, neizdalot atsevišķi katras programmas vai konkrēta studiju virziena rezultātus. Tajā pat laikā, fakultātes vadība seko līdzīgai studiju procesa rezultātam, studentu skaita dinamikai un to ietekmējošiem faktoriem, konkrētās programmas pašizmaksas sabalansētībai ar valsts budžeta dotāciju un studiju maksu un, nepieciešamības gadījumā, veic pieļaujamās korekcijas studiju procesa organizācijā, lai nodrošinātu fakultātes studiju virziena ilgtermiņa dzīvotspēju un attīstību.

Investīcijas studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" studiju kvalitātes attīstībā un pētniecībā veido: 1) LU investīcijas; 2) studiju darbības investīcijas; 3) investīcijas zinātnē. Tās piesaistītas starptautisko, nacionālo un universitātes projektu konkursa formā. Tādējādi investīciju avots ir EK, starptautisko organizāciju, VIAA, LZP, ministriju, LU u.c. institūciju finanšu resursi. LU investīcijas ļauj abonēt sociālo zinātņu jomas datubāzes, atjaunot datoraprīkojumu, programmatūras, Multimediju studijas materiāli tehnisko bāzi, kā arī attīstīt jaunus studiju kursus, atjaunot esošo saturu un studiju kursu aprakstus. Zinātnes investīcijas veido ES programmas, LZP FLPP un VPP, efektīvās sadarbības līgumu programmas, LU finansējuma UNDP Tautas attīstības pārskatu pētījumiem programma u.c. LU ir arī īpaši līdzekļi, kas paredzēti doktorantūras studiju programmu attīstībai, tostarp datortehnikas un programmatūras (piemēram, NVivo datu analīzes programmatūras) finansēšanai, vieslektoriem un atbalstam doktorantūras studentu ceļošanai uz vasaras skolām un konferencēm.

2.3.1.1 tabula. Investīcijas studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" studiju kvalitātes attīstībā un pētniecībā. 2016.-2021. gads

Investīciju veids		
LU investīcijas (EUR)	Studiju darbības investīcijas (EUR)	Investīcijas zinātnē (EUR)
135 052	146 257	1 094 114

Datus par pieejamo finansējumu konkrētai studiju programmai, skatīt bakalaura, maģistra un doktora studiju programmu aprakstos.

2.3.2. Sniegt informāciju par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanai nepieciešamo infrastruktūras un materiāltehnisko nodrošinājumu, norādīt, vai nepieciešamais nodrošinājums ir augstskolas/ koledžas rīcībā, tā pieejamību studējošajiem un mācībspēkiem.

Studiju virziena “Socioloģija, politoloģija, antropoloģija” studiju programmu īstenošana šobrīd noris SZF telpās Lauvas ielā 4, plānots, ka no 2024.gada – LU Torņakalna akadēmiskā centra Rakstu mājā, sadarbojoties arī ar citām LU fakultātēm un Latvijas zinātniskajiem institūtiem.

Fakultātes telpas studējošajiem un mācībspēkiem ir pieejamas katru darba dienu no 08.00 - 22.00, sestdienās līdz 18.00.

LU SZF studiju un zinātnisko procesu nodrošina 4693,1 m² mācību, administratīvam un zinātniskam procesam aprīkotās telpās, kas ir 57,9% no visas ēkas kopējās platības. Auditoriju fonds studiju procesa nodrošināšanai ir 2122,2 m², kas veido 25 dažāda lieluma un izmēra auditorijas (sk. 2.3.2.1. tabulā), kuras kopīgi izmanto visas fakultātē īstenotās studiju programmas. 14 no 25 auditorijām ir pilnībā vai daļēji aprīkotas ar moderniem stacionāriem multimediju projektoriem, datoriem un apskaņošanas tehniku. Lai nodrošinātu studiju procesu auditorijās, kuras nav aprīkotas ar projektoru un datoru, fakultāte izmanto pārnēsājamās aprīkojuma komplektus.

2.3.2.1. tabula.

LU Sociālo zinātņu fakultātes studiju darba telpas

Auditorijas lielums	Skaits	%
līdz 50 vietām	9	36,0%
no 51–80 vietām	12	48,0%
no 81–120 vietām	2	8,0%
no 121 un vairāk	2	8,0%
KOPĀ	25	100,0%

Lai nodrošinātu studiju procesa praktisko pusi, daļa mācību procesa tiek realizēta divās LU SZF aprīkotās datorklasēs (kopā 65 studentu darba vietas) un Multimediju studijā. Datorklašu un Multimediju studijas materiāli tehniskā bāze – datori, licences un programmas, gadu no gada tiek atjaunotas atbilstoši akadēmiskā personāla priekšlikumiem un fakultātes finansiālai situācijai. 2022. gada februārī pilnībā ir atjaunota viena no datorklasēm ar 30 darba vietām.

Studentiem datorklasēs ir pieejamas *MS Office (Word, Powerpoint, Excel, Teams u.c.), IBM SPSS Statistics, Adobe Creative Cloud (Premiere, Photoshop, InDesign u.c.), Nvivo, Gephi, Protégé, MultiTes, UCINet* programmas.

Individuāli darba kabineti ir piedāvāti profesoriem, asociētajiem profesoriem un studiju programmu direktoriem, lai nodrošinātu ērtāku studējošo pieņemšanu un sarunu konfidencialitāti.

Viespasniedzējiem ir iekārtota telpa fakultātes 1. stāvā. Akadēmiskajam personālam ir pieejama rekreācijas telpa ar virtuves aprīkojumu katrā stāvā.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu studiju un zinātnisko procesu, nepārtraukti tiek veikts nepieciešamo ieguldījumu izvērtējums materiāltehniskās bāzes uzlabošanā un atjaunošanā. Kopumā fakultātes infrastruktūra un materiāltehniskā bāze vērtējama kā laba.

2.3.3. Sniegt informāciju par sistēmu un procedūrām, kuras tiek piemērotas metodiskā un informatīvā nodrošinājuma pilnveidei un iegādei: Raksturojums un novērtējums par

bibliotēkas un datubāzu pieejamību studējošajiem (t.sk. digitālajā vidē) un atbilstību studiju virziena vajadzībām, ietverot informāciju par bibliotēkas darba laika piemērotību studējošo vajadzībām, telpu skaitu/ platību, piemērotību pastāvīgam studiju un pētniecības darbam, bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, pieejamo literatūru studiju virziena īstenošanai, studējošajiem pieejamajām datubāzēm atbilstošajā jomā, to lietošanas statistiku, bibliotēkas krājumu papildināšanas procedūru un datubāzu abonēšanas procedūru un iespējām.

LU Bibliotēkas vispārīgs raksturojums

LU Bibliotēka iekļauta Kultūras ministrijas Bibliotēku reģistrā (BLB1000) un valsts nozīmes bibliotēkas statusā akreditēta līdz 2022. gadam.

Piekluve LU Bibliotēkas informācijas resursiem un pakalpojumiem, darba laiks

Bibliotēkas darbības pamatprincips ir tās pakalpojumu pieejamība ikvienam lietotājam.

Pakalpojumi tiek sniegti LU Bibliotēkas 8 nozaru bibliotēkās saskaņā ar *LU Bibliotēkas lietošanas noteikumiem (07.01.2021. LU rektora rīkojums Nr. 1-4/9)*. Pakalpojumus, atbilstoši lietošanas noteikumiem, var izmantot LU studenti, mācībspēki, personāls, citas bibliotēkas, citu augstskolu studenti, kā arī ikviens iedzīvotājs. LU Bibliotēka sniedz bezmaksas pamatpakalpojumus un maksas pakalpojumus.

Nozaru bibliotēku darba laiks ir pielāgots lietotāju ērtībām. Darba dienās no plkst. 9.00-20.00, atsevišķās nozaru bibliotēkās no plkst. 9.00.-18.00, sestdienās no plkst. 9.00.-17.00. Dabaszinātņu bibliotēka un Zinātņu mājas bibliotēka ir pieejamas 7 dienas nedēļā 24 stundas diennaktī. Trīs nozaru bibliotēkas klientiem ir atvērtas visu gadu, arī vasaras periodā.

Dabaszinātņu bibliotēkā LU personālam visu diennakti ir iespēja izmantot: brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtu grāmatu izsniegšanai uz mājām, izmantošanas termiņa pagarināšanai un nodošanai, datorus, mobilo telefonu uzlādi. Zinātņu mājas bibliotēkā LU personālam visu diennakti ir pieejams: brīvpieejas krājums, divas pašapkalpošanās iekārtas grāmatu izsniegšanai uz mājām, izmantošanas termiņa pagarināšanai un nodošanai, kā arī portatīvo datoru izmantošanas pašapkalpošanās siena. LU Bibliotēka ir pirmā Baltijas valstīs, kur ir nodrošināta šāda iekārta un pakalpojums. Pašapkalpošanās iekārta aprīkota ar 36 portatīvajiem datoriem. LU personāls, izmantojot studenta vai darbinieka apliecības, jebkurā diennakts laikā portatīvos datorus var izņemt un tos izmantot 6 stundas ne tikai bibliotēkas zonā, bet visā ēkā.

Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkas telpas, kurā izvietots sociālo zinātņu nozares krājums, ir atvērtas studējošiem ērtā laikā 60 stundas nedēļā. Lietotājiem ir pieejams brīvpieejas krājums. LU SZF bibliotēka izvietota trīs telpās, kuru kopējā platība ir 544 m².

LU SZF bibliotēkā lietotājiem ir pieejamas 84 darba vietas, t.sk. 18 darba vietas darbam ar datoru.

Bezmaksas pamatpakalpojumi

- Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana/rezervēšana/izmantošanas termiņu pagarināšana Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā (turpmāk - Kopkatalogs) un informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām.

Pakalpojums pieejams LU Bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem, izmantojot Kopkatalogu no jebkuras mobilās ierīces un vietas, kur pieejams internets.

- Informācijas resursu piegāde

LU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtot informācijas resursus Kopkatalogā no jebkuras bibliotēkas, ir iespēja norādīt rezervētā informācijas resursa ērtāko saņemšanas vietu – nozares bibliotēku. Pārējiem lietotājiem šī iespēja ir pieejama, pasūtot informācijas resursus tikai no Krātuves.

- Pašapkalpošanās

Visās nozaru bibliotēkās lietotājiem pieejams pašapkalpošanās skenēšanas pakalpojums. 5 nozaru bibliotēkās ir pieejamas pašapkalpošanās iekārtas grāmatu izsniegšanai/ nodošanai/ izmantošanas termiņu pagarināšanai. Zinātņu mājas bibliotēkā lietotājiem pieejama pašapkalpošanās datoru siena ar 36 portatīvajiem datoriem.

- Brīvpieejas lasītavu, datoru un interneta izmantošana

Lasītavās iespējams izmantot uzzīņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros un portatīvos datorus (gan LU Bibliotēkas, gan lietotāju personīgos), interneta pieslēgumu, tostarp WI-FI, kas darbojas visās LU ēkās LU SZF bibliotēkā lietotājiem ir pieejamas 84 darba vietas (18 datorizētas un 66 darba vietas bez datoriem).

- Nakts abonements, informācijas resursu iepriekšēja rezervēšana

Pakalpojuma “Nakts abonements” mērķis ir nodrošināt iespēju bez maksas izmantot noteiktus informācijas resursus ārpus LU Bibliotēkas no tās slēgšanas līdz atvēršanas brīdim. Informācijas resursu iespējams iepriekš rezervēt uz noteiktām stundām. Ja informācijas resurss netiek nodots laikā, par tā termiņa nokavēšanu tiek piemērots līgumsods saskaņā ar LU Bibliotēkas maksas pakalpojumu cenrādi.

- Informācijas resursu piegāde vasarā

Vienu reizi nedēļā lietotāji, sev ērtākajā nozares bibliotēkā (Bibliotēka Raiņa bulvārī, Dabaszinātņu bibliotēka, Zinātņu mājas bibliotēka), var saņemt Kopkatalogā rezervētos informācijas resursus no Krātuves.

- Uzziņas un konsultācijas

Lietotāju informacionālā apkalpošana – konsultēšana, uzzīņu sniegšana, apmācības un atbalsts pētniecībā ir viena no galvenajām LU Bibliotēkas darba jomām. LU Bibliotēkas konsultants un nozaru bibliotēku personāls sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, adresālās, precizējošās u.c. uzziņas un konsultācijas LU studentiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārīgajam personālam.

LU Bibliotēkas galvenais uzzīņu konsultants (Bibliotēkā Aspazijas bulvārī) nodrošina LU Bibliotēkas oficiālo un kopējo informacionālās apkalpošanas servisu. Lietotājus konsultē elektroniski: info-bibl@lu.lv, telefoniski: 28623551, WhatsApp 28623551, izmantojot *Skype* – adrese: LU Bibliotēkas konsultants. Konsultācijas sniedz arī ikviens nozares bibliotēkas darbinieks uz vietas bibliotēkā vai pa tālruni, izmantojot e-pastu, *Skype*.

Neskaidrību gadījumos lietotāji var izmantot arī LU portāla Bibliotēkas sadaļā pieejamās iespējas: “Jautā bibliotēkām”, “Biežāk uzdotie jautājumi”, “Izsaki savu viedokli”.

- Lietotāju apmācības

Apmācības tiek organizētas ar mērķi attīstīt lietotāju prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, novērtēt un izmantot informācijas resursus un e-vides rīkus. Bibliotēka aktīvi strādā ar mērķauditorijām – visu studiju līmeņu studējošajiem, akadēmisko, zinātnisko un vispārējo personālu, lai veicinātu ne tikai informācijpratību, bet sniegtu padziļinātas zināšanas un prasmes darbā ar elektroniskajiem resursiem.

Bibliotēka organizē un vada prezentācijas, nodarbības auditorijās un datorklasēs, kā arī attālināti. Rīko praktiskas mācību ekskursijas Bibliotēkā, lai lietotāji iegūtu prasmes strādāt ar brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtām un biroja tehniku – pašapkalpošanās skeneriem, kopētājiem, tādā veidā pilnveidojot patstāvīgas mācīšanās kompetenci.

Īpaša uzmanība tiek veltīta ārzemju studentiem. Bibliotēka ir sagatavojusi un vada prezentācijas angļu valodā “Step by step, the library of UL – for you!”, nodarbībās datorklasēs tiek apgūtas e-resursu lietošanas prasmes.

Bakalaura studiju programmu studējošiem paredzētas šādas nodarbības: prezentācija “Soli pa solim: Bibliotēka Jums”, nodarbības “Elektroniskais kopkatalogs un Primo Tavām veiksmīgām studijām” (90 min.), “Iepazīsti e-resursus” (90 min.), “E-resursi nozarē” (90 min.), e-kurss “Ievads informācijpratībā” (C daļas kurss).

Maģistrantūras studiju programmās studējošajiem un rezidentūras studentiem tiek vadīta nodarbība “E-resursi nozarē” (90 min.), sniedzot padziļinātas prasmes darbam ar attiecīgās nozares elektroniskajiem resursiem.

Doktora studiju programmās studējošajiem ir nodrošinātas šādas nodarbības: “Ievads zinātniskās publicēšanās procesā” (90 min.), “Bibliogrāfiju un citēšanas pārvaldības rīki” (90 min.), “Datubāzu Web of Science un Scopus izmantošana studiju un pētniecības darbā” (90 min.).

Akadēmiskajam un zinātniskajam personālam paredzētas šādas nodarbības: “Bibliogrāfiju un citēšanas pārvaldības rīki” (90 min.), “Datubāzu Web of Science un Scopus izmantošana studiju un pētniecības darbā” (90 min.), “Publikāciju ievade un publikāciju saraksta rediģēšana LUIS” (90 min.), “Pētniecības rezultātu deponēšana LU e-resursu repozitorijā” (90 min.).

LU Bibliotēkas darbinieki vada nodarbības arī LU filiālēs studējošajiem: Alūksnē, Bauskā, Cēsīs, Jēkabpilī, Kuldīgā, Madonā un Tukumā.

Maksas pakalpojumi

LU Bibliotēkas maksas pakalpojumu saraksts un cenrādis apstiprināts ar LU rektora 10.08.2021. rīkojumu Nr. 1-4/387 par LU Bibliotēkas maksas pakalpojumu izcenojumiem.

- Informācijas resursu saraksta sastādīšana

LU Bibliotēkas speciālisti sagatavo informācijas resursu sarakstu par lietotājam interesējošo tēmu, piemēram, studiju vai cita veida darba izstrādes procesā. Lietotājs sarakstu var pasūtīt, elektroniski aizpildot elektronisko pieteikuma formu.

- Starpbibliotēku abonementa (turpmāk - SBA) un Starptautiskā starpbibliotēku abonementa (turpmāk - SSBA) pakalpojumi

Informācijas resursus, kuru nav LU bibliotēkās, LU Bibliotēka saviem lietotājiem piedāvā pasūtīt no citām bibliotēkām Latvijā, izmantojot SBA, un visā pasaulē, izmantojot SSBA pakalpojumu. Iespējams saņemt arī zinātnisko rakstu elektroniskās kopijas izdrukas veidā un pa e-pastu.

Bibliotēkas krājums, krājuma papildināšanas procedūra

LU Bibliotēka krājumu veido atbilstoši LU studiju un zinātniskā darba virzieniem, studiju programmu prasībām, nodrošinot ar informāciju visus LU studiju līmeņus – bakalaura, maģistra, doktora, kā arī zinātniskās pētniecības jomas. Krājuma veidošanā prioritāte ir e-resursu iegāde.

Jauno informācijas resursu iegāde krājumā (grāmatu iegāde, datubāzu un periodisko izdevumu abonēšana) tiek veikta saskaņā ar LU centralizēti piešķirto finansējumu, kuru katru gadu apstiprina ar LU rīkojumu. Piešķirtais finansējums tiek izmantots nepieciešamo grāmatu iegādei, nozarē

abonēto datubāzu apmaksai un periodisko izdevumu abonēšanai.

Bibliotēka nodrošina informācijas resursu iegādi pēc LU akadēmiskā personāla pasūtījumiem, studentu pašpārvaldes priekšlikuma vai Bibliotēkas darbinieku ierosinājumiem, kas tiek ievadīti LUIS un tos ir apstiprinājis fakultātes dekāns vai izpilddirektors.

2022. gadā Bibliotēkas lietotājiem ir pieejami **1,8 milj.** informācijas resursu vienību. Atbilstoši LU studiju un pētniecības infrastruktūrai LU Bibliotēkas krājums ir izvietots 8 nozaru bibliotēkās un Krātuvē.

Bibliotēkā pieejamā literatūra studiju virziena īstenošanai

Pēc apkopotajiem datiem uz 2022. gada 1. janvāri LU Bibliotēkas krājumā pieejamie informācijas resursi virziena "Politoloģija, socioloģija un antropoloģija" nodrošināšanai aptver **26 426** nosaukumu **60 485** drukātos informācijas eksemplārus, pārsvarā angļu, latviešu, krievu un citās valodās. Informācijas resursi, kas krājumā uzņemti pēdējo 5 gadu laikā no 2017. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 1. janvārim, norādīti LU Bibliotēkas krājumā kopumā un Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkas krājumā. Informācija par pieejamiem resursiem antropoloģijā norādīta arī par Humanitāro zinātņu bibliotēkas krājumā esošajiem izdevumiem.

Tabula 2.3.3.1

LU studiju virziena "Politoloģija, socioloģija un antropoloģija" drukāto izdevumu krājums LU bibliotēkā

Drukātie informācijas resursi LU Politoloģijas studiju virzienam kopumā uz 01.01.2022.						
Drukātie izdevumi (nosaukumi/eksemplāri)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	citas
11246/19655	724/9928	429/600	1944/8424	7088/15674	1558/3001	1809/3084
LU Bibliotēkā kopumā: 12 399 nosaukumi = 30 183 eksemplāri, no tiem:						
Sociālo zinātņu fakultātes Bibliotēkā: 4 166 nosaukumi = 6 514 eksemplāri						
3981/5840	148/605	37/69	666/1508	3217/4685	202/236	81/85

Drukāto informācijas resursu papildinājums LU Politoloģijas studiju virzienam laikā no 01.01.2017.- 01.01.2022.

Drukātie izdevumi (nosaukumi/eksemplāri)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	citas
1518/1826	69/201	99/116	382/455	737/1050	219/258	348/380

LU Bibliotēkā kopumā: **1 686** nosaukumi = **2 143** eksemplāri, un no tiem izdoti

Sociālo zinātņu fakultātes Bibliotēkā: **443** nosaukumi = **529** eksemplāri

434/511	4/8	5/10	110/144	282/318	34/34	17/33
---------	-----	------	---------	---------	-------	-------

Drukātie informācijas resursi LU Socioloģijas studiju virzienam

kopumā uz 01.01.2022.

Drukātie izdevumi (nosaukumi/eksemplāri)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	citas
11327/21377	410/3700	295/591	1753/9318	6718/10935	2111/3416	1450/1999

LU Bibliotēkā kopumā: **12 032** nosaukumi = **25 668** eksemplāri, no tiem:

Sociālo zinātņu fakultātes Bibliotēkā: **5 026** nosaukumi = **8 162** eksemplāri

4878/7768	72/277	76/117	556/1803	3944/5725	358/461	168/173
-----------	--------	--------	----------	-----------	---------	---------

Drukāto informācijas resursu papildinājums LU Socioloģijas studiju virzienam

laikā no 01.01.2017.- 01.01.2022.

Drukātie izdevumi (nosaukumi/eksemplāri)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	citas
1318/1693	52/282	49/77	313/721	867/1053	116/132	123/146

LU Bibliotēkā kopumā: **1 419** nosaukumi = **2 052** eksemplāri, no tiem:

Sociālo zinātņu fakultātes Bibliotēkā: **715** nosaukumi = **900** eksemplāri

695/830	7/47	13/23	127/246	534/599	29/29	25/26
---------	------	-------	---------	---------	-------	-------

Drukātie informācijas resursi LU antropoloģijas studiju virzienam

kopumā uz 01.01.2022.

Drukātie izdevumi (nosaukumi/eksemplāri)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	citas
1819/3022	69/1528	67/84	527/2231	324/449	889/1591	215/363

LU Bibliotēkā kopumā: **1 955** nosaukumi = **4 634** eksemplāri, no tiem:

Sociālo zinātņu fakultātes Bibliotēkā: **91** nosaukums = **133** eksemplāri

90/132	-	1/1	26/56	46/58	17/17	2/2
--------	---	-----	-------	-------	-------	-----

Humanitāro zinātņu Bibliotēkā: **265** nosaukumi = **354** eksemplāri

256/324	5/24	4/6	80/147	144/157	14/23	27/27
---------	------	-----	--------	---------	-------	-------

***Drukāto informācijas resursu papildinājums LU antropoloģijas studiju virzienam
laikā no 01.01.2017.- 01.01.2022.***

Drukātie izdevumi (nosaukumi/eksemplāri)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	citas
234 / 261	26 / 161	37 / 30	75 / 192	45 / 56	84 / 94	93/110

LU Bibliotēkā kopumā: **297** nosaukumi = **452** eksemplāri, no tiem:

Sociālo zinātņu fakultātes Bibliotēkā: **9** nosaukumi = **9** eksemplāri

9 / 9	-	-	1 / 1	8 / 8	-	-
-------	---	---	-------	-------	---	---

Humanitāro zinātņu Bibliotēkā: **42** nosaukumi = **49** eksemplāri

39 / 40	3/ 9	-	12 / 18	15 / 15	2 / 3	13 / 13
---------	------	---	---------	---------	-------	---------

Krājuma digitalizācijas līmenis

LU Bibliotēka sadarbībā ar LU Informāciju tehnoloģiju departamentu klientiem nodrošina brīvu tiešsaistes piekļuvi LU e-resursu repozitorijam <http://space.lu.lv>. Lietotāju ērtībām tiek piedāvāta arī repozitorija mobilā versija. LU e-resursu repozitorijā LU Bibliotēka, publikāciju autori, LU struktūrvienības vai LU izdevumu pārstāvji regulāri ievieto savu publikāciju elektroniskās versijas, digitalizētos informācijas resursus ar kultūrvēsturisku vērtību, LU mācībspēku promocijas darbus un to kopsavilkumus, lai nodrošinātu LU zinātnisko sasniegumu brīvu un nemainīgu tiešsaistes piekļuvi.

Digitalizētos izdevumus, uz kuriem attiecas autortiesību aizliegums, LU Bibliotēka piedāvā izmantot uz vietas nozaru bibliotēku lasītavās.

Šobrīd e-resursu repozitorijā kopumā atrodas vairāk nekā 8 618 publikācijas atbilstoši studiju virzienam "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija".

Elektroniskie resursi

Atbilstoši LU stratēģiskajam plānam LU Bibliotēka palielina e-resursu īpatsvaru un attīsta e-resursu attālinātās piekļuves iespējas.

Modernizējot elektronisko resursu pieejamību, LU Bibliotēkā ir ieviests jaunākais tehnoloģiju tīmekļa serviss Primo Discovery un SFX.

Kopumā 2021. gadā LU ir pieejamas 42 e-resursu platformas (gan e-grāmatu platformas – VLeBooks, ProQuest Ebook Central, gan e-žurnālu datubāzes – Cambridge Journals Online (pieejams arhīvs līdz 31.12.2018.), Emerald eJournals Premier (pieejams arhīvs līdz 22.04.2020.), JSTOR I-XII, XIV, XV and Life Sciences Collections, HeinOnline, Oxford Journals Online, Sage Journals, ScienceDirect, SpringerLink Contemporary Journals, Taylor & Francis Social Science & Humanities Library, Physical Review Journals, Westlaw, Wiley Online Library E-Journals Full Collection un atsevišķi iegādātie e-žurnāli, gan Lursoft Laikrakstu bibliotēka NEWS.LV, gan uzzīņu resursi – LETA online ziņas, LETA Arhīvs un Nozare.lv, Letonika, gan rīki – SAGE Research Methods, Passport, Orbis, Overleaf Commons, MarketLine, gan jaukta formāta datubāzes – ClinicalKey, Culturethèque, European Pharmacopoeia, LVS Latvijas standartu tiešsaistes lasītava, OECD iLibrary, ProQuest Dissertations & Theses Global, ScienceDirect, Scopus, UpToDate, Web of Science Core Collection). Tajās kopumā pieejami 17 477 pilntekstu e-žurnāli (tostarp atsevišķi abonētie), aptuveni 205 306 e-grāmatas, gandrīz pieci miljoni pasaules disertāciju un maģistra darbu pilntekstu un anotāciju. LU pieejamas pārbaudītas 174 atvērtās piekļuves datubāzes ar multi-formāta materiāliem.

Katru gadu LU Bibliotēka piedāvā vidēji 110 jaunus elektroniskos resursus. Kopumā uz 11.02.2022. LU Bibliotēkā iegādātas 1555 e-grāmatas, abonētajā ProQuest Ebook Academic Complete kolekcijā pieejamas ~ 211 355 e-grāmatas.

LU Bibliotēka reizi gadā izvērtē un analizē abonēto datubāzu izmantojamību. Tāpat LU Bibliotēka regulāri nodrošina izmēģinājuma piekļuvi dažādām datubāzēm, izmēģinājuma e-resursiem gadā vidēji tiek organizētas aptuveni 15 piekļuves. Apkopotā informācija par e-resursiem pieejama LU Bibliotēkas tīmekļa vietnē e-resursi no A līdz Z un e-resursi nozarēs, kā arī Mans portāls sadaļā Datubāzes.

LU piedāvā iespēju izmantot abonētos elektroniskos informācijas resursus (datubāzes, e-grāmatu platformas) ārpus LU datortīkla, pieslēdzoties ar LUIS lietotājvārdu un paroli.

Uz 11.02.2022. LU Bibliotēkas krājumā nav pieejami SZF individuāli abonēti e-izdevumi, kas satur materiālus atbilstoši studiju virzienam „Socioloģija, politoloģija un antropoloģija”.

Abonētie e-resursi atsevišķās nozarēs, kas ietver materiālus studiju virziena „Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” nodrošinājumam

- **Izglītība un Kultūra** – profesionāls nedēļas laikraksts, kas sniedz aktuālu informāciju par izglītību un aktivitātēm kultūras jomā Latvijā un ārvalstīs. *Pieejams Mans portāls sadaļā Bibliotēkas: Žurnāla "Skolas Vārds", "Pirmsskolā", "Skolas Psiholoģija" un "Izglītība un Kultūra" jaunākie numuri lejupielādei*
- **Jurista Vārds** – lielākais periodiskais, specializētais, tieslietām veltītais izdevums Latvijā. *Pieejams LU Bibliotēkā Raiņa Bulvārī*
- **MarketLine** – statistikas datu datubāze, kurā pieejami statistikas dati par vairāk nekā 3000 pasaules nozīmīgajām pilsētām no dažādiem sociāliem un makroekonomiskiem statistikas datu aspektiem. *Pieejama LU Bibliotēkā Aspazijas Bulvārī*
- **Orbis** – datubāze sniedz statistisko informāciju par aptuveni 300 miljoniem pasaules kompāniju, publisku un privātu kompāniju. *Pieejama LU Bibliotēkā Aspazijas Bulvārī*
- **Passport** – kompānijas Euromonitor International informācijas resurss starptautiskajā biznesā un mārketingā, ekonomikā, starptautiskajās attiecībās, tūrismā, kā arī sociālajās zinātnēs. *Pieejams LU Bibliotēkā Aspazijas Bulvārī*

Abonētie daudznazaru e-resursi, kas ietver materiālus studiju virziena „Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” nodrošinājumam

- **Cambridge Journals Online** – izdevniecības Cambridge University Press daudznazaru e-žurnālu pilnu tekstu datubāze, kas piedāvā iespēju meklēt informāciju vairāk nekā 300

zinātniskajos žurnālos, kā arī saistītajos interneta resursos. Datubāzē pieejami pilnie teksti tādās nozarēs kā politika, socioloģija, antropoloģija, vēsture, kultūra, māksla, filoloģija, filozofija, matemātika, datorzinātne, ekonomika, finanses, tiesības, psiholoģija, fizika, ķīmija, bioloģija, ekoloģija, ģeoloģija, medicīna. *LU pieejams e-resursa arhīvs līdz 31.12.2018.*

- **Culturetheque** – Francijas Ārlietu ministrijas izstrādāta digitālā bibliotēka ar plašu resursu kopumu franču valodā, ietver ziņu materiālus.
- **EBSCO Central & Eastern European Academic Source** – piedāvā vairāk nekā 400 daudzozaru žurnālu pilntekstus tādās jomās kā politika, informācijas un bibliotēku zinātne, literatūrzinātne, valodniecība, socioloģija, antropoloģija, medicīna, tiesību zinātne, vēsture, filozofija, kultūra, datorzinātne, izglītība, ekonomika u.c., kas attiecas uz Centrāl- un Austrumeiropas valstu reģionu.
- **Emerald eJournals Premier** – daudzozaru e-žurnālu pilntekstu datubāze, kurā ietverta informācija tādās nozarēs kā bibliotēkzinātne un informācijas zinātne, socioloģija, vēsture un arheoloģija, valodniecība, kultūras un literatūras studijas, izglītība, uzņēmējdarbībac. *LU pieejams e-resursa arhīvs līdz 28.02.2020.*
- **JSTOR** – žurnālu, grāmatu un pirmavotu arhīvmateriālu datubāze, kurā pieejami izdevumi no vadošajām izdevniecībām: *Sage Publications, Springer, Taylor & Francis, Blackwell Publishing, Cambridge University Press, Oxford University Press, John Wiley & Sons*. Izdevumu hronoloģiskais aptvērums sniedzas līdz pat to izdošanas pirmsākumiem. LU abonementa ietvaros pieejamas vairākas plašas materiālu kolekcijas.
- **LETA – Ziņas, Arhīvs un Nozare.lv** – piedāvā iespēju meklēt operatīvi publicētas ziņas, foto, video, preses relīzes, rakstus no Latvijas preses izdevumiem, statistiku un citu informāciju.
- **lv** – uzzīņu un tulkošanas datubāze, kurā pieejamas enciklopēdijas, vārdnīcas, attēlu, audio un video kolekcijas, latviešu literatūras pilntekstu bibliotēka.
- **Lursoft Laikrakstu bibliotēka NEWS.LV** – Latvijas laikrakstu elektronisko versiju bibliotēka nodrošina piekļuvi **vairāk nekā 100** laikrakstu aktuālajiem un arhīva rakstiem.
- **OECD iLibrary** – pilntekstu datubāze, kas apkopo Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas izdotās grāmatas, rakstus, ziņojumus un statistiku.
- **Oxford Journals Online** – kolekcija sniedz pieeju vairāk nekā 350 autoritatīviem un vadošiem *Oxford University Press* žurnāliem, kas izdoti sadarbībā ar pasaulē nozīmīgākajām zinātniskajām organizācijām. Datubāzē ietilpst pilnteksta žurnāli ar augstiem citējamības indeksa rādītājiem dažādās zinātnes nozarēs – humanitārajās un sociālajās zinātnēs, dabas un dzīvības zinātnēs.
- **ProQuest Dissertations & Theses Global** – plašākā disertāciju un maģistru darbu datubāze pasaulē satur vairāk nekā piecus miljonus darbu dažādās nozarēs: humanitārajās un sociālajās zinātnēs, dabas un dzīvības zinātnēs.
- **ProQuest Ebook Central Academic Complete Collection** – kompānijas *ProQuest* elektronisko grāmatu kolekcija, kas pieejama platformā *ProQuest Ebook Central*. Tajā ir pieejamas aptuveni 211 355 visu nozaru vadošo izdevniecību, tostarp daudzu universitāšu izdevniecību e-grāmatas.
- **SAGE Journals** – izdevniecības SAGE pilntekstu žurnālu datubāze, kas piedāvā rakstus no vairāk nekā 1100 žurnāliem. Datubāzē pārstāvētas dažādas zinātnes, tostarp politika, komunikācijas zinātne, informācijas un bibliotēkzinātne, vēsture, filozofija, literatūrzinātne u.c.
- **Sage Research Methods** – pētniecības metožu bibliotēka, kurā ir vairāk nekā 1000 grāmatu, uzzīņu izdevumu, žurnālu rakstu un citu resursu no pasaules vadošajiem zinātniekiem humanitārajās un sociālajās zinātnēs. *SAGE Research Methods* ir nozīmīgs tiešsaistes rīks pētniekiem. LU ir pieejamas divas no tām – *SAGE Research Methods – Books and Reference* un *SAGE Research Methods Cases*.

- **ScienceDirect** – izdevniecības *Elsevier* datubāze dabas un tehniskajās zinātnēs, dzīvības zinātnēs un medicīnā, kā arī humanitārajās un sociālajās zinātnēs. Datubāze satur informāciju par vairākiem tūkstošiem *Elsevier* izdotajiem žurnāliem un grāmatām. LU pieejami ap 2650 žurnālu pilnie teksti, pārsvarā no 2002. gada līdz jaunākajam žurnāla numuram, kā arī vairāk nekā 350 e-grāmatas.
- **Scopus** – izdevniecības *Elsevier* daudzozaru zinātnisko publikāciju bibliogrāfiskās un citēšanas informācijas datubāze, kas satur ierakstus par vairāk nekā 21 000 žurnālu, 86 000 e-grāmatu un 6,8 miljoniem konferenču materiālu, kā arī 27 miljoniem patentu.
- **SpringerLink Contemporary Journals** – kompānijas *Springer Nature* žurnālu pilntekstu datubāze, kas piedāvā piekļuvi vairāk nekā 6 miljoniem rakstu no vairāk nekā 3 400 žurnāliem, aptverot eksakto un sociālo zinātņu jomas.
- **Web of Science** – datubāzē ietverta nozīmīgākā zinātniskā informācija par vairāk nekā 12 000 žurnālu, piedāvājot rakstu bibliogrāfisko un citēšanas informāciju, kopsavilkumus un citu informāciju. Iekļautas sociālās, humanitārās, dabas un dzīvības zinātnēs.
- **Wiley Online Library E-Journals Full Collection** – pieejami vairāk nekā 8 miljoni pilntekstu rakstu vairāk nekā 1600 recenzētos daudzozaru žurnālos sociālajās, humanitārajās, dabas un dzīvības zinātnēs.

LU Bibliotēkā pieejamās e-grāmatas, kas ietver informācijas resursus studiju virziena „Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” nodrošinājumam

- **VLeBOOKS** – e-grāmatu platforma, kurā kopumā pieejamas **202** LU Bibliotēkas iegādātās e-grāmatas no pasaulē vadošajām izdevniecībām, kas ietver materiālus studiju virziena „Informācijas un komunikācijas zinātne” nodrošinājumam (piemēram, *Oxford University Press, Wiley-Blackwell, Routledge, Springer, Edward Elgar, Polity Press* c.).
- **ProQuest Ebook Central Academic Complete Collection** – e-grāmatu platformā *ProQuest eBook Central* abonēta kolekcija, kurā kopumā pieejami **78 394** abonēti izdevumi atbilstoši studiju virziena „Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” nodrošinājumam, no tiem **6 220** izdoti laika periodā no 2017. līdz 2021. gadam. Te pieejamas arī atsevišķi iegādātas **95** e-grāmatas atbilstoši studiju virziena „Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” nodrošinājumam no pasaules vadošajām izdevniecībām (piemēram, *John Wiley & Sons, Taylor&Francis Group, SAGE Publications, BRILL, Springer International* c.), no tām **44** izdotas laika posmā no 2017. līdz 2021. gadam.

Brīvpieejas resursi, kas ietver informāciju studiju virziena „Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” nodrošinājumam

*Ad*Access, Artstor Digital Library Public Collections, Bookyards, Cambridge Dictionaries Online, Cogent OA, De Gruyter Open, Directory of Open Access Books (DOAB), Directory of Open Access Journals (DOAJ), eBook Open Access (OA) Collection (EBSCOhost), Europeana, Eurostat Data, Google Scholar, Harvard Digital Collections, IMF iLibrary, Internet Library of Early Journals, Journals for Free, Journal of Anthropology, LR Centrālās Statistikas Pārvaldes datubāze, OAPEN, Online Dictionary of Social Sciences, Open Dissertations, Open Research Library, Palgrave Open, Periodika.lv, Politikas plānošanas dokumentu datubāze (POLSIS), Project Gutenberg, Zenodo*

Tabula 2.3.3.2

LU abonēto datubāzu izmantošanas statistika par 2021. gadu (nākamajā lpp.)

Datubāzes nosaukums	Abonēšanas periods	Izmantošanas novērtējums un tendences
LU centralizētie līdzekļi (LU rīkojums) - daudzozaru datubāzes		

EBSCO Central & Eastern European Academic Source Complete	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: datubāzē ir pieejams liels LU mācībspēku publikāciju skaits. Izmaksas – ļoti zemas. Izmantošanas dinamika – augoša (vidēji + 64.53 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
JSTOR	01.09.2020.-31.08.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: kvalitatīvs zinātnisks saturs, unikāla arhīva rakstu datubāze. Izmaksas – zemas. Izmantošanas dinamika – augoša (vidēji + 6.12 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
LETA Arhīvs un Nozare.lv	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: tiek abonēta pēc LU nepieciešamības KISC konsorcijs ietvaros. Izmaksas – zemas. Izmantošanas dinamika – dilstoša (vidēji – 22.11 %) <i>Abonētas uz 2022. gadu.</i>
LETA online ziņas	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: tiek abonēta pēc LU nepieciešamības, svarīgs Latvijas ziņu avots. Izmaksas – ļoti zemas. Izmantošanas dinamika – dilstoša (vidēji – 22.14 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
Letonika	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: svarīgs uzzīņu avots latviešu valodā interneta vidē, tiek abonēts KISC konsorcijs ietvaros. Izmaksas – ļoti zemas. Izmantošanas dinamika – augoša (vidēji + 20.42 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
Lursoft Laikrakstu bibliotēka NEWS.LV	01.05.2021.-31.01.2022.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: piekļuve Latvijas laikrakstu aktuālajiem un arhīva rakstiem. Izmaksas – vidējas. <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
Oxford Journals Online	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: autoritatīva pasaules augstas zinātniskās klases universitātes izdevēja datubāze. Izmaksas – vidējas. Izmantošanas dinamika – dilstoša (– 16.22 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
OECD iLibrary	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: Latvija ir Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) dalībvalsts, un, abonējot datubāzi, LU nodrošina piekļuvi pilnai informācijai par organizāciju un tās darbību. Izmaksas – vidējas. Izmantošanas dinamika – dilstoša (– 21.27 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
ProQuest Ebook Central Academic Complete Collection	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: e-grāmatu datubāze sniedz iespēju piekļūt aptuveni 211 355 visu nozaru vadošo izdevniecību, tostarp daudzu universitāšu izdevniecību izdevumiem. Izmaksas – ļoti zemas. Izmantošanas dinamika – augoša (vidēji + 56.26 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
SAGE Journals	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: tiek abonēta KISC konsorcijs ietvaros; tiek nodrošināta piekļuve zinātniski recenzētu žurnālu rakstiem, kurus publicē viena no vadošajām pasaules izdevniecībām. Izmaksas – zemas. Izmantošanas dinamika – augoša (+ 20.96 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
SAGE Research Methods	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: unikāls pētniecības metožu rīks sociālās zinātnēs. Izmaksas – zemas. Izmantošanas dinamika – augoša (vidēji + 12.77 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
SpringerLink Contemporary Journals	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: LU studentu un akadēmiskā personāla pieprasījums; Viena no vadošajām recenzētu publikāciju datubāzēm pasaulē dažādās zinātņu nozarēs. Izmaksas – zemas. Izmantošanas dinamika – augoša (+ 7.79 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
Taylor&Francis Social Science&Humanities Library	01.01.2021.-31.12.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: vērtīga pasaules augstas zinātniskās klases izdevēja datubāze sociālo un humanitāro zinātņu jomā. Izmaksas – zemas. Izmantošanas dinamika – dilstoša (vidēji – 8.96 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
VLeBOOKS	01.01.2021.-31.12.2021.	E-grāmatu iegādes un piekļuves platforma. Izmantošanas dinamika – augoša (vidēji + 84.70 %)

Wiley Online Library E-Journals Full Collection	01.06.2021.-31.12.2022.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: tiek abonēta pēc LU pārstāvju pieprasījuma atbilstoši LU rīkojumam Nr. 1-4/182. Izmaksas – zemas. <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
LU Studiju departaments		
ProQuest Dissertations& Theses Global Full Text	01.11.2020.-31.10.2021.	Datubāzes abonēšanas pamatojums: vienīgā pieejamā šāda veida datubāze. Izmaksas – vidējas. Izmantošanas dinamika – dilstoša (vidēji – 18.17 %) <i>Abonēta uz 2022. gadu.</i>
LR Izglītības un zinātnes ministrijas finansējums (nacionālās licences ietvaros)		
ScienceDirect	01.01.2021-31.12.2021.	Izmantošanas dinamika – augoša (vidēji + 13.40 %)
SCOPUS	01.01.2021-31.12.2021.	Izmantošanas dinamika – dilstoša (vidēji – 15.84 %)
Web of Science Core Collection	01.01.2021-31.12.2021.	Izmantošanas dinamika – dilstoša (vidēji – 36.32 %)

Bibliotēkas krājums kopumā atbilst studiju īstenošanai un zinātniskās pētniecības attīstīšanai, jo katru gadu tas tiek papildināts ar aktuālākajiem informācijas resursiem saskaņā ar akadēmiskā personāla un studentu informacionālajām vēlmēm un vajadzībām.

2.3.4. Sniegt raksturojumu un novērtējumu par informācijas un komunikācijas tehnoloģiju risinājumiem, kas tiek izmantoti studiju procesā (piemēram, MOODLE). Ja studiju virzienam atbilstošās studiju programmas īsteno tālmācībā, jānorāda arī šai studiju formai īpaši piemērotie rīki.

Mūsdienu IKT sniedz lielas iespējas izglītības procesa attīstībai, kas ļauj īstenot jaunus projektus ieviest jaunas sistēmas, lai studiju process būtu pēc iespējas veiksmīgāks. IKT izmantošana izglītības procesā ir viens no veidiem, kā paaugstināt mācību motivāciju.

Latvijas Universitātes (turpmāk - LU) IT Departaments LU studentus un darbiniekus nodrošina ar lietojumprogrammu paketi MS Office 365, kas ir mākoņtehnoloģisks risinājums. Office 365 studentus un darbiniekus nodrošina ar labākajiem rīkiem mūsdienu studiju darbam, piemēram, Outlook, Forms, OneNote, Sway kā arī Office programmu paketi, kurā ietilpst Word, Excel un Powerpoint programmas.

Papildus MS Office 365 LU studenti un darbinieki tiek nodrošināti ar tādu programmatūru kā SPSS, Question Pro, Autodesk, MathWorks MatLAB, Esri ArcGIS u.c.

Attālināta studiju procesa un tālmācības programmu nodrošināšanai tiek izmantota viena no Office 365 tiešsaistes lietojumprogrammām Microsoft Teams, kas nodrošina gan lekciju vadīšanu tiešsaistē, gan lekciju ierakstu veikšanu, gan arī komunikāciju ar studentiem tiešsaistē.

Papildus MS Teams programmai attālinātam studiju procesam LU piedāvā saviem studentiem un darbiniekiem LU informācijas sistēmu BigBlueButton (turpmāk – BBB sistēma), kas ir atvērtā koda tīmekļa tiešsaistes videokonferenču sistēma. BBB nodrošina LU tiešsaistes pasākumu organizēšanas LU personālam, tajā skaitā studējošajiem un LU pasākumu apmeklētājiem, un to var lietot kā integrētu risinājumu gan e-studiju sistēmā (tikai kursā reģistrētie lietotāji), gan ārpus e-studiju sistēmas, kur ir jāpieslēdzas LU tīmekļa konferenču serverim tīmekļa pārlūkprogrammā <https://bbb.lu.lv>

LU ir pieejamas divas e-izglītības vides – estudijas.lu.lv un edu.lu.lv. E-studiju vide estudijas.lu.lv ir paredzēta studiju procesa nodrošināšanai un pārvaldībai un e-izglītības platforma edu.lu.lv ir

izstrādāta e-izglītības projektiem, pasākumiem un kursiem, kā arī tālmācības programmām.

Abām e-izglītības vidēm tiek izmantota atvērtā koda e-studiju vide MOODLE, kas ir modulāra objekt-orientēta dinamiska mācību vide, un šobrīd ir ne tikai metodiski un pedagoģiski efektīvākais, bet gan arī ekonomiski izdevīgākais e-studiju risinājums. Moodle e-studiju vidē ir izveidoti kursi, kuros studentiem ir pieejami nepieciešamie studiju materiāli un aktivitātes. Mācībspēkiem ir iespējams veikt gan studentu vērtēšanu, gan arī reģistrēt studiju apmeklējumu.

Datu glabāšanai studiju procesā gan studentiem, gan arī darbiniekiem LU nodrošina Office 365 mākoņa pakalpojumu OneDrive 1TB apjomā. OneDrive ir Microsoft mākoņa pakalpojums, kas izveido savienojumu ar visiem lietotāja failiem. Tas ļauj saglabāt un aizsargāt failus, tos kopīgot ar citiem lietotājiem un tiem piekļūt no jebkuras atrašanās vietas visās savās ierīcēs.

Datu pārsūtīšanai LU piedāvā saviem studentiem un darbiniekiem lielapjoma failu pārsūtīšanas sistēmu store.lu.lv. Šī sistēma ļauj sūtīt failus, ko citkārt lieluma dēļ nevar nosūtīt pa e-pastu, taču nav paredzēta ilglaicīgai failu uzglabāšanai.

2.3.5. Sniegt informāciju par mācībspēku piesaistes un/ vai nodarbinātības procesiem (t.sk. vakanču izsludināšana, darbā pieņemšana, ievēlēšanas procedūra u.c.), novērtēt to atklātību.

- [Nolikums par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem Latvijas Universitātē](#)
- Latvijas Universitātes profesoru padomes nolikums (pieejams sadaļā Citi pielikumi)
- Kārtība par nevēlēto mācībspēku un zinātnieku pieņemšanu darbā Latvijas Universitātē (pieejama sadaļā Citi pielikumi)

LU nosacīti pastāv trīs mācībspēku grupas: mācībspēki, kas strādā vēlētos akadēmiskajos amatos, mācībspēki, kas strādā kā vēlēto akadēmisko amatu pienākumu izpildītāji (p. i. un viedocētāji), kā arī stundu pasniedzēji.

Attiecībā uz vēlētajiem akadēmiskajiem amatiem, kā arī to pienākumu izpildītājiem, atlase un pieņemšana darbā notiek atbilstoši *Nolikumam par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem Latvijas Universitātē*. Saskaņā ar nolikumu, LU pastāv šādi akadēmiskie amati: profesors, asociētais profesors, docents, vadošais pētnieks, lektors, pētnieks, asistents, zinātniskais asistents.

Lēmumi par noteiktu amata vietu izveidošanas nepieciešamību tiek pieņemti fakultātēs. Konkursi uz vēlētajiem akadēmiskajiem amatiem tiek izsludināti atklāti. Informācija par konkursu, t.sk., amata darba uzdevumi, tiek publicēti LU mājas lapā <https://www.lu.lv/par-mums/vakances/>, starptautiski izsludinātas vakances <https://www.lu.lv/en/about-us/vacancies/>, kā arī Nacionālajā zinātniskās darbības informācijas sistēmā un Nodarbinātības valsts aģentūras vakanču portālā. Konkursā var pieteikties jebkura persona, kura atbilst Augstskolu likumā noteiktajām prasībām

Akadēmisko amatu pretendentiem ir jānovada atklātā lekcija, kuru vērtē divi recenzenti un sniedz atzinumu par to. Vēlēšanu procedūru īsteno vai nu atbilstošās struktūrvienības lēmēj institūcija (asistentu, zinātnisko asistentu, pētnieku, vadošo pētnieku, lektoru un docentu gadījumā – fakultātes dome), bet asociēto profesoru un profesoru gadījumā – atbilstošās jomas profesoru padome. Vēlēšanām jānotiek ne vēlāk kā divu mēnešu laikā no konkursa izsludināšanas dienas. Par personālijām – docenti, lektori, asistenti, vadošie pētnieki, pētnieki un zinātniskie asistenti - tiek balsots atklāti ar vēlēšanu zīmēm. Par profesoriem un asociētajiem profesoriem tiek balsots atklāti (Pamatojoties uz 05.11.2020. pieņemtajiem Augstskolu likuma 33. panta otrās daļas grozījumiem

(stājušies spēkā no 01.01.2021.)). Par ievēlētu atzīstams pretendents, kas ir saņēmis vairāk par pusi klātesošo balsstiesīgo locekļu balsu. Saskaņā ar Augstskolu likumu, docētāji tiek ievēlēti amatā uz 6 gadu termiņu. Beidzoties ievēlēšanas termiņam, fakultāte lemj par nepieciešamību izsludināt jaunu amata konkursu. Ierobežojumi amata termiņa ieņemšanai nepastāv.

Saskaņā ar LU nolikumu ir noteikts visiem akadēmisko amatu pretendentiem izvirzīto prasību minimums, t.i., valsts valodas zināšanas saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, svešvalodu zināšanas tādā līmenī, kāds nepieciešams akadēmiskā amata pienākumu pildīšanai un nepārtraukta savas akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas pilnveidošana. Pārējās prasības jau atšķiras atkarībā no konkrētā akadēmiskā amata, piemēram, lai pretendētu uz docenta amatu, kā prasība izvirzīta doktora zinātniskais grāds, savukārt asociētajiem profesoriem šīs prasības ir vēl augstākas, t.i., jābūt ievērojamai akadēmiskajai un pedagoģiskajai pieredzei, plašam publikāciju skaitam un pieredzei dalībā zinātniskajos projektos.

Ja pēc struktūrvienības priekšlikuma Senāts nolemj konkursu uz amata vietu neizsludināt, var tikt pieņemts darbā viesdocētājs, savukārt, ja fakultātes attīstības plāniem un vajadzībām atbilstošāks ir stundu pasniedzējs, tad ar šo pasniedzēju tiek noslēgts līgums uz noteiktu periodu (parasti uz kursa docēšanas laiku). Lēmumus, kas saistīti ar kandidātu atlasīšanu, uzrunāšanu un pieņemšanu darbā, šajos gadījumos pieņem struktūrvienības, t.i., fakultātes. Centralizēta šajos gadījumos ir tikai kontrole, kas nodrošina, lai struktūrvienības noteiktais atalgojums atbilstu iekšējiem un ārējiem normatīvajiem aktiem.

Ar akadēmiskajā amatā ievēlēto personu LU rektors slēdz darba līgumu uz visu ievēlēšanas laiku.

Pārskata periodā studiju programmā ir notikušas būtiskas izmaiņas mācībspēku sastāvā. Pieci profesori un viena asociētā profesore ir devušies pensijā. Pārskata periodā atbilstoši *Nolikumam par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem Latvijas Universitātē*, pirmo reizi docenta, asociētā profesora un profesora amatos ievēlēti sekojošie mācībspēki (detalizēta mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu atrodams Studiju programmu raksturojumu sadaļās):

Socioloģijas nodaļā 2013.-2022. ievēlētie pirmo reizi šādos amatos:

Asociētais profesors no 22.10.2021.

Docents no 16.12.2019.

Docents no 16.12.2019.

Asociētais profesors no 08.05.2017.

Asociētais profesors no 08.05.2017.

Docents no 19.12.2016.

Politikas zinātnes nodaļā 2013.-2022 ievēlētie pirmo reizi šādos amatos:

Profesors no 22.10.2021.

Profesors no 20.05.2020.

Asociētais profesors no 10.04.2015.

Antropoloģijas nodaļā 2013.-2022 ievēlētie pirmo reizi šādos amatos:

Lektors no 09.04.2018.

Lektors no 09.04.2018.

Lektors no 07.11.2016.

Docents no 13.05.2019.

Docents no 05.12.2016.

Asociētais profesors no 02.05.2016.

Docents no 07.01.2013.

2021. gadā tika uzsākta studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" profesoru un asociēto profesoru izvērtēšana saskaņā ar MK noteikumiem "Profesora vai asociētā profesora amata pretendenta un amatā esoša profesora vai asociētā profesora zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas vai mākslinieciskās jaunrades darba rezultātu novērtēšanas kārtība" (Nr. 129, pieņemti 25.02.2021). LU Komunikācijas zinātnes, politikas zinātnes un socioloģijas profesoru padome izvērtēja asociētā profesora un docenta sešu gadu darbu un kvalifikāciju. Tā tika atzīta par atbilstošu un ievēlēja profesora amatā un asociētā profesora amatā.

2.3.6. Norādīt, vai ir izveidota vienota kārtība akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai un sniegt tās novērtējumu. Norādīt kvalifikācijas paaugstināšanas piedāvātās iespējas visiem mācībspēkiem (tajā skaitā informāciju par mācībspēku iesaisti aktivitātēs, mācībspēku iesaistes motivāciju, u.c.), sniegt piemērus un norādīt, kā tiek novērtēta izmantoto iespēju pievienotā vērtība studiju procesa īstenošanai un studiju kvalitātei.

LU Stratēģijā 2021. – 2027. uzsvērts, ka uz attīstību un izcilību orientētas personāla politikas mērķis ir nodrošināt akadēmiskā un vispārējā personāla attīstību, izaugsmi un atjaunotni, izveidot uz sniegumu balstītu personāla vadības sistēmu, kas ietvers arī konkurētspējīgu un motivējošu personāla atalgojumu, pilnveidot akadēmiskā personāla karjeras attīstības iespējas, izveidot vietējā un ārvalstu akadēmiskā personāla, kā arī jauno talantu piesaistes sistēmu un veicināt starptautisko mobilitāti.

LU akadēmiskā personāla profesionālā pilnveide LU tiek organizēta saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta 11.09.2018. noteikumiem Nr. 569 *Noteikumi par pedagogiem nepieciešamo izglītību un profesionālo kvalifikāciju un pedagogu profesionālās kompetences pilnveides kārtību*, kuros 16.punktā noteikts: „Augstskolu un koledžu pedagogiem līdz ievēlēšanas termiņa beigām akadēmiskajā amatā jāapgūst profesionālās pilnveides programmas par inovācijām augstākās izglītības sistēmā, augstskolu didaktikā vai izglītības darba vadībā 160 akadēmisko stundu apjomā (tai skaitā vismaz 60 kontaktstundas). Profesionālā pilnveide var ietvert profesionālās pilnveides mērķim atbilstošu starptautisko mobilitāti un piedalīšanos konferencēs un semināros, ko apliecina iesniegtie dokumenti”, kā arī Ministru kabineta 25.02.2021. noteikumiem Nr. 129 *“Profesora vai asociētā profesora amata pretendenta un amatā esoša profesora vai asociētā profesora zinātniskās un pedagoģiskās kvalifikācijas vai mākslinieciskās jaunrades darba rezultātu novērtēšanas kārtība”*.

LU akadēmiskā personāla kvalifikācijas prasības un uzdevumi iekļauti Nolikumā par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem Latvijas Universitātē, savukārt LU akadēmiskā personāla darba kvalitāte/sniegums tiek vērtēta/-s sasaistē ar *Latvijas Universitātes akadēmiskā darba samaksas nolikumu (LU Senāta 30.05.2016. lēmums Nr.14)* un *Latvijas Universitātes zinātniskā personāla atalgojuma noteikšanas nolikumu (LU Senāta 27.01.2020. lēmums Nr. 71)*

LU Akadēmiskais departaments, LU Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes (PPMF)

Pieaugušo pedagoģiskās izglītības centrs (PPIC) ikdienā nodrošina informatīvo, konsultatīvo un metodisko atbalstu LU docētājiem augstskolas didaktikas jomā. LU PPMF PPIC piedāvā akadēmiskajam personālam apgūt profesionālās pilnveides programmu „Augstskolas didaktika: mūsdienu teorijas un prakse”, kā arī tālākizglītības programmas „Studiju programmu attīstības pedagoģiskie aspekti augstākajā izglītībā”, „Studentu kuratora kompetences profesionālā pilnveide” u.c.

Pēc tālākizglītības programmas „Studiju rezultātu formulēšanas un novērtēšanas metodika” apguves programmu direktori un akadēmiskais personāls mērķtiecīgi veic savu studiju kursu aktualizāciju un studiju programmu un studiju kursu rezultātu kartēšanu. Šo tālākizglītības programmu ir apguvusi MSP “Socioloģija” direktore.

LU akadēmiskajam personālam ir iespēja angļu valodas prasmes papildināt LU Humanitāro zinātņu fakultātes Lietišķās valodniecības centra tālākizglītības programmā „Akadēmiskā personāla angļu valodas zinātniskās un akadēmiskās kapacitātes pilnveide”. Pēdējos gados šo programmu apguvusi viena asoc. prof., viena pētniece un viens docents.

Jaunie docētāji un dažādu LU doktora studiju programmu doktoranti, katru pavasara semestri arvien aktīvāk izmanto iespēju apgūt tālākizglītības programmu „Ievads docētāja darbā”. 2022.gada pavasara semestrī 16 doktoranti (8 no jaunā apvienotā DSP “sociālās zinātnes”) apmeklēja šo kursu.

Lai veicinātu docētāju koleģiālo mācīšanos un labās prakses pedagoģiskajā darbā apzināšanu, izstrādāta un īstenota tālākizglītības programmu „Akadēmiskā personāla koleģiālās mācīšanās pieredzes veicināšana”, kuras ietvaros akadēmiskais personāls veic koleģiālās hospitācijas, tādējādi tiek mērķtiecīgi veicināta docētāju pedagoģiskās pieredzes apmaiņa, LU kā organizācijas, kas mācās, attīstība. Studiju virzienu “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” mācībspēki aktīvi iesaistīties tālākizglītības programmā nākamajos gados.

Kā īpaša mērķgrupa docētāju tālākizglītībā LU tiek izvirzīta docētāji, kuri strādā ar pirmā kursa studentiem, tāpēc arī viņiem tiek piedāvāta tālākizglītības programma „Profesionālā pilnveide darbam ar pirmā kursa studentiem”. Pēdējos gados šo programmu apguvusi divas zinātniskās asistentes.

Īpaši atzinīgi docētāji tālākizglītības programmās vērtē iespēju modelēt studiju procesu, izmēģināt jaunas mācību metodes, savstarpēji dalīties pieredzē.

Ar Eiropas Savienības finansējumu laika posmā no 2018. līdz 2023. gadam tiek realizētas vairākas mācību programmas docētājiem:

1. Tiešsaistes mācību izstrāde un mācību satura digitalizācija (mērķa grupa – akadēmiskais personāls);
2. Inovācijas mācību procesa kvalitātes uzlabošanai (mērķa grupa – akadēmiskais personāls);
3. Akadēmiskais godīgums (mērķa grupa – studiju virzienu un studiju programmu direktori).

Pēdējos gados šīs programmas apguvusi viena zinātniskā asistente (“Jomu specifiskie interaktīvie risinājumi nodarbību veidošanā”), 2 asoc.prof. (“Akadēmiskā personāla digitālo prasmju attīstība” un “Akadēmiskais godīgums”, “E-Moodle, Interaktīvās metodes attālinātajās studijās, profesionālā svešvaloda”) un viena pasniedzēja (“Attālināto nodarbību plānojums”, Jomu specifiskie interaktīvie risinājumi nodarbību veidošanā”. Praktiski ieteikumi darbojoties digitālā vidē”, “Mācību e-vidē Moodle”. “Akadēmiskā personāla kompetenču attīstība līderības jomā”).

Visas programmas izstrādātas, iepriekš analizējot docētāju profesionālās pilnveides vajadzības augstākās izglītības attīstības tendenču kontekstā. LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides sistēmas ieviešanas ietvaros LU Studiju departaments veicis LU akadēmiskā personāla elektronisku aptauju, kuras rezultātā iegūta informācija par visu fakultāšu docētāju aktuālajām

profesionālās pilnveides vajadzībām, kā arī vairāki docētāji izteikuši gatavību iesaistīties tālākizglītības satura izstrādē un piedāvāšanā saviem kolēģiem atbilstīgi profesionālās un didaktiskās pilnveides vajadzībām.

Pēc katras programmas īstenošanas, tiek veikta tās dalībnieku aptauja un rezultātu novērtējums. Līdzdalība tālākizglītības programmās ir docētāju brīvprātīga izvēle vai ar rekomendāciju no fakultātes vadības. Raksturīgs, ka arī fakultātes savam akadēmiskajam personālam organizē tematiskos seminārus par docētāju pilnveidei aktuālām tēmām.

LU akadēmiskā personāla profesionālās darbības pilnveides aktivitātes bija iekļautas Latvijas Universitātes Akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plānā 2018. - 2020. gadam un ir iekļautas Latvijas Universitātes Akadēmiskā personāla attīstības pasākumu plānā 2021. - 2023. gadam.

Lai noskaidrotu LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides vajadzības pedagoģiskās darbības jomā, LU Studiju departaments 2017. g. nogalē un LU Studiju attīstības un pārvaldības pilnveides programma 2020. gada 1. ceturksnī, kā arī 2021. gada pavasarī veica akadēmiskā personāla, t.sk. studiju virzienu vadītāju un studiju programmu direktoru aptauju, kuras rezultāti ņemti vērā, izstrādājot mācību plānu akadēmiskā personāla kompetenču pilnveidei, tai skaitā projekta darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.2. 1.kārtas "Akadēmiskā personāla atjaunotne un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē", 2.kārtas - "Latvijas Universitātes studiju virziena "Izglītība, pedagoģija un sports" motivēts, mūsdienīgs un konkurētspējīgs akadēmiskais personāls" un 3.kārtas "LU doktorantūras kapacitātes stiprināšana jaunā doktorantūras modeļa ietvarā" ietvaros, lai efektīvi tiktu plānota un nodrošināta akadēmiskā personāla kompetenču paaugstināšana. Plānotie sasniegtie rezultāti līdz 2023. gada decembrim:

- pilnveidota LU akadēmiskā personāla piesaistes un atlases sistēma;
- samazināts mācībspēku vidējais vecums un vecuma struktūra tuvojās ES vidējam līmenim^[1], sasniedzot rādītāju, ka vismaz 1/3 daļa akadēmiskā personāla ir vecuma grupā no 35 līdz 49 gadiem;
- uzlaboti zinātniskās darbības rādītāji;
- izstrādāts un ieviests akadēmiskā un zinātniskā personāla atjaunotnes un pēctecības sistēmas modelis;
- izstrādāta un ieviesta LU akadēmiskā personāla profesionālās pilnveides sistēma.

Plānojot akadēmiskā personāla ataudzi un attīstību, LU vērš vienlīdz lielu uzmanību spējīgāko studentu identificēšanai LU studiju programmās un viņu motivācijai jau studiju laikā iesaistīties akadēmiskajā darbā (saistītā gan ar docēšanu, gan pētniecību). Šajā kontekstā LU ir izstrādājusi prasības un atlases nosacījumus jauno doktorantu piesaistei projekta darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.2. 1.kārtas "Akadēmiskā personāla atjaunotne un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē", 2. kārtas "Latvijas Universitātes studiju virziena "Izglītība, pedagoģija un sports" motivēts, mūsdienīgs un konkurētspējīgs akadēmiskais personāls" un 3. kārtas "LU doktorantūras kapacitātes stiprināšana jaunā doktorantūras modeļa ietvarā" (specifiskā atbalsta mērķis "Stiprināt augstākās izglītības institūciju akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās") ietvaros:

1. Akreditētas doktorantūras studiju programmas pēdējā kursā studējošs doktorants, kā arī Latvijas valstspiederīgs doktorants, kas studē ārpus Latvijas akreditētā doktorantūras studiju programmā, un zinātniskā grāda pretendents;
2. Sekmīgi apgūts pirmajos divos/trijos studiju gados nepieciešamais kredītpunktu skaits/ zinātniskā grāda pretendents – sekmīgi pabeigta doktorantūra;
3. Dalība starptautiskā zinātniskā konferencē ar prezentāciju/ziņojumu;
4. Vismaz viena zinātniskā raksta publicēšana starptautiskā izdevumā;
5. Angļu valodas prasmes vismaz C1 līmenī;

6. Sekmīga promocijas eksāmena angļu valodā nokārtošana;
7. Promocijas darba vadītāja pozitīva atsauksme par doktorantu kā potenciālu docētāju;
8. Līdera iezīmes un interese par LU pētniecību un kursu docēšanu.

Domājot par ārvalstu akadēmiskā personāla ataudzi un attīstību, LU ir izstrādājusi prasības un atlases nosacījumus ārvalstu akadēmiskā personāla piesaistei:

1. Personas, kas iepriekšējo piecu gadu laikā bija nodarbinātas akadēmiskā amatā kādā no akreditētām ārvalsts augstskolām;
2. Attiecīgās zinātnes nozares doktora grāds vai tai pielīdzināms doktora zinātniskais grāds;
3. Amatam atbilstoša zinātniskā un akadēmiskā darba pieredze;
4. Prasme darboties e-studiju interneta vidē;
5. Dalība vismaz trijās starptautiskās konferencēs ar prezentāciju/referātu;
6. Publicētas monogrāfijas un zinātniskie raksti, tai skaitā starptautiskos izdevumos ar aprēķinātu citējamību (vismaz trīs);
7. Līdzdalība vai dalība pētniecības projektos;
8. Teicamas svešvalodu, īpaši angļu valodas, zināšanas, prasme lietot tās studiju un metodiskajā darbā.

Sekmīgai un vienotai studiju programmu īstenošanai LU, tika izstrādāta īpaša mācību programma studiju virzienu un programmu direktoriem, tās īstenošana notika 12.10.2021.-28.10.2021, apmācības vadīja starptautiskais akreditācijas eksperts no Polijas un Latvijas Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras pārstāvji.

Izstrādājot studiju virziena pašnovērtējuma ziņojumu, tika apkopota informācija par studiju virziena īstenošanā iesaistīto docētāju izmantotajām izaugsmes veicināšanas un kvalifikācijas paaugstināšanas iespējām pārskata periodā – sk. iegūtos rezultātus 2.3.6.1. tabulā.

2.3.6.1. tabula

Mācībspēku izaugsmes veicināšanas (didaktisko prasmju uzlabošanas un kvalifikācijas paaugstināšanas) novērtējums

Nr.	Kritēriji / akadēmiskais gads	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1.	Valodas prasmju pilnveide[2]	3	2	1	5	8	5
2.	Augstskolu didaktika (apmācības)[3]	9	7	10	9	11	24
3.	Dažādu vasaras skolu apmeklējums	1	2	4	2	2	-
4.	Lekciju un studiju kursu docēšana Erasmus un Erasmus + programmu ietvaros	1	2	1	-	-	-
5.	Dalība Erasmus vai citās personāla pilnveides programmās	4	5	3	3	1	-
6.	Starptautisko zinātnisko konferenču apmeklēšana (referāts)	36	42	40	47	19	31
7.	Nacionālā līmeņa zinātnisko konferenču apmeklēšana (referāts)	13	15	15	27	10	29

9.	Dalība profesionālajās organizācijās	22	22	23	23	24	23
10.	Dalība dažādās nacionāla mēroga zinātniskajās redkolēģijās	3	3	3	3	3	3
11.	Dalība dažādās starptautiska mēroga organizācijas komitejās	2	2	2	3	2	5
12.	Dalība dažādās nacionāla mēroga organizācijas komitejās	-	1	1	1	1	2
18.	Cits	7	8	11	13	11	18

Detalizētāka informācija atspoguļota mācībspēku CV

Virziena mācībspēki ir ar lielu starptautisku pieredzi - studijas un kursu docēšana ārvalstu augstskolās, dalība starptautiskos projektos un zinātniskajā darbā ar labām angļu valodas zināšanām un retāk apmeklē svešvalodas kursus. Diemžēl mācībspēki mazāk izmanto ERASMUS un Erasmus+ programmas piedāvātās iespējas (skat. tabulu 2.3.6.2.).

Tabula 2.3.6.2.

Studiju virziena "socioloģija, politoloģija, antropoloģija" Izejošā/ienākošā docētāju mobilitāte 2013.g.-2021.g.

Izejošā mobilitāte	Ienākošā mobilitāte
2013./2014.ak.g.	
Dublinas Universitāte (Īrija) Ernst-Moritz-Arndt-Universitāt Greifswald (Vācija)	St. Petersburg State University (Krievija) Donizete Rodrigues – Universidade da Beira Interior (Portugāle) University of Wroclaw (Polija) (PolZ) Koaceli Universitāte (Turcija) (PolZ) University of Manheim (Vācija) University of Messina (Itālija)
2014./2015.ak.g.	
St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Turnovo (Bulgārija) University of Wroclaw (Polija) Tallinas Universitāte (Igaunija) Universitete Libre de Bruxelles (Beļģija)	Bahçeşehir University (Turcija) (PolZ)
2015./2016.ak.g.	
Kauņas Universitāte (Lietuva) Humboltas Universitāte (Vācija) Belostokas Universitāte (Polija) Ernst-Moritz-Arndt-Universitāt Greifswald (Vācija) Zagrebas Universitāte (Horvātija)	0
2016./2017.ak.g.	

Kauņas Universitāte (Lietuva) Free University of Brussels (Beļģija) Mykolas Romeris University (Lietuva)	University of Wroclaw (Polija) Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald (Vācija)
2017./2018.ak.g.	
Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald (Vācija)	University of Rennes; Faculty of Law and Political Science (Francija) University of Teramo (Itālija) Vytautas Magnus University; Faculty of Political Science and Diplomacy (Lietuva)
2018./2019.ak.g.	
Mykolas Romeris University (Lietuva) Charles University (Čehija) Baltic Defense College (Igaunija) Vytautas Magnus University (Lietuva)	Maria Curie-Skłodowska University (Polija) Research Institute of UE-Varna (Bulgārija) Jeruzalemes Ebreju universitāte (Izraēla)
2019./2020.ak.g.	
The University of Rouen Normandy (Francija) (mobilitāte tika realizēta onlinā)	Maria Curie-Skłodowska University (Polija) University of Lodz (Polija)
2020./2021.ak.g.	
0	0

Savukārt daudz biežāk mācībspēki ir izmantojuši LU piedāvātas akadēmiskās un profesionālās pilnveides iespējas. Piemēram:

- Akadēmiskā personāla digitālo prasmju attīstība;
- Zinātniskās darbības un publicēšanas prasmes;
- Vispārējie interaktīvie risinājumi nodarbību veidošanā;
- Mācīšanās analītika;
- Publiskā runa, runas mākslas un prezentēšanas pamati (uzlaboto prasmju līmenī) sadarbībai ar industriju un auditoriju;
- Komercializācija;
- Attālinātu lekciju vadīšana;
- Attālināto nodarbību plānojums;
- Akadēmiskā personāla atjaunotne un kompetenču pilnveide Latvijas Universitātē;
- Profesionālā pilnveide darbam ar pirmā kursa studentiem;
- Studiju rezultātu formulēšanas un novērtēšanas metodika;
- LU e-studiju vides izmantošana studiju procesā;
- Praktiski ieteikumi darbojoties digitālā vidē;
- Jomu specifiskie interaktīvie risinājumi nodarbību veidošanā;
- Mācību e-vide Moodle;
- Akadēmiskā personāla kompetenču attīstība līderības jomā.

Virziena mācībspēki ir izmantojuši arī citu augstskolu un organizāciju piedāvātās pilnveides iespējas. Piemēram:

- Baltijas Datoru Akadēmija - Datu analīze ar R programmēšanas valodu;
- Starptautiskā kosmetoloģijas koledža - darba seminārs SKK pedagogiem. Zinātnisko darbu

vadīšana un izstrāde. Plāģiāts un autortiesību ievērošana studentu un pedagogu darbos;

- “Elsevier” seminārs “Zinātniskās publicēšanās labās prakses”;
- Online pasniegšanas iemaņu uzlabošanas seminārs Rīgas Juridiskajā augstskolā.

Jaunākie mācībspēki ir arī papildinājuši zināšanas dažādās vasaras skolās, piemēram:

- 6th Milan International Summer School “Political Communication and Electoral Behaviour” - University of Milan, International Communication Association Political Communication Division (2018);
- Lielbritānijas Ekonomisko un Sociālo pētījumu padome - seminārs “ESRC Research Methods Festival 2018”;
- Nordic Baltic Doctoral Network in Social Work vasaras skola “Multi-disciplinarity and multi-positioning in social work research – balancing closeness and distance”, Tallina (2018);
- Doktorantūras studentu pavasara skola “Media, Culture and Power: European Cultural perspectives” – Lisabonas katoļu universitāte sadarbībā ar Lundas Universitāti un Stodertornas augstskolu. Lisabonas katoļu universitāte, Lisabona, Portugālē (2017);
- Doktorantūras studentu vasaras skola “Mobility And Inclusion In Multilingual Europe. Interdisciplinary Perspectives And Research Methodologies” - Osijekas Universitāte, Osijeka, Horvātija (2016);
- Ļubļanas Universitāte (Slovēnija) - "Sampling, Weighting and Estimation in Survey Methodology" (2017).

Virziena mācībspēki ir profesionālo organizāciju biedri, dalībnieki un pārstāvji. Piemēram, viens profesors ir ASV bāzētās Baltijas Studiju Asociācijas (Association for the Advancement of Baltic Studies) prezidents (no 2020. līdz 2022.gadam). Viena asociētā profesore ir Eiropas Sociologu asociācijas RN03 (Pētnieku tīkls “Biogrāfiskie pētījumi Eiropas sabiedrībās”) valdē (visu akreditācijas periodu, no 2021.gada - pētnieku tīkla koordinators vietniece) un Latvijas Sociologu asociācijas valdē (2014-2018 – valdes priekšsēdētāja; 2018-2022 – valdes priekšsēdētāja vietniece). Viens docents ir Latvijas Sociologu asociācijas valdes priekšsēdētājs.

[1] Eurydice ziņojums “Augstākās izglītības modernizācija Eiropā: akadēmiskais personāls 2017” (Modernisation of Higher Education in Europe: Academic Staff - 2017)

[2] Piem., svešvalodu apguveursos, apmācībās.

[3] Profesionālās pilnveides kursi, apmācības, lekcijas pedagoģijā, augstskolu didaktikā, darbā ar studentiem u.c.

2.3.7. Sniegt informāciju par studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaitu, mācībspēku akadēmiskās, administratīvās (ja piemērojams) un pētnieciskās slodzes analīzi un novērtējumu.

Studiju virzienā “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” iesaistītā LU akadēmiskā personāla kvalifikācija pilnībā atbilst studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanai. Programmu īstenošanā piedalās kopumā 96 docētāji. Studiju virziena īstenošanā iesaistīti 42 mācībspēki, kas pārstāv LU akadēmisko personālu, : sešpadsmit profesori, trīspadsmit asociētie profesori, deviņi docenti un četri lektori. Programmu īstenošanā piedalās arī LU zinātnisko institūtu vadošie pētnieki un pētnieki, doktoranti, doktora zinātniskā grāda pretendenti, ārštata mācībspēki un augsta līmeņa profesionāļi, kuri kā stundu pasniedzēji ir iesaistīti atsevišķu studiju kursu docēšanā (sk. pielikumu mācībspēku tabula).

56 (58%) programmu īstenošanā iesaistītajiem docētājiem ir doktora grāds. Šāda akadēmiskā personāla struktūra nodrošina augstu akadēmiskās izglītības kvalitāti. Studiju virzienu "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" raksturo stabils personāla kodols – daudzi docētāji, īpaši profesori un asociētie profesori, ir ar ilggadēju stāžu. Pārskata periodā notikušās izmaiņas personālsastāvā ir bijušas nebūtiskas. Uzteicams ir tas, ka Studiju virzienā ir notikusi arī personālsastāva papildināšana ar jauniem mācībspēkiem. Par profesoriem ir ievēlēti divi mācībspēki, par asociētajiem profesoriem ir kļuvuši trīs mācībspēki, par docentiem un lektoriem ir kļuvuši mācībspēki, kuri salīdzinoši nesen ir absolvējuši doktora studiju programmu, turklāt - gan jaunie mācībspēki, gan mācībspēki, kas jau bija iesaistīti lekciju docēšanā. Sekmīgi norisinās virziena mācībspēku paaudžu nomaiņa. Programmu īstenošanā ir iesaistīti arī LU citu fakultāšu profesori ar augstu reputāciju akadēmiskajā un zinātniskajā darbā.

Katrs ievēlētais mācībspēks docē 3-5 studiju kursus un paralēli vada studiju darbus, bakalaura darbus, maģistra darbus, doktora darbus un prakses. Mācībspēku iesaistīšanu studiju kursu docēšanā organizē un nodrošina SZF nodaļas un to vadība. Slodžu sadale ir nodaļas vadītāju ziņā. Slodzē ietilpst arī bakalaura darbu (16 h/gadā), maģistra darbu (24 h/gadā) un promocijas darbu (50 h/gadā) vadīšana un bakalaura, maģistra un promocijas darbu recenzēšana (2-20 h/par darbu). 28 virzienā iesaistītie mācībspēki vienlaikus ir arī SZF SPPI vēlēta zinātniskā personāla sastāvā. Zinātniskā darba slodze veido vidēji 0,2-0,5 no kopējās slodzes, kas tiek apmaksāta no konkursos piesaistīto pētniecisko projektu finansējuma. Studiju virziena ievēlēta mācībspēku slodze veidojas gan no pedagoģiskā, gan no zinātniskā darba, kas nodrošina to, ka savās lekcijās mācībspēks nodod studentiem jaunākās pētnieciskās atziņas. Studiju virziena pasniedzēju darbu raksturojoša iezīme ir aktīvs darbs projektos un samērīga, līdzsvarota slodze starp zinātni un studijām.

Programmu īstenošanā iesaistītajam akadēmiskajam personālam valsts valodas zināšanas atbilst MK 07.07.2008. noteikumos Nr. 733 noteiktajām prasībām. Akadēmiskā personāla angļu valodas zināšanas ir augstā līmenī, mācībspēki regulāri pilnveido savas svešvalodu zināšanas, gan lasot lekcijas ārvalstu augstskolās, gan apmeklējot LU organizētās angļu valodas nodarbības.

2.3.8. Studējošajiem pieejamā atbalsta, tajā skaitā atbalsta studiju procesā, karjeras un psiholoģiskā atbalsta, īpaši norādot atbalstu, kas paredzēts konkrētām studējošo grupām (piemēram, studējošajiem no ārvalstīm, nepilna laika studējošajiem, tālmācības studiju formā studējošajiem, studējošajiem ar īpašām vajadzībām u.c.) novērtējums.

LU studējošajiem ir pieejams akadēmiskais atbalsts, karjeras attīstības atbalsts un psiholoģiskais atbalsts.

Akadēmiskā atbalsta mērķis ir nodrošināt studējošajiem informāciju un konsultācijas par studiju jautājumiem visā studiju periodā. Akadēmiskais atbalsts ietver pirmā studiju gada atbalsta programmas īstenošanu, konsultācijas par studiju procesu (studiju programmas saturu, studiju kursu izvēli, LU studiju procesu reglamentējošajiem dokumentiem), informēšanu par kursu docētāju konsultācijām, konsultācijas un seminārus par studiju prasmju apgūšanu (pierakstu veikšanu, zinātniskās literatūras lasīšanu, aktīvo klausīšanos, eksāmenu trauksmēm, laika plānošanu un bibliotēkas un interneta resursu izmantošanu).

Akadēmisko atbalstu studējošiem akadēmiskos jautājumos centralizēti nodrošina LU Studentu servisa departaments un atbildīgās personas fakultātēs: studiju programmas direktors, kurators, mentors, lietvedis, studiju kursu docētāji, kā arī Studentu padome un fakultāšu studentu pašpārvalde. Konsultācijas par bibliotēkas un interneta resursu izmantošanu nodrošina LU

Bibliotēka. 2.3.8.1..tabulā var redzēt studējošo atbalsta struktūrvienību/personāla galveno veicamo uzdevumu piemērus.

2.3.8.1.tabula

Studējošo atbalsta struktūrvienību/personāla galveno veicamo uzdevumu piemēri

Struktūrvienības/personāls	Galvenie uzdevumi
Fakultāšu studentu pašpārvalde	Izzināt LU SZF studējošo intereses un problēmas, piedāvāt problēmu risinājumus; veicināt LU SZF sabiedriskās dzīves un izglītības procesa pilnveidi; savas kompetences ietvaros pārstāvēt un aizstāvēt LU SZF studējošo intereses, akadēmiskās, materiālās un kultūras dzīves jautājumos Latvijas Universitātē, tās struktūrvienībās, kā arī citās valsts un pašvaldības iestādēs un institūcijās; līdzdarboties ar LU SZF vadību studējošo interešu aizstāvēšanai un saskaņošanai; pārstāvēt LU SZF studējošo intereses Latvijas Universitātes Studentu padomē (turpmāk – LU SP), LU SZF Domē un LU SZF studiju programmu padomēs; nepieciešamības gadījumā savas kompetences ietvaros sniegt atzinumus jautājumos, kas skar LU SZF studējošo tiesības un intereses; savas kompetences ietvaros reprezentēt LU SZF studējošos Latvijā un ārvalstīs.
Kurators	Informē studējošos par aktualitātēm studiju procesā, sniedz individuālu atbalstu tiem studējošajiem, kuriem ir grūtības iekļauties LU akadēmiskajā vidē un iniciē adaptācijas un saliedēšanas pasākumus.
Lietvedis, studiju padomnieks	Sniedz studiju konsultācijas, palīdz ikdienas jautājumos, kas saistīti ar mācību procesu, kārtu studiju lietvedību, konsultē par Latvijas Universitātes informācijas sistēmu (LUIS).
Mentors	Vecāko kursu students, kurš pirmā kursa studentiem palīdz adaptēties studiju vidē un dalās ar savu pieredzi.
Studentu padome (SP)	SP darbības mērķis ir pārstāvēt LU studējošos un aizstāvēt viņu tiesības un intereses. SP pārstāv studējošo intereses akadēmiskajos jautājumos, ievēlot studējošo pārstāvjus LU lēmēj institūcijās, izskatot jautājumus, kas saistīti ar studiju procesu un tā pilnveidošanu.
Studiju programmas direktors	Organizē un vada studiju programmas izstrādi atbilstoši konkrētās zinātnes vai tautsaimniecības nozares prasībām, sadarbojas ar darba devējiem un prakses vietām studiju satura jautājumos, izvērtē un apstiprina studējošo izvēlētos individuālos studiju modulus un individuālos studiju plānus u.c.
Studiju servisa departaments	Organizē uzņemšanas procesu, konsultē fakultātes un studējošos par mobilitātes programmām, studiju, sociālajiem un kultūras jautājumiem, konsultē un organizē mācības par karjeras jautājumiem. Organizē studējošo adaptācijas pasākumus, nodrošina kuratoru, mentoru apmācību, organizē sadarbību ar darba devējiem u.c.

Karjeras attīstības atbalsta mērķis ir ar dažādu pakalpojumu atbalstu nodrošināt indivīdam iespēju jebkurā dzīves posmā visa mūža garumā identificēt savas intereses, spējas, prasmes, pieredzi, lai pieņemtu apzinātus lēmumus par izglītības un/vai profesijas izvēli un lai organizētu un vadītu savu individuālo dzīves ceļu mācību, darba un citās jomās. Karjeras attīstības atbalstu nodrošina LU Studiju servisa departamenta Karjeras centrs sadarbībā ar fakultātēm.

Karjeras centrs studējošiem nodrošina šādus pakalpojumus:

- Individuālās konsultācijas turpmāko studiju un profesijas izvēlei, individuālā karjeras plāna izstrāde, atbalsta nodrošināšana pārejai starp dažādiem izglītības līmeņiem un no izglītības uz darba tirgu;
- Semināri karjeras plānošanas prasmju attīstībai („Karjeras plānošanas un attīstības prasmju pilnveidošana”, „Mana pirmā darba intervija”, „Stresa menedžments” u.c.);
- Interneta resurss – Karjeras centra mājas lapa (informācija pieejama gan latviešu, gan angļu valodā) <https://www.karjera.lu.lv/> un <https://www.karjera.lu.lv/eng/> nodrošina aktuālo informāciju par karjeras plānošanas jautājumiem, informāciju par profesijām un darba tirgu;
- Elektroniskais resurss „E-karjera” <https://ekarjera.lu.lv/lv> , kas nodrošina iespēju īsā laikā studējošiem atrast sev prakses un darba vietu, ievietojot savu personīgo CV datu bāzē un darba devējiem atrast darbiniekus, ievietojot datu bāzē informāciju par vakancēm uzņēmumā.

Psiholoģisko atbalstu nodrošina Studiju servisa departaments. Psihologs-konsultants sniedz psiholoģisko atbalstu studējošajiem jebkādu studiju gaitā radušos personisko un mācību problēmu risināšanā (attiecību problēmas, konfliktu risināšana, emocionālās grūtības). Psihologs nodrošina individuālās konsultācijas un konsultācijas pa telefonu.

Studējošajiem no ārvalstīm sadarbībā ar ESN (*Erasmus student network*) tiek rīkoti speciāli pasākumi, lai iepazītos ar vietējiem studentiem, Latvijas kultūru un tradīcijām.

Savukārt sadarbībā ar apvienību “Apeirons” ir veikts infrastruktūras izvērtējums par pieejamību personām ar īpašām vajadzībām. Iegūtie rezultāti tiek ņemti vērā gan jaunās infrastruktūras izbūvēšanā, gan studiju programmu nodrošinājuma veidošanā. Lai studējošie ar funkcionāliem traucējumiem varētu studēt Sociālo zinātņu fakultātē, pie ieejas ir pacelājs un lekcijas, kursiem, kuros studē studenti ar funkcionāliem traucējumiem tiek plānotas pirmā stāva auditorijās.

Studiju virziena “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” īstenošanā ir iesaistīts LU SZF vispārējais personāls: dekāns, izpilddirektors, divi nodaļu vadītāji, trīs studiju metodiķi, inženieris-IT speciālists, fakultātes sekretārs, konsultants, fakultātes administrators, fakultātes sabiedrisko attiecību speciālists, ārējo sakaru koordinators (ERASMUS), fotogrāfs, izpilddirektora vietnieks studiju darbā. LU SZF bibliotēkā studējošos apkalpo galvenais bibliotekārs un divi bibliotekāri. SZF saimniecisko personālu veido četri apsargi, divi garderobisti un sētnieks.

Covid pandēmijas periodā studentiem tika dota iespēja pretendēt uz Covid-19 radīto ekonomisko seku mazināšanai paredzētu stipendiju 200 euro apmērā mēnesī. Minētā stipendija tika piešķirta tiem, kuriem Covid-19 radīto ekonomisko seku dēļ uz pieteikuma iesniegšanas dienu bija samazinājušies ienākumi un kuri nesaņēma nekādu valsts sociālos pabalstus, kas paredzēti Covid-19 radīto ekonomisko seku mazināšanai. Attālinātā studiju procesa laikā studentiem, kuriem dzīvesvietā nebija pieejams atbilstošs tehniskais aprīkojums tika dota iespēja izmantot fakultātē aprīkotās datorklases ievērojot visus epidemioloģiskos noteikumus. Gadījumos, kad studenti Covid pandēmijas laikā, ārkārtējās situācijas vai epidemioloģisko drošības nosacījumu dēļ, nevarēja izstrādāt noslīguma darbu noteiktajos LU termiņos, tika dota iespēja pārcelt noslīguma darba iesniegšanu/aizstāvēšanu uz nākamo semestri, neuzskatot to par akadēmisko parādu.

Studiju virziena “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” studentu intereses pārstāv arī LU SZF Studentu pašpārvalde. Tās uzdevums ir pārstāvēt fakultātes studējošos gan nacionālā, gan starptautiskā līmenī, aizstāvēt un pārstāvēt studējošo intereses akadēmiskās, materiālās un kultūras dzīves jautājumos LU un citās valsts un saimnieciskās iestādēs. Studējošo pašpārvaldes pārstāvjiem ir līdzdalības tiesības visu līmeņu LU lēmēj institūcijās, kā arī tiesības piedalīties kā novērotājiem pārbaudījumos. Studējošo pašpārvaldes pārstāvjiem augstskolas Senātā, fakultātes

domē un Satversmes sapulcē ir veto tiesības jautājumos, kas skar studējošo intereses. SZF Studentu pašpārvalde sastāv no Kultūras un sporta komisijas, Akadēmiskās komisijas, Sociālo lietu komisijas, Sabiedrisko attiecību komisijas, kā arī pašpārvaldes priekšsēdētāja, vietnieka un biroja administratora. Katra no komisijām atbalsta studentus, organizējot pasākumus, informējot studentus par viņiem svarīgiem jaunumiem, palīdzot risināt problēmas vai veicinot sadarbību ar kursu vecākajiem. Studentu pašpārvalde veicina akadēmisko godīgumu, informējot studentus par plaģiāta draudiem. Sporta apakškomisija rīko orientēšanās sacensības, sporta spēles, dažādu sporta veidu čempionāti u.c. Sociālo lietu komisija organizē “silto ķepu” nedēļu, asinsdonoru nedēļu u.c. Kultūras komisija atbild par pirms Aristoteļa svētkiem, “fukšu”, akustisko Ziemassvētku, pavasara balles un Jauno biedru semināru rīkošanu. Mārketinga apakškomisija piesaista sponsorus, lai papildinātu svētku un pasākumu budžetu. Ja studentiem rodas jebkādas problēmas, kas ir saistītas ar studijām, studiju procesu, pasniedzējiem u.tml., tad Studentu pašpārvalde uzklausa sūdzības un risina problēmas. Studentu pašpārvalde fakultātes vai universitātes līmenī risina jautājumus, kas ir saistīti ar studentu tiesībām vai interesēm.

2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade

2.4.1. Studiju virziena zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades virzienu raksturojums un novērtējums, atbilstība augstskolas/ koledžas un studiju virziena mērķiem un zinātnes un/ vai mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim (atsevišķi raksturot doktora studiju programmu nozīmi, ja piemērojams).

Studiju virziena “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” zinātniski pētnieciskais darbs tiek organizēts atbilstoši LU stratēģijai 2016.-2020. gadam, LU stratēģijai 2021-2027 un SZF stratēģijai. “Sociālās zinātnes” ir viens no četriem pētniecības virzieniem LU Attīstības stratēģijā.

Pārskata periodā SZF pētniecību koordinē 2004. gadā dibinātais Sociālo un politisko pētījumu institūts (SPPI), priekšplānā izvirzot starpdisciplināros projektus. SPPI galvenie pētniecības virzieni:

1. Latvija starptautiskajās attiecībās, īpaši attiecības ar Krieviju un jaunajiem Eiropas kaimiņiem;
2. demokrātija un minoritātes;
3. reģionālā attīstība Latvijā;
4. mediji, informācija un kultūra.

Pārskata periodā Diasporas un migrācijas pētījumu centrā (DMPC), kurš darbojas Socioloģijas nodaļas asociētās profesores Intas Mieriņas vadībā, ir iekļāviens SPPI. SPPI pētnieciskajā darbībā joprojām ir aktuālas caurviju tēmas, kas bija nozīmīgas arī iepriekšējā darbības periodā. Pirmā no tām ir cilvēka attīstība – indivīdu izvēles iespēju paplašināšana, kas ir cieši saistīta ar nevienlīdzības pārvarēšanu, pilsonisko līdzdalību un ilgtspējīgu attīstību. Otra tēma ir saistīta ar Latvijas pašreizējās attīstības postpadomju un postsociālistiskā konteksta aplūkojumu salīdzinošā kontekstā. Trešā tēma - indivīdu un tehnoloģiju mijiedarbības sociālie aspekti.

Socioloģijā pētniecības intereses tiek realizētas trīs galveno apakštēmu ietvaros: (1) sociālās struktūras izpēte; (2) vērtību, normu attieksmju pētījumi; (3) sociālā darba teorija un organizācija.

Politikas zinātnē pētniecība tiek organizēta četru galveno apakštēmu ietvaros: (1) demokrātijas teorija un demokrātijas novērtējums, demokrātija un sabiedrības integrācijas procesi; (2) publiskā administrācija un politikas analīze; (3) Latvijas politiskie procesi salīdzinošā kontekstā; (4) Latvija

starptautiskajās attiecībās.

Antropoloģijas programmas līdz 2022.gadam tika īstenotas LU Humanitāro zinātņu fakultātē. Pētniecības galvenās apakštēmas: (1) vardarbība, vardarbības novēršana un nevardarbība; (2) medicīnas antropoloģija, veselība; (3) ģimene un dzimtes jautājumi; (4) sociālā iekļaušana; (5) tiesu sistēma un taisnīgums.

Viens no DSP "Sociālās zinātnes" mērķiem ir sagatavot augsti kvalificētus speciālistus patstāvīgām darbām zinātnē un augstākajā izglītībā. DSP realizācijā iesaistīti mācībspēki, kuri vienlaicīgi ir arī pētnieki SZF Sociālo un politisko pētījumu institūtā un citās pētniecības iestādēs, kā arī dažādās sabiedriskajās institūcijās, nodrošinot izglītības sasaisti ar zinātni un sabiedrisko praksi. DSP ietvaros izstrādātie promocijas darbi būs vērsti uz strapdisciplinaritāti un kas orientētas uz sabiedrības problēmjautājumu un vajadzību analīzi, sekmēs inovatīvu sociālo produktu izstrādi, procesu vadību, risinājumu virzīšana valsts un pašvaldību institūciju un nevalstisko organizāciju aprītē.

2.4.2. Zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades sasaiste ar studiju procesu, tajā skaitā rezultātu izmantošanas studiju procesā raksturojums un novērtējums.

Zinātniskās pētniecības sasaiste ar studiju procesu tiek realizēta trīs veidos:

1. Viens no SPPI attīstības stratēģijas mērķiem 2020-2024 ir mērķtiecīgi un sistemātiski **veicināt studiju un pētniecības sasaisti - iesaistīt pētniecībā studentus**. Piemēram, piedāvāt kursa, bakalauro, maģistra darbu tēmas SPPI pētniecības virzienu ietvaros vai studējošajiem (īpaši maģistrantiem un doktorantiem) piedāvāt iespējas piedalīties virziena akadēmiskā personāla veiktajos pētījumos kā pētījumu dalībniekiem atbilstīga finansējuma pieejamības gadījumā. Piemēram:

- un 2018.gadā maģistra studiju programmā "Socioloģija" un maģistra studiju programmā "Kultūras un sociālā antropoloģija" studentiursos "Biogrāfiskā metode sociālajās un humanitārajās zinātnēs" un "ES sociālās politikas analīze" sagatavoja intervijas projekta "VPP programma Inovācija un ilgtspējīga attīstība: Latvijas pēckrīzes procesi globālā kontekstā (SUSTINNO)" ietvaros. Notika studiju procesa un darba vides sasaiste – tika izmantota biogrāfiskā pieeja un mākslā balstīta pieeja, lai sadarbības projektā ar NVO "Svētā Lūkas atbalsta biedrība" aktualizētu jautājumu par bijušo ieslodzīto iekļaušanos sabiedrībā. Studenti veica dzīvesstāsta intervijas ar bijušiem ieslodzītajiem (kursā "Biogrāfiskā metode sociālajās un humanitārajās zinātnēs"). Tika rīkoti trīs tematiski pasākumi, kuros tika veidotas diskusijas ar dažādu jomu ekspertiem par bijušo ieslodzīto iekļaušanos sabiedrībā, papildus katrā no pasākumiem aktieri izspēlēja vienu dzīvesstāstu;
- Profesors Tālis Tisenkopfs aktīvi iesaista studentus dažādos pētnieciskos projektos. Piemēram, 2021.gadā LU maģistra studiju programmas "Socioloģija" studenti un Erasmus+ apmaiņas studenti tika iesaistīti Baltijas Studiju Centra (BSC) rīkotajā rudens skolā - hakatonā "Collaboration for smart and sustainable territorial development" studiju kursa "Ilgtspējīga attīstība" ietvaros. Hakatons notika angļu valodā un tā īstenošanā piedalījās arī Banku augstskolas docētāji. Hakatonā tika izmantoti pētnieciskie materiāli un piemēri no BSC projekta EKIP (Lietotājoorientētu zināšanu un inovācijas partnerību aktivizēšana viedai un ilgtspējīgai teritoriālai

attīstībai (Enacting user-centred knowledge partnerships for smart and sustainable territorial development), LZP grants Nr. Izp-2020/2-0133). Hakatona ietvaros studenti izstrādāja savus individuālos inovāciju projektus;

- Pētījumā "Latvijas iedzīvotāju subjektīvā drošības uztvere: ietekme uz drošības politikas veidošanu" (veikts Latvijas Zinātnes padomes atbalstītā projekta LZP-2018/1-0480 ietvaros no 2018.g.-2021.g.) piedalījās Latvijas Universitātes Politikas zinātnes nodaļas docētājas un Sociālo un politisko pētījumu institūta pētnieces. Empīrisko pētījumu veica Latvijas Universitātes Politikas zinātnes nodaļas doktoranti un Politikas zinātnes nodaļas bakalaura programmas studenti. Subjektīvās drošības izpēti teorētiskā analīzes ietvarā inovatīvais raksturs un iegūtie empīriskie dati ir ieinteresējuši citus sadarbības partnerus, un rezultātā sagatavots jauns starptautisks projekts: "Vienotu studiju kursu izveide sabiedrības drošības jomā" (*Needs-based education and studies in societal security – 2020-1-SE01-KA203-078013*), kuru apstiprinājusi Zviedrijas Augstākās izglītības padome un kur koordinējošā institūcija ir Baltijas jūras valstu padome.

2. Studiju virziena mācībspēki izmanto savu un kolēģu pētījumu rezultātus un jaunradītās zināšanas, regulāri izstrādājot vai **pilnveidojot studiju kursu saturu**;

3. Studējošie tiek iesaistīti **pētniecības darbā kursa darbu, bakalaura darbu, maģistra darbu un promocijas darbu izstrādes laikā**. Maģistra līmeņa studijās, piemēram, maģistra studiju programmā "Kultūras un sociālā antropoloģija" jau reflektantu atlases procesā tiek vērtēts katra topošā studenta potenciālais pētnieciskais projekts. Šis projekts un pētniecības joma studentam kalpo par pamatu studiju procesam – ļaujot teorētiskās pieejas un metodes piemērot sava projekta attīstīšanai, kas noslēdzas ar izstrādātu maģistra darbu.

2.4.3. Starptautiskās sadarbības zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/ vai mākslinieciskajā jaunradē raksturojums un novērtējums, norādot arī kopīgos projektus, pētījumus u.c. Norādīt studiju programmas, kuras iegūst no šīs sadarbības. Norādīt turpmākos plānus starptautiskās sadarbības zinātniskajā pētniecībā un/ vai mākslinieciskajā jaunradē attīstībai.

Starptautisko zinātnisko konferenču organizēšana un mācībspēku iesaiste starptautiskajās pētniecības programmās ir galvenie instrumenti starptautiskās sadarbības veicināšanai.

Studiju virziena mācībspēki starptautiskajā zinātniskajā konferencē "Riga Readings in Social Sciences (RRSS)" piedalās gan kā organizatori, gan kā dalībnieki. Pārskata periodā ir notikušas trīs minētās konferences, katra ar savu tematisko fokusu. Pēdējā RRSS konference "15 gadi pēc lielās paplašināšanās - Ko dod Eiropas Savienība?" notika 2019. gada novembrī.

Konferences tiek mērķtiecīgi veidotas kā starptautiska līmeņa platforma diskusijām un sociālo zinātņu akadēmisko pētījumu rezultātu izplatīšanai, piesaistot starptautiska mēroga zinātniekus, jaunus zinātniekus un doktorantus, īpaši tos, kas pievērsušies Baltijas jūras reģiona studijām. Īpaši veiksmīgi norisinājās 2018. gada konference "*Baltic Sea Region: One Hundred Years On*", kurā piedalījās 150 dalībnieki - gan kā referenti, gan kā klausītāji. Eiropas migrācijas institūciju asociācijas (AEMI) dalīborganizācija "Latvieši pasaulē - muzejs un pētniecības centrs" (LaPa) sadarbībā ar LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūtu (SPPI) 2014.gada septembrī rīkoja konferenci "Migranti un bēgļi - agrāk un tagad". Konferenci finansiāli atbalstīja Ekonomikas ministrijas - Tūrisma Valsts attīstības aģentūras un Nodibinājuma "Rīga 2014" Starptautisku

kultūras konferenču atbalsta programma. 2017.gadā 12. Baltijas studiju konference Eiropā pulcēja vairāk kā 250 sociālo un humanitāro zinātņu pētniekus no visas pasaules, kuri veic savus pētījumus saistībā ar Baltiju.

Visi studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" studenti iegūst no mācībspēku iesaistes starptautiskajās pētniecības programmās. Arī studenti tiek iesaistīti dažādos projektos. Piemēram, ESS – Eiropas sociālais pētījuma (European Social Survey programme) īstenošana, kurā Latvija ir atjaunojusi savu līdzdarību pēc ilgāka pārtraukuma, piedaloties 9. kārtā un gatavojoties dalībai 10. kārtā (programmas nacionālais koordinators Latvijā ir socioloģijas nodaļas docents), un Eiropas vērtību pētījuma (European Values Study) īstenošana Latvijā (Socioloģijas nodaļas asociētās profesores vadībā).

Izglītības un zinātnes ministrija (turpmāk - IZM) ir noslēgusi sadarbības līgumu ar Latvijas Universitāti (LU) par Starptautiskās pieaugušo kompetenču novērtēšanas programmas pētījuma (OECD PIAAC) īstenošanu. Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktās pētniecības programmas SUSPLACE (saīsinājums no '*sustainable place shaping*' jeb ilgtspējīgu vietu veidošana) mērķis bija sagatavot 15 ilgtspējības zinātniekus sešās dažādās Eiropas Universitātēs Nīderlandē, Beļģijā, Velsā, Portugālē, Somijā un Latvijā. Projekta "SUSPLACE" ietvaros LU SZF pieņēma darbā divus jaunus pētniekus, kuri iedziļināsies ilgtspējīgu vietu veidošanas tēmās Latvijā un citur Eiropā.

Citi nozīmīgi projekti: Politoloģijas profesora J.Ikstena vadītā darba grupa piedalās starptautiskās programmas PIAAC otrajā pētījumu ciklā (2018-2024). Viens asociētais profesors vadījis Konrad Adenauer Foundation finansēto starptautisko pētniecisko projektu "Defence Policy and Armed Forces in Times of Pandemic" (2020-2021) un Friedrich Ebert Foundation finansēto starptautisko pētniecisko projektu "Deterring Russia in Europe" (2017-2018). No 2019.gada līdz 2021.gadam viena asociētā profesore piedalījies H2020 projektā "Cultural Heritage and Identities of Europe's Future (CHIEF)" un no 2018.gada līdz 2020.gadam - Nordplus projektā „From past to present: Migration and Integration through Life-stories' network”.

Turpmākā starptautiskā sadarbība, kā izklāstīts studiju virziena attīstības plānā, ir ar mērķi turpināt regulāri organizēt starptautiskas konferences, darbnīcas, seminārus un vieslekcijas, kā arī veicināt docētāju un augstākā līmeņa studenta zinātniskās kapacitātes attīstību, izmantojot akadēmiskos atvaļinājumus un apmaiņas programmas, vairāk piedaloties akadēmiskās konferencēs, ar mērķi palielināt starptautisko pētniecības projektu skaitu un publikāciju skaitu Scopus un WoS Q1 un Q2 žurnālos.

2.4.4. Norādīt, kā tiek nodrošināta un veicināta mācībspēku iesaiste zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/vai mākslinieciskajā jaunradē. Akadēmiskā personāla zinātniskās un/ vai lietišķās pētniecības, un/vai mākslinieciskās jaunrades studiju virzienam atbilstošajā nozarē raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus.

Studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" īstenošanā iesaistītie mācībspēki, kuri piedalās starptautiskajās pētniecības programmās, visiem virzienā studējošiem studentiem sniedz papildu padziļinātas, pētījumos balstītas zināšanas un informāciju par jaunākajām tendencēm pētniecībā šādos jautājumu lokos:

- Socioloģija: (1) sociālās struktūras izpēte; (2) vērtību, normu attieksmju pētījumi; (3) sociālā darba teorija un organizācija;
- Politoloģija: (1) demokrātijas teorija un demokrātijas novērtējums, demokrātija un sabiedrības

integrācijas procesi; (2) publiskā administrācija un politikas analīze; (3) Latvijas politiskie procesi salīdzinošā kontekstā; (4) Latvija starptautiskajās attiecībās;

- Antropoloģija: (1) kultūras antropoloģija un antropoloģijas kultūra: mūsdienu sabiedrība antropologu skatījumā.

Mācībspēku iesaiste zinātniskajā pētniecībā tiek nodrošināta un veicināta ar (1) snieguma finansējumu (stipendijas jauniešiem zinātniekiem), (2) zinātnisko publikāciju konkursu un (3) atbalsts konferenču apmeklēšanai ievēlētajiem pētniekiem:

Snieguma finansējums konkursa kārtībā tiek piešķirts kā atbalsts: doktorantiem un grāda pretendentiem jaunu pētījumu veikšanai un to rezultātus atspoguļojošu publikāciju sagatavošanai starptautiski citētos izdevumos ar aprēķinātu ietekmes faktoru, prioritāri rakstiem, kas tiks publicēti *Web of Science* vai *Scopus* datubāzēs indeksētajos zinātniskajos žurnālos ar ietekmes faktoru, kas nav zemāks par vidējo attiecīgajā zinātnes nozarē. (2023.gadā - pieci granti, katrs 6500 EUR apmērā).SZF zinātniskajam personālam (ievēlētajiem vadošajiem pētniekiem, pētniekiem, zinātniskajiem asistentiem) apmaksāt komandējuma izdevumus, lai uzstātos ar referātiem starptautiskās zinātniskās konferencēs/semināros Latvijā un ārvalstīs, katram pretendētājam sedzot komandējuma izdevumus ne vairāk kā EUR 1000 apmērā gada laikā.

Zinātnisko publikāciju konkurss veicina SZF akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju kvalitāti no LU piešķirtā zinātnes bāzes finansējuma līdzekļiem, kas tiek izlietots zinātnisko publikāciju sagatavošanas atbalstam (dalībai konferencēs, publikāciju sagatavošanas izdevumu segšanai). Godalgu apmērs no 500-1000 EUR.

SZF zinātniskajam personālam (ievēlētajiem vadošajiem pētniekiem, pētniekiem, zinātniskajiem asistentiem) apmaksā no bāzes finansējuma komandējuma izdevumus, lai uzstātos ar referātiem starptautiskās zinātniskās konferencēs/semināros Latvijā un ārvalstīs, katram pretendētājam sedzot komandējuma izdevumus ne vairāk kā EUR 1000 apmērā gada laikā.

Pārskata periodā studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" mācībspēki ir publicējuši vismaz 256 publikācijas recenzētos zinātniskos izdevumos, 530 publikācijas, kas indeksētas datubāzēs Scopus, Web of Science vai ERIH+ datubāzēs (sk. 13. pielikumu). Pārskata periodā studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" mācībspēki piedalījušies vismaz 362 konferencēs ar referātiem, no tām 200 – starptautiskas konferences.

No 2016.gada līdz 2021.gadam studiju virziena mācībspēki piedalījušies vismaz 31 LU, nacionālajos un starptautiskajos projektos. Nozīmīgs darbības virziens ir iesaiste starptautiskajā pētniecības programmā ESS – Eiropas sociālais pētījums (European Social Survey programme), kas plašāk aprakstīts sadaļā 2.4.3. Socioloģijas nodaļas asociētās profesores Intas Mieriņas vadībā tiek realizēts projekts Eiropas vērtību pētījuma (European Values Study) īstenošana Latvijā. "Pārskats par tautas attīstību" Latvijā iznāk kopš 1995. gada - sākot ar 2005. gadu, tā sagatavošana notiek LU SZF SPPI vadībā sadarbībā ar partneriem no studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija", citiem LU studiju virzieniem un arī citām augstskolām un institūcijām Latvijā.

SPPI projekti no 2017. gada līdz 2020.gadam studiju virzienā "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija":

1. [A-20092-ZF-N-960](#) Kara laikā dzimušie bērni – pagātne, tagade, nākotne – CHIBOW;
2. [A-20525-ZF-N-960](#) COMPACT: From research to policy through raising awareness of the state of the art on social media and convergence (H2020-ICT-2016-2);
3. [A-20109-ZR-N-960](#) SUSPLACE: ILGTSPĒJĪGA VIETU VEIDOŠANA;
4. [A-20658-ZR-N-960](#) Probation Observatory. Networking and Training;
5. [AC-20979-ZF-N-960](#) Eiropas vērtību pētījuma īstenošana Latvijā / European Values Study;
6. [A-2931-ZF-N-960](#) Mobilitāte un iekļaušanās multilingvistiskā Eiropā;

7. FP-20631-ZF-N-960 Eiropas Sociālā pētījuma (ESS) 9.kārtas īstenošana Latvijā;
8. FP-20710-ZR-N-960 Veicināt sadarbību, lai nodrošinātu tautsaimniecībā pieprasītu pētniecības un attīstības uzdevumu kvalitatīvus risinājumus;
9. FP-20739-ZF-N-960 Cultural IMAGINation at the Crossroads of Diversity and Change (IMAGINE);
10. FP-21061-ZF-N-960 LU Diasporas un migrācijas pētījumu centra darbības nodrošināšana 2020. gadā;
11. L-20617-ZR-N-960 Integrētie nacionālā līmeņa pasākumi Latvijas pētniecības un attīstības interešu pārstāvības stiprināšanai Eiropas pētniecības telpā (1.1.1.5./17/l/002);
12. L-20869-ZR-S-960 Science meets Parliaments - Science meets Regions;
13. L-20978-ZF-N-960 Eiropas vērtību pētījuma īstenošana Latvijā;
14. C-20206-ZF-N-960 Baltic Bonus programmas finansiāls atbalsts iesniegtam projekta pieteikumam "Innovative Gender equality strategies for modernization in the Baltic States" (InnGES-BalticS);
15. C-20207-ZF-N-960 Baltic Bonus programmas finansiāls atbalsts iesniegtam projekta pieteikumam "Social Entrepreneurship for Sustainability" (SOCIALgreen);
16. S221-ESS226-ZR-N-960 Harnessing the Economic Potential of the Diaspora / Diasporas ekonomiskā potenciāla mobilizācija;
17. S240-ESS263-ZF-N-960 Salīdzinošais pētījums par ārlietu ministrijām Baltijas valstīs un Ziemeļvalstīs (2012-2015);
18. R21-ETS20-SA-N-960 Sociālā spēcīgāšana reģionos (SEMPRE);
19. Y3-VPP2s-ZF-N-960 Ilgtspējīgas un saliedētas Latvijas sabiedrības attīstība: risinājumi demogrāfijas un migrācijas izaicinājumiem (apakšprojekts - SZF);
20. Y3-VPP7-ZR-N-960 Perspektīvās tehnoloģijas noturīgiem un drošiem servisiem;
21. Y3-200092-ZF-N-960 VPP programma Inovācija un ilgtspējīga attīstība: Latvijas pēckrīzes procesi globālā kontekstā (SUSTINNO);
22. Y5-AZ117-ZF-N-960 Ilgtspējīga nācības attīstība un dzīves kvalitāte (SZF);
23. Y9-B233-ZP-N-960 Pārskats par tautas attīstību;
24. Z-LZP12-ZF-N-960 Latvijas iedzīvotāju subjektīvā drošības uztvere: ietekme uz drošības politikas veidošanu;
25. FP-21085-ZF-N-960 Eiropas sociālā pētījuma (ESS) 10.kārtas īstenošana Latvijā (ESSLV10);
26. FP-21159-ZF-N-960 Par Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūta Diasporas un migrācijas pētījumu centra darbības nodrošināšanu 2021.gadā;
27. L-21221-ZR-N-960 Vēlētāju aktivitātes samazināšanās cēloņu un to ietekmējošo faktoru izvērtējums (1.posms);
28. L-21125-ZR-N-960 Par paplašinātā Latvijas un diasporas zinātnieku pētījuma veikšanu;
29. Y3-VPP22-ZF-N-960 Inovatīva un iekļaujoša pārvaldība sabiedrības iesaistes, uzticības, komunikācijas veicināšanai;
30. Y3-VPP23s-ZF-N-960 Jauni risinājumi demogrāfijas un migrācijas procesu izpētē latviskas un eiropiskas zināšanu sabiedrības attīstībai - jauns VPP apakšprojekts kopā ar LU ĢZZF;
31. Z-LZP96-ZF-N-960 Diasporas diplomātija un globālā pandēmija (Birka/Kļaviņš).

2.4.5. Norādīt, kā tiek nodrošināta un veicināta studējošo iesaiste zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/ vai mākslinieciskajā jaunradē. Novērtēt un raksturot katra studiju programmas līmeņa, kurš tiek īstenots studiju virzienā, studējošo iesaisti zinātniskajā un/ vai lietišķajā pētniecībā, un/vai mākslinieciskajā jaunradē, sniedzot piemērus studējošajiem piedāvātajām un izmantotajām iespējām.

Iespēju robežās projektu realizācijā tiek iesaistīti dažāda līmeņa studiju programmās studējošie: doktoranti, maģistranti un topošie sociālo zinātņu bakalauro. Studējošo iesaistei pētniecības projektos ir būtiska loma zinātnes attīstībā un mācībspēku ataudzē.

Studējošo iesaistei pētnieciskajā darbībā ir vairākas formas. Studiju virzienā bakalaura studiju programmu un maģistra studiju programmā studējošiem tiek piedāvātas darbu tēmu paketes. Bakalaura studiju programmu studējošie var izvēlēties kursa darbu (un vēlāk - bakalaura darbu) tēmu konkrēta mācībspēka vadībā un tiek rosināti apsvērt, kā šī tēma attīstāma kursa darbā un vēlāk - bakalaura darbā.

Pirmajos studiju gados bakalaura programmu studentiem tiek dota iespēja piedalīties virziena pētījumos kā brīvprātīgajiem (piemēram, vākt datus). Diemžēl vairums maģistra studentu paralēli studijām strādā un reti piedalās virziena pētījumos. Doktorantiem jaunā DSP "Sociālās zinātnes" programmā saņem atbalstu aktīvi piedalīties zinātniskajā pētniecībā - snieguma finansējums jaunu pētījumu veikšanai un to rezultātus atspoguļojošu publikāciju sagatavošanai (skat. 2.4.4).

- Piemēram, 2019./2020. ak.g. bakalaura studiju programmas "Socioloģija" studējošie studiju kursā "Socioloģisko pētījumu prakse" LZZ FLPP projekta "Gatavi pārmaiņām? Kopīgo dabas resursu ilgtspējīga pārvaldība" ietvaros piedalījās lauka darbā, aptaujājot zemniekus, kuri saimnieko Gaujas Nacionālā parka teritorijā. LU SZF bakalaura studiju programmas "Socioloģija" studenti sadarbojās arī ar Latvijas pašvaldībām, tādā veidā veicinot zināšanu pārnesi no LU uz plašāku sabiedrību un pašvaldībām. Piemēram, 2014.gadā LU SZF bakalaura studiju programmas "Socioloģija" kursa studenti veica pētījumu, kura pasūtītājs bija Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments. Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta pasūtītā pētījuma tēma bija "Pierīgas iedzīvotāju dzīves vietas izvēles kritēriji". Studentu galvenais uzdevums bija noskaidrot, kādi ir iemesli, kāpēc cilvēki neizvēlas Rīgu par savu dzīves vietu. Par pētījuma vietu tika izvēlēta Pierīga, jo tas ir vienīgais Latvijas reģions, kurā ir novērojams cilvēku skaita pieaugums. Studenti darbojās trīs grupās, katra pētīja atsevišķus šī jautājuma aspektus - vietas izvēli, ikdienas prakses un iesakņotību. Kursā pasniedzēju vadībā studenti izstrādāja pētījuma projektu (anketu, lauka darba plānu) un veica pētījumu, datu analīzi un rekomendāciju izstrādi. Noslēgumā tika prezentētas nozīmīgas atziņas, kuras atzinīgi novērtēja Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta pārstāvji. Aptauja tika veikta Babītes, Garkalnes, Ķekavas, Mārupes un Stopiņu novados, kā rezultātā tika iegūtas 170 derīgas anketas un 10 daļēji strukturētās intervijas. Pētījumā piedalījās arī pieci ERASMUS programmas studenti (no Itālijas, Spānijas un Vācijas), kuri pētījuma ietvaros veica novērojumus un vizuālo materiālu analīzi. Cits piemērs - 2018.gadā pasūtītājs bija Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments un pētījuma tēma - "Jauniešu brīvā laika pavadīšanas un iesaistīšanās iespējas Rīgā". Pētījuma rezultāti tika izmantoti, izstrādājot "Rīgas pilsētas attīstības programmu darbā ar jauniešiem 2019.-2023. gadam";
- Bakalaura studiju programmas "Kultūras un sociālā antropoloģija" kursos "Praktiskā pētniecība" un "Praktiskā pētniecība I" studenti studiju procesā iziet pilnu lietišķa vai akadēmiska pētījuma ciklu. Pēdējos gados pētījumi veikti nodaļas zinātnisko projektu ietvaros, piemēram, par akadēmisko vardarbību (*Atbildība, labbūtība un studiju attiecības augstākajā izglītībā*, 2021), sadarbībā ar dažādām valsts institūcijām (piemēram, ar LR Saeimu *Reģistrētas un neregistrētas kopdzīves faktoru salīdzinošā analīze*, 2015), sadarbībā ar Latvijas Komercbanku asociāciju (3 gadu līgums, kura ietvaros tapuši vairāki pētījumi par finansu lietpratību, piemēram, *Finanšu lietpratība māsaimniecībās*, 2013). Šo pētījuma laikā studenti tiek ar pasūtītāju, plāno pētījumu un pēc tā pabeigšanas prezentē to pasūtītājiem un mediju pārstāvjiem;

- Studiju virzienā bakalaura studiju programmu un maģistra studiju programmā studējošiem tiek piedāvātas darbu tēmu paketes. Bakalaura studiju programmu studējošie var izvēlēties kursa darba (un vēlāk - bakalaura darba) tēmu konkrēta mācībspēka vadībā un tiek rosināti apsvērt, kā šī tēma attīstāma kursa darbā un vēlāk - bakalaura darbā.

Studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" studējošajiem ir plašas iespējas publicēt un popularizēt savus pētījumus:

- 2015.gadā LU SZF un Rīgas Stradiņa Universitāte sadarbībā ar Latvijas Republikas Ārlietu ministriju un Latvijas Platformu attīstības sadarbībai izsludināja pētniecisko darbu konkursu par attīstības sadarbību, kurā piedalīties bija aicināti studenti no visām Latvijas augstākās izglītības iestādēm. Konkurss tika organizēts Eiropas attīstības gada (EYD2015) pasākumu programmas ietvaros, un tā mērķis bija motivēt Latvijas studentus veikt pētījumus attīstības sadarbības jomā un sniegt savu skatījumu uz ES un Latvijas attīstības sadarbības politikām. Pētniecisko darbu konkurss tika īstenots ar Eiropas Savienības un Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas finansiālu atbalstu Eiropas gada attīstībai 2015 Nacionālās darba programmas ietvaros. Bakalaura studiju programmas "Politikas zinātne" 3. kursa students ieguva pirmo vietu studentu pētniecisko darbu konkursā, veltot savu pētniecisko darbu "resursu lāsta" koncepta analīzei un šī jēdziena pielietojumam Āfrikas Subsahāras reģionā;
- LU SZF Politikas zinātnes nodaļa ik gadu izsludina pētniecisko darbu konkursu "Inovācijas balva starptautiskās politikas pētniecībā", kas tiek rīkots sadarbībā ar Latvijas Republikas Ārlietu ministriju. Konkurssam var iesniegt pētnieciskos darbus - referātus, kursa darbus, bakalaura darbus, maģistra darbus latviešu vai angļu valodā, kas tapuši konkrētā studiju gada laikā. Latvijas Republikas Ārlietu ministrs pasniedz "Inovācijas balvu starptautiskās politikas pētniecībā";
- LU SZF bakalaura studiju programmas "Politikas zinātne" un maģistra studiju programmas "Politikas zinātne" studentu pētījumi regulāri tiek publicēti žurnālā "Latvijas intereses Eiropas Savienībā", ko izdod Latvijas Politologu biedrība ar Latvijas Republikas Ārlietu Ministrijas finansiālo atbalstu;
- 2018.gadā jauniešu iecienītajā Kaņepes kultūras centrā LU SZF radīja jaunu pētniecisko pasākumu - referātu ciklu "SZF lasījumi", kurā fakultātes absolventi stāsta par saviem bakalaura un maģistra pētījumiem un vērtē, ko no tiem var mācīties sabiedrība kopumā. Piemēram, 2018.gada novembrī politikas zinātnes studenti stāstīja par Latvijas "Politikas nacionālajām īpatnībām".

2.4.6. Augstskolas/ koledžas darbībā, galvenokārt novērtējamā studiju virzienā, piemēroto inovāciju formu (piemēram, produktu inovācijas, procesa inovācijas, mārketinga inovācijas, organizatoriskās inovācijas) īss raksturojums un novērtējums, sniedzot piemērus un novērtējot to ietekmi uz studiju procesu.

Nozīmīgākā Studiju virziena produktu inovācija ir jauna Doktora studiju programma (turpmāk - DSP) "Sociālās zinātnes", kas izstrādāta 2020./2021.ak.gadā un licencēta 2021.gadā, aizstājot esošās DSP "Socioloģija", "Politikas zinātne", kā arī studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātnes" DSP "Komunikācijas zinātne". DSP "Sociālās zinātnes" studiju programmas izveidi pamato nepieciešamība konsolidēt LU esošās DSP ("Komunikācijas zinātne", "Politikas zinātne", "Socioloģija"), lai nodrošinātu (1) vienotu, interdisciplināru pieeju jauno speciālistu sagatavošanā un vispārpielietojamo prasmju apgūšanā, (2) sadarbības veicināšanu starp atsevišķiem zinātnes virzieniem, kā arī (3) efektīvu līdzekļu izlietojumu. DSP "Sociālās zinātnes" turpinās nodrošināt visu

trīs līmeņu augstākās izglītības iespējas sociālajās zinātnēs.

Studiju darba procesa inovācijas ir saistītas ar studentcentrētas mācīšanas metodes ieviešanu, ar kuru studenti tiek intensīvāk iesaistīti studiju procesā, risinot problēmsituāciju gadījumus, gatavojot prezentācijas, veicot individuālus un grupu pētījumus. LU Moodle e-vide pārskata periodā tika vairāk attīstīta un biežāk izmantota, kas ļāva Studiju virziena programmām viegli pāriet uz attālinātu apmācību pandēmijas laikā, kas, savukārt, ļāva papildināt studiju kursu resursus ar videolekcijām un citiem interaktīviem materiāliem. Vērtēšanas sistēma aizvien vairāk tiek integrēta Moodle e-kursu platformā. Arī studiju virziena programmu studiju rezultāti ir pilnībā pārstrādāti. Programmas studiju rezultāti atspoguļoti katra kursa sasniedzamajos rezultātos, ļaujot studentiem redzēt katra kursa un uzdevuma lomu un sava snieguma pakāpi kopējo programmas rezultātu sasniegšanā. Lai studenti un pasniedzēji varētu vieglāk sekot līdzi katra snieguma attīstībai konkrētajā rezultātu grupā, rezultāti tiek grupēti un numurēti. Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studentiem tiek nodrošināta iespēja aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. LU pastāv kārtība un procedūras, gan kā studenti var iesniegt savus ierosinājumus vai sūdzības un apelācijas, gan kā tiek izskatītas studentu sūdzības un apelācijas. Atsevišķos gadījumos studenti var vērsties arī LU Akadēmiskās ētikas komisijā, ja studenti uzskata, ka pasniedzēji, studenti vai citi LU saimes pārstāvji ir veikuši neētiskas darbības. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā centralizēto studentu aptauju rezultāti. Individuāla kursu satura izvērtēšana ir katra kursa sastāvdaļa, kas kalpo par labu instrumentu kursa satura regulārai uzlabošanai un vājo vietu atklāšanai. Informācija par to, kā studenti vērtē katru kursu, ir pieejama studiju programmas direktoram un tā tiek pārrunāta ar pasniedzējiem pēc kursa noslēguma.

Bakalaura studiju programmā un maģistra studiju programmā “Kultūras un sociālā antropoloģija” 2017.-2018.ak.gadā tika izstrādātas rubriku vērtēšanas sistēmas visosursos (e-studiju platformā vai sarežģītākos gadījumos atsevišķās vērtēšanas formās), savietojot vērtēšanas sistēmu ar studiju programmas un kursa sasniedzamiem rezultātiem un izveidojot vienotu aprakstošu standartu vērtēšanai. Kā liecina pētījumi, šāda vērtēšanas sistēma uzlabo gan vērtēšanas kvalitāti, gan studentu apmierinātību ar vērtējumu. Studentu apmierinātība ir augusi, taču novērots, ka šādi vērtēšanas caurskatāmību augstāk novērtē ārzemju studenti, kuri ir iepriekš piedalījušies uz studentiem vērstā apmācību procesā.

Nozīmīgākās mārketinga inovācijas ir:

- 2020.gadā tika izveidotas jauno profesionāļu skolas “Jauno politiķu skola” un “Jauno sociologu skola”, kuras tiek sekmīgi turpinātas katru gadu. Piemēram, 2022.gadā bezmaksas nodarbības sabiedrībā zināmu profesionāļu un LU SZF mācībspēku komandas vadībā norisinājās no 2022. gada 29. janvāra attālināti platformā *Zoom*. Šo nodarbību (Jauno profesionāļu skolu) mērķis ir sniegt motivētiem vidusskolēniem atspēriena punktu un vērtīgas zināšanas, kas var noderēt, uzsākot savu nākamo izglītības posmu un karjeru. Jauno politiķu skolā vidusskolēni iedziļinājās Latvijas un Eiropas Savienības nākotnes izaicinājumos, noskaidrojot, kas ir politiskā korupcija un kā ar to cīnīties, piedalījās inovāciju laboratorijā un diskutēja par starptautisko drošību. Jauno sociologu skolā skolēni iepazinās ar socioloģijas darba lauku, uzzināja vairāk par ilgtspējīgas attīstības vadību, kā arī piedalījās praktiskās nodarbībās par sociālo mediju pētījumiem, migrācijas jautājumiem un pasaules (ne)kārtību;
- SZF studentu uzņemšanas kampaņa sociālajos tīklos, kas norisinās paralēli LU uzņemšanas kampaņai;
- Lai rosinātu un motivētu SZF bakalaura studiju programmu absolventus turpināt studijas maģistrantūrā, studentiem, kuri uzsāk studijas par personīgo finansējumu, studiju maksai pirmajā studiju gadā tiek piemērota 5% studiju maksas atlaide.

2.5. Sadarbība un internacionalizācija

2.5.1. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām Latvijas institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, pašvaldībām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie sadarbības partneri, raksturot sadarbības veidus, kā sadarbība tiek organizēta, papildus norādot mehānismu partneru piesaistei.

Studiju virziena “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” sadarbības partneri tiek izvēlēti atbilstoši studiju virziena, tā studiju programmu un pētniecības specifikai un vajadzībām, tiek pievērsta uzmanība partnera aktivitātei un reputācijai. Partneru piesaiste notiek vairākas aktivitātes - studiju programmu direktori un mācībspēki piedalās nozares pasākumos (konferences, diskusijas), līdzdarbojas politikas veidošanā, organizē seminārus, vieslekcijas, konferences un citas tīklošanas iespējas. Šī sadarbība ir vērsta uz studiju virziena un tā programmu mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu.

Sadarbības veidi un organizācija: Partneri tiek iesaistīti studiju programmu vērtēšanā akreditācijā, studiju virzienu padomju darbā (tādējādi partneri ietekmē studiju virziena realizāciju un attīstību, ļaujot sekot studiju virziena jomas nozaru aktualitātēm un vajadzībām), publiskajās diskusijās, pētnieciskā darbā, zinātniskajās konferencēs un citos pasākumos. Tai pašā laikā studiju virziena mācībspēki kā referenti un diskusiju dalībnieki piedalās arī valsts un pašvaldību institūciju, organizāciju un citu Latvijas augstskolu organizētajās konferencēs un semināros, un sniedz konsultācijas.

Nozīmīgākie sadarbības partneri pārskata periodā:

- **Citas Latvijas augstskolas.** Piemēram, izdevuma “Pārskats par tautas attīstību” sagatavošanas procesa ietvaros ir notikusi sadarbība ar Liepājas Pedagoģijas akadēmiju, Latvijas Lauksaimniecības universitāti, Daugavpils Universitāti un Vidzemes augstskolu;
- **Profesionālās organizācijas.** Studiju virziena mācībspēki piedalās nozares profesionālo organizāciju pētījumos, publikāciju sagatavošanā un pasākumos. Piemēram, 2017.gadā LU Socioloģijas nodaļa sadarbībā ar Latvijas Sociologu asociāciju (LSA) rīkoja publisku izglītojoši-zinātnisku pasākumu, kas bija veltīts interneta aptaujām jeb CAWI (computer assisted web interview). Virziena mācībspēki regulāri publicējās Latvijas politologu biedrības žurnālā “Latvijas intereses Eiropas Savienībā”;
- **Valsts un pašvaldību institūcijas.** LU Diasporas un migrācijas pētījumu centrs atrodas SZF. Tā darbība ir balstīta uz inovāciju un starpdisciplināru sadarbību starp LU fakultātēm, Latvijas Republikas Ārlietu ministriju un citām Latvijas un starptautiskajām institūcijām, kā arī diasporas pētniekiem visā pasaulē. Centrs darbojas ar Ārlietu ministrijas atbalstu. Piemēram, 2019.gadā Ārlietu ministrijā notika LU Diasporas un migrācijas centra jaunāko pētījumu, kas tapuši sadarbībā ar Ārlietu ministriju, prezentācija. Pasākuma laikā tika prezentēti divi pētījumi. *Diasporas ieguldījums Latvijā un tā apzināšanas iespējas* - pētījumā sniegts līdz šim vispusīgākais skatījums uz diasporas ieguldījumu Latvijā pēdējo gadu griezumā, iezīmējot diasporas ieguldījuma daudzveidīgās jomas, kā arī izgaismojot iespējas un izaicinājumus diasporas ieguldījuma novērtēšanā, analizējot pasaules praksi un Latvijā pieejamos datus. *Atgriešanās apstākļi un nosacījumi* - Latvijas iedzīvotāji ir vieni no mobilākajiem Eiropā, un, kaut arī emigrācijas rādītāji joprojām ir augsti, arvien vairāk izbraukušo atgriežas Latvijā.

Pētījums apzina dažādu remigrantu grupu vajadzības, motivāciju un iekļaušanos, kā arī sniedz rekomendācijas remigrācijas atbalstam un remigrantu integrācijai. Īpaši tiek apskatīta jauniešu un senioru remigrācijas pieredze, problēmas un to risinājumi;

Studiju virziena mācībspēki sadarbojas ar **dažādām organizācijām**. Piemēram, 2018.gadā Eiropas Savienības pētniecības un inovāciju programmas Apvārsnis 2020 Marijas Sklodovskas-Kirī programma *Ilgstpējīgu vietu veidošana* (SUSPLACE) sadarbībā ar Kalnciema kvartālu rīkoja zinātniski-praktisku semināru ar mērķi rast praktiskus ieteikumus, rīcībpolitikas priekšlikumus Āgenskalna tirgus ilgtspējīgai attīstībai un radošai revitalizācijai. Āgenskalna tirgus atjaunošanas process šobrīd ir aktuāls un nebijis precedents Rīgas pilsētā, tā attīstības modelēšanā iesaistījās dažādu jomu speciālisti. No SUSPLACE puses piedalījās 14 jaunie ilgtspējības zinātnieki, 11 profesori un četri neakadēmiskie partneri no sešām dažādām Eiropas universitātēm, vienas nevalstiskās organizācijas un diviem uzņēmumiem Nīderlandē, Beļģijā, Portugālē, Somijā, Velsas Lielbritānijā. Latviju SUSPLACE projektā pārstāv Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes sociologi. Kā ieinteresētie partneri Āgenskalna tirgus attīstībā piedalījās Rīgas Dome, RSU starptautiskā biznesa, tiesību un sociālo inovāciju eksperte, Rīgas tūrisma birojs "Live Rīga", neatkarīgais arhitekts, Kultūras Ministrija, Valsts Kultūras pieminekļu inspekcija, Āgenskalna apkaimes biedrība. Vēl, piemēram, viena asociētā profesore sadarbojās ar biedrību "Muzejs un pētniecības centrs: Latvieši pasaulē". Studiju kursā "Migrācija un integrācija" muzeja darbinieki nāk ar vieslekciju par latviešu diasporu. Savukārt viens docents sadarbojas ar NVO "Zaļā brīvība" starptautiskos un vietējos projektos par klimata pārmaiņām, to sociālām ietekmēm. Viens profesors attīsta individuālu, neinstitucionalizētu sadarbību ar zinātnisko institūtu "Baltic Studies Centre" (BSC), piemēram, iesaistot doktorantus BSC un "The European Society for Rural Sociology" kopīgi rīkotajā rudens skolā "Social Innovations in and for Sustainable Food Provision" (Latvia), 5-9 November 2018 un iesaistot LU doktorantus un maģistrantus BSC rīkotajās akadēmiskās rakstīšanas nometnēs.

2.5.2. Novērtēt, kā studiju virziena ietvaros īstenotā sadarbība ar dažādām ārvalstu institūcijām (augstskolām/ koledžām, darba devējiem, darba devēju organizācijām, nevalstiskajām organizācijām, zinātnes institūtiem u.c.) nodrošina virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanu. Norādīt, pēc kādiem kritērijiem tiek izvēlēti studiju virzienam un studiju programmām atbilstošie ārvalstu sadarbības partneri, raksturot sadarbības veidus, kā sadarbība tiek organizēta, papildus norādot mehānismu partneru piesaistei.

Studiju virzienam "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" izveidojusies laba sadarbība ar vairākām ārvalstu institūcijām. Regulāra sadarbība ar ārvalstu partneriem notiek visās studiju virzienā studiju programmās, un tā ir orientēta uz studējošo un mācībspēku apmaiņu, kopējo projektu, konferenču, lekciju un semināru organizēšanu. Ārvalstu sadarbības partneri tiek izvēlēti atbilstoši studiju virzienam, tā studiju programmu un pētniecības specifikai un ir būtiska loma virziena mērķu un studiju rezultātu sasniegšanā. Nozīmīgākie mehānismi partneru piesaistei ir studiju programmu direktoru un mācībspēku dalība starptautiskās biedrībās (piemēram Baltijas studiju veicināšanas biedrība), starptautiskās konferencēs, semināros un darbība starptautiskā politikas veidošanā, starptautiskās organizācijās un citas starptautiskas tīklošanas iespējas (piemēram vēstniecību pasākumi).

Starptautiska sadarbība veicina studentu un akadēmiskā personāla mobilitāti, stiprina studējošo, akadēmiskā personāla un studiju programma starptautisko konkurētspēju, veicina studiju pieredzes apmaiņu un attīsta ilgtspējīgu partnerības tīklojumu.

Nozīmīgākā institucionalizētā sadarbībā:

- Kopš 2008.gada bakalaura studiju programmas “Politikas zinātne” studenti, kuri ir izvēlējušies apgūt kursu “Demokrātijas modeļi” dodas apmaiņas studiju braucienā uz Greifsvaldes Universitāti. Galvenais brauciena uzdevums – grupu darbs. Greifsvaldes Universitātes Politikas zinātnes un komunikācijas zinātnes institūta studenti apgūst līdzīgu kursu, kā SZF fakultātes studenti, kura ietvaros iepazīstas ar daudzveidīgajām demokrātijas teorijām. Brauciena galvenais mērķis ir padziļināt studentu zināšanas par lekcijās apgūtajām demokrātijas teorijām, kā arī sniegt studentiem iespēju paplašināt savu starptautisko pieredzi un uzlabot angļu valodas zināšanas, kā arī saliedēt kursa kolektīvu. Abu augstskolu studenti tiek sadalīti jauktās grupās, tādējādi veicinot ciešāku sadarbību starp abām universitātēm. Katrai grupai tiek piešķirta kāda demokrātijas teorija, kuras ietvaros ir jāizvirza izpētes jautājumi par aktuālu problēmu. Projekta noslēguma fāzē Greifsvaldes Universitātes studenti dodas uz Rīgu, lai piedalītos pēdējā grupu diskusijā;
- Kopš 2014.gada LU Politikas zinātnes nodaļa organizē “Jauno profesionāļu apmācību programmu Ukrainas studentiem Latvijas Universitātē – „Pavasara skola Eiropas Savienības studijas – iekšpolitika un ārpolitika””. Programma tiek īstenota ar Ārlietu ministrijas atbalstu valsts budžeta programmas 07.00.00 “Attīstības sadarbības projekti un starptautiskā palīdzība” ietvaros. Ukrainas studenti apmeklē lekcijas, ko docē nodaļas mācībspēki, kā arī dodas daudzveidīgās studiju vizītēs uz dažādām valsts pārvaldes institūcijām. Pavasara skolas mērķis ir sniegt atbalstu Ukrainai tās eiropintegrācijas centienos un demokratizācijas procesam, nodrošinot iespēju Ukrainas studentiem studēt LU SZF bakalaura studiju programmas “Politikas zinātne” Eiropas studiju modulī, vienlaikus atbalstot sadarbības stiprināšanu reģionālās attīstības un Eiropas integrācijas pētniecībā. Pandēmijas laikā programma tika īstenota attālināti. No gada 20. septembra līdz 3. decembrim 96 studenti no dažādām Ukrainas augstskolām (piemēram, Jaroslava Gudra Universitātes (Yaroslav Mudryi National Law University, Poltava Law Institute), O. Gončara Dņipro Nacionālās Universitātes (Oles Honchar Dnipro National University), Ivana Franko Ļvivas Nacionālās Universitātes (Ivan Franko National University of Lviv), Tarasa Ševčenko Kijevas Nacionālās Universitātes Starptautisko attiecību institūta, (Institute of International Relations of Taras Shevchenko National University of Kyiv), Kijevas Borisa Grinčenko universitāte (Borys Grinchenko Kyiv University)) piedalījās intensīvā apmācības projektā “Jauno profesionāļu apmācību programma Ukrainas studentiem Latvijas Universitātē - “Eiropas Savienības studijas – iekšpolitika un ārpolitika””. Lekcijas tika īstenotas tiešsaistē, dodot iespēju pulcēt lielu studējošo skaitu;
- LU SZF bakalaura studiju programmas “Politikas zinātne” nodaļā atrodas “Vienas jostas, viena ceļa iniciatīvas Ķīnas - Latvijas akadēmiskās sadarbības centrs”, kas dibināts 2015.gadā kopā ar sadarbības partneri - Ziemeļķīnas Zinātņu un tehnoloģiju institūtu (North China Institute of Science and Technology, NCIST). Centra misija ir stiprināt sadarbību izglītības un zinātnes jomās. Ir notikušas mācībspēku un studentu apmaiņas. 2016. un 2017.gadā LU SZF Politikas zinātnes nodaļa Eiropas studiju vasaras skolā uzņēma vairāk kā 40 studentus no Ķīnas. Jaunieši pārstāvēja Politikas nodaļas sadarbības partneruniversitāti - Ziemeļķīnas Zinātņu un tehnoloģiju institūtu. Studiju ievaros studenti apguva Eiropas Savienības aktuālos jautājumus politikas zinātnes veinas profesores un asociētās profesores vadībā. Tika analizēti Eiropas integrācijas, tās pārvaldības nozīmīgākie sasniegumi un vienlaikus arī izaicinājumi. Paralēli studijām studenti iepazinās ar Latvijas vēsturi un kultūru. gada no 24. līdz 27. novembrim Ķīnā, Harbinas Tehnoloģiju institūtā, norisinājās starptautisks simpozījs ““Vienas jostas, viena ceļa” (One belt, one road initiative) sadarbībai”. Piedalījās divi Latvijas Universitātes SZF Politikas zinātnes nodaļas mācībspēki.

2.5.3. Norādīt, kāda sistēma vai mehānismi tiek izmantoti ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaistei. Ienākošās un izejošās mācībspēku un studējošo mobilitātes novērtējums pārskata periodā, mobilitātes dinamika, grūtības, ar kurām augstskola/koledža saskaras mācībspēku mobilitātē.

Ārvalstu studējošo piesaiste tiek veikta universitātes līmenī, studējošo apmaiņas programmu (piemēram, *Erasmus+*) ietvaros. Bakalaura studiju programma "Kultūras un sociālā antropoloģija" un maģistra studiju programma "Kultūras un sociālā antropoloģija" veiksmīgi piesaista pilna laika klātienes (PLK) ārvalstu maksas studentus. Visu programmu direktori apkopo informāciju par katrā semestrī docētajiem kursiem angļu valodā. Tālāk šo informāciju fakultātes līmenī apkopo starptautisko apmaiņas programmu koordinators, un pēc tam universitātes līmenī tā tiek izplatīta attiecīgajā semestrī iebrukušajiem ārvalstu studentiem. Ārvalstu studējošie sazinās ar konkrētā kursa docētāju, lai iegūtu papildu informāciju. Studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" 2021./2022. ak. gadā tika docēti vismaz 12 studiju kursi angļu valodā. Studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" Attīstības plānā plānots pakāpeniski palielināt angļu valodā docēto kursu skaitu un izstrādāt specializētu starpdisciplināru bakalaura studiju programmu moduli *Erasmus+* studentiem viena semestra apjomā.

Ārvalstu mācībspēku piesaiste virziena ietvaros notiek *Erasmus+* programmas ietvaros un uz individuāliem kontaktiem. Ārvalstu mācībspēki tiek piesaistīti tajosursos, kuros vietējo mācībspēku resursi ir ierobežoti, kā arī nozares aktuālajās jomās. Tas veicina studiju procesa bagātināšanos ar jaunām zināšanām un prasmēm.

Mācībspēku ienākošā mobilitāte pārskata periodā vērtējama kā stabila un atbilstīga virziena studiju programmu vajadzībām. Pārskata periodā Studiju virzienā "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" lekcijas lasījuši 24 viespasniedzēji, kuri tika mērķtiecīgi pieaicināti konkrēta studiju kursa vai tā daļas docēšanai. Piemēram, viena asociētā profesore, Cilvēktirdzniecības pētījumu laboratorijas vadītāja Milikina Universitātē, ASV., 2020. gada pavasara semestrī ASV Fulbraita programmas ietvaros docēja jaunu kursu par dzimti un politiku bakalaura studiju programmas "Politikas zinātne" un bakalaura studiju programmas "Socioloģija" studentiem. Politikas zinātnes nodaļa, sadarbība ar LU Jūdaikas studiju centru, ir uzņēmis vieslektorus no Izraēlas. Piemēram, 2019.g. Jeruzalemes Ebreju universitātes profesora vieslekciju ciklu "Ievads Izraēlas ārpolitikā". No 2014.gada līdz 2018.gadam bakalaura studiju programmas "Kultūras un sociālā antropoloģija" un maģistra studiju programmas "Kultūras un sociālā antropoloģija" docētāji piedalījās Wenner Gren Institucionālās attīstības projektā "Antropoloģijas nozares attīstība" Baltijas valstīs, sadarbojoties Latvijas Universitātei, Rīgas Stradiņa universitātei, Tallinas Universitātei, Vītauta Dižā Universitātei un Mančestras Universitātei. 2017. gadā projektam pievienojās Tartu Universitāte. Projekta ietvaros tika organizētas trīs apmaiņas vizītes gadā, fokusējoties uz doktorantūras līmeņa apmācību un antropoloģijas didaktiku. Projekta ietvaros lekcijas lasījuši 40 viespasniedzēji.

Pārskata periodā 21 studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" mācībspēks docējis lekcijas ārvalstu augstskolās. Piemēram, laika periodā no 2014.gada līdz 2018.gadam bakalaura studiju programmas "Kultūras un sociālā antropoloģija" un maģistra studiju programmas "Kultūras un sociālā antropoloģija" docētāji piedalījās Wenner Gren Institucionālās attīstības projektā "Antropoloģijas nozares attīstība" Baltijas valstīs.

Studējošo mobilitātes rādītāji pārskata periodā kopumā ir bijuši stabili, kaut gan labāki rādītāji sasniegti ārvalstu studējošo piesaistē. Pārskata periodā studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" 93 bakalaura līmeņa studējošie un 44 maģistra līmeņa studējošie piedalījušies izejošās mobilitātes aktivitātēs (pārsvārā ERASMUS un *Erasmus+* programmas ietvaros). Pārskata

periodā Studiju virziens uzsācis 529 bakalaura līmeņa studējošos un 107 maģistra līmeņa studējošos. Lielais bakalaura līmeņa ienākošo studējošo skaits skaidrojams ar īpašu LU SZF Politikas zinātnes nodaļas sadarbību ar Latvijas Republikas Ārlietu ministriju daudz gadu garumā. "Jauno profesionāļu apmācību programmu Ukrainas studentiem Latvijas Universitātē – Pavasara skola Eiropas Savienības studijas: iekšpolitika un ārpolitika" norisinās kopš 2014.gada. Projekta mērķis ir sniegt atbalstu Ukrainai tās eiropintegrācijas centienos un demokratizācijas procesam, kā arī sagatavot studentus darbam Ukrainas valsts pārvaldes iestādēs. Programmas laikā studenti iegūst zināšanas par publiskās pārvaldes un demokratizācijas reformu īstenošanu, eiropēizāciju, ES funkcionēšanas principiem.

Studējošie regulāri tiek informēti par mobilitātes iespējām. Programmu direktori sadarbībā ar kursu docētājiem ir nodrošinājuši iespēju integrēt ārvalstu augstskolās apgūtos kursus Studiju virzienā realizētajās studiju programmās gan veicot ārvalstu augstskolās apgūto kursu pielīdzināšanu, gan arī maksimāli atvieglojot studentiem akadēmisko saistību izpildi pēc atgriešanās no studijām ārvalstīs. Tai pašā laikā jānorāda, ka izejošo mobilitāti sarežģī studentu profesionālās karjeras Latvijā - liela daļa studentu strādā (īpaši maģistra līmeņa studenti) un nevēlas atteikties no darbavietas un uzsāktās profesionālās karjeras veidošanas. Studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" studiju programmām ir noslēgti divpusējie *Erasmus* līgumi ar apmēram 100 ārvalstu augstskolām par studējošo un mācībspēku apmaiņu (mobilitāti). Sadarbība pamatā veidojas ar, pēc starptautiskā augstskolu reitinga, līdzīga līmeņa augstskolām. Savukārt kooperāciju ar prestižākām, starptautiska mēroga universitātēm veidot ir sarežģīti, jo līdzšinējā pieredze rāda, ka konkrētās augstskolas nav ieinteresētas savstarpējā sadarbībā.

2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana

2.6.1. Iepriekšējā studiju virziena akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpildes un sniegto rekomendāciju ietekmes uz studiju kvalitāti vai procesu pilnveidi studiju virzienā un tam atbilstošajās studiju programmās novērtējums.

Iepriekšējā studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" akreditācijā un licencēšanas procedūrā ekspertu sniegto rekomendāciju ieviešanas plāna izpilde detalizēti apkopota 19 pielikumā - "Rekomendāciju izpildes pārskats".

Iepriekšējā akreditācijas periodā politikas zinātnes un socioloģijas BSP un MSP saņēma tikai divus ieteikumus. Abi ieteikumi tika ātri ieviesti – datu analīzes resursi tika paplašināti ar SPSS un Nvivo licenču iegādi (kas ir regulāri atjaunotas) un SP e-resursi tika paplašināti un regulāri pārskatīti un atjaunoti.

Kultūras un antropoloģijas BSP un MSP saņēma divpadsmit ieteikumus, no kuriem desmit ir īstenoti, bet divi – par iespēju iekļaut moduļus no citām programmām (6. un 12. ieteikums) ir ārpus programmas direktora un studiju virziena padomes kompetences. Gan bakalaura, gan maģistra studiju programmas ir pārveidotas un atjauninātas (1., 7. un 8. ieteikums), ir veikti pasākumi, lai atbalstītu studentus no pirmā mācību gada un risinātu jautājumus saistībā ar studiju pārtraukšanu (2. un 9. ieteikums). Trīs ieteikumi (3., 5. un 11.) bija vērsti uz pētniecības jaudu (cieši iesaistot gan studentus, gan akadēmisko personālu pētniecībā un piesaistot programmai vairāk līdzekļu un projektu). Ir veikti arī pasākumi, lai panāktu lielāku sadarbību ar darba devējiem (4. ieteikums) un

izstrādātu mentoringa sistēmu jauniem pasniedzējiem (10. ieteikums).

2.6.2. Pārskata periodā licencēto studiju programmu vai studiju virzienam atbilstošu studiju programmu izmaiņu novērtēšanas, vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virziena akreditācijas lapā ietvaros ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde.

Doktora studiju programma "Sociālās zinātnes" izstrādāta 2020./2021.ak.g. un licencēta 2021.gadā, aizstājot esošās doktora studiju programmas "Socioloģija", "Politikas zinātne", kā arī studiju virziena "Informācijas un komunikācijas zinātnes" doktora studiju programmu "Komunikācijas zinātne". Doktora studiju programmas "Sociālās zinātnes" izveidi pamato nepieciešamība konsolidēt LU esošās doktora studiju programmas ("Komunikācijas zinātne", "Politikas zinātne", "Socioloģija"), lai nodrošinātu (1) vienotu, interdisciplināru pieeju jauno speciālistu sagatavošanā un vispārpielietojamo prasmju apgūšanā, (2) sadarbības veicināšanu starp atsevišķiem zinātnes virzieniem, (3) kā arī efektīvu līdzekļu izlietojumu. Doktora studiju programma "Sociālās zinātnes" turpinās nodrošināt visu trīs līmeņu augstākās izglītības.

Atbilstoši valsts izglītības politikai bakalaura studiju programmai "Kultūras un sociālā antropoloģija" un maģistra studiju programmai "Kultūras un sociālā antropoloģija" bija jāveic studiju virziena maiņa. Izmaiņas tika veiktas saskaņā ar 2018. gada 11. decembra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 793 "Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi", kuri nosaka, ka turpmāk antropoloģijas programmas ir iekļautas virzienā "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija". Tā kā klasifikatora apstiprināšanas brīdī antropoloģijas programmas Latvijā netika īstenotas šādā nozaru tematiskajā grupā, tad līdz šim tās tika īstenotas studiju virzienā "Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas", absolventiem piešķirot humanitāro zinātņu grādu antropoloģijā. Pēc studiju programmu pievienošanas studiju virzienam "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" programmas absolventiem tiks piešķirts sociālo zinātņu bakalaura grāds atbilstoši programmu grupai.

DSP "Sociālās zinātnes" licencēšanas procesā saņēma piecus ieteikumus. Pirmais ieteikums lūdza formalizēt konkrētus noteikumus un procedūras, kādā doktoranti var piesaistīt promocijas darba izstrādāšanā darba līdzvadītāju un/vai konsultantu, kā arī iespēju doktorantūras studentiem pieteikties pētnieka amatam pētījumu programmās, un saņemt pētījuma grantus/ pabalstus. Otrais ieteikums par saturisku sadrumstalotību kursā "Jaunākās tendences sociālo zinātņu pētniecības metodes" tika izskatīts, precizējot kursu aprakstu. Nākamais ieteikums (informēt visus iesaistītus studējošus un mācībspēkus par paredzētajām izmaiņām esošajās trijās doktora studiju programmās) tika īstenots paplašinātos semināros ar esošajiem DSP studentiem un īpašā DSP padomes sanāsmē. Ceturtajam ieteikumam bija divas daļas. Pirmais (lai studentiem dotu iespēju izvēlēties šaurāku speciālizāciju katrā zinātnes nozarē) ir procesā, jo jaunā DSP programma risina šīs vajadzības, izmantojot programmā paredzētās iespējas stažēties ārvalstu universitātēs un/vai noklausīties tajās doktora programmas līmeņa kursus, piesaistot promocijas darbu vadītājus, līdzvadītājus un konsultantus ar studenta iecerētai speciālizācijai atbilstošām pētnieciskām interesēm un publikācijām, izmantojot programmā paredzētās prakses iespējas un nodrošinot promocijas eksāmena speciālitātē programmas un literatūras saraksta atbilstību šaurākai specializācijai. Tiek īstenots arī plāns piesaistīt vairāk ārvalstu pasniedzēju, kā izklāstīts attīstības plānā. Visbeidzot attīstības plānā ir izstrādāts darba devēju piesaistes plāns.

Pielikumi

I - Informācija par augstskolu/ koledžu		
Informācija par studiju virziena īstenošanu filiālēs (ja attiecināms)		
Saraksts ar galvenajiem augstskolas/ koledžas iekšējiem normatīvajiem aktiem un regulējumiem	LU galveno iekšējo normatīvo aktu un regulējumu saraksts.docx	List of the main internal normative acts and regulations of the University of Latvia.docx
Augstskolas/ koledžas pārvaldības struktūra	LU pārvaldības struktūra.docx	Structure of University of Latvia.docx
II - Studiju virziena raksturojums - 2.1. Studiju virziena pārvaldība		
Studiju virziena attīstības plāns	Studiju virziena "Socioloģija, politoloģija, antropoloģija" attīstības plāns.pdf	Development plan.pdf
Studiju virziena pārvaldības struktūra	Studiju virziena "Socioloģija, politoloģija, antropoloģija" pārvaldības struktūra.pdf	Structural scheme of the study field.jpeg
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvī citā studiju programmā vai citā augstskolā/ koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta.	5. pielikums. Dokumenti, kas apliecina, ka augstskola studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības iespējas.7z	Study continuation agreements.pdf
Dokuments, kas apliecina, ka augstskola vai koledža studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma augstskolas vai koledžas rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	Rectora apliecinājums, zaudējumu kompensācija.edoc	Refund and Compensation Policy.pdf
Studiju līguma tipveida paraugs	Studiju līgumi.pdf	Study agreements.pdf
II - Studiju virziena raksturojums - 2.2. Iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas efektivitāte		
Studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātu analīze	Studējošo, absolventu un darba devēju aptauju rezultātu analīze.pdf	Survey analysis.pdf
II - Studiju virziena raksturojums - 2.3. Studiju virziena resursi un nodrošinājums		
Pamatinformācija par studiju virziena īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem	SOC_POL_ANTRO macībspēku tabula.xls	SOC_POL_ANTRO teaching stuff.xls
Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae Europass formātā)	SOC_POL_ANTRO_CV LV.pdf	CV ENG.pdf
Augstskolas/ koledžas rektora, direktora, studiju programmas vai virziena vadītāja parakstītu apliecinājumu, ka studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanā iesaistīto mācībspēku valsts valodas zināšanas atbilst noteikumiem par valsts valodas zināšanu apjomu un valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību profesionālo un amata pienākumu veikšanai.	Apliecinājums_valsts_valodas_zinasanas.edoc	Declaration_Latvian language.pdf
Augstskolas/ koledžas apliecinājumu par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv, ja studiju programmu vai tās daļu īsteno svešvalodā.	Augstskolas apliecinājumu par mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi.edoc	Declaration_English.pdf
II - Studiju virziena raksturojums - 2.4. Zinātniskā pētniecība un mākslinieciskā jaunrade		
Kvantitatīvo datu apkopojums par studiju virzienam atbilstošām zinātniskās un/vai lietiskās pētniecības un/ vai mākslinieciskās jaunrades aktivitātēm pārskata periodā	Kvantitatīvo datu tabula.pdf	Data table.pdf
Mācībspēku publikāciju, patentu, mākslinieciskās jaunrades darbu saraksts par pārskata periodu	Macībspēku publikācijas.pdf	List of publications.pdf
II - Studiju virziena raksturojums - 2.5. Sadarbība un internacionalizācija		
Sadarbības līgumu saraksts ar citām institūcijām, t.sk. par prakses nodrošināšanas līgumiem	Sadarbības līgumu saraksts ar citām institūcijām.pdf	List of cooperation agreements.pdf
Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem	Statistikas dati par ārvalstu studējošajiem un mācībspēkiem.pdf	Statistics about foreign students.pdf
Statistikas dati par studējošo izejošo un ienākošo mobilitāti (norādot studiju programmas)	Statistikas dati par studējošo mobilitāti.pdf	Mobility data.pdf
Statistikas dati par mācībspēku ienākošo un izejošo mobilitāti	Macībspēku mobilitāte.pdf	Mobility of lecturers.pdf
II - Studiju virziena raksturojums - 2.6. Iepriekšējās novērtēšanas procedūrās saņemto rekomendāciju ieviešana		
Rekomendāciju izpildes pārskats par saņemtajām rekomendācijām gan iepriekšējā akreditācijā, gan licencēšanas un / vai izmaiņu novērtēšanas procedūrās un/ vai procedūras par studiju programmas iekļaušanu studiju virzienā akreditācijas lapā	Rekomendāciju izpildes pārskats.pdf	Recommendations.pdf
Ar drošu elektronisko parakstu parakstīts iesniegums studiju virziena novērtēšanai	Iesniegums AIC studiju virziena "Socioloģija, politoloģija, un antropoloģija" novērtēšanai (D.Auers).edoc	APPLICATION for the Assessment of the Study Field Sociology, political science and anthropology.docx
III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs		
Akademiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	Kursu_kartejums_KSA_MSP.xlsx	
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	SOC MSP plāns.pdf	Study plan SOC MSP.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	KSA BSP kursu apraksti.pdf	
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām		

Citi pielikumi

Dokumenta nosaukums	Dokuments
Kvalitātes vadības rokasgrāmata	Kvalitātes_vadibas_rokasgramata_14_10_2022.zip
Quality Management Handbook	Quality Management Handbook_14_10_2022.zip
Kārtība par nevēlēto mācībspēku un zinātnieku pieņemšanu darbā	Kartiba_par_neveleto_macibspeku_un_zinatnieku_pienemsanu_darba.doc
Procedures for the recruitment of unelected teaching and research staff at the UL	Procedures for the recruitment of unelected teaching and research staff at the UL.doc
Latvijas Universitātes profesoru padomes nolikums	Latvijas Universitātes profesoru padomes nolikums.doc
Iepriekšējās akreditācijas atzinums/Conclusion of previous accreditation	AKRED_REKOMEND_2012.pdf

Socioloģija (45314)

Studiju virziens	<i>Socioloģija, politoloģija un antropoloģija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Socioloģija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	45314
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Baiba</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Bela</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>baiba.bela@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Asociētais profesors</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	29447405
Studiju programmas mērķis	<i>Sagatavot augstas kvalifikācijas speciālistus patstāvīgai darbībai pētniecībā un pētnieku grupas darba vadībā, akadēmiskās karjeras turpināšanai doktora studijās, kā arī darbībai socioloģijai atbilstošās profesionālās darbības jomās valsts, pašvaldību, nevalstiskajā un privātajā sektorā, iegūstot maģistra grādu socioloģijā.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. izglītēt augsti kvalificētus speciālistus socioloģijā Latvijas sabiedrības un ilgtspējīgas attīstības vajadzībām;</i> <i>2. nodrošināt jaunāko sasniegumu un inovatīvu pieeju apguvi mūsdienu socioloģijā un tās apakšnozarēs, socioloģijas teorijā un sociālo zinātņu pētījumu metodēs;</i> <i>3. attīstīt studentos zinātniski pētnieciskā un analītiskā darba prasmes socioloģijā, sagatavot studentus patstāvīgam zinātniskam un pētnieciskam darbam socioloģijā un atbilstošās profesionālās darbības jomās, veicinot spēju izstrādāt zinātniskus un lietišķi orientētus projektus;</i> <i>4. attīstīt studentos prasmes kritiski izvērtēt, integrēt, pielietot un radīt jaunas zināšanas sarežģītos vai neprognozējamos apstākļos un dažādu jomu saskarē;</i> <i>5. attīstīt studentos prasmes sociālo problēmu identificēšanā, analīzē, rīcībpolitiku veidošanā un novērtēšanā, kā arī sekmēt specializētas problēmu risināšanas prasmes;</i> <i>6. sekmēt studentos zinātnisku un humānu demokrātiskas sabiedrības izpratni.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas.</p> <p>1. Demonstrē augsti specializētas zināšanas un izpratni par nozīmīgākajām un jaunākajām teorijām socioloģijā, kā arī demonstrē padziļinātas zināšanas un izpratni vienā vai vairākās socioloģijas apakšnozarēs.</p> <p>2. Demonstrē paplašinātas un padziļinātas zināšanas par sociālo zinātņu pētījumu metodēm, kvantitatīvo un kvalitatīvo pētījumu stratēģijām un jauktu pētījuma metožu dizainiem.</p> <p>3. Izmanto kritisko domāšanu un zinātnisku pieeju sabiedrības dzīves analīzē un izpētē, tajā skaitā darbojoties dažādu jomu saskarē, kā arī demonstrē dziļu izpratni par būtiskām sociālām problēmām un attīstības izaicinājumiem dažādās sabiedrības dzīves jomās.</p> <p>Prasmes.</p> <p>4. Spēj patstāvīgi izmantot socioloģijas teorijas un sociālo zinātņu pētījumu metodes, lai veiktu pētniecisku darbību un radītu jaunas zināšanas, kas apraksta, atklāj un izskaidro norises sabiedrībā.</p> <p>5. Spēj patstāvīgi identificēt, atlasīt, analizēt un integrēt informāciju no dažādiem laukiem atbilstoši pētījuma mērķiem, profesionālajām interesēm vai darba uzdevumiem sarežģītos vai neprognozējamos apstākļos, kā arī sniedz ieguldījumu būtisku sociālu problēmu risināšanā un ilgtspējīgu pārmaiņu veicināšanā.</p> <p>6. Spēj rakstiski un mutiski izskaidrot un argumentēti diskutēt par sarežģītiem vai sistēmiskiem socioloģijas teorijas aspektiem, sociālu pētījumu rezultātiem un sabiedrības problēmjaudājumiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem.</p> <p>7. Spēj patstāvīgi virzīt savu kompetenču pilnveidi un specializāciju socioloģijā un ar to saistītajās jomās, uzņemties atbildību par grupas darba vadību un rezultātiem.</p> <p>Kompetences.</p> <p>8. Spēj patstāvīgi formulēt, kritiski analizēt un risināt sarežģītas sociālas problēmas un zinātniskus jautājumus socioloģijā, radīt jaunas zināšanas un dot ieguldījumu sociālo zinātņu pētījumu metožu attīstībā.</p> <p>9. Spēj integrēt dažādu jomu zināšanas, ievēro zinātnieka ētikas principus un izprot ētisko atbildību par sociologa profesionālās darbības un socioloģisko pētījumu rezultātu iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību.</p> <p>10. Demonstrē dziļu izpratni par būtiskām sabiedrības problēmām un izaicinājumiem un prot iesaistīties to risināšanā un ilgtspējīgu pārmaiņu veicināšanā.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	80

Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tām pielīdzināma augstākā izglītība socioloģijā un kultūras studijās Bakalaura vai maģistra grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība sociālajās zinātnēs, komerczinībās un tiesībās, humanitārajās zinātnēs un mākslā un iestājpārbaudījums Bakalaura vai maģistra grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība citās izglītības tematiskajās grupās, darba pieredze socioloģijā vai citā atbilstīgā jomā un iestājpārbaudījums.</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds socioloģijā un kultūras studijās</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Maģistra studiju programmas "Socioloģija" (turpmāk – MSP "Socioloģija") ir mainījies programmas kods saskaņā ar izmaiņām Latvijas izglītības klasifikācijā (atbilstoši izmaiņām Ministru kabineta noteikumos Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju", kas izdoti Rīgā 2017. gada 13. jūnijā (prot. Nr. 30 18. §), saskaņā ar Statistikas likuma 21. panta 1. punktu, Izglītības likuma 14. panta 1.1 punktu un Augstskolu likuma 3. panta sesto daļu (MK 02.10.2018. noteikumu Nr. 616 redakcijā)). Saskaņā ar šiem noteikumiem akreditācijas lapa, kas izsniegta tādu izglītības programmu īstenošanai, kuru trešais, ceturtais un piektais koda cipars ir: 224, 225, 310, 763, derīga ne ilgāk kā līdz 2022. gada 31. decembrim. Līdz šim maģistra studiju programmai "Socioloģija" bija kods 45310 un tagad atbilstoši izmaiņām noteikumos, tam jābūt 45314. Tāpat mainīts ir grāda nosaukums, kuram tagad ir pievienots vārdu savienojums "kultūras studijas" – "akadēmiskais maģistra grāds socioloģijā un kultūras studijās". Nosaukums atspoguļo sociālās un kultūras antropoloģijas pilnvērtīgāku atpazīstamību, jo Latvijas zinātņu klasifikācijā sociālā antropoloģija ir joprojām iekļauta kā socioloģijas apakšdisciplīna, kaut arī kā akadēmiska studiju programma attīstās neatkarīgi no socioloģijas.

Studiju programmas nosaukums	<i>Maģistra studiju programma „Socioloģija”</i>
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	<i>45314</i>
Studiju programmas apjoms (KP, rekomendējoši arī ECTS)	<i>120 ECTS 80KP</i>
Studiju programmas studiju veids un ilgums	Pilna laika klātiešana – 2 gadi
Studiju programmas īstenošanas valoda	Latviešu
Studiju programmas direktors/-e	<i>Baiba Bela, asoc.prof., Dr. sc. Soc.</i>
Studiju programmas īstenošanas vieta	<i>Raiņa bulvāris 19, Rīga, LV-1586</i>
Piešķiramais grāds, profesionālā kvalifikācija vai grāds un profesionālā kvalifikācija	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds socioloģijā un kultūras studijās (Mg. Soc.)</i>

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas

prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Maģistra studiju programma "Socioloģija" pilnībā atbilst virzienam "Socioloģija, politoloģija, antropoloģija", kā to var redzēt pēc nosaukuma – tā ir viena no virziena nosaukumā ietvertām zinātņu nozarēm. LU maģistra studiju programmā "Socioloģija" tiek sagatavoti kompetenti un konkurētspējīgi augstas kvalifikācijas speciālisti socioloģijā. Latvijas ekonomiskās un sociālās attīstības virzībā uz ES dzīves kvalitātes standartiem sociālo procesu pētnieki un analītiķi ir un arī turpmāk būs nepieciešami. Gan valsts iestādēs, gan nevalstisko organizāciju (NVO) sektorā trūkst cilvēku, kas spēj analītiski un kritiski izvērtēt un prognozēt sabiedrības attīstības tendences. Attīstoties privātajam sektoram, palielinās arī pieprasījums pēc tirgus pētījumu speciālistiem.

Maģistra studiju programmas "Socioloģija" nosaukums atbilst programmas saturam un programmu veidojošie parametri – kods, iegūstamais grāds, mērķi un uzdevumi, studiju rezultāti, kā arī uzņemšanas prasības, ir organiski saistīti un savstarpēji integrēti. Studiju programmas kods tiek noteikts saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju", kas izdoti Rīgā 2017. gada 13. jūnijā (prot. Nr. 30 18. §), un atbilstoši šiem noteikumiem pirmie cipari 45 nozīmē akadēmisko izglītību (maģistra grāds), kas īstenojama pēc bakalaura vai profesionālā bakalaura grāda ieguves. Atbilstoši prasībām studiju ilgums pilna laika studijās ir divi gadi, lai kopējais pilna laika studiju ilgums būtu vismaz pieci gadi (ņemot vērā, ka bakalaura izglītību socioloģijā iegūst trīs gadu laikā). Atbilstoši šiem noteikumiem pēdējie trīs koda cipari ir 314, kas atbilst izglītības tematiskajai grupai "Sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības", izglītības tematiskajai jomai "Sociālās un cilvēkrīcības zinātnes" un izglītības programmu grupai "Socioloģija un kultūras studijas". Atbilstoši programmas nosaukumam un piederībai attiecīgajai izglītības programmu grupai un zinātņu nozarei, iegūstamais grāds ir maģistra grāds socioloģijā un kultūras studijās. Izglītības programmas līmenis atbilst EKI 7 līmenim un LKI 7 līmenim, atbilstoši šī kvalifikācijas līmeņa deskriptoriem un socioloģijas kā zinātnes nozares specifikai ir formulēti programmas mērķi, uzdevumi un studiju rezultāti, veidots studiju saturs.

Maģistra studiju programmas "Socioloģija" mērķis ir sagatavot augstas kvalifikācijas speciālistus patstāvīgai darbībai pētniecībā un pētnieku grupas darba vadībā, akadēmiskās karjeras turpināšanai doktora studijās, kā arī darbībai socioloģijai atbilstošās profesionālās darbības jomās valsts, pašvaldību, nevalstiskajā un privātajā sektorā, iegūstot maģistra grādu socioloģijā un kultūras studijās. No šī mērķa, kvalifikācijas līmeņa deskriptoriem un socioloģijas kā zinātnes nozares specifikas, kā arī Latvijas zinātnes, sabiedrības un tautsaimniecības vajadzībām secīgi izriet programmas uzdevumi: (1) izglītēt augsti kvalificētus speciālistus socioloģijā Latvijas sabiedrības un ilgtspējīgas attīstības vajadzībām. Lai studenti spētu patstāvīgi veikt pētījumus augstā līmenī un iegūt padziļinātas un paplašinātas zināšanas nozarē, programmas uzdevums ir (2) izglītēt studentus par jaunākajām tendencēm un inovatīvām pieejām mūsdienu socioloģijā un tās apakšnozarēs, socioloģijas teorijā un sociālo zinātņu pētījumu metodēs un (3) attīstīt studentos zinātniski pētnieciskā un analītiskā darba prasmes, sagatavot studentus patstāvīgam zinātniskam un pētnieciskam darbam socioloģijā un atbilstošās profesionālās darbības jomās. Programmas uzdevumi ir formulēti atbilstoši sasniedzamajiem rezultātiem, tai skaitā (4) attīstīt studentos prasmes kritiski izvērtēt, integrēt, pielietot un radīt jaunas zināšanas sarežģītos vai neprognozējamajos apstākļos un dažādu jomu saskarē; (5) attīstīt studentos prasmes sociālo problēmu identificēšanā, analizē, rīcībpolitiku veidošanā un novērtēšanā, kā arī sekmēt patstāvīgas problēmu risināšanas prasmes. Kā speciālistiem sociālo un cilvēkrīcības jomā, ir svarīgi (6) sekmēt studentos zinātnisku un humānu demokrātiskas sabiedrības izpratni.

Studiju programmas rezultāti ir formulēti veidā, kas ļauj pārliecināties, ka programmas mērķi un uzdevumi ir sasniegti. Studiju programmas rezultāti ir formulēti atbilstoši tam, kas studentiem ir jāzina, jāsaprot un jāvar parādīt pēc mācīšanās procesa pabeigšanas. Studiju rezultāti ir formulēti tā, lai varētu pārbaudīt, vai studenti ir sasnieguši studiju rezultātu, vai ne. Otrais un trešais uzdevums cieši saistīts ar iegūstamajām **zināšanām**: studentiem jāvar 1) demonstrēt augsti specializētas zināšanas un izpratne par nozīmīgākajām un jaunākajām teorijām socioloģijā, kā arī demonstrēt padziļinātas zināšanas un izpratni vienā vai vairākās socioloģijas apakšnozarēs; (2) demonstrēt paplašinātas un padziļinātas zināšanas par sociālo zinātņu pētījumu metodēm, kvantitatīvo un kvalitatīvo pētījumu stratēģijām un jauktu pētījuma metožu dizainiem; (3) izmantot kritisko domāšanu un zinātnisku pieeju sabiedrības dzīves analīzē un izpētē, tajā skaitā darbojoties dažādu jomu saskarē, kā arī demonstrē dziļu izpratni par būtiskām sociālām problēmām un attīstības izaicinājumiem dažādās sabiedrības dzīves jomās. Trešais, ceturtais un piektais uzdevums ir cieši saistīti ar to, kas studentiem ir jāspēj izdarīt, kādas attieksmes jāspēj parādīt pēc programmas pabeigšanas. Studentiem ir jāspēj demonstrēt sekojošas **prasmes**: (1) patstāvīgi izmantot socioloģijas teorijas un sociālo zinātņu pētījumu metodes, lai veiktu pētniecisku darbību un radītu jaunas zināšanas, kas apraksta, atklāj un izskaidro norises sabiedrībā un (2) patstāvīgi identificēt, atlasīt, analizēt un integrēt informāciju no dažādiem laukiem atbilstoši pētījuma mērķiem, profesionālajām interesēm vai darba uzdevumiem sarežģītos vai neprognozējamajos apstākļos, kā arī sniedz ieguldījumu būtisku sociālu problēmu risināšanā un ilgtspējīgu pārmaiņu veicināšanā; (3) rakstiski un mutiski izskaidrot un argumentēti diskutēt par sarežģītiem vai sistēmiskiem socioloģijas teorijas aspektiem, sociālu pētījumu rezultātiem un sabiedrības problēmjautājumiem gan ar speciālistiem, gan ar nespeciālistiem; (4) patstāvīgi virzīt savu kompetenču pilnveidi un specializāciju socioloģijā un ar to saistītajās jomās, uzņemties atbildību par grupas darba vadību un rezultātiem. Studentiem ir jāspēj demonstrēt sekojošu **kompetenci**: (1) patstāvīgi formulēt, kritiski analizēt un risināt sarežģītas sociālas problēmas un zinātniskus jautājumus socioloģijā, radīt jaunas zināšanas un dot ieguldījumu sociālo zinātņu pētījumu metožu attīstībā; (2) integrēt dažādu jomu zināšanas, ievēro zinātnieka ētikas principus un izprot ētisko atbildību par sociologa profesionālās darbības un socioloģisko pētījumu rezultātu iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību; (3) demonstrē dziļu izpratni par būtiskām sabiedrības problēmām un izaicinājumiem un prot iesaistīties to risināšanā un ilgtspējīgu pārmaiņu veicināšanā. Viss kopā ļauj sasniegt virsuzdevumu – sagatavot augsti kvalificētus speciālistus socioloģijā Latvijas sabiedrības un ilgtspējīgas attīstības vajadzībām.

Uzņemšanas noteikumi veidoti atbilstoši tam, lai ļautu rekrutēt tādus studējošos, kas varēs sekmīgi apgūt programmas saturu un sasniegt plānotos studiju rezultātus, tādā veidā izpildot uzdevumus un sasniedzot mērķi. Prasības iepriekšējai izglītībai ir: bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība. Uzņemšanā netiek noteiktas sašaurinātas prasības, kādā izglītības tematiskajā grupā jābūt iegūtai iepriekšējai izglītībai, lai stiprinātu padziļinātu zināšanu paguvi dažādu jomu sasaistē un tādā veidā nodrošinātu absolventiem plašākas iespējas darba tirgū. Uzņemšanu veido iestājpārbaudījums, kas ļauj noskaidrot studentu motivāciju, zinātniskās intereses un zināšanas socioloģijas teorijās un metodēs. Konkursa vērtējuma aprēķināšanas formula ir sekojoša: $(1 \times 1000 = 1000)$, minimālais punktu skaits iestājpārbaudījumā uzņemšanai – 500. Savukārt LU bakalaura grādu socioloģijā ieguvušie var piedalīties konkursā ar šādu vērtējuma aprēķināšanas formulu: vidējā svērtā atzīme $(60 \times 10 = 600)$ + noslēguma pārbaudījumu kopējā (vai vidējā) atzīme $(40 \times 10 = 400)$. Papildu nosacījums uzņemšanā ir dzīves gājuma apraksts (CV). CV ļauj pārliecināties, vai pretendenta iepriekšējā izglītības, pilsonisko aktivitāšu un nodarbinātības pieredze ir saistīta ar izvēlēto studiju jomu.

Studiju programma tiek īstenota divos gados (četri semestri) un 80 kp (120 ECTS) apjomā pilna laika klātienes formā. Studiju programmas īstenošanas ilgums un apjoms ir optimāli, lai apgūtu programmas saturu, kurš ir veidots tādējādi, lai sasniegtu izvirzītos studiju rezultātus un izpildītu

izvirzītos uzdevumus.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Socioloģija kā zinātnes nozare ir ļoti nozīmīga ikvienā demokrātiskā sabiedrībā. Tā parāda sociālās dzīves konfigurāciju, sniedz izpratni par modeļiem, kas atrodas aiz redzamajām sociālajām parādībām, ļauj kritiski palūkoties uz sabiedrībā notiekošo un palīdz atsegt notiekošā nozīmi. Kā zinātni to raksturo arī prognozēšanas vērtība – tā spēj parādīt iespējamās sabiedrības attīstības un virzības modeļus nākotnē.

Maģistra studiju programmas “Socioloģija” aktualitāti un pamatojumu nosaka (1) Latvijas attīstības plānošanas dokumentos izvirzītās prioritātes – virzība uz iespēju vienlīdzību, dzīves kvalitāti un iekļaujošu sabiedrību; (2) Latvijas sociāli ekonomiskā situācija, ko raksturo augsts nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju īpatsvars; nevienmērīga reģionālā attīstība, ko pastiprina strauja iedzīvotāju novecošanās, zema dzimstība un augsta emigrācija; (3) kā arī nepieciešamība attīstīt izcilību sociālo procesu izpētē.

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030 (turpmāk tekstā LIAS 2030), ir hierarhiski augstākais ilgtermiņa attīstības plānošanas dokuments Latvijā, definē attīstības vīziju par Latviju kā plaukstošu aktīvu un atbildīgu pilsoņu valsti (Saeima. (2010). LIAS 2030.gadam apstiprināta ar 2010.gada 10. jūnija Latvijas Republikas Saeimas lēmumu.

https://pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/Latvija_2030_6.pdf). LIAS 2030 ietver sekojošas prioritātes: ieguldījumi cilvēkkapitālā; paradigmas maiņa izglītībā; inovatīva un eko-efektīva ekonomika; daba kā nākotnes kapitāls; telpiskās attīstības perspektīva; inovatīva pārvaldība un sabiedrības līdzdalība; kultūras telpas attīstība. Socioloģija kā zinātnes nozare sniedz būtisku ieguldījumu visu šo jautājumu izpētē un studiju programmas saturā īpaša uzmanība pievērsta dabas un sabiedrības ilgtspējīgām attiecībām, reģionālās attīstības izpratnei un izpētei, sabiedrības līdzdalības un pārvaldības jautājumiem.

Vidēja termiņa plānošanas perspektīvā “Latvijas Nacionālās attīstības plāns 2021.-2027.gadam” (turpmāk tekstā NAP 2027) nosaka stratēģiskos mērķus, ko Latvija apņemas sasniegt līdz 2027 (Saeima (2020). Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021. – 2027. gadam. Apstiprināts ar 2020.gada 2.jūlija Latvijas Republikas Saeimas lēmumu. <https://www.pkc.gov.lv/lv/nap2027>). NAP2027 nosaka, ka nepieciešamas fundamentālas pārmaiņas un izaugsme četros virzienos: vienlīdzīgas tiesības, dzīves kvalitāte, zināšanu sabiedrība un atbildīga Latvija. Maģistra studiju programma “Socioloģija” ļauj sagatavot speciālistus, kas var izstrādāt augstas kvalitātes pētījumus un sniegt datus balstītu pamatojumu konkrētiem rīcībpolitikas soļiem nosprausto virzienu īstenošanā un izvirzīto mērķu sasniegšanā, palīdzot veidot uz zināšanām balstītu izaugsmi.

Studiju programma sniedz arī nozīmīgu ieguldījumu LU stratēģisko mērķu sasniegšanā un sekmīgas darbības nodrošināšanā, kas savukārt ir priekšnoteikums Latvijas augstākās izglītības un zinātnes sistēmas izaugsmei, visas sabiedrības ilgtspējīgai attīstībai un uz zināšanām balstītas tautsaimniecības attīstībā, kas respektē planētas ekosistēmu robežas un sabalansē dabas un sabiedrības vajadzības.

Studiju programmas absolventi veiksmīgi integrējas darba tirgū un sniedz būtisku ieguldījumu gan strādājot valsts pārvaldē, gan privātajā sektorā pētījumu uzņēmumos, gan turpinot karjeru zinātnē. Paplašinātās un padziļinātās zināšanas par sabiedrības funkcionēšanu un sabiedrība pārvaldību ļauj

attīstīt karjeru valsts sektorā dažādās ministrijās (piem., programmas absolventi ir nodarbināti Kultūras, Veselības, Izglītības, Labklājības, Iekšlietu ministrijās). Paplašinātās un padziļinātās zināšanas, prasmes un kompetence par pētījumu metodēm ļauj attīstīt karjeru privātajā sektorā lietišķo un tirgus pētījumu jomā. Absolventi ir nodarbināti tādos vadošos pētījumu uzņēmumos kā Kantar, SKDS, Latvijas Fakti, Norstat un citos. Paplašinātās un padziļinātās zināšanas par konceptuāliem sabiedrības procesu skaidrojumiem un jaunākajām teorijām, kā arī prasmes un kompetence par pētījumu metodēm ļauj attīstīt karjeru zinātnē, turpinot studijas doktorantūras programmās Latvijā un ārpus tās, kā arī iesaistīties zinātnisku pētījumu veikšanā jau studiju laikā un pēc tam.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Maģistra studiju programma "Socioloģija" ir specifiskas nišas studiju programma ar nelielu studējošo skaitu. Kopš pārvirzes valsts finansējumā augstākajā izglītībā uz STEM jomas pārfinansēšanu, socioloģijas maģistra programmai ir palikušas 15 budžeta vietas, jo laikā no apmēram 2010. gada līdz 2015. gadam budžeta vietu skaits tika samazināts uz pusi. Rezultātā pakāpeniski sarūk arī studējošo skaits – no 25 studējošiem vēl 2015. gadā līdz 15 studējošiem 2021. gadā. Kopš budžeta vietu skaita samazinājuma, katru gadu tiek uzņemti apmēram 10 studējošie un pirmo semestri apmēram 1-2 studējošie studē par fakultātes segtiem budžeta līdzekļiem. Šāda pieeja tiek lietota, lai amortizētu atbiruma radītos riskus programmas ilgspējai un stabilitātei. Maģistra programmā studējošie ir dažāda vecuma – no jauniešiem uzreiz pēc bakalaura programmas absolvēšanas apmēram 22-23 gadu vecumā līdz pieaugušiem cilvēkiem ar ģimenēm un bērniem, kuri ir nolēmuši, ka ir laiks profesionālai pilnveidei. Tas rada lielāku dažādību savstarpējās mācīšanās un domu apmaiņas iespējās, taču palielina atbiruma riskus. Pret salīdzinoši nelielo studējošo skaitu, atbirums ir proporcionāli nozīmīgs – pirmajā semestrī parasti 2-3 (ļoti reti 4) studējošie nenokārto pirmo sesiju, 2. un 3. semestri raksturo stabilitāte studējošo skaitā, un 1-2 atbirst pēdējā semestrī, jo kādu iemeslu dēļ nespēj uzrakstīt maģistra darbu. Aptaujās, norādot studiju pārtraukšanas iemeslus, galvenokārt tiek norādīts "Nevaru studijas apvienot ar darbu" un "Personiski iemesli (ģimenes apstākļi, veselības problēmas u.c.)". Programmas direktore ar katru individuāli pārrunā atbiruma iemeslus, jo to analīze ir būtiska programmas pilnveidei un atbiruma mazināšanai, un aptaujā minētais formulējums "personiski apstākļi" nedod ieskatu to raksturā, kādi tieši tie ir.

Pilna laika klātienes studiju forma nozīmē, ka studējošie pa dienu strādā pilnu laiku, jo Latvijā valstiskā līmenī trūkst atbilstoša finansiāla atbalsta studijām, un vakarus pavada studijās, savukārt brīvdienas – veicot studiju darbu izpildi. Šādā režīmā studiju un darba savienošana daudziem rada pārāk lielu slodzi un studijas nav savienojamas ar darbu (sevišķi izteikti pēckrīzes periodā, kad daudzviet tika samazināts darbinieku skaits, palikušajiem palielinot noslodzi). Personiski iemesli galvenokārt ietver 1) darbu un studijas nevar savienot ar aprūpes pienākumiem ģimenē (raksturīgs pirmsskolas un skolas vecuma bērnu vecākiem); 2) studiju un darba savienošana pārslodze ir radījusi nopietnas veselības problēmas. Studijas pārtraukušie dažkārt ir arī norādījuši, ka citās augstskolās ir mazāks mājās veicamo patstāvīgo darbu apjoms, mazāk jāstudē zinātniskā literatūra, ir mazāks kontaktstundu skaits. Tajā pašā laikā absolventu aptaujās prasības netiek raksturotas kā pārmērīgas, kas drīzāk liecina, ka ne visi uzskata studijas par nopietnu darbu. Retāk minēti iemesli, kas ir saistīti ar valodu zināšanām. Studējošie, kuriem ģimenes sarunvaloda ir krievu, dažkārt studē

Ļoti sekmīgi, bet dažkārt studijas pārtrauc dēļ nepietiekošām latviešu valodas prasmēm (nespēj vajadzīgā kvalitātē uztvert lekcijas vai izpildīt patstāvīgos darbus) un dēļ nepietiekošām angļu valodas zināšanām (zinātniskā literatūra socioloģijā pamatā ir angļu valodā). Citi atbiruma iemesli būtu raksturojami kā ļoti reti, un tos var izdalīt divās grupās. Socioloģijas bakalaurs absolventi, kuri uzsākuši studijas maģistratūrā, ir norādījuši uz satura dublēšanos dažosursos ar bakalaurs programmu. Laikā no 2012. līdz 2016. gadam tika ieguldītas nozīmīgas pūles, lai šo dublēšanos iespējami novērstu (veicot pārrunas ar pasniedzējiem, pilnveidojot kursu saturu) un pēdējos gados šis vairs nav konstatēts kā atbiruma iemesls. Cits ļoti reti minēts iemesls ir sastopams studējošiem, kuri nāk no citām studiju programmām un kuri studiju gaitā ir atzinuši, ka šī tomēr nav studiju joma, kas saista visvairāk. 2021. gadā ilgstošā COVID pandēmija negatīvi ietekmēja gan uzņemšanas rādītājus (vairāki bakalaurs absolventi atzina, ka attālināta studiju forma demotivē) un vienai reflektantei vispirms bija iebildumi pret publiskā transporta lietošanu bailēs inficēties ar COVID un arī nebija pieņemama prasība obligāti vakcinēties. Viņa studijām pieteicās, bet pat īsti neuzsāka.

Pēdējā semestrī atbirumu iemesli parasti ir mazliet atšķirīgi. Dažiem tie ir saistīti ar veselības problēmām, dažiem – ar vēlēšanos uzrakstīt perfektu maģistra darbu, kas izrādās neiespējami, citiem – grūtības plānot laiku un prokrastinācija darba uzsākšanai, iekavējot darba uzsākšanu, kas to arī neļauj veiksmīgi savlaicīgi pabeigt. Dažkārt šādi studenti atjaunojas studijām pēc kāda laika un tās sekmīgi pabeidz.

No apmēram 10 pirmajā kursā imatrikulētajiem, beidz vidēji 6-8 studējošie, kas liecina, ka tie, kas iztur pirmo semestri, ir pietiekoši ieinteresēti studiju saturā un veiksmīgi darba un dzīves savienošanā, un studijas pabeidz. Mazāk “atbirst” studējošie, kuri strādā nozarē, jo mācībās iegūtās zināšanas palīdz ikdienas darbā, kā arī viņu interese tieši par socioloģiju kā nozari ir dziļāka un noturīgāka, kas savukārt ļauj veiksmīgāk pārvarēt darba un dzīves (dzīves kvalitātes pētījumos tiek lietots jēdziens *work-life balance*) savienošanas grūtības.

Detalizēts ieskaats studējošo skaita dinamikā, detalizēti pa gadiem atspoguļojot imatrikulētos, atskaitītos un grādu ieguvušos, skatīt pielikumā Nr. 73 “Statistikas dati par studējošajiem maģistra studiju programmā “Socioloģija”.

Tabula 3.1.4.

Studējošo skaita dinamika

Pārskata periods (dati uz 1. oktobri)	Imatrikulēti			Studējošie						Grādu vai kvalifikāciju ieguvuši		
	Kopā	No kopējā imatrikulēto skaita		Kopā	Studiju gadi		No kopējā studējošo skaita		Atskaitīti	Kopā	No kopējā grādu vai kvalifikāciju ieguvušo skaita	
		budž.	maks.		1	2	budž.	maks.			budž.	maks.
2021	9	9	0	15	9	6	15	0	3	9	9	0
2020	9	9	0	18	8	10	18	0	5	6	5	1

2019	11	10	1	19	12	7	16	3	6	6	6	0
2018	11	11	0	20	11	9	20	0	7	4	4	0
2017	10	10	0	20	12	8	17	3	7	8	8	0
2016	11	11	0	23	13	10	20	3	5	8	8	0
2015	14	13	1	25	14	11	22	3	8	10	8	2

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Studiju programmas struktūra un saturs izstrādāti atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.240 (pieņemti Rīgā 2014.gada 13.maijā (prot. Nr.28 18.§) "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu".

Studiju programma tiek īstenota 80 KP (120ECTS) apjomā un to veido obligātā (A) daļa 50 kp (75 ECTS) apjomā (no tā 30 kp (45 ECTS) programmas teorētiskie kursi un 20 kp (30 ECTS) maģistra darbs), obligātās izvēles (B) daļu veido specializācijas kursi 28 kp apjomā un brīvās izvēlēs (C) daļa 2kp apjomā. Papildus tam iespējams apgūt vides aizsardzības un civilās aizsardzības kursus, ja tie nav apgūti bakalaura studiju laikā, jo šie kursi ir nepieciešami arī 7.LKI izglītības iegūšanai. Studiju programmas kursi ir veidoti saskaņā ar studiju programmas mērķi un sasniedzamajiem rezultātiem. Studiju kursu kartēšana parāda, kā studiju programmas rezultāti tiek sasniegti katrā atsevišķā studiju kursā. Studiju kursu aprakstos tiek iekļauta informācija par kursa nosaukumu, kredītpunktu skaitu, kopējo stundu skaitu un kontaktstundu skaitu, lekciju un semināru skaitu, kursa docēšanas valdodu un kursa izstrādātāju, kursa mērķiem, uzdevumiem, sasniedzamajiem rezultātiem, prasībām kursa sekmīgai nokārtošanai, studiju rezultātu vērtēšanas kritērijiem, uzdevumu kodolīgu raksturojumu, kā arī ietver informāciju par kursa plānu, kursa saturu (nav

ieejams studentiem) un kursā obligāti izmantojamiem informācijas avotiem, papildu informācijas avotiem un periodiku vai citiem informācijas avotiem.

Atšķirībā no Vācijas, Nīderlandes vai Lielbritānijas, kurās ir liels skaits socioloģijas studiju programmu, liels skaits studējošo, liels skaits nozares profesionāļu, kā arī socioloģija ir bijusi nozīmīga nozare visu 20. gadsimtu, Latvijā socioloģija ir jauna un neliela nozare. Minētajās valstīs daudzskaitlīgās programmas parasti katra specializējas kādā socioloģijas apakšvirzienā, kas Latvijā nav iespējams un nav arī vēlams. Ekonomisko krīzi un brīvā tirgus konkurenci augstākās izglītības sektorā ir pārdzīvojušas tikai divas socioloģijas maģistra studiju programmas – LU un LLU, kura ir specializējusies organizāciju socioloģijā. Ņemot vērā nozares attīstības nepieciešamību, LU programma cenšas nodrošināt iespējami plašu pieeju, tomēr LU kā zinātnes universitātē programmu attīsta atbilstoši savām stiprajām pusēm – izcilībai pētniecībā. Socioloģijas nozares specializācijas jomas tiek attīstītas sasaistē ar LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta tēmām – sociālā labklājība un nevienlīdzība, migrācija un integrācija, vide un ilgtspēja, tautas attīstība un reģionālā attīstība.

Obligātajā (A) daļā maģistra studiju programmas saturs nodrošina tādu studiju rezultātu sasniegšanu, kas ietver padziļinātu teorētisko zināšanu iegūšanu un pētniecības iemaņu un prasmju attīstīšanu socioloģijā. Programmas attīstīšanā tika ņemti vērā ne tikai absolventu atsauksmes, studējošo un darba devēju ieteikumi, bet arī veikta jaunāko tendenču izpēte līdzīgās studiju programmās Eiropā (piem., Amsterdamas Universitātē Nīderlandē, Humbolta Universitātē Vācijā). Vērojama virzība pretī lielāka kredītpunktu apjoma kursiem, kas ļauj studentiem tiešām padziļināti apgūt konkrētās jomas zināšanas, mērķtiecīgāk fokusēt uzmanību uz izvēlētajiem jautājumiem. Tādēļ arī LU programmā tiek paplašināts uz 6 kp (10 ECTS) mūsdienu sociālo teoriju kurss (teorētisko atziņu izpēte), ieviests jaunais kurss uz 6 kp (10 ECTS) sociālo problēmu analīzē (teorētisko atziņu aprobācija) un nostiprināti pētniecisko metožu kursi uz 8 kp (12 ECTS) (datu analīzē, starptautiskos salīdzinošos pētījumos). Divi kursi integrē gan teorētiskās atziņas, gan to aprobāciju un ir veltīti sabiedrībā kā globāli, tā lokāli Latvijā aktuāliem jautājumiem – migrācijai un ilgtspējīgai attīstībai. Kursu saturs tiek attīstīts tādā veidā, lai sasniegtu izvirzīto programmas mērķi – sagatavot augstas kvalifikācijas speciālistus patstāvīgai darbībai pētniecībā un izpildītu uzdevumu izglītēt studentus par jaunākajām tendencēm un inovatīvām pieejām mūsdienu socioloģijā un tās apakšnozarēs, socioloģijas teorijā un sociālo zinātņu pētījumu metodēs.

Līdzīgi arī obligātās izvēles (B) daļas saturs tiek attīstīts atbilstoši izvirzītajam mērķim un uzdevumiem. Daļa kursu veltīti pētījumu metožu padziļinātai apguvei (piem. Diskursa analīze, Daudzdimensiju analīze socioloģijā), lai attīstītu studentos zinātniski pētnieciskā un analītiskā darba prasmes, sagatavojot studentus patstāvīgam zinātniskam un pētnieciskam darbam socioloģijā un atbilstošās profesionālas darbības jomās. Kursi, kas veltīti aktuālo problēmu analīzei, attīsta studentos prasmes kritiski izvērtēt, integrēt, pielietot un radīt jaunas zināšanas sarežģītos vai neprognozējamajos apstākļos (piem., *ES sociālās politikas analīze, Sabiedrības pārvaldība*). Savukārt kursi, kurus studējošie var izvēlēties no citām studiju programmām, gan paplašina pieejamo B daļas izvēli, gan nodrošina zināšanas un izpratni dažādu jomu saskarē (piem. *Biznesa komunikācija* stiprina saskari ar komunikācijas zinātni, *Pašvaldības Eiropā un Latvijā* stiprina saskari ar politoloģiju, *Ievads zinātnes un tehnoloģijas studijās* stiprina saskari ar sociālo antropoloģiju). Šāda pieeja ļauj ne tikai dažādot studentiem pieejamo izvēli, bet arī ļauj pilnvērtīgāk izmantot SZF intelektuālo resursus. Tā kā daudzi studējošie un absolventi strādā tirgus pētījumu nišā, kurss *Mārketinga pētījumi un patērētāju uzvedība* nodrošina darba tirgum tik nepieciešamās zināšanas šajā jomā. Šī kursa docēšanā iesaistīti nozares profesionāļi, kuri ikdienā strādā tirgus pētījumos. Kopumā visi šie kursi virzīti uz to, lai attīstītu studentos prasmes sociālo problēmu identificēšanā, analīzē, rīcībpolitiku veidošanā un novērtēšanā, kā arī sekmētu patstāvīgas problēmu risināšanas prasmes. Skatīt pielikumā "Maģistra studiju programmas "Socioloģija" studiju plāns".

Visu apgūstamo studiju kursu kopums un maģistra darba izstrādē nostiprinātās zināšanas, prasmes un kompetence ļauj sasniegt programmas virsuzdevumus – izglītot augsti kvalificētus speciālistus socioloģijā Latvijas sabiedrības un ilgtspējīgas attīstības vajadzībām, kā arī sekmēt studentos zinātnisku un humānu demokrātiskas sabiedrības izpratni. 2022. gada pavasarī Krievijas ilgtsoši (22. gadus) vestais propagandas karš un agresīvais iebrukums Ukrainā sevišķi spilgti parāda, kas notiek ar sabiedrību, ja tajā trūkst humāna demokrātiskas sabiedrības izpratne, kritiska domāšana un analītiska diskusija par sabiedrībā notiekošajiem procesiem. LU maģistra studiju programmas “Socioloģija” sagatavotie absolventi ir ne tikai nozīmīgs intelektuāls kapitāls Latvijas darba tirgū, bet programma ir sniegusi arī būtisku ieguldījumu studējošo personības attīstībā un analītiskas kritiskās domāšanas attīstībā, nostiprinot humānas un demokrātiskas sabiedrības pamatvērtības.

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

Maģistra studiju programmā “Socioloģija” tiek piešķirts sociālo zinātņu maģistra grāds socioloģijā un kultūras studijās. Grāda piešķiršana pamatojas studenta demonstrētajās zināšanās, prasmēs un kompetencē, kas apliecina programmas rezultātu sasniegšanu. Studiju kursu saturs ir balstīts socioloģijas nozares teorētiskajās atziņās, jaunākajās tendences sociālo zinātņu un specifiski socioloģijas pētījumu metodēs, empīrisko pētījumu sasniegumos un sociālo problēmu kritiskā analīzē. Studiju laikā veicamie patstāvīgie darbi un citas pārbaudes formas, kā arī maģistra darbs demonstrē studējošā spēju pielietot apgūtās socioloģijas teorijas un pētījumu metodes, patstāvīgi risinot nozares sarežģītas pētnieciskas problēmas. Piemēram, jaunākās atziņas migrācijas teorijās un empīrisko pētījumu rezultātos par dažādiem migrācijas aspektiem (ekonomiskā migrācija, piespiedu migrācija, migrantu integrācija, diasporas un identitāte, transnacionālisms) tiek apgūti kursā “Migrācija un integrācija” un ir tikuši izstrādāti vairāki maģistra darbi migrācijas tēmā sadarbībā ar LU SZF SPPI īstenoto valsts pētījumu programmas “Latvijas mantojums un nākotnes izaicinājumi valsts ilgtspējai” apakšprojektu “Ilgtspējīgas un saliedētas Latvijas sabiedrības attīstība: risinājumi demogrāfijas un migrācijas izaicinājumiem”, demonstrējot studējošo teicamu izpratni par jaunākajām socioloģijas atziņām kā teorijā, tā metodēs un empīriskajos pētījumos konkrētajā tēmā. Kā vēl vienu piemēru var minēt, kā jaunākās atziņas ilgtspējīgas attīstības jomā un empīrisko pētījumu rezultāti par ilgtspējas vides, ekonomikas un sociālajiem aspektiem tiek apgūti gan kursā “Ilgtspējīga attīstība”, gan demonstrēti noslēguma darbos (piemēram, maģistra darbos “Vegānisms kā sociāla kustība Latvijā” (2020) un “Rīdzinieku ilgtspējīgas preču iegādes iespējas un motivācija” (2021)).

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Maģistra studiju programmā "Socioloģija", līdzīgi kā visā LU, studiju kursu apguves laikā un pārbaudījumos tiek izmantotas gan mutiskās, gan rakstiskās, gan kombinētās studiju un vērtēšanas metodes. Studiju process tiek organizēts, ievērojot studentcentrētas mācīšanās un mācīšanas principus, kas paredz studentu iesaistīšanu aktīvā mācību procesā, ietverot arī savstarpējo mācīšanos un iesaisti pētniecībā (gan mikropētījumos, gan pētniecības darbā kopā ar nozares pētniekiem). Studiju procesā tiek izmantots daudzveidīgs studiju metožu klāsts: lekcijas, semināri, lauka darba elementi, mācību ekskursijas, patstāvīgais darbs, diskusijas, kooperatīvās mācīšanās metodes (darbs grupās), testi, referāti u.c. Mācību metodes tiek izvēlētas atbilstoši katra studiju kursa mērķim, uzdevumiem un sasniedzamajiem rezultātiem, tāpēc dažādos studijuursos pielietotās metodes atšķiras.

Studijās tiek izmantotas daudzveidīgas zināšanu iegūšanas un nostiprināšanas metodes, piemēram, ievadlekcijas, interaktīvās lekcijas, kopsavilkuma lekcijas, problēmorientētās lekcija. Atsevišķu lekciju docēšanai studijuursos tiek pieaicināti jomas praktiķi, profesionāļi no dažādām institūcijām, lai veicinātu teorijas un prakses vienotību. Plaši tiek izmantoti praktiskie uzdevumi, semināri, individuālais, grupu darbs, diskusijas un projektu izstrāde. Maģistra studiju programmā retāk iespējamās mācību ekskursijas uz nozares organizācijām (jo studijas notiek vakaros, pēc konvencionālā darba laika). Studiju kursu īstenošanā un pilnveidē tiek iesaistīti arī darba devēji (aicināti vadīt atsevišķas seminārnodarbības, atsevišķos gadījumos nodarbības tiek organizētas kā pieredzes apmaiņas vizītes darba vietās). Lai nostiprinātu teorijas un prakses sasaisti, dažosursos tiek organizētas mācību ekskursijas, kas maģistra studiju programmā iespējamās, piemēram, sestdienās. COVID-19 pandēmija ir ienesusi korekcijas – visas vieslekcijas un vizītes pārsvarā notiek pamatā tiešsaistē, tāpat kā mācību nodarbības pamatā tiek organizētas, izmantojot MS-Teams platformas iespējas. Tiešsaistes iespējas ļauj brīvāk uzaicināt arī ārvalstu vieslektorus.

Lai veicinātu studentu pētnieciskās kompetences attīstību, studentiem pēctecīgosursos ir iespēja analizēt un padziļināti pētīt viņus interesējošās problēmas nozarē. Visos studijuursos ir ietvertas semināru nodarbības, kurās tiek veicināta studējošo uzstāšanās, prezentēšanas un diskusijas prasmes. Lai studenti sasniegtu studiju rezultātus – apgūtu un nostiprinātu zināšanas, prasmes un attīstītu kompetenci – studiju procesā dominē metodes, kurās nozīmīga ir studentu darbība (patstāvīga informācijas meklēšana par izvēlēto tēmu, datu ieguve un analīze u.c.). Studiju procesā tiek izmantotas metodes, kas veicina studentu komunikāciju studiju uzdevumu veikšanā, risinot reālas nozares problēmas, modelējot situācijas. Tālāk tiks apskatīti vairāki konkrēti piemēri katram no minētajām daudzveidīgajām studiju metodēm un piemēri teorijas un prakses vienotības stiprināšanai, turklāt gan dažādos studijuursos, gan dažādos sektoros.

Sadarbībā ar nevalstisko sektoru sociālās iekļaušanas jautājumu risināšanā, kā arī biogrāfiskas pieejas praktiska lietojuma iespējām, 2017.-2018. un 2018.-2019. studiju gadā bija ļoti veiksmīga sadarbība ar "Sv. Lūkasa atbalsta biedrību", kas palīdz bijušajiem ieslodzītajiem iekļauties sabiedrībā un lūdza LU SZF sociologiem atbalstu biedrības darba redzamības sekmēšanā. 2017.-2018. socioloģijas maģistra programmā studējošie ierakstīja dzīvesstāsta intervijas ar bijušajiem ieslodzītajiem, savukārt 2018.-2019. studiju gadā kopīgi ar "Sv. Lūkasa atbalsta biedrību" (pateicoties ASV vēstniecības finansējumam) tika rīkota trīs pasākumu sērija par bijušo ieslodzīto atgriešanos sabiedrībā. Pasākumos studentu ierakstītie dzīvesstāsti tika piemēroti viena aktiera izrādes formai, pēc kuras sekoja tematiska diskusija ar dažādu jomu ekspertiem. Projekta īstenošanas laikā studenti viesojās "Sv. Lūkasa atbalsta biedrības" telpās Bārdziņu ielā 2, kā arī tur notika viens no pasākumiem, savukārt noslēdzošais pasākums notika LU telpās Kalpaka bulvārī 4.

Mācību ekskursijas kā zināšanu iegūšanas un nostiprināšanas metode ik gadu tiek izmantota kursā "Ilgtspējīga attīstība". Sadarbībā ar privāto sektoru studiju kursā "Ilgtspējīga attīstība", pateicoties

iesaistei Marijas Kirī grantam jauno pētnieku atbalstam SUSPLACE (Sustainable Place Shaping), bija iespējams rīkot vairākas mācību ekskursijas (2018. gadā, 2020. gadā) pie Latvijas zemniekiem, kas saimniekošanā izvēlas ilgtspējīgas metodes un pašvaldībām, kuru attīstības stratēģijā ilgtspējai ierādīta nozīmīga vieta. Tā 2020. gada 10. oktobrī profesora vadībā tika rīkota mācību ekskursija ar mērķi iepazīstināt studējošos ar ilgtspējīgu vietu un teritoriju veidošanas praktiskajiem piemēriem. Ekskursijas laikā studenti apmeklēja permakultūras saimniecību 'Zadiņi' Smiltenes novadā un Smiltenes novada domi. Saimniecībā 'Zadiņi' studentus uzņēma bijušais SUSPLACE projekta pētnieks, kurš pastāstīja par saimniecības aktivitātēm un kopienas pieeju vietu attīstībā. Smiltenes novada Domes priekšsēdētājs un attīstības speciāliste iepazīstināja ar novada attīstības plāniem, projektiem un piemēriem plašākā pilsētas un lauku attīstības kontekstā. Notika arī konkrētu infrastruktūras objektu, vietu, uzņēmumu apmeklējums. 2021. gadā mācību ekskursija 30. oktobrī viespansiedzēja vadībā ietvēra ilgtspējīgas attīstības piemērus pilsētvidē Rīgā. Tika apmeklētas divas iniciatīvas – *Free Riga* attīstītais urbānais radošais kvartāls Ķīšezērā un Kalnciema kvartāla attīstītais Āgenskalna tirgus, kā arī IN-HABIT projekta dalībnieki.

Sadarbība ar valsts sektoru galvenokārt notiek vieslekciju formātā. Obligātās (A) daļas studijuursos, kas paredz specializāciju nozares jomās, kā "Migrācija un integrācija", "Ilgtspējīga attīstība", tiek īpaši piedomāts pie teorijas un prakses vienotības. Piemēram, kursā "Ilgtspējīga attīstība" regulāri viesojas Pārresoru koordinācijas centra Attīstības plānošanas nodaļas konsultante, lai iepazīstinātu studējošos ar attīstības dokumentu izstrādes procesu un ilgtspējīgas attīstības mērķu praktisku īstenošanu publiskajā pārvaldē. Tāpat šajā kursā ir regulāra sadarbība ar nevalstiskajām organizācijām LAPAS (Latvijas platforma attīstības sadarbībai) un Zaļā Brīvība, kas sniegušas gan informatīvus materiālus, gan vieslekcijas. 2020./2021. studiju gadā kursā "Pārnacionālā sabiedrības pārvaldība" viespansiedzējas (Francija, Šveice) vadībā kā vieslektori ir viesojušies Latvijas Platforma attīstības sadarbībai (LAPAS) direktore; *Women, Peace and Security Specialist at UN Women* (Beirūta, Libāna); Latvijas vēstnieks ANO Ženēvā; *Medecins Sans Frontières* (NVO "Ārsti bez robežām") Šveices misijas Sīrijā direktors; Eiropas komisāra kabineta vadītājs un Valda Dombrovska kabineta biedrs. 2021./2022. studiju gadā kursā "Migrācija un integrācija" asociētās profesores vadībā ir viesojušies LU Filozofijas un socioloģijas institūta vadošā pētniece; CSP, Sociālās statistikas departamenta direktore; Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamenta Kultūras pārvaldes Sabiedrības integrācijas un līdzdalības nodaļas Sabiedrības integrācijas projektu vadītāja; Latviešu kultūras centra Birmingemā vadītājs; muzeja "Latvieši pasaulē" kuratore; *CER-M, GEDIME* pētnieks, *Universitat Autònoma de Barcelona* (Barselona, Spānija). COVID-19 pandēmijas rezultātā ieviestā attālinātā vai kombinētā pieeja pilna laika studiju kursu īstenošanā ir ļāvusi plašāk uzaicināt vieslektorus no organizācijām ārpus Latvijas, jo pieslēgšanās lekcijai MS-Teams platformā iespējama no jebkuras vietas pasaulē.

Arī obligātās (B) daļas kursu docēšanā tiek izmantotas daudzveidīgas metodes zināšanu iegūšanā un nostiprināšanā, tai skaitā arī jau minētās vieslekcijas un (retāk) mācību ekskursijas, arī individuālu pētniecisku projektu izstrāde, reālu sociālu problēmu vai gadījumu analīze, diskusijas, semināri, grupu darbs un citas metodes. Tā piemēram, lai stiprinātu studējošo zināšanu, prasmju un kompetenču atbilstību darba tirgus prasībām tirgus pētījumu veikšanas sektorā, kursā "Mārketinga pētījumi un patērētāju uzvedība" kā pānsiedzēji tiek piesaistīti nozares profesionāļi ar doktora grādu socioloģijā, kursā kā vieslektori tiek aicināti jomas profesionāļi no dažādiem uzņēmumiem (piemēram, 2020./2021. studiju gadā kā vieslektori uzstājās Machine Learning lab lead; AskFm pārstāvis; Datu skolas pārstāve; Rait grupas pārstāve; If Insurance pārstāvis). Tiek izstrādāts individuāls pētniecisks projekts, risinot reālas nozares problēmas un modelējot situācijas tirgus pētījumu jomā – saistībā ar mārketinga vai patērētāju uzvedības izpēti.

Lai stiprinātu studējošo zināšanu, prasmju un kompetenču atbilstību darba tirgus prasībām sabiedriskās domas izpētes sektorā un lietišķo un fundamentālo zinātnisko pētījumu jomā, līdzīga

pieeja tiek pielietota arī citosursos, tikai ņemot vērā attiecīgās jomas specifiku. Piemēram, 2015./2016. studiju gadā studenti tika iesaistīti valsts pētījumu programmas Valsts pētījumu programmas “Inovācija un ilgtspējīga attīstība: Latvijas pēckrīzes procesi globālā kontekstā (SUSTINNO)” projekta “Ilgtspējīgas attīstības sociālā dimensija un sociālās inovācijas” īstenošanā. Sadarbībā ar kursu “Biogrāfiskā metode humanitārajās un sociālajās zinātnēs” tika ierakstītas biogrāfiskas intervijas ar cilvēkiem, kas pakļauti nabadzības un atstumtības riskam. Savukārt interviju analīze saistībā ar dažādiem sociālās politikas jautājumiem notika kursā “ES sociālās politikas analīze”. Aplūkotie temati ietvēra reālu problēmu risināšanu un analīzi dažādās sociālās politikas jomās – saistībā mājokļu politiku, nodarbinātības politiku, ģimenes politiku, sociālās palīdzības un pakalpojumu atbilstības mērķgrupas vajadzībām, iekļaujoša darba tirgus veidošanu cilvēkiem ar invaliditāti un citus aktuālus sociālus jautājumus. Rezultātā studenti ieguva padziļinātu un paplašinātu izpratni un prasmes identificēt sociālu problēmu, iegūt atbilstošus datus tās izpētei, analizēt iegūto informāciju sasaistē arī ar citiem informācijas avotiem un pētījumiem attiecīgajā tēmā, kā arī ar rīcībpolitiku un normatīvo regulējumu konkrētajā jautājumā, kā arī sagatavot ziņojumu par izvēlēto jautājumu un to prezentēt grupai.

Pakāpeniski mainās arī studiju fiziskā vide: auditorijas ir ērti pārveidojamas grupu darbam, individuālajam darbam, studenti var izmantot digitālās tehnoloģijas. Docētāji pārsvarā izmanto metodes, kas rosina studentu aktīvu līdzdalību, kritisko domāšanu un refleksiju. Studiju procesā un patstāvīgu studiju veicināšanai tiks izmantota e-studiju vide. Katram studiju kursam ir izveidota e-studiju vide (Moodle), kurā studējošajiem pieejami nodarbību materiāli, uzdevumu apraksti papildus ar kursa tēmām saistīti mācību materiāli, kā arī veicami studiju uzdevumi (testi, forumi, semināri, konferences u.c.). Visi studiju kursu starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu vērtējumi ar atzīmes pamatojumu tiek ierakstīti un studentiem pieejami e-studiju vidē.

Studentcentrētā pieeja tiek, aktualizējot studiju programmas un to studiju kursus, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jēgpilnai formulēšanai, veicinot docētāju un studentu dialogu par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Savukārt korekti formulēti studiju rezultāti veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu. Studiju procesā docētāji izmanto studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus. Kursu gala pārbaudījumos tiek izmantotas dažādas formas: individuālā patstāvīgā darba rezultātu prezentācija (piem., kursā “Ilgtspējīga attīstība”, “Migrācija un integrācija”); izstrādāts grupas darbs un grupas darba prezentācijas (piem., kursā “Mārketinga pētījumi un patērētāju uzvedība”). Tajā pašā laikā arī tradicionālā rakstiska eksāmena, esejas forma ir ļoti noderīga trenējot prasmi analītiski pamatot savu viedokli (piem., kursā Cilvēktiesības un sociālās tiesības), kas palīdz nostiprināt kritiskās analīzes prasmes, kuras noderēs arī maģistra darba izstrādē. Savukārt, mutiskā eksāmena forma (piem., kursā Saskarsme ar dažādām mērķa grupām sociālajā darbā) veicina saskarsmes prasmju apguvi un reakcijas spēju atbildot uz docētāja jautājumiem. Kursu docētāju pienākums ir regulāri papildināt e-studiju saturu un atjaunināt to ar aktuālo informāciju (piem., teorētiskā literatūra, publikācijas, lekciju materiāli). Digitālo tehnoloģiju aktīvāku izmantošanu aktualizēja Covid-19 pandēmijas ārkārtējās situācijas apstākļi. Šī situācija veicināja efektīvāku digitālās vides izmantošanu studiju procesā un savstarpējā komunikācijā.

Studenti studiju procesā saņem atbalstu un atgriezenisko saiti no docētājiem. Vērtēšanas kritēriji atzīmju izlikšanai, ir iepriekš publiskoti. Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus. Saprotami un korekti formulēti studiju programmas un studiju kursu rezultāti veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu.

Ievērojot studentcentrētas izglītības studiju principus, tiek veicināta studentu mobilitāte (studiju rezultātu atzišana), studenti iesaistās akadēmiskā personāla iniciētos pētījumos un sociālās

aktivitātēs sabiedrībā, tādējādi gūstot nozīmīgu pieredzi, izmantojot studijās apgūto praksē. Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studiju programmas tiek īstenotas tā, lai studenti tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. Pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studentu apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā studentu aptauju rezultāti. Studenti labprāt izsaka savus ieteikumus studiju programmu un procesa pilnveidei sarunās ar docētājiem, programmu direktoriem. Studentcentrētas pieejas nostiprināšanai tiek veicināts programmas direktora, docētāju un studentu dialogs par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm.

Prasības kredītpunktu ieguvei un informācija par kursā izmantotajām pārbaudījumu formām un novērtējumu ir norādīta katra studiju kursa aprakstā, kas ir pieejams LU Informācijas sistēmā (LUIS) un e-studiju vidē. Ar vērtēšanas kritērijiem atzīmju izlikšanai studenti tiek iepazīstināti pirmajās lekcijās.

Studiju programmas docētāji vērtēšanas sistēmā izmanto LU pieņemto kārtību (Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtība Latvijas Universitātē. Pieejams:

https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/3._STUDIJU_UN_ZINATNES_PROCESU_REGLAMENTEJOSIE_DOKUMENTI/9_STUDIJ_3.PDF).

Studiju rezultātus novērtē pēc diviem rādītājiem: kvalitātes rādītājs – atzīme 10 ballu skalā (saskaņā ar Valsts akadēmiskās izglītības standarta prasībām); kvantitātes rādītājs – kredītpunkti pēc kopējā stundu skaita katrā mācību priekšmetā.

Lai iegūtu kredītpunktus, katra studiju kursa noslēguma vērtējumam jābūt sekmīgam (vērtējums nav zemāks par 4 (gandrīz viduvēji)). Īpaša vērība tiek pievērsta arī tam, lai eksāmena darba vērtējums būtu sekmīgs.

Noslēguma vērtējumu veido noslēguma pārbaudījums (rakstisks vai mutisks eksāmens), kopā ar studiju kursa kārtējiem pārbaudījumiem (starppārbaudījumiem) – kontroldarbiem, testiem, individuālajiem darbiem, uzstāšanās semināros un semināru uzdevumu izpildi, referātiem u.c. (studiju kursa apguves kopējā vērtējuma noteikšanā tiek ņemts vērā, ka starppārbaudījumiem ir jāveido 50% no kopējā vērtējuma, eksāmena vērtējumam – ne mazāk kā 10%).

Novērtēšanas biežums ir atkarīgs no kursa apjoma un specifikas. Visosursos noslēguma vērtējums (atzīme) veidojas kumulatīvi, t.i., vērtējot studenta darbu visa semestra laikā un sniegumu eksāmenā. Novērtējot studentu darbu, kursu docētāji sniedz arī savus komentārus un pamatojumu vērtējumam.

Programmas apguvi noslēdz ar noslēguma pārbaudījumu, kas ietver maģistra darba izstrādāšanu un aizstāvēšanu, kas tiek vērtēts 10 ballu skalā. Aizstāvot maģistra darbu, tiek piemēroti SZF Metodiskajos norādījumos formulētie vērtēšanas kritēriji (Latvijas Universitāte. Sociālo zinātņu fakultāte. 2018. Metodiskie norādījumi kursa, bakalaura, maģistra darba un diplomdarba izstrādāšanai un aizstāvēšanai. Rīga.).

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo praksi uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Augstskolas parasti izvēlas vienu no divām stratēģijām studējošo noslēguma darbu tematu izvēlē – studentiem jāizvēlas tēma saistībā ar universitātes prioritārajām pētniecības tēmām un pasniedzēju pētnieciskajām interesēm vai arī tēmas izvēle ir pilnīgi brīva. Ņemot vērā, ka socioloģija ir Latvijā reāltīvi jauna disciplīna un neliels skaits profesionāļu, tad lai sekmētu socioloģijas attīstību, LU programma iedrošina studējošos izvēlēties tēmas atbilstoši savām interesēm, aktualitātēm sabiedrībā un darba tirgū. Noslēguma darbi ir visai plašā tematiskā amplitūdā.

Piemēram, 2021. gadā noslēguma darbu tēmas ir saistītas ar tirgus izpēti (*Telekomunikāciju uzņēmuma X klientu motivācijas faktori sekot līdz elektroniskajam sportam*), darba tirgus aktualitātēm COVID pandēmijas laikā (*Iekšējās komunikācijas izmaiņas uzņēmumā X Covid-19 pandēmijas laikā*), politikas socioloģijas jautājumiem (*Latvijas iedzīvotāju ideoloģiskā orientācija un uzskati par vārda brīvību; Kerlingera indeksa adaptācija un aprobācija liberālisma un konservatīvisma mērīšanai: Latvijas gadījums*). Viens darbs sniedz ieguldījumu Latvijā praktiski neesošās sporta socioloģijas attīstīšanā (*Sociālo tīklu nozīme profesionālu sportistu karjeras attīstībā*), absolvente ir turpinājusi studijas doktorantūrā. Saistībā ar SPPI pētījumu tēmām izstrādāti divi darbi – par ilgtspējas tematiku (*Rīdzinieku ilgtspējīgas preču iegādes iespējas un motivācija*), par migrācijas jautājumiem (*Atbalsts reemigrantiem Cēsu, Valmieras un Smiltenes pašvaldībās*), ar dzīves kvalitāti saistītā tēmā (*Rīgas iedzīvotāju izpratne par iekštelpu gaisa kvalitāti un rīcība tās uzlabošanai*) un ar sociālo labklājību saistītā tēmā (*Pilngadību sasniegušu jauniešu pieredzes stāsti par bērnībā piedzīvoto pamešanu novārtā*).

Lai ilustrētu tēmu spektru arī plašākā laika diapazonā, kā nākošo piemēru aplūkosim 2017. gadā izstrādāto noslēguma darbu tēmas, kas arī ietver gan pievēršanos aktuāliem sociāliem jautājumiem (*Radošie kvartāli kā sociāls fenomens pilsētvidē; Profesionālās mācīšanās kopienas Latvijas izglītības sistēmā*), aktualitātēm darba tirgū (*Riska uztvere nekustamā īpašuma apdrošināšanā; Augstskolas absolventu sociālā kapitāla un cilvēkkapitāla loma darba kvalitātes veidošanā*), attīsta jaunus virzienu Latvijas socioloģijā (medicīnas socioloģijā – *Sociālā funkcionēšana pēc aortas vārstuļa protezēšanas vēlīnajā pēcoperācijas periodā*; dzimtes socioloģijā – *Alternatīvas vīrišķības modeļu veidošanas iemesli un novērtējums vīriešu skatījumā*), vai sniedz ieguldījumu SPPI tēmu izpētē reģionālās attīstības un dzīves kvalitātes tēmās (*Piesaiste vietai un dzīves kvalitāte: Ikšķiles novada gadījuma izpēte; Cēsu un Limbažu novadu iedzīvotāju ģeogrāfiskā mobilitāte piederību vietai*).

Noslēguma darbu vērtējumi visbiežāk ir spektrā no 7 (labi) līdz 10 (izcili). Akreditācijas periodā pavisam neliels skaits maģistra darbu ieguvis vērtējumu 6 (gandrīz labi) un tikai viens darbs ieguvis vērtējumu 5 (viduvēji). Augstās prasības programmā nodrošina, ka studējošie ar zemu mācību

motivāciju līdz noslēguma darba izstrādei lielākoties nemaz nenonāk. Augstie vērtējumi noslēguma darbos liecina, ka absolventi spēj patstāvīgi izmantot socioloģijas teorijas un sociālo zinātņu pētījumu metodes, veiksmīgi spēj īstenot pētniecisku darbību un radīt jaunas zināšanas, izskaidrojot norises sabiedrībā. Programmas absolventi ir labi sagatavoti darba tirgum socioloģijā un ar to saistītās jomās.

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Maģistra studiju programma tiek īstenota Latvijas Universitātē Sociālo zinātņu fakultātē (LU SZF). Resursi un nodrošinājums jau plaši aprakstīti šī ziņojuma II daļas 3. nodaļā, tādēļ šeit tikai īsi raksturots svarīgākais – studentu nodrošinājums ar zinātnisko literatūru. Resursu nodrošinājums ir pilnībā atbilstošs studiju programmas mērķu sasniegšanai un kvalitatīva studiju procesa īstenošanai (telpas un materiāltehniskais nodrošinājums, nepieciešamās tehnoloģijas un programmatūra ir atbilstoši studiju vajadzībām). Studiju procesa īstenošanai nepieciešamās informācijas nodrošinājums ir teicams. Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkas telpas, kurā izvietots sociālo zinātņu nozares krājums, ir atvērtas studējošiem ērtā laikā 60 stundas nedēļā. Lietotājiem ir pieejams brīvpieejas krājums. Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēka izvietota trīs telpās, kuru kopējā platība ir 544 m². Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkā lietotājiem ir pieejamas 84 darba vietas, t.sk. 18 darba vietas darbam ar datoru.

Bibliotēkas bezmaksas pamatpakalpojumi:

Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana/rezervēšana/izmantošanas termiņu pagarināšana Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā (turpmāk - Kopkatalogs) un informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām. Pakalpojums pieejams LU Bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem, izmantojot

Informācijas resursu piegāde. LU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtot informācijas resursus Kopkatalogā no jebkuras bibliotēkas, ir iespēja norādīt rezervētā informācijas resursa ērtāko saņemšanas vietu – nozares bibliotēku.

Pašapkalpošanās. Lietotājiem pieejams pašapkalpošanās skenēšanas pakalpojums.

Brīvpieejas lasītavu, datoru un interneta izmantošana Lasītavās iespējams izmantot uzzīņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros un portatīvos datorus (gan LU Bibliotēkas, gan lietotāju personīgos), interneta pieslēgumu, tostarp WI-FI, kas darbojas visās LU ēkās.

Nakts abonements, informācijas resursu iepriekšējā rezervēšana. Pakalpojuma "Nakts abonements" mērķis ir nodrošināt iespēju bez maksas izmantot noteiktus informācijas resursus ārpus LU Bibliotēkas no tās slēgšanas līdz atvēršanas brīdim. Informācijas resursu iespējams iepriekš rezervēt uz noteiktām stundām.

Informācijas resursu piegāde vasarā. Vienu reizi nedēļā lietotāji, sev ērtākajā nozares bibliotēkā

(Bibliotēka Raiņa bulvārī, Dabaszinātņu bibliotēka, Zinātņu mājas bibliotēka), var saņemt Kopkatalogā rezervētos informācijas resursus no Krātuves.

Uzziņas un konsultācijas. Lietotāju informacionālā apkalpošana – konsultēšana, uzziņu sniegšana, apmācības un atbalsts pētniecībā ir viena no galvenajām LU Bibliotēkas darba jomām. LU Bibliotēkas konsultants sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, adresālās, precizējošās u.c. uzziņas un konsultācijas LU studentiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārīgajam personālam. Studenti konsultācijas aktīvāk izmanto patstāvīgo darbu, kursa darbu un bakalaura darbu izstrādes laikā.

Lietotāju apmācības. Apmācības tiek organizētas ar mērķi attīstīt lietotāju prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, novērtēt un izmantot informācijas resursus un e-vides rīkus. Bibliotēka aktīvi strādā ar mērķauditorijām – visu studiju līmeņu studējošajiem, akadēmisko, zinātnisko un vispārējo personālu, lai veicinātu ne tikai informācijpratību, bet sniegtu padziļinātas zināšanas un prasmes darbā ar elektroniskajiem resursiem. Studiju pirmajā semestrī bibliotēka sociālā darba programmas studentiem organizē un vada prezentācijas, nodarbības auditorijās un datorklasēs, filiāļu studentiem šādas tikšanās ir pieejamas attālināti. Apmācību mērķis ir lai lietotāji iegūtu prasmes strādāt ar brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtām un biroja tehniku – pašapkalpošanās skeneriem, kopētājiem, tādā veidā pilnveidojot patstāvīgas mācīšanās kompetenci.

Pēc apkopotajiem datiem uz 2022. gada 1. janvāri LU Bibliotēkas krājumā (LUB) pieejamie informācijas resursi virziena “Politoloģija, socioloģija un antropoloģija” nodrošināšanai aptver **26 426** nosaukumu **60 485** drukātos informācijas eksemplārus, pārsvarā angļu, latviešu, krievu un citās valodās. Informācijas resursi, kas krājumā uzņemti pēdējo 5 gadu laikā no 2017. gada 1. janvāra līdz 2022. gada 1. janvārim, norādīti LU Bibliotēkas krājumā kopumā un Sociālo zinātņu fakultātes bibliotēkas krājumā. Informācija par pieejamiem resursiem antropoloģijā norādīta arī par Humanitāro zinātņu bibliotēkas krājumā esošajiem izdevumiem.

Tabula 3.3.1.1.

Drukātie informācijas resursi LU Socioloģijas studiju virzienam kopumā uz 01.01.2022.

Drukātie izdevumi (nosaukumi/eksemplāri)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	citas
11327/21377	410/3700	295/591	1753/9318	6718/10935	2111/3416	1450/1999
LU Bibliotēkā kopumā: 12 032 nosaukumi = 25 668 eksemplāri, no tiem:						
Sociālo zinātņu fakultātes Bibliotēkā: 5 026 nosaukumi = 8 162 eksemplāri						
4878/7768	72/277	76/117	556/1803	3944/5725	358/461	168/173

Tabula 3.3.1.2.

Drukāto informācijas resursu papildinājums LU Socioloģijas studiju virzienam laikā no 01.01.2017.-01.01.2022.

Drukātie izdevumi (nosaukumi/eksemplāri)	Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)
--	--

Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	citas
1318/1693	52/282	49/77	313/721	867/1053	116/132	123/146

LU Bibliotēkā kopumā: **1 419** nosaukumi = **2 052** eksemplāri, no tiem:

Sociālo zinātņu fakultātes Bibliotēkā: **715** nosaukumi = **900** eksemplāri

695/830	7/47	13/23	127/246	534/599	29/29	25/26
---------	------	-------	---------	---------	-------	-------

LUB nodrošina piekļuvi arī elektroniskajiem resursiem: 1.LU e-resursu repozitorijam; 2.Žurnālu izdevniecību u.c. datubāzēm; 3.E-grāmatu platformām. Kopumā 2022. gadā LU ir pieejamas 42 e-resursu platformas. E-grāmatu platformas – VLeBooks, ProQuest Ebook Central, kas ir ērti lietojamas attālināto studiju laikā. Plašā izvēlē ir arī e-žurnālu datubāzes, no kurām socioloģijas nozarē plašāk tiek lietotas – Cambridge Journals Online, EBSCO, JSTOR, Oxford Journals Online, Sage Journals, ScienceDirect, SpringerLink Contemporary Journals, Taylor & Francis Social Science & Humanities Library. Abonētos elektroniskos informācijas resursus (datubāzes, e-grāmatu platformas) var izmantot gan LU tīklā, gan ārpus LU datortīkla, pieslēdzoties tiem ar LUIS lietotājsvārdu un paroli.

Elektronisko resursu ērtākai pieejamībai LUB ir ieviesusi jaunāko tehnoloģiju tīmekļa servisu Primo Discovery un SFX. Tās nodrošina iespēju caur vienu saskarni piekļūt pie meklēšanas rezultātiem, kas izgūti no visām LUB pārziņā esošajām datubāzēm.

Bibliotēkas krājums kopumā atbilst studiju īstenošanai un zinātniskās pētniecības vajadzībām. Katru gadu tas tiek papildināts ar aktuālākajiem informācijas resursiem atbilstoši akadēmiskā personāla un studentu informacionālajām vajadzībām.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Uz maģistra studiju programmas “Socioloģija” nodrošinājumu attiecas viss iepriekšminētais par studiju virziena informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu (skat. 2.3.1.).

Programmas ieņēmumi

Maģistra studiju programmas "Socioloģija" īstenošanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto:

- valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas, kas 2021./2022. akadēmiskajam gadam noteikta 2445 EUR pilna laika klātienes studijām;
- studiju maksu, ņemot vērā visus sadaļā "Finanšu nodrošinājums" minētos faktorus, kas 2021./2022. akadēmiskajam gadam noteikta: pilna laika klātienes studijām 2350 EUR gadā.

Ņemot vērā augstākminēto, kopējais studiju programmas budžets sagaidāms 39,1 tūkstoši EUR, gadā, atšifrējums redzams zemāk pievienotajā tabulā

3.3.3.1. tabula.

Programmas prognozējamie ienākumi gadā, EUR

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā
PLK (budžets)	16	2445	39 120
PLK (maksa)			
Kopā			39 120

Programmas izmaksas

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā 2.3.1.sadaļā "Finanšu nodrošinājums" aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

Programmas izmaksas pilna laika klātieņi

Aprēķiniem maģistra studiju programmas "Socioloģija" īstenošanai izmanto 2021./2022. akadēmiskā gada studējošo datus – programmā PLK studē 15 studenti, pēc akreditācijas plānoto studiju programmas plānu un plānoto iesaistīto akadēmiskā personāla struktūru. Vadoties no šiem datiem, kopējās programmas izmaksas gadā ir 41 883 EUR un to struktūra (procentuālais sadalījums) attēlots 3.3.3.2. tabulā.

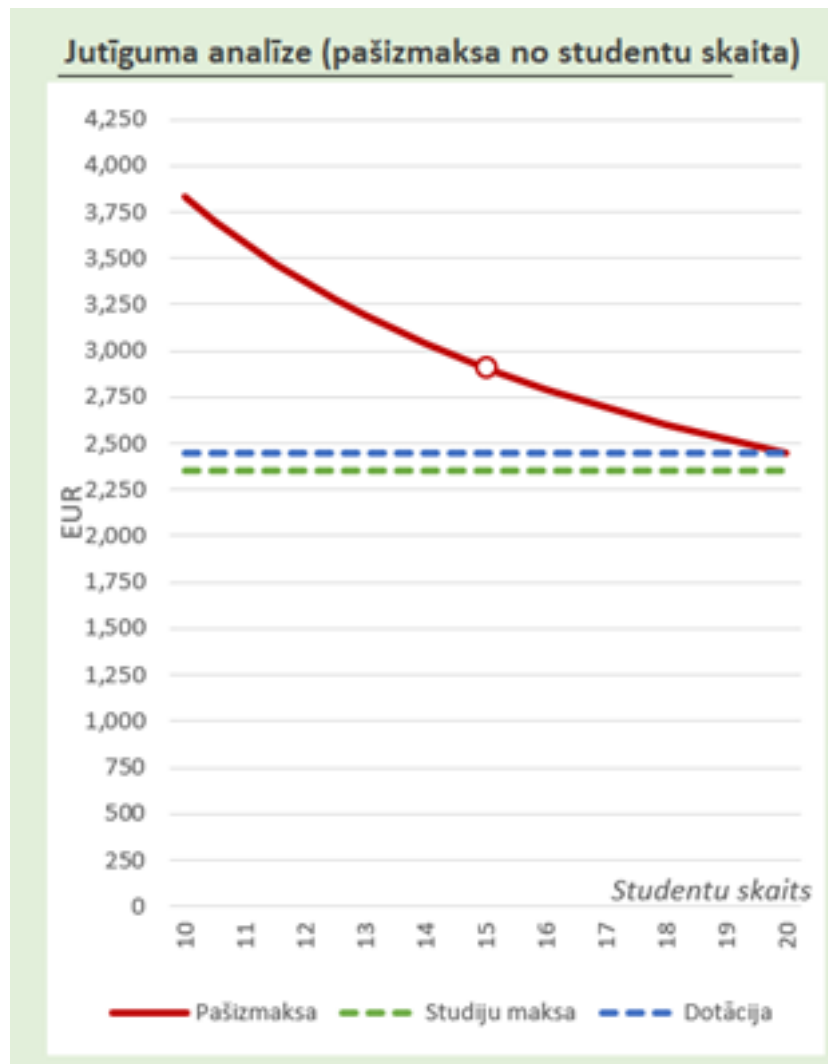
3.3.3.2. tabula.

MSP "Socioloģija" izmaksu procentuālais sadalījums.

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	53 %
Vispārējais personāls	11 %
Citas izmaksas	0,2 %
Infrastruktūras izdevumi	10 %

Manta un pakalpojumi	1,8 %
Netiešās izmaksas	24 %
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

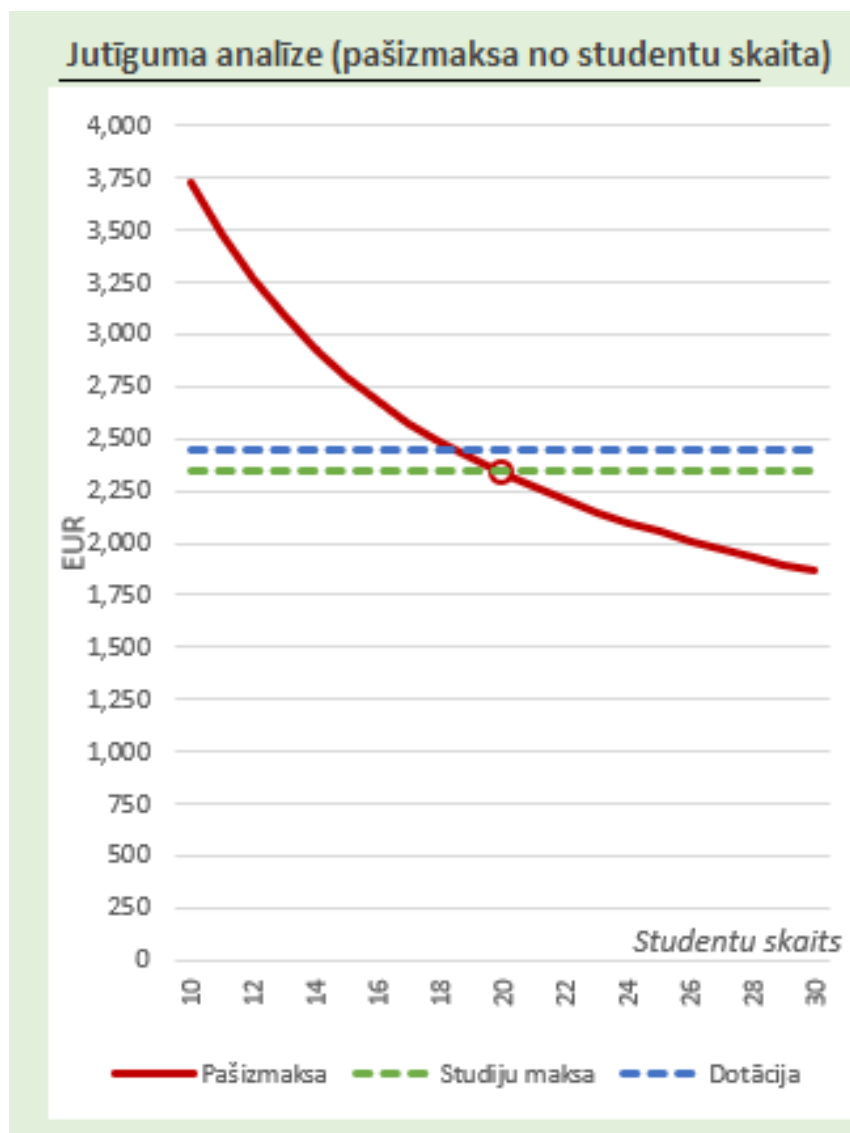
3.3.3.1. attēlā vizuāli ar sarkanu līniju attēlota studiju programmas pašizmaksa (vertikālā ass) atkarībā no studentu skaita (horizontālā ass), norādīta studiju maksa (zaļā līnija) un valsts budžeta dotācija (zilā līnija).

3.3.3.1. attēls.

MSP "Socioloģija" pašizmaksa no studentu skaita pilna laika klātienes studiju formā **pie esošā studējošo skaita**.

Vadoties no izmaksu struktūras un kopējā studentu skaita 15, programmas izmaksas uz vienu studentu (pašizmaksa) ir 2910 EUR gadā.

3.3.3.2. attēls.

Maģistra studiju programmas “Socioloģija” pašizmaksa no studentu skaita pilna laika klātienes studiju formā **pie vēlāmā studējošo skaita**

Vadoties no aprēķina, redzams, ka, lai programma būtu rentabla un studentiem tiktu nodrošināts kvalitatīvs studiju process pie esošā valsts dotācijas apjoma un noteiktās studiju maksas, studentu skaitam programmā (visosursos kopā) būtu jābūt vismaz 19. Savukārt, ja programmā būtu tikai budžeta studenti, tad to skaitam jāsasniedz 19 studējošos. Programma ir rentabla, ja tajā ir vismaz 16 budžeta studenti un vismaz 3 maksas studenti.

Programmas ieņēmumu un izmaksu kopsavilkums

Tabulā 3.3.3.3. sasummēti programmas ieņēmumi, vadoties no studiju veida, valsts dotācijas un studiju maksas, un programmas izdevumi pie pašreizējā studentu skaita

3.3.3.3. tabula.

MSP “Socioloģija” izmaksu kopsavilkums.

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā	Izmaksas kopā
---------------	-----------------	-----------------------------------	------------------	---------------

PLK (budžets)	16	2445	39 120	41 888
PLK (maksa)		2350		
Kopā			39 120	41 888

Tabulā apskatāmie dati, parāda, ka studiju programmas rentabilitātes nodrošināšanai nepieciešams palielināt maksas studentu skaitu. Maksas studējošo skaita palielināšanai plānots aktīvāk strādāt pie mārketinga aktivitātēm reflektantu piesaistīšanai, skaidrojot studiju programmas saturu, apgūstamās prasmes un iespējas darba tirgū. Finansiālu atbalstu programmas attīstībai fakultāte var saņemt arī no LU Studiju kvalitātes pilnveides fonda.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Kursu docēšanu studiju programmā pamatā nodrošina vēlētais akadēmiskais personāls, atsevišķosursos piesaistot nozares profesionāļus. Analizējot mācībspēku kvalifikāciju redzams, ka visiem iesaistītajiem mācībspēkiem ir doktora grāds – programmā docē 3 profesori, 6 asociētie profesori, 4 docenti, 1 pētnieks ar doktora grādu un 2 nozares profesionāļi ar doktora grādu (studijuursos “Diskursa analīze” un “Mārketinga pētījumi un patērētāju uzvedība”). No visiem docētājiem tikai abi nozares profesionāļi nav LU ievēlēts personāls. Starpnozaru sadarbība tiek veicināta, programmā iesaistot Politikas zinātnes nodaļas, Komunikāciju studiju nodaļas un Antropoloģijas nodaļas docētājus. Dažādu jomu docētāju piesaiste ļauj veicināt starpdisciplināru pieeju socioloģijas jomā un nodrošināt EKI 7 līmenim un LKI 7 līmenim nepieciešamo starpnozaru sadarbību un zināšanas nozaru saskares jomās. Mācībspēku augstā kvalifikācija nozīmīgi palīdz sasniegt studiju rezultātus – doktora grāds apliecina padziļinātas zināšanas konkrētās nozarēs un jautājumos, kas ir nozīmīgi studiju rezultātu sasniegšanai konkrētajos docētajosursos; ilgstoša pieredze zinātniskajā un studiju darbā nodrošina augstu izpratni par augstākās izglītības lomu un funkcionēšanu, kas savukārt sekmē zinātnē balstītu studiju īstenošanu un zināšanu pārnesi no izpētes uz darbu ar studentiem.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Pārskata periodā studiju programmā ir notikušas būtiskas izmaiņas mācībspēku sastāvā – trīs profesori (divi no tiem tieši Socioloģijas nodaļā) ir devušies pensijā, savukārt darbu uzsākuši trīs jauni docenti (divi no tiem tieši Socioloģijas nodaļā). Tāpat pārskata periodā divi docenti ir kļuvuši

par asociētajiem profesoriem. Tas liecina par sabalansētu, veiksmīgu un pakāpenisku paaudžu nomaiņu, kas ļauj nodrošināt augstu kvalitāti un programmas ilgtspēju. Tāpat pārskata periodā ir panākts, ka visiem programmā iesaistītajiem mācībspēkiem (izņemot vienu radniecīgās jomas mācībspēku) ir doktora grādi, kas arī ir izšķiroši svarīgi augstas kvalitātes nodrošināšanai maģistra studiju līmenī.

Paaudžu nomaiņa ir ienesusi dažas korekcijas arī studiju saturā. Uz nākošo programmas akreditācijas periodu netiek pieteikts pensijā aizgājušo profesoru kurss "Pārnacionālā sabiedrības pārvaldība" un kurss "Politikas analīze". Pirmajā gadījumā ar globalizāciju un pārnacionālo pārvaldību saistītās tēmas tiek integrētas jaunajā kursā "Mūsdienu sociālās transformācijas un sociālās problēmas" un arī kursā "Ilgtspējīga attīstība". Otrajā gadījumā kurss dublē līdzīga nosaukuma un satura kursu bakalaura programmā un bakalaura programmas direktore uzstāja uz nepieciešamību šāda nosaukuma kursu docēt tieši bakalaura līmenī. Jaunu pasniedzēju ienākšana būtiski ļāvusi uzlabot kvalitāti kursā "Daudzdimensiju analīze sociālajās zinātnēs" un attīstīt jaunā veidā kursu "Mūsdienu sociālās teorijas" un izveidot pilnīgi jaunu kursu "Mūsdienu sociālās transformācijas un sociālās problēmas". Tas iespējams, pateicoties atbalstam virzīties uz lielāka apjoma kursu veidošanu programmas obligātajā (A) daļā, lai programmai vitāli būtiskajosursos nodrošinātu plašāku pasniedzēju iesaisti, kas savukārt ļautu nodrošināt lielāku mobilitāti un arī iespēju ņemt akadēmisko radošo atvaļinājumu pētnieciskās izcilības stiprināšanai. Līdz šim tas ir bijis maz iespējams tieši dēļ grūtībām nodrošināt mācībspēku aizvietojamību ilgstošas prombūtnes gadījumā. Jaunā mācībspēku paaudze arī strādā ar lielu entuziasmu, labi saprotas ar studējošajiem un sniedz jaunas izaugsmes jaudu programmai.

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju

programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Maģistra studiju programmas "Socioloģija" mācībspēku pamatbāze ir LU SZF Socioloģijas studiju nodaļa obligātās (A) daļas kursos un ar padziļinātu pētījumu metožu apgūšanu saistītajos obligātās izvēles (B) daļas kursos. Lai nodrošinātu plašāku obligātās (B) daļas izvēļu iespēju, pilnvērtīgāk izmantotu LU SZF intelektālo kapitālu un nodrošinātu maģistra līmenim nepieciešamās saisto jomu zināšanas, programmā tiek iesaistīti arī citu LU SZF nodaļu mācībspēki. Ņemot vērā, ka obligātās izvēles (B) daļas kursos 2. un 3. semestrī studenti izvēlas, balsojot no programmas piedāvājumā esošajiem, visi norādītie mācībspēki nekad nepiedalās programmas īstenošanā vienlaicīgi.

Mācībspēku savstarpējā sadarbība noris, pamatā izmantojot Socioloģijas studiju nodaļas sēdes kā sadarbības formu, kas ietver: regulāras diskusijas par mācību darba sasniegumiem un problēmām, akadēmiskā kalendāra apstiprināšana, maģistra darbu tematu apstiprināšana, studiju procesa un studiju rezultātu analīze. Arī studiju kursu savstarpējā sasaiste tiek pārrunāta nodaļas sēdēs, vai neformālās sarunās un e-pasta sarakstē. Kursos, kurus docē divi pasniedzēji (pārskata periodā kursos "Ilgtspējīga attīstība", "Migrācija un integrācija", "Daudzdimensiju analīze sociālajās zinātnēs"), satura īstenošanas un sadarbības plānošana notiek reģistrācijas nedēļā un ir intensīva visā kursa gaitā, lai nodrošinātu kursa satura integritāti. Komandmācīšanas darba pieeju plānots paplašināt nākošajā akreditācijas periodā. Līdzās citiem ieguvumiem, tā ļautu arī elastīgāk plānot akadēmiskos atvaļinājumus. Lai nodrošinātu saskaņotu pieeju studentu patstāvīgo darbu veikšanā, tiek izmantota LU piedāvātā Microsoft Office One Drive iespēja koplietojamam Excel failam, kurā katrs atzīmē plānotos datumus darbu iesniegšanai konkrētā kursā, lai tos varētu izplānot vienmērīgāk, neradot pārsoldzi studējošiem, ja visi darbi būtu jāiesniedz vienlaicīgi (piem., pēdējā semestra nedēļā vtml).

Studiju virziena "Socioloģija. Politoloģija. Antropoloģija" padome ir platforma plašākām stratēģiskām diskusijām par mācību satura attīstīšanu un studiju programmas pilnveidi. Studiju programmā ir iesaistīti arī citu LU SZF nodaļu docētāji, kas veicina mācībspēku sadarbību, viedokļu apmaiņu un bagātina studiju darba intelektuālo vidi. Tur pamatā sadarbība un komunikācija notiek starp mācībspēkiem un programmas vadītāju. Virziena padomē iesaistīto mācībspēku komunikācija un sadarbība ir tiešāka

Zinātniskajā darbā nozīmīgs sadarbības partneris ir LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūts. Sadarbības formas ir saistītas ar programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku zinātniskā darba veikšanu un šī darba rezultātu iesaisti docēto kursu saturā, gatavojot projektu pieteikumus, iesaistot pētniecības darbā studējošos, sasaistot mācību uzdevumus studiju kursos ar konkrētu pētījumu mērķiem un uzdevumiem, gatavojot publikācijas, rīkojot un piedaloties konferencēs. Sadarbība ar nozares profesionāļiem tiek stiprināta, iesaistot nozares profesionāļus kā vieslektorus atsevišķās lekcijās un atsevišķu kursu docēšanā.

LU SZF pārcelšanās uz Rakstu māju LU Akadēmiskajā centrā Torņkalnā 2023./2024. akadēmiskajā gadā pilnveidos sadarbību ar citu fakultāšu mācībspēkiem un zinātniskajiem institūtiem, kā arī sniegs modernākas studiju vides iespējas, tostarp ērtāku piekļuvi Latvijas Nacionālās bibliotēkas plašajam zinātniskās literatūras klāstam.

Raksturojot mācībspēku sadarbību ar studējošiem, nozīmīgākās sadarbības formas ir lekcijas, semināri, prakse, praktiskie darbi, grupas darbi, individuālās konsultācijas, individuālie mācību uzdevumi, noslēguma darbu vadīšana. Studiju programmā ir nelielas studējošo grupas (5-10 studējošie grupā otrajā semestrī, 15-20 studējošie grupā pirmajā un trešajā semestrī, kur finansiālu apsvērumu dēļ liela daļa lekciju tiek integrētas pirmā un otrā kursa studentiem kopā), kas ļauj

veidot individuālu pieeju katram studentam, īstenojot interaktīvas lekcijas (ir pietiekoši laika un iespēju katram uzdot precizējošus jautājumus un veidot diskusiju par mācību vielu), kā arī efektīvu darbu semināros (nelielā skaita dēļ katrs studējošais tiek pie vārda katrā seminārā). Pie neliela studējošo skaita ir iespējams katram attīstīt prasmi diskutēt un izteikt viedokli, aktīvi līdzdarboties studiju procesā. Dažos studijuursos tiek izmantots apla izkārtojums, sekmējot vienlīdzīgu dalībnieku izkārtojumu un stimulējot iesaisti dialogā. Individuāla sadarbība norisinās noslēguma darba izstrādē, kur ir izšķiroši svarīga veiksmīga darba zinātniskā vadītāja un maģistranta sastrādāšanās, izstrādājot maģistra darbu un gatavojoties tā aizstāvēšanai. Vidēji viens mācībspēks vada 1-2 maģistra darbu izstrādi, kas ņemot vērā mācībspēku noslodzi arī citu programmu īstenošanā un noslēguma dabu vadīšanā, veido samērīgu slodzi un ļauj darbu veikt augstā kvalitātē, ar nepieciešamo individuālo pieeju.

Pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī 2022./2023. akadēmiskā gada rudens semestrī programmā ir 15 studējošie, kā rezultātā kopējais mācībspēku skaits pret studentu skaitu ir apmēram 1 pret 1. Ņemot vērā tikai LU SZF ievēlētos mācībspēkus un nevis visos programmas saturā esošajos obligātās izvēles (B daļas)ursos iesaistītos, bet tikai studentu izvēlētajos 30kp robežās docētajos, mācībspēku skaits pret studentu skaitu ir mazāks – 1 pret 2,5.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	SOC MSP diploma pielikums.pdf	Diploma SOC MSP.pdf
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	SOC MSP statistikas dati.pdf	Statistics SOC MSP.pdf
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	SOC MSP izglītības standarts.pdf	Education standard SOC MSP.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	Kursu_kartejums SOC MSP.xlsx	Mapping of the study courses SOC MSP.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	SOC MSP plāns.pdf	Study plan SOC MSP.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	Sociologija_MSP_kursu_apraksti_LV.pdf	Study courses SOC MSP.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	SOC MSP apliecinājums 55. pants.edoc	Study field declaration SOC MSP.pdf

Diplomātija (45312)

Studiju virziens	<i>Socioloģija, politoloģija un antropoloģija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Diplomātija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	45312
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Toms</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Rostoks</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>toms.rostoks@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Asociētais profesors</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	29557994
Studiju programmas mērķis	<i>Sagatavot Latvijas sabiedrības, valsts un pašvaldību, kā arī privātā sektora vajadzībām akadēmiski izglītotus un kvalificētus diplomācijas speciālistus, kuri būs konkurētspējīgi darba tirgū.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ul style="list-style-type: none"> - nodrošināt diplomācijas, ārpolitikas un starptautisko attiecību teorijas un prakses nozīmīgāko sasniegumu īstenošanu studiju procesā; - piedāvāt studentiem padziļinātas zināšanas par diplomācijas vēsturiskajiem un teorētiskajiem aspektiem un nepieciešamajām prasmēm un iemaņām praktisko problēmu risināšanai; - izkopt studentu prasmi studiju procesā, izmantojot iegūtās teorētiskās zināšanas praktisko diplomācijas un starptautisko attiecību problēmu identificēšanā un analīzē; - sagatavot un attīstīt studentos zināšanas un prasmes, kas ļauj pēc studiju beigšanas kvalitatīvi darboties izvēlētajā specialitātē LR Ārlietu ministrijā un citās valsts pārvaldes iestādēs, starptautiskajās institūcijās un privātajā sektorā, kur nepieciešamas diplomācijas iemaņas; - īstenot diplomācijas maģistra studiju programmu atbilstoši Latvijas diplomācijas vajadzībām un reģionālajām prioritātēm (ES, NATO, ASV, Krievija); - nodrošināt studentos izpratni par diplomāta darbības daudzveidīgajiem aspektiem un par diplomācijas kā profesijas iespējām un ierobežojumiem.

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas.</p> <p>1. pārzina dažādus diplomātijas veidus, ārpolitiku un lēmumu pieņemšanu, starptautisko attiecību teorijas un aktualitātes, Latvijas iespējas Eiropas un pasaules politikā;</p> <p>2. pārzina un patstāvīgi pielieto sociālo zinātņu pētniecības metodes.</p> <p>Prasmes:</p> <p>3. analizē un kritiski izvērtē akadēmiskus tekstus diplomātijā, ārpolitikā un starptautiskajās attiecībās;</p> <p>4. kritiski izvērtē diplomātu darbu un attiecības ar sabiedrību;</p> <p>5. veido piemērotu pētījuma dizainu, izmanto atbilstošas pētnieciskās metodes, strādā patstāvīgi un komandā, komunicē pētījuma rezultātus rakstiski un mutiski latviešu un angļu valodā.</p> <p>Kompetence:</p> <p>6. izprot akadēmiskās ētikas jautājumus un pielieto tos praksē;</p> <p>7. kritiski izvērtē pētījumu rezultātus, piemērojas jaunām situācijām, attīsta idejas, vērtē citu darba rezultātus, uzklausa sava veikuma novērtējumu, sadarbojas ar citiem.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tām pielīdzināma augstākā izglītība politoloģijā. Bakalaura vai maģistra grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība sociālajās, humanitārajās, tiesību zinātnēs vai komerczinībās un iestājpārbaudījums. Bakalaura vai maģistra grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība citās izglītības tematiskajās grupās, darba pieredze valsts pārvaldē un iestājpārbaudījums.
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Sociālo zinātņu maģistra grāds politikas zinātnē
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Maģistra studiju programmas "Diplomātija" (turpmāk MSP "Diplomātija") divos parametros ir notikušas izmaiņas. Pirmkārt, mainās studiju programmas kods saskaņā ar izmaiņām Latvijas izglītības klasifikācijā atbilstoši izmaiņām Ministru kabineta noteikumos Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju", kas izdoti Rīgā 2017. gada 13. jūnijā. Līdz šim maģistra studiju programmai "Diplomātija" bija kods 45310 un tagad atbilstoši izmaiņām noteikumos, tam jābūt 45312. Otrkārt, mainās piešķiramā grāda nosaukums. Ja iepriekš MSP "Diplomātija" absolventiem tika piešķirts sociālo zinātņu maģistra grāds diplomātijā, tad jaunajā akreditācijas periodā studenti pēc programmas absolvēšanas iegūs Sociālo zinātņu maģistra grādu politikas zinātnē (skat. 3.1.1. tabulu). Savukārt tādos parametros kā virziens, programmas ilgums, valoda, uzturēšanas nosacījumi kopš iepriekšējās akreditācijas izmaiņas nav notikušas.

3.1.1. tabula. MSP "Diplomātija" izmaiņu pamatojums.

Programmas parametri	2013. gadā akreditētā studiju programma	Uz akreditāciju virzītā MSP "Diplomātija" studiju programma	Pamatojums
Piešķiramais grāds	Sociālo zinātņu maģistra grāds diplomātijā	Sociālo zinātņu maģistra grāds politikas zinātnē	Atbilstoši MK 2017. gada 13. jūnija noteikumiem Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju" un MK 2014. gada 13. maija noteikumiem Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu".
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	45310	45312	Atbilstoši MK 2017. gada 13. jūnija noteikumiem Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju".

Kopš iepriekšējās akreditācijas 2013. gadā ir ticis precizēts MSP "Diplomātija" mērķis, uzdevumi un

sasniedzami rezultāti, taču šīs izmaiņas ir bijušas galvenokārt precizējoša rakstura un nav fundamentāli mainījušas programmas mērķus, uzdevumus un sasniedzamos studiju rezultātus.

3.1.1.2. tabula. Izmaiņas MSP "Diplomātija" mērķos un uzdevumos

2013. gadā akreditētās studiju programmas "Diplomātija" mērķis	Uz akreditāciju virzītās MSP "Diplomātija" mērķis	Pamatojums
<p>Diplomātijas maģistra studiju programmas galvenais mērķis ir sagatavot Latvijas sabiedrības, valsts un pašvaldību, kā arī privātā sektora vajadzībām akadēmiski izglītotus un profesionāli kvalificētus diplomātijas speciālistus, kuri būs konkurētspējīgi darba tirgū. Pakārtots mērķis ir nostiprināt diplomātijas maģistra līmeņa studijas Latvijā. Maģistra studiju programmas „Diplomātija” realizācija palīdz veikt diplomātijas studiju pārneš uz Latviju, tādējādi sniedzot ieguldījumu ārējo attiecību pārvaldības kvalitātes uzlabošanā un analizē.</p>	<p>Maģistra studiju programmas "Diplomātija" mērķis ir sagatavot Latvijas sabiedrības, valsts un pašvaldību, kā arī privātā sektora vajadzībām akadēmiski izglītotus un kvalificētus diplomātijas speciālistus, kuri būs konkurētspējīgi darba tirgū.</p>	<p>Programmas mērķis precizēts 2021. gadā, pilnveidojot programmas sasniedzamos rezultātus.</p>
Akreditētās studiju programmas "Diplomātija" uzdevumi	Pilnveidotās studiju programmas "Diplomātija" uzdevumi	Pamatojums

<p>MSP "Diplomātija" uzdevumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nodrošināt diplomātijas teorijas un prakses nozīmīgāko sasniegumu īstenošanu studiju procesā, piedāvājot studentiem padziļinātas zināšanas par diplomātijas teorētiskajiem aspektiem un nepieciešamajām prasmēm un iemaņām praktisko problēmu risināšanai; - nodrošināt iespējas izkopt studentu prasmi studiju procesā, izmantojot iegūtās teorētiskās zināšanas praktisko diplomātijas un starptautisko attiecību problēmu identificēšanā un analīzē; - sagatavot un attīstīt studentos zināšanas un prasmes, kas ļauj pēc studiju beigšanas kvalitatīvi darboties izvēlētajā specialitātē LR Ārlietu ministrijā un citās valsts pārvaldes iestādēs, starptautiskajās institūcijās un privātajā sektorā, kur nepieciešamas diplomātijas iemaņas; - īstenot diplomātijas maģistra studiju programmu atbilstoši Latvijas diplomātijas vajadzībām un reģionālajām prioritātēm; - veidot studentos izpratni par diplomāta darbības daudzveidīgajiem aspektiem un par diplomātijas kā profesijas iespējām un ierobežojumiem. 	<p>MSP "Diplomātija" uzdevumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nodrošināt diplomātijas, ārpolitikas un starptautisko attiecību teorijas un prakses nozīmīgāko sasniegumu īstenošanu studiju procesā; - piedāvāt studentiem padziļinātas zināšanas par diplomātijas vēsturiskajiem un teorētiskajiem aspektiem un nepieciešamajām prasmēm un iemaņām praktisko problēmu risināšanai; - izkopt studentu prasmi studiju procesā, izmantojot iegūtās teorētiskās zināšanas praktisko diplomātijas un starptautisko attiecību problēmu identificēšanā un analīzē; - sagatavot un attīstīt studentos zināšanas un prasmes, kas ļauj pēc studiju beigšanas kvalitatīvi darboties izvēlētajā specialitātē LR Ārlietu ministrijā un citās valsts pārvaldes iestādēs, starptautiskajās institūcijās un privātajā sektorā, kur nepieciešamas diplomātijas iemaņas; - īstenot diplomātijas maģistra studiju programmu atbilstoši Latvijas diplomātijas vajadzībām un reģionālajām prioritātēm (ES, NATO, ASV, Krievija); - nodrošināt studentos izpratni par diplomāta darbības daudzveidīgajiem aspektiem un par diplomātijas kā profesijas iespējām un ierobežojumiem. 	<p>Programmas uzdevumi precizēti 2021. gadā, pilnveidojot programmas sasniedzamos rezultātus atbilstoši politikas zinātnes jaunākajiem sasniegumiem un īstenojot pāreju uz studentcentrētu izglītību.</p>
--	---	---

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

LU SZF kopš 2012. gada īsteno akadēmisko MSP "Diplomātija" (turpmāk – MSP "Diplomātija"). Šīs programmas piederību studiju virzienam "Socioloģija, politoloģija, antropoloģija" apliecina trīs argumenti. Pirmkārt, MSP "Diplomātija" piederību studiju virzienam nosaka tas, ka studiju programmas ietvaros tiek padziļināti aplūkoti viens no politikas zinātnes apakšvirzieniem – starptautiskā politika. Kā tas ticis norādīts Latvijas Nacionālā enciklopēdijas šķirklī, kur politikas zinātne ir definēta sekojoši: "Formāli politoloģija pieder pie sociālajām zinātnēm, vienlaikus saglabājot saikni arī ar humanitārajām zinātnēm. Galvenās politoloģijas apakšnozares ir politikas teorija, salīdzinošā politika, sabiedrības pārvalde un starptautiskā politika."^[1] Turpmākā argumentācija izriet no atziņas, ka MSP "Diplomātija" saturiski atbilst vienai no politikas zinātnes apakšnozarēm – starptautiskajai politikai. Savukārt starptautiskās politikas studiju pamatkomponenti ir starptautiskās attiecības, ārpolitika un diplomātija.

Otrkārt, saturiski raugoties, MSP "Diplomātija" piedāvā daudzus studiju kursus, kuru saturs pilnībā atbilst starptautiskās politikas apakšnozarei. Tai neapšaubāmi ir piederīgi sekojoši studiju kursi: Daudzpusējā diplomātija un starptautiskās organizācijas, Diplomātijas attīstības posmi, Aktuālās tēmas ES politikā, Latvija pasaules politikā, Lēmumu pieņemšana ārpolitikā, Publiskā diplomātija, Starpkultūru komunikācija diplomātijā, Starptautisko attiecību aktuālie jautājumi, Starptautiskās politikas teorijas, ASV un Eiropa: Salīdzinošā politika, institūcijas un sabiedrība, ASV ārpolitika: pagātne, mūsdienas, nākotne, Krievijas politika NVS un Baltijas valstīs, Krīzes un to pārvaldība starptautiskajā politikā, Mūsdienu diplomātijas aktualitātes, Nacionālās drošības izaicinājumi un risinājumi, Politisko sarunu stratēģija un taktika, Protokols un etiķete diplomātijas transformācijas laikmetā, Starptautisko ekonomisko attiecību politika, Starptautiskās attiecības un mediji (kopā 60 kp). MSP "Diplomātija" ir iekļauti arī citām sociālo zinātņu nozarēm un politikas zinātnei piederīgi kursi, tomēr starptautiskās politikas komponents šajā studiju programmā ir pārsvarā.

Treškārt, studijas MSP "Diplomātija" ietvaros ir vērsta uz padziļinātu zināšanu, prasmju un kompetences ieguvu par starptautiskajām attiecībām, ārpolitiku un diplomātiju. Programmas ietvaros tiek apgūtas sekojošas zināšanas: par svarīgākajām starptautiskās politikas teorijām; par starptautisko attiecību aktualitātēm; par ārpolitikas lēmumu pieņemšanu; par ES aktualitātēm; par daudzpusējo diplomātiju un starptautiskajām organizācijām (ieskaitot NATO); par diplomātijas vēsturi par politikas zinātnes apakšnozarēm: salīdzināmo politiku, publisko pārvaldi un starptautisko politiku; par mūsdienu diplomātijas aktuālajiem jautājumiem; par dažādiem diplomātijas veidiem; par diplomātisko protokolu un etiķeti; par nacionālo drošību un krīzēm starptautiskajā politikā; par Krievijas un ASV ārpolitiku; par starptautiskajām ekonomiskajām attiecībām un ekonomisko diplomātiju. Nosauktās tēmas atspoguļo gan nozīmīgākos starptautisko attiecību, ārpolitikas un diplomātijas studiju teorētiskos aspektus, gan arī Latvijas ārpolitikai nozīmīgākās tēmas un aktierus. Pakāpeniska studiju kursu apguve nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu. Studiju rezultāti ir savstarpēji saistīti, un studiju gaitā apgūst ne tikai zināšanas par diplomātiju, ārpolitiku un starptautisko politiku, bet arī iegūst nepieciešamās prasmes un kompetenci, kas tiek sagaidītas no MSP "Diplomātija" absolventiem.

MSP "Diplomātija" tiek uzņemti pretendenti, kuri ir ieguvuši vismaz bakalaura grādu vai otrā līmeņa profesionālo izglītību vai tai pielīdzināmu augstāko izglītību. Konkursa vērtējuma aprēķināšanas formula ir sekojoša: iestājpārbaudījums ($1 \times 1000 = 1000$). Minimālais punktu skaits iestājpārbaudījumā uzņemšanai ir 400 punkti. Bakalaura grādu vai otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību politikas zinātnē ieguvušie var piedalīties konkursā ar šādu vērtējuma aprēķināšanas formulu: vidējā svērtā atzīme ($60 \times 10 = 600$) + noslēguma pārbaudījumu kopējā (vai vidējā) atzīme ($40 \times 10 = 400$). Pretendentiem studijām MSP "Diplomātija" ir jāiesniedz arī dzīves gājuma apraksts (CV). Iestājpārbaudījums ar pretendentiem tiek organizēts pārrunu veidā par sekojošām tēmām: ja pretendents ir izstrādājis bakalaura darbu par starptautisko attiecību tēmu, tad pirmā sarunas daļa notiks par bakalaura darba tēmu un ar to saistītajiem secinājumiem; 2)

pretendenta zināšanas par starptautisko attiecību un diplomātijas teorētiskajiem un aktuālajiem jautājumiem (starptautisko attiecību teoriju aktualitātes, starptautisko attiecību prakses aktualitātes, diplomātijas transformācija); 3) pretendenta ieceres saistībā ar tēmu, par kuru varētu tikt izstrādāts maģistra darbs. Iestājpārrunu tēmas ļauj vispusīgi izvērtēt pretendentu esošās zināšanas par starptautisko attiecību, ārpolitikas un diplomātijas teorētiskajiem un praktiskajiem aspektiem, tādējādi ļaujot noskaidrot pretendentu sagatavotību studijām.

MSP "Diplomātija" īstenošanas ilgums ir 2 gadi pilna laika studijās. Nepilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē studijas netiek piedāvātas. Studiju ilgums ir optimāls, ļaujot studentiem studiju laikā aplūkot starptautisko attiecību, ārpolitikas un diplomātijas teorētiskos un empīriski-praktiskos aspektus. Ceturto studiju semestri studenti var pilnībā veltīt maģistra darba rakstīšanai (maģistra darba vērtība kredītpunktu izteiksmē ir 20 kp). Kopējais secinājums ir tāds, ka MSP "Diplomātija" atbilst studiju virzienam "Socioloģija, politoloģija, antropoloģija", jo programmas ietvaros piedāvātie kursi nodrošina starptautiskās politikas apakšnozares zināšanu pilnvērtīgu apguvi.

Maģistra studiju programmas "Diplomātija" nosaukums atbilst programmas saturam un programmu veidojošie parametri – kods, iegūstamais grāds, mērķi un uzdevumi, studiju rezultāti, kā arī uzņemšanas prasības, ir organiski saistīti un savstarpēji integrēti. Studiju programmas kods tiek noteikts saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju", kas izdoti Rīgā 2017. gada 13. jūnijā (prot. Nr. 30 18. §). Atbilstoši šiem noteikumiem pirmie cipari 45 nozīmē akadēmisko izglītību (maģistra grāds), kas īstenojama pēc bakalaura vai profesionālā bakalaura grāda ieguves. Atbilstoši prasībām studiju ilgums pilna laika studijās ir divi gadi. Pēdējie trīs koda cipari ir 312, kas atbilst izglītības tematiskajai grupai "Sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības", izglītības tematiskajai jomai "Sociālās un cilvēkrīcības zinātnes". Atbilstoši programmas nosaukumam un piederībai attiecīgajai izglītības programmu grupai un zinātņu nozarei, iegūstamais grāds ir maģistra grāds politikas zinātnē. Izglītības programmas līmenis atbilst EKI 7 līmenim un LKI 7 līmenim, atbilstoši šī kvalifikācijas līmeņa deskriptoriem un politikas zinātnes kā zinātnes nozares specifikai ir formulēti programmas mērķi, uzdevumi un studiju rezultāti, veidots studiju saturs.

[1] Ijabs, I. Politoloģija Latvijā. Nacionālā Enciklopēdija, 2021.
<https://enciklopedija.lv/skirklis/8486-politolo%C4%A3ija-Latvij%C4%81>

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

MSP "Diplomātija" fokusējas uz vienu specifisku politikas zinātnes apakšnozari. Raugoties no praktiskā viedokļa, ārpolitika un diplomātija ir spēlējusi ļoti nozīmīgu lomu Latvijas attīstībā gan pēc Pirmā pasaules kara, kad Latvija kļuva par suverēnu un starptautiski atzītu suverēnu valsti, gan arī pēc Padomju Savienības sabrukuma, kad ar diplomātijas un ārpolitikas palīdzību Latvija iesaistījās starptautiskajā sadarbībā un kļuva par ES un NATO dalībvalsti, tādējādi nostiprinot savu drošību un radot stabili pamatu ekonomiskajai attīstībai. Sekmīga un profesionāla ārpolitika un diplomātija ir būtisks priekšnosacījums pilnvērtīgai valsts attīstībai, jo diplomātija mūsdienās ir pāraugusi tās tradicionālo izpratni, kur diplomāts ir ārlietu ministrijas darbinieks, kurš pārstāv savas valsts intereses kādā citā valstī. Diplomātijas zināšanas un prasmes mūsdienās ir noderīgas ne tikai ārlietu ministrijas, bet arī citu ministriju un valsts iestāžu darbiniekiem, kuri regulāri iesaistās starpvalstu pārrunās. Diplomātijas zināšanas ir noderīgas arī lielo pašvaldību un uzņēmumu darbiniekiem, kuri

īsteno starptautisko sadarbību ar partneriem ārvalstīs. MSP "Diplomātija" ietvaros tiek īstenoti arī studiju kursi, kas orientēti uz starptautisko ekonomisko attiecību, ekonomiskās diplomātijas un sarunu vešanas prasmju apgūšanu. "Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam" definē formulē stratēģisko vīziju valsts attīstībai un identificē sasniedzamos mērķus. Daļa no mērķiem, kas definēti šajā stratēģiskās plānošanas dokumentā paredz arī labvēlīgas ārējās vides radīšanu un ārējā vidē atrodamo resursu izmantošanu, kas padarītu izvirzīto mērķu sasniegšanu iespējamu.^[1]

Studējošo, absolventu un darba devēju vērtējums ir būtisks MSP "Diplomātija" kvalitātes novērtējuma elements. Turpmākajos paragrāfos tiek sniegta informācija par studējošo, absolventu un darba devēju aptaujā, identificējot šo aptauju nozīmi studiju kvalitātes nodrošināšanā. Tiesa gan, ņemot vērā to, ka programmas studējošo skaits ir salīdzinoši neliels, gan programmas direktors, gan pasniedzēji var iegūt atgriezenisko saikni no studentiem arī neformālu pārrunu rezultātā.

Kas attiecas uz studējošo aptaujām, tad tās tiek veiktas dažādos studiju posmos. Iestājoties MSP "Diplomātija", atsevišķa aptauja tiek veikta uzsākot studijas, un tālāk aptaujas tiek veiktas katra semestra noslēgumā, studentiem sniedzot novērtējumu katram noklausītajam kursam. Atsevišķa aptauja tiek veikta 1. studiju kursa noslēgumā, studentiem sniedzot atgriezenisko saiti par pirmā studiju gada pieredzi. Savukārt studiju programmas noslēgumā tiek veikta aptauja, kurā studenti novērtē studiju pieredzi programmā divu gadu garumā. Aptaujāti tiek arī tie studenti, kuri izvēlas studijas neturpināt. Šajā gadījumā pie eksmatrikulācijas tiek aizpildīta anketa, kurā tiek sniegtas ziņas par eksmatrikulācijas iemesliem. Ņemot vērā to, ka lielākā daļa studējošo maģistra studiju laikā paralēli studijām arī strādā, tad visbiežāk iemesls studiju neturpināšanai ir tieši nespēja apvienot studijas ar darba pienākumu veikšanu. Visu aptauju rezultāti ir pieejami studiju programmas direktoram. Tā kā šīs sadaļas apjoms ir ierobežots, tad turpmākajos paragrāfos lielākā uzmanība tiek pievērsta 2021. gadā veiktās absolventu aptaujas rezultātu analīzei. Studējošo aptauju rezultāti tiek aplūkoti vispārīgātā veidā, savukārt darba devēju aptaujas rezultāti tiek aplūkoti pie studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" analīzes. Ņemot vērā, ka ir virkne darba devēju, kuri nodarbina ne tikai MSP "Diplomātija" absolventus, bet arī BSP "Politikas zinātne" un MSP "Politikas zinātne" (un iespējams arī vairāku līmeņu socioloģijas studiju programmu) absolventus, tad darba devēju aptaujas rezultātus nav iespējams attiecināt tikai uz vienu konkrētu studiju programmu.

Izvērtējot studējošo aptauju rezultātus par pēdējiem sešiem gadiem, iezīmējas trīs studentu skatījumā nozīmīgas tēmas. Pirmkārt, pārskata perioda sākumā studējošie bija atzīmējuši, ka virknē studiju kursu pasniedzēji nepilnīgi izmantoja Moodle iespējas, tomēr pakāpeniski šie sarežģījumi ir tikuši atrisināti, un jo īpaši Covid-19 pandēmijas laikā pasniedzēji ir aktīvāk izmantojuši virtuālo studiju vidi. Otrkārt, studenti ir bijuši samērā kritiski attiecībā pret studiju kursu piedāvājumu, atzīmējot, ka studiju kursu piedāvājumu vajadzētu paplašināt. Studējošo preferences ir tikušas ņemtas vērā, kā rezultātā studiju kursu piedāvājumā ir tikuši iekļauti sekojoši jauni kursi "ASV ārpolitika: pagātne, mūsdienas, nākotne", "Nacionālās drošības izaicinājumi un risinājumi", "Starptautiskās attiecības un mediji", "Digitālā politiskā komunikācija" un "Politisko risku vadība". Ņemot vērā Krievijas ārpolitikas nozīmes palielināšanos, ir ticis palielināts studiju kursa "Krievijas politika NVS un Baltijas valstīs" no 2 uz 4 kredītpunktiem. Treškārt, pārskata perioda sākumā studējošie bija samērā kritiski par iespējām savienot studijas un darbu. Kad 2012. gadā tika uzņemti pirmie MSP "Diplomātija" studenti, tad nodarbības tika organizētas darba dienu vakaros. Tā kā studējošie vairākkārt bija izteikuši vēlmi studēt nedēļu nogalēs, tad sākot no 2018. gada studijas tiek organizētas divu darba dienu vakaros (parasti ceturtdiena un piektdiena) un sestdienās (no 09:00 līdz 16:00). Gatavojoties lēmuma par studiju procesa reorganizāciju pieņemšanai, tika veikta BSP "Politikas zinātne", lai noskaidrotu, vai studējošie labprātāk studētu darba dienu vakaros vai nedēļas nogalēs (divi darba dienu vakari un sestdienas). Vairums studējošo deva priekšroku

studijām nedēļu nogalēs, un izvēle tika izdarīta par labu šim risinājumam. Rezumējot, studējošo viedoklis par programmas realizācijas gaitu tiek noskaidrots dažādos veidos, un iespēju robežās tas tiek ņemts vērā ar mērķi uzlabot studiju procesu.

Lai iegūtu labāku priekšstatu par MSP “Diplomātija” absolventu viedokli par studiju programmu, 2021. gada nogalē tika veikta absolventu aptauja. Šajā studiju programmā nav valsts budžeta vietas, tāpēc programmas absolventu skaits ir neliels, un tas lielā mērā izskaidro salīdzinoši nelielo respondentu skaitu, proti, anketas aizpildīja 14 respondenti. Lai arī aptaujāto absolventu skaits ir neliels, tomēr turpmākajos paragrāfos tiek aplūkoti nozīmīgākie absolventu aptaujas rezultāti, tomēr analizē netiek izmantotas tabulas vai grafiki. Informācija par absolventu sniegtajām atbildēm tiek sniegta procentuālā izteiksmē, lai rezultāti būtu salīdzināmi ar citu studiju programmu absolventu aptauju rezultātiem. Kopumā 93% respondentu ir apmierināti, ka izvēlējās šo programmu (atbilžu variantu “pilnībā piekrītu” un “drīzāk piekrītu” summa). Tāpat arī 93% respondentu kopējais iespaids par programmas kvalitāti ir labs. 79% aptaujāto piekrīt, ka studiju gaitā viņiem bija iespēja apspriest nozares jaunākās tendences un sasniegumus. Tāpat 79% no respondentiem studijas MSP “Diplomātija” ieteiktu arī citiem, un 79% respondentu uzskata, ka programmas ietvaros apgūtās zināšanas viņus sagatavoja darba tirgum. 93% respondentu piekrīt, ka studiju process ietekmēja viņu personību, veicinot to īpašību attīstību, kas vēlāk noderēja, iekļaujoties darba tirgū. Būtiski, ka 93% respondentu uzskata, ka iegūtā izglītība sekmēja viņu nodarbinātību. 79% respondentu darbā pielieto studiju laikā iegūtās zināšanas, un 79% respondentu ir strādājuši algotu darbu ar apgūto studiju programmu saistītā nozarē.

Diezgan augstu ir tikušas novērtētas programmas ietvaros apgūtās zināšanas, proti, 93% respondentu programmā apgūtās teorētiskās zināšanas novērtē kā labas vai ļoti labas. Savukārt studiju gaitā apgūtās praktiskās zināšanas kā labas vai ļoti labas novērtēja 64% respondentu (un 21% respondentu tās novērtēja kā viduvējas). 86% respondentu uzskata, ka MSP “Diplomātija” ir veicinājusi viņu prasmi pagūt jaunas iemaņas, bet 79% respondentu domā, ka programma ir palīdzējusi viņiem identificēt un risināt problēmas. 100% respondentu uzskata, ka studijas ir veicinājušas viņu prasmi sameklēt un apstrādāt informāciju, kā arī 86% no respondentiem ir atzinuši, ka studijas ir viņiem palīdzējušas attīstīt prasmi pieņemt lēmumus un tos pamatot.

Absolventu aptauja sniedz arī informāciju par MSP “Diplomātija” absolventu nodarbinātību. 79% aptaujāto absolventu ir strādājuši algotu darbu ar studiju programmu saistītā nozarē, un tie, kuri nav strādājuši algotu darbu ar studiju programmu saistītajā nozarē, to nav darījuši nevis tāpēc, ka nevar atrast darbu, bet gan citu iemeslu dēļ. Jāatzīmē, ka 71% absolventu, kuri strādā algotu darbu ar studiju programmu saistītā nozarē, to dara valsts pārvaldē, un tas kopumā atbilst studiju programmā piedāvāto studiju kursu klāstam un saturam.

Kopējais secinājums par MSP “Diplomātija” ekonomisko un sociālo pamatojumu ir tāds, ka šāda programma ir nepieciešama, izejot no valsts pārvaldes nepieciešamības pēc augsti kvalificētiem darbiniekiem ar padziļinātām zināšanām starptautiskajās attiecībās, ārpolitikā un diplomātijā. Liela daļa respondentu strādā nozarē, kuras ietvaros ir ieguvuši izglītību. Absolventu aptaujas rezultāti norāda arī uz to, ka kopējais apmierinātības ar studijām līmenis ir augsts.

[1] Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam. Pārresoru koordinācijas centrs, 2020. https://pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/NAP2027_apstiprin%C4%81ts%20Saeim%C4%81_1.pdf

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

MSP "Diplomātija" pārskata periodā kopš 2012. gada ir tikusi īstenota tikai pilna laika klātienes (PLK) studiju formātā. Studējošo skaits programmā pārskata periodā ir bijis diezgan stabils, svārstoties aptuveni 20 studentu robežās. Jāatzīmē, ka arī Covid-19 pandēmijas laikā studentu skaits būtiski nav samazinājies. Studējošo piesaiste MSP "Diplomātija" varētu uzlaboties tuvāko gadu laikā, kad LU SZF 2023. gadā pārcelsies uz jaunām telpām Torņakalnā, kad tiks uzsākta un pabeigta "Rakstu mājas" būvniecība. Atraktīvāka studiju vide varētu piesaistīt lielāku skaitu studējošo, kurus būtu iespējams piesaistīt ne tikai ar studiju programmas kvalitāti un pasniedzējiem, bet arī ar pievilcīgāku studiju vidi.

3.1.4.1. tabula. Statistikas dati par studējošajiem akadēmiskajā maģistra studiju programmā "Diplomātija" – imatrikulēto un studējošo studentu sadalījums par gadiem.

Pārskata periods (dati uz 1. oktobri)	Imatrikulēti			Studējošie					
	Kopā	No kopējā imatrikulēto skaita		Kopā	Studiju gadi		No kopējā studējošo skaita		Atskaitīti (atbilsts no iepriekšējā gada 30. augusta līdz pārskata gada 1. oktobrim)
		budž.	maks.		1	2	budž.	maks.	
2021	14	0	14	20	13	7	0	20	6
2020	6	0	6	18	8	10	0	18	1
2019	13	0	13	19	11	8	0	19	6
2018	5	0	5	20	9	11	0	20	4
2017	13	0	13	21	16	5	0	21	5
2016	5	0	5	21	6	15	1	20	10
2015	13	1	12	36	16	20	1	35	8

LU SZF ir ticis ieguldīts liels darbs, lai piesaistītu studentus fakultātes ietvaros īstenotajām studiju programmām, un zināmā mērā no šīm aktivitātēm iegūst arī MSP "Diplomātija". Agrāk šie centieni pārsvarā fokusējās uz LU SZF Atvērto dienu organizēšanu, un studiju programmas direktora centieniem operatīvi sniegt atbildes uz interesentu jautājumiem par interesējošo programmu, kas tiek iesūtīti ar e-pasta starpniecību. LU SZF Atvērto durvju diena ir tikusi organizēta arī Covid-19 pandēmijas laikā, kad 2020. un 2021. gadā tā tika organizēta attālināti, tādējādi nodrošinot lielākas iespējas piedalīties arī tiem interesentiem, kuri dzīvo ārpus Rīgas vai pandēmijas apstākļu ietekmē izvēlējās uzturēties mājās. Tomēr Atvērto durvju dienu un arī citus LU SZF rīkotos studiju programmu popularizēšanas pasākumus pārsvarā apmeklē vidusskolu vecāko klašu skolēni, kuri meklē piemērotāko studiju programmu, tāpēc šo pasākumu ietekme uz bakalaura programmu absolventu piesaistīšanu MSP "Diplomātija" ir ierobežota.

3.1.4.1. tabulā atrodama informācija iekļauj informāciju par studējošo atbirumu studiju laikā. Galvenie atbiruma iemesli ir zināmi un tie tiek noskaidroti, studentiem aizpildot īpašu šim nolūkam domātu veidlapu, kas tiek pievienota iesniegumam par eksmatrikulāciju, vai pārrunājot eksmatrikulācijas iemeslus klātienē konsultācijas ietvaros. Pirmkārt, ir atsevišķi studējošie, kuriem, iestājoties MSP “Diplomātija”, ir nepilnīgs priekšstats par studiju kopējo ievirzi un saturu, un eksmatrikulējoties tas arī tiek norādīts kā galvenais iemesls. Otrkārt, nozīmīgākais eksmatrikulācijas iemesls ir personiski apsvērumi vai nespēja savienot studijas ar algotu darbu. Lai arī šajā jautājumā nav pieejami precīzi dati, tomēr var pieņemt, ka lielākā daļa studentu strādā, jo valsts apmaksātu budžeta vietu programmā nav, un visi studenti studē par saviem līdzekļiem. Lai arī absolventu aptaujas norāda uz to, ka apmierinātība ar studiju programmas kvalitāti ir augsta, tomēr daļai no studentiem augstās prasības un lielā studiju slodze var izrādīties nepārvarams šķērslis. Treškārt, ir grūti spriest par Covid-19 pandēmijas ietekmi uz studentu atbirumu. No vienas puses, 2020. gadā no programmas eksmatrikulējās tikai 1 students, bet 2021. gadā tie bija veseli 6 studenti. Pārrunas ar studentiem liecina par to, ka pāreja uz attālinātajām studijām vismaz sākotnēji veicināja studentu palikšanu programmā (pandēmijas laikā daudziem studentiem strauji pieauga darba apjoms darba vietās, kurās tie strādāja), taču salīdzinoši augstā atbiruma 2021. gadā iemesls varētu būt valdības un LU prasības attiecībā uz obligāto vakcinēšanos, lai apmeklētu studijas klātienē. Arī 2021/2022. akadēmiskā gada turpinājumā pāreja uz attālinātajām studijām varēja mazināt studentu interesi par studiju procesa turpināšanu.

3.1.4.2. tabula. Statistikas dati par studējošajiem akadēmiskajā maģistra studiju programmā “Diplomātija” – grādu vai kvalifikāciju ieguvušo studentu sadalījums pa gadiem.

Pārskata periods (dati uz 1. oktobri)	Studiju forma un valoda	Grādu vai kvalifikāciju ieguvuši		
		Kopā	No kopējā grādu vai kvalifikāciju ieguvušo skaita	
			budž.	maks.
2021	PL, latviešu	6	0	6
2020	PL, latviešu	6	0	6
2019	PL, latviešu	9	0	9
2018	PL, latviešu	4	0	4
2017	PL, latviešu	9	1	8
2016	PL, latviešu	10	0	10
2015	PL, latviešu	13	0	13

Pārskata perioda ietvaros MSP “Diplomātija” studenti ir izmantojuši piedāvātās Erasmus+ apmaiņas iespējas, vidēji 1 studentam ik studiju gadu dodoties apmaiņā (skat. 3.1.4.3. tabulu). Apmaiņas studiju iespējas uzlabo programmas pievilcību. Kopumā laika posmā no 2013. gada rudens semestra līdz 2022. gada pavasara semestrim Erasmus+ apmaiņas iespējas ir izmantojuši 10 studenti. Diemžēl, par ienākošo mobilitāti nav precīzu ziņu, jo visi ienākošie studenti tiek reģistrēti MSP “Politikas zinātne, kur pārskata periodā piedalījušies kopumā 72 ārvalstu studenti. Var pieņemt, ka daļa no šiem studentiem ir apmeklējuši arī MSP “Diplomātija” kursus, kas tie piedāvāti angļu valodā, tomēr precīzu datu par šādu studentu skaitu nav.

3.1.4.3. tabula. MSP "Diplomātija" studējošo skaits, kuri ir izmantojuši iespēju piedalīties Erasmus+ apmaiņas programmā 2015-2022.

	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Austrija						1	
Ungārija					2		
Itālija	1						
Čehija		1					
Kopā programmā	1	1	0	0	2	1	0

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Atbilstoši 2014.gada 13.maija Ministru kabineta noteikumiem Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" 20. pantam, maģistra studiju programmas obligātajā daļā, izņemot maģistra darba izstrādi, ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēti un teorētisko atziņu aprobāciju zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā ne mazāk kā 12 kp apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 40 kp, un ne mazāk kā 24 kp apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 80 kp.

MSP "Diplomātija" nozares pamatnostādņēm, principiem, struktūrai un metodoloģijai programmas obligātajā daļā paredzēti 28 kp: Daudzpusējā diplomātija un starptautiskās organizācijas, Diplomātijas attīstības posmi, Aktuālās tēmas ES politikā, Latvija pasaules politikā, Lēmumu pieņemšana ārpolitikā, Publiskā diplomātija, Starpkultūru komunikācija diplomātijā, Starptautisko attiecību aktuālie jautājumi, Starptautisko attiecību teorijas. Nozares kursiem programmas ierobežotās izvēles daļā paredzēts, ka studentiem būs iespēja izvēlēties no kursu piedāvājuma, kas sastāda kopumā 40 kp: ASV un Eiropa: salīdzinošā politika, institūcijas un sabiedrība, ASV ārpolitika:

pagātne, mūsdienas, nākotne, Krievijas politika NVS un Baltijas valstīs, Krīzes un to pārvaldība starptautiskajā politikā, Mūsdienu diplomātijas aktualitātes, Nacionālās drošības izaicinājumi un risinājumi, Politikas teorijas pamatjautājumi, Politiskais process Latvijā, Politisko sarunu stratēģija un taktika, Protokols un etiķete diplomātijas transformācijas laikmetā, Starptautisko ekonomisko attiecību politika, Starptautiskās attiecības un mediji, Digitālā politiskā komunikācija, Politisko risku vadība.

Struktūras ziņā studiju programma sastāv no 3 daļām: obligātās A daļas 56 kp apjomā, ieskaitot maģistra darbu 20 kp apjomā, B daļas ierobežotās izvēles kursiem 22 kp apjomā un C daļas brīvās izvēles kursiem 2 kp apjomā. Saskaņojot izvēli ar programmas direktoru, studenti var apgūt studiju kursus no citām LU ietvaros īstenotajām programmām, un šie kursi var tikt pielīdzināti MSP "Diplomātija" B daļā.

Studiju kursu saturs tiek regulāri pārskatīts, studiju apraksti tiek regulāri atjaunināti. Programmas vadītājam ir pieejami studentu nodrošinātie studiju kursu novērtējumi katra semestra noslēgumā, kas ļauj iegūt atgriezenisko saikni no studentiem par katru studiju kursu. Pēc MSP "Diplomātija" pabeigšanas studenti aizpilda anketu ar jautājumiem par apmierinātību ar studiju programmu kopumā. Covid-19 pandēmijas apstākļos vairākkārt tika organizētas studējošo aptaujas ar mērķi noskaidrot, vai studenti sarežģītajos apstākļos priekšroku dod studijām klātienē vai attālināti. Aptauju rezultāti liecināja, ka programmas studenti deva priekšroku attālinātām studijām, un studentu vēlmes tika ņemtas vērā organizējot studiju procesu pandēmijas apstākļos.

MSP "Diplomātija" tiek īstenota, dažādiem studiju kursiem sniedzot ieguldījumu dažādu studiju programmas mērķu sasniegšanā, kas ļauj programmā studējošajiem sasniegt studiju rezultātus: zināšanas, prasmes, kompetenci. Lielākā daļa studiju kursu nodrošina specifisku starptautisko attiecību, ārpolitikas un diplomātijas zināšanu apguvi, taču studiju kursi studentiem ļauj iegūt nepieciešamās prasmes, attiecībā uz zināšanu pielietošanu pētnieciskajā un profesionālajā darbībā. Studiju laikā studenti iegūsta arī vērā ņemamu kompetenci, iegūstot izpratni par diplomātu un starptautisko attiecību analītiķu profesionālo darbību un atbildību sabiedrības priekšā. Studiju rezultātu kartēšanas kopsavilkums atrodams pielikumā. Tas apliecina, ka dažādas zināšanas, prasmes un kompetence tiek vienmērīgi apgūtas studiju gaitā.

MSP "Diplomātija" piedāvā plašu starptautiskās politikas nozarei piederīgu studiju kursu piedāvājumu ar uzsvaru uz diplomātijas nozīmi starptautisko attiecību organizēšanā un dažādiem diplomātijas veidiem. Programmas saturs iedalās divās daļās. Pirmā daļa (A daļas kursi) ir visiem studējošajiem kopīgi, un to apguve ir obligāta. Programmas A daļā ir iekļauti kursi, kas fokusējas uz starptautisko attiecību, ārpolitikas un diplomātijas nozīmīgāko teorētisko un atsevišķu praktisko aspektu analīzi. Otrā daļa ir obligātās izvēles daļa (B daļas kursi), kas paredz tālāku padziļinātu zināšanu apguvi par dažādiem starptautisko attiecību, diplomātijas un ārpolitikas jautājumiem. Programmas B daļā ir iekļauti studiju kursi, kas vērsti uz Latvijai nozīmīgu starptautisko aktieru – ASV un Krievijas – ārpolitikas analīzi. MSP "Diplomātija" ietvaros nav paredzēti atsevišķi studiju moduļi, kam par iemeslu ir salīdzinoši neliels studentu skaits programmā. Tomēr studenti, kuriem ir specifiskas akadēmiskās un pētnieciskās intereses, piem., ASV ārpolitika, Krievijas ārpolitika, ES ārpolitika, diplomātijas transformācija mūsdienās, ekonomiskā diplomātija, daudzpusējā diplomātija ES vai NATO ietvaros, var specializēties viņus interesējošajos jautājumos ar pētniecisko darbu, kas tiek rakstīti atsevišķu studiju kursu ietvaros, palīdzību un izvēloties maģistra darba tēmu, kas tiem šķiet interesanta no akadēmiskā vai profesionālā viedokļa.

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades

jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

Atbilstoši 2014.gada 13.maija Ministru kabineta noteikumiem Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" 20. pantam, maģistra studiju programmas obligātajā daļā, izņemot maģistra darba izstrādi, ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēti un teorētisko atziņu aprobāciju zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā ne mazāk kā 12 kredītpunktu apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 40 kredītpunktu, un ne mazāk kā 24 kredītpunktu apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 80 kredītpunktu.

MSP "Diplomātija" nozares pamatnostādņēm, principiem, struktūrai un metodoloģijai programmas obligātajā A daļā paredzēti 36 kp, kurus veido sekojoši studiju kursi: Daudzpusējā diplomātija un starptautiskās organizācijas, Diplomātijas attīstības posmi, Aktuālās tēmas ES politikā, Latvija pasaules politikā, Lēmumu pieņemšana ārpolitikā, Publiskā diplomātija, Starpkultūru komunikācija diplomātijā, Pētījumu uzbūve un veikšana, Starptautisko attiecību aktuālie jautājumi, Starptautisko attiecību teorijas. Nozares kursiem programmas ierobežotās izvēles B daļā studējošajiem ir jāiegūst 22 kp. Izvēle ir jāizdara no šāda piedāvājuma 38 kp apjomā: ASV un Eiropa: salīdzinošā politika, institūcijas un sabiedrība, ASV ārpolitika: pagātne, mūsdienas, nākotne, Krievijas politika NVS un Baltijas valstīs, Krīzes un to pārvaldība starptautiskajā politikā, Mūsdienu diplomātijas aktualitātes, Nacionālās drošības izaicinājumi un risinājumi, Politikas teorijas pamatjautājumi, Politiskais process Latvijā, Politisko sarunu stratēģija un taktika, Protokols un etiķete diplomātijas transformācijas laikmetā, Starptautisko ekonomisko attiecību politika, Starptautiskās attiecības un mediji, Digitālā politiskā komunikācija, Politisko risku vadība. Rezumējot, MSP "Diplomātijas absolventi iegūst Sociālo zinātņu maģistra grādu politikas zinātnē, un programmā iekļautie A daļas un B daļas kursi atbilst starptautiskās politikas apakšnozarei, kurā ietilpst ārpolitikas un diplomātijas jautājumi.

Minētos kursus docē mācībspēki, kuru akadēmiskā un profesionālā sagatavotība ir piemērota šādu funkciju pildīšanai, proti, programmas īstenošanā lielākoties ir iesaistīti mācībspēki, kuri ir vai nu ieguvuši doktora grādu politikas zinātnē vai kuri ir nozares profesionāļi. Plašāks mācībspēku kompetences apraksts ir redzams 3.4.1.sadaļā un dzīves gājuma aprakstos 10. pielikumā.

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

MSP "Diplomātija" tiek īstenota pilna laika klātienes studiju veidā 2 gadu jeb 4 semestru ietvaros. Kursi tiek piedāvāti secīgi, studentiem vispirms apgūstot starptautisko attiecību, ārpolitikas un diplomātijas pamatjautājumus un vēlāk nostiprinot un padziļinot savas zināšanas ar specializēto programmas B daļas kursu palīdzību. Liela uzmanība studiju procesa organizēšanā ir tikusi pievērsta jautājuma par to, kā salāgot studentu daudzveidīgās iepriekšējo studiju pieredzes. MSP "Diplomātija" studijas kopš studiju programmas izveidošanas ir izvēlējušies studenti ar ļoti atšķirīgu

iepriekšējo izglītību, un studentu iepriekšējā izglītība ir bijusi politikas zinātne, vēsture, Āzijas studijas, ekonomika, kā arī bakalaura izglītība, kas iegūta Latvijā vai ārvalstīs citā sociālo, humanitāro vai dabas zinātņu nozarē. Uzsākot studijas, studentu sagatavotības līmenis ir ļoti atšķirīgs. Lai palīdzētu studiju procesu uzsākt studentiem, kuru iepriekšējā izglītība nav bijusi politikas zinātne vai starptautiskās attiecības, studentiem tiek piedāvāts apgūt studiju kursu "Politikas teorijas pamatjautājumi", kura ietvaros studējošie tiek iepazīstināti ar dažādām politikas zinātnes apakšnozarēm un to ietvaros pastāvošajām nozīmīgākajām teorētiskajām pieejām. Šis ir intensīvs studiju kurss, kas tiek docēts pirmajā studiju nedēļā, nodarbībām notiekot katru dienu. Šo studiju kursu docē vairāki pasniedzēji, no kuriem katrs pārstāv savu politikas zinātnes apakšnozari.

Pārskata perioda laikā ir notikušas būtiskas pārmaiņas studiju procesa organizācijā. Uzsākot īstenot MSP "Diplomātija" 2012. gadā, studiju process tika organizēts tieši tāpat kā MSP "Politikas zinātne" ietvaros, proti, nodarbības notika darba dienu vēlās pēcpusdienās un vakaros, atsevišķos gadījumos nodarbības ieplānojot arī sestdienās. Izvērtējot studentu sniegto atgriezenisko saikni par studiju procesu un veicot apjomīgu bakalaura studiju programmas "Politikas zinātne" 2. un 3. kursa studentu aptauju par vēlamu maģistra studiju formu (šie studenti perspektīvā varētu izvēlēties studijas MSP "Diplomātija" programmā), tika noskaidrots, ka studenti labprāt izvēlētos sekojošu studiju organizācijas formu: studijas divu darbdienu vakaros un sestdienās. Studentu vēlmes tika ņemtas vērā, un pāreja uz šādu studiju organizācijas formu tika ieviestas, sākot ar 2017. gadu.

MSP "Diplomātija" kursu ietvaros tiek izmantotas daudzveidīgas studiju metodes, kas ļauj sasniegt programmas mērķus un nodrošina to, ka studiju gaitā studenti apgūst ieplānotās zināšanas, prasmes un kompetenci. Pirmkārt, katrā kursā paredzēta lekciju un semināru daļa. Semināri galvenokārt izmanto studentu vadītu diskusijas un balstās studentu vadītās mācīšanās procesa principos, ar katru studiju līmeni, paaugstinot studentu lomu un iesaistes formas.

Otrkārt, liela nozīme ir studentu patstāvīgajam darbam, gatavojoties semināru nodarbībām un gatavojot kursu ietvaros ieplānotos rakstiskos uzdevumus. Uz katru nodarbību, ieskaitot lekcijas, ir sagatavots apgūstamās literatūras minimums un piedāvāti uzdevumi, kas lekcijās un semināros ļauj nevis vienkārši sniegt informāciju, bet gan to analizēt un diskutēt par kursu ietvaros aplūkojamajām tēmām.

Treškārt, teorētiskā pieeja tiek kombinēta ar tās praktisko pielietojumu, proti, studiju gaitā studējošie apgūst ne tikai zināšanas, bet arī prasmes un iemaņas, kas ļauj labāk sagatavoties darba tirgum. Atsevišķu kursu un vieslekciju docēšanai tiek pieaicināti nozares un darba devēju pārstāvji, piem., kursu "Protokols un etiķete diplomātijas transformācijas laikmetā" docē lektore, kura ikdienā profesionālā līmenī nodarbojas ar šiem jautājumiem. Arī pasniedzēja, kura docē kursu "Politisko sarunu stratēģija un taktika" ilgstoši ir darbojusies Baltijas valstu trīspusējās sadarbības formātā un kurai līdz ar to ir praktiska pieredze starptautisko un politisko sarunu vešanā. Divus studiju kursus "Daudzpusējā diplomātija un starptautiskās organizācijas" un "Mūsdienu diplomātijas aktualitātes" docē pasniedzējs, kurš ir strādājis Latvijas Republikas Ārlietu ministrijā.

Ceturtkārt, vairumā piedāvāto kursu studentiem papildus kursa saturam ir jāveic patstāvīgi nelieli pētījumi – prezentācijas, esejas, referāti, kas ļauj studentiem pašiem izvēlēties tēmas, kuru tie vēlas pamatīgāk izpētīt, vienlaikus ļaujot studentiem pašiem uzņemties iniciatīvu. Vairākosursos studentiem ir iespējams izvēlēties datumu, uz kuru tie sagatavos un prezentēs savu pētniecisko projektu, kas ļauj vienmērīgāk saplānot noslodzi visa semestra garumā. Lielā daļā studiju kursu studenti prezentē savus pētnieciskos projektus, saņemot atgriezenisko saiti no pasniedzēja un no citiem studentiem. Gatavība vērtēt citu cilvēku darbu un uzklaut sava darba vērtējumu un kritiku ir viens no studiju sasniedzamajiem rādītājiem.

MSP "Diplomātija" īstenošana ir balstīta studentcentrētā pieejā, un programmas īstenošana notiek, izejot no sekojošiem principiem: pasniedzēji ņem vērā un respektē studentus un viņu daudzveidīgās

pieejas studiju procesam; pasniedzēji iespēju robežās īsteno kursus dažādos veidos, ja šāda iespēja pastāv; pasniedzēji izmanto daudzveidīgas pedagoģiskās metodes; atbalsta studentu patstāvību studiju procesā, vienlaikus nodrošinot atbalstu, kad tas nepieciešams; ar cieņu izturas pret studējošajiem; ir izveidotas iespējas un procedūras, lai studenti varētu iesniegt sūdzības.^[1] Pasniedzējiem ir būtiski pārzināt studentcentrētas pieejas pamatus un pārzināt pārbaudes un eksaminācijas metodes, kas katrā augstākās izglītības iestādē var būt nedaudz atšķirīgas. Pasniedzēji arī nodrošina to, ka kritēriji vērtējumam izlikšanai ir iepriekš pārrunāti ar studentiem un ir publiski pieejami e-studiju vidē (Moodle). Ņemot vērā to, ka uzsvars uz studentcentrētu pieeju augstākās izglītības īstenošanā ir pakāpeniski palielinājies Latvijā kopš 2018. gada, tad šīs pieejas īstenošana nebūtu iespējama bez ievērojamām pārmaiņām studiju kursu aprakstos, kas tikusi pārveidoti un papildināti ar mērķi skaidrāk definēt studiju procesa rezultātus un mudinātu pasniedzējus fokusēties uz šo rezultātu sasniegšanu vispirms katra kursa atsevišķi un arī programmā kopumā. Gan aktualizēto, gan no jauna izveidoto studiju kursu apraksti pilnībā ietver studentcentrētas pieejas principus.

Visi MSP "Diplomātija" studiju kursi ir atrodamī Moodle platformā, kur sniegta informācija par kursa saturu, kursa sasniedzamiem rezultātiem un to saikni ar programmas sasniedzamiem rezultātiem, kā arī prasībām. E-kurss sniedz izvērstu satura plānojumu, saites uz ārējiem resursiem un kursa literatūru. Studiju kursu vietnē Moodle platformā pasniedzējiem ir iespēja izlikt vērtējumus un sniegt komentārus, tādējādi ļaujot studentiem sekot līdzi savu zināšanu progresam visā kursa pasniegšanas gaitā. Moodle platforma arī ļauj pasniedzējiem nosūtīt informāciju studentiem par dažādiem ar studiju procesu saistītiem jautājumiem, neiesaistot katru reizi studiju metodiķu komunikācijā ar studentiem. Kas attiecas uz Moodle platformas vērtējumu daļas izmantošanu, pasniedzēji galvenokārt izmanto šo sistēmu, lai nodrošinātu studentus ar informāciju par kursa plānojumu un studiju materiāliem, piem., nodarbībās izmantotajām prezentācijām.

Moodle sistēma tiek izmantota arī, lai studentiem savlaicīgi darītu zināmus starppārbaudījumu rezultātus. Lai arī Moodle sistēma piedāvā iespējas sniegt komentārus par studentu iesniegtajiem darbiem, tomēr šīs iespējas tiek izmantotas tikai daļēji.

Pandēmijas apstākļos attālināto nodarbību ierakstīšanas funkcija ļāva studentiem piekļūt nodarbību ierakstiem sev izdevīgā laikā. Salīdzinoši attīstītā e-studiju (Moodle) vide diezgan viegli un īsā laikā ļāva pāriet uz attālinātu apmācību Covid-19 pandēmijas laikā un kalpoja kā izdevība papildināt kursa resursus ar videolekcijām. Arī konsultācijas ar studentiem kļuvušas vieglāk organizējamas un var tikt īstenotas attālināti.

Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studentiem tiek nodrošināta aktīva iesaistīšanās studiju procesa pilnveidošanā. LU pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studentu apelāciju izskatīšanai. Atsevišķos gadījumos studenti var vērsties arī LU Akadēmiskās ētikas komisijā, ja studenti uzskata, ka pasniedzēji, studenti vai citi LU saimes pārstāvji ir veikuši neētiskas darbības, tomēr pēdējo gadu laikā LU Akadēmiskās ētikas komisijai nav nācies skatīt sūdzības no LU SZF pasniedzējiem, personāla un studentiem. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā centralizētu studentu aptauju rezultāti. MSP "Diplomātija" studenti var sazināties ar programmas direktoru vai studiju metodiķi un noskaidrot viņus interesējošos jautājumus, kā arī risināt problēmas un sarežģījumus, ja tādi radušies studiju procesā. Studenti labprāt izsaka savus ieteikumus studiju programmu un procesa pilnveidei sarunās ar docētājiem un programmu direktoru. Katra studiju kursa noslēgumā studenti aizpilda aptaujas anketu par konkrēto kursu, kas palīdz noskaidrot studentu viedokli un palīdz identificēt problēmas (ja tādas ir) un tās savlaicīgi risināt. Studentu aizpildītās kursu novērtējuma anketas ir noderīgs instruments kursa satura regulārā uzlabošanā un vājo vietu atklāšanā. Informācija par to, kā studenti vērtē katru no MSP "Diplomātija" studiju kursiem un studiju programmu kopumā (aptauja tiek aizpildīta 4. semestra noslēgumā), ir pieejama studiju programmas direktoram un tiek

pārrunāta ar pasniedzējiem pēc kursa noslēguma.

[1] Studentcentrētas izglītības pieeja Latvijas augstskolās. AIC, 2017.

https://aic.lv/portal/content/files/Informativs_zinojums_SCL_istenosana_Latvija.pdf

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

MSP "Diplomātija" studentus interesējošās maģistra darbu tēmas pārskata periodā (2016-2021) ir bijušas ļoti daudzveidīgas, tomēr par noslēguma darbu tēmām un to izvēli var izdarīt trīs galvenos secinājumus. Pirmkārt, studentu maģistra darba tēmu izvēle lielā mērā atbilst programmas kopējai specializācijai, kas ir starptautiskās attiecības, ārpolitika un diplomātija. Tātad studenti pārsvarā ir izvēlējušies rakstīt maģistra darbus par tēmām, kas piederīgas starptautiskās politikas apakšnozaarei. No 2016. līdz 2021. gadam ir tikuši sekmīgi aizstāvēti 45 maģistra darbi, un neviens no maģistra darbiem nav fokusējies specifiski uz iekšpolitikas jautājumu analīzi. Protams, valstu uzvedību starptautiskajā vidē lielā mērā ietekmē iekšpolitiskie faktori, tomēr pārsvarā iekšpolitisko faktoru ietekme vienmēr ir tikusi skatīta kopsakarībā ar valstu uzvedību starptautiskajā vidē.

Otrkārt, studentu noslēguma darbu tēmu izvēle lielā mērā bijusi pakļauta starptautiskās politikas aktualitātēm. Studentiem ir bijusi interese par ES politiskajām norisēm, piem., ar ES paplašināšanos saistītie jautājumi, ekonomisko instrumentu izmantošana ES ārējās attiecībās, terorisma radītie apdraudējumi ES ietvaros, ES atbilde uz migrācijas krīzi 2015-2016. gadā. Studenti ir pētījuši arī lielvaru – ASV, Ķīnas, Krievijas – ārpolitiku un tās avotus. Virkne maģistra darbu tika rakstīta par Krievijas ārpolitiku un tās potenciālo ietekmi uz Baltijas valstīm. Maģistra darbi tikuši rakstīti arī par Krievijas-Ķīnas un Ķīnas-ASV savstarpējām attiecībām. Studenti ir izvēlējušies arī tēmas, kas veltītas Baltijas valstu drošībai un NATO centieniem izveidot priekšnosacījumus veiksmīgai atturēšanas politikai Baltijas reģionā attiecībā pret Krieviju. Studenti ir pievērsušies arī dažādu diplomātijas aspektus aplūkojumam, piem., digitālā diplomātija, sporta diplomātija, meža diplomātija, ekonomiskā/komercdiplomātija. Maģistra darbi ir rakstīti arī par publisko diplomātiju un valstu (piem., Latvijas) centieniem aktīvi veidot savu tēlu citās valstīs. Vēl studenti ir rakstījuši maģistra

darbus par norisēm Tuvo austrumu reģionā, starptautisko terorismu, Ziemeļkorejas ārpolitiku un tās radīto apdraudējumu starptautiskajai drošībai.

Treškārt, studentu intereses lielā mērā ir bijušas cieši saistītas ar akadēmiskajām diskusijām Latvijā, Eiropā un pasaulē. Studenti ir rakstījuši noslēguma darbus par hibrīdkara parādību, ekonomiskajām sankcijām, starptautisko migrāciju, starptautisko terorismu, drošības dilemmu, spēka diplomātiju, diplomātijas transformāciju mūsdienās, digitālo diplomātiju, atturēšanu, populismu saistībā ar valstu ārpolitiku, kodolieroču radītajiem apdraudējumiem starptautiskajai drošībai un starptautiskajai sadarbībai šajā jomā, indivīdu nozīmei ārpolitikas lēmumu pieņemšanā.

Laika posmā no 2016. līdz 2021. gadam MSP “Diplomātija” ietvaros tikai aizstāvēti 44 maģistra darbi. Vērtējumu 10 (izcili) saņēma 4 studenti, vērtējumu 9 (teicami) saņēma 7 studenti, vērtējumu 8 (ļoti labi) saņēma 9 studenti, vērtējumu 7 (labi) saņēma 9 studenti, vērtējumu 6 (gandrīz labi) saņēma 9 studenti, vērtējumu 5 (viduvēji) saņēma 6 studenti, un vērtējumu 4 (gandrīz viduvēji) nesaņēma neviens students. Var secināt, ka gandrīz divas trešdaļas visu vērtējumu ir bijuši 8 (ļoti labi), 7 (labi) un 6 (gandrīz labi).

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

MSP “Diplomātija” tiek īstenota LU SZF telpās un izmantojot fakultātes un LU kopējo materiāltechnisko bāzi. Studiju virziena kopējais materiāltechniskais nodrošinājums jau ir ticis raksturots iepriekš, tāpēc turpmākajos paragrāfos īpaši izcelti tiek materiāltechniskā nodrošinājuma aspekti, kas attiecas MSP “Diplomātija” studējošajiem. Īpaši izceļams ir studējošo un pasniedzēju nodrošinājums ar studijām un pētniecībai nepieciešamo literatūru, SZF nodrošinājums ar studiju procesam atbilstošām telpām un kopējais nodrošinājums ar elektroniskajiem resursiem (Moodle vide, attālinātās pasniegšanas iespējas MS Teams platformā).

Kopumā MSP “Diplomātija” nodrošinājums ar resursiem ir teicams un pilnībā atbilstošs studiju programmas mērķu sasniegšanai un kvalitatīva studiju procesa īstenošanai. LU SZF bibliotēkas telpas, kurā izvietots sociālo zinātņu nozares krājums, ir atvērtas studējošiem ērtā laikā 60 stundas nedēļā (tiesa gan Covid-19 pandēmijas laikā LU SZF bibliotēkas darba laiks tika ierobežots). Lietotājiem ir pieejams brīvpieejas krājums. LU SZF bibliotēka izvietota trīs telpās, kuru kopējā platība ir 544 m². Bibliotēkas lietotājiem ir pieejamas 84 darba vietas, t.sk. 18 darba vietas darbam ar datoru. Studējošajiem un pasniedzējiem SZF bibliotēka nodrošina sekojošus pakalpojumus:

Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana/rezervēšana/izmantošanas termiņu pagarināšana Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā (turpmāk - Kopkatalogs) un informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām. Pakalpojums pieejams LU Bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem, izmantojot

Informācijas resursu piegāde. LU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtot informācijas resursus Kopkatalogā no jebkuras bibliotēkas, ir iespēja norādīt rezervētā informācijas

resursa ērtāko saņemšanas vietu – nozares bibliotēku.

Pašapkalpošanās. Lietotājiem pieejams pašapkalpošanās skenēšanas pakalpojums.

Brīvpieejas lasītavu, datoru un interneta izmantošana Lasītavās iespējams izmantot uzzīņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros un portatīvos datorus (gan LU Bibliotēkas, gan lietotāju personīgos), interneta pieslēgumu, tostarp WI-FI, kas darbojas visās LU ēkās.

Nakts abonements, informācijas resursu iepriekšējā rezervēšana. Pakalpojuma “Nakts abonements” mērķis ir nodrošināt iespēju bez maksas izmantot noteiktus informācijas resursus ārpus LU Bibliotēkas no tās slēgšanas līdz atvēršanas brīdim. Informācijas resursu iespējams iepriekš rezervēt uz noteiktām stundām.

Informācijas resursu piegāde vasarā. Vienu reizi nedēļā lietotāji, sev ērtākajā nozares bibliotēkā (Bibliotēka Raiņa bulvārī, Dabaszinātņu bibliotēka, Zinātņu mājas bibliotēka), var saņemt Kopkatalogā rezervētos informācijas resursus no Krātuves.

Uzziņas un konsultācijas. Lietotāju informacionālā apkalpošana – konsultēšana, uzzīņu sniegšana, apmācības un atbalsts pētniecībā ir viena no galvenajām LU Bibliotēkas darba jomām. LU Bibliotēkas konsultants sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, adresālās, precizējošās u.c. uzzīņas un konsultācijas LU studentiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārīgajam personālam. Studenti konsultācijas aktīvāk izmanto individuālo rakstisko uzdevumu un maģistra darba izstrādes laikā.

Lietotāju apmācības. Apmācības tiek organizētas ar mērķi attīstīt lietotāju prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, novērtēt un izmantot informācijas resursus un e-vides rīkus. Bibliotēka aktīvi strādā ar mērķauditorijām – visu studiju līmeņu studējošajiem, akadēmisko, zinātnisko un vispārējo personālu, lai veicinātu ne tikai informācijpratību, bet sniegtu padziļinātas zināšanas un prasmes darbā ar elektroniskajiem resursiem. Studiju pirmajā semestrī bibliotēka sociālā darba programmas studentiem organizē un vada prezentācijas, nodarbības auditorijās un datorklasēs, filiāļu studentiem šādas tikšanās ir pieejamas attālināti. Apmācību mērķis ir lai lietotāji iegūtu prasmes strādāt ar brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtām un biroja tehniku – pašapkalpošanās skeneriem, kopētājiem, tādā veidā pilnveidojot patstāvīgas mācīšanās kompetenci. MSP “Diplomātija” studentiem tiek nodrošinātas LU SZF bibliotēkas personāla nodrošinātas lekcijas par bibliotēkas resursiem un to izmantošanas iespējām. Katru gadu septembra sākumā MSP “Diplomātija” 1. kursa studentiem tiek nodrošinātas šādas informatīvas lekcijas, kas tiem ļauj sagatavoties pētniecisko darbu rakstīšanai un akadēmisko avotu meklēšanai un izmantošanai.

3.3.1.1. *tabula*. LU SZF bibliotēkas nodrošinājums ar diplomātijas, ārpolitikas un starptautisko attiecību drukātajiem informācijas resursiem.

**Drukātie informācijas resursi MSP Diplomātija
LU Bibliotēkā kopumā uz 01.04.2022.**

Drukātie izdevumi (nos./eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	citas
4775/9014	374/6349	177/280	847/4845	3173/8308	589/1019	717/1471

LU Bibliotēkā kopumā: **5326** nosaukumi = **15 643** eksemplāri, no tiem:

Sociālo zinātņu fakultātes Bibliotēkā: **1523** nosaukumi = **2689** eksemplāri

1422/2149	86/514	15/26	226/528	1208/2054	68/83	21/24
-----------	--------	-------	---------	-----------	-------	-------

3.3.1.2. tabula. LU SZF bibliotēkas nodrošinājums ar diplomātijas, ārpolitikas un starptautisko attiecību drukātajiem informācijas resursiem, kas izdoti pēdējo 5 gadu laikā.

Drukātie informācijas resursi MSP Diplomātija

LU Bibliotēkā kopumā, kas izdoti pēdējo 5 gadu laikā (01.01.2017.-01.04.2022.)

Drukātie izdevumi (nos./eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	citas
356/589	23/507	9/23	107/298	264/791	8/15	9/15

LU Bibliotēkā kopumā: **388** nosaukumi = **1119** eksemplāri, no tiem:

Sociālo zinātņu fakultātes Bibliotēkā: **109** nosaukumi = **414** eksemplāri

103/158	4/250	2/6	29/58	79/355	1/1	-
---------	-------	-----	-------	--------	-----	---

Pasniedzējiem studiju nodrošināšanai pieejama e-vide Moodle, kuru izmanto studiju materiālu izplatīšanai un studiju darbu iesniegšanai, pārbaudei un analīzei. Moodle ir e-vides rīks papildus LU informatīvās sistēmas (turpmāk - LUIS) videi, kurā nodrošina studiju vērtējuma ievadīšanu. Studenti LUIS vidē veic elektronisku reģistrēšanos kursiem. Studentiem pieejams studiju metodiķes atbalsts, ja radušies jautājumi un nepieciešama palīdzība darbā ar studiju procesu LUIS. Studiju metodiķi sniedz atbalstu studentiem arī studiju procesa organizatoriskajos jautājumos, konsultējot studentus par dažādiem ar studiju procesu saistītiem jautājumiem.

LU SZF nodrošina studiju procesam piemērotas telpas. Vairums pasniedzēju, kas iesaistās MSP "Diplomātija" īstenošanā ir vēlētos amatos LU SZF vai citās LU struktūrvienībās, un šiem pasniedzējiem ir nodrošinātas kvalitatīvas telpas un adekvāts atbalsts. Savukārt viespasniedzējiem ir pieejamas LU SZF nodrošinātas darba telpas, kur pasniedzēji var uzturēties, gatavoties nodarbībām un individuālā kārtā konsultēt studentus.

LU īsteno apjomīgus infrastruktūras attīstības projektus, proti, 2023. gadā plānots pabeigt "Rakstu mājas" celtniecību, kurā tiks īstenota arī MSP "Diplomātija". Jaunās ēkas būvniecība apvienos humanitārās un sociālās zinātnes zem viena jumta, atvieglojot sadarbību starp sociālo un humanitāro zinātņu nozarēm. Var prognozēt, ka tādējādi tiks nostiprināta sadarbība gan starp humanitāro un sociālo zinātņu pasniedzējiem, pētniekiem un studentiem.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Uz MSP "Diplomātija" nodrošinājumu attiecas viss iepriekšminētais par studiju virziena informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu (skat. 2.3.1.).

Programmas ieņēmumi

MSP "Diplomātija" īstenošanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto:

- studiju maksu, ņemot vērā visus sadaļā "Finanšu nodrošinājums" minētos faktorus, kas 2021/2022. akadēmiskajam gadam noteikta: pilna laika klātienē studijām 2350 EUR gadā.

3.3.3.1. tabula. MSP "Diplomātija" prognozējamie ienākumi gadā, EUR.

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā
PLK (maksa)	20	2350	47 000
Kopā			47 000

Programmas izmaksas

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā 2.3.1.sadaļā "Finanšu nodrošinājums" aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

Programmas izmaksas pilna laika klātienē

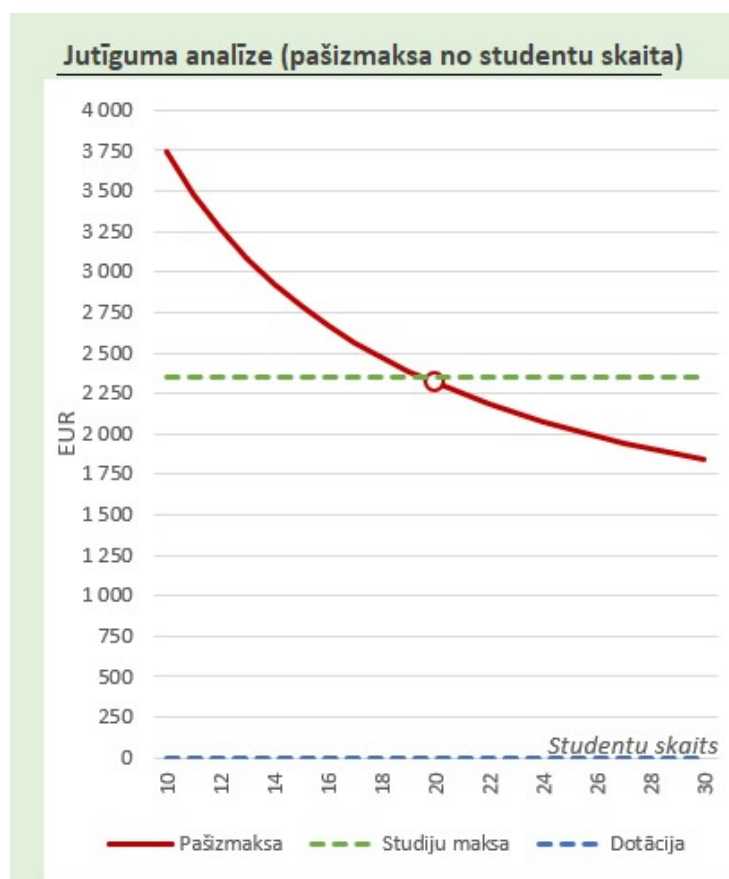
Aprēķiniem maģistra studiju programmas "Diplomātija" īstenošanai izmanto 2021./2022. akadēmiskā gada studējošo datus – programmā PLK studē 20 studenti, pēc akreditācijas plānoto studiju programmas plānu un plānoto iesaistīto akadēmiskā personāla struktūru. Vadoties no šiem datiem, kopējās programmas izmaksas gadā ir 46 564 EUR un to struktūra (procentuālais sadalījums) attēlots 3.3.3.2. tabulā.

3.3.3.2. tabula. Izmaksu procentuālais sadalījums studiju programmā

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	50 %
Vispārējais personāls	10 %

Citas izmaksas	1 %
Infrastrukturā izdevumi	11 %
Manta un pakalpojumi	2 %
Netiešās izmaksas	26 %
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

3.3.3.1. attēlā vizuāli ar sarkanu līniju attēlota studiju programmas pašizmaksa (vertikālā ass) atkarībā no studentu skaita (horizontālā ass), norādīta studiju maksa (zaļā līnija) un valsts budžeta dotācija (zilā līnija).

3.3.3.1. attēls. MSP "Diplomātija" pašizmaksa no studentu skaita pilna laika klātienes studiju formā.

Vadoties no izmaksu struktūras un kopējā studentu skaita 20, programmas izmaksas uz vienu studentu (pašizmaksa) ir 2314 EUR gadā.

Vadoties no aprēķina, redzams, ka, lai programma būtu rentabla un studentiem tiktu nodrošināts kvalitatīvs studiju process, maksas studentu skaitam programmā (visosursos kopā) jābūt vismaz 20 (sarkanās (pašizmaksas) un zaļās (studiju maksa) līniju krustpunkts projicēts uz x asi).

Programmas ieņēmumu un izmaksu kopsavilkums

Tabulā 3.3.3.3. aprēķināti programmas ieņēmumi, vadoties no studiju veida, valsts dotācijas un

studiju maksas, un programmas izdevumi pie šāda studentu skaita.

3.3.3.3. tabula. MSP "Diplomātija" izmaksu aprēķins.

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā	Izmaksas kopā
PLK (maksa)	20	2350	47 000	46 564
Kopā			47 000	46 564

3.3.3.3. tabulā apskatāmie dati, uzskatāmi pierāda, ka LU rīcībā ir pietiekami līdzekļi, lai īstenotu studiju programmu un nodrošinātu tās tālāku attīstību. Papildus programmas attīstību var finansēt no ieņēmumiem, kas saņemti no piesaistītā finansējuma īstenojot sadarbības projektus, kā arī no struktūrvienības uzkrātajiem finanšu resursiem. Finansiālu atbalstu programmu attīstībai fakultātes saņem arī no LU Studiju kvalitātes pilnveides fonda.

MSP "Diplomātija" studentiem katru gadu ir iespējams pieteikties uz 2019. gadā izveidoto Amerikas latviešu Dagnijas un Kaspara Krēsliņu "Diplomātijas stipendiju", uz ko pieteikties iespējams tikai MSP "Diplomātija" studentiem. Stipendija tikusi izveidota ar mērķi atbalstīt Latvijas diplomātijas speciālistu izaugsmi. Katru gadu stipendija tiek piešķirta 1 vai 2 studentiem, un kopējais atbalsta apjoms gada ietvaros ir aptuveni 3000 eiro.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

MSP "Diplomātija" īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija pilnībā atbilst studiju programmas mērķu un uzdevumu sasniegšanai. Programmas studiju kursus pārsvarā docē LU SZF ievēlētie mācībspēki, pasniedzēji no citām LU fakultātēm, LU SZF Politikas zinātnes nodaļas doktorantūras absolventi, kā arī nozares profesionāļi. Studiju programmā iesaistīto mācībspēku izvēle pamatojas uz docētāju akadēmiskā darba pieredzi, kvalifikāciju un zinātniski pētniecisko darbību. Akadēmiskā personāla kvalifikācija pilnībā atbilst maģistra studiju programmas prasībām un nodrošina nepieciešamo programmas kvalitāti.

MSP "Diplomātija" pasniedzēju sastāva komplektācija atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām, proti, programmas īstenošanā piedalās 5 profesori un asociētie profesori (izpildot minimālo prasību, kas ir 5 profesori un asociētie profesori). Studiju programmas īstenošanā kopumā piedalās SZF un citu fakultāšu akadēmiskā personāla pārstāvji: 3 profesori, 2 asociētie profesori, 1 lektors un 15 stundu pasniedzēji. Būtiski atzīmēt, ka 8 stundu pasniedzēji ir ar doktora grādu, tādējādi nodrošinot augstu kvalificētu mācībspēku iesaisti programmas īstenošanā. Programmas īstenošanā ir iesaistīti arī doktoranti un speciālisti no valsts iestādēm (skat. 3.4.1.1. tabulu).

3.4.1.1. tabula. MSP "Diplomātija" īstenošanā iesaistītie mācībspēki

Grāds, amats	Ar doktora grādu	Ar maģistra grādu	Kopā
Profesori	3	0	3
Asociētie profesori	2	0	2
Docenti	0	0	0
Lektori	0	1	1
Stundu pasniedzēji	8	7	15
Kopā	13	8	21

Ņemot vērā minēto, var apgalvot, ka programmas īstenošanā iesaistītais mācībspēku sastāvs dod iespēju pilnībā sasniegt studiju programmas mērķi un plānotos studiju rezultātus, nodrošinot kvalitatīvu teorētisko zināšanu un pētniecības prasmju apguvi starptautiskās politikas apakšnozarē, kas programmas absolventiem dod iespējas veiksmīgi iesaistīties darba tirgū un nozares problēmu risināšanā.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Kopš maģistra studiju programmas uzsākšanas 2012. gadā studiju programmā ir notikušas izmaiņas mācībspēku sastāvā un kursu piedāvājumā, taču šīs izmaiņas nav uzskatāmas par fundamentālām. Trīs profesori ir devušies pensijā. Savukārt viens profesors vairs nedzīvo Latvijā. Viens profesors pirmreizēji ir ievēlēts amatā. MSP "Diplomātija" īstenošanā iesaistījušies vairāki jauni pasniedzēji, no kuriem daļa ir Politikas zinātnes nodaļas doktorantūras programmas absolventi, un docēšanā ir iesaistījušies arī atsevišķi doktoranti. Tas liecina par sabalansētu, veiksmīgu un pakāpenisku paaudžu nomaiņu, kas ļauj nodrošināt augstu kvalitāti un programmas ilgtspēju. Salīdzinot ar 2013. gadu, kad notika MSP "Diplomātija" pirmreizējā akreditācija, ir nedaudz palielinājies programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaits (no 19 mācībspēkiem 2013. gadā uz 21 mācībspēku 2022. gadā). Profesoru skaits ir samazinājies no 6 profesoriem 2013. gadā uz 3 profesoriem 2022. gadā, savukārt asociēto profesoru skaits ir palielinājies no 1 asociētā profesora 2013. gadā uz 2 asociētajiem profesoriem 2022. gadā. Programmas īstenošanā iesaistīto docentu skaits 2013. gadā bija 3, savukārt 2022. gadā neviens no mācībspēkiem nav ievēlēts docenta amatā. Mācībspēku ar doktora grādu skaits 2013. gadā bija 14, savukārt 2022. gadā tādu bija 13. Iesaistot doktorantus pasniegšanas procesā, kopš 2013. gada ir pieaudzis mācībspēku skaits, kuri vēl nav ieguvuši doktora grādu (no 5 mācībspēkiem 2013. gadā uz 8 mācībspēkiem 2022. gadā). Zemāk ir atrodams sīkāks pārskata periodā notikušo izmaiņu izklāsts.

Paaudžu nomaiņa ir ienesusi dažas korekcijas kursu piedāvājumā. Ir virkne studiju kursu, kuri vairs netiek docēti vai nu tādēļ, ka pasniedzēji, kuri docēja šos kursus, ir devušies pensijā, vairs neuzturas Latvijā vai arī ir izvēlējušies turpmāk vairs neiesaistīties programmas īstenošanā. Iespēju robežās šiem pasniedzējiem ir meklēti aizstājēji. Kursu "Diplomātijas attīstības posmi" ir pārņēmis cits profesors. Kurss "Eiropas integrācija: teorija un prakse" ir ticis aizstāts ar kursu "Aktuālās tēmas ES politikā". Vairāki studiju kursi tika docēti tikai īsi pēc programmas uzsākšanas, un turpmākajos gados dažādu iemeslu dēļ vairs nav tikuši pasniegti: "Starptautiskās tiesības diplomātiem", "Globālais taisnīgums", "Starptautiskā cilvēktiesību aizsardzība", Mūsdienu Latvijas politika", "Diplomātija un mediju attiecības". Gatavojot akreditācijas ziņojumu, MSP "Diplomātija" tika pieņemts lēmums neiekļaut programmā studiju kursus "Eiropas kopējā ārējā un drošības politika" un "Energopolitika un starptautiskās attiecības". Studiju kursu "Daudzpusējā diplomātija un starptautiskās organizācijas" sākotnēji docēja lektore, bet vēlākajos gados šo kursu pārņēma pasniedzējs. Savukārt kursu "Krīzes un to pārvaldība starptautiskajā politikā" sākotnēji docēja profesore, taču vēlākajos gados šo kursu pārņēma jaunā pasniedzēja.

Laika gaitā, mainoties starptautiskajai situācijai Eiropā un pasaulē, MSP "Diplomātija" tika izveidoti un iekļauti jauni studiju kursi: "ASV ārpolitika: pagātne, mūsdienas, nākotne", "Starptautiskās attiecības un mediji", "Nacionālās drošības izaicinājumi un risinājumi", "Politisko risku vadība", "Digitālā politiskā komunikācija". Savukārt kurss "Mūsdienu Latvijas politika" ir ticis aizstāts ar studiju kursu "Mūsdienu Latvijas politika", un kurss "Ekonomiskā diplomātija" ir ticis aizstāts ar studiju kursu "Starptautisko ekonomisko attiecību politika". Jāatzīmē, ka kurss "Krievijas politika NVS un Baltijas valstīs" ir ticis paplašināts no 2 uz 4 kp.

Kopumā var secināt, ka MSP "Diplomātija" ietvaros kopš 2012. gada ir notikušas diezgan būtiskas pārmaiņas pasniedzēju sastāva un piedāvāto kursu ziņā, tomēr programmas kodolu veidojošo A daļas kursu piedāvājums nav piedzīvojis būtiskas izmaiņas, tomēr divas lietas ir vērts atzīmēt. Pirmkārt, ņemot vērā Krievijas un Ķīnas radītos izaicinājumus starptautiskajai drošībai un pieaugošo lielvaru sāncensību, programmā ir palielinājusies starptautiskās drošības tēmas klātbūtne, kas izpaužas gan jaunu kursu iekļaušanā piedāvājumā, gan arī ar starptautisko drošību saistītu tēmu iekļaušanu virknē jau esošo studiju kursu. Otrkārt, studiju programmā nav saglabājušies starptautisko tiesību kursi, kurus laikā gaitā ir aizstājuši kursi, kuru ietvaros tiek aplūkota ASV ārpolitika, nacionālā drošība, mediju loma starptautiskajās attiecībās, politisko risku vadība un digitālā komunikācija.

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem

izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Mācībspēku cieša savstarpējā sadarbība ir nepieciešams priekšnosacījums, lai būtu iespējams sasniegt MSP "Diplomātija" paredzētos studiju rezultātus. Tā kā šī programma tiek īstenota galvenokārt ar LU SZF Politikas zinātnes nodaļas pasniedzēju un Doktora studiju programmas "Politikas zinātne" absolventu piedalīšanos, tad mācībspēku savstarpējā sadarbība noris, pamatā izmantojot Politikas zinātnes studiju nodaļas sēdes kā sadarbības formātu, kas ietver regulāras diskusijas par studiju programmas aktuālajiem jautājumiem, jaunu kursu iekļaušanu programmā, par mācību darba sasniegumiem un problēmām, akadēmiskā kalendāra apstiprināšanu, maģistra darbu tematu apstiprināšanu, studiju procesa un studiju rezultātu analīzi, akadēmiskā personāla ataudzes jautājumiem. Arī studiju kursu savstarpējā sasaiste tiek pārrunāta Politikas nodaļas sēdēs, lai novērstu studiju kursu satura dublēšanos. Gatavojoties studiju virziena akreditācijai, Politikas zinātnes nodaļas ietvaros ir notikušas diskusijas par atsevišķu studiju kursu izslēgšanu no studiju programmas un jaunu studiju kursu iekļaušanu.

Mācībspēku sadarbība ar studējošajiem notiek dažādos formātos un līmeņos. LU SZF ietvaros studējošie ir iesaistīti fakultātes Domes darbā un lēmumu pieņemšanā, un studentu pārstāvji ir iesaistīti arī studiju virziena "Socioloģija, politoloģija, antropoloģija" pārvaldībā. Tiesa gan, maģistra programmas studentu iesaistīšanās LU SZF studentu pašpārvaldes aktivitātēs ir neliela, jo vairums studentu paralēli studijām arī strādā algotu darbu. Covid-19 pandēmijas laikā vairākkārt tika veiktas studējošo aptaujas, lai noskaidrotu studējošo skatījumu uz vēlamo studiju formu, proti, vai LU SZF vajadzētu organizēt studijas klātienē vai attālināti. Studentu nostāja parasti tiek ņemta vērā, un MSP "Diplomātija" studenti Covid-19 pandēmijas laikā atzinīgi novērtēja LU SZF gatavību studiju procesu īstenošanai attālināti pat tajos gadījumos, kad tā nebija obligāta prasība no valdības puses. Tādējādi tika samazināti studenti inficēšanās riski un Covid-19 tālākas izplatības riski.

Nodarbības ar studentiem notiek dažādos formātos, tomēr nozīmīgākās sadarbības formas ir lekcijas, semināri, praktiskie darbi, grupas darbi, individuālās konsultācijas, individuālie mācību uzdevumi un maģistra darbu vadīšana. Studējošo skaits kopš 2016. gada ir vidēji svārstījies ap 20 studenti, un šis ir diezgan neliels studentu skaits, tāpēc atsevišķos studiju kursus ir tikušas ieplānotas kopīgas nodarbības 1. un 2. kursa studentiem. Ir kursi, kur nodarbības MSP "Diplomātija" studentiem notiek kopā ar MSP "Politikas zinātne studentiem". Ir vairāki studiju kursi, kas tiek docēti angļu valodā, tāpēc studiju laikā MSP "Diplomātija" studentiem ir iespēja strādāt kopā gan ar politikas zinātnes studentiem, gan ar citu valstu studentiem, kuri Latvijā Studē Erasmus apmaiņas programmas ietvaros. Tomēr arī šādos gadījumos, piem., kad auditorijā vienkopus ir 1. un 2. kursa studenti, kopējais dalībnieku skaits nodarbībās pieļauj individuālu pieeju darbā ar studentiem, gan pievēršot uzmanību katra studenta progresu semestra gaitā, gan īstenojot interaktīvas nodarbības, gan dodot katra klātesošajam uzdot precizējošus jautājumus, gan arī organizējot diskusiju auditorijā

par kursa ietvaros aplūkojamajām tēmām. Individuāla sadarbība starp pasniedzējiem un studentiem norisinās maģistra darba izstrādē, kur ir izšķiroši svarīga veiksmīga darba zinātniskā vadītāja un maģistranta sastrādāšanās, izstrādājot maģistra darbu un gatavojoties tā aizstāvēšanai. Vidēji viens mācībspēks vada 1–3 maģistra darbu izstrādi, kas ņemot vērā mācībspēku noslodzi arī citu programmu īstenošanā un noslīguma dabu vadīšanā, veido samērīgu slodzi un ļauj veikt darbu kvalitatīvi un iedziļinoties studenta pētījumā.

Studējošo un mācībspēku attiecību ziņojuma sniegšanas brīdī MSP “Politikas zinātne” (dati uz 2021. gada oktobri) ir aptuveni 1 students uz 1 pasniedzēju (kopā 20 studenti un 21 pasniedzējs). Tomēr ir jāņem vērā, ka pasniedzējiem ir dažāda noslodze programmā un vairāki studiju kursi tiek docēti vairāku studiju programmu ietvaros, proti, virkne MSP “Diplomātija” studiju kursu tiek docēta arī MSP “Politikas zinātne” studentiem, tādējādi samazinot programmu īstenošanas izmaksas.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	DIPL MSP diploma paraugs.pdf	Diploma DIPL MSP.pdf
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	DIPL MSP statistikas dati.pdf	Statistics DIPL MSP.pdf
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	DIPL MSP izglītības standarts.pdf	Education standard DIPL MSP.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	Kursu_kartejums-Diplomatija-11-2022.xlsx	Mapping of the study courses DIPL MSP.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	DIPL MSP plāns.pdf	Study plan DIPL MSP.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	Kursu apraksti DIPL MSP.pdf	Study courses DIPL MSP.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	DIPL MSP apliecinājums 55. pants.edoc	Study field declaration DIPL MSP.pdf

Socioloģija (43314)

Studiju virziens	<i>Socioloģija, politoloģija un antropoloģija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Socioloģija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>43314</i>
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Aija</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Zobena</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>aija.zobena@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Profesors</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>26552761</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Sagatavot speciālistus, kuri ir apguvuši padziļinātas zināšanas par socioloģiju un tās apakšnozarēm un kuriem ir nepieciešamās prasmes un kompetence šīs zināšanas pielietot profesionālajā darbībā valsts, pašvaldību, nevalstiskajā un privātajā sektorā, kas atbilst Eiropas kvalifikācijas ietvarstruktūras 6. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<i>1. apgūt zināšanas par socioloģijas un tās apakšnozaru pamatjēdzieniem un nozīmīgākajām teorētiskajām perspektīvām;</i> <i>2. apgūt zināšanas par kvantitatīvajām un kvalitatīvajām metodēm un iemaņas to praktiskā pielietošanā datu apstrādē un analīzē;</i> <i>3. izkopt studentu individuālā darba organizēšanas, komunikācijas, sadarbības un komandas darba prasmes;</i> <i>4. apgūt analītiskās domāšanas, laika plānošanas, patstāvīgas pētījumu plānošanas un realizācijas, pētījuma rezultātu prezentēšanas un akadēmiskās rakstības prasmes;</i> <i>5. attīstīt studentu prasmes izmantot studiju procesā iegūtās zināšanas praktisku sociālo problēmu identificēšanā, analīzē un risināšanā, rīcībpolitikas ietekmes novērtēšanā.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pārzina nozīmīgākās socioloģijas teorijas un jēdzienus, aktuālās sociālās attīstības tendences; 2. pārzina socioloģijas apakšnozares, socioloģijas teoriju vēsturisko attīstību, tās saikni ar sociālo procesu analīzi mūsdienu sabiedrībā; 3. pārzina kvantitatīvās un kvalitatīvās pētījumu metodes, datu apstrādes un analīzes pamatprincipus, cēloņsakarību nozīmi un mērīšanu, statistisko metožu pielietojumu; 4. pārzina sociālās attīstības plānošanas, sociālās politikas, dažāda līmeņa un nozaru rīcībpolitiku un pārvaldes lēmumu sagatavošanas un efektivitātes novērtēšanas metodes. <p>Prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. pielieto studiju gaitā iegūtās teorētiskās zināšanas sociālo procesu analīzē no socioloģijas perspektīvas; 6. prot iegūt, apstrādāt un analizēt sociālos datus; 7. prot plānot, organizēt un realizēt sociālos pētījumus, analizēt datus, aprakstīt un, izdarīt secinājumus, sagatavot rekomendācijas sociālo problēmu risināšanai. <p>Kompetence:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. izprot Latvijas sabiedrībai aktuālos sociālos procesus, to saistību ar globālās attīstības tendencēm; 9. izmanto studiju gaitā apgūtās teorētiskās zināšanas un prasmes pielietot kvantitatīvās un kvalitatīvās sociālo datu ieguves un analīzes metodes sociālo pētījumu veikšanā, sociālo problēmu identificēšanā un risināšanā; 10. izvērtē savu profesionālo lēmumu un darbību ietekmi uz sabiedrību, spēj izvērtēt sociālās situācijas un pieņemt profesionālus un ētiskus lēmumus.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Sociālo zinātņu bakalaura grāds socioloģijā un kultūras studijās
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas 2012. gadā, kurā bakalaura studiju programma "Socioloģija" saņēma augstu novērtējumu, izmaiņas studiju programmas parametros nav veiktas.

Lai bakalaura studiju programmas "Socioloģija" studiju programmas kods atbilstu 2017. gada 13. jūnija Ministru kabineta noteikumiem Nr.322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju", studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros ir plānots veikt studiju programmas koda maiņu no 43310 uz 43314.

Lai iegūstamā grāda nosaukums atbilstu 2014. gada 13.maija MK noteikumu Nr. 240 Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu 12. punktam un 2017. gada 13.jūnija MK noteikumiem Nr. 322 Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju ", studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros ir plānots veikt izmaiņas iegūstamā grāda nosaukumā - no *sociālo zinātņu bakalaura grāds socioloģijā* uz *sociālo zinātņu bakalaura grāds socioloģijā un kultūras studijās*.

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Studiju programmas nosaukums tieši norāda uz bakalaura studiju programmas "Socioloģija" iegūstamo grādu – sociālo zinātņu bakalaura grādu socioloģijā un kultūras studijās. Iegūstamā grāda nosaukums ir formulēts saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 13. maija noteikumiem Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" un atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām izglītības tematiskajām grupām. Socioloģiju saskaņā ar Latvijā pieņemto zinātnes nozaru un apakšnozaru klasifikāciju ietver sociālo zinātņu nozare *Socioloģija un sociālais darbs*, savukārt iegūstamā grāda nosaukums - sociālo zinātņu bakalaura grāds socioloģijā un kultūras studijās atbilst studiju virzienam "Socioloģija, politikas zinātne un antropoloģija". Studiju programmas koda 43314 pirmie divi cipari 43 norāda, ka bakalaura studiju programma "Socioloģija" atbilst otrajam klasifikācijas līmenim akadēmiskā izglītība (bakalaura grāds), īstenojama pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības ieguves, studiju ilgums pilna laika studijās trīs līdz četri gadi, savukārt trešais, ceturtais un piektais koda cipars 314 norāda, ka studiju programma atbilst piektajam klasifikācijas līmenim izglītības tematiskajai jomai "Sociālās un cilvēkrīcības zinātnes", izglītības programmu grupai "Socioloģija un kultūras studijas".

Bakalaura studiju programmas "Socioloģija" mērķis, uzdevumi un sasniedzamie rezultāti ir vērsti uz

to, lai studentiem nodrošinātu zināšanu, prasmju un kompetences kopumu atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām ietvarstruktūras 6. līmeņa zināšanām, prasmēm un kompetencei socioloģijā. Bakalaura studiju programmas "Socioloģija" mērķis ir sagatavot speciālistus, kuri ir apguvuši padziļinātas zināšanas par socioloģiju un tās apakšnozarēm un kuriem ir nepieciešamās prasmes un kompetence šīs zināšanas pielietot profesionālajā darbībā valsts, pašvaldību, nevalstiskajā un privātajā sektorā. Atbilstoši šim mērķim ir izvirzīti studiju programmas uzdevumi:

1. apgūt zināšanas par socioloģijas un tās apakšnozaru pamatjēdzieniem un nozīmīgākajām teorētiskajām perspektīvām;
2. apgūt zināšanas par kvantitatīvajām un kvalitatīvajām metodēm un iemaņas to praktiskā pielietošanā datu apstrādē un analīzē;
3. izkopt studentu individuālā darba organizēšanas, komunikācijas, sadarbības un komandas darba prasmes;
4. apgūt analītiskās domāšanas, laika plānošanas, patstāvīgas pētījumu plānošanas un realizācijas, pētījuma rezultātu prezentēšanas un akadēmiskās rakstības prasmes;
5. attīstīt studentu prasmes izmantot studiju procesā iegūtās zināšanas praktisku sociālo problēmu identificēšanā, analīzē un risināšanā, rīcībpolitikas ietekmes novērtēšanā.

Bakalaura studiju programmas "Socioloģija" saturs, kas obligātajā daļā un ierobežotās izvēles daļā ietver socioloģijas un tās apakšnozaru pamatnostādnes, principus, struktūru un metodoloģiju, socioloģijas attīstības vēsturi un aktuālās problēmas, kā arī tās raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā, nodrošina šo uzdevumu izpildi. Papildus socioloģijas un tās apakšnozaru studiju kursiem, bakalaura studiju programmā "Socioloģija" iekļauti arī Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktajām prasībām atbilstoši studiju kursi.

Bakalaura studiju programmā "Socioloģija" iekļauto studiju kursu apguve ļauj sasniegt plānotos studiju rezultātus - zināšanas, prasmes un kompetenci socioloģijā. Šīs studiju programmas absolventi pārzina nozīmīgākās socioloģijas teorijas un jēdzienus, aktuālās sociālās attīstības tendences (1); pārzina socioloģijas apakšnozares, socioloģijas teoriju vēsturisko attīstību, tās saikni ar sociālo procesu analīzi mūsdienu sabiedrībā (2); pārzina kvantitatīvās un kvalitatīvās pētījumu metodes, datu apstrādes un analīzes pamatprincipus, cēloņsakarību nozīmi un mērīšanu, statistisko metožu pielietojumu; (3) pārzina sociālās attīstības plānošanas, sociālās politikas, dažāda līmeņa un nozaru rīcībpolitiku un pārvaldes lēmumu sagatavošanas un efektivitātes novērtēšanas metodes (4); prot pielietot studiju gaitā iegūtās teorētiskās zināšanas sociālo procesu analīzē no socioloģijas perspektīvas (5); prot iegūt, apstrādāt un analizēt sociālos datus (6); prot plānot, organizēt un realizēt sociālos pētījumus, analizēt datus, aprakstīt un, izdarīt secinājumus, sagatavot rekomendācijas sociālo problēmu risināšanai (7), kā arī izprot Latvijas sabiedrībai aktuālos sociālos procesus, to saistību ar globālās attīstības tendencēm (8); izmanto studiju gaitā apgūtās teorētiskās zināšanas un prasmes pielietot kvantitatīvās un kvalitatīvās sociālo datu ieguves un analīzes metodes sociālo pētījumu veikšanā, sociālo problēmu identificēšanā un risināšanā (9); izvērtē savu profesionālo lēmumu un darbību ietekmi uz sabiedrību, spēj izvērtēt sociālās situācijas un pieņemt profesionālus un ētiskus lēmumus (10).

Lai sekmīgi sasniegtu plānotos studiju rezultātus, uzņemšanas noteikumos reflektantiem ir prasība - iepriekš iegūta vidējā izglītība. Konkursa kritēriji personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību sākot no 2004. gada: 1) centralizētais eksāmens (CE) latviešu valodā; 2) CE angļu valodā vai CE franču valodā, vai CE vācu valodā; 3) CE matemātikā. Personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2008. gadam, centralizētais eksāmens matemātikā var tikt aizstāts ar vidējās izglītības dokumenta gada atzīmi matemātikā (vai vidējo atzīmi algebrā un ģeometrijā) Konkursa kritēriji personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam (neieskaitot), kā arī personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs vai personām ar īpašām vajadzībām: - gada vidējā atzīme latviešu valodā un literatūrā - gada atzīme angļu valodā vai franču valodā, vai vācu valodā - gada vidējā atzīme noteiktos mācību priekšmetos Papildus punkti tiek piešķirti LU SZF pēdējā gada laikā rīkotās LU Jauno sociologu skolas. 1.-3. vietas ieguvējiem. Priekšrocības ir arī LU SZF pēdējo divu gadu laikā rīkotā skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konkursa socioloģijā 1. vietas ieguvējiem. Skolēna

zinātniski pētnieciskajam darbam jābūt oriģinālam pētījumam, kas iesniegts tikai LU SZF konkursam.

Bakalaura studiju programmas "Socioloģija" studiju kursi 120 KP (180 ECTS) apjomā tiek apgūti 3 gadu (6 studiju semestru) laikā. Studijas plānots realizēt tikai pilna laika klātienes formā. Plānotais studiju ilgums un studiju veids, kas atbilst Ministru kabineta 2014. gada 13. maija noteikumi Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" un nodrošina pilnvērtīgu zināšanu par socioloģijas un tās apakšnozaru pamatnostādnēm teorijām un to attīstības vēsturi, sociālās informācijas iegūšanas un analīzes metodēm, socioloģisko pētījumu organizācijas metodiku un metodoloģiju, prasmju izmantot šīs zināšanas un kompetences apguvi, lai spētu tās pielietot profesionālajā darbībā socioloģijas jomā kā arī iegūtu tiesības turpināt studijas maģistra studiju programmā, profesionālajā maģistra studiju programmā un otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programmā, ja ir izpildītas attiecīgās studiju programmas uzņemšanas prasības, kuras ietver atbilstošas priekšzināšanas sekmīgai šīs studiju programmas apguvei.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Bakalaura studiju programmas "Socioloģija" mērķi politikas zinātnes, socioloģijas un antropoloģijas studiju virziena ietvaros atbilst studiju virziena mērķiem, kas ir saskaņoti ar LU Stratēģisko plānu 2021.-2027. un Sociālo zinātņu fakultātes attīstības stratēģiju. Bakalaura studiju programmas "Socioloģija" absolventiem ir jābūt sagatavotiem darbam valsts un nevalstiskajās organizācijās, dažādās starptautiskās institūcijās, ar Eiropas telpu un Eiropas Savienības darbību saistītās struktūrās, kuri vienlīdz kvalificēti spētu veikt pētniecisko darbību un piedalīties sociāli politiskajos procesos starptautiskajā, reģionālajā un vietējā līmenī, kuri spētu realizēt savu profesionālo un cilvēcisko potenciālu un būtu konkurētspējīgi darba tirgū.

Gan publiskajā, gan nevalstiskajā sektorā joprojām trūkst speciālistu, kas spētu analītiski izvērtēt sabiedrības attīstības tendences un formulēt rīcībpolitikas priekšlikumus, kuru sagatavošanai ir nepieciešama vispusīgas socioloģiskās informācijas analīze. Attīstoties privātajam sektoram, palielinās pieprasījums arī pēc speciālistiem, kas spējīgi apkopot un analizēt sociālo informāciju, no socioloģijas perspektīvas vērtēt sociālos, ekonomiskos un politiskos procesus. Pēc iestāšanās Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā (OECD) pieprasījums pēc pierādījumos balstītas rīcībpolitikas dažādās sabiedrības dzīves jomās ir vēl vairāk pieaudzis. Arī Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes Sociālo un politisko pētījumu institūta (LU SZF SPPI) pētnieki ir iesaistījušies vairākās vērienīgās starptautiskās pētījumu programmās – Eiropas sociālajā pētījumā (*European Social Survey*), Starptautiskajā Pieaugušo kompetenču novērtēšanās programmā (*The Programme for the International Assessment of Adult Competencies - PIAAC*) un citās. Šo pētījumu programmu vajadzībām regulāri tiek pasūtīti ļoti apjomīgi un metodoloģiski sarežģīti pētījumi, kuru gaitā iegūtā informācija ir būtisks nosacījums pierādījumos balstītu rīcībpolitiku izstrādē, īstenošanā un to efektivitātes novērtēšanā. Kopumā var secināt, ka tautsaimniecībā un sabiedrībā kopumā strauji pieaug pieprasījums pēc dažāda līmeņa speciālistiem socioloģijas jomā, profesionāļiem, kas prot iegūt validu un reprezentatīvu informāciju par sociālajiem procesiem mikro, mezo un makro līmenī. Bakalaura studiju programmas "Socioloģija" absolventi ir pieprasīti darba tirgū, sastāda lielāko daļu maģistra studiju programmu reflektantu, savukārt daļa no maģistra grādu socioloģijas jomā ieguvušajiem turpina studijas doktorantūrā.

Latvijā bakalaura studiju programmai "Socioloģija" līdzīgas studiju programmas nav – tā ir vienīgā

šāda līmeņa un satura studiju programma, kura tiek organizēta valsts valodā, tajā iekļautie studiju kursi sniedz zināšanas, prasmes un kompetences sociālās informācijas apkopošanā un analizē, lai no socioloģijas perspektīvas vērtētu sociālos procesus. Daļēji salīdzināma studiju programma ir Latvijas Lauksaimniecības universitātē realizētā “Organizāciju un sabiedrības pārvaldes socioloģija”, taču šīs programmas mērķis un īstenotie kursi ievērojami atšķiras no LU īstenotās studiju programmas, jo pievēršas vienai no socioloģijas un sociālā darba apakšnozarēm – organizāciju un pārvaldes socioloģijai. Tā kā bakalaura studiju programmā “Socioloģija” iekļautie studiju kursi līdztekus vispārīgām zināšanām socioloģijā aplūko Latvijai specifiskas sociālās attīstības jomas, tad šāda programma nav apgūstama ne Lietuvas, ne Igaunijas augstskolās. Gan Tallinas Universitātē (Igaunija), gan Vitauta Dižā universitātē (Lietuvā) piedāvātās līdzīgās studiju programmās pamatu veido socioloģijas studijas ar papildus specializāciju citās sociālajās zinātnēs. Tallinas Universitātes studiju programmā ir iespējams izvēlēties studiju priekšmetus specializācijai, bet netiek piešķirta papildus kvalifikācija, savukārt Vitauta Dižā universitāte piedāvā papildus kvalifikāciju tikai vienā nozarē - komunikācijā. Salīdzinot ar Tallinas universitātes studiju programmu, LU SZF bakalaura studiju programmā “Socioloģija” tiek piedāvātas plašākas un dziļākas zināšanas socioloģijā, lai gan arī Tallinas universitātē tiek piedāvātas iespējas izvēlēties specializācijas kursus tieši socioloģijā, LU studiju programmas piedāvājumā ir sabalansēts socioloģijas un tās apakšnozaru teoriju, metožu un praktisko iemaņu un apgūstamo kompetenču piedāvājums.

Latvijas mērogā LU SZF realizētās bakalaura studiju programmas “Socioloģija” konkurences spēja ir ļoti augsta, jo šeit ir koncentrēts valstī augstas kvalifikācijas akadēmiskais personāls (profesori, vadošie pētnieki un pētnieki ar LZP ekspertu tiesībām, pieredzi nacionāla mēroga un starptautiskos akadēmiskajos un lietišķajos pētījumos, iesaisti starptautiskos pētnieku tīklos), mērķtiecīgi veidota studiju materiāli tehniskā bāze (datorklases, datu analīzes programmu licences, mērķtiecīgi veidota valstī labākā literatūras sociālajās zinātnēs kolekcija, abonētas nozīmīgākās datubāzes sociālajās zinātnēs), šeit tiek īstenotas visu līmeņu studijas socioloģijā – labs pamats akadēmiskā personāla pēctecīgai nomaīņai. Socioloģijas kā reflektīvas sociālās zinātnes un lietišķās nozares attīstībai ir svarīgi analizēt un izprast sociālos procesus, kas notiek konkrētā sabiedrībā, sociālajā sistēmā, valstī, kalpot tās attīstībai. LU SZF īstenotajā studiju programmā ir labi sabalansēti teorijas un metožu kursi, pētnieciskās prakses kurss, iespējas stažēties uzņēmumos, kas ļauj studiju procesā apgūt nepieciešamās zināšanas, prasmes un iemaņas, attīstīt kompetences sociālo problēmu identificēšanā, analizē un rekomendāciju to risināšanai sagatavošanā. Socioloģijas speciālistiem ir būtiska loma pierādījumos balstītas rīcībpolitikas (*evidence based policy*) izstrādē un tās realizācijas novērtēšanā valsts pārvaldē un pašvaldībās, tirgus aģentu darbībā un sabiedrības attīstībā kopumā.

LU SZF bakalaura studiju programma “Socioloģija” ir orientēta uz speciālistu sagatavošanu Latvijas tautsaimniecībai un sabiedrībai. Socioloģijas studiju nodaļai ir laba sadarbība ar vadošajiem pētījumu uzņēmumiem un iestādēm, kuros strādā studiju programmas absolventi (Kantar, SKDS, SIA “Latvijas Fakti”, pašvaldībās un valsts pārvaldes institūcijās u.c.). Pieprasījums pēc bakalaura studiju programmas “Socioloģija” absolventiem ir ļoti augsts, un šīs programmas absolventu iespējas atrast darba vietu ir labas. Tā absolventu daļa, kas izvēlas veidot akadēmisku karjeru, sekmīgi turpina studijas socioloģijas maģistra studiju programmās gan Latvijā, gan ārvalstīs.

Lai iegūtu labāku priekšstatu par bakalaura studiju programmas “Socioloģija” absolventu sagatavotību darba tirgum, 25.01.2022.-16.02.2022. tika veikta studiju virziena “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija” studiju programmu absolventu darba devēju aptauja. Kopumā tika izsūtīti 119 aicinājumu aizpildīt elektroniskā formā sagatavoto aptaujas anketu, no kurām aizpildītas tika 55. Kopējais atbildētības līmenis aptaujā ir 46% , kas ir ievērojami augstāks par vidējo atbildētības līmeni interneta paneļa aptaujās Latvijā (15-25%). Lai gan aizpildīto anketu skaits nav pietiekams, lai veiktu plašu iegūto datu statistisko analīzi, aptauja ļauj identificēt nozīmīgākās tendences. Lielākā daļa darba devēju atbildot uz jautājumu “Kā Jūs kopumā varētu raksturot

uzņēmumā/ iestādē strādājošos LU absolventus, kuri izglītību ir ieguvuši socioloģijas, politoloģijas vai antropoloģijas programmās pēdējo 6 gadu laikā?" izvēlējās atbildes "labā teorētiskā un praktiskā sagatavotība, tie bija spējīgi uzreiz pastāvīgi veikt savus darba pienākumus" un "pēc neilgas apmācības/ievada darbavietā spēja veikt savus darba pienākumus" (attiecīgi 23 un 17). Līdzīgs ir to respondentu skaits, kas kā labas un ļoti labas vērtē absolventu teorētiskās zināšanas (27 un 21), praktiskās iemaņas (25 un 17). Īpaši augstu tiek vērtēta prasme apgūt jaunas zināšanas un iemaņas kā labas un ļoti labas (attiecīgi 12 un 39), prasme identificēt un risināt problēmas (21 un 28), prasme sameklēt un apstrādāt informāciju (15 un 36), prasme pieņemt lēmumus un tos pamatot (22 un 22), prasme piedāvāt jaunas idejas un risinājumus (20 un 27), prasme pielāgoties jauniem apstākļiem (mainīgai darba videi) (16 un 30). Īpaši augstu - kā ļoti labas - darba devēji vērtē absolventu latviešu valodas zināšanas - 41 darba devējs, svešvalodas zināšanas - 35, prasmi strādāt ar datoru - 40. Komunikācijas prasmes (mutiskā komunikācija, lietišķā sarakste, ziņojumu sagatavošana, prezentēšana utt.) un prasmi strādāt komandā kā ļoti labu vērtē 35 respondenti. Kā labu (18) un ļoti labu (36) darba devēji vērtē absolventu atbildīgu attieksmi pret darbu. Lai gan aptaujas rezultāti neļauj analizēt atsevišķu studiju programmu absolventu vērtējumu, jo kopējais aizpildīto anketu skaits nav liels, ir atsaukušies tikai 16 socioloģijas studiju programmu absolventu darba devēji, tomēr kopējās tendences aptauja iezīmē, jo daļa pasniedzēju, kuru docētajos studijuursos tiek apgūtas socioloģijas nozarei būtiskas zināšanas, prasmes un kompetences, strādā vairākās studiju virziena programmās. Tā, piemēram, kurss Politikas analīze (4 KP) ir iekļauts gan socioloģijas, gan politikas zinātnes bakalaurs studiju programmā, pētniecības metožu kursu pasniedzēji strādā vairākās studiju programmās. Kopumā situāciju var raksturot ar kāda respondenta komentāru: "Viss ir atkarīgs no katra individuāla cilvēka, ja LU ieliek labu teorētisko pamatu, tad tikai no paša cilvēka ir atkarīgs, kā viņš šīs zināšanas pielietos praksē, dzīvē un darbā."

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Bakalaurs studiju programmā "Socioloģija", kurā studijas tiek piedāvātas tikai pilna laika klātienē un latviešu valodā, kopējais studējošo skaits pārskata periodā nav liels, bet ir samērā stabils.

Pāris iepriekšējos gados bija vērojams neliels studējošo skaita kritums un atbiruma pieaugums. Šīs negatīvās tendences nosaka demogrāfisko procesu dinamika (dzimstības kritums, jauniešu emigrācija nolūkā iegūt izglītību ārpus Latvijas), nepietiekamais augstākās izglītības finansējums, kas ietvar sevi arī nepietiekamu sociālo atbalstu studējošajiem, kā arī augstākās izglītības iestāžu centieni par katru cenu aizpildīt budžeta vietas, uzņemot arī vāji motivētus vai vispār studijām nemotivētus jauniešus ar zemām prasmēm patstāvīgi organizēt studiju darbu. Jāņem vērā arī tas, ka daļu studējošo atbiruma statistikas veido arī tie studējošie, kuri nav pat uzsākuši studijas programmā. Tiem studējošajiem, kas vēlas pārtraukt studijas, ir jāizpilda aptaujas anketa, kurā tiek minēti studiju pamešanas iemesli, kas liecina, ka daļu atbiruma veido studējošie, kas nav pietiekami apsvēruši studiju programmas izvēli. Pirmā kursa studējošo aptaujās, ko katru gadu studiju kursa Soci1057 Statistisko un sociālo pētījumu datu avoti veic un iegūtos datus apstrādā studējošie asoc.prof. M.Niklasa vadībā, budžeta vietu pieejamība samērā bieži tiek minēta kā studiju programmas izvēles faktors.

Galvenie atbiruma iemesli ir studiju programmas satura neatbilstība studējošā iecerēm un priekšstatam par socioloģiju, kā arī dažāda rakstura personiskie iemesli, visbiežāk - grūtības apvienot studijas un darbu. Reflektantu nepietiekami motivētu izvēli ietekmē arī tas, ka vidusskolas

mācību programmās nav studiju priekšmetu, kas sniedz ieskatu socioloģijas un tās apakšnozaru problemātikā. Lai iepazīstinātu ar socioloģijas studijām un darba iespējām topošos reflektantus, kopš 2021. gada tiek organizēta Jauno sociologu skola, kuras nodarbībās LU SZF nodaļas akadēmiskais personāls iepazīstina vecāko klašu vidusskolēnus ar socioloģiju. Sekmīgi izstrādājot un aizstāvēt pētniecisko darbu, Jauno sociologu skolas klausītājiem ir iespēja iegūt papildus punktus stājoties bakalaura studiju programmā "Socioloģija". Priekšrocības ir arī LU SZF pēdējo divu gadu laikā rīkotā skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konkursa socioloģijā 1. vietas ieguvējiem.

Pārskatā periodā iezīmējās jaunas, pozitīvi vērtējamās tendences, ka interesi par iespējām pabeigt studijas izteikuši tie, kas pirms kāda laika ir tās pārtraukuši, lai dotos darbā uz ārvalstīm, kā arī reflektanti, kas iestājas augstskolā vairākus gadus pēc vidusskolas absolvēšanas. Studijas sekmīgi 2019. gadā pabeidza divi šādi studējošie, kas atsāka studijas ar daudz nopietnāku motivāciju un attieksmi pret studijām. Arī par iespējām atsākt studijas 2020./2021. ak.g. interesējās vairāki savulaik eksmatrikulētie studējošie. Kopumā var secināt, ka pirmajos studiju semestros atbirumu veido tie studējošie, kas nav pietiekami nopietni apsvēruši studiju izvēli, savukārt tie studējošie, kas pārtrauc studijas pēdējā studiju gadā personisku iemeslu dēļ, bieži vien pēc kāda laika atgriežas, lai pabeigtu studijas.

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Bakalaura studiju programmas "Socioloģija" saturs un struktūra veidota atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 13. maija noteikumu Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" prasībām un ņemot vērā studiju programmas mērķus un uzdevumus.

Bakalaura studiju programmas "Socioloģija" struktūra tiek veidota integrējot dažādu iesaistīto pušu intereses un vajadzības, izmantojot dažādus informācijas avotus:

- regulāri sekojot nozarē vadošo pasaules augstskolu pieredzei socioloģijas bakalaura studiju programmu attīstībā un īstenošanā;
- pieredzes apmaiņā ar ārvalstu pasniedzējiem ERASMUS apmaiņas programmu ietvaros, kopīgā darbā īstenojot starptautiskos pētniecības projektus un programmas;
- akadēmiskajā periodikā un pasaules universitāšu mājaslapās studējot materiālus par

socioloģijas studiju organizāciju bakalaura līmenī;

- iepazīstoties ar nozares ekspertu un profesionāļu ieteikumiem, kas uzklausi gan Latvijas sociologu asociācijas sanāksmēs, gan arī dažādās formās uzklusot nozares pārstāvju viedokli (iegūti fokusgrupas diskusijā ar nozares pārstāvjiem), kontaktējoties ar potenciālajiem darba devējiem;
- vadoties pēc studējošo ieteikumiem, kas regulāri tiek iegūti aptauju rezultātā katra semestra un studiju programmas absolvēšanas rezultātā - studējošo aptauju rezultātus studiju programmas direktore regulāri analizē kopā ar studentu grupām (parasti semestra sākumā), tie tiek apspriesti Socioloģijas nodaļas sēdēs un studiju virziena padomes sēdēs.
- uzklusot kursu docētāju ieteikumus, Socioloģijas nodaļas un studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" ietvaros analizējot bakalaura un maģistra līmeņa studiju programmu sasaisti un pēctecību un sinerģiju starp dažādu sociālo zinātņu nozaru programmām.

Bakalaura studiju programma "Socioloģija" sastāv no trīs daļām:

Obligātā daļa (A) ir 66 KP. To veido vispārējie Latvijas Universitātes pamatstudiju kursi (10 KP), nozares pamatstudiju kursi (54 KP): ievads studijās un specialitātē (6 KP), sociālās teorijas kursi (12 KP), socioloģisko pētījumu metodes (12 KP); socioloģijas apakšnozarēm veltītie studiju kursi (12 KP), patstāvīgais pētnieciskais darbs (kursa darbs 2 KP un bakalaura darbs 10 KP); Vides aizsardzības likumā un Civilās aizsardzības likumā noteiktajām prasībām atbilstošie studiju kursi (2 KP);

Obligātā izvēles daļa (B) ir 52 KP. Studējošais var izvēlēties B daļas studiju kursus no programmā piedāvātā B kursu saraksta. Lielākā daļa šo kursu iepazīstina ar socioloģijas apakšnozarēm, 2 KP apjomā ir studiju kurss, kura ietvaros studējošajiem ir iespējams iziet praksi uzņēmumos.

Brīvās izvēlēs daļa (C) ir 2 KP. Studiju kursu studējošais izvēlas pats no LU kopējā piedāvājuma vai arī no citās studiju programmās piedāvātajiem studiju kursiem atbilstoši savām interesēm un iespējām reģistrēties uz šiem kursiem (ja nav nepieciešamas specifiskas priekšzināšanas, nav citu ierobežojumu reģistrēties uz studiju kursu utt).

Bakalaura studiju programmas "Socioloģija" kursi ir izstrādāti atbilstoši nozares aktualitātēm, augstāko izglītību reglamentējošajiem dokumentiem un ņemot vērā darba devēju ieteikumus un vajadzības, sekojot aktuālajām socioloģijas nozares attīstības tendencēm ne tikai Latvijas, bet arī pasaulē. Studiju programmas organizācija ir veidota tā, lai elastīgi pielāgotos izmaiņām sociālo pētījumu jomā un darba tirgū. Aktuālie studiju programmu attīstības un studiju procesa organizācijas jautājumi tiek izskatīti studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" padomes sēdēs, Socioloģijas nodaļas sēdēs, mācībspēku konsultācijās.

Socioloģijas nodaļā tiek apspriestas bakalaura studiju programmas "Socioloģija" pārmaiņas - jaunu kursu sagatavošana, doktorantu iesaistīšana studiju programmas īstenošanā, kā arī par pēctecības starp dažāda līmeņa (bakalaura un maģistra) studiju programmām socioloģijā nodrošināšanu. Bakalaura studiju programmas "Socioloģija" īstenošanā notiek sadarbība starp fakultātes studiju nodaļām - mācībspēki no citām Sociālo zinātņu fakultātes nodaļām docē studiju kursus gan studiju programmas A, gan B daļā, arī Socioloģijas nodaļas mācībspēki docē citās SZF studiju programmās. Daži studiju kursi veiksmīgi tiek docēti kopā vairākās SZF studiju programmās studējošajiem - piemēram, Ekonomikas teorijas pamati (4 KP), Ievads Latvijas tiesību sistēmā (4 KP), Ievads komunikācijas zinātnē (2 KP). Studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" ietvaros regulāri tiek apspriestas akadēmiskā personāla attīstības vajadzības. Studiju programmas direktors sadarbojas ar doktorantiem, kas izteikuši vēlēšanos sagatavot un docēt kādu studiju kursu, konsultējot gan par topošā studiju kursa saturu, gan arī par studiju kursa apraksta sagatavošanu.

Dažus studiju kursus docē viespasniedzēji, kuri strādā nozares uzņēmumos un iestādēs. Studiju

kursu Soci2046 Mārketinga pētījumi (A daļa) docē pētījumu centra SKDS projektu vadītāja *Mgr.soc.* Jūlija Ponomarjova, studiju kursu Soci2058-Deviances socioloģija (B daļa) docē *Dr.sc.Soc.* Anvars Zavackis, Soci1082–Politisko procesu pētniecība (B daļa) docē SKDS Sociālo un politisko pētījumu nodaļas vadītāja *Mgr.sc.Soc.* Ieva Strobe u.c.

Studējošo aptaujas liecina, ka veiksmīgs kurss ir tāds, kurā tiek kombinētas dažādas mācību un zināšanu novērtēšanas formas: pasniedzēja lekcijas, semināru nodarbības, patstāvīgais darbs, literatūras studijas, eseju rakstīšana, grupu darbs un diskusijas. Vēlama ir lekciju un semināru mija. Studējošos neapmierina, ja pasniedzēji aprobežojas ar lekciju nolasīšanu un neietver pietiekami daudz interaktīvo apmācības metožu. vairākos studijuursos ir izmantotas mācību ekskursijas, kuru laikā studējošie iepazīstas ar dažādiem uzņēmumiem, kas darbojas nozarē.

Lai labāk apgūtu patstāvīgā pētnieciskā darba prasmes, bakalaura studiju programmā “Socioloģija” paredzēti gan studiju kursi socioloģijas teorijas un pētījumu metodikas un metodoloģijas apguvei, gan individuāla pētnieciskā darba izstrāde.

Studējošajiem ir iespējams regulāri tikties ar pasniedzējiem gan lekcijās un semināros un praktiskajās nodarbībās, gan individuālajās konsultācijās. Katram akadēmiskā personāla pārstāvim ir iepļānotas regulāras konsultācijas studējošajiem (ik nedēļu). Pozitīvu un konstruktīvu sadarbības atmosfēru veido studējošo komunikācija ar pasniedzējiem praktisko nodarbību, mācību ekskursiju un lauka darba prakses laikā.

Neskatoties uz to, ka 2020./2021. ak. g. plānotās *Erasmus* apmaiņas programmas aktivitātes tika atceltas, jo Covid-19 pandēmijas dēļ izsludinātā ārkārtas stāvokļa apstākļos tika ieviesti ceļošanas ierobežojumi, jau nākamajā gadā studējošo apmaiņas apjoms atgriezās pirmskrīzes apjomā. Studējošo mobilitāte ir lieliska iespēja starptautiskas studiju pieredzes iegūšanai. LU SZF bakalaura studiju programmai “Socioloģija” ir noslēgti apmaiņas līgumi ar daudzām universitātēm, kurās tiek īstenotas socioloģijas bakalaura studijas socioloģijā. Studējošo mobilitāte parasti tiek plānota 2. kursa pavasara semestrī vai 3.kursa rudens semestrī. Pirms mobilitātes tiek saskaņots apmaiņas studijās apgūstamo studiju kursu plāns, vienošanās par apgūstamajiem kursiem (*Learning agreement*). Apmaiņas studijās apgūtie studiju kursi tiek atzīti studiju programmas B vai C daļā. Ja apmaiņas studiju semestra laikā LU SZF bakalaura studiju programmas “Socioloģija” studiju plānā ir A daļas kursi, to nokārtošanai tiek piešķirts semestra pagarinājums.

Lai gan bakalaura studiju programma “Socioloģija” tiek realizēta latviešu valodā, tajā ir vairāki B daļas kursi, kuri tiek docēti angļu valodā. Šie kursi parasti tiek iekļauti rudens semestra studiju plānā, lai palielinātu studiju kursu piedāvājumu potenciālajiem ienākošās *Ersamus* apmaiņas studējošajiem. Ņemot vērā to, ka starptautiskajā apritē socioloģijas nozarē dominē angļu valoda un tajā ir arī lielākā daļa speciālās literatūras, studiju programmā tiek pievērsta uzmanība speciālās terminoloģijas svešvalodās apguvei. Pirmajā semestrī studējošajiem jāapgūst studiju kurss Soci1053 Sociālo zinātņu terminoloģija (angļu valodā) 2KP apjomā, A daļā, B daļā ir vairāki studiju kursi, kas tiek docēti angļu valodā - Soci1074 Narkotikas, noziedzība un sabiedrība (2KP), Sabiedrība un psihedēliskās vielas (2KP), Soci1097 Sociālā un kultūras plānošana (4KP), Soci2092 Ievads novērtēšanas pētījumos (2KP). Šie studiju kursi tiek piedāvāti ienākošās *Ersamus* apmaiņas studējošajiem, tādā veidā veicinot starptautiskas studiju vides veidošanos LU SZF. Šie studiju kursi ir veltīti sabiedrībā aktuālām tēmām, jo sabiedrībā pieaug interese par šīm sociālajām problēmām un to risināšanas iespējām, to ietekmi uz sociālajiem un politiskajiem procesiem net tikai Latvijā, bet arī starptautiskā mērogā.

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades

jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Bakalaura studiju programmā “Socioloģija” studiju kursu apguves laikā un pārbaudījumos tiek izmantotas gan mutiskās, gan rakstiskās, gan kombinētās studiju un vērtēšanas metodes.

Studijās tiek izmantotas daudzveidīgas zināšanu iegūšanas un nostiprināšanas metodes, piemēram, ievadlekcijas, interaktīvās lekcijas, kopsavilkuma lekcijas, problēmorientētās lekcija. Atsevišķu lekciju docēšanai studijuursos tiek pieaicināti praktiķi, profesionāļi no dažādām institūcijām, lai veicinātu teorijas un prakses vienotību. Plaši tiek izmantoti praktiskie uzdevumi, semināri, individuālais, pāru un grupu darbs, diskusijas un projektu izstrāde, mācību ekskursijas uz nozares organizācijām. Studiju kursu īstenošanā un pilnveidē tiek iesaistīti darba devēji (aicināti vadīt atsevišķas seminārnodarbības, nereti nodarbības tiek organizētas kā pieredzes apmaiņas vizītes darba vietās u.tml.).

Lai veicinātu studējošo pētnieciskās kompetences attīstību, studējošajiem pēctecīgosursos ir iespēja analizēt un padziļināti pētīt viņus interesējošas problēmas nozarē. Vecāko kursu studējošie tiek iesaistīti jaunāko kursu studiju procesa vadīšanā (*peer teaching-learning*).

Studijuursos semināros tiek veicināta studējošo uzstāšanās, prezentēšanas un diskusijas prasmes. Lai studējošie sasniegtu studiju rezultātus – apgūtu un nostiprinātu zināšanas, prasmes un attīstītu kompetenci – studiju procesā dominē metodes, kurās nozīmīga ir studējošo darbība. Studiju procesā tiek izmantotas metodes, kas veicina studējošo komunikāciju studiju uzdevumu veikšanā, risinot reālas nozares problēmas, modelējot situācijas.

Pakāpeniski mainās arī studiju fiziskā vide: auditorijas ir ērti pārveidojamas grupu darbam, individuālajam darbam, studējošie var izmantot digitālās tehnoloģijas. Docētāji pārsvarā izmanto metodes, kas rosina studējošo aktīvu līdzdalību, kritisko domāšanu un refleksiju. Studiju procesā un patstāvīgu studiju veicināšanai tiks izmantota e-studiju vide. Katram studiju kursam ir izveidota e-studiju vide (*Moodle*), kurā studējošajiem pieejami nodarbību materiāli, uzdevumu apraksti papildus ar kursa tēmām saistīti mācību materiāli, kā arī veicami studiju uzdevumi (testi, forumi, semināri, konferences u.c.). Visi studiju kursu starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu vērtējumi ar atzīmes pamatojumu tiek ierakstīti un studējošajiem pieejami e-studiju vidē.

Kopš iepriekšējās akreditācijas 2011./2012. akadēmiskajā gadā, kad eksperti norādīja uz nepieciešamību paplašināt studiju materiālu pieejamību liela uzmanība pievērsta tam, lai bakalaura studiju programmā “Socioloģija” paplašinātu studiju materiālu pieejamību e-studiju vidē un palielinātu tās izmantošanu. Kopš iepriekšējās akreditācijas ir sagatavoti studiju materiāli ne tikai A daļas, bet arī B daļas studiju kursiem, studējošie iesniedz lielāko daļu studiju darbu e-studijās, tur

šie darbi tiek vērtēti, studējošie operatīvi saņem pasniedzēju vērtējumus.

Pēc ārkārtas stāvokļa ieviešanas valstī 2020. gada martā, studiju procesā tika ieviestas būtiskas izmaiņas, organizējot studiju procesu attālināti izmantojot *MSTeams* platformas piedāvātās digitālās tehnoloģijas. Jaunās tehnoloģiskās iespējas studējošajiem un pasniedzējiem bija jāizmanto gan studiju procesā, gan kursu noslēguma pārbaudījumos (eksāmenos) gan gala pārbaudījumos – bakalaura darbu aizstāvēšanā. Neskatoties uz to, ka šīs pārmaiņas notika ātrā, piespiedu apstākļu iespaidā, tās ir paplašinājušas tehniskās iespējas sazināties konsultācijās ar pasniedzējiem videozvana formātā, ierakstīt lekcijas un izmantot lekciju ierakstus studiju vielas atkārtotai, izmantot jaunas iespējas studējošo grupu darbu organizēšanā. Daži attālināta studiju procesa elementi, neapšaubāmi, saglabāsies arī turpmāk. Piemēram, lielākas iespējas uzaicināt vieslektorus.

Studentcentrēta pieeja ir būtiska sekmīga studiju procesa nodrošināšanā, tomēr šī pieeja nav uzskatāma par būtisku inovāciju, jo pašos pamatos šī pieeja paredz atbildīgu attieksmi pret studiju procesu gan no pasniedzēju, gan no studējošo puses. Pasniedzēji ievadnodarbību laikā informē studējošos par vēlamajiem studiju rezultātiem, izvirzītajām prasībām un vērtēšanas kārtību. Pasniedzēji cenšas radīt atbalstošu un iedvesmojošu studiju vidi un interaktīvu studiju procesu. Šie studiju elementi jau pārsvarā ir ieviesti studiju procesā jau iepriekš, jo ir būtiski, lai studējošajiem būtu skaidrība par to, kāda ir pasniedzēja un kāda ir studējošo atbildība. Studentcentrētā pieeja tiek ievērota aktualizējot studiju programmas un studiju kursu aprakstus, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jēgpilnai formulēšanai, tādējādi lai veicinātu docētāju un studējošo dialogu par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Savukārt korekti formulēti studiju rezultāti veicina studējošo izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu. Studiju procesā docētāji izmanto studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstošas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus. Studiju kursu aprakstos pārbaudes formas ir saistītas ar konkrētiem studiju rezultātiem, kuru sasniegšanai tiek izstrādāti specifiski uzdevumi. Studiju kursu aprakstos ir izskaidrots katra pārbaudes veida īpatsvars kopējā kursa novērtējumā, arvien lielāku akcentu liekot uz regulāru darbu semestra laikā. Šādā veidā tiek veicināta, no vienas puses, arvien lielāka studējošo atbildība par konkrētu zināšanu, prasmju un kompetenču attīstīšanu, no otras puses – pasniedzēji tiek rosināti sniegt regulāru atgriezenisko saiti par studējošā progresu semestra gaitā. Semestra laikā studējošajiem e-studijās ir pieejami kursa ietvaros plānoto pārbaudes darbu vērtējumi, katra no tiem īpatsvars kopējā kursa novērtējumā.

Studējošie studiju procesā saņem atbalstu un atgriezenisko saiti no docētājiem. Vērtēšanas kritēriji atzīmju izlikšanai ir iepriekš publiskoti. Vērtēšana sniedz studējošajiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus.

Ievērojot studentcentrētas izglītības studiju principus, tiek veicināta studējošo mobilitāte (studiju rezultātu atzīšana), studējošie iesaistās akadēmiskā personāla iniciētos pētījumos un sociālās aktivitātēs sabiedrībā, tādējādi gūstot nozīmīgu pieredzi, izmantojot studijās apgūto praksē. Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studiju programmas tiek īstenotas tā, lai studējošie tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. Pastāv kārtība un procedūras studējošo ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā studējošo aptauju rezultāti. Studējošie labprāt izsaka savus ieteikumus studiju programmu un procesa pilnveidei sarunās ar docētājiem, programmu direktoriem.

SZF ir izveidota sistēma regulārai sadarbībai ar studējošajiem studiju procesa pilnveidošanai. Dažādu nozaru un studiju līmeņu studiju programmā studējošie ir pārstāvēti gan studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" padomē, gan arī SZF Domē, kas ir augstākā lēmēj institūcija fakultātē. Visas izmaiņas studiju programmās tiek izskatītas studiju nodaļās, studiju

virzienu padomēs un visbeidzot - pieņemtas SZF Domē, tādā veidā nodrošinot studējošajiem iespējas piedalīties studiju programmu attīstībā.

Bakalaura studiju programmā "Socioloģija" liela uzmanība tiek veltīta sociālās informācijas iegūšanas, analīzes un izmantošanas metodikas un metodoloģijas zināšanu, prasmju un kompetenču attīstīšanai. Visā studiju procesā liela uzmanība tiek pievērsta pētniecības iemaņu iegūšanai. Studējošajiem jau pirmajā semestrī ir vairāki praktiski uzdevumi ar pētniecības elementiem, tas turpinās arī socioloģisko pētījumu metožu kursos otrajā un trešajā semestrī un noslēdzas ar bakalaura darba uzrakstīšanu un aizstāvēšanu.

Trešajā studiju semestrī studējošie raksta kursa darbu. Kursa darbs ir bakalaura studiju programmas "Socioloģija" A daļas sastāvā. Kursa darba mērķis ir attīstīt studējošā patstāvīgās pētnieciskās iemaņas, padziļināti apgūt kādu socioloģijas virzienu, metodi, analizēt kādu sabiedrības dzīves problēmu. Kursa darba sagatavošanas gaitā studējošais sadarbībā ar pasniedzēju – kursa darba zinātnisko vadītāju - padziļināti studē literatūru izvēlētajā jomā, izveido darba plānu, apkopo un sistematizē sava pētījuma rezultātus. Kursa darba izpildei paredzētas 80 patstāvīgā darba stundas (2 KP). Kursa darbu tēmu studējošais izvēlas patstāvīgi, konsultējoties ar Socioloģijas nodaļas pasniedzējiem, vai arī no pasniedzēju piedāvātā pētījumu virzienu klāsta. Pasniedzējs palīdz studējošajiem formulēt tēmu, norāda uz tās atbilstību vai neatbilstību kursa darba prasībām. Izvēloties kursa darbu zinātniskos vadītājus tiek ņemtas vērā nodaļas pasniedzēju un doktorantu zinātniski pētnieciskā darba intereses. Arī doktoranti, kuri raksta savus promocijas darbus socioloģijas nozarē, tiek iesaistīti studējošo kursa darbu vadīšanā. Individuālā darba gaitā studējošie var tikt iesaistīti arī plašāku pētniecisku projektu izstrādē pasniedzēja vadībā.

Kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas 2012. gadā, kurā bakalaura studiju programma "Socioloģija" saņēma augstu novērtējumu, ir veikti ievērojami uzlabojumi, lai palielinātu studējošo iespējas piedalīties zinātniski pētnieciskajā darbā. Šie uzlabojumi ir veikti, reaģējot uz ekspertu ieteikumiem, kuru pamatā bija studējošo izteiktā vēlme studiju procesā vairāk piedalīties pētījumos kopā ar pasniedzējiem. Īpaši pēdējā laikā, pateicoties LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūtā (LU SZF SPPI) piesaistītajiem Latvijas zinātnes padomes (LZP) finansētajiem fundamentālajiem un lietišķajiem pētījumu projektiem (FLPP) un valsts pētījumu programmas (VPP) pētnieciskajiem projektiem, palielinājušās iespējas iesaistīt studējošie, īpaši vecākajosursos, reālu pētniecisko projektu īstenošanā. Šī pieredze motivē studējošos turpināt studijas magistratūrā socioloģijas jomā, nākotnē, iespējams, izvēlēties akadēmisko karjeru.

Visiem bakalaura studiju programmas "Socioloģija" studējošajiem studiju procesā ir jāpiedalās reālos socioloģiskajos pētījumos. Lietišķo socioloģisko pētījumu veikšanas prasmes un kompetences sociālo problēmu identificēšanā un analīzē studējošie attīstīta A daļas studiju kursā Socioloģiska pētījuma process (4 KP, 4.semestris), kura ietvaros studējošie tiek iesaistīti reālu pētniecisku projektu izpildē pasniedzēju vadībā. Pēdējos gados šī kursa ietvaros studējošie doc. R. Felča un doc. J.Ņikišina vadībā veica pētījumus LZP FLPP "Gatavi pārmaiņām? Kopīgo dabas resursu ilgtspējīga pārvaldība (projekta vadītājs doc. J.Ņikišins) izpildei. Rezultātā šī projekta ietvaros ir tapušas akadēmiskas publikācija, kuru līdzautori ir pasniedzēji un studējošie.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un

novērtējumu.

Pēc studējošo ierosinājuma bakalaura studiju programmas "Socioloģija" B daļā iekļauts studiju kurss SociR009 Praktikums socioloģiskās informācijas izmantošanā pārvaldē un organizācijās, kura ietvaros tiek organizētas studējošo prakses uzņēmumos. Kursa mērķis ir attīstīt praktiskas iemaņas socioloģiskās informācijas izmantošanā pārvaldē un organizācijās, kā arī sabiedrisko attiecību jomā un mārketingā. Lai nodrošinātu šī studiju kursa īstenošanu, ir sagatavots Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes bakalaura studiju programmas "Socioloģija" prakses nolikums, kurā aprakstīti prakses mērķi un uzdevumi, prakses organizācija, norise un vērtēšana.

Prakses mērķis ir attīstīt praktiskas iemaņas socioloģiskās informācijas izmantošanā pārvaldē un organizācijās, kā arī sabiedrisko attiecību jomā un mārketingā. Prakses apjoms ir 2 KP, kas atbilst 72 darba stundām prakses vietā. Studiju kursa "Praktikums socioloģiskās informācijas izmantošana pārvaldē un organizācijās" norises laiks ir bakalaura studiju programmas "Socioloģija" pilna laika studiju 5. semestris. Studējošais prakses vietu izvēlas patstāvīgi, atbilstoši saviem individuālajiem mācību mērķiem, saskaņojot vietas atbilstību prakses mērķiem ar SZF prakses vadītāju. Studējošais patstāvīgi uzrunā prakses vietas vadību par savu vēlmi veikt praksi un vienojas par prakses iespējām. Ja studējošais un prakses vietas vadība ir abpusēji piekrituši par iespējām īstenot praksi, tad studējošais par to informē SZF metodiķi, lai varētu sagatavot līgumu. SZF sagatavoto līgumu uz noteiktu termiņu slēdz prakses vieta, studējošais un SZF.

Prakses gaitā tiek realizēti vairāki uzdevumi - analizēt socioloģiskās informācijas izmantošanu pārvaldē un organizācijās, kā arī sabiedrisko attiecību jomā un mārketingā studējošā izvēlētajā prakses vietā – privātā, nevalstiskajā, valsts vai pašvaldības institūcijā vai organizācijā; izmantojot daudzveidīgas pētnieciskās metodes (piemēram, statistikas datu analīze, intervija, fokusgrupa, novērošana), institūcijas vai organizācijas darbības izpēti, lai noskaidrotu socioloģiskās informācijas izmantošanu konkrētā uzņēmumā/iestādē. pārvaldē un organizācijās, kā arī sabiedrisko attiecību jomā un mārketingā studējošā izvēlētajā prakses vietā.

Prakses laikā studējošajiem ir iespēja ne tikai pilnveidot savas prasmes strādāt ar sociālo informāciju, bet arī ar darba vidi un organizāciju konkrētos uzņēmumos. Prakses gaitā studējošais iepazīstas ar socioloģiskās informācijas izmantošanu pārvaldē un organizācijās, kā arī sabiedrisko attiecību jomā un mārketingā atbilstoši prakses uzdevumiem. Izpēti laikā, studējošais izmanto gan iestādes piedāvātos materiālus, gan saistītos pētījumus, statistikas datus, teorētiskos materiālus pēc nepieciešamības. Studējošais patstāvīgi plāno savu prakses darba laika organizēšanu un par to vienojas ar iestādes prakses vadītāju, tādā veidā attīstot savas prasmes strādāt komandā un patstāvīgi, pilnveidot savas komunikācijas prasmes, spēju iejusties uzņēmuma vidē. Studējošā prakses rezultātu un izaugsmes vērtēšana ir kompleksa, kurā tiek ņemta vērā gan prakses vadītāja vērtējums, gan objektīvā informācija par prakses gaitu, studējošā pašvērtējums un rezultāti no studējošā vērtējuma, kā arī studējošā veiktās prakses rezultātu atspoguļojums prakses atskaitē un prakses noslēguma semināra prezentācija.

Prakses gaitā studējošie iegūst praktiskas iemaņas sociālās attīstības plānošanas, sociālās politikas, dažāda līmeņa un nozaru rīcībpolitiku un pārvaldes lēmumu sagatavošanas un efektivitātes novērtēšanas metožu pielietošanā valsts pārvaldes institūciju, nevalstiskā vai privātā sektora iestādēs vai organizācijās (atkarībā no konkrētās prakses vietas), iegūst izpratni par Latvijas sabiedrībai aktuālo sociālo procesus saistību ar globālās attīstības tendencēm, iegūst pieredzi identificēt sociālās problēmas, izmantot studiju gaitā apgūtās teorētiskās zināšanas un prasmes pielietot kvantitatīvās un kvalitatīvās sociālo datu ieguves un analīzes metodes rekomendāciju sagatavošanā šo problēmu risināšanai.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Bakalaura studiju programmas "Socioloģija" nozīmīga sastāvdaļa ir bakalaura darba izstrādāšana un aizstāvēšana studiju noslēgumā. Bakalaura darba mērķis ir apliecināt studenta spēju patstāvīgi veikt pētniecisko darbu. Tā rakstīšanas gaitā studējošajam ir jāveic izvēlētajās sociālās problēmas teorētiskā analīze, demonstrējot kompetenci attiecīgās jomas zinātniskās literatūras atlasē, jāizstrādā tās izpētes metodoloģija, pamatojot izmantoto datu ieguves un analīzes metožu izvēli, jāiegūst un jāanalizē empīriskie dati un, visbeidzot, jāveido akadēmiskais teksts, aprakstot veikto pētījumu, analizējot iegūtos datus un veidojot akadēmisku diskusiju par izvēlēto tēmu. Lai studējošos labāk sagatavotu sekmīgai bakalaura darba un citu akadēmisko darbu (referāti, prezentācijas, kursa projekti) izstrādei, teksta sagatavošanai, pētījumu rezultātu prezentācijai, kā arī sagatavot studentus patstāvīgai pētniecībai maģistratūrā, 6. semestrī bakalaura studiju programmas A daļā studiju plānā ir iekļauts studiju kurss Akadēmiskā pētniecība, rakstība un prezentācija. Šī studiju kursa ietvaros studējošie apgūst pamatzināšanas par dažādiem akadēmisko darbu žanriem studiju procesā, teoriju nozīmi un izmantošanu akadēmiskā darbā, empīriskā pētījuma pamatelementiem, savu ideju publisku prezentāciju un aizstāvēšanu.

Bakalaura darba tēmas visbiežāk piedāvā paši studējošie atbilstoši savām interesēm un vēlmēm un aktuālajām sabiedrības problēmām, kas atbilst darba tirgus prasībām sociālo pētījumu jomā. Daļa studējošo pēdējā studiju gadā savieno studijas ar darbu, tāpēc bakalaura darba tēmas izvēlas saskaņā ar darba vietas vajadzībām. Socioloģijas nodaļas pasniedzēji, kas vienlaicīgi ir arī SZF SPPI pētnieki un iesaista studējošos pētījumu projektu īstenošanā, piedāvā tēmas, kas atbilst šo projektu tematikai. Līdz ar to bakalaura darba tēmas ir aktuālas, studējošie tajās pievēršas aktuālu sociālo procesu analīzei, kas atbilst darba tirgus vajadzībām.

Bakalaura darbi visbiežāk ir patstāvīgi veikta empīriskā pētījuma apraksts, tos studējošie izstrādā patstāvīgi zinātniskā vadītāja uzraudzībā latviešu valodā. Bieži studējošie izvēlas rakstīt par aktuālām izglītības sistēmas problēmām. Piemēram, 2020./2021. ak.g. izcilu (10) vērtējumu saņēma bakalaura darbs "Studentu pieredze klātienē un attālinātajā augstākajā izglītībā Latvijā", kurā tika apskatīts, kā negaidītā pāreja uz attālinātām mācībām ir izmainījusi Latvijas klātienē studentu izglītības pieredzi. Bakalaura darbā analizētie dati iegūti ar tiešsaistes aptaujas palīdzību (n=408), tā mērķis - noskaidrot kā mainījusies mācību, sociālā un kognitīvā klātesamība (izglītības pieredze). Pētījuma metodoloģijas pamatā ir izziņas kopienas (*Community of Inquiry*) teorētiskais modelis, kurā operacionalizētas iepriekšminētās klātesamības. Arī 2016./2017. gadā aizstāvētais bakalaura "Skolotāju perspektīva: jauniešu pašnāvību prevencija Latvijas skolās" saņēma vērtējumu izcili (10). Abus šos bakalaura darbus vadīja asoc.prof. M.Niklass. Vēl daži citi vērtējumu izcili (10) saņēmuši darbi veltīti migrācijas procesu analīzei: SZF SPPI Diasporas un migrācijas centra (DMC) vadošās pētnieces asoc. prof. B.Belas vadībā 2018./2019. ak.g. izstrādāts pētījums par tēmu "Latviešu etniskā atgriešanās migrācija: motīvi un integrācija", "Remigrantu ģimeņu ar ārvalstnieku dzīvesbiedriem remigrācijas pieredze" (zin. vad. asoc.prof. I.Mieriņa, DMC direktore). Bieži

studējošie izvēlas rakstīt bakalaura darbus, kas pievēršas pašvaldību darba aktualitātēm - "Vietējo iedzīvotāju viedoklis par Liepājas Karostas pludmales statusu" (2020./2021. ak.g., zin.vad. pasniedzēja, Mgr.Soc. A.Butkēviča, izcili), "Kopienas fonda nozīme sadarbības stiprināšanā: Alūksnes un Apes novada fonda gadījuma izpēte" (2017./2018. ak.g., zin. vad. asoc.prof. B.Bela, izcili), nevalstiskā sektora aktuālajām problēmām veltīts bakalaura darbs "Eiropas Solidaritātes korpuss: Latvijas jauniešu izaugsmes iespējas" (2017./2018. ak.g., zin. vad. asoc.prof. L.Rasnača, izcili).

Bakalaura darba aizstāvēšana notiek studiju noslēgumā. Bakalaura darba aizstāvēšana ir atklāta diskusija, kurā ir tiesības piedalīties arī citu semestru studentiem. Bakalaura darba recenzentu nozīmē programmas direktors, saskaņojot ar nodaļas vadītāju. Ja students bakalaura darbu izstrādājis patstāvīgi, bez zinātniskā vadītāja, tiek nozīmēti divi recenzenti. Ja darbs izstrādāts nekonsultējoties ar vadītāju, studiju nodaļas nozīmē otru recenzentu. Bakalaura darba aizstāvēšanas sākumā notiek autora (autoru) bakalaura darba prezentācija, kurā tiek izklāstīts darba mērķis un galvenie rezultāti (līdz 10 min.), tad klātesošie uzdod jautājumus, uz kuriem autors (autori) var atbildēt tūlīt, vai arī sniegt atbildes galavārdā (pēc izvēles). Aizstāvēšanas gaitā vārds tiek dots recenzentam, bakalaura darba zinātniskajam vadītājam vērtē darbu (katram 2-3 min.). Bakalaura darba aizstāvēšanu noslēdz autora galavārds.

Pēc visas bakalaura darbu grupas aizstāvēšanas notiek slēgta komisijas sēde, kurā konkrēta bakalaura darba vērtēšanā balss tiesības ir arī tiem darbu recenzentiem un vadītājiem, kas nav komisijas locekļi. Prezentācijā autors (autori) var izmantot iepriekš sagatavotus materiālus (*MS PowerPoint*, grafoprojekcijas u.c.).

Bakalaura darbu vērtējumi reti ir zemāki par gandrīz labi (6). Pārskata periodā zemākais vidējais bakalaura darba vērtējums 6,6 balles bija 2017./2018., kad noslēguma darbus aizstāvēja 26 studējošie, 2015./2016. ak.g. 13 bakalaura darbi, vidējais vērtējums 7,7 balles, 2016./2017. ak.g. - 15 bakalaura darbi, vidējais vērtējums 8,3 balles, 2018./2019. ak.g. - 14 bakalaura darbi, vidējais vērtējums 7,2 balles, 2019./2020. - 6 bakalaura darbi, vidējais vērtējums 8,3 balles, 2020./2021. ak.g. - 19 bakalaura darbi, vidējais vērtējums 7,9 balles.

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Bakalaura studiju programmas "Socioloģija" tiek īstenota LU SZF telpās un izmantojot fakultātes un LU kopējo materiāltehnisko bāzi. Studiju virziena kopējais materiāltehniskais nodrošinājums jau ir ticis raksturots iepriekš, tāpēc turpmākajos paragrāfos īpaši izcelti materiāltehniskā nodrošinājuma aspekti, kas attiecas bakalaura studiju programmas "Socioloģija" studējošajiem. Īpaši izceļams ir studējošo un pasniedzēju nodrošinājums ar studijām un pētniecībai nepieciešamo literatūru, SZF nodrošinājums ar studiju procesam atbilstošām telpām un kopējais nodrošinājums ar elektroniskajiem resursiem (*Moodle* vide, attālinātās pasniegšanas iespējas *MS Teams* platformā).

Kopumā bakalaura studiju programmas "Socioloģija" nodrošinājums ar resursiem ir teicams un

pilnībā atbilstošs studiju programmas mērķu sasniegšanai un kvalitatīva studiju procesa īstenošanai. LU SZF bibliotēkas telpas, kurā izvietots sociālo zinātņu nozares krājums, ir atvērtas studējošiem ērtā laikā 60 stundas nedēļā. Lietotājiem ir pieejams brīvpieejas krājums. LU SZF bibliotēka izvietota trīs telpās, kuru kopējā platība ir 544 m². Bibliotēkas lietotājiem ir pieejamas 84 darba vietas, t.sk. 18 darba vietas darbam ar datoru. Studējošajiem un pasniedzējiem SZF bibliotēka nodrošina sekojošus pakalpojumus:

Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana/rezervēšana/izmantošanas termiņu pagarināšana
Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā (turpmāk - Kopkatalogs) un informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām. Pakalpojums pieejams LU Bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem, izmantojot

Ir pieejama informācijas resursu piegāde. LU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtot informācijas resursus Kopkatalogā no jebkuras bibliotēkas, ir iespēja norādīt rezervētā informācijas resursa ērtāko saņemšanas vietu – nozares bibliotēku.

Lietotājiem pieejams pašapkalpošanās skenēšanas pakalpojums.

Iespējams izmantot uzzīņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros un portatīvos datorus (gan LU Bibliotēkas, gan lietotāju personīgos), interneta pieslēgumu, tostarp WI-FI, kas darbojas visās LU ēkās.

Pakalpojuma “Nakts abonements” mērķis ir nodrošināt iespēju bez maksas izmantot noteiktus informācijas resursus ārpus LU Bibliotēkas no tās slēgšanas līdz atvēršanas brīdim. Informācijas resursu iespējams iepriekš rezervēt uz noteiktām stundām.

Informācijas resursu piegāde ir iespējama arī vasarā. Vienu reizi nedēļā lietotāji, sev ērtākajā nozares bibliotēkā (Bibliotēka Raiņa bulvārī, Dabaszinātņu bibliotēka, Zinātņu mājas bibliotēka), var saņemt Kopkatalogā rezervētos informācijas resursus no Krātuves.

Lietotāju informacionālā apkalpošana – konsultēšana, uzzīņu sniegšana, apmācības un atbalsts pētniecībā ir viena no galvenajām LU Bibliotēkas darba jomām. LU Bibliotēkas konsultants sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, adresālās, precizējošās u.c. uzzīņas un konsultācijas LU studentiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārīgajam personālam. Studenti konsultācijas aktīvāk izmanto patstāvīgo darbu, kursa darbu un bakalaura darbu izstrādes laikā.

Lietotāju apmācības tiek organizētas ar mērķi attīstīt lietotāju prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, novērtēt un izmantot informācijas resursus un e-vides rīkus. Bibliotēka aktīvi strādā ar mērķauditorijām – visu studiju līmeņu studējošajiem, akadēmisko, zinātnisko un vispārējo personālu, lai veicinātu ne tikai informācijpratību, bet sniegtu padziļinātas zināšanas un prasmes darbā ar elektroniskajiem resursiem. Studiju pirmajā semestrī bibliotēka sociālā darba programmas studentiem organizē un vada prezentācijas, nodarbības auditorijās un datorklasēs, filiāļu studentiem šādas tikšanās ir pieejamas attālināti. Apmācību mērķis ir lai lietotāji iegūtu prasmes strādāt ar brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtām un biroja tehniku – pašapkalpošanās skeneriem, kopētājiem, tādā veidā pilnveidojot patstāvīgas mācīšanās kompetenci. Bakalaura studiju programmas “Socioloģija” studentiem tiek nodrošinātas LU SZF bibliotēkas personāla nodrošinātas lekcijas par bibliotēkas resursiem un to izmantošanas iespējām kursā levads studijās un universitātes resursos.

Pasniedzējiem studiju nodrošināšanai pieejama e-vide *Moodle*, kuru izmanto studiju materiālu izplatīšanai un studiju darbu iesniegšanai, pārbaudei un analīzei. *Moodle* ir e-vides rīks papildus LU informatīvās sistēmas (LUIS) videi, kurā nodrošina studiju vērtējuma ievadīšanu. Studenti LUIS vidē veic elektronisku reģistrēšanos kursiem. Studentiem pieejams studiju metodiķes atbalsts, ja radušies jautājumi un nepieciešama palīdzība darbā ar studiju procesu LUIS. Studiju metodiķi sniedz

atbalstu studentiem arī studiju procesa organizatoriskajos jautājumos, konsultējot studentus par dažādiem ar studiju procesu saistītiem jautājumiem.

LU SZF nodrošina studiju procesam piemērotas telpas. Lielākā daļa pasniedzēju, kas iesaistās bakalaurs studiju programmas “Socioloģija” īstenošanā ir vēlētos amatos LU SZF, un šiem pasniedzējiem ir nodrošinātas kvalitatīvas telpas un adekvāts atbalsts. Viespasniedzējiem ir pieejamas LU SZF nodrošinātas darba telpas, kur pasniedzēji var uzturēties, gatavoties nodarbībām un individuālā kārtā konsultēt studentus.

Studiju plāns katrai studentu kohortai tiek veidots ilgtermiņā, uzsākot studijas, ir piedāvāts 3 gadu kursu plānojums. Pasniedzējiem studiju nodrošināšanai pieejama e-vide *Moodle*, kuru izmanto studiju materiālu izplatīšanai un studiju darbu iesniegšanai, pārbaudei un analīzei. *Moodle* ir e-vides rīks papildus LU informatīvās sistēmas (LUIS) videi, kurā nodrošina studiju vērtējuma ievadīšanu. Studenti LUIS vidē veic elektronisku reģistrēšanos kursiem. Studentiem pieejams studiju metodiķes atbalsts, ja radušies jautājumi un nepieciešama palīdzība darbā ar studiju procesu LUIS. Studiju metodiķi sniedz atbalstu studentiem arī studiju procesa organizatoriskajos jautājumos.

LU norit plaši infrastruktūras attīstības projekti, 2022. gadā plānots pabeigt rakstu mājas celtniecību, kurā tiks īstenota bakalaurs studiju programmas “Socioloģija”. Jaunās ēkas būvniecība apvienos humanitārās un sociālās zinātnes zem viena jumta, cerams, atvieglojot arī sadarbību, stiprinot arī antropoloģiju, kas apvieno abu šo virzienu tradīcijas. LU Humanitāro zinātņu bibliotēkā pieejama plaša antropoloģijas literatūras kolekcija, kuru veido gan jaunu grāmatu iepirkumi, gan kolekciju dāvinājumi un studējošiem tai būs pieeja, neatkarīgi no programmas īstenošanas fakultātes. LU pieejamas darba vietas datorklasē un Sociālo zinātņu bibliotēkas lasītavā, ar audio un video tehniku aprīkotas auditorijas, kas ar 2022. gadu piedāvās jaunākās tehnikas piedāvājumu un telpu estētiku. LU ir attīstītas e-studiju iespējas.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Uz bakalaurs studiju programmas “Socioloģija” nodrošinājumu attiecas viss iepriekšminētais par studiju virziena informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu (skat. 2.3.1.).

Programmas ieņēmumi

Bakalaurs studiju programmas “Socioloģija” īstenošanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto:

- valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas, kas 2021./2022. akadēmiskajam gadam noteikta 1630 EUR pilna laika klātienes studijām;
- studiju maksu, ņemot vērā visus sadaļā “Finanšu nodrošinājums” minētos faktoros, kas 2021./2022. akadēmiskajam gadam noteikta:
- Pilna laika klātienes studijām 2300 EUR gadā;

Ņemot vērā augstākminēto, kopējais studiju programmas budžets sagaidāms 120,717 tūkstoši EUR, gadā, atšifrējums redzams zemāk tabulā:

3.3.3.1. tabula.

Programmas prognozējamie ienākumi gadā, EUR:

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā
PLK (budžets)	76	1630	123 880
t.sk. LU dotētie studenti	9		-14670
PLK (maksa)	5	2300	11 500
Kopā			120 710

Programmas izmaksas

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā 2.3.1.sadaļā “Finanšu nodrošinājums” aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

Programmas izmaksas pilna laika klātienei

Aprēķiniem bakalaura studiju programmas “Socioloģija” īstenotāji izmanto 2021./2022. akadēmiskā gada studējošo datus - programmā pilna laika klātienē (PLK) studē 81 students, pēc akreditācijas plānoto studiju programmas plānu un plānoto iesaistīto akadēmiskā personāla struktūru. Vadoties no šiem datiem, kopējās programmas izmaksas gadā ir 132 738 EUR un to struktūra (procentuālais sadalījums) attēlots 3.3.3.2. tabulā

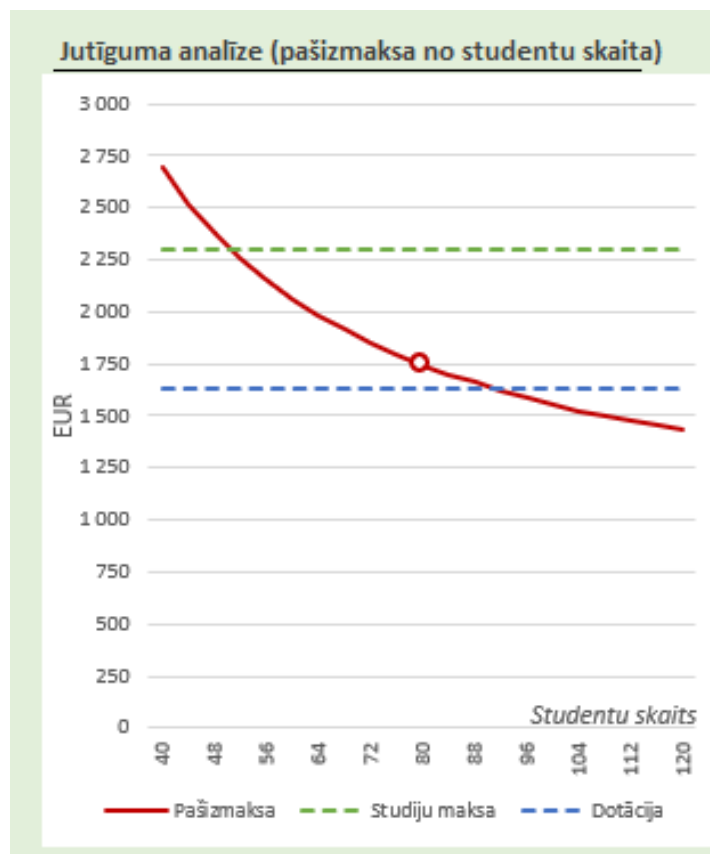
3.3.3.2. tabula

BSP “Socioloģija” izmaksu procentuālais sadalījums.

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	53 %
Vispārējais personāls	11 %
Citas izmaksas	0,2 %
Infrastrukturā izdevumi	10 %

Manta un pakalpojumi	1,8 %
Netiešās izmaksas	24 %
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

3.3.3.1. attēlā vizuāli ar sarkanu līniju attēlota studiju programmas pašizmaksa (vertikālā ass) atkarībā no studentu skaita (horizontālā ass), norādīta studiju maksa (zaļā līnija) un valsts budžeta dotācija (zilā līnija).

3.3.3.1. attēls.

BSP "Socioloģija" pašizmaksa no studentu skaita pilna laika klātienes studiju formā.

Vadoties no izmaksu struktūras un kopējā studentu skaita 81, programmas izmaksas uz vienu studentu (pašizmaksa) ir 1734 EUR gadā.

Lai programma būtu rentabla un studentiem tiktu nodrošināts kvalitatīvs studiju process, maksas studentu skaitam programmā (visosursos kopā) jābūt vismaz 48 (sarkanās (pašizmaksas) un zaļās (studiju maksa) līniju krustpunkts projicēts uz x asi). Savukārt, ja programmā būtu tikai budžeta studenti, tad to skaitam jāsasniedz 96 studējošos.

Programmas ieņēmumu un izmaksu kopsavilkums

Tabulā 3.3.3.3. aprēķināti programmas ieņēmumi, vadoties no studiju veida, valsts dotācijas un studiju maksas, un programmas izdevumi pie šāda studentu skaita.

3.3.3.3. tabula.

BSP "Socioloģija" izmaksu kopsavilkums.

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā	Izmaksas kopā
PLK (budžets)	76	1630	123 880	124 564
t.sk. LU dotētie studenti	9		-14670	
PLK (maksa)	5	2300	11 500	8195
Kopā			120 710	132 759

Tabulā apskatāmie dati, uzskatāmi pierāda, ka LU rīcībā ir pietiekami līdzekļi, lai īstenotu studiju programmu un nodrošinātu tās tālāku attīstību. Papildus programmas attīstību var finansēt no ieņēmumiem, kas saņemti no piesaistītā finansējuma īstenojot sadarbības projektus, kā arī no struktūrvienības uzkrātajiem finanšu resursiem. Finansiālu atbalstu programmu attīstībai fakultātes saņem arī no LU Studiju kvalitātes pilnveides fonda.

Tai pat laikā ir svarīgi īstenot pasākumus lielāka studējošo skaita piesaistīšanai. Socioloģijas nozarē papildus izaicinājums ir tas, ka vidusskolās nav mācību priekšmetu, kas iepazīstina ar socioloģiju kā sociālo zinātni. Lai gan pamatskolā tiek apgūtas sociālās zinības un skolēnu zinātnisko darbu sagatavošanā bieži tiek izmantotas sociālās informācijas iegūšanas un analīzes metodes (aptaujas, intervijas utt.), skolēni tās nesaista ar socioloģiju kā zinātni. Lai veicinātu jauniešu izpratni par socioloģiju un iepazīstinātu ar karjeras iespējām šajā jomā un palielināt studējošo skaitu, SZF jau vairākus gadus tiek organizēta Jauno sociologu skola. Vidusskolēnu interese par to ar katru gadu pieaug.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

LU SZF ir pamatdarba vieta lielākajai daļai augstākās kvalifikācijas akadēmiskā personāla sociālo zinātņu jomā Latvijā. Bakalaura studiju programmas "Socioloģija" īstenošanā ir iesaistīti trīs profesori (2 Socioloģijas nodaļas un 1 Politikas zinātnes profesors), četri asociētie profesori, divi docenti. SZF ievēlētais akadēmiskais personāls vienlaicīgi ir arī vadošie pētnieki un pētnieki LU SZF SPPI, piedalās LZF FLPP un dažādu starptautisku pētījumu programmu īstenošanā, ir starptautiski atzīti akadēmisku publikāciju autori, darbojas kā eksperti sociālo procesu analīzē nacionālā mērogā. Tas ļauj nodrošināt teorētisko atziņu apguvi ciešā sasaistē ar pētniecību, rada priekšnoteikumus organiskai studējošo iesaistei pētījumos, plānoto studiju programmas rezultātu sasniegšanai. Studiju procesa nodrošināšanā tiek iesaistīti arī doktoranti un nozares profesionāļi. Dažus studiju kursus docē viespasniedzēji, kuri strādā nozares uzņēmumos un iestādēs. Visiem

studiju programmas īstenošanā iesaistītajiem mācībspēkiem ir vismaz maģistra grāds. Lielāko daļu bakalaurs studiju programmas "Socioloģija" studiju kursu docē Socioloģijas studiju nodaļas akadēmiskais personāls, bet arī mācībspēki no citām Sociālo zinātņu fakultātes nodaļām docē studiju kursus gan studiju programmas A, gan B daļā. Tas ļauj nodrošināt dziļas un vispusīgas teorētiskās zināšanas par socioloģijas un tās apakšnozaru pamatnostādnēm, principiem, struktūru un metodoloģiju, socioloģijas un tās apakšnozaru attīstības vēsturi un aktuālajām problēmām, prasmes iegūt un analizēt sociālo informāciju, plānot un organizēt socioloģiskos pētījumus, identificēt sociālās problēmas, izprast un analizēt sociālos procesus Latvijā kontekstā ar globālajām norisēm.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

2012./2013. akadēmiskajā gadā Socioloģijas nodaļas akadēmiskā personāla sastāvs bija deviņi cilvēki un administratīvais personāls - viens cilvēks. Kopā nodaļā bija četri profesori, asociētā profesore, divas docentes, divi lektori. Visi nodaļas pasniedzēji ir iesaistīti socioloģijas studiju programmu īstenošanā. Sarūkot studējošo skaitam, samazinās akadēmiskā personāla noslodze mācību darbā. Visi Socioloģijas nodaļas pasniedzēji, kam nodaļā ir pamata darba vieta, bija nodarbināti nepilnā slodzē un apvienoja pasniedzēja darbu ar pētniecību, daļa no viņiem bija ievēlēti SZF Sociālo un politisko pētījumu institūtā vadošo pētnieku un pētnieku amatos. Šī situācija ļāva gan saglabāt akadēmiskos cilvēkresursus nodaļā, gan arī palielināja iespējas piesaistīt pētniecībai studējošos.

2021./2022. akadēmiskajā gadā Socioloģijas nodaļas akadēmiskā personāla sastāvs ir astoņi cilvēki un administratīvais personāls - viens cilvēks. Kopā nodaļā ir divi profesori, četri asociētie profesori, divi docenti. Visi nodaļas pasniedzēji ir iesaistīti socioloģijas studiju programmu īstenošanā. Bakalaurs studiju programmas "Socioloģija" īstenošanā ir iesaistīti vairāki pasniedzēji, kas ir ievēlētais akadēmiskais personāls citās SZF studiju nodaļās, kā arī vairāki stundu pasniedzēji. Tieši tāpat, kā iepriekšējā akreditācijas ziņojuma sagatavošanas laikā lielākā daļa no nodaļas akadēmiskā personāla ir ievēlēti SZF Sociālo un politisko pētījumu institūtā vadošo pētnieku un pētnieku amatos. Studiju kursu docēšanā ir iesaistīti arī doktoranti.

Mācībspēku sastāvs ir stabils, ir pārstāvēts plašs kvalifikācijas un vecuma spektrs. Visiem Socioloģijas nodaļā ievēlētajiem akadēmiskā personāla pārstāvjiem ir doktora grāds socioloģijā un arī pieredze akadēmiskajā pētniecībā. Socioloģijas nodaļā tiek īstenotas visu trīs līmeņu studiju programmas – bakalaurs, maģistra un doktora. Tiem doktorantiem, kas interesējas par pasniedzēja darbu, ir iespējas sagatavot un docēt studiju kursus socioloģijas bakalaurs studiju programmā. 2021./2022. akadēmiskajā gadā studiju kursus docēja divi doktora grāda pretendenti un trīs doktoranti. Divus studiju kursus docēja nozares pārstāvji, atsevišķas lekcijas arī vairākos citos studijuursos lasa uzaicināti nozares pārstāvji. Docētāji izmanto iespējas pilnveidot savu kvalifikāciju studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" ietvaros realizētā SAM 8.2.2. projekta aktivitātēs – stažējas nozares uzņēmumos, apmeklējot piedāvātos kursus.

Socioloģijas nodaļā mērķtiecīgi tiek plānota akadēmiskā personāla ataudze. Doktorantūrā studējošajiem tiek piedāvātas iespējas piedalīties studiju programmas īstenošanā, ja ir interese. Pirmajā studiju gadā doktoranti var recenzēt kursa darbus, otrajā – vadīt kursa darbus un recenzēt bakalaurs darbus, trešajā studiju gadā – vadīt un recenzēt bakalaurs programmās studējošo darbus, vienojoties ar studiju programmas direktoru – sagatavot un docēt studiju kursus, par šīm

aktivitātēm saņemot kredītpunktus doktora studiju programmā. Docēšanas kvalitātes kontrolei nodaļā tiek regulāri analizēti studējošo aptaujas rezultāti, ievēlot amatā tiek organizētas atklātās lekcijas, kuras apmeklē ne tikai Socioloģijas nodaļas nozīmētie eksperti, bet arī citi nodaļas mācībspēki, šīs lekcijas tiek analizētas nodaļā.

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Mācībspēku cieša savstarpējā sadarbība ir nepieciešams priekšnosacījums, lai sasniegtu plānotos bakalaura studiju programmas "Socioloģija" studiju rezultātus. Lielākā daļa šīs studiju programmas īstenošanā iesaistīto pasniedzēju ir LU SZF Socioloģijas nodaļas pasniedzēji un doktoranti, tādēļ viņu sadarbība norit Socioloģijas studiju nodaļas sēdēs, kurās notiek regulāras diskusijas par studiju programmas aktuālajiem jautājumiem, jaunu kursu sagatavošanu un iekļaušanu studiju programmā, par mācību darba sasniegumiem un problēmām, akadēmiskā kalendāra apstiprināšanu, kursa un bakalaura darbu tēmu apstiprināšanu, studiju procesa un studiju rezultātu analīzi, akadēmiskā personāla ataudzes jautājumiem. Līdztekus šiem jautājumiem tiek pārrunāta studiju kursu savstarpējā sasaiste un socioloģijas studiju programmu – bakalaura, maģistra un doktora – pēctecība. Tas ir svarīgi, gan lai novērstu studiju kursu satura dublēšanos, gan arī lai veidotu pēctecību starp studiju programmām socioloģijā. Gatavojoties studiju virziena akreditācijai, Socioloģijas nodaļas sēdēs tika apspriesta gan atsevišķu studiju kursu izslēgšana no studiju programmas un jaunu studiju kursu iekļaušana, gan arī studiju programmas kopējās struktūras pilnveide. Priekšlikumi par plānotajām izmaiņām tika sagatavoti nodaļas sēdēs un iesniegti

izskatīšanai studiju virziena padomē.

Mācībspēku sadarbība ar studējošajiem notiek dažādos formātos un līmeņos. LU SZF ietvaros studējošie ir iesaistīti fakultātes Domes darbā un lēmumu pieņemšanā, un studentu pārstāvji ir iesaistīti arī studiju virziena “Socioloģija, politoloģija, antropoloģija” pārvaldībā. Covid-19 pandēmijas laikā vairākkārt tika veiktas studējošo aptaujas, lai noskaidrotu studējošo viedokļus par vēlamu studiju organizācijas formu, proti, vai LU SZF vajadzētu organizēt studijas klātienē vai attālināti. Studentu viedokļi parasti tiek ņemti vērā.

Lai gan kopumā bakalaure studiju programmā “Socioloģija” lielākajā daļā studiju kursu piedalās diezgan liels studentu skaits, tāpēc darbu mazās grupās un individualizētu pieeju studiju procesā īstenot ir problemātiski, studentiem ir iespēja pieteikties pie pasniedzējiem uz individuālām konsultācijām laikos, kad pasniedzējiem tādas ir ieplānotas. Protams, lielākas iespējas īstenot individualizētu pieeju ir tajosursos, kur ir ieplānotas semināru nodarbības. Arī šajos studijuursos ne vienmēr ir iespējams dot iespēju katram studējošajam izteikties nodarbības laikā. Nozīmīgākās sadarbības formas starp studējošajiem un mācībspēkiem ir lekcijas, semināri, individuālās konsultācijas, individuālie vai grupas mācību uzdevumi, studiju darbu vadītāju sadarbība ar studējošajiem kursa un bakalaure darbu izstrādes gaitā. Studējošajiem tiek dotas iespējas izvēlēties studiju darbu vadītājus, tomēr ne vienmēr ir iespējams šīs izvēles ņemt vērā, jo studentu darbu vadīšanas slodze tiek sadalīta starp Socioloģijas nodaļas pasniedzējiem pēc iespējas vienmērīgi, lai pasniedzēji varētu kvalitatīvi vadīt studentu darbus.

Studējošo un mācībspēku attiecību ziņojuma sniegšanas brīdī bakalaure studiju programmā “Socioloģija” (dati uz 2021. gada oktobri) ir 2,89 studenti uz 1 pasniedzēju (kopā 81 students un 28 pasniedzēji), kas ir līdzvērtīgi attiecībai iepriekšējās akreditācijas laikā. Jāņem vērā, ka pasniedzējiem ir dažāda noslodze programmā, un vairāki studiju kursi tiek pasniegti vairāku studiju programmu ietvaros.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	SOC BSP diploma pielikums.pdf	Diploma SOC BSP.pdf
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	Statistikas dati SOC BSP.pdf	Statistics SOC BSP.pdf
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	SOC BSP izglītības standarts.pdf	Education standard SOC BSP.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	Kursu_kartejums_SocBSP.xlsx	Mapping of the study courses SOC BSP.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	SOC BSP plāns.pdf	Study plan SOC BSP.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	Kursu apraksti SOC BSP.pdf	Study courses SOC BSP.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts	SOC BSP prakses nolikums.pdf	PRINCIPLES AND PROCEDURES FOR STUDENT INTERNSHIP PLACEMENT SOC BSP.pdf
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātnu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	SOC BSP apliecinājums 55. pants.edoc	Study field declaration SOC BSP.pdf

Politikas zinātne (43312)

Studiju virziens	<i>Socioloģija, politoloģija un antropoloģija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Politikas zinātne</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>43312</i>
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Toms</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Rostoks</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>toms.rostoks@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Asociētais profesors</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>29557994</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Sagatavot speciālistus, kuri ir apguvuši padziļinātas zināšanas par politikas zinātne un tās apakšnozarēm un kuriem piemīt nepieciešamās prasmes un kompetence šīs zināšanas pielietot profesionālajā darbībā publiskajā, nevalstiskajā un privātajā sektorā.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<p><i>Bakalaura akadēmiskajai studiju programmai "Politikas zinātne" ir sekojoši uzdevumi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>- Zināšanu par politikas zinātnes un tās apakšnozaru nozīmīgākajām teorijām un jaunākajām tendencēm apguve;</i> <i>- Zināšanu par kvantitatīvajām un kvalitatīvajām metodēm un to praktisko pielietojumu apguve;</i> <i>- Politikas zinātnes un tās apakšnozaru profesionālās terminoloģijas apguve;</i> <i>- Studentu individuālā darba prasmju, kā arī komunikācijas, sadarbības un komandas darba prasmju attīstīšana;</i> <i>- Studiju gaitā apgūto zināšanu pielietojšanas prasmju praktisku politikas un rīcībpolitikas problēmu risināšanā apguve;</i> <i>- Analītiskās domāšanas, laika plānošanas, patstāvīgas pētījumu sagatavošanas un pētījuma rezultātu prezentēšanas prasmju apguve;</i> <i>- Prasmju meklēt inovatīvus risinājumus teorētiskām un praktiskām problēmām apguve.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pārzina svarīgākās politikas zinātnes teorijas, jēdzienus, nozīmīgākās politikas teorijas ietvaros aplūkotās problēmas, politikas zinātnes apakšnozares; 2. pārzina Latvijas, Eiropas Savienības un citu valstu politiku; 3. pārzina dažādas politikas pētīšanas pieejas un metodes. <p>Prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. salīdzina dažādus viedokļus par politikas zinātnes teorētiskiem un praktiskiem jautājumiem, pielieto iegūtās zināšanas teorētiski un empīriski orientētu pētījumu veikšanai, izmanto kvantitatīvās un kvalitatīvās metodes; 5. gatavo politikas plānošanas dokumentus, izmantojot zināšanas par publiskās pārvaldes organizāciju mērķiem, attīstības plāniem, budžeta veidošanas principiem un iekšpolitisko un starptautisko kontekstu; 6. rakstiski formulē un mutiski prezentē pētījuma rezultātus, uzklasa un ņem vērā kritiku un ievēro akadēmiskās ētikas normas. <p>Kompetence:</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. novērtē un patstāvīgi interpretē jaunākos politikas zinātnes sasniegumus, izprot politisko lēmumu ietekmi uz sabiedrību; 8. attīsta jaunas idejas, ir paškritisks, piemērojas jaunām situācijām un izprot savas profesionālās darbības ietekmi uz sabiedrību; 9. izstrādā priekšlikumus rīcībpolitiku uzlabošanai, sabiedrības iesaistei, normatīvo aktu un rīcībpolitiku ieviešanas kvalitātes paaugstināšanai publisko pārvaldes iestāžu valsts un pašvaldību līmenī.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Sociālo zinātņu bakalaura grāds politikas zinātnē
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Bakalaura studiju programmas (BSP) "Politikas zinātne" galvenajos parametros – piešķiramais grāds, virziens, studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju, programmas ilgums, valoda, uzņemšanas nosacījumi – kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas nav notikušas būtiskas izmaiņas. Tomēr pārskata perioda laikā ir ticis precizēts BSP "Politikas zinātne" mērķis, uzdevumi un sasniedzami rezultāti (skat. 1. tabulu).

3.1.1.1. tabula.

Izmaiņas studiju programmas mērķos un uzdevumos

2013. gadā akreditētās studiju programmas "Politikas zinātne" mērķis	Uz akreditāciju virzītās studiju programmas "Politikas zinātne" mērķis	Pamatojums
---	---	-------------------

<p>Bakalaura akadēmiskās studiju programmas „Politikas zinātne” mērķis ir sagatavot Latvijas sabiedrības, valsts, privātā sektoru, pašvaldību un starptautisko organizāciju vajadzībām akadēmiski izglītotus un profesionāli kvalificētus speciālistus, kuri spētu realizēt savu profesionālo un cilvēcisko potenciālu un būtu konkurētspējīgi darba tirgū; sagatavot profesionāļus ar padziļinātām zināšanām par politiskām sistēmām, valsts administrāciju, un izpratni par starptautiskajām norisēm, par Eiropas Savienības sociāli ekonomiskajiem un politiskajiem procesiem, kā arī par Latvijas vietu tajos. Programmu absolventiem ir jābūt vienlīdz kvalificētiem veikt pētniecisko darbību un piedalīties sociāli politiskajos procesos starptautiskajā, reģionālajā un vietējā līmenī. Kā arī, lai sagatavotie speciālisti būtu spējīgi nostiprināt LU Politikas zinātnes nodaļu kā nozīmīgāko politikas zinātnes bakalauru sagatavošanas institūciju Latvijā.</p>	<p>Bakalaura studiju programmas “Politikas zinātne” mērķis ir sagatavot speciālistus, kuri ir apguvuši padziļinātas zināšanas par politikas zinātne un tās apakšnozarēm un kuriem piemīt nepieciešamās prasmes un kompetence šīs zināšanas pielietot profesionālajā darbībā publiskajā, nevalstiskajā un privātajā sektorā.</p>	<p>Programmas mērķis precizēts 2021. gadā, pārveidojot programmas sasniedzamos rezultātus.</p>
<p>Akreditētās studiju programmas “Politikas zinātne” uzdevumi</p>	<p>Pilnveidotās studiju programmas “Politikas zinātne” uzdevumi</p>	<p>Pamatojums</p>

<p>Bakalaura akadēmiskajai studiju programmai “Politikas zinātne” ir sekojoši uzdevumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nodrošināt zinātniski pamatotas plaša profila studijas politikas zinātnē saskaņā ar akadēmiskās izglītības standartu; - nodrošināt politikas zinātnes nozīmīgāko sasniegumu ieviešanu studiju procesā; - nodrošināt iespējas studentiem izkopt prasmes un izmantot studiju procesā iegūtās zināšanas praktisku politisko problēmu identificēšanā, analizē un risināšanā; - sniegt studentiem vispusīgas zināšanas par Latvijas un Eiropas pārvaldi un politiku, kā arī par Latvijas politisko novietojumu un iespējām pasaulē; - veidot studentos zinātnisku un humānu sabiedrības izpratni; - attīstīt studentos kritiskas un patstāvīgas domāšanas spējas; - attīstīt studentu iemaņas mūsdienu informācijas tehnoloģiju lietošanā; - sagatavot un attīstīt studentos zināšanas un prasmes, kas ļauj pēc studiju beigšanas kvalitatīvi darboties izvēlētajā specialitātē; - sniegt iespēju studentiem papildināt zināšanas ārvalstu partneruniversitātēs. 	<p>Bakalaura akadēmiskajai studiju programmai “Politikas zinātne” ir sekojoši uzdevumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zināšanu par politikas zinātnes un tās apakšnozaru nozīmīgākajām teorijām un jaunākajām tendencēm apguve; - Zināšanu par kvantitatīvajām un kvalitatīvajām metodēm un to praktisko pielietojumu apguve; - Politikas zinātnes un tās apakšnozaru profesionālās terminoloģijas apguve; - Studentu individuālā darba prasmju, kā arī komunikācijas, sadarbības un komandas darba prasmju attīstīšana; - Studiju gaitā apgūto zināšanu pielietojšanas prasmju praktisku politikas un rīcībpolitikas problēmu risināšanā apguve; - Analītiskās domāšanas, laika plānošanas, patstāvīgas pētījumu sagatavošanas un pētījuma rezultātu prezentēšanas prasmju apguve; - Prasmju meklēt inovatīvus risinājumus teorētiskām un praktiskām problēmām apguve. 	<p>Programmas uzdevumi precizēti 2021. gadā, pilnveidojot programmas sasniedzamos rezultātus atbilstoši politikas zinātnes jaunākajiem sasniegumiem un īstenojot pāreju uz studentcentrētu izglītību.</p>
---	---	---

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

Studiju programmas nosaukums tieši norāda uz bakalaura studiju programmas “Politikas zinātne” iegūstamo grādu – sociālo zinātņu bakalaura grādu politikas zinātnē. Iegūstamā grāda nosaukums ir formulēts saskaņā ar Ministru kabineta 2017. gada 13. maija noteikumiem Nr. 322 “Noteikumi par

Latvijas izglītības klasifikāciju” un atbilstoši Latvijas izglītības klasifikācijā noteiktajām izglītības tematiskajām grupām. Politikas zinātne saskaņā ar Latvijā pieņemto zinātnes nozaru un apakšnozaru klasifikāciju iekļaujas sociālo zinātņu grupā, savukārt iegūstamā grāda nosaukums - sociālo zinātņu bakalaura grāds politikas zinātnē atbilst studiju virzienam “Socioloģija, politoloģija un antropoloģija”. Studiju programmas koda 43312 pirmie divi cipari 43 norāda, ka bakalaura studiju programma “Politikas zinātne” atbilst otrajam klasifikācijas līmenim akadēmiskā izglītība (bakalaura grāds), īstenojama pēc vispārējās vai profesionālās vidējās izglītības ieguves, studiju ilgums pilna laika studijās trīs līdz četri gadi, savukārt trešais, ceturtais un piektais koda cipars 312 norāda, ka studiju programma atbilst piektajam klasifikācijas līmenim izglītības tematiskajai jomai “Sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības”, izglītības programmu grupai “Sociālās un cilvēkrīcības zinātnes”.

Latvijas Universitātē (turpmāk – LU) kopš 1992. gada tiek īstenota bakalaura līmeņa studiju programma politikas zinātnē, t.i., akadēmiskā BSP “Politikas zinātne”. BSP “Politikas zinātne” piederību studiju virzienam “Socioloģija, politoloģija, antropoloģija” apliecina pieci argumenti. Pirmkārt, tā kā politikas zinātne un politoloģija latviešu valodā ir uzskatāmi par sinonīmiem, tad studiju programmas nosaukums faktiski ir ietverts studiju virziena nosaukumā. Bakalaura studiju programmas nosaukums ir “Politikas zinātne”, savukārt studiju virziena nosaukumā ir ietverts vārds “politoloģija”. Otrkārt, BSP “Politikas zinātne” piederību pilnā apmērā studiju virzienam nosaka tas, ka studiju programmas ietvaros tiek īstenoti visi četri nozīmīgākie politikas zinātnes apakšvirzieni: politikas teorija, salīdzināmā politika, starptautiskā politika, publiskā politika un pārvalde. Kā tas ticis norādīts Latvijas Nacionālā enciklopēdijas šķirklī, kur politikas zinātne ir definēta sekojoši: “Formāli politoloģija pieder pie sociālajām zinātnēm, vienlaikus saglabājot saikni arī ar humanitārajām zinātnēm. Galvenās politoloģijas apakšnozares ir politikas teorija, salīdzinošā politika, sabiedrības pārvalde un starptautiskā politika.”[1]

Treškārt, analizējot 2017. gada 23. maija Ministru kabineta noteikumus Nr. 264 “Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām”, konstatējams, ka kvalifikācijas prasības profesiju atsevišķajā grupā “2633 Filozofi, vēsturnieki un politologi” ir definētas sekojoši:

“306. Atsevišķās grupas “2633 Filozofi, vēsturnieki un politologi” profesijas un atbilstoši pamatuzdevumi: pētīt un pamatot pasaules un sabiedrības darbības, pieredzes un pastāvēšanas galvenos cēloņus, principus un līdzekļus, kā arī skaidrot un attīstīt filozofiskās koncepcijas un teorijas; salīdzināt pagātnes liecību oriģinālus, šolaiku pierakstus un tamlīdzīgus pirmavotus, kā arī sekundāros avotus, arheoloģiskos, antropoloģiskos un citus atradumus un konsultēt šajos jautājumos; iegūt materiālus, pārbaudīt to autentiskumu, pētīt un aprakstīt attiecīgā perioda, valsts vai apgabala vai attiecīgā ekonomiskā, sociālā vai politiskā aspekta vēsturi; veikt politiskās filozofijas, politisko sistēmu, institūciju un rīcības iepriekšējās un pašreizējās teorijas un prakses pētījumus; pētīt pastāvošos politiskos institūtus un vākt datus no dažādiem avotiem, ieskaitot sarunas ar oficiālām valdības un politisko partiju personām; atradumus un secinājumus iesniegt publicēšanai vai izmantošanai biedrībām un nodibinājumiem, organizācijām, politiskajām partijām, ieinteresētajām personām; veikt vēsturiskās koksnes, tai skaitā vēsturisko koka konstrukciju un priekšmetu, dendrochronoloģisko datēšanu; veikt koku gadskārtu ilggadīgo hronoloģiju izstrādāšanu; iegūt no koku gadskārtas raksturojošo datu laikrindām informāciju, kuru izmanto vēstures zinātnēs (arheoloģijā, etnogrāfijā, arhitektūras un mākslas vēsturē), mežsaimniecībā, ekoloģijā, klimatoloģijā, ģeoloģijā un citās jomās; gatavot zinātniskos rakstus un pārskatus.”[2]

Šis ir apjomīgākais normatīvajā regulējumā sniegtais apraksts par politikas zinātnes jeb politoloģijas kvalifikāciju. BSP “Politikas zinātne” ietvaros piedāvātie studiju kursi aptver visus augstākminētā kvalifikācijas apraksta saturu, proti, programmas ietvaros tiek piedāvāti kursi, kuros tiek aplūkotas politiskās sistēmas, politiskās institūcijas, politiskās partijas, valdības, politisko sistēmu vēsture.

Ceturtkārt, saturiski raugoties, BSP "Politikas zinātne" piedāvā daudzus studiju kursus, kuru saturs ir strikti politisks/politoloģisks. Politikas zinātnes nozarei neapšaubāmi piederīgi ir sekojoši studiju kursi: levads politikas zinātnē, levads publiskajā administrācijā, levads starptautiskajā politikā, levads studijās politikas zinātnē, Latvijas politika (politiskā sistēma), Pētniecības metodes politoloģijā, Eiropas Savienība I: Integrācija un Institūcijas, Eiropas Savienība II: politika un lēmumu pieņemšana, Politikas analīze, Politikas teorija, Politisko ideju vēsture, Vietējā pārvalde (kopā 42 kp). BSP "Politikas zinātne" ir iekļauti arī citām sociālo zinātņu nozarēm piederīgi un starpdisciplināri kursi, tomēr politikas zinātnes komponents šajā studiju programmā ir pārsvarā.

Piektkārt, BSP "Politikas zinātne" ietvaros apgūstamās zināšanas, prasmes un kompetence ir vērstas uz padziļinātu zināšanu ieguvu par iekšpolitiku un valsts pārvaldi, kā arī par starptautisko politiku. Programmas ietvaros tiek apgūtas sekojošas zināšanas: par svarīgākajām politikas zinātnes teorijām, jēdzieniem un nozīmīgākajām politikas teorijas ietvaros aplūkotajām problēmām; par politikas zinātnes apakšnozarēm: salīdzināmo politiku, publisko pārvaldi un starptautisko politiku; Par Latvijas un citu valstu politisko sistēmu un to attīstību ietekmējošajiem faktoriem, kā arī par aktuālajām politiskajām norisēm mūsdienās; par Eiropas Savienības veidošanos, struktūru, funkcionēšanu, rīcībpolitikām un par ES ietekmi uz Latvijas politiku un attīstību; par dažādām politikas pētīšanas pieejām un metodēm, datu apstrādes un analīzes pamatprincipiem, cēloņsakarības nozīmi un mērīšanu, kvantitatīvajām un kvalitatīvajām metodēm un to pielietojumu. Pakāpeniska studiju kursu apguve nodrošina studiju rezultātu sasniegšanu, turklāt studiju rezultāti ir savstarpēji saistīti, un studiju gaitā apgūst ne tikai zināšanas par politikas zinātnes apakšnozarēm, bet arī iegūst nepieciešamās prasmes un kompetenci, kas tiek sagaidītas no politikas zinātnes studentiem.

BSP "Politikas zinātne" tiek uzņemti pretendenti, kas ieguvuši vismaz vidējo izglītību un kuri ir nokārtojuši centralizētos eksāmenus latviešu valodā, angļu valodā un matemātikas eksāmenu. Personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2008. gadam, centralizētais eksāmens matemātikā var tikt aizstāts ar vidējās izglītības dokumenta gada atzīmi matemātikā (vai vidējo atzīmi algebrā un ģeometrijā). Konkursa kritēriji personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību līdz 2004. gadam (neieskaitot), kā arī personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs vai personām ar īpašām vajadzībām tiek piemēroti sekojoši kritēriji: gada vidējā atzīme noteiktos mācību priekšmetos, latviešu valodā un literatūrā, angļu valodā vai franču valodā, vai vācu valodā.

BSP "Politikas zinātne" īstenošanas ilgums ir 3 gadi pilna laika studijās. Nepilna laika klātienes un nepilna laika neklātienes studijas netiek piedāvātas. Studiju ilgums ir optimāls, ļaujot studentiem pirmos trīs semestrus apgūt politikas zinātnes pamatkursus. Savukārt atlikušajos trijos studiju semestros studenti apgūst specializācijas kursus (tostarp arī praktikuma kursu), daļa no studentiem piedalās Erasmus apmaiņas programmā, un sestajā semestrī papildus 10 kp apguvei studenti izstrādā bakalaura darbu.

Kopējais secinājums ir tāds, ka BSP "Politikas zinātne" atbilst studiju virzienam "Socioloģija, politoloģija, antropoloģija", un programmas ietvaros piedāvātie kursi nodrošina visu politikas zinātnes apakšnozaru zināšanu pilnvērtīgu apguvi.

[1] Ijabs, I. Politoloģija Latvijā. Nacionālā Enciklopēdija, 2021.
<https://enciklopedija.lv/skirklis/8486-politolo%C4%A3ija-Latvij%C4%81>

[2] Ministru kabineta noteikumi Nr. 264 "Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām", 23.05.2017.
<https://likumi.lv/ta/id/291004-noteikumi-par-profesiju-klasifikatoru-profesijai-atbilstosiem-pamatuzdevumiem-un-kvalifikācijas-pamatprasībām>

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Pilnvērtīgas politikas zinātnes studijas Latvijā kļuva iespējamās tikai pēc Padomju Savienības sabrukuma, tāpēc politikas zinātne Latvijā uzskatāma par salīdzinoši jaunu sociālo zinātņu nozari. Vienlaikus tā ir arī ļoti svarīga nozare pilnvērtīgai valsts attīstībai, jo politikas zinātnes studijas sagatavo absolventus darbam valsts pārvaldē. "Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam" definē formulē stratēģisko vīziju valsts attīstībai un identificē sasniedzamos mērķus. Visi būtiskie šī stratēģiskā plānošanas dokumenta mērķi paredz aktīvu valsts iesaisti mērķu sasniegšanā un valsts attīstības veicināšanā un konkrētu rīcībpolitiku izstrādi, kas padarītu izvirzīto mērķu sasniegšanu iespējamu.[1]

Studējošo, absolventu un darba devēju vērtējums ir būtisks bakalaura studiju programmas "Politikas zinātne" kvalitātes novērtējuma elements. Turpmākajos paragrāfos tiek sniegta informācija par studējošo, absolventu un darba devēju aptauju, identificējot šo aptauju nozīmi studiju kvalitātes nodrošināšanā.

Studējošo aptaujas tiek veiktas dažādos studiju posmos. Vispirms atsevišķa aptauja tiek veikta uzsākot studijas, un tālāk aptaujas tiek veiktas katra semestra noslēgumā, studentiem sniedzot novērtējumu katram noklausītajam kursam. Atsevišķa aptauja tiek veikta 1. studiju kursa noslēgumā, studentiem sniedzot atgriezenisko saiti par pirmā studiju gada pieredzi. Savukārt studiju programmas noslēgumā tiek veikta aptauja, kurā studenti novērtē studiju pieredzi programmā trīs gadu garumā. Ņemot vērā to, ka ir studenti, kuri izvēlas studijas neturpināt, tad arī šajā gadījumā pie eksmatrikulācijas tiek aizpildīta anketa, kurā tiek sniegtas ziņas par eksmatrikulācijas iemesliem. Visu aptauju rezultāti ir pieejami studiju programmas direktoram. Ņemot vērā sadaļas ierobežoto apjomu, turpmākajos paragrāfos lielākā uzmanība tiek pievērsta 2021. gadā veiktās absolventu aptaujas rezultātu analīzei. Studējošo aptauju rezultāti tiek aplūkoti vispārinātā veidā, savukārt darba devēju aptaujas rezultāti tiek aplūkoti pie studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" analīzes. Ņemot vērā, ka ir virkne darba devēju, kuri nodarbina ne tikai BSP "Politikas zinātne" absolventus, bet arī MSP "Politikas zinātne" un MSP "Diplomātija" (un iespējams arī vairāku līmeņu socioloģijas studiju programmu) absolventus, tad darba devēju aptaujas rezultātus nav iespējams attiecināt tikai uz vienu konkrētu studiju programmu.

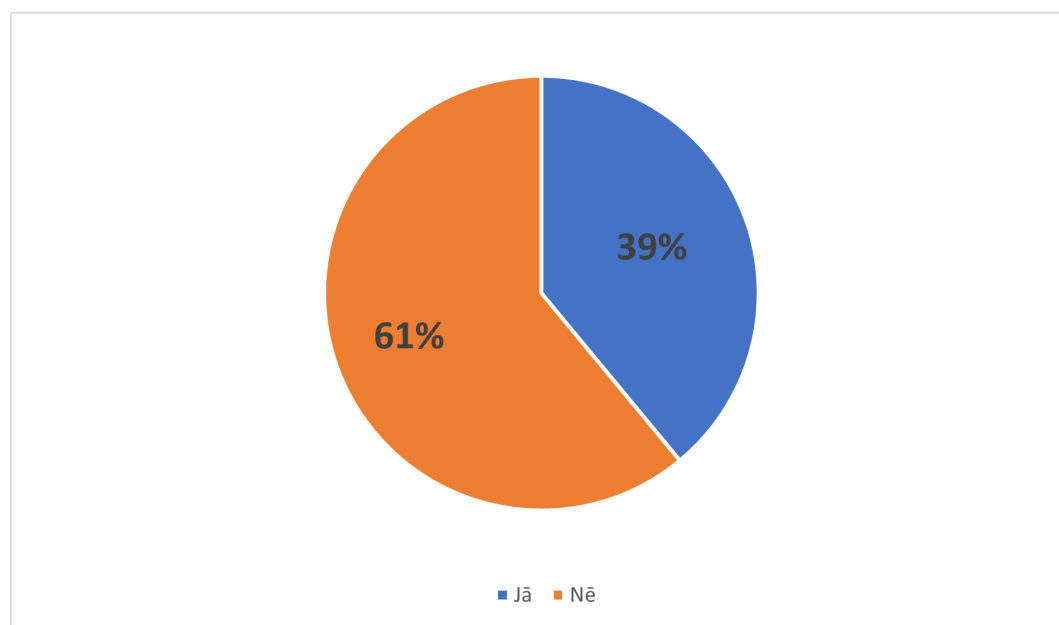
Izvērtējot studējošo aptauju rezultātus par pēdējiem sešiem gadiem, iezīmējas trīs studentu skatījumā nozīmīgas tēmas. Pirmkārt, pārskata perioda sākumā studējošie bija atzīmējuši, ka virknē studiju kursu pasniedzēji nepilnīgi izmantoja Moodle iespējas, tomēr pakāpeniski šie sarežģījumi ir tikuši atrisināti, un jo īpaši Covid-19 pandēmijas laikā pasniedzēji ir aktīvāk izmantojuši virtuālo studiju vidi. Otrkārt, studenti ir bijuši samērā kritiski attiecībā pret studiju kursu piedāvājumu, atzīmējot, ka studiju kursu piedāvājumu vajadzētu paplašināt. Studējošo preferences ir tikušas ņemtas vērā, kā rezultātā studiju kursu piedāvājumā ir tikuši iekļauti sekojoši jauni kursi "Dzimte un politika", "Vietējā pārvalde", "Starptautiskās organizācijas", "Populisms un radikāli labējais populisms Eiropā", "Sociālie mediji un digitālais laikmets 21. gadsimtā", "Ievads klimata politikā" un "Starptautisko ekonomisko attiecību pārvaldība". Treškārt, studējošie ir izteikuši interesi par pēc praktiskāku zināšanu iekļaušanu studijuursos. Šajā ziņā teorētiski orientēti orientētus studiju kursus papildina vairāki kursi, kuru mērķis ir iepazīstināt studējošos ar nozares profesionāļiem un iespējām iziet praksi kādā valsts pārvaldes, pašvaldību, akadēmiskā vai nevalstiskā sektora institūcijā. Jāatzīmē, ka studējošajiem tiek piedāvātas nozares profesionāļu vieslekcijasursos "Mūsdienu ārpolitikas aktuālās problēmas" un "Latvijas politika (politiskā sistēma)". Atsevišķiem

studentiem ir iespēja iesaistīties Rīgas Konferences organizēšanā, kas ir viens no Ziemeļeiropas vadošajiem diskusiju forumiem par starptautisko drošību. Rezumējot, studējošo viedoklis par programmas realizācijas gaitu tiek noskaidrots dažādos veidos, un iespēju robežās tas tiek ņemts vērā ar mērķi uzlabot studiju procesu.

Lai noskaidrotu BPS "Politikas zinātne" absolventu viedokli par studiju programmu, 2021. gada nogalē tika veikta absolventu aptauja. Anketas aizpildīja 88 respondenti. Kopumā 86% aptaujāto ir apmierināti, ka studijām izvēlējās BSP "Politikas zinātne". 82% respondentu uzskata, ka BSP "Politikas zinātne" ir palīdzējusi viņiem iegūt prasmi apgūt jaunas zināšanas un iemaņas. 60% respondentu uzskata, ka viņu konkurētspēja ir augsta, salīdzinot ar citu augstskolu līdzīgu programmu absolventiem. 84% respondentu kopējais iespaids par studiju programmu ir bijis labs. 60% respondentu uzskata, ka BSP "Politikas zinātne" viņus labi sagatavoja darba tirgum. 87% respondentu uzskata, ka studiju process veicināja tādu īpašību attīstību, kas vēlāk noderēja, iekļaujoties darba tirgū. 67% aptaujāto uzskata, ka iegūtā izglītība sekmēja viņu nodarbinātību. 65% respondentu darbā pielieto studiju gaitā iegūtās zināšanas. 61% no respondentiem ir vismaz kādu laiku strādājuši ar studiju programmu saistītā nozarē (skat. attēlu 3.1.3.1.).

3.1.3.1. attēls.

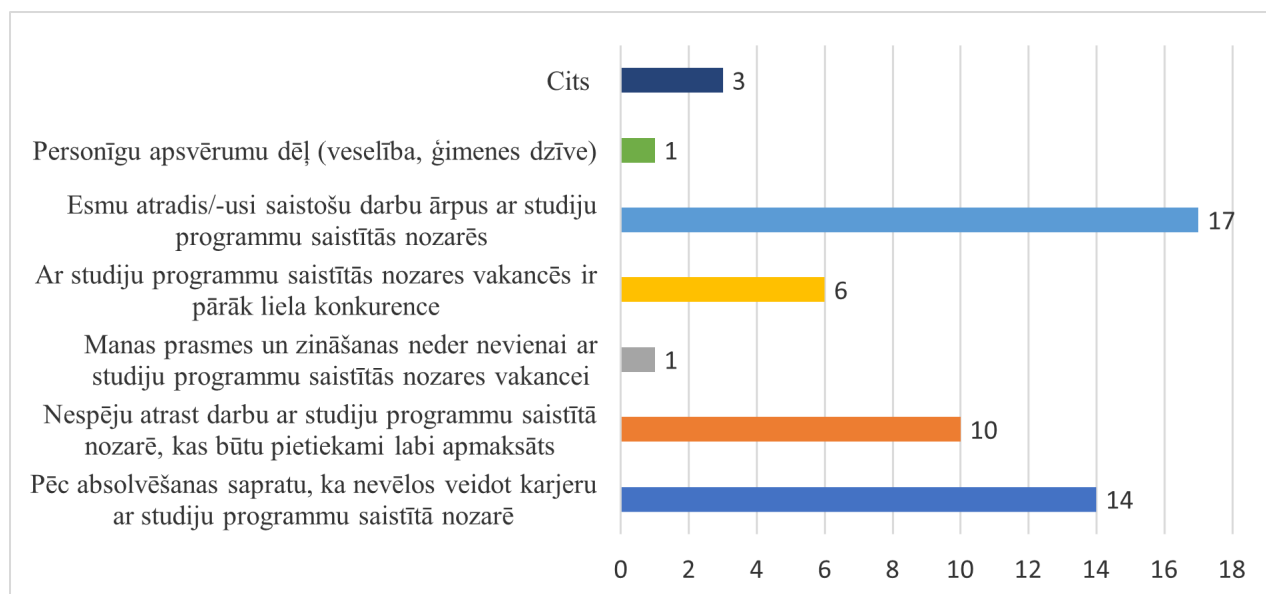
Jautājums: Vai Jūs jebkad esat strādājis algotu darbu (pastāvīgu pilnas vai nepilnas slodzes darbu vismaz 3 mēnešus) ar studiju programmu saistītā nozarē? Atzīmējiet vienu atbildi!

Liela daļa respondentu, kuri nav strādājuši ar studiju programmu saistītā nozarē, atzīst, ka vai nu ir atraduši saistošu darbu nesaistītā nozarē vai arī ir pēc studiju noslēguma sapratuši, ka nevēlas strādāt nozarē, kurā ieguvuši augstāko izglītību. Tikai neliela daļa no šiem respondentiem uzskata, ka ar studiju programmu saistītajās nozarēs būtu pārāk liela konkurence, kas viņiem traucētu atrast darbu. Sīkāka informācija par iemesliem, kāpēc daļa respondentu nestrādā nozarē, kurā ieguvuši izglītību, ir atrodama zemāk pievienotajā grafikā:

3.1.3.2. attēls.

Jautājums: Kāpēc Jūs neesat strādājis algotu darbu ar studiju programmu saistītā nozarē? Atzīmējiet visus atbilstošos variantus!

Kopējais secinājums par BSP "Politikas zinātne" ekonomisko un sociālo pamatojumu ir tāds, ka šāda programma ir nepieciešama, izejot no valsts pārvaldes nepieciešamības pēc augsti kvalificētiem darbiniekiem. Liela daļa respondentu patiešām strādā nozarē, kuras ietvaros ir ieguvuši izglītību. Absolventu aptauja norāda arī uz visnotaļ augstu apmierinātību ar dažādiem studiju programmas aspektiem. Lai arī aptaujas rezultāti liecina, ka absolventi augstāk novērtē studiju gaitā iegūtās teorētiskās zināšanas (90%), nevis praktiskās iemaņas (72%), tomēr kopējais apmierinātības ar studijām līmenis ir augsts. Jāatzīmē, ka ievērojama daļa bakalaura programmas absolventu izvēlas turpināt studijas MSP "Politikas zinātne".

[1] Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.-2027. gadam. Pārresoru koordinācijas centrs, 2020. https://pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/NAP2027_apstiprin%C4%81ts%20Saeim%C4%81_1.pdf

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

BSP "Politikas zinātne" pārskata perioda sākumā paralēli pilna laika klātienes (PLK) studijām tika īstenota arī nepilna laika klātienes (NLK) formātā, tomēr pakāpeniski ir notikusi atteikšanās no NLK studijām, kas tika organizētas sestdienās. Patlaban politikas zinātnes studija bakalaura līmenī tiek organizēta tikai PLK formātā. Studējošo skaits BSP "Politikas zinātne" pārskata periodā samazinājies, taču dati norāda uz to, ka pēc krituma 2017. un 2018. gadā studentu skaits ir diezgan būtiski pieaudzis un uzrāda tendenci nostabilizēties. Jāatzīmē, ka arī Covid-19 pandēmijas laikā studentu skaits būtiski nav samazinājies. Pozitīvi vērtējams ir tas, ka BSP "Politikas zinātne" labākajiem studentiem ir iespēja studēt par valsts finansējumu. Diemžēl, pārskata perioda ietvaros ir noticis neliels valsts apmaksāto studiju vietu skaita samazinājums, kā rezultātā ir samazinājušās studentu iespējas saņemt budžeta vietas. Var secināt, ka salīdzinoši zema valsts piešķirtais studiju vietu skaits ir viens no būtiskiem šķēršļiem studentu skaita palielināšanai programmā. Studējošo piesaiste BSP "Politikas zinātne" varētu uzlaboties tuvāko gadu laikā, kad LU SZF 2023. gadā varētu pārcelties uz jaunām telpām Torņakalnā, kad tiks uzsākta un pabeigta "Rakstu mājas" būvniecība. Atraktīvāka studiju vide varētu piesaistīt lielāku skaitu studējošo, kurus būtu iespējams piesaistīt ne tikai ar studiju programmas kvalitāti un pasniedzējiem, bet arī ar pievilcīgāku studiju vidi.

3.1.4.1. tabula.

Statistikas dati par studējošajiem akadēmiskajā bakalaura studiju programmā “Politikas zinātne” (PLK) – imatrikulēto un studējošo studentu sadalījums par gadiem.

Pārskata periods (dati uz 1. oktobri)	Studiju forma un valoda	Imatrikulēti			Studējošie						Atskaitīti (atbirums no iepriekšējā gada 30. augusta līdz pārskata gada 1. oktobrim)
		Kopā	No kopējā imatrikulēto skaita		Kopā	Studiju gadi			No kopējā studējošo skaita		
			budž.	maks.		1	2	3	budž.	maks.	
2021	PL, latviešu	44	20	24	109	44	33	32	54	55	21
2020	PL, latviešu	35	19	16	104	35	36	33	58	46	24
2019	PL, latviešu	52	23	29	113	51	30	32	59	54	15
2018	PL, latviešu	36	18	18	94	39	26	29	57	37	25
2017	PL, latviešu	33	17	16	97	33	36	28	59	38	35
2016	PL, latviešu	43	24	19	133	46	38	49	76	57	32
2015	PL, latviešu	46	26	20	150	50	57	43	77	73	29

Nopietns darbs pārskata periodā ir ticis ieguldīts, lai piesaistītu jauniešu studijām BSP “Politikas zinātne”. Vēsturiski šie centieni pārsvarā ir fokusējušies uz LU SZF Atvērto dienu organizēšanu, un studiju programmas direktora centieniem operatīvi sniegt atbildes uz interesentu jautājumiem par interesējošo programmu, kas tiek iesūtīti ar e-pasta starpniecību. LU SZF Atvērto durvju diena ir tikusi organizēta arī Covid-19 pandēmijas laikā, kad 2020. un 2021. gadā tā tika organizēta attālināti, tādējādi nodrošinot lielākas iespējas piedalīties arī tiem interesentiem, kuri dzīvo ārpus Rīgas vai pandēmijas apstākļu ietekmē izvēlējās uzturēties mājās.

Domājot par perspektīvāko studentu piesaisti, LU Politikas zinātnes bakalaura programma sniedza priekšrocības studentiem, kuri vēl pirms vidusskolas absolvēšanas bija izrādījuši īpašas spējas ar politikas zinātnei saistītu zināšanu apguvē. Tieši šajā nolūkā programma piedāvāja priekšrocības Latvijas skolēnu zinātniskās konferences politoloģijas sekcijas un LU Sociālo zinātņu fakultātes rīkotā skolēnu zinātniski pētnieciskā darba konkursa pirmo vietu ieguvējiem. Latvijas skolēnu zinātniskās konferences politoloģijas sekcijas un LU SZF rīkotā skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konkursa politikas zinātnes sekcijas 1. vietas ieguvēji papildus saņem 100 punktus un priekšrocības

konkursā uz budžeta vietu, 2. vietas ieguvēji saņem 75 punktus, 3. vietas ieguvēji – 50 punktus. Tomēr ilgākā laika posmā šis instruments studējošo piesaistei nebija efektīvs, tāpēc kopš 2021. gad priekšroka tika dota citam formātam – Jauno profesionāļu skola, kas LU SZF ietvaros tiek rīkota centralizēti un kuras apakšprogrammu īstenošanā piedalās visas nodaļas, tostarp arī Politikas zinātnes nodaļa, organizējot Jauno politiķu skolu (turpmāk -JPS). JPS tiek organizēta attālināti, un 2022. gada pavasarī Jauno politiķu skolas nodarbības apmeklēja nedaudz vairāk kā 100 vecāko klašu skolēni. Attālinātais formāts tiks izmantots arī gadījumā, ja Covid-19 situācija valstī uzlabosies. JPS noslēgumā dalībnieki kārtu testu, nosakot vietu sadalījumu. Pirmās vietas ieguvējs saņem diplomu, papildus 100 punktus un priekšrocības konkursā uz valsts budžeta dotēto studiju vietu, 2. vietas ieguvēji saņem diplomu un papildus 75 punktus, 3. vietas ieguvēji saņem diplomu un papildus 50 punktus. Pirmo trīs vietu ieguvējus Komisija nosaka, ņemot vērā pārbaudījumos iegūto punktu skaitu, kā arī nodarbībās izrādīto aktivitāti un papildu zināšanas.

Tabulā 3.1.4.2. atrodama informācija iekļauj informāciju par studējošo atbirumu studiju laikā. Galvenie atbiruma iemesli ir zināmi un tie tiek noskaidroti, studentiem aizpildot īpašu šim nolūkam domātu veidlapu, kas tiek pievienota iesniegumam par eksmatrikulāciju, vai pārrunājot eksmatrikulācijas iemeslus klātienē konsultācijas ietvaros. Pirmkārt, ir atsevišķi studējošie, kuriem, iestājoties BSP “Politikas zinātne”, ir nepilnīgs priekšstats par studiju kopējo ievirzi un saturu. Attiecīgi kā iemesls veidlapā tiek norādīts nepareizs priekšstats par programmu. Otrkārt, atbirums notiek arī 2. un 3. studiju gadā, un pārsvarā šajā gadījumā nozīmīgākais eksmatrikulācijas iemesls ir personiski apsvērumi vai nespēja savienot studijas ar algotu darbu. Lai arī nav precīzu ziņu par strādājošo īpatsvaru starp studentiem, tomēr var droši secināt, ka daļa studentu strādā, un jo īpaši tas attiecas uz studējošajiem, kuri studē par saviem līdzekļiem. Treškārt, atbirumu ietekmē arī apmierinātība ar studijām un programmu. Lai arī apmierinātības kopējie rādītāji ir vidēji augsti, uz ko norāda absolventu aptaujas rezultāti, tomēr neliela daļa no studentiem sniedz zemu vērtējumu un atzīst, ka izjūt diskomfortu studiju slodzes un prasību dēļ.

3.1.4.2. tabula.

Statistikas dati par studējošajiem akadēmiskajā bakalaura studiju programmā “Politikas zinātne” (PLK) – grādu vai kvalifikāciju ieguvušo studentu sadalījums pa gadiem.

Pārskata periods (dati uz 1. oktobri)	Studiju forma un valoda	Grādu vai kvalifikāciju ieguvuši		
		Kopā	No kopējā grādu vai kvalifikāciju ieguvušo skaita	
			budž.	maks.
2021	PL, latviešu	25	20	5
2020	PL, latviešu	20	15	5
2019	PL, latviešu	24	21	3
2018	PL, latviešu	27	21	6
2017	PL, latviešu	39	23	16
2016	PL, latviešu	26	19	7
2015	PL, latviešu	25	19	6

BSP “Politikas zinātne” studenti visnotaļ aktīvi izmanto piedāvātās ERASMUS apmaiņas iespējas,

vidēji 2 studentiem ik studiju gadu dodoties apmaiņā (skat. 4. tabulu). Apmaiņas studiju iespējas uzlabo programmas pievilcību. Kopumā laika posmā no 2015. gada rudens semestra līdz 2022. gada pavasara semestrim Erasmus apmaiņas iespējas ir izmantojuši 43 studenti. Vienlaikus jāatzīmē, ka ienākošā mobilitāte – ārvalstu studenti, kas uzturēšanās laikā Latvijas Universitātē ir apmeklējuši vismaz vienu BSP “Politikas zinātne” ietvaros pasniegtu kursu ir daudzkārt lielāka, proti, programmas kursus ir apmeklējuši 450 ārvalstu studenti.

3.1.4.3. tabula.

BSP “Politikas zinātne” studējošo skaits, kuri ir izmantojuši iespēju piedalīties Erasmus apmaiņas programmā 2015–2022. gadā.

	2015/ 2016	2016/ 2017	2017/ 2018	2018/ 2019	2019/ 2020	2020/ 2021	2021/ 2022
Austrija	2	2		1			
Itālija	2	1			1		2
Francija	4	1		1	2	2	
Vācija	4	1	1				1
Grieķija		2					
Turcija	3						
Zviedrija					1		
Ungārija		2				1	2
Norvēģija	1						
Somija	1		1				
Čehija							1
Šveice			1				
Kopā studiju programmā	17	9	3	2	4	3	5

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studijuursos/ moduļos iekļautās informācijas,

sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Atbilstoši 2014.gada 13.maija Ministru kabineta noteikumiem Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" 10. pantam, bakalaura studiju programmas obligātajā daļā un ierobežotās izvēles daļā ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares pamatnostādnes, principus, struktūru un metodoloģiju (ne mazāk kā 25 kredītpunkti), zinātņu nozares vai apakšnozares attīstības vēsturi un aktuālās problēmas (ne mazāk kā 10 kredītpunktu), kā arī zinātņu nozares vai apakšnozares raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā (ne mazāk kā 15 kredītpunktu).

BSP "Politikas zinātne" nozares pamatnostādnēm, principiem, struktūrai un metodoloģijai programmas obligātajā daļā paredzēti 30 kp: levads politikas zinātnē (4 kp), levads publiskajā administrācijā (4 kp), levads starptautiskajā politikā (4 kp), levads studijās politikas zinātnē (4 kp), Latvijas politika (politiskā sistēma) (4 kp), Pētījumu metodes sociālajās zinātnēs (6 kp), Pētniecības metodes politoloģijā (4 kp). Nozares attīstības vēsturei un aktuālajām problēmām obligātajā sadaļā paredzēti 22 kp: Eiropas Savienība I: Integrācija un Institūcijas (4 kp), Eiropas Savienība II: politika un lēmumu pieņemšana (4 kp), Politikas analīze (4 kp), Politikas teorija (4 kp), Politisko ideju vēsture (4 kp), Vietējā pārvalde (2 KP). Nozares kursiem programmas ierobežotās izvēles daļā paredzēti kopumā 48 kp. Savukārt starpnozaru raksturojumam programmas obligātajā (A) daļā paredzēti 12 kp: Ekonomikas teorijas pamati (4 kp), levads Latvijas tiesību sistēmā (4 kp), levads socioloģijā (2 kp), Civilā aizsardzība (1 kp), Vides aizsardzība (1 kp). Ierobežotās izvēles (B) daļā starpnozaru raksturojumam atvēlēti studiju kursi 18 kp apjomā: Eiropas civilizācijas (4 kp), Projektu vadība (2 kp), Politiskā ētika (2 kp), ES publiskā komunikācija: teorija un prakse (4 kp), Sociālie mediji un digitālais laikmets 21. gadsimtā (2 kp), levads klimata politikā (2 kp), Starptautisko ekonomisko attiecību pārvaldība (2 kp).

Struktūras ziņā studiju programma sastāv no 3 daļām: obligātās A daļas 72 kp apjomā, ieskaitot bakalaura darbu 10 kp apjomā, B ierobežotās izvēles kursiem 46 kp apjomā, C brīvās izvēles kursiem 2 kp apjomā.

Studiju kursu saturs tiek regulāri pārskatīts, studiju apraksti tiek regulāri atjaunināti, proti, studiju kursu apraksti ir tikuši atjaunināti 2018. un 2022. Studiju kursu atjaunināšana tiek veikta arī pēc nepieciešamības, kad kursa saturā un sasniedzamajos rezultātos tiek veiktas izmaiņas un kad studiju kursu pārņem cits pasniedzējs. Programmas vadītājam ir pieejami studentu nodrošinātie studiju kursu novērtējumi katra semestra noslēgumā, kas ļauj iegūt atgriezenisko saikni no studentiem par katru studiju kursu. Pēc BSP "Politikas zinātne" studenti aizpilda anketu ar jautājumiem par apmierinātību ar studiju programmu kopumā. Covid-19 pandēmijas apstākļos vairākkārt tika organizētas studējošo aptaujas ar mērķi noskaidrot, vai studenti sarežģītajos apstākļos priekšroku dod studijām klātienē vai attālināti (aptaujas tika veiktas situācijas, kad saslimstības rādītāji bija visnotaļ augsti, taču valdība nebija pieņēmusi lēmumu par studiju organizēšanu attālināti). Aptauju rezultāti uzrādīja tendenci, ka bakalaura programmas studenti dod priekšroku studijām klātienē, taču rezultāti bija atkarīgi no kopējiem saslimstības rādītājiem valstī. Pie augstākiem saslimstības rādītājiem studentu vēlme studēt klātienē samazinājās.

BSP "Politikas zinātne" tiek īstenota, dažādiem studiju kursiem sniedzot ieguldījumu dažādu studiju programmas mērķu sasniegšanā, kas ļauj programmā studējošajiem sasniegt studiju rezultātus:

zināšanas, prasmes, kompetenci. Lielākā daļa studiju kursu nodrošina specifisku politoloģijas zināšanu apguvi, taču studiju kursi studentiem ļauj iegūt nepieciešamās prasmes, attiecībā uz zināšanu pielietošanu pētnieciskajā un profesionālajā darbībā. Studiju laikā studenti iegūsta arī vērā ņemamu kompetenci, iegūstot izpratni par politologu profesionālo darbību un atbildību sabiedrības priekšā. Studiju rezultātu kartēšanas kopsavilkums atrodams pielikumā nr.33. Tas liecina, ka dažādas zināšanas, prasmes un kompetence tiek vienmērīgi apgūtas studiju gaitā.

BSP "Politikas zinātne" piedāvā plašu politikas zinātnes kursu piedāvājumu. Programmas saturs iedalās divās daļās. Pirmā daļa (A daļas kursi) ir visiem studējošajiem kopīgi, un to apguve ir obligāta. Otrā daļa ir obligātās izvēles daļa (B daļas kursi), un šīs programmas daļas ietvaros studentiem ir iespējas izvēlēties starp divām specializācijām. Pirmais no tiem ir "Publiskā politika un pārvalde", bet otrs – "Starptautiskā politika". Specializācija studiju procesā notiek, sākot no 3. semestra, kad studenti var izdarīt izvēli, kuru no piedāvātajiem moduļiem tie vēlas apgūt. Jāatzīmē, ka abas specializācijas nav pilnībā nodalītas, proti, ir virkne programmas A daļas un B daļas studiju kursu, kas abām specializācijām ir kopīgi. Katrā no specializācijām ir 3 unikāli kursi, kas nosaka specializāciju. Gan vienā, gan otrā specializācijā tiek piedāvāti gan starptautiskās politikas, gan publiskās pārvaldes un administrācijas kursi, kas nodrošina vienmērīgu visu politikas zinātnes apakšnozaru apguvi studiju laikā. Specializācija nozīmē padziļinātu konkrētās nozares kursu apguvi. Papildus trim katrai specializācijai unikālajiem kursiem, specializācija var tikt īstenota vēl divos būtiskos veidos. Pirmkārt, studenti *de facto* specializējas, izvēloties rakstīt savus pētnieciskos darbus vai nu starptautiskajā politikā vai publiskajā politikā un pārvaldē. Studiju laikā studenti izstrādā divus kursa darbus un studiju noslēgumā arī bakalaura darbu. Otrkārt, studenti specializējas arī studiju kursa "Praktikums nozares studijās" apguves laikā, kura ietvaros studenti iziet praksi kādā organizācijā. Studenti, kuri vēlas specializēties starptautiskajā politikā, var iziet praksi kādā organizācijā, kuras pārziņā ir ārpolitikas, ārējās drošības vai starptautiskās sadarbības jautājumi. Savukārt studenti, kuri vēlas specializēties publiskajā politikā un pārvaldē, var iziet praksi kādā organizācijā, kuras primārais fokuss ir saistīts ar iekšpolitiku un iekšējo pārvaldi.

Specializācija nr. 1: "Publiskā politika un pārvalde"

Šīs specializācijas mērķis ir gatavot valsts pārvaldes un pašvaldību vajadzībām izglītotus, profesionāli kvalificētus, kompetentus, konkurētspējīgus speciālistus ar zināšanām par publisko rīcībpolitiku uzbūvi, veidošanu un ieviešanu. Studiju laikā studenti iegūst zināšanas par publiskās pārvaldes iestāžu uzbūvi un funkcionēšanu, personāla, finanšu un projektu vadību iestādēs, komunikāciju ar sabiedrību un interešu grupām, rīcībpolitikās ciklu, publiskajā sektorā izmantojamām vadības metodēm, par ES ietekmi uz publisko pārvaldi (kursu uzskaitījums Studiju plānā). Studiju laikā studenti iegūs prasmes un iemaņas gatavot rīcībpolitikās plānošanas dokumentus, iekšējos normatīvos aktus personāla, projektu un finanšu vadības jomās, sagatavot projektus, vadīt projektus, izmantot vadības metodes iestādes darba uzlabošanai un stratēģiskajai plānošanai, prasmes pārstāvēt valsts intereses ES rīcībpolitiku sagatavošanas procesā, izskaidrot iestādes pieņemtus lēmumus sabiedrībai.

Specializācija nr. 2: "Starptautiskā politika"

Studiju virziena mērķis ir sagatavot kvalificētus speciālistus ar padziļinātām zināšanām starptautiskajās norisēs un Latvijas vietu tajās, kuri spēj vienlīdz kvalificēti veikt pētniecisko darbību un piedalīties politiskajos procesos reģionālā un globālā līmenī. Studiju virziena ietvaros iegūstamās zināšanas ir sekojošas: studenti apgūs izpratni par starptautiskās politikas un citu politikas zinātnes nozaru galvenajām koncepcijām, to izmantošanu pasaules politisko norišu analīzē. Studenti pārzinās mūsdienu starptautiskās politikas teoriju nozīmīgāko skolu – reālisma, liberālisma, Angļu skolas, konstruktīvisma, kritiskās skolas, feminisma, u.c. galvenās atziņas, kā arī tādu konceptu kā drošība, ārpolitika, starptautiskās organizācijas, diplomātija izpausmes teorijā un praksē (kursu

uzskaitījums Studiju plānā). Studenti patstāvīgi analizēt starptautiskos politiskos procesus, veikt rīcībpolitiku izstrādi un izvērtējumu, kā arī izpratīs valstu ārpolitiku virzošos faktoros.

3.2.1.1. tabula.

Abu specializāciju B daļas kursi.

Specializācija 1: “Publiskā politika un pārvalde”

Publiskā sektora uzbūve un funkcionēšana
Projektu vadība
Politika un dzimte
Praktikums nozares politikās

Specializācija 2: “Starptautiskā politika”

Globālā dienaskārtība
Starptautisko ekonomisko attiecību pārvaldība
Ārpolitikas analīze
Praktikums nozares politikās

Iepriekšējā akreditācijas periodā BSP “Politikas zinātne” tika piedāvātas 5 specializācijas, taču, samazinoties studentu skaitam, vienlaicīgi nebija iespējams nodrošināt vairāk kā 2 specializāciju īstenošanu. Līdz ar to laika gaitā notika atteikšanās no sekojošām specializācijām: Eiropas studijas, Eiropas pārvaldība, Politika un sabiedrība. Patlaban īstenotās specializācijas atbilst dalījumam, kāds pastāv politikas zinātnes ietvaros, starp iekšpolitiku un starptautisko politiku.

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

BSP “Politikas zinātne” tiek īstenota pilna laika klātienes studiju veidā 3 gadu jeb 6 semestru ietvaros. Pirmie 2 semestri ir veltīti politikas zinātnes pamatu apgūšanai, kam seko 4 semestri, kuru laikā studentiem ir iespējas padziļināt savas zināšanas politoloģijā. Studiju kursi tiek piedāvāti secīgi, studentiem vispirms apgūstot politikas zinātnes pamatus un vēlāk nostiprinot un padziļinot savas zināšanas, tostarp ar kursa darbu un bakalaura darba rakstīšanas un specializēto programmas B daļas kursu palīdzību.

Kursu ietvaros tiek izmantotas daudzveidīgas studiju metodes, kas ļauj sasniegt programmas mērķus un nodrošina to, ka studiju gaitā studenti apgūst ietilpinātās zināšanas, prasmes un kompetenci. Pirmkārt, katrā kursā paredzēta lekciju un semināru daļa. Semināri galvenokārt izmanto studentu vadītu diskusijas un balstās studentu vadītās mācīšanās procesa principos, ar katru studiju līmeni, paaugstinot studentu lomu un iesaistes formas. Otrkārt, liela nozīme ir

studentu patstāvīgajam darbam, gatavojoties semināru nodarbībām un gatavojot kursu ietvaros ieplānotos rakstiskos uzdevumus. Uz katru nodarbību, ieskaitot lekcijas, sagatavots apgūstamās literatūras minimums un piedāvāti uzdevumi, kas lekcijās un semināros ļauj nevis sniegt informāciju, bet gan to analizēt. Treškārt, teorētiskā pieeja tiek kombinēta ar tās praktisko pielietojumu – pielietojamā pieejas attīstīšana ir viens no programmas sasniedzamiem rādītājiem. Atsevišķu kursu un vieslekciju docēšanai tiek pieaicināti nozares un darba devēju pārstāvji. Šādi kursi un vieslekcijas var tikt piedāvāti arī 1. kursa studentiem, tomēr tie pārsvarā ir orientēti uz 2. un 3. kursa studentiem, kuri jau ir apguvuši politikas zinātnes pamatus un izmantoto terminoloģiju.

Ceturtkārt, vairumā piedāvāto kursu studentiem papildus kursa saturam ir jāveic patstāvīgi nelieli pētījumi – prezentācijas, esejas, referāti, kas ļauj studentiem pašiem izvēlēties tēmas, kuru tie vēlas pamatīgāk izpētīt, vienlaikus ļaujot studentiem pašiem uzņemties iniciatīvu. Lielā daļā studiju kursu studenti prezentē savus pētnieciskos projektus, saņemot atgriezenisko saiti no pasniedzēja un no citiem studentiem. fokusu pašam studentam. Gatavība vērtēt citu cilvēku darbu un uzklaut sava darba vērtējumu un kritiku ir viens no studiju sasniedzamajiem rādītājiem.

BSP “Politikas zinātne” īstenošana ir balstīta studentcentrētā pieejā. Šai pieejai raksturīgas sekojošas pazīmes: pasniedzēji ņem vērā un respektē studentus un viņu daudzveidīgās pieejas studiju procesam; pasniedzēji iespēju robežās īsteno kursus dažādos veidos, ja šāda iespēja pastāv; pasniedzēji izmanto daudzveidīgas pedagoģiskās metodes; atbalsta studentu patstāvību studiju procesā, vienlaikus nodrošinot atbalstu, kad tas nepieciešams; ar cieņu izturas pret studējošajiem; ir izveidotas iespējas un procedūras, lai studenti varētu iesniegt sūdzības. Pasniedzējiem ir būtiski pārzināt studentcentrētas pieejas pamatus un pārzināt pārbaudes un eksaminācijas metodes, kas katrā augstākās izglītības iestādē var būt nedaudz atšķirīgas. Pasniedzēji arī nodrošina to, ka kritēriji vērtējumu izlikšanai ir iepriekš pārrunāti ar studentiem un ir publiski pieejami e-studiju vidē (Moodle). Ņemot vērā to, ka uzsvars uz studentcentrētu pieeju augstākās izglītības īstenošanā ir pakāpeniski palielinājies Latvijā kopš 2018. gada, tad šīs pieejas īstenošana nebūtu iespējama bez ievērojamām pārmaiņām studiju kursu aprakstos, kas tikuši pārveidoti un papildināti ar mērķi skaidrāk definēt studiju procesa rezultātus un mudinātu pasniedzējus fokusēties uz šo rezultātu sasniegšanu gan katrā kursa atsevišķi, gan arī programmā kopumā. Studiju kursu aktualizācijā ir ņemti vērā studentcentrētas pieejas principi.

Visi BSP “Politikas zinātne” studiju kursi ir atrodamī Moodle platformā, kur sniegta informācija par kursa saturu, prasībām gala vērtējuma iegūšanai, kursa sasniedzamajiem rezultātiem un to saikni ar programmas sasniedzamiem rezultātiem. E-kurss sniedz izvērstu satura plānojumu, saites uz ārējiem resursiem un kursa literatūru. Studiju kursu vietnē Moodle platformā pasniedzējiem ir iespēja izlikt vērtējumus un sniegt komentārus, tādējādi ļaujot studentiem sekot līdž savu zināšanu progresam visā kursa pasniegšanas gaitā. Moodle platforma arī ļauj pasniedzējiem nosūtīt informāciju studentiem par dažādiem ar studiju procesu saistītiem jautājumiem, neiesaistot katru reizi studiju metodiķu komunikācijā ar studentiem. Kas attiecas uz Moodle platformas vērtējumu daļas izmantošanu, tad katra uzdevuma vērtējums tādējādi sastāv no vērtējuma 10 ballu sistēmā un komentāra daļas. Ja uzdevuma forma to atļauj, vērtējuma aprēķināšanai izmantota rubrikas rīka formula, atbilstoši katra vērtējuma kritērija sasniegšanas pakāpei. Kritēriji savukārt ir saistīti ar kursa sasniedzamiem rādītājiem. Komentāra daļā tiek paskaidrots vērtējums, norādītas uzdevuma izpildes stiprās un vājās puses. Papildus komentāriem students saņem attiecīgo sava līmeņa aprakstu rubrikas sistēmā (vispārējās vērtēšanas vadlīniju piemēru docētājiem un studentiem skatīt Noslēguma darba vadlīnijās 89. pielikumā).

Pandēmijas apstākļos attālināto nodarbību ierakstīšanas funkcija ļāva studentiem piekļūt nodarbību ierakstiem sev izdevīgā laikā. Salīdzinoši attīstītā e-studiju (Moodle) vide diezgan viegli un īsā laikā ļāva pāriet uz attālinātu apmācību Covid-19 pandēmijas laikā un kalpoja kā izdevība papildināt kursa resursus ar videolekcijām. Arī konsultācijas ar studentiem kļuvas vieglāk organizējamās un

var tikt īstenotas attālināti.

Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studentiem tiek nodrošināta aktīva iesaistīšanās studiju procesa pilnveidošanā. LU pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studentu apelāciju izskatīšanai. Atsevišķos gadījumos studenti var vērsties arī LU Akadēmiskās ētikas komisijā, ja studenti uzskata, ka pasniedzēji, studenti vai citi LU saimes pārstāvji ir rīkojušies neētiski. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā centralizētu studentu aptauju rezultāti. BSP "Politikas zinātne" studenti var sazināties ar programmas direktoru vai studiju metodiķi un noskaidrot viņus interesējošos jautājumus, kā arī risināt problēmas un sarežģījumus, ja tādi radušies studiju procesā. Studenti labprāt izsaka savus ieteikumus studiju programmu un procesa pilnveidei sarunās ar docētājiem un programmu direktori. Individuālu kursu satura izvērtēšana ir katra kursa sastāvdaļa, kas, lai arī nenodrošina anonimitāti, kalpo par labu instrumentu kursa satura regulārā uzlabošanā un vājo vietu atklāšanā. Informācija par to, kā studenti vērtē katru no BSP "Politikas zinātne" studiju kursiem un studiju programmu kopumā (aptauja tiek aizpildīta 6. semestra noslēgumā), ir pieejama studiju programmas direktoram un tiek pārrunāta ar pasniedzējiem pēc kursa noslēguma.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo praksi uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

BSP "Politikas zinātne" ietvaros ir paredzēta prakse, kas ir organizēta atsevišķa studiju kursa veidā, un studiju kurss ir iekļauts programmas B – obligātajā izvēles – daļā. Prakses vadītājs ir atbildīgais studiju kursa "Praktikums nozares politikās" mācībspēks, kurš pārrauga studējošā prakses norisi. Savukārt prakses vadītājs ir jebkurš valsts pārvaldes vai pašvaldību iestādes un kapitālsabiedrības, starptautiskas vai nevalstiskas organizācijas darbinieks, kurš koordinē studējošā praksi konkrētajā institūcijā. Kursa "Praktikums nozares politikās" apjoms ir 160 akadēmiskās stundas jeb 4 kp. Uz prakses apgūšanu orientēta studiju kursa iekļaušana programmā ir notikusi tāpēc, ka studenti vēlas lielāku praktisko nodarbību, zināšanu un prasmju integrēšanu studiju procesā. Studenti parasti diezgan cildinoši novērtē BSP "Politikas zinātne" ietvaros apgūtās teorētiskās zināšanas, taču studenti vēlas arī būtisku praktisko zināšanu un prasmju komponenti. Viens no veidiem, kā to nodrošināt, ir prakses iespēju piedāvāšana studējošajiem. BSP "Politikas zinātne" prakses nolikums ir atrodams pielikumā.

Prakses mērķis ir noteiktu uzdevumu veikšana praktikuma mērķiem atbilstošā vidē studiju laikā iegūto teorētisko zināšanu integrēšanai praktiskā darbībā. Savukārt prakses uzdevumi ir iepazīties ar publiskās pārvaldes un starptautiskos procesos iesaistīto profesionāļu un organizāciju darbību, kā arī gūt izpratni par noteiktu uzdevumu veikšanā nepieciešamajām zināšanām, prasmēm un profesionālo kompetenci; sniegt iespēju studentiem nostiprināt teorētiskās zināšanas, iegūt studiju programmai atbilstošu kompetenci un apgūt praktiskās iemaņas, kas nepieciešamas attiecīgās jomas speciālistiem; un dot iespēju studentiem iegūt studiju darbiem un vai diplomdarba izstrādei nepieciešamos datus un veikt pētniecisko darbu.

Studējošie var iziet praksi sekojošos veidos. Pirmkārt, praksi var iziet jebkurā valsts pārvaldes vai

pašvaldību iestādē un kapitālsabiedrībā, starptautiskā vai nevalstiskā organizācijā, kurā ir iespējama Politikas zinātnes bakalaura studiju programmai atbilstoša izvirzīto uzdevumu kvalitatīva izpilde.

Studējošajiem var tikt piedāvāta iespēja iziet praksi saskaņā ar sadarbības līgumiem, kurus Sociālo zinātņu fakultāte ir noslēgusi ar iestādēm – sadarbības partneriem. Prakses vietu students var izvēlēties patstāvīgi, neskaidribu gadījumos konsultējoties ar atbildīgo mācībspēku. Otrkārt, praksi ir iespējams pielīdzināt, ja studējošais ir darba tiesiskajās attiecībās valsts pārvaldes vai pašvaldību iestādē un kapitālsabiedrībā, starptautiskā vai nevalstiska organizācija, kurā ir iespējama Politikas zinātnes bakalaura studiju programmai atbilstoša izvirzīto uzdevumu kvalitatīva izpilde. Prakses pielīdzināšanai studējošies iesniedz iesniegumu ar lūgumu pielīdzināt praksi kopā ar prakses pārskatu un prakses vadītāja iestādē atsaukumi.

Noslēdzot praksi, studējošais iesniedz prakses atskaiti un prakses vadītāja iestāde iesniedz prakses atsaukumi atbildīgajam mācībspēkam. Studējošais sagatavo prezentāciju par prakses laikā paveikto un iesniedz atbildīgajam mācībspēkam. Prakses vērtējumās tiek veikts 10 ballu sistēmā un to veido vērtējums par studenta prakses atskaiti un prakses vadītāja iestādē atsauksme.

Studējošo prakses sasniegtie rezultāti ir ciešā sasaistē ar BSP “Politikas zinātne” ietvaros sasniegtajiem rezultātiem. Prakse nodrošina studentus ar iespēju pielietot studiju procesā iegūtās zināšanas, tādējādi palīdzot sasniegt sekojošus BSP “Politikas zinātne” rezultātus: nr. 5 “gatavo politikas plānošanas dokumentus, izmantojot zināšanas par publiskās pārvaldes organizāciju mērķiem, attīstības plāniem, budžeta veidošanas principiem un iekšpolitisko un starptautisko kontekstu” un nr. 9 “izstrādā priekšlikumus rīcībpolitiku uzlabošanai, sabiedrības iesaistei, normatīvo aktu un rīcībpolitiku ieviešanas kvalitātes paaugstināšanai publisko pārvaldes iestāžu valsts un pašvaldību līmenī”. Šie BSP “Politikas zinātne” mērķi ir cieši saistīti ar studiju kursa “praktikums nozares politikās” apgūstamajām zināšanām, prasmēm un kompetenci.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

BSP “Politikas zinātne” studentus interesējošās bakalaura darba tēmas pārskata periodā (2016-2021) ir bijušas ļoti daudzveidīgas, tomēr par noslēguma darbu tēmām un to izvēli var izdarīt trīs būtiskus secinājumus. Pirmkārt, studentu bakalaura darba tēmu izvēles lielā mērā atbilst abām specializācijām – “Starptautiskā politika” un “Publiskā politika un pārvalde”. Salīdzinoši mazāk interese ir bijusi par politikas teorijas tēmām. Savukārt salīdzināmās politikas tēmas lielā mērā iekļaujas vienā vai otrā specializācijā atkarībā no tā, vai darbs ir starptautisku vai iekšpolitisku ievirzi.

Otrkārt, studentu noslēguma darbu tēmu izvēle lielā mērā bijusi pakļauta starptautiskās politikas un iekšpolitikas aktualitātēm. Ir virkne bakalaura darbu, kas tikuši rakstīti par sekojošām tēmām, kas ir piederīgas Latvijas un citu valstu iekšpolitikai: vēlēšanas, referendumu, dažādas rīcībpolitikas

(enerģētika, lauksaimniecības politika, sporta politika, jaunatnes politika, ģimenes atbalsta politika, augstākās izglītības politika, imigrācijas politika, veselības aprūpes politika utt.), reformas, valdības un to stabilitāte, partijas, politiskā kultūra un līdzdalība, politiskā līderība, politiskā komunikācija, pašvaldības, viendzimuma laulības, tiesu vara, valsts pārvaldes iestāžu komunikācija ar sabiedrību, administratīvi teritoriālā reforma Latvijā. Daudzi studenti ir izvēlējušies rakstīt noslēguma darbus par starptautiskās politikas tēmām. Salīdzinoši populāras ir bijušas tēmas par ES lēmumu pieņemšanu un kopējām politikām, kā arī Latvijai nozīmīgu valstu, piem., ASV, Krievija, Ķīna, Vācija, Francija, Baltkrievija, Lietuva, Igaunija, ārpolitiku. Saasinoties drošības situācijai Eiropā pēc Krievijas īstenotās Krimas aneksijas un militārā konflikta sākuma Ukrainas austrumu daļā, ļoti nozīmīgi kļuva starptautiskās, reģionālās un nacionālās drošības jautājumi, kā arī Latvijas dalība NATO un Alianses centieni nostiprināt Baltijas valstu drošību. Tradicionāli diezgan liela ir bijusi studentu interese arī par Baltijas valstu savstarpējo sadarbību un attiecībām ar Ziemeļvalstīm.

Treškārt, studentu intereses lielā mērā ir bijušas cieši saistītas ar akadēmiskajām diskusijām Latvijā, Eiropā un pasaulē. Studenti ir rakstījuši noslēguma darbus par hibrīdkaru, analizējot dažādus šīs parādības aspektus kopskatā ar karadarbības transformāciju mūsdienu pasaulē. Liela interese ir bijusi arī par populisma parādību Latvijā, Eiropā un pasaulē, kā arī sociālajiem medijiem un politikas digitālajiem aspektiem. Studenti ir analizējuši arī demokrātijas lejupslīdes tendences pasaulē un demokrātisko valstu centienus šo procesu apstādināt. Virkne darbu ir tikuši veltīti kibernetikas aspektiem, kā arī pakāpeniski ir palielinājusies interese par dzimtes jautājumiem politikā un dezinformācijas ietekmi uz politiku. Tas liecina, ka BSP "Politikas zinātne" studenti ir studiju gaitā kursos un nodarbībās pievērsušies tēmām, kas ir nozīmīgas ne tikai Latvijas akadēmiskajā vidē, bet kas interesē pētniekus arī citviet pasaulē.

Laika posmā no 2016. līdz 2021. gadam BSP "Politikas zinātne" tikai aizstāvēti 177 bakalaura darbi. Vērtējumu 10 (izcili) saņēma 11 studenti, vērtējumu 9 (teicami) saņēma 25 studenti, vērtējumu 8 (ļoti labi) saņēma 48 studenti, vērtējumu 7 (labi) saņēma 46 studenti, vērtējumu 6 (gandrīz labi) saņēma 23 studenti, vērtējumu 5 (viduvēji) saņēma 14 studenti, un vērtējumu 4 (gandrīz viduvēji) saņēma 10 studenti. Var secināt, ka nedaudz vairāk kā puse visu vērtējumu ir bijuši 8 (ļoti labi) un 7 (labi), savukārt vērtējumi robežās no 9 (teicami) līdz 6 (gandrīz labi) sastāda aptuveni 80% no visiem vērtējumiem.

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

BSP "Politikas zinātne" tiek īstenota LU SZF telpās un izmantojot fakultātes un LU kopējo materiāltechnisko bāzi. Studiju virziena kopējais materiāltechniskais nodrošinājums jau ir ticis raksturots iepriekš, tāpēc turpmākajos paragrāfos īpaši izcelti tiek materiāltechniskā nodrošinājuma aspekti, kas attiecas uz BSP "Politikas zinātne" studējošajiem. Īpaši izceļams ir studējošo un pasniedzēju nodrošinājums ar studijām un pētniecībai nepieciešamo literatūru, SZF nodrošinājums ar studiju procesam atbilstošām telpām un kopējais nodrošinājums ar elektroniskajiem resursiem (Moodle vide, attālinātās pasniegšanas iespējas MS Teams platformā).

Kopumā BSP "Politikas zinātne" nodrošinājums ar resursiem ir teicams un pilnībā atbilstošs studiju programmas mērķu sasniegšanai un kvalitatīva studiju procesa īstenošanai. LU SZF bibliotēkas telpas, kurā izvietots sociālo zinātņu nozares krājums, ir atvērtas studējošiem ērtā laikā 60 stundas nedēļā (tiesa gan Covid-19 pandēmijas laikā LU SZF bibliotēkas darba laiks tika ierobežots). Lietotājiem ir pieejams brīvpieejas krājums. LU SZF bibliotēka izvietota trīs telpās, kuru kopējā platība ir 544 m². Bibliotēkas lietotājiem ir pieejamas 84 darba vietas, t.sk. 18 darba vietas darbam ar datoru. Studējošajiem un pasniedzējiem SZF bibliotēka nodrošina sekojošus pakalpojumus:

Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana/rezervēšana/izmantošanas termiņu pagarināšana Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā (turpmāk - Kopkatalogs) un informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām. Pakalpojums pieejams LU Bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem, izmantojot

Informācijas resursu piegāde. LU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtot informācijas resursus Kopkatalogā no jebkuras bibliotēkas, ir iespēja norādīt rezervētā informācijas resursa ērtāko saņemšanas vietu – nozares bibliotēku.

Pašapkalpošanās. Lietotājiem pieejams pašapkalpošanās skenēšanas pakalpojums.

Brīvpieejas lasītavu, datoru un interneta izmantošana Lasītavās iespējams izmantot uzzīņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros un portatīvos datorus (gan LU Bibliotēkas, gan lietotāju personīgos), interneta pieslēgumu, tostarp WI-FI, kas darbojas visās LU ēkās.

Nakts abonements, informācijas resursu iepriekšējā rezervēšana. Pakalpojuma "Nakts abonements" mērķis ir nodrošināt iespēju bez maksas izmantot noteiktus informācijas resursus ārpus LU Bibliotēkas no tās slēgšanas līdz atvēršanas brīdim. Informācijas resursu iespējams iepriekš rezervēt uz noteiktām stundām.

Informācijas resursu piegāde vasarā. Vienu reizi nedēļā lietotāji, sev ērtākajā nozares bibliotēkā (Bibliotēka Raiņa bulvārī, Dabaszinātņu bibliotēka, Zinātņu mājas bibliotēka), var saņemt Kopkatalogā rezervētos informācijas resursus no Krātuves.

Uzziņas un konsultācijas. Lietotāju informacionālā apkalpošana – konsultēšana, uzzīņu sniegšana, apmācības un atbalsts pētniecībā ir viena no galvenajām LU Bibliotēkas darba jomām. LU Bibliotēkas konsultants sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, adresālās, precizējošās u.c. uzziņas un konsultācijas LU studentiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārīgajam personālam. Studenti konsultācijas aktīvāk izmanto patstāvīgo darbu, kursa darbu un bakalaura darbu izstrādes laikā.

Lietotāju apmācības. Apmācības tiek organizētas ar mērķi attīstīt lietotāju prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, novērtēt un izmantot informācijas resursus un e-vides rīkus. Bibliotēka aktīvi strādā ar mērķauditorijām – visu studiju līmeņu studējošajiem, akadēmisko, zinātnisko un vispārējo personālu, lai veicinātu ne tikai informācijpratību, bet sniegtu padziļinātas zināšanas un prasmes darbā ar elektroniskajiem resursiem. Studiju pirmajā semestrī bibliotēka sociālā darba programmas studentiem organizē un vada prezentācijas, nodarbības auditorijās un datorklasēs, filiāļu studentiem šādas tikšanās ir pieejamas attālināti. Apmācību mērķis ir lai lietotāji iegūtu prasmes strādāt ar brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtām un biroja tehniku – pašapkalpošanās skeneriem, kopētājiem, tādā veidā pilnveidojot patstāvīgas mācīšanās kompetenci. BSP "Politikas zinātne" studentiem tiek nodrošinātas LU SZF bibliotēkas personāla nodrošinātas lekcijas par bibliotēkas resursiem un to izmantošanas iespējām.

3.3.1.1. tabula.

LU SZF bibliotēkas nodrošinājums ar politikas zinātnes drukātajiem informācijas resursiem.

**Drukātie informācijas resursi BSP Politikas zinātne
LU Bibliotēkā kopumā uz 01.04.2022.**

Drukātie izdevumi (nos./eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	citas
12617/25191	666/7516	416/779	2402/12573	7747/14795	1699/2863	1851/3255
LU Bibliotēkā kopumā: 13 699 nosaukumi = 33 486 eksemplāri, no tiem:						
Sociālo zinātņu fakultātes Bibliotēkā: 3992 nosaukumi = 6032 eksemplāri						
3827/5678	121/277	44/77	654/1399	3081/4341	198/229	59/63

3.3.1.2. tabula.

LU SZF bibliotēkas nodrošinājums ar politikas zinātnes drukātajiem informācijas resursiem, kas izdoti pēdējo 5 gadu laikā.

**Drukātie informācijas resursi BSP Politikas zinātne
LU Bibliotēkā kopumā, kas izdoti pēdējo 5 gadu laikā (01.01.2017.-01.04.2022.)**

Drukātie izdevumi (nos./eks.)			Izdevumu sadalījums pa valodām (nos./eks.)			
Grāmatas	Seriālizdevumi, periodiskie izdevumi	Citi izdevumu veidi	Latviešu	Angļu	Krievu	citas
440/685	29/173	25/43	190/390	271/459	16/23	17/29
LU Bibliotēkā kopumā: 494 nosaukumi = 901 eksemplārs, no tiem:						
Sociālo zinātņu fakultātes Bibliotēkā: 253 nosaukumi = 366 eksemplāri						
231/296	15/58	7/12	67/99	182/263	2/2	2/2

Pasniedzējiem studiju nodrošināšanai pieejama e-vide Moodle, kuru izmanto studiju materiālu izplatīšanai un studiju darbu iesniegšanai, pārbaudei un analīzei. Moodle ir e-vides rīks papildus LU informatīvās sistēmas (turpmāk - LUIS) videi, kurā nodrošina studiju vērtējuma ievadīšanu. Studenti LUIS vidē veic elektronisku reģistrēšanos kursiem. Studentiem pieejams studiju metodiķes atbalsts, ja radušies jautājumi un nepieciešama palīdzība darbā ar studiju procesu LUIS. Studiju metodiķi sniedz atbalstu studentiem arī studiju procesa organizatoriskajos jautājumos, konsultējot studentus par dažādiem ar studiju procesu saistītiem jautājumiem.

LU SZF nodrošina studiju procesam piemērotas telpas. Vairums pasniedzēju, kas iesaistās BSP "Politikas zinātne" īstenošanā ir vēlētos amatos LU SZF, un šiem pasniedzējiem ir nodrošinātas kvalitatīvas telpas un adekvāts atbalsts. Viespasniedzējiem ir pieejamas LU SZF nodrošinātas darba telpas, kur pasniedzēji var uzturēties, gatavoties nodarbībām un individuālā kārtā konsultēt studentus.

LU īsteno apjomīgus infrastruktūras attīstības projektus, proti, 2023. gadā plānots pabeigt "Rakstu

mājas” celtniecību, kurā tiks īstenota arī BSP “Politikas zinātne”. Jaunās ēkas būvniecība apvienos humanitārās un sociālās zinātnes zem viena jumta, atvieglojot sadarbību starp sociālo un humanitāro zinātņu nozarēm. Var prognozēt, ka tādējādi tiks nostiprināta sadarbība gan starp humanitāro un sociālo zinātņu pasniedzējiem, pētniekiem un studentiem.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Uz bakalaurs studiju programmas “Politikas zinātne” nodrošinājumu attiecas viss iepriekšminētais par studiju virziena informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu (skat. 2.3.1.).

Programmas ieņēmumi

BSP “Politikas zinātne” īstenošanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto:

- valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas, kas 2021./2022. akadēmiskajam gadam noteikta 1630 EUR pilna laika klātienes studijām;
- studiju maksu, ņemot vērā visus sadaļā “Finanšu nodrošinājums” minētos faktoros, kas 2021/2022. akadēmiskajam gadam noteikta: Pilna laika klātienes studijām 2300 EUR gadā;

Ņemot vērā augstākminēto, kopējais studiju programmas budžets sagaidāms 221 tūkstoši EUR, gadā, atšifrējums redzams zemāk tabulā.

3.3.3.1. tabula.

Programmas prognozējamie ienākumi gadā, EUR

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā
PLK (budžets)	58	1630	94 546
PLK (maksa)	55	2300	126 500
Kopā	113		221 046

Programmas izmaksas

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā 2.3.1.sadaļā “Finanšu nodrošinājums” aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

Programmas izmaksas pilna laika klātienē

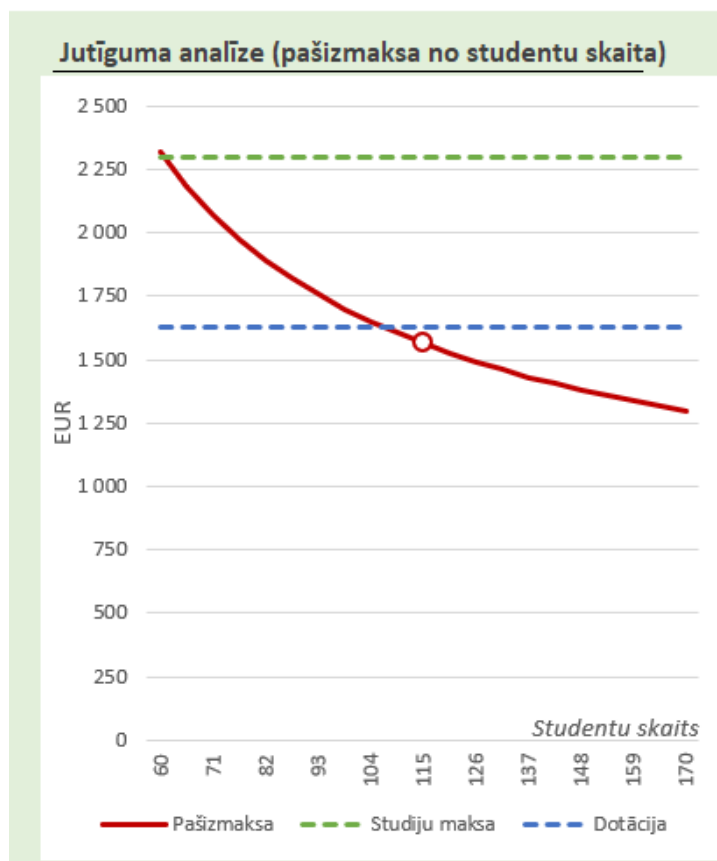
Aprēķiniem bakalaura studiju programmas “Politikas zinātne” īstenotāji izmanto 2021./2022. akadēmiskā gada studējošo datus - programmā PLK studē 113 studenti, pēc akreditācijas plānoto studiju programmas plānu un plānoto iesaistīto akadēmiskā personāla struktūru. Vadoties no šiem datiem, kopējās programmas izmaksas gadā ir 194'951 EUR un to struktūra (procentuālais sadalījums) attēlots 3.3.3.2. tabulā.

3.3.3.2. tabula.

BSP “Politikas zinātne” izmaksu procentuālais sadalījums.

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	46 %
Vispārējais personāls	10 %
Citas izmaksas	1 %
Infrastruktūras izdevumi	12 %
Manta un pakalpojumi	2 %
Netiešās izmaksas	29 %
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

3.3.3.1. attēlā vizuāli ar sarkanu līniju attēlota studiju programmas pašizmaksa (vertikālā ass) atkarībā no studentu skaita (horizontālā ass), norādīta studiju maksa (zaļā līnija) un valsts budžeta dotācija (zilā līnija).

3.3.3.1. attēls.

BSP "Politikas zinātne" pašizmaksa no studentu skaita pilna laika klātienes studiju formā.

Vadoties no izmaksu struktūras un kopējā studentu skaita 113, programmas izmaksas uz vienu studentu (pašizmaksa) ir 1577 EUR gadā.

Lai programma būtu rentabla un studentiem tiktu nodrošināts kvalitatīvs studiju process, maksas studentu skaitam programmā (visosursos kopā) jābūt vismaz 60 (sarkanās (pašizmaksas) un zaļās (studiju maksa) līniju krustpunkts projicēts uz x asi). Savukārt, ja programmā būtu tikai budžeta studenti, tad to skaitam jāsasniedz 104 studējošos.

Programmas ieņēmumu un izmaksu kopsavilkums

Tabulā 3.3.3.3. aprēķināti programmas ieņēmumi, vadoties no studiju veida, valsts dotācijas un studiju maksas, un programmas izdevumi pie šāda studentu skaita.

3.3.3.3. tabula.

BSP "Politikas zinātne" izmaksu kopsavilkums.

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā	Izmaksas kopā
PLK (budžets)	58	1630	94 546	100 063
PLK (maksa)	55	2300	126 500	94 888
Kopā	113		221 046	194 951

Tabulā apskatāmie dati, uzskatāmi pierāda, ka LU rīcībā ir pietiekami līdzekļi, lai īstenotu studiju

programmu un nodrošinātu tās tālāku attīstību. Papildus programmas attīstību var finansēt no ieņēmumiem, kas saņemti no piesaistītā finansējuma īstenojot sadarbības projektus, kā arī no struktūrvienības uzkrātajiem finanšu resursiem. Finanšu atbalstu programmu attīstībai fakultātes saņem arī no LU Studiju kvalitātes pilnveides fonda.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

BSP "Politikas zinātne" īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija pilnībā atbilst studiju programmas mērķu un uzdevumu sasniegšanai. Programmas studiju kursus pārsvarā docē LU SZF ievēlētie mācībspēki un LU SZF Politikas nodaļas doktoranti, kuri tādējādi nostiprina savas pedagoģiskās iemaņas. No kopējā pasniedzēju skaita programmas īstenošanā piedalās 6 LU SZF Politikas zinātnes nodaļas doktoranti, kuri atrodas dažādās promocijas darba izstrādes stadijās, kā arī 1 Tartu Universitātes doktorants. Studiju programmā iesaistīto mācībspēku izvēle pamatojas uz docētāju akadēmiskā darba pieredzi, kvalifikāciju un zinātniski pētniecisko darbību. Akadēmiskā personāla kvalifikācija pilnībā atbilst bakalaura studiju programmas prasībām un nodrošina nepieciešamo programmas kvalitāti.

BSP "Politikas zinātne" pasniedzēju sastāva komplektācija atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām, proti, programmas īstenošanā piedalās 7 profesori un asociētie profesori (minimālā prasība ir 5 profesori un asociētie profesori). Studiju programmas īstenošanā piedalās SZF un citu fakultāšu akadēmiskā personāla pārstāvji: 4 profesori, 3 asociētie profesori, 1 docents, 2 lektori un 14 stundu pasniedzēji – doktoranti un speciālisti no valsts iestādēm.

3.4.1.1. tabula.

BSP "Politikas zinātne" īstenošanā iesaistītie mācībspēki.

Grāds, amats	Ar doktora grādu	Ar maģistra grādu	Kopā
Profesori	4		4
Asociētie profesori	3		3
Docenti	1		1
Lektori	1	1	2

Stundu pasniedzēji	1	13	14
Kopā	10	14	24

Ņemot vērā minēto, var apgalvot, ka programmas īstenošanā iesaistītais mācībspēku sastāvs dod iespēju pilnībā sasniegt studiju programmas mērķi un plānotos studiju rezultātus, nodrošinot kvalitatīvu teorētisko zināšanu un pētniecības prasmju apguvi politikas zinātnes nozarē, kas dod iespējas veiksmīgi iesaistīties darba tirgū un nozares problēmu risināšanā.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Pārskata periodā studiju programmā ir notikušas būtiskas izmaiņas mācībspēku sastāvā – divi profesori ir devušie pensijā un viņu vietā ir pirmreizēji ievēlēti divi jauni profesori, kuri iepriekš bija ievēlēti asociētā profesora amatā. Tāpat pārskata periodā viens docents ir kļuvis par asociēto profesoru. BSP “Politikas zinātne” īstenošanā iesaistījušies vairāki jauni pasniedzēji, no kuriem vairums ir Politikas zinātnes nodaļas doktoranti. Tas liecina par sabalansētu, veiksmīgu un pakāpenisku paaudžu nomaiņu, kas ļauj nodrošināt augstu kvalitāti un programmas ilgtspēju. Kopumā BSP “Politikas zinātne” īstenošanā salīdzinājumā ar 2012. gadu nav mainījusies profesoru un asociēto profesoru skaits (4 profesori 2012. gadā un 4 profesori 2022. gadā; 3 asociētie profesori 2012. gadā un 3 asociētie profesori 2022. gadā), taču ir samazinājies docentu skaits (7 docenti 2012. gadā un 1 docents 2022. gadā). BSP “Politikas zinātne” īstenošanā iesaistoties Politikas zinātnes nodaļas studiju programmu absolventiem, ir pieaudzis kopējais pasniedzēju skaits, kuri piedalās programmas īstenošanā, jo 2012. gadā programmas īstenošanā piedalījās 17 pasniedzēji, bet 2022. gadā – 24. Zemāk ir atrodams sīkāks pārskata periodā notikušo izmaiņu izklāsts.

Paaudžu nomaiņa ir ienesusi dažas korekcijas arī studiju saturā. Uz nākošo programmas akreditācijas periodu netiek pieteikts pensijā aizgājušās profesores docētais kurss “Publiskā uzstāšanās”. Tomēr citi profesores docētie kursi ir tikuši veiksmīgi pārņemti, proti, kursus “Reģionālā drošības politika”, “Mūsdienu ārpolitikas aktuālās problēmas” un “Ievads starptautiskajā politikā” ir pārņēmusi jauna lektore.

Īpaši vērts pieminēt LU SZF Politikas zinātnes nodaļas doktorantu iesaistīšanos sekojošu studiju kursu docēšanā: “Pētniecības metodes politoloģijā”, “Vietējā pārvalde”, “Mūsdienu ārpolitikas aktuālās problēmas”, “Starptautiskās organizācijas” un “Dzimte un politika”.

Studiju kursa “Ievads klimata politikā” docēšanā ir iesaistījusies Politikas zinātnes nodaļas maģistra studiju programmas “Politikas zinātne” absolvente, kura vada Klimata pārmaiņu un adaptācijas politikas departamentu Vides un reģionālās attīstības ministrijā. BSP “Politikas zinātne” docē ir iesaistījušies arī jaunie pasniedzēji, kuri ir ieguvuši izglītību ārvalstu augstskolās. Tartu Universitātes doktorants docē kursus “Populisms un radikāli labējais populisms Eiropā” un starpdisciplināro studiju kursu “Sociālie mediji un digitālais laikmets 21. gadsimtā”. Savukārt docētājs, kurš maģistra grādu ieguvis Olborgas Universitātē, docē studiju kursu “Starptautisko ekonomisko attiecību pārvaldība”. Šo jauno pasniedzēju pieredze studējot ārvalstu augstskolās palīdzēs veicināt studiju procesa internacionalizāciju (jo studiju kursi tiks docēti gan latviešu, gan angļu valodās), gad arī ienesīs ārvalstu universitāšu docēšanas un studiju procesa organizēšanas pieredzi LU SZF.

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Mācībspēku cieša savstarpējā sadarbība ir nepieciešams priekšnosacījums, lai būtu iespējams sasniegt BSP "Politikas zinātne" studiju rezultātus. Tā kā šī programma tiek īstenota galvenokārt ar LU SZF Politikas zinātnes nodaļas pasniedzēju un doktorantu piedalīšanos, tad mācībspēku savstarpējā sadarbība noris, pamatā izmantojot Politikas zinātnes studiju nodaļas sēdes kā sadarbības formātu, kas ietver regulāras diskusijas par studiju programmas aktuālajiem jautājumiem, jaunu kursu iekļaušanu programmā, par mācību darba sasniegumiem un problēmām, akadēmiskā kalendāra apstiprināšanu, kursa un bakalaura darbu tematu apstiprināšanu, studiju procesa un studiju rezultātu analīzi, akadēmiskā personāla ataudzes jautājumiem. Arī studiju kursu savstarpējā sasaiste tiek pārrunāta Politikas nodaļas sēdēs, lai novērstu studiju kursu satura dublēšanos. Gatavojoties studiju virziena akreditācijai, Politikas zinātnes nodaļas ietvaros ir notikušas diskusijas par atsevišķu studiju kursu izslēgšanu no studiju programmas un jaunu studiju kursu iekļaušanu. Šo diskusiju rezultātā studiju programmā pirmreizēji ir tikuši iekļauti sekojoši studiju kursi: Pētījumu metodes sociālajās zinātnēs, Vietējā pārvalde, Starptautiskās organizācijas, Politika un dzimte, Ievads klimata politikā, Starptautisko ekonomisko attiecību pārvaldība.

Mācībspēku sadarbība ar studējošajiem notiek dažādos formātos un līmeņos. LU SZF ietvaros studējošie ir iesaistīti fakultātes Domes darbā un lēmumu pieņemšanā, un studentu pārstāvji ir iesaistīti arī studiju virziena "Socioloģija, politoloģija, antropoloģija" pārvaldībā. Covid-19 pandēmijas laikā vairākkārt tika veiktas studējošo aptaujas, lai noskaidrotu studējošo skatījumu uz

vēlamo studiju formu, proti, vai LU SZF vajadzētu organizēt studijas klātienē vai attālināti. Studentu nostāja parasti tiek ņemta vērā.

BSP "Politikas zinātne" ietvaros vairumā studiju kursu piedalās diezgan apjomīgs studentu skaits, tāpēc darbu mazās grupās un individualizētu pieeju studiju procesā īstenot ir problemātiski, tomēr studenti var izmantot iespēju pieteikties pie pasniedzējiem uz individuālām konsultācijām laikos, kad pasniedzējiem tādas ir ieplānotas. Protams, lielākas iespējas īstenot individualizētu pieeju ir tajosursos, kur ir ieplānotas semināru nodarbības, kur studenti ir iedalīti 15-20 dalībnieku lielās grupās. Arī šādos gadījumos ir grūti dot iespēju katram studējošajam izteikties nodarbības laikā. Nozīmīgākās sadarbības formas starp studējošajiem un mācībspēkiem ir lekcijas, semināri, individuālās konsultācijas, individuālie vai grupas mācību uzdevumi, kursa un bakalaura darbu vadīšana. Kas attiecas uz kursa un bakalaura darbu vadīšanu, tad studentu darbu vadīšanas slodze tiek sadalīta starp Politikas zinātnes nodaļas pasniedzējiem pēc iespējas vienmērīgi, lai pasniedzēji varētu pēc būtības īstenot studentu darbu vadīšanu.

Studējošo un mācībspēku attiecību ziņojuma sniegšanas brīdī BSP "Politikas zinātne" (dati uz 2021. gada oktobri) ir 4,74 studenti uz 1 pasniedzēju (kopā 109 studenti un 23 pasniedzēji), kas ir līdzvērtīgi attiecībai iepriekšējās akreditācijas laikā. Jāņem vērā, ka pasniedzējiem ir dažāda noslodze programmā, un vairāki studiju kursi tiek pasniegti vairāku studiju programmu ietvaros.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	POL BSP diploma paraugs.pdf	Diploma POL BSP.pdf
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	Statistikas dati POL BSP.pdf	Statistics POL BSP.pdf
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	POL BSP izglītības standarts.pdf	Education standard POL BSP.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	Kursu_kartejums-Politikas-zinatne-11-2022.xlsx	Mapping of the study courses POL BSP.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	POL BSP plāns.pdf	Plan of the bachelor study programme Political science.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	Kursu apraksti POL BSP.pdf	Study courses POL BSP.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts	POL BSP prakses nolikums.pdf	PRINCIPLES AND PROCEDURES FOR STUDENT INTERNSHIP PLACEMENT POL BSP.pdf
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	POL BSP apliecinājums 55. pants.edoc	Study field declaration POL BSP.pdf

Politikas zinātne (45312)

Studiju virziens	<i>Socioloģija, politoloģija un antropoloģija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Politikas zinātne</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>45312</i>
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Jānis</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Ikstens</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>janis.ikstens@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Profesors</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>27331144</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Gatavot Latvijas sabiedrības, valsts un pašvaldību vajadzībām akadēmiski izglītotus un profesionāli kvalificētus politologus, kuri spētu realizēt savu profesionālo un cilvēcisko potenciālu un būtu konkurētspējīgi darba tirgū.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. Sekmēt politoloģijas mūsdienu teoriju un metodoloģiju padziļinātu apguvi.</i> <i>2. Veicināt specializētu padziļinātu zināšanu apguvi izvēlētājā politoloģijas apakšnozarē, analītisko un pētniecisko prasmju izkopšanu tajā.</i> <i>3. Pilnveidot zinātniski pētnieciskā un analītiskā darba prasmes.</i> <i>4. Veicināt iegūto zināšanu un prasmju izmantošanu praktisku problēmu risināšanā.</i> <i>5. Izkopt radošo un kritisko domāšanu, analīzes, argumentācijas un publiskās uzstāšanās prasmes.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Padziļinātas pārzina nozīmīgāko teorētisko literatūru un jaunākās akadēmiskās tendences vienā vai vairākās politoloģijas apakšnozarēs; 2. Padziļinātas pārzina kvalitatīvās un kvantitatīvās pētnieciskās metodes un to pielietojuma priekšrocības un vājās puses politikas pētījumos; 3. Padziļināta izprot nozīmīgākos jautājumus vairāklīmeņu Latvijas politiskajā procesā. <p>Prasmes:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Prot analizēt akadēmiskus tekstus politoloģijā un kritiski izvērtēt tos, identificējot to stiprās un vājās puses; 5. Spēj empīriski pamatoti analizēt politisko procesus plašākā sociālajā, politiskajā un institucionālajā kontekstā atbilstoši savai specializācijai; 6. Prot veidot piemērotu pētījuma dizainu un izmantot atbilstošas pētnieciskās metodes dažādu politoloģisku jautājumu risināšanai; 7. Ir izkopus teicamas rakstiskās un mutiskās komunikācijas prasmes latviešu un angļu valodās, lai pārliecinoši komunikētu savu pētījumu rezultātus, t.sk. izmantojot IKT iespējas. <p>Kompetence:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Spēj sniegt profesionālu un kompetentu novērtējumu citu paveiktajam, kā arī uzklaut savu veikuma novērtējumu; 9. Prot sadarboties ar citiem profesionālu uzdevumu risināšanā; 10. Spēj iesaistīties praktisku jautājumu risināšanā un politisko lēmumu pieņemšanā.
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tām pielīdzināma augstākā izglītība politoloģijā; Bakalaura vai maģistra grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība sociālajās vai humanitārajās zinātnēs un iestājpārbaudījums; Bakalaura vai maģistra grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība citās izglītības tematiskajās grupās, darba pieredze politikas un pārvaldes jomā un iestājpārbaudījums.
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Sociālo zinātņu maģistra grāds politikas zinātnē
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
------------------------------	---------	--------

Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050
-----------------------	------	--

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Vairums maģistra studiju programmas (turpmāk – MSP) “Politikas zinātne” parametru palikuši nemainīgi. Taču ir precizēts programmas kods. Atbilstoši izmaiņām Latvijas izglītības klasifikācijā saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju”, kas izdoti Rīgā 2017. gada 13. jūnijā, šīs programmas kodam turpmāk jābūt 45312. Tāpat ir precizēti uzņemšanas noteikumi:

Tabula 3.1.1.1.

Izmaiņas studiju programmas parametros

Programmas parametri	2013. gadā akreditētā studiju programma “Politikas zinātne”	Uz akreditāciju virzītā maģistra studiju programma “Politikas zinātne”	Pamatojums
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	45310	45312	Ar izmaiņām

Uzņemšanas noteikumi	Iepriekšējā izglītība: bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, vai tai pielīdzināma augstākā izglītība 1) Iestājpārbaudījums – pārrunas ar pretendentiem 2) Papildu nosacījums: dzīves gājuma apraksts (CV)	Iepriekšējā izglītība: bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība sociālajās un humanitārajās zinātnes ar tiesībām studēt maģistratūrā. Iestāšanās prasības: 1) Iestājpārbaudījums – pārrunas ar pretendentiem 2) Papildu nosacījums: dzīves gājuma apraksts (CV)	Izmaiņas veiktas nolūkā homogenizēt studējošo profesionālo kompetenci.
-------------------------	--	--	---

Maģistra studiju programmas (turpmāk – MSP) “Politikas zinātne” (turpmāk – MSP) mērķos, uzdevumos un studiju rezultātos ir notikušas nelielas redakcionālas izmaiņas:

Tabula 3.1.1.2.

Izmaiņas programmas mērķos un uzdevumos

2013. gadā akreditētās studiju programmas “Politikas zinātne” mērķis	Uz akreditāciju virzītās studiju programmas “Politikas zinātne” mērķis	Pamatojums
Politikas zinātnes maģistra studiju programmas mērķis ir gatavot Latvijas sabiedrības, valsts un pašvaldību vajadzībām akadēmiski izglītotus un profesionāli kvalificētus politologus, kuri spētu realizēt savu profesionālo potenciālu un būtu konkurētspējīgi darba tirgū, kā arī nostiprināt LU Politikas zinātnes nodaļu kā vadošo politikas zinātnes maģistru sagatavošanas institūciju Latvijā.	Maģistra studiju programmas “Politikas zinātne” mērķis ir gatavot Latvijas sabiedrības, valsts un pašvaldību vajadzībām akadēmiski izglītotus un profesionāli kvalificētus politologus, kuri spētu realizēt savu profesionālo un cilvēcisko potenciālu un būtu konkurētspējīgi darba tirgū.	Programmas mērķis precizēts atbilstoši izmaiņām akadēmiskajā vidē. Šī pilnveidošana nav būtiski mainījusi programmas mērķi.
Akreditētās studiju programmas “Politikas zinātne” uzdevumi	Pilnveidotās studiju programmas “Politikas zinātne” uzdevumi	Pamatojums

<ol style="list-style-type: none"> 1. Nodrošināt politikas zinātnes nozīmīgāko sasniegumu ieviešanu studiju procesā. 2. Nodrošināt iespējas izkopt studentu prasmi izmantot studiju procesā iegūtās zināšanas praktisko politisko problēmu identificēšanā, analizē un risināšanā. 3. Attīstīt studentos zinātniski pētnieciskā un analītiskā darba iemaņas, sagatavot viņus patstāvīgam zinātniskam un pētnieciskam darbam politikas zinātnē, integrēt studijas ar pētniecību, iesaistot studentus nodaļas pētnieciskajos projektos. 4. Veidot studentos zinātnisku un humānu sabiedrības izpratni. 5. Attīstīt studentu iemaņas mūsdienu informācijas tehnoloģiju lietošanā. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sekmēt politoloģijas mūsdienu teoriju un metodoloģiju padziļinātu apguvi. 2. Veicināt specializētu padziļinātu zināšanu apguvi izvēlētajā politoloģijas apakšnozarē, analītisko un pētniecisko prasmju izkopšanu tajā. 3. Pilnveidot zinātniski pētnieciskā un analītiskā darba prasmes. 4. Veicināt iegūto zināšanu un prasmju izmantošanu praktisku problēmu risināšanā. 5. Izkopt radošo un kritisko domāšanu, analīzes, argumentācijas un publiskās uzstāšanās prasmes. 	<p>Uzdevumos akcentēta pētniecisko rezultātu komunikācija, kā arī zināšanu un prasmju pielietošana praktisku problēmu risināšanā.</p>
--	--	---

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

MSP "Politikas zinātne" piederību studiju virzienam "Socioloģija, politoloģija, antropoloģija" apliecina vairāki argumenti. Pirmkārt, programmas nosaukumā ietverta politoloģija jeb politikas zinātne. Otrkārt, programmas mērķi, uzdevumi un studiju rezultāti ir skaidri vērsti uz politoloģijas studijām raksturīgu zināšanu, prasmju un kompetences iegūšanu. Treškārt, programmas pamatu veido daudzi studiju kursi, kas attiecas uz vismaz vienu no politoloģijas apakšnozarēm – politikas teoriju, salīdzinošo politiku, starptautisko politiku un sabiedrības pārvaldi. Piemēram, uz salīdzinošo politiku attiecas tādi kursi kā "ASV un Eiropa: salīdzinošā politika, institūcijas un sabiedrība", "Parlamentārisms, prezidentālisms un mūsdienu demokrātijas izaicinājumi", "Politiskais process Latvijā" u.c. Uz starptautisko politiku attiecas tādi kursi kā "Starptautiskās politikas teorijas", "Starptautisko attiecību aktuālie jautājumi", "Latvija pasaules politikā" u.c. Savukārt uz sabiedrības pārvaldi attiecas tādi kursi kā "Publiskās administrācijas aktuālās problēmas", "Attīstības plānošana", "Projektu vadība politikā" u.c. Uz politikas teoriju attiecas "Politikas filozofija", "Mūsdienu sociālās teorijas" u.c. Ceturtkārt, šos kursus docē mācībspēki, kuru zinātniskā darbība ir cieši saistīta ar kursos aplūkojamo problemātiku. Arī uzņemšanas noteikumi ir precizēti, ierobežojot uzņemšanu tiem 2.līmeņa augstākās izglītību baudījušajiem, kuri to darījuši sociālajās un humanitārajās zinātnēs. Lai pārliecinātos par pretendentu piemērotību studijām MSP "Politikas zinātne", tiek rīkots iestājpārbaudījums, kura ietvaros komisijas locekļi vērtē pretendentu zināšanas

politoloģijā.

MSP "Politikas zinātne" īstenošanas ilgums ir 2 gadi pilna laika studijās. Šāds studiju ilgums ir optimāls, atbilst Latvijā spēkā esošajiem normatīviem un ļauj studējošajiem studiju laikā aplūkot dažādus politoloģijas teorētiskos un empīriskos aspektus. Tāpēc ir secināms, ka MSP "Politikas zinātne" atbilst studiju virzienam "Socioloģija, politoloģija, antropoloģija".

Maģistra studiju programmas "Politikas zinātne" nosaukums atbilst programmas saturam un programmu veidojošie parametri – kods, iegūstamais grāds, mērķi un uzdevumi, studiju rezultāti, kā arī uzņemšanas prasības, ir organiski saistīti un savstarpēji integrēti. Studiju programmas kods tiek noteikts saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju", kas izdoti Rīgā 2017. gada 13. jūnijā (prot. Nr. 30 18. §), un atbilstoši šiem noteikumiem pirmie cipari 45 nozīmē akadēmisko izglītību (maģistra grāds), kas īstenojama pēc bakalaura vai profesionālā bakalaura grāda ieguves. Atbilstoši prasībām studiju ilgums pilna laika studijās ir divi gadi, lai kopējais pilna laika studiju ilgums būtu vismaz pieci gadi (ņemot vērā, ka bakalaura izglītību politikas zinātnē iegūst trīs gadu laikā). Atbilstoši šiem noteikumiem pēdējie trīs koda cipari ir 314, kas atbilst izglītības tematiskajai grupai "Sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības", izglītības tematiskajai jomai "Sociālās un cilvēkrīcības zinātnes" un izglītības programmu grupai "Politikas zinātne". Atbilstoši programmas nosaukumam un piederībai attiecīgajai izglītības programmu grupai un zinātņu nozarei, iegūstamais grāds ir maģistra grāds politikas zinātnē. Izglītības programmas līmenis atbilst EKI 7 līmenim un LKI 7 līmenim, atbilstoši šī kvalifikācijas līmeņa deskriptoriem un politikas zinātnes kā zinātnes nozares specifikai ir formulēti programmas mērķi, uzdevumi un studiju rezultāti, veidots studiju saturs.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Valsts un pašvaldību institūciju pieprasījums pēc darbiniekiem ir pieaudzis. Laikā no 2010.gada līdz 2019.gadam vispārējā valdības sektorā strādājošo skaits Latvijā ir palielinājies par aptuveni 3 procentiem: no 220803 strādājošajiem 2010.gadā uz 227624 strādājošajiem 2019.gadā. Ņemot vērā šo tendenci, MSP "Politikas zinātne" studiju rezultāti ir primāri pielāgoti pārvaldes institūciju vajadzībām, lai atbilstoši MSP mērķim sagatavotu Latvijas sabiedrības, valsts un pašvaldību vajadzībām akadēmiski izglītotus un profesionāli kvalificētus politologus.

Absolventu reģistra dati liecina, ka darba tirgū pastāv augsts pieprasījums pēc MSP "Politikas zinātne" absolventiem. To sekmē viņu izpratne par pārvaldes sistēmas funkcionēšanu demokrātiskā režīmā, viņu spēja veikt analītisku darbu un pārliecinoši komunicēt tā rezultātus dažādās valodās. Programmas absolventi strādā kā publiskajā sektorā, tā arī privātajā sektorā un nevalstiskajā sektorā. Viņi darbojas kā nacionālā līmeņa institūcijās (ministrijas, aģentūras, mediji, nevalstiskās organizācijas), tā arī reģionālajās un vietējās institūcijās (pašvaldības, to struktūrvienības un organizācijas). Īpaši bieži programmas absolventi slēdz darba līgumus ar Ārlietu ministriju, Aizsardzības ministriju, kā arī ar Valsts kanceleju un Rīgas Domes struktūrām. Virkne absolventu arī strādā plašsaziņas līdzekļos – Latvijas Radio, TVNET grupa u.c. Turklāt vairāki programmas absolventi ir ievēlēti par pašvaldību domju deputātiem.

2021. gada nogalē tika veikta MSP "Politikas zinātne" absolventu aptauja, kurā piedalījās 40 respondentu, kas absolvējuši programmu laikā kopš 2016.gada.

Kopējā apmierinātība ar šo programmu ir ļoti augsta – 50% drīzāk piekrita, bet 45% pilnībā piekrita

apgalvojumam, ka ir apmierināti ar to, ka izvēlējās studēt MSP “Politikas zinātne”. Arī kopējais iespaids par programmu ir labs – šādam apgalvojumam pilnībā piekrita 47,5% aptaujāto, bet drīzāk piekrita vēl 45%.

Arī programmas ietekme uz absolventu profesionālo un personisko izaugsmi ir jūtama. Vairāk nekā 57% aptaujāto norādīja, ka studiju process nozīmīgi ietekmēja viņu personību (atbildības sajūta, laika plānošana, uzskati), veicinot to īpašību attīstību, kas vēlāk noderēja, iekļaujoties darba tirgū. Teju puse (47,5%) respondentu pilnībā piekrita apgalvojumam, ka iegūtā izglītība sekmēja viņu nodarbinātību. Turklāt 85% aptaujāto pilnībā vai drīzāk piekrita apgalvojumam, ka savā darbā viņi izmanto studijās iegūtās zināšanas un prasmes.

Programmas ietvaros iegūtās teorētiskās zināšanas respondenti raksturoja ar vidējo vērtējumu 4,35 no 5, izmantojot skalu no 1 “ļoti slikti” līdz 5 “ļoti labi”. Tikpat augstu novērtēta programmas loma arī prasmē apgūt jaunas zināšanas un iemaņas (vidēji 4,38), prasmē identificēt un risināt problēmas (4,33), taču programmas ieguldījums prasmē sameklēt un apstrādāt informāciju vērtēta augstāk (4,65). Nedaudz zemāk vērtēti citi ieguvumi studiju procesā: praktiskās iemaņas tika novērtētas ar vidējo atzīmi 3,55, izmantojot to pašu skalu, bet prasme strādāt ar skaitļiem un matemātiskām darbībām saņēmusi vidējo vērtējumu 3,18, kas ir zemākais starp visiem vērtētajiem aspektiem. Programma ir devusi nozīmīgu ieguldījumu kā latviešu valodas (4,80), tā svešvalodu (4,43) izkopšanā un komunikācijas prasmju attīstīšanā (4,40). Augstu vērtējumu programma saņēmusi, attīstot prasmi strādāt patstāvīgi, nosakot darba metodes un izpildes laiku (4,55).

Paužot ieteikumus MSP “Politikas zinātne” pilnveidošanai, respondenti tādus pasākumus kā izvēles kursu klāsta paplašināšana, vieslekciju vēl plašāka izmantošana, Eiropas Savienības attīstības jautājumu plašāka iztirzāšana.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Studējošo skaits programmā pēdējos piecos gados ir bijis visnotaļ stabils, svārstoties nedaudz virs 40 studējošajiem robežās. Tomēr jāatzīmē, ka tas ir samazinājums salīdzinājumā ar 2015.-2016.gadu, kad studējošo skaits bija ap 50. Samazinājums acīmredzot ir skaidrojams ar valsts budžeta finansēto studiju vietu skaita kritumu. Vienlaikus jāņem vērā, ka Covid-19 pandēmijas laikā studentu skaits nav samazinājies. Studējošo piesaiste MSP “Politikas zinātne” varētu uzlaboties tuvāko gadu laikā, kad LU SZF 2023. gadā pārcelsies uz jaunām telpām Torņakalnā, kad tiks pabeigta “Rakstu mājas” būvniecība. Atraktīvāka studiju vide varētu piesaistīt lielāku skaitu studējošo, kuriem nozīmīga šķistu ne tikai studiju programmas kvalitāte un pasniedzēji, bet arī pievilcīgāka studiju vide.

LU SZF iegulda lielu darbu, lai piesaistītu studentus fakultātes ietvaros īstenotajām studiju programmām, un no šīm aktivitātēm iegūst arī MSP “Politikas zinātne”. Agrāk šie centieni pārsvarā fokusējās uz LU SZF Atvērto dienu organizēšanu, un studiju programmas direktora centieniem operatīvi sniegt atbildes uz interesentu jautājumiem par programmu, kas tiek iesūtīti ar e-pasta starpniecību. LU SZF Atvērto durvju diena ir tikusi organizēta arī Covid-19 pandēmijas laikā, kad 2020. un 2021. gadā tā tika organizēta attālināti, tādējādi nodrošinot lielākas iespējas piedalīties arī tiem interesentiem, kuri dzīvo ārpus Rīgas vai pandēmijas apstākļu ietekmē izvēlējās uzturēties mājās. Pēdējos gados ir intensificēti publicitātes pasākumi sociālajos tīklos un pilsētvidē.

Dati atspoguļo ziņas par studējošo atbirumu studiju laikā (skat. pielikumu studējošo statistika). Galvenie atbiruma iemesli ir zināmi un tie tiek noskaidroti, studentiem aizpildot īpašu šim nolūkam domātu veidlapu, kas tiek pievienota iesniegumam par eksmatrikulāciju, vai pārrunājot eksmatrikulācijas iemeslus klātienē konsultācijas ietvaros. Rudens semestrī eksmatrikulētie nereti ir norādījuši ka, iestājoties MSP "Politikas zinātne", viņiem ir bijis nepilnīgs priekšstats par programmas saturu, studiju procesa organizāciju un prasībām. Cits nozīmīgs eksmatrikulācijas iemesls ir personiski apsvērumi vai nespēja savienot studijas ar algotu darbu. Atbilstoši programmas direktora novērojumiem lielākā daļa studentu strādā, tāpēc studiju apvienošana ar darbu ir liels izaicinājums. Lai arī absolventu aptaujas norāda uz to, ka apmierinātība ar studiju programmas kvalitāti ir augsta, tomēr daļai no studentiem augstās prasības un lielā studiju slodze var izrādīties nepārvarams šķērslis.

Pārskata perioda ietvaros MSP "Politikas zinātne" studenti ir izmantojuši piedāvātās ERASMUS apmaiņas iespējas, vidēji 2-3 studējošajiem katru akadēmisko gadu dodoties apmaiņā. Apmaiņas studiju iespējas ir viens no faktoriem, kas vairo šīs MSP pievilcību studētgrībētāju acīs. Kopumā laika posmā no 2013. gada rudens semestra līdz 2022. gada pavasara semestrim Erasmus apmaiņas iespējas ir izmantojuši 22 studenti. Šķietami pieticīgo rezultātu lielā mērā ietekmē fakts, ka liela daļa studējošo strādā un viņi nevēlas pamest darbu, lai dotos apmaiņā uz vienu semestri.

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Atbilstoši 2014.gada 13.maija Ministru kabineta noteikumiem Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" 20. pantam, maģistra studiju programmas obligātajā daļā, izņemot maģistra darba izstrādi, ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēti un teorētisko atziņu aprobāciju zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā ne mazāk kā 12 kredītpunktu apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 40 kredītpunktu, un ne mazāk kā 24 kredītpunktu apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 80 kredītpunktu.

MSP "Politikas zinātne" nozares pamatnostādņēm, principiem, struktūrai un metodoloģijai programmas obligātajā daļā paredzēti 36 kredītpunkti, kuru ietvaros tiek docēti šādi kursi:

“Pētījumu uzbūve un veikšana”, “Kvantitatīvās un kvalitatīvās izpētes metodes”, “Starptautiskās politikas teorijas”, “Aktuālās tēmas ES politikā”, “ASV un Eiropa: salīdzinošā politika, institūcijas un sabiedrība”, “Latvija starptautiskajā politikā”, “Politikas filozofija”, “Politiskais process Latvijā”, “Publiskās administrācijas aktuālās problēmas”.

Nozares kursiem programmas ierobežotās izvēles daļā studējošajiem ir jāiegūst 22 kredītpunkti. Šīs daļas kursi ir veidoti, lai radītu iespēju studējošajiem izvēlēties specializāciju vienā no trim virzieniem: “Salīdzinošā politika un politikas teorija”; “Sabiedrības pārvalde”; “Starptautiskā politika”. Izvēle ir jāizdara no šāda piedāvājuma 58 kredītpunktu apjomā: “Starptautisko attiecību aktuālie jautājumi”, “Pretkorupcijas politika un ētika publiskajā sektorā”, “Parlamentārisms, prezidentālisms un mūsdienu demokrātijas izaicinājumi”, “Mūsdienu sociālās teorijas”, “Krievijas politika NVS un Baltijas valstīs”, “Lēmumu pieņemšana ārpolitikā”, “Pašvaldības Latvijā un Eiropā”, “Krīzes un to pārvaldība starptautiskajā politikā”, “Politikas teorijas pamatjautājumi”, “Projektu vadība politikā”, “Politisko sarunu stratēģija un taktika”, “Digitālā politiskā komunikācija”, “Kvalitātes vadības sistēmas”, “Politisko risku vadība”, “Komandas veidošana un attīstība”, “Personāla vadīšana”, “Lobēšanas prakse un regulējums Eiropā un Ziemeļamerikā”, “Globālais taisnīgums”, “Attīstības plānošana”, “Datu sabiedrības vadība”.

Struktūras ziņā studiju programma sastāv no trim daļām: obligātās A daļas 56 kredītpunktu apjomā, ieskaitot maģistra darbu 20 kredītpunktu apjomā, B ierobežotās izvēles kursiem 22 kredītpunktu apjomā un C daļas kursiem (brīvā izvēle) 2 kredītpunktu apjomā.

Programmas vadītājam ir pieejami studentu nodrošinātie studiju kursu novērtējumi katra semestra noslēgumā, kas ļauj iegūt atgriezenisko saikni no studentiem par katru studiju kursu. Pēc MSP “Politikas zinātne” absolvēšanas studenti aizpilda anketu ar jautājumiem par apmierinātību ar studiju programmu kopumā. Šī informācija palīdz regulāri aktualizēt studiju kursu saturu un atjaunināt kursu aprakstus, ņemot vērā sasniedzamos studiju rezultātus.

Ikviens programmā iekļautais studiju kurss sniedz ieguldījumu vairāku studiju rezultātu sasniegšanā. Piemēram, obligātās daļas kursi sniedz nozīmīgu ieguldījumu teorētisko zināšanu un metodoloģisko jautājumu izpratnes padziļināšanā. Referātu rakstīšana un prezentēšana dažādosursos pilnveido analīzes un komunikācijas prasmes. Praktiskie uzdevumi un gala pārbaudījumu atsevišķosursos vairo praktisko problēmu risināšanas kompetenci. Sīkāk un konkrētāk tas redzams studiju rezultātu kartēšanas kopsavilkumā (skat. pielikumu kursu pilnais kartējums).

Svarīgi ievērot, ka MSP “Politikas zinātne” saturā ir notikušas izmaiņas, kas atspoguļo darba tirgus prasības. Reaģējot uz darba devēju komentāriem, ir pastiprināts praktisko problēmu risināšanas aspekts, t.sk. ieviešot kursus “Attīstības plānošana” un “Politisko risku vadība”. Ņemot vērā dažādu dzīves jomu straujo digitalizāciju, ir izveidots piedāvājums informācijas un komunikācijas tehnoloģiju ietekmes uz politiku analīzei, nodrošinot kursus “Datu sabiedrības vadība” un “Digitālā politiskā komunikācija”.

Ņemot vērā šos faktus, ir secināms, ka MSP “Politikas zinātne” saturs ne vien atbilst Latvijā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, bet arī tiek aktualizēts atbilstoši darba tirgus prasībām.

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

Atbilstoši 2014.gada 13.maija Ministru kabineta noteikumiem Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" 20. pantam, maģistra studiju programmas obligātajā daļā, izņemot maģistra darba izstrādi, ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēti un teorētisko atziņu aprobāciju zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā ne mazāk kā 12 kredītpunktu apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 40 kredītpunktu, un ne mazāk kā 24 kredītpunktu apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 80 kredītpunktu.

MSP "Politikas zinātne" nozares pamatnostādņēm, principiem, struktūrai un metodoloģijai programmas obligātajā daļā paredzēti 36 kredītpunkti, kuru ietvaros tiek docēti šādi kursi: "Pētījumu uzbūve un veikšana", "Kvantitatīvās un kvalitatīvās izpētes metodes", "Starptautiskās politikas teorijas", "ASV un Eiropa: salīdzinošā politika, institūcijas un sabiedrība", "Aktuālās tēmas ES politikā", "Latvija pasaules politikā", "Politikas filozofija", "Politiskais process Latvijā", "Publiskās administrācijas aktuālās problēmas".

Nozares kursiem programmas ierobežotās izvēles daļā studējošajiem ir jāiegūst 22 kredītpunkti. Šīs daļas kursi ir veidoti, lai radītu iespēju studējošajiem izvēlēties specializāciju vienā no trim virzieniem: "Salīdzinošā politika un politikas teorija"; "Sabiedrības pārvalde"; "Starptautiskā politika". Izvēle ir jāizdara no šāda piedāvājuma 54 kredītpunktu apjomā: "Starptautisko attiecību aktuālie jautājumi", "Pretkorupcijas politika un ētika publiskajā sektorā", "Parlamentārisms, prezidentālisms un mūsdienu demokrātijas izaicinājumi", "Mūsdienu sociālās teorijas", "Krievijas politika NVS un Baltijas valstīs", "Lēmumu pieņemšana ārpolitikā", "Pašvaldības Latvijā un Eiropā", "Krīzes un to pārvaldība starptautiskajā politikā", "Politikas teorijas pamatjautājumi", "Projektu vadība politikā", "Politisko sarunu stratēģija un taktika", "Digitālā politiskā komunikācija", "Kvalitātes vadības sistēmas", "Politisko risku vadība", "Komandas veidošana un attīstība", "Personāla vadīšana", "Lobēšanas prakse un regulējums Eiropā un Ziemeļamerikā", "Globālais taisnīgums", "Attīstības plānošana", "Datu sabiedrības vadība".

Minētos kursus docē mācībspēki, kuru akadēmiskā un profesionālā sagatavotība ir piemērota šādu funkciju pildīšanai. Plašāks viņu kompetences apraksts ir redzams 3.4.1.sadaļā un dzīves gājuma aprakstos.

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studiju kursu apguves laikā un pārbaudījumos tiek izmantotas gan mutiskās, gan rakstiskās, gan kombinētās studiju un vērtēšanas metodes.

Studijās tiek izmantotas daudzveidīgas zināšanu iegūšanas un nostiprināšanas metodes, piemēram, ievadlekcijas, kopsavilkuma lekcijas, problēmorientētās lekcijas. Lai veicinātu teorijas un prakses vienotību, tiek pieaicināti praktiķi, profesionāļi no dažādām institūcijām, kuri docē atsevišķas lekcijas vai pilnus studiju kursus. Lai sekmētu tāda maģistra studiju programmas "Politikas zinātne" rezultāta sasniegšanu kā kompetenci iesaistīties praktisku jautājumu risināšanā un politisko

lēmumu pieņemšanā, plaši tiek izmantoti praktiskie uzdevumi, semināri, individuālais, pāru un grupu darbs, diskusijas un projektu izstrāde, mācību ekskursijas uz nozares organizācijām. Studiju kursu īstenošanā un pilnveidē tiek iesaistīti darba devēji (aicināti vadīt atsevišķas seminārnodarbības, dažkārt nodarbības tiek organizētas kā pieredzes apmaiņas vizītes darba vietās u.tml.).

Lai veicinātu studentu pētnieciskās kompetences attīstību, studentiem pēctecīgosursos ir iespēja analizēt un padziļināti pētīt viņus interesējošas problēmas nozarē.

Studijuursos semināros tiek izkoptas studējošo uzstāšanās, prezentēšanas un diskusijas prasmes, kas dod nozīmīgu ieguldījumu tādu šīs studiju programmas rezultātu sasniegšanā kā komunikācijas prasmes un kompetence sniegt profesionālu un kompetentu novērtējumu citu paveiktajam, kā arī uzklaut sava veikuma novērtējumu.

Lai studenti sasniegtu studiju rezultātus – apgūtu un nostiprinātu zināšanas, prasmes un attīstītu kompetenci – studiju procesā dominē metodes, kurās nozīmīga ir studentu darbība. Studiju procesā tiek izmantotas metodes, kas veicina studentu komunikāciju studiju uzdevumu veikšanā, risinot reālas politiskās problēmas, modelējot alternatīvus risinājumus šīm problēmām.

Pakāpeniski mainās arī studiju fiziskā vide: auditorijas ir ērti pārveidojamas grupu darbam, individuālajam darbam, studenti var izmantot digitālās tehnoloģijas. Docētāji pārsvarā izmanto metodes, kas rosina studentu aktīvu līdzdalību, kritisko domāšanu un refleksiju. Studiju procesā un patstāvīgu studiju veicināšanai tiks izmantota e-studiju vide. Katram studiju kursam ir izveidota e-studiju vide (Moodle), kurā studējošajiem pieejami nodarbību materiāli, uzdevumu apraksti papildus ar kursa tēmām saistīti mācību materiāli, kā arī veicami studiju uzdevumi (testi, forumi, semināri u.c.). Visi studiju kursu starppārbaudījumu un noslēguma pārbaudījumu vērtējumi tiek ierakstīti un studentiem pieejami e-studiju vidē.

Studentcentrētā pieeja tiek ievērota aktualizējot studiju programmas un to studiju kursus, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jēgpilnai formulēšanai, tādējādi lai veicinātu docētāju un studentu dialogu par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Savukārt korekti formulēti studiju rezultāti veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu. Studiju procesā docētāji izmanto studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus.

Studenti studiju procesā saņem atbalstu un atgriezenisko saiti no docētājiem. Vērtēšanas kritēriji atzīmju izlikšanai tiek publiskoti, studiju kursu uzsākot. Studējošo sekmju vērtēšanā tiek izmantota kumulatīvā pieeja, gala vērtējumam veidojoties no vairāku studiju uzdevumu veikšanas. Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus.

Ievērojot studentcentrētas izglītības studiju principus, tiek veicināta studentu mobilitāte (studiju rezultātu atzīšana), studenti iespēju robežās iesaistās akadēmiskā personāla iniciētos pētījumos, tādējādi gūstot nozīmīgu pieredzi, izmantojot studijās apgūto praksē. Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studiju programma tiek īstenota tā, lai studenti tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā studentu aptauju rezultāti. Studenti labprāt izsaka savus ieteikumus studiju programmu un procesa pilnveidei sarunās ar docētājiem un programmas direktoru.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā

skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

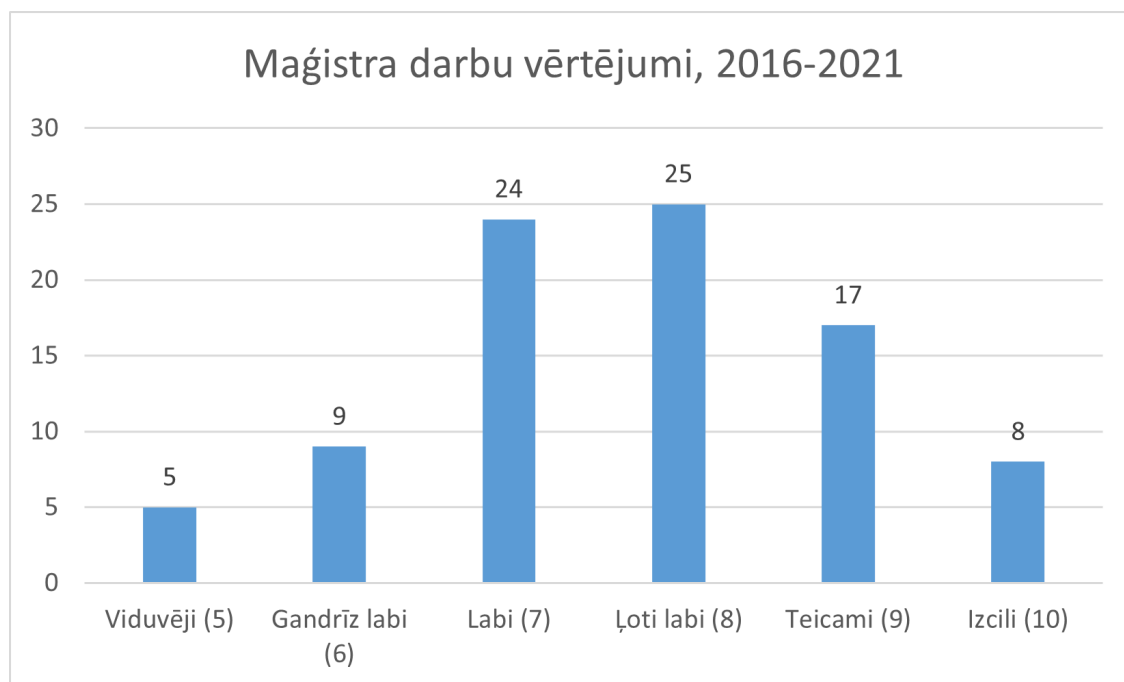
3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

MSP "Politikas zinātne" studējošie laikā kopš 2016.gada ir aizstāvējuši 88 maģistra darbus. Tie ir veidoti par plašu tematu loku. Visbiežāk maģistra darbi atbilduši salīdzinošās politikas apakšnozarei (38 maģistra darbi), nedaudz mazāka interese bijusi par starptautisko politiku (30 maģistra darbi), par sabiedrības pārvaldei tuviem tematiem aizstāvēti 18 maģistra darbi, bet divus maģistra darbus ir sarežģīti iekļaut vienā noteiktā apakšnozarē.

Kaut gan sabiedriski politiskās aktualitātes Latvijā un pasaulē zināmā mērā ietekmē maģistra darbu tematu izvēli, tas nav nebūt vienīgais apsvērums. Piemēram, starptautiskais konteksts acīmredzami sekmēja tādu darbu aizstāvēšanu 2016.-2017.gadā, kas analizē islamofobiju Latvijā, patvēruma meklētāju plūsmas ietekmi uz Eiropas Savienības pieņemtajiem lēmumiem, Latvijas sabiedrības un politisko partiju attieksmi pret bēgļu un patvēruma meklētāju uzņemšanu Latvijā. Krievijas agresija Ukrainā 2014.gadā šķietami sekmēja maģistra darbu izstrādi par hibrīddraudiem Baltijas valstīm, par Ukrainas konflikta ietekmi uz Krievijas un Eiropas Savienības attiecībām, par Krievijas tautiešu politiku Latvijā. Vienlaikus ir aizstāvēti un augstu novērtēti darbi, kas nav tieši saistīti ar sociāli politiskajām aktivitātēm – par sabiedrisko iniciatīvu portāla manabalss.lv ietekmi uz likumdošanas procesu Latvijā, par budžetēšanu Latvijas pašvaldībās, par Latvijas prezidenta kā publiskā intelektuāļa lomu, par Ķīnas ietekmi uz Dienvidamerikas drošības kompleksu un par citiem tematiem.

Līdzīgi tematiem arī maģistra darbu vērtējumi ir gana plašā diapazonā:

Attēls Nr.3.2.6.1.

Atzīmju sadalījums tuvinās normālsadalījumam un moda šai kopā ir vērtējums 'ļoti labi'.

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Uz maģistra studiju programmas "Politikas zinātne" nodrošinājumu attiecas viss iepriekšminētais par studiju virziena informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu (skat. 2.3.1 - 2.3.3.).

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas

īstenošanas valodu, veidu un formu).

Uz maģistra studiju programmas “Politikas zinātne” nodrošinājumu attiecas viss iepriekšminētais par studiju virziena informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu (skat. 2.3.1.).

Programmas ienēmumi

Maģistra studiju programmas “Politikas zinātne” īstenošanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto:

1. valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas, kas 2021./2022. akadēmiskajam gadam noteikta 2445 EUR pilna laika klātienes studijām;
2. studiju maksu, ņemot vērā visus sadaļā “Finanšu nodrošinājums” minētos faktorus, kas 2021./2022. akadēmiskajam gadam noteikta: pilna laika klātienes studijām 2350 EUR gadā.

Ņemot vērā augstākminēto, kopējais studiju programmas budžets sagaidāms 87,4 tūkstoši EUR, gadā, atšifrējums redzams zemāk pievienotajā tabulā:

3.3.3.1. tabula.

Programmas prognozējamie ienākumi gadā, EUR

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā
PLK (budžets)	32	2445	78 240
LU dotētie studenti			-4890
PLK (maksa)	6	2350	14 100
Kopā			87 450

Programmas izmaksas

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā 2.3.1.sadaļā “Finanšu nodrošinājums” aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

Programmas izmaksas pilna laika klātienei

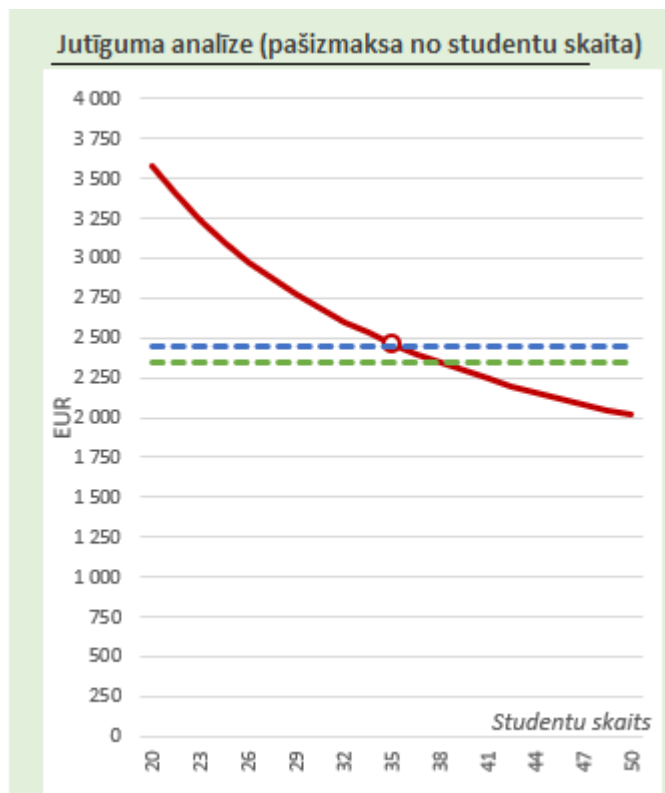
Aprēķiniem maģistra studiju programmas “Politikas zinātne” īstenotāji izmanto 2021./2022. akadēmiskā gada studējošo datus – programmā PLK studē 38 studenti, pēc akreditācijas plānoto studiju programmas plānu un plānoto iesaistīto akadēmiskā personāla struktūru. Vadoties no šiem datiem, kopējās programmas izmaksas gadā ir 87 992 EUR un to struktūra (procentuālais sadalījums) attēlots 3.3.3.2. tabulā.

3.3.3.2. tabula.

Izmaksu procentuālais sadalījums studiju programmā

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	51 %
Vispārējais personāls	10 %
Citas izmaksas	0,2 %
Infrastruktūras izdevumi	11 %
Manta un pakalpojumi	1,8 %
Netiešās izmaksas	26 %
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

3.3.3.1. attēlā vizuāli ar sarkanu līniju attēlota studiju programmas pašizmaksa (vertikālā ass) atkarībā no studentu skaita (horizontālā ass), norādīta studiju maksa (zaļā līnija) un valsts budžeta dotācija (zilā līnija).

3.3.3.1. attēls.

Maģistra studiju programmas "Politikas zinātne" pašizmaksa no studentu skaita pilna laika klātienes studiju formā

Vadoties no izmaksu struktūras un kopējā studentu skaita 38, programmas izmaksas uz vienu studentu (pašizmaksa) ir 2325 EUR gadā.

Lai programma būtu rentabla un studentiem tiktu nodrošināts kvalitatīvs studiju process pie esošā valsts dotācijas apjoma un noteiktās studiju maksas, maksas studentu skaitam programmā (visosursos kopā) būtu jābūt vismaz 38 (sarkanās (pašizmaksas) un zaļās (studiju maksa) līniju krustpunkts projicēts uz x asi). Savukārt, ja programmā būtu tikai budžeta studenti, tad to skaitam

jāsasniedz 36 studējošos.

Programmas ieņēmumu un izmaksu kopsavilkums

Tabulā 3.3.3.3. aprēķināti programmas ieņēmumi, vadoties no studiju veida, valsts dotācijas un studiju maksas, un programmas izdevumi pie šāda studentu skaita.

3.3.3.3. tabula.

MSP "Politikas zinātne" izmaksu kopsavilkums.

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā	Izmaksas kopā
PLK (budžets)	32	2445	78 240	74112
LU dotētie studenti	2		-4890	
PLK (maksa)	6	2350	14 100	13 896
Kopā			87 450	88 008

Tabulā 3.3.3.3. apskatāmie dati, parāda, ka studiju programmas rentabilitātes nodrošināšanai nepieciešams palielināt maksas studentu skaitu un mazināt pašfinansēto studējošo skaitu. Maksas studējošo skaita palielināšanai plānots aktīvāk strādāt pie bakalaura līmeņa studējošo piesaistīšanas studiju turpināšanai maģistra studiju līmenī un mārketinga aktivitātēm reflektantu piesaistīšanai.

Līdz laikam, kamēr tiks sasniegts pozitīvs rezultāts, programmu papildus finansē no bakalaura studiju programmas "Politikas zinātne" pilna laika klātienes ieņēmumiem, kas veido studiju virziena ietvaros finanšu resursu atlikumu. Finanšu atbalstu programmas attīstībai fakultāte var saņemt arī no LU Studiju kvalitātes pilnveides fonda.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Maģistra studiju programmas "Politikas zinātne" īstenošanā ir iesaistīts augsti kvalificēts personāls, kuru veido kā LU akadēmiskais personāls, tā arī dažādās nozarēs strādājoši praktiķi. Viņu vidū ir 3 profesori, kā arī vadošais pētnieks. Programmas īstenošanā piedalās 4 asociētie profesori, kā arī Vidzemes augstskolas asociētā profesore. Programmas īstenošanā piedalās arī 2 docenti. Visi viņi ir Latvijā labi zināmi un augsti vērtēti savas jomas speciālisti, kas veic pētniecisko darbu, kura rezultāti tiek integrēti studiju procesā. Piemēram, 2 asociētie profesori jau ilgstoši analizē

informācijas un komunikācijas tehnoloģiju mijiedarbību ar politiku. Docents ir starptautiski atzīts eksperts pretkorupcijas jomā. Asociētais profesors ir sagatavojis daudzas publikācijas par Latvijas ārpolitiku, bet profesors – par Baltijas valstu politiku. Plašāku informāciju par mācībspēku akadēmisko, zinātnisko un profesionālo darbību sniedz viņu dzīves gājuma apraksti, kas atrodami pielikumā - pasniedzēju CV.

Tāpat programmu īstenot palīdz arī virkne pieredzējušu nozaru profesionāļu: Valsts Vides dienesta direktora vietniece (docē kursu “Attīstības plānošana”), Satversmes tiesas administrācijas vadītāja (docē kursu “Politisko sarunu stratēģija un taktika”), Austrumeiropas politikas pētījumu centra līdzstrādnieks (docē kursu “Krievijas politika Baltijas un NVS valstīs”), Latvijas personāla vadīšanas asociācijas valdes priekšsēdētāja (docē kursu “Personāla vadīšana”), kādreizējais Saeimas deputāts un Aizsardzības ministrijas parlamentārais sekretārs (docē kursu “Latvija starptautiskā politikā”). Visiem nozaru profesionāļiem ir vismaz maģistra grāds un ne mazāk kā 10 gadu darba pieredze.

Tabula 3.4.1.1.

MSP “Politikas zinātne” īstenošanā iesaistītie mācībspēki

Grāds, amats	Ar doktora grādu	Ar maģistra grādu	Kopā
Profesori	3	0	3
Asociētie profesori	5	0	5
Vadošie pētnieki	1	0	1
Docenti	2	0	2
Lektori	0	0	0
Stundu pasniedzēji	1	4	5
Kopā	12	4	16

Tāpēc ir secināms, ka programmas īstenošanā iesaistītais daudzveidīgais mācībspēku sastāvs ļauj pilnvērtīgi sasniegt studiju programmas mērķi un plānotos studiju rezultātus, nodrošinot kvalitatīvu teorētisko zināšanu un pētniecības prasmju apguvi, kas programmas absolventiem dod iespējas veiksmīgi iesaistīties darba tirgū.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Kopš iepriekšējās akreditācijas mācībspēku sastāvā ir notikušas vairākas izmaiņas. Trīs profesori ir pensionējušies, divi mācībspēki ir pievērsušies citiem profesionālajiem izaicinājumiem, bet 4 četri turpina savu profesionālo darbību ārpus Latvijas. Tomēr programmās īstenošanai ir piesaistīti vairāki jauni mācībspēki, kas ir ļāvis ne vien pilnveidot esošos kursus, bet arī mainīt kursu

piedāvājumu atbilstoši izmaiņām sabiedrībā un darba tirgū.

Vairāku studiju kursu docēšanai ir rasti pieredzējuši profesionāļi. Kursu "Personāla vadīšana" kursu docē pieredzējuši Latvijas personāla vadīšanas asociācijas valdes priekšsēdētāja, kursu "Latvija pasaules politikā" docē bijušais Aizsardzības ministrijas parlamentārais sekretārs. Savukārt Austrumeiropas politikas pētījumu centra līdzstrādnieks un LU doktorants docē kursu "Krievijas politika NVS un Baltijas valstīs".

Vairāki jauni kursi ir attīstīti, balstoties uz akadēmiskos amatos ievēlētiem pētniekiem. LU asociētais profesors vada kursu "Datu sabiedrības vadība", bet Vidzemes augstskolas asociētā profesore docē kursu "Digitālā politiskā komunikācija".

Vairāki citi jauni kursi tapuši, pateicoties jomas profesionāļu iesaistei. Valsts Vides dienesta direktora vietniece docē kursu "Attīstības plānošana", bet CPM Consulting International valdes loceklis kopā ar profesoru ir izveidojis kursu "Aktuālās tēmas Eiropas Savienības politikā".

Salīdzinot ar iepriekšējo novērtējuma periodu, ir palielinājies programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku skaits (no 14 uz 16). Ir nedaudz samazinājies iesaistīto profesoru skaits (no 4 uz 3) un iesaistīto docentu skaits (no 4 uz 2), taču ir būtiski pieaudzis asociēto profesoru skaits (no 2 uz 4), kā arī nozares profesionāļu skaits (no 2 uz 5).

Šīs izmaiņas liecina ne vien par līdzsvarotu akadēmiskā personāla ataudzes procesu, bet arī par pieaugošu ārpus LU esošas profesionālās kompetences piesaisti studiju procesa pilnveidei, ņemot vērā izmaiņas darba tirgū un sociāli politiskajā kontekstā

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju

programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Cieša mācībspēku sadarbība ir nozīmīga MSP “Politikas zinātne” studiju rezultātu sasniegšanai. Tā kā šīs programmas īstenošanā ir iesaistīti lielākoties LU SZF Politikas zinātnes nodaļas pasniedzēji, tad viena no mācībspēku savstarpējās sadarbības formām ir Politikas zinātnes studiju nodaļas sēdes un tajās notiekošās diskusijas par studiju programmas aktuālajiem jautājumiem, jaunu kursu iekļaušanu programmā, par mācību darba sasniegumiem un problēmām, akadēmiskā kalendāra apstiprināšanu, maģistra darbu tematu apstiprināšanu, studiju procesa un studiju rezultātu analīzi, akadēmiskā personāla ataudzes jautājumiem. Arī studiju kursu savstarpējā sasaiste tiek pārrunāta Politikas nodaļas sēdēs, lai iespējami novērstu studiju kursu satura dublēšanos. Mācībspēku sadarbība un diskusijas par kursu saturu un programmas attīstību notiek arī studiju virziena “Socioloģija, politoloģija, antropoloģija” padomes sēžu ietvaros.

Mācībspēku sadarbība ar studējošajiem notiek dažādos formātos un līmeņos. LU SZF ietvaros studējošie ir iesaistīti fakultātes Domes darbā un lēmumu pieņemšanā, un studentu pārstāvji ir iesaistīti arī studiju virziena “Socioloģija, politoloģija, antropoloģija” pārvaldībā. Tiesa gan, maģistra programmas studentu iesaistīšanās LU SZF studentu pašpārvaldes aktivitātēs ir mainīga, jo vairums studentu paralēli studijām arī strādā algotu darbu. Covid-19 pandēmijas laikā vairākkārt tika veiktas studējošo aptaujas, lai noskaidrotu studējošo skatījumu uz vēlamo studiju formu, proti, vai LU SZF vajadzētu organizēt studijas klātienē vai attālināti.

Nodarbības kursu ietvaros notiek dažādos formātos, tomēr nozīmīgākās sadarbības formas ir lekcijas, semināri, praktiskie darbi, grupas darbi, individuālās konsultācijas, individuālie mācību uzdevumi un maģistra darbu vadīšana. Pēdējos gados studējošo skaits, kas reģistrējies vienam studiju kursam parasti nepārsniedz 30. Tas veicina studējošo snieguma pārredzamību un sekmē individualizētu sadarbību starp mācībspēkiem un studējošajiem. Īpaši tas izpaužas maģistra darba izstrādes procesā. Parasti vadāmo maģistra darbu skaits nepārsniedz 3 katram mācībspēkam, un tas sekmē iedziļināšanos studējošā īstenotajā pētnieciskajā projektā.

Studējošo un mācībspēku attiecību ziņojuma sniegšanas brīdī MSP “Politikas zinātne” (dati uz 2021. gada oktobri) ir aptuveni 3 studenti uz 1 pasniedzēju. Tomēr ir jāņem vērā, ka pasniedzējiem ir dažāda noslodze programmā un vairāki studiju kursi tiek docēti vairāku studiju programmu ietvaros, proti, virkne MSP “Politikas zinātne” studiju kursu tiek docēta arī MSP “Diplomātija” studējošajiem, kas ļauj samazināt programmu izmaksas.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	POL MSP diploma pielikums.pdf	Diploma POL MSP.pdf
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	POL MSP statistikas dati.pdf	Statistics POL MSP.pdf
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	POL MSP izglītības standarts.pdf	Education standard POL MSP.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	POL MA Kursu_ pilnais kartejums.xlsx	Mapping of the study courses POI MSP.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	POL MSP plāns.pdf	Study plan POL MSP.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	Kursu apraksti POL MSP.pdf	Study courses POL MSP.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	POL MSP apliecinājums 55. pants.edoc	Study field declaration POL MSP.pdf

Sociālās zinātnes (51312)

Studiju virziens	<i>Socioloģija, politoloģija un antropoloģija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Sociālās zinātnes</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	<i>51312</i>
Studiju programmas veids	<i>Doktora studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Daunis</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Auers</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>daunis.auers@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	<i>Profesors</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	<i>28308953</i>
Studiju programmas mērķis	<i>Sagatavot augsti kvalificētus speciālistus patstāvīgām darbam zinātnē, augstākajā izglītībā un tautsaimniecībā un konsolidēt LU esošās doktora studiju programmas ("Komunikācijas zinātne", "Politikas zinātne", "Socioloģija"), lai nodrošinātu vienotu, interdisciplināru pieeju jauno speciālistu sagatavošanā, vispārpielietojamo prasmju apgūšanā, sadarbības veicināšanu starp atsevišķiem zinātnes virzieniem, kā arī efektīvu līdzekļu izlietojumu.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<i>1) apgūt programmā pārstāvēto sociālo zinātņu nozaru teorijas un metodoloģiju, orientējoties uz padziļinātām mediju un komunikācijas zinātņu, politikas zinātnes, socioloģijas un sociālā darba nozaru un to apakšnozaru teoriju studijām, lai sasniegtu sociāli politisko, komunikācijas un informācijas procesu teorētisko izpratni sabiedrības attīstības kontekstā</i> <i>2) apgūt komunikācijas zinātnes, politoloģijas, socioloģijas un sociālā darba jaunākās teorētiskās pieejas un metodes un to praktisko lietojumu;</i> <i>3) apgūt augstskolas pedagoģijas teorijas un praksi (lektora un semināru vadītāja, studentu patstāvīgo darbu un pētnieciska projekta vadītāja darba zināšanu, prasmju un kompetences apguve);</i> <i>4) publicēt pētnieciskā darba rezultātus starptautiskos un vietējos recenzējamos zinātniskos izdevumos;</i> <i>5) apgūt pētījumu un to rezultātu prezentācijas prasmes, piedaloties ar referātiem starptautiskās un vietējās konferencēs, semināros, skolās u. c.;</i> <i>6) apgūt un attīstīt radošās un kritiskās domāšanas, analīzes un argumentācijas prasmes un kompetenci;</i> <i>7) patstāvīgi sagatavot promocijas darbu un to pirmsaizstāvēt doktora studiju padomē, tādējādi apliecinot augsta līmeņa zināšanas, prasmes un kompetenci komunikācijas zinātnē, politoloģijā un socioloģijā.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas</p> <p>1. Izprot un analizē izvēlētās zinātnes nozares un apakšnozares klasiskās un jaunākās zinātniskās teorijas un atziņas;</p> <p>2. Izprot un lieto izvēlētās zinātnes nozares un apakšnozares pētniecības metodoloģiju un modernās pētniecības metodes;</p> <p>3. Pārzina un izprot izvēlētās zinātnes nozares un apakšnozares saskari ar citām zinātņu nozarēm un profesionālajām darbības jomām.</p> <p>Prasmes</p> <p>4. Patstāvīgi izvērtē un prot izstrādāt izvēlētās zinātnes nozares un apakšnozares pētījumiem atbilstošu un kvalitatīvu metodoloģiju;</p> <p>5. Patstāvīgi sniedz ieguldījumu izvēlētās zinātnes nozares un apakšnozares zināšanu robežu paplašināšanā vai dod jaunu izpratni esošām zināšanām un to lietojumiem praksē, īstenojot būtiska apjoma oriģinālu pētījumu, no kura vismaz daļa ir starptautiski recenzējama publikāciju līmenī;</p> <p>6. Spēj gan mutiski, gan rakstiski komunicēt par sociālās zinātnes vispārējiem jautājumiem un izvēlētās zinātnes nozares un apakšnozares zinātniskās darbības jomu ar akadēmiskajām aprindām un plašāku sabiedrību;</p> <p>Kompetence</p> <p>7. Pārzina un pārvalda pētniecības metodoloģiju un mūsdienu pētījumu metodes;</p> <p>8. Patstāvīgi veic kritisko analīzi, sintēzi un izvērtēšanu, risina nozīmīgus izvēlētās zinātnes nozares un apakšnozares pētnieciskus, pedagoģiskus vai inovāciju uzdevumus;</p> <p>9. Patstāvīgi izvirza oriģinālu pētījuma ideju, plāno, strukturē un vada zinātniskus projektus, tajā skaitā - starptautiskos projektus izvēlētā zinātnes nozarē un apakšnozarē;</p> <p>10. Patstāvīgi plāno, organizē, veic un vada pētījumus saskarē ar citām sociālām zinātnēm.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Promocijas eksāmeni, promocijas darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	144
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Maģistra grāds, vai tām pielīdzināma augstākā izglītība, sociālajās vai humanitārajās zinātnēs un iestājpārbaudījums. Maģistra grāds vai tai pielīdzināma augstākā izglītība citās izglītības tematiskajās grupās, saistīta darba pieredze atbilstīgajā jomā un iestājpārbaudījums.
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Zinātnes doktora grāds zinātnes doktors (-e) (Ph.D.) sociālajās zinātnēs
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	-

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
------------------------------	---------	--------

Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050
-----------------------	------	---

Pilna laika klātiene - 3 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	144
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Maģistra grāds, vai tām pielīdzināma augstākā izglītība, sociālajās vai humanitārajās zinātnēs un iestājpārbaudījums. Maģistra grāds vai tai pielīdzināma augstākā izglītība citās izglītības tematiskajās grupās, saistīta darba pieredze atbilstīgajā jomā un iestājpārbaudījums. Studijām angļu valodā nepieciešama angļu valodas prasme vismaz B2 līmenī</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Zinātnes doktora grāds zinātnes doktors (-e) (Ph.D.) sociālajās zinātnēs</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	-

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Doktora studiju programma (turpmāk – DSP) “Sociālās zinātnes” izstrādāta 2020/2021.g un licencēta 2021.g., aizstājot esošās DSP “Socioloģija”, “Politikas zinātne”, kā arī studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātnes” doktora studiju programmu “Komunikācijas zinātne”. DSP “Sociālās zinātnes” studiju programmas izveidi pamato nepieciešamība konsolidēt LU esošās DSP (“Komunikācijas zinātne”, “Politikas zinātne”, “Socioloģija”), lai nodrošinātu vienotu, interdisciplināru pieeju jauno speciālistu sagatavošanā, vispārpielietojamo prasmju apgūšanā, sadarbības veicināšanu starp atsevišķiem zinātnes virzieniem, kā arī efektīvu līdzekļu izlietojumu. Ir mainījies **piešķiramais grāds**: Zinātnes doktora grāds zinātnes doktors (-e) (Ph.D.) sociālajās zinātnēs (iepriekš tika piešķirts: “Zinātnes doktors (PhD) socioloģijā un sociālajā darbā”, “Sociālo zinātņu doktora grāds (Ph.D.) politikas zinātnē”, “Sociālo zinātņu doktora grāds (Ph.D.) plašsaziņas līdzekļu un komunikācijas zinātnē”). Grāda maiņa notiek saskaņā ar grozījumiem Zinātniskās darbības likumā, kas stājušies spēkā 29.07.2022., tiek piešķirts zinātnes doktora grāds zinātnes doktors (-e) (Ph.D.) sociālajās zinātnēs, atbilstoši 27.09.2022 Ministru kabineta noteikumiem Nr.595 “Noteikumi par Latvijas zinātnes nozaru grupām, zinātnes nozarēm un apakšnozarēm”. Šis grāds tiek piešķirts par promocijas darba aizstāvēšanu zinātnes nozarēs “Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija”, “Politikas zinātne”, “Socioloģijas un sociālā darbs”.

DSP “sociālās zinātnes” **mērķis** ir sagatavot augsti kvalificētus speciālistus patstāvīgam darbam zinātnē, augstākajā izglītībā un tautsaimniecībā.

- DSP “sociālās zinātnes” **uzdevumi**:

1. apgūt programmā pārstāvēto sociālo zinātņu nozaru teorijas un metodoloģiju, orientējoties uz padziļinātām mediju un komunikācijas zinātņu, politikas zinātnes, socioloģijas un sociālā darba nozaru un to apakšnozaru teoriju studijām, lai sasniegtu sociāli politisko, komunikācijas un informācijas procesu teorētisko izpratni sabiedrības attīstības kontekstā
2. apgūt komunikācijas zinātnes, politoloģijas, socioloģijas un sociālā darba jaunākās teorētiskās pieejas un metodes un to praktisko lietojumu;
3. apgūt augstskolas pedagoģijas teorijas un praksi (lektora un semināru vadītāja, studentu patstāvīgo darbu un pētnieciska projekta vadītāja darba zināšanu, prasmju un kompetences apguve);
4. publicēt pētnieciskā darba rezultātus starptautiskos un vietējos recenzējamos zinātniskos izdevumos;
5. apgūt pētījumu un to rezultātu prezentācijas prasmes, piedaloties ar referātiem starptautiskās un vietējās konferencēs, semināros, skolās u. c.;
6. apgūt un attīstīt radošās un kritiskās domāšanas, analīzes un argumentācijas prasmes un kompetenci;
7. patstāvīgi sagatavot promocijas darbu un to pirmsaizstāvēt doktora studiju padomē, tādējādi apliecinot augsta līmeņa zināšanas, prasmes un kompetenci komunikācijas zinātnē, politoloģijā un socioloģijā.

DSP "Sociālās zinātnes" turpinās nodrošināt visu trīs ciklu (bakalaura - maģistra - doktora) grādu sistēmu augstākās izglītības iespējas sociālajās zinātnēs, kā paredzēts Boloņas deklarācijā. Nav plānotas izmaiņas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros. **2021./2022. gadā studijas DSP "Sociālās zinātnes" uzsāka astoņi studenti.**

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

DSP "Sociālās zinātnes" ir viena no studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" studiju programmām un balstās uz Eiropas Savienības valstu pieredzi sociālo zinātņu studiju īstenošanā, Latvijā atzītajiem prioritārajiem zinātnes virzieniem un Latvijas Universitātē (turpmāk – LU) pastāvošajām akadēmiskās izglītības tradīcijām.

DSP "Sociālās zinātnes" nosaukums atbilst programmas saturam. Programmu kods, iegūstamais grāds, mērķi un uzdevumi, studiju rezultāti un uzņemšanas prasības, ir savstarpēji saistīti un integrēti. DSP "Sociālās zinātnes" aptver trīs nozares, kas ir minētas Ministru Kabineta noteikumos Nr.49 (2018) "Noteikumi par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm": 5.4. Socioloģija un sociālais darbs, 5.6. Politoloģija un 5.8. Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija. DSP "Sociālās zinātnes" kodi saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju ir 51312 (Politoloģija), 51314 (Socioloģija un sociālais darbs) un 51321 (Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija).^[1] Studiju programmas kods tiek noteikts saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 322 "Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju", kas izdoti Rīgā 2017. gada 13. jūnijā (prot. Nr. 30 18. §), un atbilstoši šiem noteikumiem pirmie cipari 51 nozīmē doktora studijas (doktora grāds), īstenojamas pēc maģistra vai profesionālā maģistra grāda ieguves vai kā turpinājums izglītības programmai ar kodu 49. Studiju ilgums pilna laika studijās trīs līdz četri gadi. Atbilstoši šiem noteikumiem pēdējie trīs koda cipari ir 312 (politikas zinātne), 314 (socioloģija un kultūras studijas), 321 (Žurnālistika un komunikācija), 322 (Bibliotēku, informācijas un arhīvu zinības) kas atbilst izglītības tematiskajai grupai "Sociālās zinātnes, komerczinības un tiesības", izglītības tematiskajai jomai "Sociālās un cilvēkrīcības zinātnes". Atbilstoši programmas nosaukumam un piederībai attiecīgajai izglītības programmu grupai un zinātņu nozarei, iegūstamais grāds ir Zinātnes doktora grāds zinātnes doktors (-e) (Ph.D.) sociālajās zinātnēs. DSP "Sociālās zinātnes" atbilst astotajam ISCED un EKI/LKI izglītības līmenim un Latvijas Republikas profesiju klasifikatoram atbilstošā 1. pamatgrupas līmenī.

Politikas zinātnes apakšprogrammā (atbilstoši izstrādājamam promocijas darbam) tiek sniegtas padziļinātas zināšanas par politikas zinātnes nozīmīgākajām teorijām un aktuālajām problēmām, studenti sagatavojas un nokārto promocijas eksāmenus politikas zinātnē, izvēlētajā specialitātē un svešvalodā, kā arī apliecina savas spējas politikas zinātnes jautājumu pasniegšanā bakalaura līmenī un (pēc izvēles) arī ar politikas zinātņi saistītās profesionālajās jomās.

Socioloģijas un sociālā darba apakšprogrammā (atbilstoši izstrādājamajam promocijas darbam) tiek sniegtas padziļinātas zināšanas par socioloģijas un sociālā darba nozīmīgākajām teorijām un aktuālajām problēmām, studenti sagatavojas un nokārto promocijas eksāmenus socioloģijā un sociālajā darbā, izvēlētajā specialitātē un svešvalodā, kā arī apliecina savas spējas

socioloģijas un sociālā darba jautājumu pasniegšanā bakalaura līmenī un (pēc izvēles) arī ar socioloģiju saistītā profesionālajā jomā.

Plašsaziņas līdzekļu un komunikācijas apakšprogrammā (atbilstoši izstrādājamajam promocijas darbam) tiek sniegtas padziļinātas zināšanas par komunikācijas zinātnes un bibliotēkzinātnes nozīmīgākajām teorijām un aktuālajām problēmām, studenti sagatavojas un nokārto promocijas eksāmenus komunikācijas zinātnē un bibliotēkzinātnē, izvēlētajā specialitātē un svešvalodā, kā arī apliecina savas spējas komunikācijas zinātnes un bibliotēkzinātnes jautājumu pasniegšanā bakalaura līmenī un (pēc izvēles) arī ar plašsaziņas līdzekļiem un komunikāciju saistītā profesionālajā jomā.

Atbilstoši *LU Studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumam* DSP “Sociālās zinātnes” apjoms ir 144 KP jeb 48 KP gadā pilna laika klātienes studijās. Šāds programmas apjoms ir aprēķināts, pieņemot, ka 1 KP atbilst vienai darba nedēļai (studējošā 40 darba stundām), bet studiju gadā ir 52 nedēļas, no kurām 4 nedēļas ir atvaļinājums. Līdz ar to pilna laika klātienes studijās katrā no sešiem semestriem studējošie apgūst ap 24 KP. Nolikums nosaka, ka doktora studiju programmas obligāto daļu veido promocijas darba izstrāde (literatūras analīze, pētījumu veikšana, konferences, publikāciju sagatavošana), vispārējo prasmju modulis, promocijas eksāmeni, kā arī dalība LU doktorantūras skolās un līdzvērtīga pieredze ārvalstu augstskolās. DSP “Sociālās zinātnes” obligātās daļas apjoms ir 122 KP.

Uzņemšanas noteikumi veidoti atbilstoši tam, lai ļautu rekrutēt tādus studējošos, kas varēs sekmīgi apgūt programmas saturu un sasniegt plānotos studiju rezultātus. Studiju programmā uzņem studentus ar maģistra grādu komunikācijas zinātnē, bibliotēkzinātnē, politoloģijā, socioloģijā, sociālajā darbā, kā arī ar maģistra grādu citās sociālajās un humanitārajās zinātnēs, kā arī dabas zinātnēs vai tam pielīdzinātu augstākās izglītības diplomu. Imatrikulācijā notiek pēc promocijas darba tēmas prezentācijas doktora studiju programmas padomē, izvērtējot pretendenta zināšanu līmeni attiecīgajā sociālo zinātņu nozarē un svešvalodā, kā arī plānotā zinātniskā pētījuma kvalitāti un atbilstību LU un Latvijas zinātnes prioritārajiem pētījumu virzieniem. Iestājpārrunās pretendenti tiek ranžēti pēc iegūto punktu kopsummas. Kopējie uzņemšanas kritēriji LU doktora studiju programmās norādīti LU mājas lapā.^[2] Iestājpārrunas notiek latviešu vai angļu valodā, attiecīgi studijām latviešu valodā un angļu valodā.

DSP “Sociālās zinātnes” tiek īstenota latviešu un angļu valodās. Programmu izveide angļu valodā ir LU un SZF stratēģiskais mērķis. Atbildot uz Izglītības attīstības pamatnostādņu 2021.-2027. gadam 2. mērķi: Mūsdienīgs, kvalitatīvs un uz darba tirgū augsti novērtētu prasmju attīstīšanu orientēts izglītības piedāvājums, DSP “Sociālās zinātnes” programmas īstenošana latviešu un angļu valodās stiprina augstākās izglītības starptautisko sadarbību un internacionalizāciju. Politikas dokuments uzsver, ka “mērķtiecīgai AI eksporta veidošanai ir būtiski uzlabot Latvijas augstākās izglītības internacionalizācijas kvalitāti, nodrošinot gan mūsdienīgas un kvalitatīvas studiju programmas un studiju vidi, gan augsti kvalificētu akadēmisko personālu, gan piesaistot motivētus studentus”. Latvijā ir salīdzinoši maz ārvalstu studentu DSP līmenī un tieši DSP “Sociālās zinātnes” ir augsts potenciāls piesaistīt ārvalstu studentus. Programmas pasniedzēji ir latviešu un angļu valodā bilingvāli un izglītību ieguvuši Latvijas un ārvalstu augstskolās, kur mācību valoda bijusi angļu. Turklāt studiju kursu īstenošanā iesaistīti ārvalstu vieslektori. Rezultātā DSP “Sociālās zinātnes” ir augsts mācībspēku potenciāls studiju piedāvāšanai angļu valodā.

[1] <https://likumi.lv/ta/id/291524-noteikumi-par-latvijas-izglitiba-klasifikaciju>

[2] <https://www.lu.lv/gribustudet/uznemsanas-kartiba/doktorantura/>

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

DSP "Sociālās zinātnes" ir augstākā līmeņa studiju programma, kas uz starpdisciplināriem pamatiem nodrošinās augsti kvalificētu speciālistu sagatavošanu darbam zinātnē, augstākajā izglītībā un tautsaimniecībā vairākās sociālo zinātņu nozarēs (Socioloģija un sociālais darbs, Politikas zinātne, Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija). Šis mērķis ir saskaņā ar IZM projektā "Izglītības un prasmju attīstības pamatnostādnes 2021. – 2027. gadam" formulēto ievirzi uz kopīgo izaugsmi – no atsevišķām vērtīgām disciplīnām uz starpdisciplinārām vērtībām.[1] Programma sniegs nozīmīgu ieguldījumu "Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam" īstenošanā. Stratēģijā formulēto stratēģisko principu – jaunrades, tolerances, sadarbības un līdzdalības – īstenošana nav iespējama bez augstākā līmeņa speciālistu sagatavošanas sociālo zinātņu jomā.[2] Studiju programma var sniegt ieguldījumu Eiropas izaugsmes stratēģijas "Eiropa 2020" mērķu sasniegšanā, it īpaši saistībā ar iekļaujošās izaugsmes prioritāti un sociālās izslēgšanas pārvarēšanas mērķa īstenošanu[3]. Licencētā studiju programma iekļaujas vienā no Latvijā definētajām viedās specializācijas jomām – "Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas".[4] Svarīgi atzīmēt, ka studijas un pētījumi sociālajās zinātnēs ir atbilstoši Latvijas zinātnes prioritārajiem attīstības virzieniem (Ministru kabineta rīkojums Nr. 746, protokols Nr. 61 17. §, 13.12.2017. Par prioritārajiem zinātnes virzieniem 2018.-2021. gadam), it īpaši 5. virzienam "Latvijas valstiskums, valoda un vērtības, kultūra un mākslas", 6. virzienam – "Sabiedrības veselība", 7. virzienam – "Zināšanu kultūra un inovācijas ekonomiskajai ilgtspējai", 8. virzienam – "Demogrāfija, sports, atvērta un iekļaujoša sabiedrība, labklājība un sociālā drošumspeja", kā arī 9. virzienam – "Valsts un sabiedrības drošība un aizsardzība".[5]

DSP "Sociālās zinātnes" izveide notika saskaņā ar LU Attīstības stratēģiju 2016.- 2020. gadam, kas saskaņā ar IZM vēstuli 4-10e/21/99 tika pagarināta līdz 2021. gada 31. decembrim, un jauno LU Attīstības stratēģiju 2021.-2027. gadam.[6] DSP "Sociālās zinātnes" sniegs būtisku ieguldījumu LU Attīstības stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanā:

1) Latvijas un ES darba tirgus prasībām atbilstošo cilvēkresursu sagatavošana:

a) DSP "Sociālās zinātnes" jaunā starpdisciplinārā līmenī attīstīs un pilnveidos līdzšinējo SZF doktora studiju programmu iestrādes, ieviešot tādas studiju darba formas, kas orientētas uz sabiedrības problēmjautājumu un vajadzību analīzi, sekmēs inovatīvu sociālo produktu izstrādei nepieciešamo prasmju apguvi: dažādu sociālo grupu vajadzību identificēšana, procesu vadība, risinājumu virzīšana valsts un pašvaldību institūciju un nevalstisko organizāciju aprītē;

b) studiju piedāvājuma diversifikācija – DSP "Sociālās zinātnes" ir darba tirgus pieprasījumam atbilstoša un starptautiski konkurētspējīga jauna studiju programma;

c) zināšanu bāzes un inovāciju resursu paplašināšana – DSP "Sociālās zinātnes" veidošanā tika piesaistīti darba devēji un profesionālo organizāciju partneri.

2) Izglītības internacionalizācija:

a) starptautisku studiju programmu izveide/pilnveide, tai skaitā studiju programmu ES oficiālajās valodās izveide vai pilnveide – DSP "Sociālās zinātnes" paredz doktorantu apmācību un pētniecisko darbu latviešu un angļu valodā;

b) Eiropas un pasaules augstākās izglītības attīstības procesu izpēte un iegūto atziņu, labās prakses ieviešana LU – DSP "Sociālās zinātnes" ir veidota, ievērojot tendenci, kas raksturo pasaules vadošās universitātes – doktora studiju laikā nodrošināt plaša spektra zināšanu, prasmju un kompetences

apguvi, kas garantētu nodarbinātību pēc studiju beigām, spējas iesaistīties pētniecības darbā, sabiedrības pārvaldībā strauji mainīgajā darba tirgū, ņemot vērā tā diversifikāciju;

c) atbalsts studējošo un akadēmiskā personālā mobilitātei, prakses ārzemēs studējošo karjeras izaugsmei.

3) Studiju darbības efektivitātes paaugstināšana:

a) cilvēkresursu koncentrēšana, nodrošinot “kritisko masu” efektīva studiju procesa un pētniecības īstenošanai – DSP “Sociālās zinātnes” ir veidota, lai nodrošinātu līdz šim pastāvošo SZF doktora studiju programmu resursu koncentrēšanu ar nolūku sasniegt jaunu līmeni augstākās kvalifikācijas pētnieku un pasniedzēju sagatavošanā socioloģijā un sociālajā darbā, politikas zinātnē un komunikācijas zinātnē, veicinot šos disciplīnu ciešāku sadarbību un sinerģiju.

4) Akadēmiskā personāla ataudze un kapacitātes paaugstināšana:

programmas akadēmiskais personāls un studenti sniegs būtisku ieguldījumu vairāku LU prioritāro pētniecības virzienu attīstībā, tai skaitā 1. tēmā “Inovācijas informācijas tehnoloģijas”, 9. tēmā “Sabiedrības veselība, dzīves kvalitāte un nācīgas ilgtspēja”, 10. tēmā “Kritiskā domāšana, inovācija, konkurētspēja un globalizācija”, 11. tēmā “Letonika, diaspora un starpkultūru komunikācija”, 12. tēmā “Cilvēks un tehnoloģijas, izglītības kvalitāte”.

DSP "Sociālās zinātnes" pirmos studentus uzņēma 2021. gada rudenī tāpēc nav datu par absolventu nodarbinātību.

[1] https://www.rtu.lv/writable/public_files/RTU_gunta_araja.pdf

[2] https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/Latvija_2030_7.pdf

[3] <https://ec.europa.eu/eu2020/pdf>

[4] <https://www.izm.gov.lv/lv/informācijas-un-komunikācijas-tehnoloģijas>

[5] <http://likumi.lv/ta/id/295821-par-prioritarajiem-virzieniem-zinatne-2018-2021-gada>

[6] LU stratēģija 2016-2020: [LUstrat_K_04.09.19.pdf](#) LU stratēģija 2021-2027: https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/1._VISPAREJIE_DOKUMENTI/LU_strategija_buklets_2021.pdf

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

2021./2022. akadēmiskajā gadā studijas DSP “Sociālās zinātnes” uzsāka deviņi studenti. Studiju programma pārskata perioda sākumā sagatavota docēšanai latviski un angļiski. 2021./2022. akadēmiskajā gadā studijas tiek īstenotas latviski.

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās saistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

DSP "Sociālās zinātnes" saturs ir veidots saskaņā ar darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa projekta "Starptautiski konkurētspējīgu un Latvijas tautsaimniecības attīstību veicinošu studiju programmu izveide Latvijas Universitātē" definētiem mērķiem, kā arī balstoties uz šādiem ārējiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem:

1. Latvijas Republikas Augstskolu likums[1];
2. Latvijas Republikas Zinātniskās darbības likums"[2];
3. MK "Noteikumi par doktora zinātniskā grāda piešķiršanas (promocijas) tiesību deleģēšanu augstskolām"[3];
4. MK noteikumi "Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji"[4]
5. MK "Noteikumi par Latvijas zinātnes nozaru grupām, zinātnes nozarēm un apakšnozarēm"[5];
6. LU Studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikums (Senāta 24.04.2017. lēmums Nr. 102)[6];
7. Noteikumi par promocijas padomēm un promociju Latvijas Universitātē (12.04.2006. rīkojums Nr.1/95)[7].

DSP "Sociālās zinātnes" aptver trīs nozares, kas ir minētas Ministru kabineta noteikumos Nr 322, protokols Nr. 30 18. § "Noteikumos par Latvijas zinātnes nozarēm un apakšnozarēm": 5.4. Socioloģija un sociālais darbs, 5.6. Politoloģija un 5.8. Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija. DSP "Sociālās zinātnes" kodi saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju ir 51312 (Politoloģija), 51314 (Socioloģija un sociālais darbs) un 51321 (Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija)".[8] Atbilstoši nozaru un apakšnozaru klasifikatoram un iegūstamajam zinātniskajam doktora grādam, kā arī lai izmantotu radniecīgu apakšnozaru metodiku un teorētiskās atziņas, DSP "Sociālās zinātnes" veido **trīs apakšprogrammas** (aprakstītas sadaļā 3.1.2.):

- Apakšprogramma "Politikas zinātne";
- Apakšprogramma "Socioloģija un sociālais darbs";
- Apakšprogramma "Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija".

Atbilstoši *LU Studiju programmu un tālākizglītības programmu nolikumam* DSP "Sociālās zinātnes" apjoms ir 144 KP jeb 48 KP gadā pilna laika klātienes studijās. Nolikums nosaka, ka doktora studiju programmas obligāto daļu veido promocijas darba izstrāde (literatūras analīze, pētījumu veikšana, konferences, publikāciju sagatavošana), vispārējo prasmju modulis, promocijas eksāmeni, kā arī dalība LU doktorantūras skolās un līdzvērtīga pieredze ārvalstu augstskolās. DSP "Sociālās zinātnes" obligātās daļas apjoms ir 122 KP. To veido:

- 1) promocijas darba izstrāde (60 KP), pētniecisko rezultātu prezentēšana konferencēs (6 KP) un zinātnisko publikāciju sagatavošana (14 KP), kopā – 80 KP;
- 2) pētījuma dizaina un pētniecības ētikas kurss (4 KP), pētniecības metožu kurss (6 KP), teorētiskais kurss zinātnes nozarē (4 KP), kā arī promocijas eksāmeni zinātnes nozarē (4 KP), specializācijā (4 KP) un svešvalodā (2 KP), kopā – 24 KP;
- 3) vispārējo prasmju modulis – augstskolu didaktikas kurss (4 KP), akadēmiskās angļu valodas kurss (4 KP) un kurss “Pedagoģiskais un profesionālais darbs sociālajās zinātnēs” (4 KP), kopā – 12 KP;
- 4) dalība LU doktorantūras skolās, kopā – 6 KP.

Ierobežotās izvēles daļas apjoms ir 22 KP. To veido:

- teorētiskie kursi – kopā 8 KP;
- vispārpielietojamo prasmju kombinētais kurss (2KP);
- individuālās studijas pētniecība – pētniecisko rezultātu prezentēšana konferencēs (4 KP), piedalīšanās ārvalstu universitāšu doktora studijuursos (4 KP), piedalīšanās doktorantu un jauno zinātnieku vasaras skolās (4 KP), stažēšanās ārvalstu universitātē (4 KP), kopā – 12 KP.

Studiju kursi, kurus doktoranti ir apguvuši vai nokārtojuši citās universitātēs, var tikt ieskaitīti, ja šo kursu klausīšanos un saņemtos apliecinājumus (sertifikātus, apliecības) ir akceptējusi nozares doktorantūras padome.

Doktora studiju programma “Sociālās zinātnes” sastāv no apvienotās daļas, kuru visi programmā studējošie apgūst kopīgi, un trim apakšprogrammām, kas atbilst programmā aptvertajām zinātņu nozarēm. Pie programmas apvienotās daļas pieder šādi kursi:

- promocijas darbs I – VI (60 KP);
- Pētījuma dizains un pētniecības ētika (4 KP);
- Pētniecības metodes sociālajās zinātnēs (6 KP);
- ziņojums starptautiskā zinātniskā konferencē I (3 KP);
- zinātniska raksta publicēšana vietējā recenzējamā zinātniskā žurnālā vai krājumā vai nodaļas publicēšana vietējā recenzējamā kolektīvajā monogrāfijā (3 KP);
- zinātniska raksta publicēšana starptautiskā recenzējamā žurnālā I un II (14 KP);
- Doktorantūras skolas kursi (6 KP);
- Jaunākās tendences sociālajā teorijā (4 KP)
- Ievads docētāja darbā (4 KP);
- Angļu valoda pētījumiem sociālajās zinātnēs (4 KP);
- Sociālo zinātņu matemātiski – loģiskie un metodoloģiju pamati (4 KP);
- Vispārējo prasmju kombinētais kurss (2 KP);
- individuālās studijas un pētniecība “B” daļā (12 KP).

Programmas kopīgās daļas apjoms ir 126 KP

Studiju programmas apakšprogrammās studenti veic programmā paredzētos studiju un pētnieciskos uzdevumus atbilstoši zinātnes nozares specifikai sadarbībā ar attiecīgās nozares studentiem, mācībspēkiem un pētniekiem.

Apakšprogrammu “Politikas zinātne” veido:

- izvēles teorētiskais kurss “Politikas zinātnes aktuālās problēmas” (4 KP);
- kurss “Pedagoģiskais un profesionālais darbs sociālajās zinātnēs” (4 KP);
- promocijas eksāmeni politikas zinātnē, specializācijā un svešvalodā (10 KP).

Apakšprogrammu “Socioloģija un sociālais darbs” veido:

- izvēles teorētiskais kurss “Socioloģijas un sociālā darba aktuālās problēmas” (4 KP);
- kurss “Pedagoģiskais un profesionālais darbs sociālajās zinātnēs” (4 KP);
- promocijas eksāmeni socioloģijā un sociālajā darbā, specializācijā un svešvalodā (10 KP).

Apakšprogrammu “Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija” veido:

- izvēles teorētiskais kurss “Komunikācijas teorija: Attīstība un mūsdienu pieejas” vai teorētiskais kurss “Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes teorijas” (4 KP);
- kurss “Pedagoģiskais un profesionālais darbs sociālajās zinātnēs” (4 KP);
- promocijas eksāmeni plašsaziņas līdzekļos un komunikācijā, specializācijā un svešvalodā (10 KP).

Katras apakšprogrammas apjoms ir 18 KP.

Programmā iekļauto studiju kursu kartēšanā (skat. pielikumu) pārbaudīts un parādīts, kā atsevišķi studiju kursi nodrošina studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanu. Studiju kursi veidoti tā, lai tajos nebūtu to satura dublēšanās, kā arī tiktu nodrošināta to pēctecība. Studiju rezultātu kartējums parāda, ka DSP “Sociālās zinātnes” studijuursos tiek sasniegti visi programmas rezultāti.

Zināšanas

- 1) Izprot un analizē izvēlētās zinātnes nozares un apakšnozares klasiskās un jaunākās zinātniskās teorijas un atziņas;
- 2) Izprot un lieto izvēlētās zinātnes nozares un apakšnozares pētniecības metodoloģiju un modernās pētniecības metodes;
- 3) Pārzina un izprot izvēlētās zinātnes nozares un apakšnozares saskari ar citām zinātņu nozarēm un profesionālajām darbības jomām.

Prasmes

- 4) Patstāvīgi izvērtē un prot izstrādāt izvēlētās zinātnes nozares un apakšnozares pētījumiem atbilstošu un kvalitatīvu metodoloģiju;
- 5) Patstāvīgi sniedz ieguldījumu izvēlētās zinātnes nozares un apakšnozares zināšanu robežu paplašināšanā vai dod jaunu izpratni esošām zināšanām un to lietojumiem praksē, īstenojot būtiska apjoma oriģinālu pētījumu, no kura vismaz daļa ir starptautiski recenzējamu publikāciju līmenī;
- 6) Spēj gan mutiski, gan rakstiski komunicēt par sociālās zinātnes vispārējiem jautājumiem un izvēlētās zinātnes nozares un apakšnozares zinātniskās darbības jomu ar akadēmiskajām aprindām un plašāku sabiedrību;

Kompetences

- 7) Pārzina un pārvalda pētniecības metodoloģiju un mūsdienu pētījumu metodes;
- 8) Patstāvīgi veic kritisko analīzi, sintēzi un izvērtēšanu, risina nozīmīgus izvēlētās zinātnes nozares un apakšnozares pētnieciskus, pedagoģiskus vai inovāciju uzdevumus;
- 9) Patstāvīgi izvirza oriģinālu pētījuma ideju, plāno, strukturē un vada zinātniskus projektus, tajā skaitā - starptautiskos projektus izvēlētā zinātnes nozarē un apakšnozarē.
- 10) Patstāvīgi plāno, organizē, veic un vada pētījumus saskarē ar citām sociālām zinātnēm;

Studentu zināšanu jomā visbiežāk plānots sasniegt šādus studiju rezultātus:

- 1) Izprot un analizē komunikācijas zinātnes, politikas zinātnes, socioloģijas un sociālā darba klasiskās un jaunākās zinātniskās teorijas;
- 2) Izprot un analizē komunikācijas zinātnes, politikas zinātnes, socioloģijas un sociālā darba klasisko un jaunāko pētījumu atziņas;
- 3) Izprot un lieto komunikācijas zinātnes, politikas zinātnes, socioloģijas un sociālā darba pētniecības metodoloģiju un modernās pētniecības metodes;
- 4) Pārzina un izprot komunikācijas zinātnes, politikas zinātnes, socioloģijas un sociālā darba sakari ar citām zinātņu nozarēm un profesionālajām darbības jomām.

Studentu prasmju jomā visbiežāk plānots sasniegt šādus studiju rezultātus:

- 5) Patstāvīgi izvērtē un prot izstrādāt komunikācijas zinātnes, politikas zinātnes, socioloģijas un sociālā darba pētījumiem atbilstošu un kvalitatīvu metodoloģiju;
- 6) Spēj gan mutiski, gan rakstiski komunicēt par komunikācijas zinātnes, politoloģijas un socioloģijas zinātniskās darbības jomu ar akadēmiskajām aprindām un plašāku sabiedrību;
- 7) Patstāvīgi paaugstina savu zinātnisko kvalifikāciju, realizējot zinātniskus projektus, gūstot mutiski, gan rakstiski komunicēt par komunikācijas zinātnes, politoloģijas un socioloģijas starptautiskiem kritērijiem atbilstošus sasniegumus, īstenojot pētnieciskus vai attīstības uzdevumus uzņēmumos, iestādēs un organizācijās, kur nepieciešamas augsta līmeņa zināšanas un prasmes.

Studentu kompetences jomā visbiežāk plānots sasniegt šādus studiju rezultātus:

- 8) pārzina un pārvalda pētniecības metodoloģiju un mūsdienu pētījumu metodes;
- 9) patstāvīgi plāno, organizē, veic un vada pētījumus saskarē ar citām sociālām zinātnēm;
- 10) sniedz ieguldījumu zināšanu robežu paplašināšanā vai veido jaunu izpratni par esošajām zināšanām un to pielietojumu praksē, īstenojot būtiska apjoma oriģinālu pētījumu, no kura daļa ir starptautiski citējama publikāciju līmenī;
- 11) sniedz ieguldījumu zinātnes nozares attīstībā un integrējās globālajā zinātnisko pētījumu vidē.

Kartēšanas rezultāti (sk. atbilstošo pielikumu) parāda, ka studiju programmā iekļauto kursu plānotie rezultāti atbilst studiju programmas sasniedzamajiem rezultātiem. Līdz ar to var secināt, ka, absolvējot studiju programmu, doktorants būs sasniedzis visus studiju programmā plānotos studiju rezultātus.

Studiju programmas izstrādes posmā ir notikušas konsultācijas un saņemts atbalsts programmas izstrādei un nepieciešamībai no pašreiz SZF īstenoto doktora studiju programmās studējošajiem, potenciālajiem darba devējiem un to apvienībām: Pētniecības centra SKDS, Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras, LR Ārlietu ministrijas, Valsts Probācijas dienesta u. c. Papildus darba devēju iesaiste notikusi arī studiju kursu satura izstrādes laikā. Arī turpmākajā programmas realizācijā paredzēts turpināt šādas konsultācijas. Darba devēju iesaiste studiju programmas turpmākā pilnveidē tiks nodrošināta ar iesaisti Studiju virzienu padomē, kas izskata jautājumus par būtiskām izmaiņām studiju programmās, izskata un apstiprina pārskatus, jaunus studiju kursus. Programmas īstenošanas gaitā tiks veiktas darba devēju aptaujas par studiju programmu, absolventu zināšanām un gatavību darba tirgum. Darba devēju iesaiste notiks arī programmas ikdienas darbā, jo Sociālo zinātņu fakultātes uztur stabilas saites ar pašreiz SZF pastāvošo programmu absolventiem, kas strādā programmas absolventu potenciālo darba devēju institūcijās. Studējošo un absolventu aptaujas par studiju kursiem un studiju programmu kopumā paredzēts

veikt regulāri, balstoties uz LU rīkojumu Nr. 334 (22.08.2016.) "Regulāro aptauju organizēšanas kārtība studiju procesa novērtēšanai Latvijas Universitātē". Studējošo aptauju rezultāti būs pieejami Akadēmiskajam departamentam, studiju programmas direktoram un fakultātēs dekānam. Ja kursu aptauju rezultāti uzrādīs kādas problēmas konkrētosursos, tad sākotnēji norādītās problēmas pārrunās ar studiju kursa docētājiem un attiecīgo nodaļu vadītājiem. Nepieciešamības gadījumā jautājumu izskatīs Studiju virzienu padomē (padome var lemt arī par kursa docētāja nomaiņu). Studiju programmas aptauju rezultātus izskatīs Studiju virzienu padomē, lemjot par nepieciešamajām izmaiņām studiju programmā (saturā, pasniegšanas metodēs), lai novērstu studentu norādītās problēmas. Studiju kursu aptauju rezultāti katru gadu tiek pārrunāti ar studējošo pašpārvaldes pārstāvjiem, jau detalizēti izskatot problēmas konkrētosursos un lemjot par iespējamajiem risinājumiem to novēršanai.

[1] <https://likumi.lv/doc.php?id=37967>

[2] <https://likumi.lv/ta/id/107337-zinatniskas-darbibas-likums>

[3]

<https://likumi.lv/ta/id/124786-noteikumi-par-doktora-zinatniska-gradapieskirsanas-promocijas-tiesibu-delegesanu-augstskolam>

[4]

<https://likumi.lv/ta/id/124787-doktora-zinatniska-gradapieskirsanas-promocijas-kartiba-un-kriteriji>

[5] <https://www.vestnesis.lv/op/2022/189.3>

[6] https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Dokumenti/Dokumenti_LV/3._STUDIJU_UN_ZINATNES_PROCESU_REGLEMENTEJOSIE_DOKUMENTI/Latvijas_Universitates_Studiju_programmu_un_talakizglitibas_programmu_nolikums.pdf

[7]

https://www.lu.lv/fileadmin/user_upload/LU.LV/www.lu.lv/Gribu_studet/LU_promocijas_nolikums.pdf

[8] <https://likumi.lv/ta/id/291524-noteikumi-par-latvijas-izglitibas-klasifikaciju>

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

DSP "Sociālās zinātnes" studiju kursu saturs ir balstīts jaunākajās tendences sociālo zinātņu pētījumu metodēs un empīriskos pētījumu sasniegumos, kā arī trīs apakšprogrammas teorētiskajās atziņās. Studiju laikā veicamie patstāvīgie darbi un citas pārbaudes formas, un it sevišķi promocijas darbs demonstrē studējošā spēju pielietot apgūtās pētījumu metodes un teorijas, patstāvīgi risinot nozares sarežģītas pētnieciskas problēmas. Jaunākās atziņas sociālās zinātnes metodēs tiek apgūti kursā "Jaunākās tendences sociālo zinātņu pētījumu metodēs" un "Pētījuma dizains un ētika". DSP "Sociālās zinātnes" apakšprogrammās studenti apgūst jaunākās pētnieciskās tendences zinātņu nozarēsursos "Komunikācijas teorija: Attīstība un mūsdienu pieejas", "Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes teorijas", "Politikas zinātnes aktuālās problēmas" un "Socioloģijas un sociālā darba aktuālās problēmas."

DSP "Sociālās zinātnes" galvenie pētniecības virzieni ir cieši sasaistīti ar LU un SZF stratēģijām (2021-2027) un LU SZF Sociālo un politisko pētījuma institūta (turpmāk SPPI) prioritātēm:

- Latvija starptautiskajās attiecībās, drošība
- Inovatīva un iekļaujoša pārvaldība
- Demokrātijas funkcionēšana un transformācija
- Sociālā nevienlīdzība un iekļaujoša sabiedrība
- Indivīda un tehnoloģiju mijdarbība
- Daba un sabiedrība: sabiedriskais labums, ekoloģiskā krīze, kopīgo resursu pārvaldība
- Diaspora, migrācija, integrācija
- Mediju ekosistēma
- Medijpratība un informācijpratība, digitālā pratība, datpratība

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Latvijas Universitātē saskaņā ar Latvijas Republikas Augstskolu likumu ir izstrādāts iekšējais normatīvs „Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība”, kas noteic, ka informācija par katra studiju kursa apguves uzsākšanas nosacījumiem, mērķi, uzdevumiem, prasībām kredītpunktu iegūšanai, studiju kursa saturu, studiju procesa organizāciju kontaktnodarbībām, studējošo patstāvīgo darbu organizāciju un uzdevumiem, plānotajiem studiju rezultātiem (zināšanas, prasmes, kompetence) un to pārbaudes metodēm un vērtēšanas kritērijiem, ir iekļaujama visos studiju kursu aprakstos, kas studentiem pieejami LU Informatīvajā sistēmā (LUIS) un LU e-studiju vidē.

Uzsākot katra atsevišķa studiju kursa apguvi, docētājs informē par kursa organizāciju, saturu, apguves prasībām, plānotajiem studiju rezultātiem, pārbaudījumiem un vērtēšanas kritērijiem, kā arī izskaidro studiju kursa būtību kopējo programmas studiju rezultātu sasniegšanā.

DSP "sociālās zinātnes", tās studiju kursi, studiju procesā sasniedzamie rezultāti (izteikti kā zināšanas, prasmes, kompetence) tika izveidoti tā, lai tie papildinātu cits citu un būtu vērsti uz studējošo izpratnes veicināšanu, rosinātu studentu iniciatīvu un atbildību par studiju procesa rezultātiem. Studentcentrētā pieeja tika ievērota, izstrādājot studiju programmu un to studiju kursus, īpašu vērību veltot studiju rezultātu jēgpilnai formulēšanai, veicinot docētāju un studentu dialogu par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Korekti formulēti studiju rezultāti veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu.

Studenti studiju procesā saņems atbalstu un atgriezenisko saiti no docētājiem. Vērtēšanas kritēriji atzīmju izlikšanai tiek iepriekš publicēti. Vērtēšana sniedz studentiem iespēju parādīt, kādā mērā tie ir sasnieguši sagaidāmos mācīšanās rezultātus. Studiju procesā un patstāvīgu studiju veicināšanai tiek izmantota e-studiju vide (*Moodle*). Studiju procesā tiek ņemta vērā studentu mācīšanās vajadzību daudzveidība, izvēloties pedagoģiskās metodes, veicinot studentu mācīšanās motivāciju, pašrefleksiju un līdzdalību studiju procesā.

Studiju kursu īstenošanā un pilnveidē tiks iesaistīti darba devēji. Darba devēju līdzdalība tiks nodrošināta ar atsevišķu lekciju un seminārnodarbību vadīšanu, piemēram, Doktorantūras skolas kursus “Pētniecības rezultātu publicēšana I” un “Pētniecības rezultātu publicēšana II”, kā arī kā iesaiste studentu akadēmisko un profesionālo prasmju pilnveidošanā kursā “Akadēmiskā un profesionālā prakse” un pieredzes apmaiņas vizītes darba vietās Doktorantūras skolas kursā “Zinātnes komunikācija”.

Lai veicinātu studentu pētnieciskās kompetences attīstību, studentiem pēctecīgosursos ir iespēja analizēt un padziļināti pētīt viņus interesējošas problēmas nozarē. Piemēram, doktora studiju programmas “Sociālās zinātnes” studentiem 1. semestrī ir paredzēti kursi “Pētījuma dizains un ētika” (4 KP), kā arī kurss “Jaunākās tendences sociālo zinātņu pētījumu metodēs” (6 KP). Otrajā semestrī studentiem ir iespēja izvēlēties “B” daļas kursu “Sociālo zinātņu matemātiski-loģiskie metodoloģiju pamati” (4 KP), kā arī “B” daļā paredzētos kursus par sociālo zinātņu nozaru teorētiskajām problēmām. Pirmajos trīs semestros sasniegtā metodoloģiskā un teorētiskā sagatavotība varēs tikt izmantota starptautiskas publikācijas sagatavošanā 2. studiju gadā Doktorantūras skolasursos “Pētniecības rezultātu publicēšana I” un “Pētniecības rezultātu publicēšana II” (kopā 2 KP).

Studiju procesā tiek ņemtas vērā studentu priekšzināšanas, iepriekšējā pieredze un studentu dažādie mācīšanās stili, līdz ar to elastīgi tiks īstenota izstrādātā studiju programma, to veicinās arī studiju fiziskās vides izmaiņas: auditorijas ir ērti pārveidojamas grupu darbam, doktorantiem vajadzības gadījumā būs iespēja izmantot doktorantu individuālajam darbam paredzētās telpas SZF ēkā, studenti varēs izmantot digitālās tehnoloģijas.

Tiks veicināta studentu mobilitāte (studiju rezultātu atzišana), studenti tiks iesaistīti akadēmiskā personāla iniciētos pētījumos un sociālās aktivitātēs sabiedrībā, tādējādi gūstot nozīmīgu pieredzi, izmantojot studijās apgūto praksē. Sociālo zinātņu fakultātē šajā jomā ir uzkrāta ievērojama pieredze. Reizē ir jāatzīmē, ka sociālo zinātņu doktorantu atbalsta sistēmas uzlabošana LU sekmētu arī dalības ārvalstu universitāšu doktorantu un jauno zinātnieku vasaras skolās mobilitātes formas izmantošanu.

LU katrai studiju programmai un katram studiju kursam ir formulēti studiju rezultāti kā zināšanu, prasmju un kompetences kopums. Studiju programmu kursi ir izstrādāti, ievērojot pakāpenības un pēctecības principus. Lai to nodrošinātu, studiju programmās ir veikta studiju programmas līmenī un studiju kursu līmenī plānoto studiju rezultātu kartēšana (sk. pielikumu, DSP “sociālās zinātnes” kursu kartējums).

Galvenās studiju metodes DSP “Sociālās zinātnes”:

1) lekcijas – sistematisks kursa pamatjautājumu izklāsts. Tās doktora studiju programmasursos tiek izmantotas būtiskas ievadinformācijas, kredītpunktu ieguvei izvirzīto prasību un svarīgu zinātnes novitāšu izklāstam. Lielākais lekciju īpatsvars ir teorētiskajosursos;

2) zinātniskie semināri – studentu promocijas darbu atsevišķu teorētisko un empīrisko jautājumu vai promocijas darba melnraksta padziļināts iztirzājums, diskutabla nostādņu apspriešana. Doktoranti gatavojas semināriem patstāvīgi, izmantojot bibliotēkās un datu bāzēs pieejamo literatūru, pamato un aizstāv savu viedokli semināra nodarbībā;

3) patstāvīgās literatūras studijas – nozīmīgākā studiju forma doktora studiju programmā “Sociālās zinātnes”. Sevišķi nozīmīga studiju forma tā ir promocijas darba izstrādes dažādos posmos, kā arī zinātnisko publikāciju sagatavošanā;

4) patstāvīgie pētījumi ietver sevī doktorantu dalību pētnieciskajos projektos vai individuāli veikto izpēti – teorētisko modeļu veidošanu, empīrisko datu vākšanu, aptauju organizēšanu, iegūto

kvalitatīvo un kvantitatīvo datu statistisko apstrādi un analīzi, kā arī rezultātu interpretāciju. Šos darbus ir nepieciešams veikt, pamatojoties uz iepriekš izstrādāto promocijas darba stratēģiju un metodoloģiju, precīzi un kvalitatīvi, jo uz tiem pamatojas promocijas darba secinājumi. Patstāvīgo pētījumu nozīmīgs elements ir iegūto rezultātu izmantošana zinātnisko publikāciju un konferenču ziņojumu sagatavošanai, kā arī iekļaušana promocijas darbā

5) 'promocijas darbs – ir doktoranta veikts oriģināls pētījums izvēlētajā zinātnes apakšnozarē vai virzienā, kura rezultāti izklāstīti atbilstoši zinātniskās objektivitātes, argumentācijas un ētikas prasībām labā literārā valodā. Promocijas darba sagatavošana un iesniegšana doktorantūras padomē ir būtiskākais doktoranta studiju rezultāts.

Studiju kursu pārbaudījumu organizēšana un studējošo sasniegumu vērtēšana notiek saskaņā ar Augstskolu likumu un LU Satversmi izstrādāto dokumentu „*Studiju kursu pārbaudījumu organizēšanas kārtība Latvijas Universitātē*” (LU Senāta 29.06.2015. lēmums Nr. 211), kas piemērojams visu līmeņu LU studiju programmās reģistrēto pilna un nepilna laika studējošo studiju rezultātu vērtēšanai. Katrā studiju kursā ir divi pārbaudījumi veidi: starppārbaudījumi (starppārbaudījumu kopējais vērtējums ne mazāk kā 50% no kopējā vērtējuma) un studiju kursa noslēguma pārbaudījums (vērtējums ne mazāk kā 10% no kopējā vērtējuma). Pārbaudījumi var tikt īstenoti rakstveidā vai mutvārdos, vai kombinētā formā (rakstveidā un mutvārdos). Studējošo sasniegumu novērtēšanai tiek izvēlēta pārbaudījumu forma un metodes, kas atbilst mācību metodēm, kādas izmantotas studiju procesā kontaktnodarbībās un studējošo patstāvīgā darba organizēšanā. Noslēguma pārbaudījuma kārtošana ir obligāta prasība, lai iegūtu kredītpunktus par studiju kursa apguvi. Starppārbaudījuma vērtēšanas kārtību un kritērijus atbilstoši studiju kursa specifikai nosaka atbildīgā struktūrvienība. Studiju kursa apguves vērtējumu aprēķina LU centralizētajā sekmju reģistrēšanas sistēmā pēc kursa aprakstā noteiktā algoritma, ņemot vērā starppārbaudījumos un noslēguma pārbaudījumā iegūtos vērtējumus, un reģistrē pārbaudījuma protokolā.

Starppārbaudījumu veidi ir: kontroldarbs, patstāvīgais darbs, praktiskais darbs, ziņojums, referāts un citi darba veidi atbilstoši studiju kursa specifikai. Starppārbaudījumu skaits un veids ir noteikts studiju kursa aprakstā. Lai studējošais iegūtu vērtējumu par kursa apguvi, eksāmenā iegūtajam vērtējumam jābūt sekmīgam. Kursa apguvi var vērtēt kā sekmīgu arī tad, ja eksāmens ir nokārtots nesekmīgi un šāda iespēja noteikta studiju kursa aprakstā. Atbilstoši studiju kursa specifikai var noteikt arī prasības nodarbību apmeklējumam.

Vērtējot studiju rezultātus, tiek ievēroti Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumos Nr. 240 (13.05.2014.) „Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu” formulētie vērtēšanas pamatprincipi:

- **vērtēšanas atklātības princips** — atbilstoši izvirzītajam studiju programmas mērķim un uzdevumiem, kā arī studiju kursu mērķim un uzdevumiem universitāte ir noteikusi prasību kopumu studiju rezultātu vērtēšanai;
- **vērtējuma pārskatīšanas iespēju princips** — universitāte noteikusi iegūtā vērtējuma pārskatīšanas kārtību;
- **vērtējuma obligātuma princips** — nepieciešams iegūt sekmīgu vērtējumu par visa studiju programmas satura apguvi;
- **vērtēšanā izmantoto pārbaudes veidu dažādības princips** — studiju programmas apguves vērtēšanā izmanto dažādus pārbaudes veidus;
- **vērtējuma atbilstības princips** — pārbaudes darbā studentam tiek dota iespēja apliecināt zināšanas, prasmes un kompetenci atbilstošos uzdevumos un situācijās. Pārbaudēs iekļaujamais saturs atbilst kursu programmās noteiktajam saturam.

Studiju rezultāti tiek vērtēti 10 ballu skalā. Ja to atļauj ārējie normatīvie akti, tad, saņemot LU

prorektora atļauju, studiju rezultātus var vērtēt ar „ieskaitīts” vai „neieskaitīts”. Kursu uzskata par sekmīgi apgūtu, t.i., vērtējums ir sekmīgs, ja vērtējums 10 ballu skalā nav zemāks par „4” (gandrīz viduvēji) vai „ieskaitīts”. Šajā gadījumā studējošais iegūst kredītpunktus par konkrētā kursa apguvi.

Studentu zināšanu, prasmju un kompetences vērtēšanai katrā studiju kursā izmanto iepriekš aprakstītus studiju rezultātu kritērijus. Kritēriju formulēšanā par pamatu tiek izmantoti katrā studiju kursā formulētie studiju rezultāti un vērtējumu skaidrojums, kas publicēti „Latvijas Universitātes studiju kursu izstrādes un aktualizācijas kārtība”.

Novērtēšanas metožu un procedūru atbilstība studiju programmu mērķu sasniegšanai un studējošo vajadzībām tiek analizēta un pilnveidota, ņemot vērā docētāju pieredzi, analizējot studējošo sasniegtos studiju rezultātus un aptauju rezultātus salīdzinoši vairākos akadēmiskajos gados. Studējošie aptaujās atzīst, ka studēšanai ļoti būtiski ir skaidri formulēti plānotie studiju rezultāti un definēti vērtēšanas kritēriji, kā arī regulāras atgriezeniskās saites par studējošo sasniegumiem saņemšana studiju procesā. Lai to nodrošinātu, docētāji sistemātiski analizē savu pieredzi, sadarbojas ar kolēģiem, analizē studējošos sasniegumus un pilnveido kursu aprakstus un e-studiju vidi izstrādājot plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgus vērtēšanas kritērijus, tādējādi nodrošinot vērtējuma pamatojumu.

COVID-19 pandēmija ienesa korekcijas un mācību nodarbības pamatā tika organizētas tiešsaistē, izmantojot MS-Teams platformas iespējas. Tomēr pozitīvi ir tas, ka tiešsaistes iespējas ļauj brīvāk uzaicināt un iesaistīt ārvalstu vieslektorus studiju procesā.

DSP “Sociālās zinātnes” studijas ir balstītas studentcentrētā pieejā, kas tika ievērota izveides procesā, aktualizējot studiju programmu un studiju kursus, īpašu vērību veltot jēgpilnai studiju rezultātu formulēšanai, veicinot docētāju un studentu sadarbību un diskusiju par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm. Tas veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu. Katrā kursā paredzētas lekcijas un semināri kuri balstās studentu vadītās diskusijās, arī savstarpēju darbu recenzēšanu. Vērtēšanas kritēriji atzīmju izlikšanai, ir iepriekš publiskoti un studenti saņem atbalstu un atgriezenisko saiti no docētājiem. Iekšējā kvalitātes nodrošināšanas politika iedrošina studentus aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. Pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studentu apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā studentu aptauju rezultāti. Studentcentrētas pieejas nostiprināšanai tiek veicināts regulāras programmas direktora, docētāju un studentu dialogs par studiju saturu, organizācijas formām un metodēm.

DSP “Sociālās zinātnes” īstenošanas valoda ir latviešu un angļu. E-studiju platforma tiek veidota bilingvāli. Ja iespējams, studiju literatūra tiek piedāvāta latviešu un angļu valodā, bet DSP līmenī literatūra apgūstama galvenokārt angļiski. Uzdevumi tiek veidoti latviešu un angļu valodās, ļaujot abu valodu studējošiem saņemt identisku kursa saturu un vērtējumu. Visi DSP docētāji ir bilingvāli latviešu un angļu valodas pratēji.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo praksi uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

DSP "Sociālās zinātnes" promocijas process ir precizēts LU SZF (2022) "Promocijas darba zinātnes nozarē "Sociālās zinātnes" izstrādes metodiskos norādījumos" un LU promocijas darbu kopsavilkumu izstrādāšanas un noformēšanas noteikumos (2012).

Promocijas eksāmenu saturu un apjomu nosaka zinātnes nozares doktorantūras padome. Promocijas eksāmena svešvalodā mērķis ir attīstīt prasmi uzstāties svešvalodā, veidot argumentāciju, izmantojot zinātnisko terminoloģiju angļu valodā. Šo eksāmenu doktorants var kārtot kopā ar promocijas eksāmenu specializācijā, ziņojuma prezentāciju un diskusijas veicot svešvalodā. Šādā gadījumā eksāmena komisijas sastāvā tiek iekļauti valodu speciālisti un doktoranta valodas prasmes tiek vērtētas ar atsevišķu atzīmi. Promocijas eksāmenu svešvalodā iespējams kārtot, izpildot arī LU rīkoto centralizēto svešvalodu eksāmenu prasības. Pēc doktoranta lūguma Nozares doktorantūras padome var piekrist visu promocijas eksāmenu kārtošanai svešvalodā.

Zinātnes doktora grādu, (Ph.D.) "Sociālajās zinātnēs" piešķir par promocijas darba aizstāvēšanu zinātnes nozarēs "Plašsaziņas līdzekļi un komunikācija", "Politikas zinātne", "Socioloģijas un sociālā darbs". Promocijas darbam jābūt oriģinālam, patstāvīgi veiktam zinātniskās kvalifikācijas darbam, kas dod būtisku ieguldījumu sociālās zinātnes jomas attīstībā. Promocijas darba forma var būt disertācija, monogrāfija vai zinātnisku rakstu kopums.

Promocijas darbs - disertācija ir nozīmīgs zinātnisks pētījums, kurš veikts augstā akadēmiskā līmenī un liecina par autora zinātnisko un profesionālo kvalifikāciju, kas atbilst doktora līmenim, un ir vērtējams kā nozīmīgs ieguldījums plašsaziņas līdzekļu un komunikācijas jomas attīstībā. Promocijas darbā detalizēti jāpārskata līdzšinējie pētījumi par konkrēto tēmu, jāraksturo darbā izmantotās teorijas un metodes, vispusīgi jāanalizē un jāinterpretē iegūtie rezultāti, jāpamato secinājumi, jāpierāda secinājumu un doktora darba kopumā nozīmīgums un devums zinātnes nozares "Sociālās zinātnes" attīstībā. Disertācijas pamattekstam jābūt 120–200 lpp. apjomā (12 burtu izmērs, intervāls –1,5, 240 000–400 000 rakstuzīmes, neskaitot pielikumus).

Promocijas darbs - monogrāfija ir nozīmīgs zinātnisks pētījums, kurš veikts augstā akadēmiskā līmenī un liecina par autora zinātnisko un profesionālo kvalifikāciju, kas atbilst doktora līmenim, ir vērtējams kā nozīmīgs ieguldījums plašsaziņas līdzekļu un komunikācijas jomas un zinātniskā virziena attīstībā un kurš ir publicēts grāmatas formā. Monogrāfijā detalizēti jāpārskata līdzšinējie pētījumi par konkrēto tēmu, jāraksturo darbā izmantotās teorijas un metodes, vispusīgi jāanalizē un jāinterpretē iegūtie rezultāti, jāpamato secinājumi, jāpierāda secinājumu un doktora darba kopumā nozīmīgums un devums zinātnes nozares "Sociālās zinātnes" attīstībā. Monogrāfijas pamatteksta apjomam orientējoši jābūt 240 000–400 000 rakstuzīmes.

Promocijas darbs - zinātnisko publikāciju kopums ir publikācijas, kas atspoguļo nozīmīgu tematiski vienotu zinātnisku pētījumu (vai vairākus tematiski vienotus pētījumus), kuri veikti augstā akadēmiskā līmenī un liecina par doktora līmenim atbilstošu zinātnisko un profesionālo kvalifikāciju un ir vērtējami kā nozīmīgs ieguldījums plašsaziņas līdzekļu un komunikācijas jomas un zinātniskā virziena attīstībā. Promocijas darbs - zinātnisku rakstu kopums - sastāv no vismaz pieciem tematiski vienoti rakstiem, kuri publicēti vai nu kā atsevišķi zinātniski izdevumi vai vispāratzītos

referētos zinātniskos izdevumos, kā arī no šo rakstu kopsavilkuma. Zinātnisko rakstu kopējam apjomam jābūt ne mazākam kā 200 000 rakstu zīmes. Vismaz 50% rakstu apjoma ir jābūt autora patstāvīgam darbam (bez līdzautoriem). Kopsavilkumam jābūt ne īsākām kā 30 lappušu (12 burtu izmērs, intervāls – 1,5, apjoms – ap 60 000 rakstu zīmes). Kopsavilkumā koncentrēti jāraksturo līdzšinējie pētījumi par konkrēto tēmu, jāraksturo doktora pētījumā izmantotās teorijas un metodes, jāatspoguļo galvenie rezultāti un secinājumi, jāpierāda secinājumu un pētījuma kopumā nozīmīgums un devums zinātnes nozares “Sociālās zinātnes” attīstībā.

Promocijas darbu iesniedz un aizstāv LU “Sociālās zinātnes” promocijas padomē saskaņā ar LR Ministru kabineta noteikumiem Nr. 1001 “Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji” (pieņemti 2005. gada 27. decembrī; ar 2018. gada 14. augusta grozījumiem). Uz Ph.D. grāda iegūšanu var pretendēt persona, kura sekmīgi beigusi DSP “Sociālās zinātnes” programmu. Ph.D. grādu piešķir par nozīmīgu, patstāvīgi veiktu zinātnisku pētījumu, kas vērtējams kā nozīmīgs ieguldījums attiecīgā zinātnes nozarē, un liecina par autora zinātnisko un profesionālo kvalifikāciju, kas atbilst doktora līmenim. Ir vēlams un tiek rekomendēts, lai promocijas darba rezultāti būtu publicēti vai pieņemti publicēšanai vispāratzītos referētos zinātniskos izdevumos.

Promocijas darba aizstāvēšanas procedūru un vērtēšanu tuvāk sk. LR Ministru kabineta noteikumos Nr. 1001 “Zinātniskā doktora grāda piešķiršanas (promocijas) kārtība un kritēriji” (pieņemti 2005. gada 27. decembrī; ar 2018. gada 14. augusta grozījumiem), <https://likumi.lv/doc.php?id=124787>

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

DSP “Sociālās zinātnes” izstrādāta 2020/2021.g un licencēta 2021.g., aizstājot esošās DSP “Socioloģija”, “Politikas zinātne”, kā arī studiju virziena “Informācijas un komunikācijas zinātnes” doktora studiju programmu “Komunikācijas zinātne”. No 2012.g.-2022.g. *aizstāvēti 48 promocijas darbi.*

Tabula 3.2.6.1.

Promocijas darba nosaukums	Gads
Padomju laika sociālās reprezentācijas latviešu pēcpadomju biogrāfiskajā diskursā	2012
Rietumu politiskās konsultēšanas tehnikas un postpadomju polittehnoloģijas politiskajās kampaņās Latvijā	2012
Interesu pārstāvēniecība Eiropas Savienības Tiesā: enerģētikas politikas gadījuma analīze	2012
Zinātnes un sabiedrības attiecības Latvijā: komunikatīvās prakses un diskursi	2012
Pašvaldību sadarbība Latvijā	2012
Izglītības aģentu vienlīdzības interpretācija	2012
Darba un ģimenes saskaņošana privātā sektora organizācijās	2012
Etniskās un nacionālās identitātes sociālā konstruēšana mijiedarbībā: Latvijas gadījuma izpēte	2012

Publiskās sfēras transformācijas procesi Latvijā: interneta rāmējums.	2013
Indivīdu attiecības tiešsaistes sociālajos tīklos	2013
Mijiedarbība inovācijā mazajos un vidējos uzņēmumos meža nozarē Latvijā.	2013
Jauniešu ar zemu izglītību iekļaušanās darba tirgū Latvijā	2013
Valsts pārvaldes amatpersonu profesionālā ētosa veidošanās Latvijā, Dānijā un Somijā	2013
Sociālo mediju lietošana korporatīvajā komunikācijā Latvijā (2009.-2011.)	2014
Lauku diskurss presē latviešu valodā Latvijā (1989-2012)	2014
Latvijas publiskie intelektuāli perestroikas un atmodas laikā: identitāšu konstruēšana un publiskie diskursi (1986-1992)	2014
Nacionālās identitātes un integrācijas politika Latvijā.	2014
Amatiermāksla Latvijā: kopienas attīstība un kultūrpolitika	2014
Augstskolas zināšanu pārnēsē Latvijā	2014
Inovācijas universitātē: varas un leģitimitātes aspekti.	2014
Riska novērtējums kā noziedzīga nodarījuma recidīva prognoze	2014
Latvijas Trešās atmodas sociālās atmiņas un komemorācijas diskurss medijos (1988-2014)	2015
Sabiedriskais medijs un sabiedriskais labums: Latvijas pieredzes analīze	2015
Sociālās atmiņas komunikācija un ētika: holokausta diskursi Latvijā (1945-2014)	2015
Bibliotēka 2.0 un Google paaudze: aktoru mijiedarbības iespējas mūsdienās	2015
Latgales reģiona prese kultūrsociālajā telpā.	2015
Populisms Latvijas politisko partiju diskursā laika periodā no 1993. līdz 2011.gadam	2015
Ārlietu ministriju pārveide Baltijas un Skandināvijas valstīs 2004.-2012.gadā	2015
ES ārpolitika un nacionālo interešu virzīšana: Latvijas gadījuma izpēte	2015
Politiskā griba stiprināt cilvēkdrošību ārpolitikā: Latvijas gadījuma izpēte	2015
Inovācijas rīcībpolitikas kombināciju iezīmes daudzlīmeņu pārvaldes sistēmā: Baltijas jūras reģiona valstu gadījums	2015
Digitālais portrets kā Latvijas jauniešu (18-25) patības konstruēšana sociālajos medijos	2016
Patērētāja (at)veidojums Latvijas žurnālu reklāmās perestroikas un pēcpadomju periodā: dzimtes identitātes diskurss (1985-2004)	2016
Nepiesaistītā intelektuāļa iesaistīšanās valsts pārvaldē: Rainis un Vaclavs Havels	2016
Veselības stāvokļa nevienlīdzība Latvijā	2016

Politiskā līdzdalība Eiropā: salīdzinoša analīze	2016
Kopienu rīcībspēja lauku attīstībā Latvijā	2016
Suspensīvā veto prakse pārvaldībā Latvijā (1993–2018)	2019
Cilvēkdrošība kā nacionālā interese ārpolitikā: Japānas, Kanādas un Norvēģijas gadījumu analīze.	2019
Privāto meža īpašumu kopīga apsaimniekošana	2019
Vietas piesaiste un dzīvesstilu daudzveidība Latvijas laukos	2019
Insultu pārcietušo cilvēku un viņu tuvinieku insultprātība	2019
Iestāšanās Eiropas Savienībā ietekme uz transporta rīcībpolitikas attīstību Latvijas Republikā.	2020
ASV visaptverošās stratēģijas pret Krieviju, 2001.-2017.	2021
Izpildvaras politikas koordinācijas mehānismu eiropeizācija: Igaunijas, Latvijas un Slovēnijas pieredze	2021
Pārrobežu sadarbība pierobežas teritorijās	2021
Lietotāja pieredzes projektēšana: Latvijas Universitātes tīmekļvietnes informācijas arhitektūra	2022
Rīcībpolitikas mācīšanās un maiņa pēc ārkārtas situācijām Latvijā	2022

Promocijas darbi aptver plašu tēmu klāstu, piemēram valsts pārvaldi (Pašvaldību sadarbība Latvijā; Valsts pārvaldes amatpersonu profesionālā ētosa veidošanās Latvijā, Dānijā un Somijā; Suspensīvā veto prakse pārvaldībā Latvijā (1993–2018); Izpildvaras politikas koordinācijas mehānismu eiropeizācija: Igaunijas, Latvijas un Slovēnijas pieredze; Rīcībpolitikas mācīšanās un maiņa pēc ārkārtas situācijām Latvijā), ārlietas un diplomātija (Ārlietu ministriju pārveide Baltijas un Skandināvijas valstīs 2004.-2012.gadā; ES ārpolitika un nacionālo interešu virzīšana: Latvijas gadījuma izpēte; Politiskā griba stiprināt cilvēkdrošību ārpolitikā: Latvijas gadījuma izpēte; ASV visaptverošās stratēģijas pret Krieviju, 2001.-2017.; Cilvēkdrošība kā nacionālā interese ārpolitikā: Japānas, Kanādas un Norvēģijas gadījumu analīze), un dažādas sociālās problēmas (Jauniešu ar zemu izglītību iekļaušanās darba tirgū Latvijā; Riska novērtējums kā noziedzīga nodarījuma recidīva prognoze; Veselības stāvokļa nevienlīdzība Latvijā; Politiskā līdzdalība Eiropā: salīdzinoša analīze; Kopienu rīcībspēja lauku attīstībā Latvijā).

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

Uz DSP "Sociālās zinātnes" nodrošinājumu attiecas viss iepriekšminētais par studiju virziena informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu (skat. 2.3.1.). DSP "Sociālās zinātnes" tiek īstenota Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātē (LU SZF). Telpas un materiāltehniskais nodrošinājums, nepieciešamās tehnoloģijas un programmatūra ir atbilstoši studiju vajadzībām. LU SZF bibliotēka nodrošina vairākus nozīmīgus bezmaksas pakalpojumus:

- Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana/rezervēšana/izmantošanas termiņu pagarināšana Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā;
- Informācijas resursu piegāde. LU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtot informācijas resursus Kopkatalogā no jebkuras bibliotēkas, ir iespēja norādīt rezervētā informācijas resursa ērtāko saņemšanas vietu – nozares bibliotēku.
- Brīvpieejas lasītavu, datoru un interneta izmantošana Lasītavās iespējams izmantot uzziņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros un portatīvos datorus (gan LU Bibliotēkas, gan lietotāju personīgos), interneta pieslēgumu, tostarp WI-FI, kas darbojas visās LU ēkās.
- Pēc apkopotajiem datiem uz 2022. gada 1. janvāri LU Bibliotēkas krājumā (LUB) pieejamie informācijas resursi virziena "Politoloģija, socioloģija un antropoloģija" nodrošināšanai aptver **26 426** nosaukumu **60 485** drukātos informācijas eksemplārus, pārsvarā angļu, latviešu, krievu un citās valodās.

LUB nodrošina piekļuvi arī elektroniskajiem resursiem: 1.LU e-resursu repozitorijam; 2.Žurnālu izdevniecību u.c. datubāzēm; 3.E-grāmatu platformām. Kopumā 2022. gadā LU ir pieejamas 42 e-resursu platformas. E-grāmatu platformas – VLeBooks, ProQuest Ebook Central, kas ir ērti lietojamas attālināto studiju laikā. Plašā izvēlē ir arī e-žurnālu datubāzes, no kurām socioloģijas nozarē plašāk tiek lietotas – Cambridge Journals Online, EBSCO, JSTOR, Oxford Journals Online, Sage Journals, ScienceDirect, SpringerLink Contemporary Journals, Taylor & Francis Social Science & Humanities Library. Abonētos elektroniskos informācijas resursus (datubāzes, e-grāmatu platformas) var izmantot gan LU tīklā, gan ārpus LU datortīkla, pieslēdzoties tiem ar LUIS lietotājvārdu un paroli.

Elektronisko resursu ērtākai pieejamībai LUB ir ieviesusi jaunāko tehnoloģiju tīmekļa servisu Primo Discovery un SFX. Tās nodrošina iespēju caur vienu saskarni piekļūt pie meklēšanas rezultātiem, kas izgūti no visām LUB pārziņā esošajām datubāzēm. Bibliotēkas krājums kopumā atbilst DSP "Sociālās zinātnes" īstenošanai un zinātniskās pētniecības vajadzībām. Katru gadu tas tiek papildināts ar aktuālākajiem informācijas resursiem atbilstoši akadēmiskā personāla un studentu informacionālajām vajadzībām.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

Uz DSP "Sociālās zinātnes" nodrošinājumu attiecas viss iepriekšminētais par studiju virziena informatīvo un materiāli tehnisko nodrošinājumu (skat. 2.3.1.).

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā

finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Programmas ieņēmumi

DSP "Sociālās zinātnes" īstenošanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto:

- valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas, kas 2021./2022. akadēmiskajam gadam noteikta 4890 EUR pilna laika klātienes studijām;
- studiju maksu, ņemot vērā visus sadaļā "Finanšu nodrošinājums" minētos faktorus, kas 2021./2022. akadēmiskajam gadam noteikta: pilna laika klātienes studijām 2350 EUR gadā.

Ņemot vērā augstākminēto, kopējais studiju programmas budžets sagaidāms 129,3 tūkstoši EUR, gadā, atšifrējums redzams zemāk pievienotajā tabulā

Tabula 3.3.3.1.

Programmas prognozējamie ienākumi gadā, EUR

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā
PLK (budžets)	25*	4890	122 250
PLK (maksa)	3	2350	7050
Kopā			129 300

*plānotais budžeta vietu skaits pārņemot budžeta vietas pēc DSP "Socioloģija", DSP "Komunikācijas zinātne" un DSP "Politikas zinātne" slēgšanas

Programmas izmaksas pilna laika klātiei latviešu valodā un angļu valodā (PLK)

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā 2.3.1.sadaļā "Finanšu nodrošinājums" aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

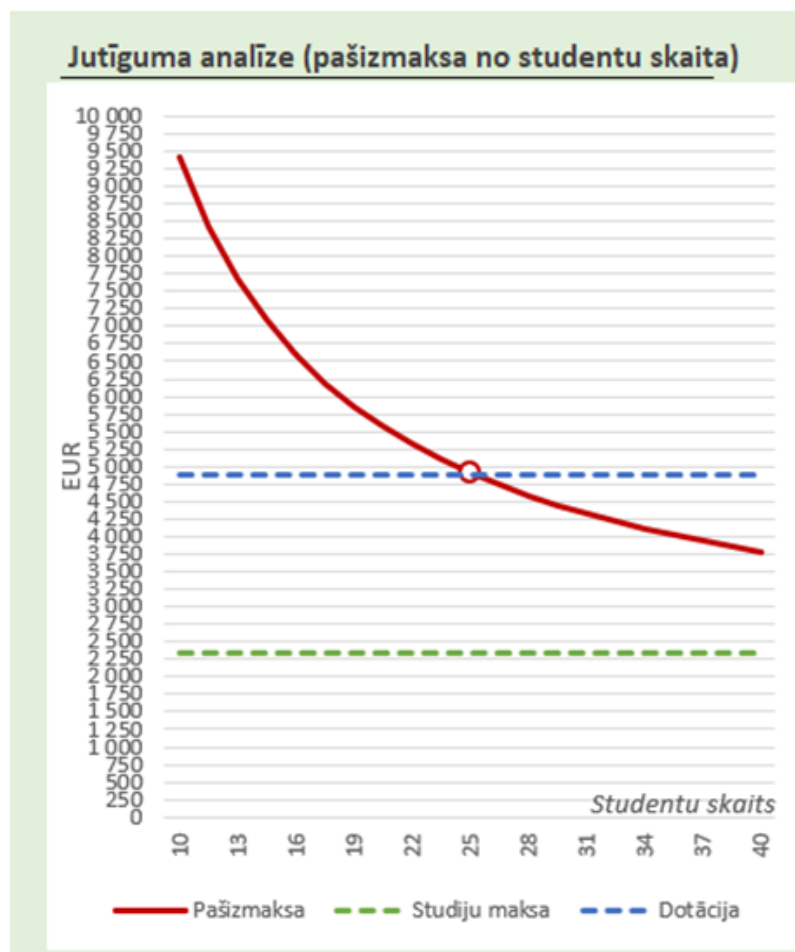
Aprēķiniem DSP "Sociālās zinātnes" īstenotāji izmanto 2021./2022. akadēmiskā gada LU SZF doktorantūras studiju programmās studējošo datus –PLK studē 28 studenti, pēc akreditācijas plānoto studiju programmas plānu un plānoto iesaistīto akadēmiskā personāla struktūru. Vadoties no šiem datiem, kopējās programmas izmaksas gadā ir 128 798 EUR un to struktūra (procentuālais sadalījums) attēlots (procentuālais sadalījums) attēlots 3.3.3.2. tabulā

Tabula 3.3.3.2.

Izmaksu procentuālais sadalījums studiju programmā

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	39 %
Vispārējais personāls	8 %
Citas izmaksas	14 %
Infrastruktūras izdevumi	11 %
Manta un pakalpojumi	2 %
Netiešās izmaksas	26 %
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

3.3.3.1. attēlā vizuāli ar sarkanu līniju attēlota studiju programmas pašizmaksa (vertikālā ass) atkarībā no studentu skaita (horizontālā ass), norādīta studiju maksa (zaļā līnija) un valsts budžeta dotācija (zilā līnija).

Attēls 3.3.3.1. Doktora studiju programmas “Sociālās zinātnes” pašizmaksa no studentu skaita pilna laika klātienes studiju formā.

Vadoties no izmaksu struktūras un kopējā studentu skaita - 28, programmas izmaksas uz vienu studentu (pašizmaksa) ir 4588 EUR gadā.

Lai programma būtu rentabla un studentiem tiktu nodrošināts kvalitatīvs studiju process pie esošā

valsts dotācijas apjoma un noteiktās studiju maksas, maksas studentu skaitam programmā (visosursos kopā) būtu jābūt vismaz 55 (sarkanās (pašizmaksas) un zaļās (studiju maksa) līniju krustpunkts projicēts uz x asi). Savukārt, ja programmā būtu tikai budžeta studenti, tad to skaitam jāsasniedz 25 studējošos.

Programmas izmaksas pilna laika klātiei angļu valodā (PLK angļu)

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā 2.3.1.sadaļā "Finanšu nodrošinājums" aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

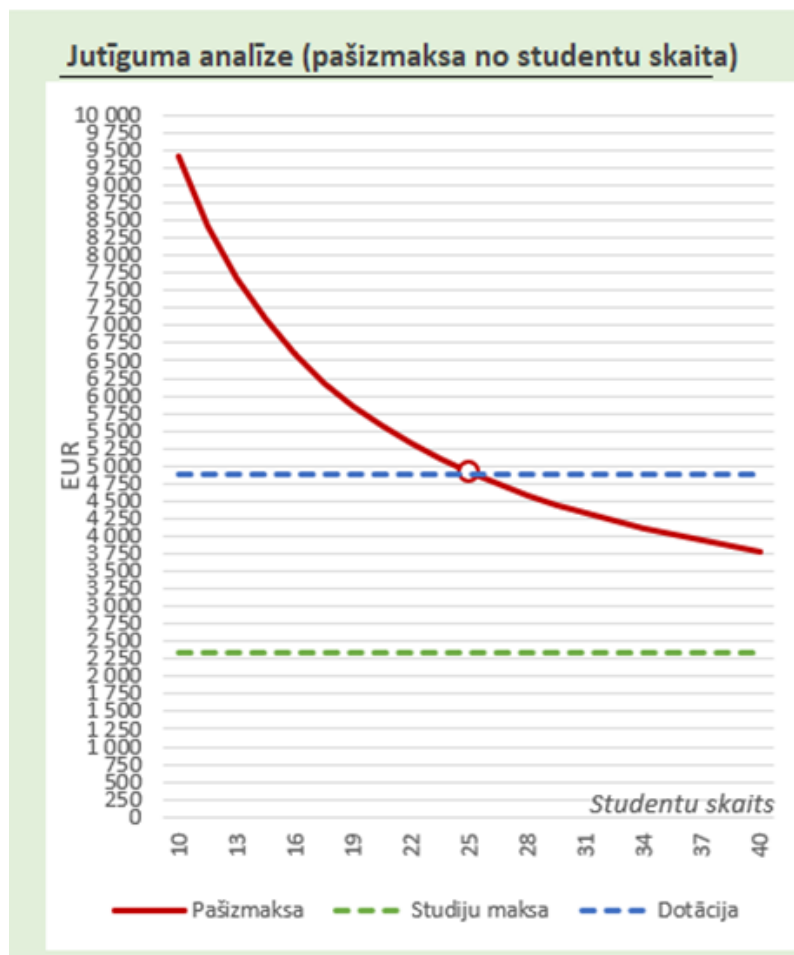
Programmas izstrādātāji plāno, ka programmas plūsmā angļu valodā studēs vismaz 28 studenti. Vadoties no šiem datiem, kopējās programmas izmaksas gadā ir 128 798 EUR un to struktūra (procentuālais sadalījums) attēlots (procentuālais sadalījums) attēlots 3.3.3.3. tabulā

Tabula 3.3.3.3.

Izmaksu procentuālais sadalījums studiju programmā

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	39 %
Vispārējais personāls	8 %
Citas izmaksas	14 %
Infrastruktūras izdevumi	11 %
Manta un pakalpojumi	2 %
Netiešās izmaksas	26 %
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

3.3.3.2. attēlā vizuāli ar sarkanu līniju attēlota studiju programmas pašizmaksa (vertikālā ass) atkarībā no studentu skaita (horizontālā ass), norādīta studiju maksa (zaļā līnija) un valsts budžeta dotācija (zilā līnija).

Attēls 3.3.3.2. Doktora studiju programmas “Sociālās zinātnes” pašizmaksa no studentu skaita pilna laika klātienes studiju formā.

Vadoties no izmaksu struktūras un kopējā studentu skaita - 28, programmas izmaksas uz vienu studentu (pašizmaksa) ir 4588 EUR gadā.

Lai programma būtu rentabla un studentiem tiktu nodrošināts kvalitatīvs studiju process pie esošā valsts dotācijas apjoma un noteiktās studiju maksas, maksas studentu skaitam programmā (visosursos kopā) būtu jābūt vismaz 55 (sarkanās (pašizmaksas) un zaļās (studiju maksa) līniju krustpunkts projicēts uz x asi). Savukārt, ja programmā būtu tikai budžeta studenti, tad to skaitam jāsasniedz 25 studējošos.

Programmas ieņēmumu un izmaksu kopsavilkums

Tabulā 3.3.3.4. sasummēti programmas ieņēmumi, vadoties no studiju veida, valsts dotācijas un studiju maksas, un programmas izdevumi pie šāda studentu skaita.

Tabula 3.3.3.4.

Programmas rezultāts

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā	Izmaksas kopā
PLK (budžets)	25*	4890	122 250	115 000
PLK (maksa)	3	2350	7050	13 800

Kopā	129 300	128 800
*plānotais budžeta vietu skaits pārņemot budžeta vietas pēc DSP "Socioloģija", DSP "Komunikācijas zinātne" un DSP "Politikas zinātne" slēgšanas		

Tabulā apskatāmie dati, uzskatāmi pierāda, ka LU rīcībā ir pietiekami līdzekļi, lai īstenotu studiju programmu un nodrošinātu tās tālāku attīstību. Papildus programmas attīstību var finansēt no ieņēmumiem, kas saņemti no piesaistītā finansējuma īstenojot sadarbības projektus, kā arī no struktūrvienības uzkrātajiem finanšu resursiem. Finansiālu atbalstu programmu attīstībai fakultātes saņem arī no LU Studiju kvalitātes pilnveides fonda.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Attiecībā uz vēlētajiem akadēmiskajiem amatiem, kā arī to pienākumu izpildītājiem, atlase un pieņemšana darbā notiek atbilstoši *Nolikumam par akadēmiskajiem un administratīvajiem amatiem Latvijas Universitātē (LU Senāta 31.10.2011. lēmums Nr. 153)*. Saskaņā ar LU nolikumu ir noteikts visiem akadēmisko amatu pretendentiem izvirzīto prasību minimums, t.i., valsts valodas zināšanas saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, svešvalodu zināšanas tādā līmenī, kāds nepieciešams akadēmiskā amata pienākumu pildīšanai un nepārtraukta savas akadēmiskās un zinātniskās kvalifikācijas pilnveidošana. DSP "Sociālās zinātnes" iesaistīto mācībspēku atlase tiek veidota ar nolūku nodrošināt, ka programmu īsteno mācībspēki, kas ir gan pieredzējušie pasniedzēji, gan aktīvi pētnieki. Ir noteikti šādi obligātie mācībspēku atlases kritēriji:

1. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstība normatīvo aktu noteiktajām prasībām;
2. Zinātniski pētnieciskās darbības virziens atbilst studiju programmas un/vai docējamā studiju kursa saturam;
3. Atbilstošs angļu valodas zināšanu līmenis;
4. Zinātniskās publikācijas starptautiski recenzējamās žurnālos pēdējo sešu gadu laikā.

DSP "Sociālās zinātnes" īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst doktora studiju programmas mērķa un uzdevumu sasniegšanai. Saskaņā ar "Augstskolu likumu" (izdevusi Saeima, pieņemts 02.11.1995) akadēmiskās doktora studiju programmas īstenošanā piedalās ne mazāk kā piecas personas ar doktora grādu, no kurām vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti attiecīgajā nozarē. DSP "Sociālās zinātnes" īstenošanā gan kā docētāji, gan kā promocijas darbu zinātniskie vadītāji piedalīsies tikai mācībspēki ar doktora grādu. Studiju kursus galvenokārt docē LU SZF ievēlētie mācībspēki, gan arī ievēlētie mācībspēki no citām fakultātēm. Visiem programmā iesaistītajiem docētājiem ir doktora zinātniskais grāds, kas pilnībā atbilst doktora studiju programmas prasībām un nodrošina nepieciešamo programmas kvalitāti.

DSP "Sociālas zinātnes" īstenošanā piedalās 9 profesori, 8 asociētie profesori, 3 docenti, un 1 vadošais pētnieks, kas atbilst Augstskolu likuma 55. panta 2.punktam (vismaz 5 profesori). Akadēmiskā personāla atjaunošanas, apmācības un attīstības politika notiek atbilstoši individuāliem plāniem, kas tiek apstiprināti, LU rektoram un SZF dekānam slēdzot darba līgumu ar attiecīgajiem mācībspēkiem. 2022.g. 12 mācībspēki ir LZF eksperti (skat. Pielikumu Nr. 85, DSP "Sociālas zinātnes" īstenošanā iesaistīto doktoru un Latvijas zinātnes padomes apstiprināti ekspertu saraksts). Starpnozaru sadarbība tiek veicināta, programmā iesaistot piecas SZF nodaļas docētājus un mācībspēkus no citām fakultātēm. Dažādu nodaļu mācībspēki arī sadarbojas studiju kursu ietvaros (piemēram kursā "Jaunākās tendences sociālo zinātņu pētniecības metodēs" – kur arī piedalās ārzemju vieslektori). Programmā iesaistītie mācībspēki piedalās starptautiskajos projektos, Latvijas Zinātnes padomes un citu institūciju projektos (skat. atbilstošo pielikumu). Programmas īstenošanā iesaistītie mācībspēki ir savas jomas atzīti zinātnieki Latvijā un ārvalstīs, to pierāda viņu publikācijas (skat. atbilstošo pielikumu). Programmas docētāji regulāri piedalās starptautiskajās konferencēs un publicējas atzītos izdevumos, tai skaitā žurnālos, kas ir indeksēti Scopus un Web of Science datu bāzēs, tā nodrošinot studiju kursu satura pilnveidošanu atbilstoši nozares tendencēm.

DSP "Sociālas zinātnes" īstenošanā iesaistītais mācībspēku sastāvs dod iespēju pilnībā sasniegt studiju programmas mērķi un plānotos studiju rezultātus, nodrošinot kā kvalitatīvu teorētisko zināšanu un pētniecības prasmju apguvi sociālo zinātņu nozarē.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

DSP "Sociālās zinātnes" ir izveidota 2021.gadā un pirmajā mācību gadā nav notikusi mācībspēku maiņa.

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

No 2015.g.-2021.g., DSP "Sociālās zinātnes" akadēmiskais personāls publicēja 104 pētnieciskus rakstus, kas indeksēti Scopus datubāzē (skat. atbilstošo pielikumu), kas norāda uz mācībspēku publikāciju internacionalizāciju un pieaugumu

12 DSP "Sociālās zinātnes" mācībspēki ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti no kuriem 9 ir eksperti attiecīgajā nozarē. 3 profesori politikas zinātnes apakšprogrammā. 2 profesori socioloģijas/sociālā darba apakšprogrammā un 1 profesors masu mediju un komunikācijas zinātnes apakšprogrammā (plašāku informāciju skat. sadaļā Citi pielikumi - DSP ekspertu saraksts).

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

Pēdējos gados DSP "Sociālās zinātnes" akadēmiskais personāls piedalījies vairākos nacionālajos un starptautiskajos projektos. To vidū ir gan prestižie "Horizon2020" un EU-FP7 iniciatīvas projekti, Valsts pētījumu programmu (VPP) projekti, LZP fundamentālie un lietišķie pētījumu projekti (skat. tabulā).

Tabula 3.4.4.1.

DSP "Sociālās zinātnes" akadēmiskā personāla īstenotie zinātniskie projekti

Projekts	Projekta veids	Laiks	Projekta īstenotāji	Finansējuma avots	Finansējuma apmērs (EUR)
"Dezinformācijas un sazvērēstību radītie riski demokrātijai: Latvijas pieredzes pārlūkošana"	LZP FLPP	2020- 2022	2 profesori, 1 asociētais profesors	Latvijas Zinātnes padome	300 000
"Dzīve ar COVID-19: Novērtējums par koronavīrusa izraisītās krīzes pārvarēšanu Latvijā un priekšlikumi sabiedrības noturībai nākotnē"	VPP	2020	1 asociētais profesors	Valsts pētījumu programma	497 580
European researchers Night in Latvia 2018-2019 (NIGHTLV)	Horizon 2020	2020	1 profesors, 1 asociētais profesors	Horizon 2020 Framework Programme	30 825
European Social Survey (ESS)		9. kārtā 2018-2020 10. kārtā 2021-2022	1 docents, 1 asociētais profesors	VIAA (Valsts izglītības attīstības aģentūra)	198 248 181 258

Economy of symbolic exchange. Gift-giving as a social, cultural and political practice in the late medieval Livonia	Igaunijas Zinātnes padomes projekts MOBJD231	2018-2020	1 vadošais pētnieks	Igaunijas Zinātnes padome	66 424
European Values Study		2017-2021	1 asociētais profesors	Pārresoru koordinācijas centrs	63 508
"No pagātnes uz tagadni: Migrācija un integrācija dzīvesstāstu sadarbības tīklā"	NORDPLUS	2018-2020	1 asociētais profesors	VIAA (Valsts izglītības attīstības aģentūra)	
Starptautiskais pieaugušo kompetences novērtēšanas programmas pētījuma otrais pētījumu cikls	OECD PIAAC	2018-2024	2 profesori, 2 asociētie profesori, 1 docents	IZM (Izglītības un zinātnes ministrija)	2 107 164,90
"COMPACT: From Research to Policy Through Raising Awareness of the State of the Art on Social Media and Convergence"	Horizon2020-ICT-2016-2017 (Information and Communication Technologies Call)	2017-2020	1 profesors	INDUSTRIAL LEADERSHIP - Leadership in enabling and industrial technologies - Information and Communication Technologies (ICT)	21 875
SUSTINNO	VPP		4 profesori, 5 asociētie profesori, 1 docents	Valsts pētījumu programma	900 000
"Ilgtspējīgas un saliedētas Latvijas sabiedrības attīstība: risinājumi demogrāfijas un migrācijas izaicinājumiem"	Zinātnes bāzs finansējums			IZM (Izglītības un zinātnes ministrija)	495 800
"Latvija. Pārskats par tautas attīstību. 2019/2020"	LU SZF SPPI	2019-2020	1 profesors, 1 asociētais profesors	Latvijas Universitāte	20275,18

“Latvijas mediju ekoloģija: Ceturtās industriālās revolūcijas izraisīto pārmaiņu analīze”	LZP FLPP	2018-2020	1 profesors, 1 asociētais profesors	Latvijas Zinātnes padome	199 848
Latvijas zinātnieku diaspora: sadarbības tīkli un iespējas”	IZM pasūtījuma pētījums	2019	2 asociētie profesori	IZM (Izglītības un zinātnes ministrija)	20 000
“Latvija. Pārskats par tautas attīstību. 2017/2018”	LU SZF SPPI	2017-2019	2 asociētie profesori	Latvijas Universitāte	9967,69
Diasporas zinātnieku piesaiste un sadarbības veicināšana”	IZM pasūtījuma pētījums	2017	1 asociētais profesors	IZM (Izglītības un zinātnes ministrija)	19988,82
“Latvijas mediju vides daudzveidība”	LU un Kultūras ministrijas ESP	2017	1 profesors, 1 asociētais profesors	LR Kultūras ministrija	40 000
“Pētījums 9-16 gadus vecu bērnu un pusaudžu medijpratību Latvijā un ieteikumiem turpmākajai rīcībai bērnu un pusaudžu medijpratības veicināšanai”	Kultūras ministrija	2017	1 asociētais profesors	LR Kultūras ministrija	4247,1
SUSPLACE - Sustainable Place-Shaping: Inclusive, Resilient & Connected Places, Greening Economies and Pathways to Sustainability.	H2020 Marie Skłodowska-Curie Innovative Training Networks, Grant Agreement 674962	2015-2019	1 profesors	Horizon 2020 Framework Programme	476 712,72
“Living together with difficult memories and diverse identities”	ERA.NET RUS Plus-S&T, EU-FP7 initiatives’ project	2016-2017	1 profesors, 1 asociētais profesors	Horizon 2020 Framework Programme	81 368

"Pētījums par un zināšanu potenciāla izmantošanas iespējām"	LIAA pasūtījuma pētījums	2016-2017	1 asociētais profesors	LIAA (Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra)	11327,6
"Latvija. Pārskats par tautas attīstību. 2015/2016"	LU SZF SPPI	2016	1 profesors, 3 asociētie profesori	Latvijas Universitāte	9967,69
"Inovatīvu reģionālās attīstības diagnostikas instrumentu izstrāde"	ESF	2015	1 asociētais profesors	Eiropas Sociālais fonds	473 335
"Children Born of War – Past, Present, Future"	M. Sklodovskas-Kirī inovatīvā mācību tīkla programma (Horizon-2020, H2020-MSCA-ITN-2014)	2015-2019	1 profesors	Horizon 2020 Framework Programme	223 577
"Ilgtspējas sociālā dimensija un sociālā inovācija"	VPP "Inovācija un ilgtspējīga attīstība: Latvijas pēckrīzes procesi globālā kontekstā (SUSTINNO)	2014-2018	3 profesori, 3 asociētie profesori, 1 docents	Valsts pētījumu programma	107 994
"Sabiedrības vērtīborientācijas un sabiedrības atjaunošanās"	VPP "Inovācija un ilgtspējīga attīstība: Latvijas pēckrīzes procesi globālā kontekstā (SUSTINNO)	2014-2018	3 profesori, 1 asociētais profesors	Valsts pētījumu programma	110 460

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

DSP "Sociālās zinātnes" mācībspēku kodolu veido trīs LU SZF studiju nodaļas mācībspēki, sadarbojoties ar citu fakultātes radniecīgo zinātņu docētājiem. Savstarpēju sadarbību un atbalsta kultūru nodrošina DSP "Sociālās zinātnes" studiju padome, kur tiek izskatīti ar DSP darbību saistīti jautājumi (doktorantu sasniegumi, studiju procesa un studiju rezultātu analīze utt.) un ir pārstāvētas visas studiju nodaļas un liela daļa programmas mācībspēki. Lielu daļu kursus docē vismaz divi pasniedzēji (Pētījuma dizains un ētika, Jaunākās tendences sociālo zinātņu pētījumu metodēs, Baltijas valstu un postpadomju telpas sociāli politiskās problēmas, Jaunākās tendences sociālajā teorijā, Komunikācijas teorija: Attīstība un mūsdienu pieejas, Bibliotēkzinātnes un informācijas zinātnes teorijas, Politikas zinātnes aktuālās problēmas, Socioloģijas un sociālā darba

aktuālās problēmas, Pētniecības rezultātu publicēšana I un II), satura īstenošanas un mācībspēku sadarbības plānošana notiek reģistrācijas nedēļā un ir intensīva visā kursa gaitā, lai nodrošinātu kursa satura integritāti. Lai veicinātu sadarbību un diskursu ar studentiem visos DSP studijuursos tiek izmantots apļa izkārtojums, sekmējot vienlīdzīgu dalībnieku izkārtojumu un stimulējot iesaisti diskusijās. Studiju virziena "Socioloģija, politoloģija un antropoloģija" padome ir platforma plašākām stratēģiskām diskusijām par mācību satura attīstīšanu un studiju programmas pilnveidi. Zinātniska sadarbība notiek LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta projektos un konferencēs, kur arī iesaista doktorantus pētniecības darbā, gatavojot publikācijas, un rīkojot un piedaloties konferencēs. Pārcelšanās uz jauno Rakstu māju LU Akadēmiskajā centrā Torņkalnā 2023./2024. akadēmiskajā gadā pilnveidos sadarbību ar citu fakultāšu mācībspēkiem un zinātniskajiem institūtiem.

Studējošo un mācībspēku attiecība ziņojuma sniegšanas brīdī ir 0,43 students uz 1 pasniedzēju. Taču jāņem vērā, ka šo proporciju veido tikai uzņemtais DSP "Sociālās zinātnes" pirmais kurss (9 doktoranti).

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	diploma_paraugs_DR_latviski.pdf	Diploma SOC DSP.pdf
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	DSP statistikas dati.pdf	Statistics SOC DSP.pdf
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam		
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	Kursu_kartejums_DSP.xlsx	Mapping of the study courses SOC DSP.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	DSP plāns.pdf	Study plan SOC DSP.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	SOC DSP kursu apraksti.pdf	Study courses SOC DSP.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu	SOC DSP ekspertu apliecinajums.edoc	Study field declaration experts.pdf
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	DSP apliecinajums 55. pants.edoc	Study field declaration SOC DSP.pdf

Kultūras un sociālā antropoloģija (45314)

Studiju virziens	<i>Socioloģija, politoloģija un antropoloģija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Kultūras un sociālā antropoloģija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	45314
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā maģistra studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	<i>Aivita</i>
Studiju programmas direktora uzvārds	<i>Putniņa</i>
Studiju programmas direktora e-pasts	<i>aivita.putnina@lu.lv</i>
Studiju programmas vadītāja/direktora akadēmiskais/zinātniskais grāds	<i>Asociētais profesors</i>
Studiju programmas direktora telefona numurs	67034922
Studiju programmas mērķis	<i>Kultūras un sociālās antropoloģijas speciālistu sagatavošana augstākā līmenī, ko iezīmē spējas orientēties antropoloģijas nozares vēsturē un mūsdienu pieejās, patstāvīgi plānot un veikt praktisku antropoloģisku pētījumu, kritiski un sistemātiski analizēt sabiedriskos un kultūras procesus.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. akadēmiskās domāšanas un rakstības prasmju stiprināšanā, kā arī akadēmisko zināšanu komunikēšanā plašākā sabiedrībā;</i> <i>2. akadēmisko zināšanu kultūras un sociālajā antropoloģijā ieguvē augstākā līmenī, nodrošinot ar sistemāti-skām zināšanām teorijās, jēdzienu lietojumā, pētniecības metodēs un tehnikās, pētījuma ētikā;</i> <i>3. iegūto teorētisko zināšanu, metožu un etnogrāfisko piemēru izmantošanā dažādu sabiedrisku un kultūras jautājumu analīzē;</i> <i>4. prasmju, zināšanu un kompetenču ieguvē un stiprināšanā pētījuma procesa plānošanā, vadīšanā un īstenošanā - sabiedrisko un kultūras procesu, pētniecisko problēmu aprakstīšanā, novērtēšanā un analīzē, pētījuma pieteikuma sagatavošanā, atbilstošu pētījumu metožu, datu vākšanas, apstrādes, analīzes un inter-pretācijas īstenošanā;</i> <i>5. patstāvīga zinātniskā un pētnieciskā darba veikšanā, stiprinot praktisko pieredzi individuāla un grupu pētījuma vadīšanā un veikšanā, kritiskā pētnieciskās atbildības izvērtēšanā, ētiskas attieksmes pret pētījuma dalībniekiem un kolēģiem īstenošanā;</i> <i>6. tālākai profesionālai un personiskai izaugsmei nepieciešamo prasmju veidošanā, atbalstot uzņēmību, atbildību, liekot pamatus profesionālās sa-darbības un pilnveides iespējām gan antropoloģijā, gan darbībai citās jomās.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas</p> <p>1. Atpazīt un izprast plaša mēroga antropoloģiskās pieejas, teorijas un jēdzienus atbilstoši programmas mācību saturam, zināt un saprast zināšanu dabu un to savstarpējo saistību.</p> <p>2. Atpazīt un izprast dažādas antropoloģiskās izpētes metodes un pieejas, un izprast pētniecības sabiedrisko un zinātnisko nozīmību.</p> <p>Prasmes</p> <p>3. Pielietot antropoloģijas teorijas un sniegt kontekstuālu salīdzinājumu zināmās un jaunās situācijās, izprast mēreni sarežģītus un sarežģītus teorētiskos jēdzienus.</p> <p>4. Izmantot atbilstošas antropoloģijas metodes lauka darba pētījuma kontekstā, nodibināt labas attiecības ar pētījuma dalībniekiem. identificēt atbilstošu etnogrāfisko kontekstu salīdzinājuma veikšanai</p> <p>5. Rakstiski un mutiski komunicēt gan akadēmiskā, gan publiskā vidē, augstā līmenī recenzēt un izvērtēt savu un citu kolēģu darbu.</p> <p>6. Radīt un īstenot atbilstošu pētījuma plānu, kas balstīts lauka darba izpētē un dalīt atbildību grupas darbā un efektīvi strādāt komandā.</p> <p>7. Pazīt un izmantot atbilstošus elektroniskos un citus rīkus (programmatūru un datortehniku), efektīvi plānot laiku un pārvaldīt darba slodzi, izmantot informācijas resursus atbildīgi un efektīvi.</p> <p>Kompetences</p> <p>8. Augstā līmenī attiecināt antropoloģijas teorijas un sniegt kontekstuālu salīdzinājumu zināmās un jaunās situācijās, augstā līmenī argumentācijā izmantojot atbilstošus teorētiskos jēdzienus un etnogrāfiskos kontekstus, kā arī saprast, apstrādāt un interpretēt ar antropoloģijas nozari saistītus rakstus, prezentācijas un diskusijas.</p> <p>9. Saprast datu un to interpretācijas nozīmi un ierobežojumus, identificēt un kodēt datu vienības, augstā līmenī teorētiskajā un salīdzinošā kontekstā veidojot loģiskas saiknes starp datu vienībām.</p> <p>10. Izprast un darbā parādīt ētisku pieeju un profesionālismu lauka darbā veidotajās attiecībās un veikt pētījumus ētiski atbildīgi, novērtējot ētiskos izaicinājumus un atrodot piemērotus risinājumus un izvēloties antropoloģijas izpētei atbilstošas metodes un pieeju.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Maģistra darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātiene - 2 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātiene
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība vai tām pielīdzināma augstākā izglītība un iestājpārbaudījums. Angļu valodas prasme vismaz B2 līmenī

legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds socioloģijā un kultūras studijās</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Pilna laika klātiene - 2 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātiene</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	2
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	80
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība vai tām pielīdzināma augstākā izglītība un iestājpārbaudījums . Studijām angļu valodā nepieciešama angļu valodas prasme vismaz B2 līmenī</i>
legūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu maģistra grāds socioloģijā un kultūras studijās</i>
legūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Latvijas Universitātē (turpmāk – LU) kopš 2009. gada tiek īstenota maģistra līmeņa studiju programma antropoloģijā, t.i., akadēmiskā maģistra studiju programma “Kultūras un sociālā antropoloģija” (turpmāk – KSA MSP).

Galvenās KSA MSP veiktās izmaiņas saistāmas ar grāda maiņu no humanitāro zinātņu maģistra antropoloģijā uz sociālo zinātņu maģistru socioloģijā un kultūras studijās, atbilstoši programmu grupai (Ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumiem Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju), kuru rezultātā mainīts programmas virziens, grāda nomenklatūra un kods. Virziena maiņa apstiprināta Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras Studiju kvalitātes komisijas sēdē 2022. gada 9. martā, ārējiem ekspertiem pirms tam veicot izvērtēšanu atbilstoši MK noteikumiem Nr.793 (11.12.2018.).

Tabula 3.1.1.1.

Studiju programmas izmaiņu pamatojums

Programmas parametri	2013. gadā akreditētā studiju programma “Kultūras un sociālā antropoloģija”	Pilnveidotā studiju programma “Kultūras un sociālā antropoloģija”	Pamatojums
Piešķiramais grāds	Humanitāro zinātņu maģistra grāds antropoloģijā	Sociālo zinātņu maģistra grāds socioloģijā un kultūras studijās	Atbilstoši Ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumiem Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” un Ministru kabineta 2014.gada 13.maija noteikumiem Nr.240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu”
Virziens	Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas	Socioloģija, politoloģija un antropoloģija	Atbilstoši 2018. gada 11. decembra noteikumiem Nr. 793 “Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi”
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	45227	45314	Atbilstoši MK noteikumiem nr.332 (13.06.2017.) Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju

Izmaiņas veiktas arī KSA MSP mērķos un uzdevumos (skat. tabulu *Izmaiņas KSA MSP studiju programmas mērķos un uzdevumos*), kā arī sasniežamos rezultātos, kas precizēti atbilstoši iepriekšējās akreditācijas komisijas ieteikumiem un jaunākajiem metodoloģiskiem atzinumiem.

Tabula 3.1.1.2.

Izmaiņas programmas mērķos un uzdevumos

2013. gadā akreditētās studiju programmas “Kultūras un sociālā antropoloģija” mērķis	Pilnveidotās studiju programmas “Kultūras un sociālā antropoloģija” mērķis	Pamatojums
Kultūras un sociālās antropoloģijas MSP galvenais mērķis ir sagatavot Latvijas tautsaimniecībai antropologus ar kultūras un sociālās antropoloģijas maģistra akadēmisko grādu, sniegtot antropoloģijas zināšanu un pētniecības iemaņu un prasmju kopumu tālākai akadēmiskai darbībai vai profesionālajai karjerai uzņēmējdarbībā, valsts pārvaldē, starptautiskajās institūcijās un nevalstiskajā sektorā.	Kultūras un sociālās antropoloģijas maģistra programmas mērķis ir kultūras un sociālās antropoloģijas speciālistu sagatavošana augstākā līmenī, ko iezīmē spējas orientēties antropoloģijas nozares vēsturē un mūsdienu pieejās, patstāvīgi plānot un veikt praktisku antropoloģisku pētījumu, kritiski un sistemātiski analizēt sabiedriskos un kultūras procesus.	Programmas mērķis precizēts 2018. gadā, pārveidojot programmas sasniežamos rezultātus. To atzinīgi novērtēja Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras Studiju kvalitātes komisija 2022. gada 9. martā.
Akreditētās studiju programmas “Kultūras un sociālā antropoloģija” uzdevumi	Pilnveidotās studiju programmas “Kultūras un sociālā antropoloģija” uzdevumi	Pamatojums

<p>Kultūras un sociālās antropoloģijas maģistri programmas uzdevumi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. sniegt akadēmiskas zināšanas kultūras un sociālajā antropoloģijā maģistra kvalifikācijai atbilstošā līmenī, nodrošinot zināšanas antropoloģijas teorijās, disciplīnas attīstības tendencēs, pielietojamos pamatkonceptos, pētnieciskajos pamata un specializētajos virzienos ar uzsvaru uz Baltijas reģionu, pētījumu metodēs, lauka darbā, pētījuma ētikā; 2. sagatavot kultūras un sociālās antropoloģijas speciālistus, kuri patstāvīgi prot pielietot teoriju, metožu un problēmu risināšanas zināšanas, prasmes un iemaņas tālākajās studijās, akadēmiskajā darbā, kā arī praktiskajā, pētnieciskajā un profesionālajā darbībā Baltijas reģionā; 3. attīstīt un pilnveidot prasmes kompleksu zinātnisku, profesionālu un sociālu problēmu valsts, nevalstiskajā sektorā, uzņēmējdarbībā identificēšanā, analizēšanā, interpretēšanā un risināšanā, pielietojot antropoloģisko perspektīvu un metodes, izmantojot analītiskās un kritiskās domāšanas prasmes, kā arī darbojoties starpdisciplinārā komandā; 4. attīstīt prasmes patstāvīgi veikt antropoloģisku pētījumu un analizēt datus, izvērtējot pētniecisko atbildību un īstenojot ētisku attieksmi pret informantiem un kolēģiem, kā arī attīstīt inovatīvas idejas, izmantojot speciālo zinātnisko literatūru; 5. attīstīt prasmes sagatavot zinātniskus un populārzinātniskus rakstus, prezentācijas vai rakstu pieteikumus, spējot gan akadēmiski, gan sabiedrībai saprotami prezentēt savu darbu, kā arī protot analizēt un recenzēt citu pētījumu rezultātus; 6. attīstīt izglītības patstāvīgai pilnveidošanai nepieciešamās prasmes, uzņēmību un atbildību, atjaunojot zināšanas ar tālākizglītības un mūžizglītības palīdzību, kā arī profesionāli pilnveidojoties. 	<p>Kultūras un sociālās antropoloģijas maģistra programmas uzdevumi ir</p> <p>atbalstīt studentus</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. akadēmiskās domāšanas un rakstības prasmju stiprināšanā, kā arī akadēmisko zināšanu komunikēšanā plašākā sabiedrībā; 2. akadēmisko zināšanu kultūras un sociālajā antropoloģijā ieguvē augstākā līmenī, nodrošinot ar sistemātiskām zināšanām teorijās, jēdzienu lietojumā, pētniecības metodēs un tehnikās, pētījuma ētikā; 3. iegūto teorētisko zināšanu, metožu un etnogrāfisko piemēru izmantošanā dažādu sabiedrisku un kultūras jautājumu analīzē; 4. prasmju, zināšanu un kompetenču ieguvē un stiprināšanā pētījuma procesa plānošanā, vadīšanā un īstenošanā - sabiedrisko un kultūras procesu, pētniecisko problēmu aprakstīšanā, novērtēšanā un analīzē, pētījuma pieteikuma sagatavošanā, atbilstošu pētījumu metožu, datu vākšanas, apstrādes, analīzes un interpretācijas īstenošanā; 5. patstāvīga zinātniskā un pētnieciskā darba veikšanā, stiprinot praktisko pieredzi individuāla un grupu pētījuma vadīšanā un veikšanā, kritiskā pētnieciskās atbildības izvērtēšanā, ētiskas attieksmes pret pētījuma dalībniekiem un kolēģiem īstenošanā; 6. tālākai profesionālai un personiskai izaugsmei nepieciešamo prasmju veidošanā, atbalstot uzņēmību, atbildību, liekot pamatus profesionālās sadarbības un pilnveides iespējām gan antropoloģijā, gan darbībai citās jomās. 	<p>Programmas uzdevumi precizēti 2018. gadā, pārveidojot programmas sasniedzamos rezultātus un padarot uzdevumus uz studentiem orientētus.</p>
---	--	--

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

AIC Studiju kvalitātes komisija savā 2022. gada 9. marta lēmumā Nr. 2022/-4-I, izskatot LU 2021. gada 5. novembra iesniegumu Nr. 1-13/693 un Nr. 1-13/694, kā arī ārējo eksperta atzinumu, atbalsta studiju virziena maiņu uz "Socioloģija politoloģija un antropoloģija" un atzīst koda maiņu Latvijas izglītības klasifikācijā, "jo studiju programmas pēc satura atbilst programmu grupai "Socioloģija un kultūras studijas", kurā ietilpst arī antropoloģija" (3.lpp). Minētais lēmums apstiprina, ka veikta pilna ekspertīze KSA MSP atbilstībai minētajam studiju virzienam. Ekspertīze arī izvērtēja un atzina, ka studiju programmas saturs atbilst antropoloģijas nozarei.

Studiju kvalitātes komisija vērtēja arī citus programmas parametrus, tai skaitā uzņemšanas prasības un studiju īstenošanas ilgumu. KSA MSP tiek piedāvāta pilna laika klātienē tajā paredzētas studijas 2 gadu (4 semestru) ilgumā. Šajā laikā studenti apgūst programmu 80 kp apjomā. Programmas ilgums balstās Boloņas procesa ieteikumos un saturiski saistīts ar trīsgadīgo bakalaura programmu.

KSA MSP pilnībā atbilst valsts izglītības standartam, atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 13. maija noteikumiem Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu", sīkāks vērtējums atrodams pielikumā par programmas atbilstību standartam.

Analizējot 2017. gada 23. maija Ministru kabineta noteikumus Nr. 264 "Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām", konstatējams, ka kvalifikācijas prasības antropoloģijas un socioloģijas speciālistiem definētas sekojoši:

"304. Atsevišķās grupas "2632 Sociologi, antropologi un tiem radniecīgu profesiju vecākie speciālisti" profesijas un atbilstoši pamatzdevumi:
veikt cilvēku sabiedrības izcelšanās, struktūras, sociālo normu, organizācijas un savstarpējo attiecību pētījumus; sagatavot zinātniskos rakstus un pārskatus socioloģijas, antropoloģijas un radniecīgās jomās; skaidrot cilvēces izcelšanos un evolūciju, pētīt mainīgas kultūras un sociālās problēmas un parādības; skaidrot cilvēces attīstību, pētīt pagātnes materiālās kultūras paliekas, dzīvojamās telpas, tempļus, instrumentus, monētas, ieročus, skulptūras; pētīt zonu un apgabalu fizikālos un klimatiskos apstākļus un pieskaņot tiem ekonomisko, sociālo un kultūras darbību; konsultēt par šo pētījumu praktisko izmantošanu, veidojot ekonomisko un sociālo politiku; veikt sociālo grupu un sociālo institūtu uzvedības, attieksmju un savstarpējās mijiedarbības izpēti un analīzi; analizēt sociālos procesus un problēmas; organizēt un vadīt sociālos pētījumus; nodrošināt informāciju un zināšanas vadības un pārvaldes lēmumu pieņemšanai vai akadēmiskiem nolūkiem."

Šis ir apjomīgākais normatīvajā regulējumā sniegtais apraksts par antropoloģijas un socioloģijas saturu. KSA MSP kursi daļēji aptver visu šo saturu, piedāvājot dziļāku specializāciju kultūras un sabiedrības virzienā, taču to pilnībā aptver KSA BSP.

Latvijā nav cita saistoša normatīvā regulējuma, kas noteiktu antropoloģijas nozares saturu. Lai izvērtētu atbilstību, izvēlēts salīdzinājums starp dažādām antropoloģijas MSP. Analizējot antropoloģijas studiju programmas, vērojamas nebūtiskas atšķirības saturā. Helsinku Universitātes

programmas fokuss ir sociālās pārmaiņas, migrācija un nevienlīdzība, kuru skata gan no sociālās, gan kultūras perspektīvas. Ar Tallinas universitāti un RSU KSA MSP pārkļājas daļa kursu nosaukumu, taču Tallina specializējas audiovizuālajā antropoloģijā un lielāku uzsvāru liek uz studentu radītu saturu kursos, veidojot studentiem pētnieciskos seminārus. RSU piedāvā ievada programmu antropoloģijā, kas pēc struktūras un kursa nosaukumiem līdzīga KSA bakalaura līmeņa studiju programmai. Igaunijā antropoloģija tiek klasificēta kā humanitāra zinātne, bet Somijā un Latvijā kā sociāla. Salīdzinot ar citām universitātēm, grāda nosaukumos nozari norāda Tallinas Universitāte (mākslas maģistrs humanitārās zinātnēs (Master of Arts in Humanities)) un Latvijas universitāte un RSU (plānots un attiecīgi tiek piešķirts Sociālo zinātņu maģistra grāds), kamēr Helsinku universitātēs grādam specializāciju un nozares nosaukumu nepievieno (maģistrs).

Procentuāli analizējot KSA MSP kursu sarakstu, konstatējams, ka antropoloģijas nozarei programmas obligātajā (A) daļā veltīti 100% no 50 kredītpunktiem (KP). Izvēles daļā (B) tiek piedāvāti kursi ar kopējo apjomu 82 KP. No tiem antropoloģijas nozares kursi veido 56% no piedāvāto kursu KP apjoma, 28% no KP saistīti ar robežzinātnēm, kas pieder sociālo zinātņu virzienam, bet 16% - humanitāram virzienam, taču tie ir reģiona un etnoloģijas kursi, kurus Latvijas normatīvais klasificē kā sociālām zinātnēm piederīgus.

Meklējot savu nišu reģionā, LU KSA MSP joprojām saglabās saites ar humanitāro zinātņu programmām, ko nosaka antropoloģijas vēsture Latvijā, taču izmantos iespēju veidot jaunas ar politikas zinātne un socioloģiju, paplašinot studentu individuālas specializācijas iespējas brīvās izvēles kursu sadaļā. Programmas izvēles daļā iekļauti atsevišķi sociālo zinātņu robežkursi (Krievijas politika NVS un Baltijas valstīs, Diskursa analīze, Migrācija un integrācija, Biogrāfiskā metode humanitārajās un sociālajās zinātnēs, Attīstības plānošana), saglabājot citās antropoloģijas programmās atrodamo kontrastīvās etnogrāfijas komponenti (Japānas populārā kultūra, Budisms), kā arī Baltijas reģiona etnogrāfiskos kursus, nodrošinot zināšanas par antropoloģijai raksturīgo salīdzinošo metodi.

Uzņemšanas noteikumos nav paredzētas izmaiņas. Pretendentiem uz KSA MSP tiek prasīts papildu nosacījums – vismaz vidējs angļu valodas zināšanu līmenis, kas saistīts ar literatūras pieejamību nozarē galvenokārt angļu valodā. Šāds nosacījums ir arī pretendentiem, kas programmu apgūst latviešu valodā, jo kursu apguvei paredzētā literatūra pieejama pamatā angļu valodā. Programmas uzņemšanas prasībās nav ierobežojumu iepriekš iegūtās izglītības nozariskajai piederībai. Lai pārliecinātos, ka reflektanti spēs sekmīgi studēt un sekmīgi absolvēt programmu, tiek organizēts iestājpārbaudījums, kas sastāv ko argumentētas esejas par studiju motivāciju un pārrunām, kas ļauj izvērtēt pretendentu prasmes un gatavību studijām. Programmu uzsākot studentiem tiek piedāvāts izlīdzinošs kurss antropoloģijā 4 kp apjomā (Kultūras un sociālā antropoloģija un metodes), kas ir obligāts studentiem bez priekšzināšanām antropoloģijā.

Studiju programma tiek īstenota latviešu un angļu valodās. KSA MSP papildina 3 gadu KSA BSP, kas arī tiek piedāvāta latviešu un angļu valodā. Izglītības attīstības pamatnostādņu 2021.-2027. gadam virsmērķis ir nodrošināt kvalitatīvas izglītības iespējas visiem Latvijas iedzīvotājiem, lai veicinātu viņu potenciāla attīstību un īstenošanu mūža garumā un lai veidotu viņu spēju mainīties un atbildīgi vadīt pastāvīgās pārmaiņas sabiedrībā un tautsaimniecībā. Latviešu valodā tiek piedāvāts mūsdienīgs, kvalitatīvs un uz darba tirgū augsti novērtētu prasmju attīstīšanu orientēts izglītības piedāvājums programmas ietvaros, pārnesot jaunākās pieejas un zināšanas pētniecībā ar ārvalstīs izglītību ieguvušo docētāju starpniecību, kā arī augstiem kvalitātes standartiem nacionālā un starptautiskā mērogā. Atbildot uz Izglītības attīstības pamatnostādņu 2021.-2027. gadam 2. mērķi: Mūsdienīgs, kvalitatīvs un uz darba tirgū augsti novērtētu prasmju attīstīšanu orientēts izglītības piedāvājums, KSA MSP programmas īstenošana latviešu un angļu valodās stiprina augstākās izglītības starptautisko sadarbību un internacionalizāciju. Politikas dokuments uzsver, ka "mērķtiecīgai AI eksporta veidošanai ir būtiski uzlabot Latvijas augstākās izglītības

internacionalizācijas kvalitāti, nodrošinot gan mūsdienīgas un kvalitatīvas studiju programmas un studiju vidi, gan augsti kvalificētu akadēmisko personālu, gan piesaistot motivētus studentus". Latvijā ir salīdzinoši maz ārvalstu studentu tieši sociālo un humanitāro zinātņu profilā un antropoloģijas programmām ir augsts potenciāls atbilstēt uz globalizācijas izaicinājumiem un veicināt starpdisciplināritāti, kas nozarei raksturīga kopš tās pirmsākumiem, tai skaitā ar STEM nozarēm. Veicot izpēti un sazinoties ar līdzīgu programmu īstenotājiem Eiropā un ASV, atklātas iespējas, kas padara programmu pievilcīgu ārvalstniekiem. Pirmkārt, tā ir praktiska un studentcentrēta pieeja. Otrkārt, ārvalstu studentiem ir salīdzinoši viegli iegūt pētniecisko pieredzi Latvijas daudzveidīgās valodu vides dēļ. Tā kā programmas pasniedzēji ir latviešu un angļu valodā bilingvāli un lielākoties izglītību ieguvuši ārvalstu augstskolās, kur mācību valoda bijusi angļu, KSA MSP ir augsts mācībspēku potenciāls studiju piedāvāšanai angļu valodā. LU pieejama pievilcīga studiju vide un iespējas ārvalstu studentiem. Latvijā antropoloģija ir salīdzinoši jauna zinātņu nozare un MSP palīdz latviešu valodā veidot terminoloģiju un jaunas pieejas cilvēku attiecību pētīšanai. Šī programma ir unikāla ar iespēju padziļināti apgūt teorētiskās un metodoloģiskās pieejas, kuras līdz šim latviski nav bijušas pieejamas. Tā kā antropoloģijai ir izteikti starpkulturāla pieeja, ārvalstu un latviešu studentu grupas, izmantojot studētcentrētu pieeju, ļauj internacionalizāciju īstenot arī studentu saziņas līmenī bilingvālā studiju e-vidē un starp studentu plūsmām. Programmu izveide angļu valodā ir LU un SZF stratēģiskais mērķis. Papildus, angļu valodas plūsmas studenti palielina studentu skaitu programmā, kas ar pašfinansējumu ļauj nodrošināt programmas ilgspēju, kas ir būtisks KSA MSP izdzīvošanas aspekts, salīdzinoši ar citām programmām zemā valsts finansējuma dēļ. Angļu valodas plūsma ļauj piesaistīt arī ārvalstu studentus ar Latvijas valsts stipendijām.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Antropoloģija ir Latvijā jauna, taču pasaulē labi pazīstama zinātnes nozare, kas pēta cilvēka fenomenu globālā kontekstā un dažādus veidus, kādos cilvēki veido attiecības un sabiedrisko dzīvi. Atšķirībā no citām Latvijā pastāvošām sociālām zinātnēm, KSA MSP piedāvā instrumentus cilvēces daudzveidības izpētei un caur to arī savas sabiedrības kritiskai izzināšanai.

KSA MSP sagatavo speciālistus ar zināšanām daudzveidīgās cilvēces darbības jomās, sabiedrību ekonomiskās, politiskās, radniecības, reliģijas un citu jomu funkcijās, kā arī sabiedrības daudzveidībā un tās pārvaldīšanā. Antropoloģijas nozares popularitāte ir pieaugusi līdz ar globalizācijas procesu un attālumu sarūkšanu. KSA MSP beidzēji līdz ar to spēja atrast darbu gan Latvijā dažādās jomās, gan ārzemēs, jo izglītība nav saistīta vien ar Latvijas kontekstu.

Iegūtās zināšanas programmas absolventiem ļauj strādāt ne tikai akadēmiskajā pētniecībā, bet dažādās valsts un nevalstiskās struktūrās un uzņēmējdarbībā, izmantojot iegūtās starpkultūru komunikācijas prasmes un holistisku skatījumu uz sabiedrības dažādību.

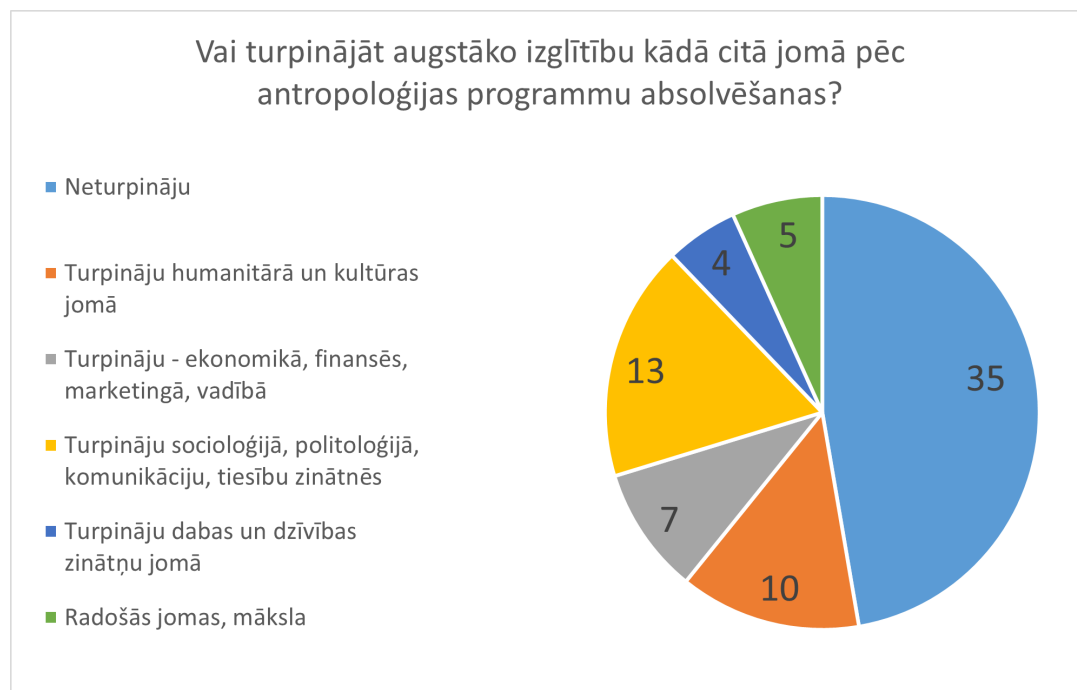
Neskatoties uz salīdzinoši nelielo piešķirto budžeta vietu skaitu (10), programma spēj piesaistīt studentus, parādot, ka arī pieprasījuma līmenis pēc antropoloģijas Latvijā un ārzemēs saglabājas augsts.

Kopumā aptaujā piedalījās 74 antropoloģijas programmu absolventi, anketu aizpildot 2020. gada augustā-septembrī visidati.lv portālā. No maģistra programmas absolventiem anketu aizpildīja 31 jeb 62% no visiem absolventiem. 7 respondenti bija beiguši abas programmas. Anketas aizpildīja 10 vīrieši un 64 sievietes un vidējais respondentu vecums ir 30.2 gadi.

Lielākā daļa absolventu ir turpinājuši izglīties un karjeras uzrāda plašu tālās izglītības spektru:

Attēls Nr.3.1.3.1.

Antropoloģijas programmu absolventu tālākā izglītība

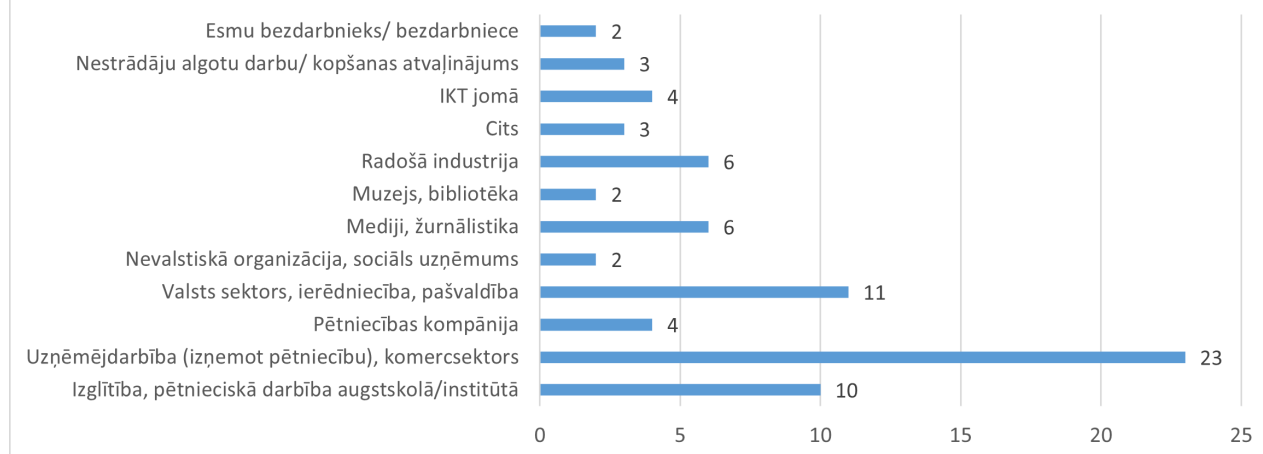
Analizējot atbildes pēc programmas tipa, redzams, ka pēc maģistra programmas beigšanas izglītoties pārtraukuši 79% respondentu. Šie dati apliecina, ka maģistra programma visbiežāk izmantota kā izglītību papildinošs elements jau esošā karjeras trajektorijā. Lielākai daļai programmas pretendentu, uzsākot studijas, jau ir viens maģistra līmeņa grāds, bet diviem ir bijis doktora grāds. No 7 abu programmu beidzējiem 4 nav turpinājuši izglītību, lai arī aptauja liecina, ka šie respondenti visbiežāk arī turpina darboties antropoloģijas laukā profesionāli, bet akadēmisko karjeru neturpina. Tas visticamāk skaidrojams ar atbilstošas tālākas izglītības pakāpes neesamību antropoloģijā.

Arī absolventu nodarbinātības jomas uzrāda lielu dažādību. Lielākā daļa absolventu strādā privātos uzņēmumos. Neliels īpatsvars ir nodarbināts pētniecības jomā, biežāk augstskolā vai pētniecības institūtā.

Attēls 3.1.3.2.

Antropoloģijas absolventu nodarbinātības jomas absolūtos skaitļos

Pēdējo 3 gadu periodā, kādā jomā esat nodarbināti?

Rēķinot nodarbināto absolventu vidējo atalgojumu, maģistra programmas absolventu atalgojums - 1222-1540 eiro, bet abu – bakalaura un maģistra - programmu absolventu atalgojums - 1219-1519 eiro robežās (šie absolventi visbiežāk paliek strādāt akadēmiskajā sektorā un/vai turpina tālākas studijas, tādējādi saņemot zemāku atalgojumu kā citos sektoros, tai skaitā privātajā pētniecības sektorā). Vidējais atalgojums aprēķināts, summējot atbildēs norādīto atalgojuma robežu biežumu un to dalot ar attiecīgās kategorijas respondentu skaitu. Redzams, ka nodarbinātības joma, nevis grāds būtiski ietekmē atalgojuma līmeni. Ar pētniecību saistīto respondentu vidējais atalgojums ir nedaudz augstāks par vidējo. Augstākajā atalgojuma kategorija pārsvarā ierindojas maģistra programmas beidzēji, liecinot par programmā novēroto tendenci antropoloģijas programmu apgūt kā papildu zināšanas, lai darbotos citā jomā, nevis antropoloģijā.

Ņemot vērā plašo karjeras izvēli, būtiski saprast, kādas zināšanas un prasmes programma var sniegt. Kopumā absolventi, kuri absolvējušo abas programmas ir visapmierinātākie un tas visticamāk saistīts ar šīs grupas lielākās daļas darbošanos nozarē. 81% maģistra programmas beidzēju saskata iegūto zināšanu nozīmi karjerā (salīdzinot ar 60% bakalaura programmas beidzēju), kas liecina par atšķirīgām mērķgrupām abām programmām.

Jautājot par zināšanu un iemaņu veidiem, respondenti ir pozitīvāki nekā domājot par programmas ietekmi uz karjeru kopumā. Visbiežāk tiek izmantotas analītiskās un kritiskās domāšanas prasmes, kā arī tekstveides un angļu valodas zināšanas. Retāk izmantotas ar specifisku antropoloģijas pielietojumu saistītas iemaņas un zināšanas. Kopumā programma piedāvā labu un darba tirgū pieprasītu zināšanu un prasmju portfeli – kritiska domāšana, sistemātisks un visaptveroš skatījums uz sociālo pasauli, analītiskas prasmes, spēja strādāt ar tekstiem, iekļaujošu vērtību pārnese, komunikācijas prasmes.

KSA MSP absolventu karjeras trajektorijas liecina par programmas tālākas pozicionēšanu antropoloģijas nozarē lietderību, fokusējoties uz antropoloģiju kā tālāko soli studentu karjerā, ļaujot studentiem pašiem kombinēt izglītības un karjeras mijiedarbi, piedāvājot skaidri formulētas zināšanas un prasmes, integrējot tās programmas saturā un vērtēšanas kritērijos, kā arī izmantojot antropoloģijas universālo un starpdisciplināro saturu kā unikālu izglītības nišu.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Studējošo skaits programmā kopš pirmajiem tās izveides gadiem ir pakāpeniski samazinājies (skat. tabulu 3.1.4.1.). Tam ir vairāki iemesli.

Tabula 3.1.4.1.

Studējošo skaits KSA MSP

Pārskata periods (dati uz 1. oktobri)	Studiju forma un valoda	Imatrikulēti			Studējošie					Grādu vai kvalifikāciju ieguvuši			
		Kopā	No kopējā imatrikulēto skaita		Kopā	Studiju gadi		No kopējā studējošo skaita		Atskaitīti (atbirums no iepriekšējā gada 30. augusta līdz pārskata gada 1. oktobrim)	Kopā	No kopējā grādu vai kvalifikāciju ieguvušo skaita	
			budž.	ma ks.		1	2	budž.	maks.			budž.	maks.
2021	PL	8	5	3	28	11	17	13	15	3	7	6	1
	latviešu	5	5		13	6	7	13		2	6		
	angļu	3		3	15	5	10		15	1	1		1
2020	PL	19	9	10	31	20	11	19	12	7	4	3	1
	latviešu	9	9		19	10	9	19		3	3	3	
	angļu	10		10	12	10	2		12	4	1		1
2019	PL	12	10	2	23	12	11	19	4	2	3	3	0
	latviešu,	10	10		19	10	9	19			3	3	
	angļu	2		2	4	2	2		4	2	0		0
2018	PL	10	5	5	16	10	6	12	4	4	6	4	2
	latviešu	5	5		12	8	4	12		2	4	4	
	angļu	5		5	4	2	2		4	2	2		2
2017	PL	7	5	2	17	10	7	12	5	7	6	5	1
	latviešu		5		12	7	5	12		5	5	5	
	angļu			2	5	3	2		5	2	1		1
2016	PL	13	7	6	23	15	8	16	7	4	5	5	0
	latviešu,	7	7		16	9	7	16		2	5	5	
	angļu	6		6	7	6	1		7	2	0		0
2015	PL	12	7	5	19	13	6	14	5	4	11	5	6
	latviešu	7	7		14	8	6	14		4		5	6
	angļu	5		5	5	5	0		5				
2014	PL, latviešu, angļu	9	5	4	22	9	13	13	9		11		
2013	PL, latviešu,	12	5	7	19	12	7	10	9		6		

Pirmkārt, to objektīvi ietekmē studentu skaita samazināšanās valstī. Tā kā MSP līmenī nenotiek centralizēta pieteikšanās studijām, nav datu, kas ļautu salīdzināt KSA MSP pieteikumu skaitu citu augstskolu kontekstā. Raugoties uz pieteikumu skaitu uz viena budžeta vietu vietējo studentu vidū,

tie svārstās 1,9-3 uz vienu vietu robežās, atkarībā no pieejamā budžeta skaita.

Piemēram, 2019. gadā studējošiem tika piedāvātas 7 budžeta vietas, kas no 13 vietējiem pretendentiem ļāva piesaistīt 7, kopumā parādot, ka studiju maksa un budžeta vietu skaits ir būtisks faktors, lai pretendenti vispār apsvērtu studijas. 2020. gadā tika piedāvātas 10 budžeta vietas un uz tām pieteicās 23 pretendenti (viens ES pilsonis), bet studijas uzsāka 13, no tiem 3 - par personiskajiem līdzekļiem. 2021. gadā piedāvātas 5 budžeta vietas, no vietējiem pretendentiem ļaujot piesaistīt 6 studentus. Vērojama tendence, ka augstāks budžeta vietu skaits piesaista arī vairāk studentu, kuri gatavi ieguldīt savus līdzekļus. Pretendenti visbiežāk jau ir viens maģistra grāds, diviem studentiem pārskata periodā ir bijis doktora grāds. Studijas tiek izvēlētas mērķtiecīgi, vēloties tieši apgūt antropoloģiju. Pašam grādam ir mazāka nozīmē motivācijā studijām.

Otrs ceļš lielāka studentu skaita nodrošināšanai studijām par privātiem līdzekļiem, ir ārvalstu studentu piesaiste. Studiju programma pārskata perioda sākumā sagatavota docēšanai latviski un angļiski, pielāgojot kursu materiālus e-vidē un prezentācijas. Ārvalstu studentu skaits sākotnēji ir mazs (skat. tabulu 3.1.4.2.) un dažādās mītnes valstis norāda uz nefokusētu stratēģiju studentu piesaistei (skat. tabulu 3.1.4.3.), taču skaits pakāpeniski pieaug. Programmas ietvaros izveidota mājas lapas versija angļiski interesentu un studentu atbalstam, regulāri lūgts LU ietvaros uzlabot komunikācijas kvalitāti ar ārvalstu reflektantiem. Efektīvi darbojas izglītības un zinātnes ministrijas centralizēti izvietotā informācija par studiju iespējām Latvijā, kur sniegta informācija par programmu.

Tabula 3.1.4.2.

Ārvalstu studējošo skaits programmā

45222 MSP Kultūras un sociālā antropoloģija	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/20	2020/21	2021/22
Kopā	3	10	6	16	11	9	13
Grāda, kvalifikācijas iegūšanai	2	2	2	1	3	7	6
Apmaiņas programmā	1	8	4	15	8	2	7

Tabula 3.1.4.3. tabula. Ārvalstu studējošo izcelsmes valsts

	KSA MSP
2013	0
2014	0
2015	1-ASV
2016	1-Vācija
2017	1-Lietuva, 1-Pakistāna

2018	1-Irāna
2019	1-Kamerūna, 1-Grieķija
2020	1-Krievija, 1-Vācija, 1-Ukraina, 1-Maroka, 1-Kamerūna,
2021	1-Indonēzija, 1-Japāna,

Arī ārvalstu studentu piesaistei ir šķēršļi – ievērojami lielākā daļa reflektantu atbilst pieteikšanās procesā, kurā jāpielīdzina iepriekšējās izglītības diploms, jānoslēdz līgums un jāsaņem uzturēšanās atļauja. To reti bijis iespējams izdarīt pusgada laikā, tāpēc 2022/23 studiju gadā pieteikšanās studijām uzsākta agrāk – jau rudenī, lai reflektanti paspētu laikus nokārtot procedūras. 2019-2021. gados šo procesu īpaši apgrūtināja pandēmija – ne visās valstīs izvietotas Latvijas vēstniecības un bija spēkā ceļošanas un darbošanās ierobežojumi. KSA MSP ārvalstu reflektanti kārto iestājpārbaudījumus – iesniedz motivācijas vēstuli un piedalās pārrunās ar iestājekāmenu komisijas pārstāvjiem, kas ļauj atsijāt nepiemērotus kandidātus. Viena laiku, tikai neliela daļa to reflektantu, kas piesakās studijām nonāk līdz pārbaudījumiem un vēl mazāka – tiek imatiukulēta. Programmas ietvaros pēdējos divos gados tiek sniegts dažāda veida atbalsts – attālinātās studijas, kamēr students nokārto ierašanās formalitātes, informēšana par studiju vidi un aicinājums ziņot par problēmām, utt., kas ļāvis nedaudz augstākam skaitam reflektantu imatrikulēties. 2021. gadā ārvalstu studiju iespējas ierobežo arī vakcinēšanās regulējums un salīdzinoši komplicētais process, lai atzītu vakcinēšanas faktu pat ar ES reģistrētu vakcīnu.

Otra problēma, kas ietekmē studentu skaitu, ir salīdzinoši augstais atbīrums. Viens no biežākajiem studijas pārtraukšo studentu minētajiem iemesliem ir studiju slodzes lielums un nespēja to salāgot ar darbu. Gandrīz visi KSA MSP studenti ir nodarbināti pilnu laiku. Studentu atbīrums vērojams arī samazinot budžeta vietu skaitu programmā. Tā 2020. gadā uzņemtajiem studentiem tika piedāvātas 10 budžeta vietas, kuras šai kohortai 2. kursu uzsākot, tika samazinātas uz 5, liekot augstākam studentu skaitam pārtraukt studijas. Vēl vērojama tendence budžeta vietu ieguvušiem studentiem studijas vispār neuzsākt, neierodoties ne uz vienu nodarbību un izvairoties no komunikācijas ar LU darbiniekiem. Iespējams, ka motivācija šādi rīkoties ir vēlme iespējami saņemt pilna laika studenta atvieglojumus. Šī parādība biežāk sastopama maģistra studiju līmenī, šie tiek eksmatrikulēti pēc pirmā semestra, nenokārtojot saistības.

Atbīrumu ietekmē apmierinātība ar studijām un programmu. Kā rāda arī studentu aptauja, intensīvu pilna laika studiju salāgošana ar pilna laika darbu un ģimenes dzīvi ir būtiskākā maģistra līmeņa studentu problēma un biežākais iemesls studiju pārtraukšanai. Studentu izdegšanu kā problēmu un atbalsta trūkumu Latvijas augstskolās uzrāda arī pārskatā tapis studentu projekta pētījums par šo tēmu[1]. Programmā risinājumu meklējam, izmantojot ārvalstu pieredzi: "lēnās studijas", kur daļa studentu izmanto individuālos plānus, studējot katra iespējām atbilstošā tempā. Tas veicina studentu palikšanu programmā un rada salīdzinoši augsto kopējo studentu statistiku. Tā kā normatīvie akti neparedz šādu studiju gaitu, tad risinājumi prasa papildus ieguldījumu ne tikai plānošanā, bet arī risinājuma noformēšanā, studiju maksas adaptācijā, utt. Vadoties ārzemju pieredzē, programmu uzbūvi arvien biežāk pakārto studentu vajadzībām un studējot lēnāk, studentam nevajadzētu pārmaksāt par studijām un rakstīt iesniegumus par akadēmisko "parādu" pagarināšanu. KSA MSP pieredze rāda, ka lēnajām studijām pilna laika studiju ietvarā ir liels pieprasījums, bet nav adekvāta piedāvājuma.

Studentu atbalstam ieviesta kuratora pozīcija, ļaujot katram studentam reizi semestrī neitrālā vidē runāt par problēmām un vērsties pēc palīdzības. Būtiskākās problēmas ir iekļaujošas izglītības nodrošināšana studentiem ar īpašām vajadzībām. Īpašas grūtības pieredz studenti ar mentālās

veselības problēmām – tas arī ir biežākais iemesls līdztekus ģimenes un darba apstākļiem, kāpēc studijas tiek uz laiku pārtrauktas.

Būtiskāko problēmu tieši maģistra līmeņa studentiem radīja COVID-19 krīze, neļaujot laikus izstrādāt maģistra darbu. Ja bakalaura līmeņa studenti salīdzinoši viegli adaptējās, tad maģistra studentiem grūtības sagādāja attālinātā darbs, studiju un ģimenes dzīves salāgošana. 2021. gadā 3 no pēdējā semestra studentiem bija skolu pedagogi, kuri vai nu atlika maģistra darbu vai lūdza akadēmisko pārtraukumu.

KSA MSP studenti tradicionāli neizvēlas apmaiņas programmas (10 gadu studiju programmas vēsturē ir tikai 4 gadījumi), jo iespējas ierobežo pilna laika darbs un ģimenes dzīve.

Tabula 3.1.4.4. Programmas studējošo skaits, kuri studē ārvalstu augstskolās apmaiņas programmu ietvaros

MSP Kultūras un sociālā antropoloģija	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/20	2020/21	2021/22
Kopā	1	0	1	0	0	1	1
<i>Erasmus+ studijās</i>	1	0	1	0	0	1	1
<i>Erasmus+ praksē</i>	0	0	0	0	0	0	0
<i>Citās mobilitātes programmās</i>	0	0	0	0	0	0	0

[1] Skat. "Atbildība, labbūtība un studiju attiecības augstākajā izglītībā" (2021)

https://www.antropologija.lv/fileadmin/user_upload/lu_portal/projekti/antropologija/HigherEd-21_Noformets.pdf

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās sasaistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši

nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Atbilstoši 2014.gada 13.maija Ministru kabineta noteikumiem Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" 10. pantam, maģistra studiju programmas obligātajā daļā, izņemot maģistra darba izstrādi, ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēti un teorētisko atziņu aprobāciju zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā ne mazāk kā 24 kredītpunktu apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 80 kredītpunktu (turpmāk - kp).

KSA MSP obligātajā daļā, neskaitot maģistra darbu, 30 kp programmas veido antropoloģijas nozares kursi, kas aptver teorētisko atziņu izpēti un teorētisko atziņu aprobāciju aktuālo problēmu aspektā (Sociālās un kultūras teorijas, Postmodernisms un antropoloģija, Antropoloģijas metodes un pētījuma ētika, Robežu transformācija, Patēriņa antropoloģija, Pieredze, patība un rīcībspēja, Post-sociālisma antropoloģija, Antropoloģijas lauka darbs II).

Studiju programma sastāv no 3 daļām: obligātās A daļas 50 apjomā, ieskaitot maģistra darbu 20 kp apjomā, B ierobežotās izvēles kursiem 28 kp apjomā, C brīvās izvēles kursiem 2 kp apjomā, kā arī papildus kursiem civilajā un vides aizsardzībā. Programmas saturisko struktūru veido trīs tipa kursu pavedieni: (1) secīgi teorijas kursi 12 kp apjomā, ļaujot izsekot būtiskāko teorētisko jēdzienu un pieeju attīstībai un tematizācijas jomām, kā arī saistībai ar teorētisko domu sociālajās, kultūras teorijās un filozofijā; (2) metodēm un praktiskai izpētei veltīti specifiski kursi 6 kp apjomā, daļa no katra tematiskā kursa un maģistra darbs 20 kp apjomā; (3) tematiskie kursi, no kuriem obligāti ir ar reģionu saistītais kurss Postsociālisma antropoloģijā un Robežu transformācija, kā arī vairāki nodaļas specializācijas kursi medicīnas antropoloģijā, antropoloģijas teorijās, zinātnes un tehnoloģiju, dzimtes, mūzikas antropoloģijā. 4-6 kp apgūstami ar citām programmām kopīgajosursos, atbilstoši studentu tematiskajai interesei. Antropoloģijas nozarei raksturīgo etnogrāfijas komponenti piedāvā izvēles kursi Budisms, Japānas populārā kultūra.

Studiju kursu saturs tiek regulāri pārskatīts, vadoties studentu vērtējumā un Antropoloģijas studiju nodaļas metodiskajos semināros. Tā kā programmā ir liels īpatsvars jauno docētāju, liela daļa jauno pasniedzēju kursu tiek dalīta ar pieredzējušiem pasniedzējiem, kas izradīties efektīvs rīks arī kursu satura maiņai un jaunam skatījumam uz kursu saturu. Tā kā maģistra līmeņa studenti pārsvarā ir nodarbināti un lielākajai daļai ir stabila karjeras trajektorija, tad programma orientējas uz šo studentu grupu jau atlases procesā, vērtējot katra studenta potenciālo pētniecisko projektu. Šis projekts un pētniecības joma kalpo par pamatu studiju procesam – ļaujot teorētiskās pieejas un metodes piemērot sava projekta attīstīšanai, kas vainagojas ar izstrādātu maģistra darbu. Līdzīgi nelieli projekti iekļauti arī tematiskajosursos. Pieredze liecina, ka studenti ir galvenokārt ieinteresēti padziļinātu etnogrāfiskās izpētes metožu apguvē un antropoloģijas pieejā – šie divi pavedieni arī veido studiju programmas saturisko mugurkaulu.

Salīdzinot ar citām studiju programmām reģionā (Helsinkos un Tallinā, kā arī Rīgā (Rīgas Stradiņa universitāte (RSU)) ar KSA MSP, vērojamas nebūtiskas atšķirības saturā. Helsinku Universitātes programmas fokuss ir sociālās pārmaiņas, migrācija un nevienlīdzība, kuru skata gan no sociālās, gan kultūras perspektīvas. Ar Tallinas universitāti un RSU KSA MSP pārklājas daļa kursu nosaukumu, taču Tallinas Universitāte specializējas audiovizuālajā antropoloģijā un lielāku uzsvāru liek uz studentu radītu saturuursos, veidojot studentiem pētnieciskos seminārus. RSU piedāvā ievada programmu antropoloģijā, kas pēc struktūras un kursa nosaukumiem līdzīga KSA bakalaura līmeņa studiju programmai.

KSA MSP studiju kursu saturs tiek regulāri pārskatīts, vadoties studentu vērtējumā un Antropoloģijas

studiju nodaļas metodiskajos semināros. Tā kā programmā ir liels īpatsvars jauno docētāju, daļa kursu tiek dalīta ar pieredzējušiem pasniedzējiem, kas izradīties efektīvs rīks arī kursa satura maiņai.

Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studentiem tiek nodrošināta aktīva iesaistīšanās studiju procesa pilnveidošanā. LU pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studentu apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā centralizētu studentu aptauju rezultāti. Studējošo aptaujas tiek veiktas reizi semestrī. Rezultāti tiek analizēti un individuāli pārrunāti ar docētājiem un studentiem. KSA MSP papildus tiek izmantota arī fokusa grupas diskusiju metode ar studentiem, kas vienlaicīgi ļauj studentiem praktizēt pētnieciskās metodes un iegūtu anonimizētus datus par programmu vērtējumu.

Studiju kursus iekļautās informācija ir papildināta gan uzlabojot kursa aprakstus (skat. kursu aprakstus pielikumā), gan pilnveidojot kursu saturu e-vidē. Katram kursam ir pieejama sava e-platforma, kur bez kursa apraksta vesela sadaļa veltīta katra kursa sasniedzamiem rādītājiem un to saiknei ar programmas sasniedzamiem rādītājiem, kā arī šie rādītāji iekļauti e-kursa uzdevumu vērtēšanas kritērijos. Kursa sākumā un beigās kursa mērķi un sasniedzamie rādītāji studentiem tiek skaidroti un izvērtēti arī mutiski. Kā minēts 3.1. sadaļā, programmas mērķi un uzdevumi kopš iepriekšējās akreditācijas pārstrādāti, sekojot ekspertu ieteikumiem un atbilstoši tiem pārveidoti arī individuālo kursu mērķi un uzdevumi. Studiju kursu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai vizuāli attēlots kursos kartējuma pielikumā.

Darba devēji programmas satura pilnveidē ir iesaistīti divos veidos. Pirmkārt, tiek veiktas darba devēju aptaujas, taču tās piedāvā galvenokārt panorāmisku skatu uz programmas absolventu sagatavotību un nepieciešamajam prasmēm. Otrkārt, darba devēju pārstāvji ir iesaistīti arī studiju virziena padomē, ļaujot saņemt ne tikai ieteikumus, bet saglabāt atgriezenisko saiti.

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

Kā norādīts Ministru kabineta noteikumos Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" (2014.gada 13.maijs) 20. pantā, "maģistra studiju programmas obligātajā daļā, izņemot maģistra darba izstrādi, ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēti un teorētisko atziņu aprobāciju zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā (..) ne mazāk kā 24 kredītpunktu apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 80 kredītpunktu". KSA MSP obligātajā daļā, neskaitot maģistra darbu, 30 kp programmas veido antropoloģijas nozares kursi, kas aptver teorētisko atziņu izpēti un teorētisko atziņu aprobāciju aktuālo problēmu aspektā (Sociālās un kultūras teorijas, Postmodernisms un antropoloģija, Antropoloģijas metodes un pētījuma ētika, Robežu transformācija, Patēriņa antropoloģija, Pieredze, patība un rīcībspēja, Post-sociālisma antropoloģija, Antropoloģijas lauka darbs II). Papildus individuāliem kursiem, maģistra darba vērtēšanas rubrikā ietverts kritērijs par darba novitāti un antropoloģisko zināšanu izmantošanu jaunos kontekstos (skat. Noslēguma darbu metodiskos noteikumus), šādi veidojot saikni starp grāda piešķiršanu un antropoloģijas nozares sasniegumiem un atziņām

KSA MSP docētāju kodolu veido zinātnieki ar doktora grādu antropoloģijā. Asociētajai profesorei ir

doktora grāds no Kembridžas Universitātes Lielbritānijā. Viņa pētījumus veic un publicējas medicīnas antropoloģijas jomā (kursi Slimības un veselības antropoloģijā, Biotehnoloģijas un sabiedrība), dzimtes antropoloģijā (Vīrieši un sievietes sabiedrībā), kā arī antropoloģijas teorijās (Sociālās un kultūras teorijas, Postmodernisms un antropoloģija, Burdjē prakses un aģentūras teorija). Docents ir ieguvis doktora grādu antropoloģijā no Daremas Universitātes Lielbritānijā un specializējas ekonomikas un patēriņa antropoloģijā (Patēriņa antropoloģija, Pieredze, patība un rīcībspēja, Starptautiskā biznesa antropoloģija), kā arī Eiropas reģionā un postsociālisma valstīs (Eiropas etnogrāfija, Post-sociālisma antropoloģija). Docente ir ieguvusi doktora grādu antropoloģijā un sabiedrības veselībā no Lidsas Universitātes Lielbritānijā, specializējoties medicīnas, zinātnes un tehnoloģijas antropoloģijā ([Robežu transformācija](#), levads zinātnes un tehnoloģijas studijās). Profesors ir doktora grādu ieguvis Jāzepa Vītola Mūzikas akadēmijā un specializējas etnomuzikoloģijā, docējot kursus Skaņu vide un sabiedrība, Mūzika, vara un reliģija. Docētāju sarakstu papildina robežzinātņu speciālisti Baltijas reģionā profesors (demogrāfija), pasniedzēja (Dr.) (vēsture), divas profesores (sociolingvistika) u.c.

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studijas balstītas studentcentrētā pieejā. Pirmkārt, katrā kursā paredzēta lekciju un semināru daļa. Semināri balstās studentu vadītās diskusijās un studentu vadītā mācīšanās procesā, ar katru studiju semestri paaugstinot studentu lomu. Otrkārt, liela loma ir studentu patstāvīgajam darbam. Uz katru nodarbību, ieskaitot lekcijas, sagatavots apgūstamās literatūras minimums un piedāvāti uzdevumi, kas lekcijās un semināros nevis sniegt informāciju, bet gan to analizēt. Treškārt, teorētiskā pieeja tiek kombinēta ar tās praktisko pielietojumu –pielietojamā pieejas attīstīšana ir viens no programmas sasniedzamiem rādītājiem. Ceturtkārt, katrā kursā studentiem papildus kursa saturam ir iespējams kursa tematikā veikt patstāvīgi minipētījumu. Piektkārt, studenti tiek atbalstīti jaunu individuālu tēmu izpētēursos - *Antropoloģijas lauka darbs II* (4 kp), *Antropoloģijas metodes un pētījuma ētika* (2kp) un Maģistra darbs (20 kp). Sestkārt,ursos tiek izmantoti studentu pašvērtējuma rīki (piemēram, pašrefleksijas eseja par darbu grupas projektā un šajā procesā iegūtajām zināšanām, prasmēm, kompetencēm). Studenti iesaistīšana studiju procesā notiek arī caur savstarpēju darbu recenzēšanu, kas kā svarīga pētnieciskā kompetence ir ietverta arī programmas sasniedzamos rādītājos.

Studiju rezultāti pilnībā pārstrādāti pēc programmas, saņemot LU Akadēmiskās attīstības projekta grantu 2018. gadā un izpētot labo praksi citās augstskolās. Projektu veicām, lai ieviestu caurskatāmu, vienotu un studentiem saprotamu vērtēšanas un programmas kursu struktūru un precīzi definētu sagaidāmo studentu sniegumu BSP un MSP līmeņos. Vērtēšanas sistēma pilnībā integrēta Moodle e-kursu platformā. Programmas studiju rezultāti atspoguļoti katra kursa sasniedzamajos rezultātos, ļaujot studentiem redzēt katra kursa un uzdevuma lomu un sava snieguma pakāpi kopējo programmas rezultātu sasniegšanā. Lai studenti un pasniedzēji varētu vieglāk sekot līdzi katra snieguma attīstībai konkrētajā rezultātu grupā, rezultāti grupēti un numurēti (šiem numuriem atsaucē atrodamas e-kursa apraksta sasniedzamo rezultātu aprakstā Moodle) un, uzsverot katra studenta pilnveides aspektu, rezultāti formulēti ar sākuma frāzi “Pēc

programmas apguves studenti labāk spēj ...”, lai uzsvērtu katra studenta atšķirīgās spējas un ļautu uzsvērt mācīšanās procesa dinamismu un kompleksitāti un iesaistītu studentus savu mērķu sasniegšanā..

Katra kursa individuālo pārbaudījumu vērtēšanai, ja to atļauj pārbaudījumu forma Moodle vidē, tiek izmantots rubrikas tipa vērtējums, kur vērtējumu veido kritēriji, kas izriet no kursa sasniedzamiem rādītājiem un to sasniegšanas pakāpe. Akreditācijas periodā pilnībā pārstrādātas noslēguma darbu vadlīnijas, kurā ietvertas sadaļas studentiem un pasniedzējiem, kas skaidro darba plānošanas un vērtēšanas principus. Norādījumiem pievienota arī rubrikas vērtēšanas sistēmas paraugs. Metodiskie norādījumi atrodami pielikumā.

Līdzīgi kā noslēguma darba norādījumos veidota vienota pieeja un vadlīnijas kursa didaktikas metožu izvēlē un studentu veikuma izvērtēšanā. Visi kursi ir atrodami Moodle platformā, kur sniegta informācija par kursa saturu, kursa sasniedzamiem rādītājiem un to saikni ar programmas sasniedzamiem rādītājiem, kā arī prasībām. E-kurss sniedz izvērstu satura plānojumu, saites uz ārējiem resursiem, kursa literatūru un iknedēļas studiju uzdevumiem, kas studentiem ļauj laicīgi saņemt atgriezenisko saiti un attīstīt savas zināšanas, kompetences un prasmes kursa laikā. Katra uzdevuma vērtējums tādējādi sastāv no vērtējuma 10 ballu sistēmā un komentāra daļas. Ja uzdevuma forma to atļauj, vērtējuma aprēķināšanai izmantota rubrikas rīka formula, atbilstoši katra vērtējuma kritērija sasniegšanas pakāpei. Kritēriji savukārt ir saistīti ar kursa sasniedzamiem rādītājiem. Komentāra daļā tiek paskaidrots vērtējums, norādītas uzdevuma izpildes stiprās un vājās puses. Papildus komentāriem students saņem attiecīgo sava līmeņa aprakstu rubrikas sistēmā.

Tā kā studiju programmas īstenošanas valoda ir latviešu un angļu, tad e-kursa platforma tiek veidota bilingvāli. Ja iespējams, studiju literatūra tiek piedāvāta latviešu un angļu valodā. Maģistra līmenī literatūra apgūstama galvenokārt angļiski. Visi uzdevumi veidoti latviešu un angļu valodās, ļaujot abu valodu studējošiem saņemt ne tikai identisku kursa saturu, bet arī vērtējumu. Bilingvāli darbojas arī studentu forumu rīks, kur studentiem ir iespēja dalīties ar saviem rakstu darbiem un uzdevumiem un veikt grupu darbu. Visi antropoloģijas docētāji ir bilingvāli latviešu un angļu valodas pratēji.

Attīstīta e-vide programmai ļāva viegli pāriet uz attālinātu apmācību pandēmijas laikā un kalpoja kā izdevība papildināt kursa resursus ar videolekcijām un citiem interaktīviem materiāliem. Vienlaikus, ņemot vērā antropoloģijas studiju specifiku, nav plānots attīstīt programmas tālmācības formā.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo prakšu uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

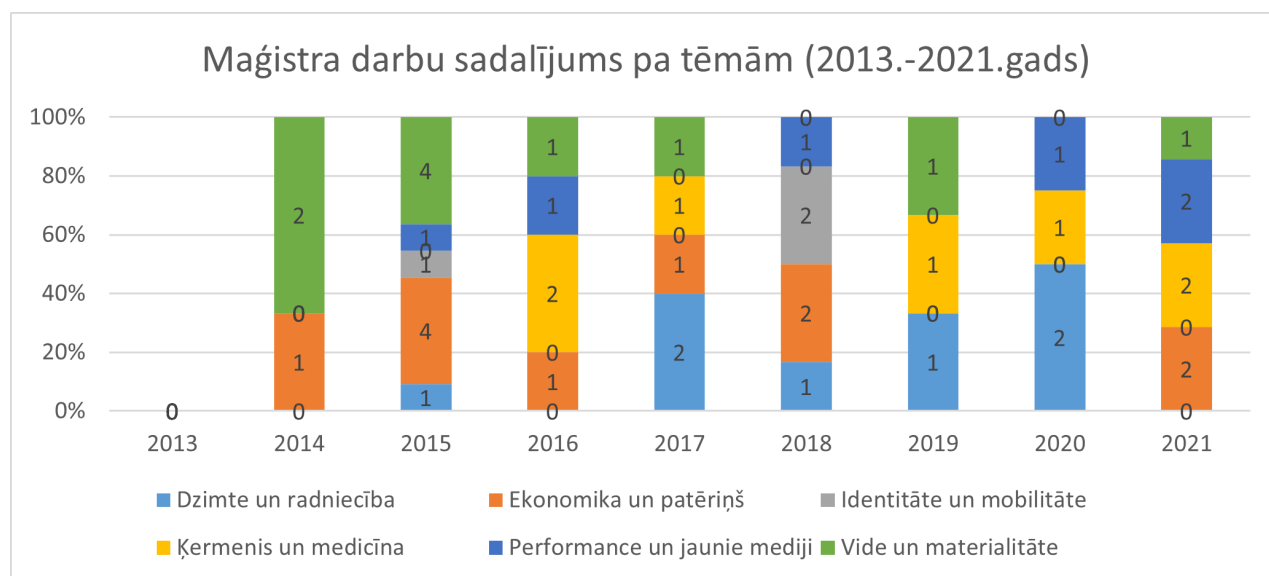
3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

Visvairāk maģistra darbu uzrakstīts ekonomikas un patēriņa antropoloģijas jomā (11). Pārsvārā darbi pievēršas cilvēku algotajam darbam. 2 darbi uzrakstīti par amatniekiem-vīndarītājiem, 4 - par darbiniekiem dažādās nozarēs, piemēram, par dalīšanos ar profesionālajām zināšanām, par lielveikala darbinieku emocionālajām un fiziskajām sajūtām darbavietā, par karjeras izaugsmi. Citi darbi pievēršas citiem dzīves ekonomiskajiem aspektiem, piemēram, ātrajiem kredītiem, mājsaimniecības izdevumu plānošanai.

Attēls 3.2.6.1.

Maģistra darba tēmas

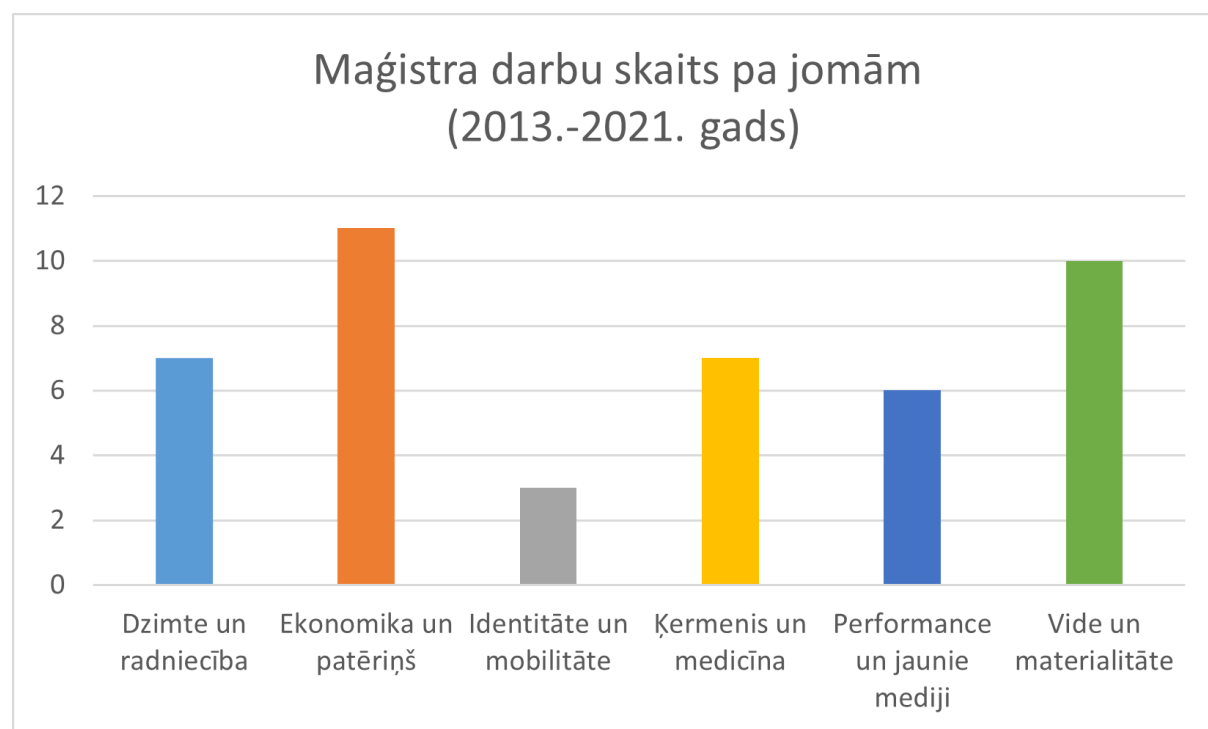
Otra populārākā joma ir vides un materialitātes antropoloģija (10). 5 darbi ir par dzīvi pilsētvidē. 2 ir par patēriņa paradumiem mājsaimniecībās, kas pievēršas resursu taupīšanai. 2 darbi ir par mežsaimniecību.

Dzimtes un radniecības antropoloģijā un ķermeņa un medicīnas antropoloģijā katrā ir pa 7 diplomdarbiem. Darbi, kuru galvenās tēmas ir par dzimti un radniecību, pievēršas dzimtes izpausmēm uzņēmumā un kultūras centrā, laulības sagatavošanasursos, dzemdībās, pašpalīdzībasursos, modē, kā arī darbā ar dzimumnoziedzniekiem. Ķermenis un medicīnas antropoloģijā skatītas medicīnas personāla un pacientu attiecības, atkarību rehabilitācija, par novecošana un par slimības pieredze.

Performances un jauno mediju antropoloģijai veltīti ir 6 darbi. 4 darbi pievēršas tehnoloģiju izmantojumam dažādos kontekstos, piemēram, apzinātās sapņošanasursos, mobilo spēļu spēlēšanā, ikdienas saziņā.

Par identitāti un mobilitāti uzrakstīti 3 darbi. Viens darbs veltīts dzīves organizēšanai ģimenēs Kirgizstānā, 1 par kultūrapmaiņu starp 2 pilsētām bijušajā VDR un VFR, 1 par sociālo atmiņu veidošanu vēstures mācību stundās.

Maģistra darbu skaits pa jomām (2013 - 2021)

Maģistra darba atzīmju sadalījums neuzrāda kādas noteiktas tendences. Kopš 2015. gada ieviesta darbu priekšizstāvēšana, ļaujot studentiem laicīgāk saņemt atgriezenisko saiti un uzlabojot kopīgo rezultātu. 2017. gadā tiek izmēģināta un 2018. gadā pilnveidota tās galīgajā versijā vienota atzīmju veidošanas sistēma, kā arī izstrādātas vadlīnijas vērtēšanā studentiem un docētājiem, kas nedaudz samazina studentu īpatsvaru, kas saņēmuši atzīmi zem 7. (skat. tabulu *Maģistra darba atzīmju sadalījums*). Vienlaikus jāatzīmē, ka KSA MSP studentus lielākā mērā kā BSP studējošos ietekmēja pandēmija – daļa studentu steidzās pabeigt studijas, savukārt citi, vēloties izstrādāt kvalitatīvu darbu, maģistra darba izstrādi atlika un pagarināja darba un ģimenes apstākļu dēļ.

Tabula 3.2.6.1.

Maģistra darba atzīmju sadalījums

Kultūras un sociālā antropoloģija MSP	Maģistra darba atzīmju sadalījums						
	4	5	6	7	8	9	10
2013.pavasara	1		2		1	1	2
2014.pavasara		1			1	1	1
2014.rudens	1		1				
2015.pavasara	1	1	1		2	2	2
2016.pavasara					3	1	1
2017.pavasara	1	1	1		2		1

2018.pavasara	2		2	1		1
2019.pavasara			1	1		1
2020.pavasara	1		1		1	1
2021.pavasara	1	1		1	2	2

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

KSA MSP tiek īstenota LU SZF telpās un izmantojot fakultātes un LU kopējo materiāltehnisko bāzi. Studiju virziena kopējais materiāltehniskais nodrošinājums jau ir ticis raksturots iepriekš, tāpēc turpmākajos paragrāfos tiek īpaši izcelti materiāltehniskā nodrošinājuma aspekti, kas attiecas KSA MSP studējošajiem. Īpaši izceļams ir studējošo un pasniedzēju nodrošinājums ar studijām un pētniecībai nepieciešamo literatūru, SZF nodrošinājums ar studiju procesam atbilstošām telpām un kopējais nodrošinājums ar elektroniskajiem resursiem (Moodle vide, attālinātās pasniegšanas iespējas MS Teams platformā).

Kopumā KSA MSP nodrošinājums ar resursiem ir teicams un pilnībā atbilstošs studiju programmas mērķu sasniegšanai un kvalitatīva studiju procesa īstenošanai. KSA MSP paredzētā literatūra pieejama galvenokārt angļu valodā; tā paredzēta lietošanai angļu un latviešu valodas plūsmas studentiem. Latviski iztulkots un radīts salīdzinoši neliels avotu skaits un šiem avotiem pieejami ekvivalenti angļu valodā.

LU SZF bibliotēkas telpas, kurā izvietots sociālo zinātņu nozares krājums, ir atvērtas studējošiem ērtā laikā 60 stundas nedēļā. Lietotājiem ir pieejams brīvpieejas krājums. LU SZF bibliotēka izvietota trīs telpās, kuru kopējā platība ir 544 m². Bibliotēkas lietotājiem ir pieejamas 84 darba vietas, t.sk. 18 darba vietas darbam ar datoru. Studējošajiem un pasniedzējiem SZF bibliotēka nodrošina sekojošus pakalpojumus:

Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana/rezervēšana/izmantošanas termiņu pagarināšana Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā (turpmāk - Kopkatalogs) un informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām. Pakalpojums pieejams LU Bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem, izmantojot

Ir pieejama informācijas resursu piegāde. LU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtot informācijas resursus Kopkatalogā no jebkuras bibliotēkas, ir iespēja norādīt rezervētā informācijas resursa ērtāko saņemšanas vietu – nozares bibliotēku.

Lietotājiem pieejams pašapkalpošanās skenēšanas pakalpojums.

Iespējams izmantot uzzīņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros un portatīvos

datorus (gan LU Bibliotēkas, gan lietotāju personīgos), interneta pieslēgumu, tostarp WI-FI, kas darbojas visās LU ēkās.

Pakalpojuma "Nakts abonements" mērķis ir nodrošināt iespēju bez maksas izmantot noteiktus informācijas resursus ārpus LU Bibliotēkas no tās slēgšanas līdz atvēršanas brīdim. Informācijas resursu iespējams iepriekš rezervēt uz noteiktām stundām.

Informācijas resursu piegāde ir iespējama arī vasarā. Vienu reizi nedēļā lietotāji, sev ērtākajā nozares bibliotēkā (Bibliotēka Raiņa bulvārī, Dabaszinātņu bibliotēka, Zinātņu mājas bibliotēka), var saņemt Kopkatalogā rezervētos informācijas resursus no Krātuves.

Lietotāju informacionālā apkalpošana – konsultēšana, uzziņu sniegšana, apmācības un atbalsts pētniecībā ir viena no galvenajām LU Bibliotēkas darba jomām. LU Bibliotēkas konsultants sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, adresālās, precizējošās u.c. uzziņas un konsultācijas LU studentiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārīgajam personālam. Studenti konsultācijas aktīvāk izmanto patstāvīgo darbu, kursa darbu un bakalaura darbu izstrādes laikā.

Lietotāju apmācības tiek organizētas ar mērķi attīstīt lietotāju prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, novērtēt un izmantot informācijas resursus un e-vides rīkus. Bibliotēka aktīvi strādā ar mērķauditorijām – visu studiju līmeņu studējošajiem, akadēmisko, zinātnisko un vispārējo personālu, lai veicinātu ne tikai informācijpratību, bet sniegtu padziļinātas zināšanas un prasmes darbā ar elektroniskajiem resursiem. Studiju pirmajā semestrī bibliotēka sociālā darba programmas studentiem organizē un vada prezentācijas, nodarbības auditorijās un datorklasēs, filiāļu studentiem šādas tikšanās ir pieejamas attālināti. Apmācību mērķis ir lai lietotāji iegūtu prasmes strādāt ar brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtām un biroja tehniku – pašapkalpošanās skeneriem, kopētājiem, tādā veidā pilnveidojot patstāvīgas mācīšanās kompetenci. KSA MSP studentiem tiek nodrošinātas LU SZF bibliotēkas personāla nodrošinātas lekcijas par bibliotēkas resursiem un to izmantošanas iespējām kursā levads studijās un universitātes resursos.

Pasniedzējiem studiju nodrošināšanai pieejama e-vide Moodle, kuru izmanto studiju materiālu izplatīšanai un studiju darbu iesniegšanai, pārbaudei un analīzei. Moodle ir e-vides rīks papildus LU informatīvās sistēmas (turpmāk - LUIS) videi, kurā nodrošina studiju vērtējuma ievadīšanu. Studenti LUIS vidē veic elektronisku reģistrēšanos kursiem. Studentiem pieejams studiju metodiķes atbalsts, ja radušies jautājumi un nepieciešama palīdzība darbā ar studiju procesu LUIS. Studiju metodiķi sniedz atbalstu studentiem arī studiju procesa organizatoriskajos jautājumos, konsultējot studentus par dažādiem ar studiju procesu saistītiem jautājumiem.

LU SZF nodrošina studiju procesam piemērotas telpas. Lielākā daļa pasniedzēju, kas iesaistās KSA MSP īstenošanā ir vēlētos amatos LU SZF, un šiem pasniedzējiem ir nodrošinātas kvalitatīvas telpas un adekvāts atbalsts. Daļa pasniedzēju ir nodarbināti Humanitāro zinātņu fakultātē (turpmāk - HZF). Viespasniedzējiem ir pieejamas LU SZF nodrošinātas darba telpas, kur pasniedzēji var uzturēties, gatavoties nodarbībām un individuālā kārtā konsultēt studentus.

Studiju plāns katrai studentu kohortai tiek veidots ilgtermiņā, uzsākot studijas, ir piedāvāts 3 gadu kursu plānojums. Pasniedzējiem studiju nodrošināšanai pieejama e-vide Moodle, kuru izmanto studiju materiālu izplatīšanai un studiju darbu iesniegšanai, pārbaudei un analīzei. Moodle ir e-vides rīks papildus LUIS) videi, kurā nodrošina studiju vērtējuma ievadīšanu. Studenti LUIS vidē veic elektronisku reģistrēšanos kursiem. Studentiem pieejams studiju metodiķes atbalsts, ja radušies jautājumi un nepieciešama palīdzība darbā ar studiju procesu LUIS. Studiju metodiķi sniedz atbalstu studentiem arī studiju procesa organizatoriskajos jautājumos.

LU norit plaši infrastruktūras attīstības projekti, 2022. gadā plānots pabeigt rakstu mājas celtniecību, kurā tiks īstenota KSA MSP. Jaunās ēkas būvniecība apvienos humanitārās un sociālās zinātnes zem viena jumta, cerams, atvieglojot arī sadarbību, stiprinot arī antropoloģiju, kas apvieno

abu šo virzienu tradīcijas. LU Humanitāro zinātņu bibliotēkā pieejama plaša antropoloģijas literatūras kolekcija, kuru veido gan jaunu grāmatu iepirkumi, gan kolekciju dāvinājumi un studējošiem tai būs pieeja, neatkarīgi no programmas īstenošanas fakultātes. LU gan HZF, gan SZF pieejamas darba vietas datorklasē un Sociālo zinātņu un Humanitāro zinātņu bibliotēkas lasītavā, ar audio un video tehniku aprīkotas auditorijas, kas ar 2022. gadu piedāvās jaunākās tehnikas piedāvājumu un telpu estētiku. LU ir attīstītas e-studiju iespējas.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Programmas ieņēmumi

MSP "Kultūras un sociālā antropoloģija" īstenošanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto:

- valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas, kas 2021./2022. akadēmiskajam gadam noteikta 2445 EUR pilna laika klātienes studijām;
- studiju maksu, ņemot vērā visus sadaļā "Finanšu nodrošinājums" minētos faktorus, kas 2021./2022. akadēmiskajam gadam noteikta pilna laika klātienes studijām:
- Pilna laika klātienes studijām 2200 EUR gadā ES, EEZ un Šveices pilsoņiem un rezidentiem,
- 2600 EUR gadā citu valstu pilsoņiem.

Ņemot vērā augstākminēto, kopējais studiju programmas budžets saskaņā ar 2021/2022 studiju gada datiem sagaidāms 59852 EUR, gadā, atšifrējums redzams zemāk pievienotajā tabulā.

Tabula 3.3.3.1.

KSA MSP budžets 2021/22 studiju gadā

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā
PLK (budžets)	13	2445	31 785
T.sk. LU dotētie studenti	3		-7 335

PLK (maksa, ES/EEZ studenti)	9	2200	19 800
PLK (maksa, citu valstu pilsoņi)	6	2600	15 600
Kopā	25		59850

Programmas izmaksas pilna laika klātiei latviešu valodā (PLK)

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā sadaļā "Finanšu nodrošinājums SV" aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

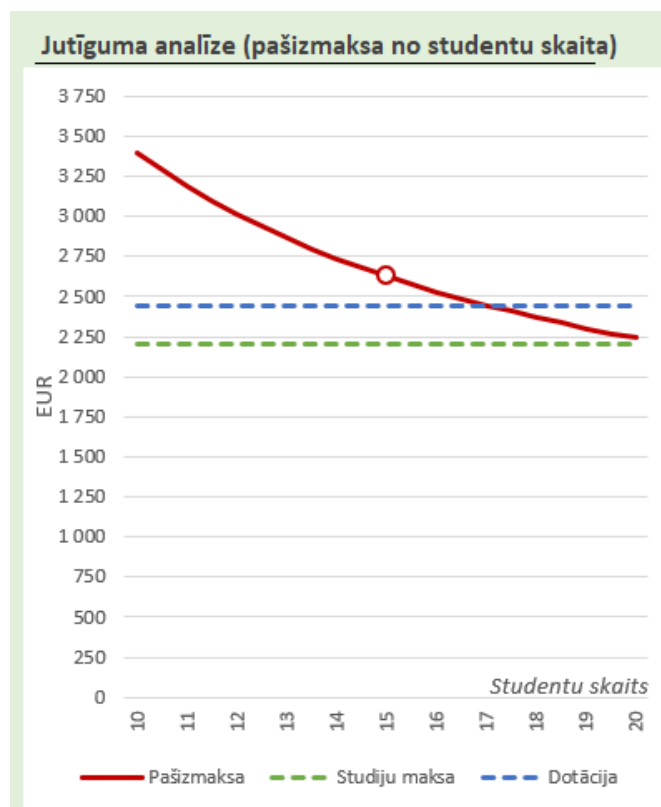
Aprēķiniem KSA MSP īstenotāji izmanto 2021./2022. akadēmiskā gada studējošo datus - programmā PLK studē 13 studenti, esošo studiju programmas plānu un esošo iesaistīto akadēmiskā personāla struktūru. Vadoties no šiem datiem, kopējās programmas izmaksas gadā ir 32 844 EUR un to struktūra (procentuālais sadalījums) attēlots 3.3.3.2. tabulā

Tabula 3.3.3.2.

Izmaksu procentuālais sadalījums studiju programmā

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	59 %
Vispārējais personāls	12 %
Citas izmaksas	0,2 %
Infrastruktūras izdevumi	8 %
Manta un pakalpojumi	1.5%
Netiešās izmaksas	19.3 %
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

3.3.3.1. attēlā vizuāli ar sarkanu līniju attēlota studiju programmas pašizmaksa (vertikālā ass) atkarībā no studentu skaita (horizontālā ass), norādīta studiju maksa (zaļā līnija) un valsts budžeta dotācija (zilā līnija).

Attēls 3.3.3.1.

MSP "Kultūras un sociālā antropoloģija" pašizmaksa no studentu skaita, latviešu valodas plūsma

Vadoties no izmaksu struktūras un kopējā studentu skaita - 13, programmas izmaksas uz vienu studentu (pašizmaksa) ir 2940 EUR gadā.

Vadoties no aprēķina, redzams, ka, lai programma būtu rentabla un studentiem tiktu nodrošināts kvalitatīvs studiju process, ja programmā būtu tikai budžeta studenti, tad to skaitam jāasniedz 17 studējošos, bet ja maksas studenti - 20 studējošie.

Programmas izmaksas pilna laika klātieņi angļu valodā (PLK angļu)

Aprēķiniem KSA MSP īstenotāji izmanto 2021./2022. akadēmiskā gada studējošo datus - programmā PLK studē 15 studenti, esošo studiju programmas plānu un esošo iesaistīto akadēmiskā personāla struktūru. Vadoties no šiem datiem, kopējās programmas izmaksas gadā ir 36 436 EUR un to struktūra (procentuālais sadalījums) attēlots 3.3.3.3. tabulā.

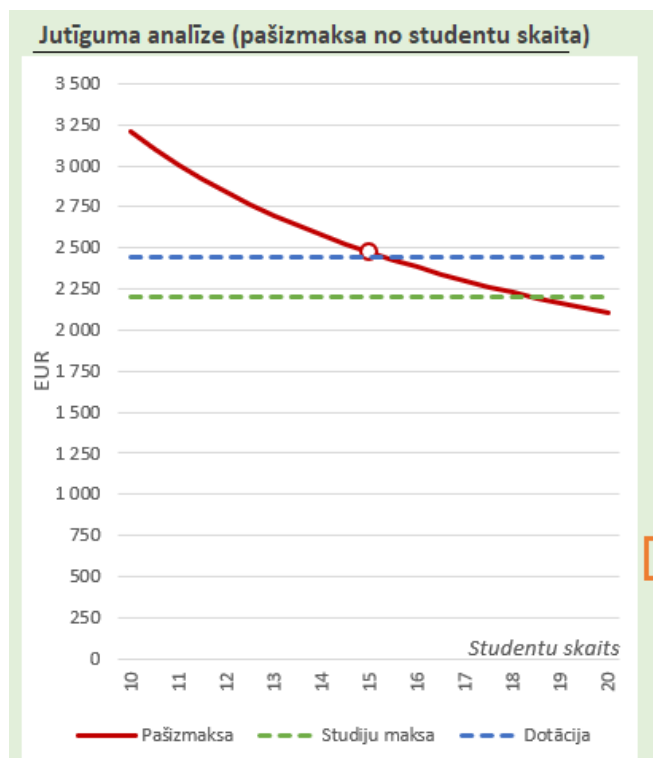
Tabula 3.3.3.3.

Izmaksu procentuālais sadalījums studiju programmā pilnai klātieņi angļu valodā.

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	51.8 %
Vispārējais personāls	10 %
Citas izmaksas	0,2 %
Infrastruktūras izdevumi	11 %

Manta un pakalpojumi	2%
Netiešās izmaksas	25 %
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

3.3.3.2. attēlā vizuāli ar sarkanu līniju attēlota studiju programmas pašizmaksa (vertikālā ass) atkarībā no studentu skaita (horizontālā ass), norādīta studiju maksa (zaļā līnija) un valsts budžeta dotācija (zilā līnija).

Attēls 3.3.3.2.

MSP "Kultūras un sociālā antropoloģija" pašizmaksa no studentu skaita, angļu valodas plūsma

Vadoties no izmaksu struktūras un kopējā studentu skaita 15, programmas izmaksas uz vienu studentu (pašizmaksa) ir 2473 EUR gadā.

Vadoties no aprēķina, redzams, ka, lai programma būtu rentabla un studentiem tiktu nodrošināts kvalitatīvs studiju process, maksas studentu skaitam programmā studijām angļu valodā (visosursos kopā) jābūt vismaz 19 ES un EEZ valstu vai 14 citu valstu studentiem (sarkanās (pašizmaksas) un zaļās (studiju maksa) līniju krustpunkts projicēts uz x asi).

Tabulā 3.3.3.4. *Programmas rezultāts* sasummēti programmas ieņēmumi, vadoties no studiju veida, valsts dotācijas un studiju maksas, un programmas izdevumi pie šāda studentu skaita.

Tabula 3.3.3.4.

Programmas rezultāts

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā	Izmaksas kopā
PLK (budžets)	13	2445	31 785	32 838

T.sk. LU dotētie studenti	3		-7 335	
PLK (maksa -ES/EZZ studenti)	9	2200	19 800	21 861
Citu valstu studenti	6	2600	15 600	14 574
Kopā			59 940	69 273

Tabulā apskatāmie dati, parāda, ka saskaņā ar aprēķiniem LU rīcībā nav pietiekami finanšu resursu studiju programmas nodrošināšanai un nepieciešami papildus pasākumi maksas studējošo skaita pieaugumam tieši latviešu plūsmā. Maksas studējošo skaita palielināšanai plānots aktīvāk strādāt pie bakalaura līmeņa studējošo piesaistīšanas studiju turpināšanai maģistra studiju līmenī un mārketinga aktivitātēm reflektantu piesaistīšanai.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst KSA MSP mērķa un uzdevumu sasniegšanai. Programmas studiju kursus docē gan LU SZF ievēlētie mācībspēki, gan arī ievēlētie mācībspēki no citām fakultātēm. Studiju programmā iesaistīto mācībspēku izvēle pamatojas uz docētāju akadēmiskā darba pieredzi, kvalifikāciju un zinātniski pētniecisko darbību. 90 % no programmā iesaistītajiem docētājiem ir doktora zinātniskais grāds, kas norāda uz to, ka akadēmiskā personāla kvalifikācija pilnībā atbilst maģistra studiju programmas prasībām un nodrošina nepieciešamo programmas kvalitāti.

KSA MSP īstenošanā piedalās SZF un citu fakultāšu akadēmiskā personāla pārstāvji: 7 profesori, 5 asociētie profesori, 5 docenti, 4 lektori un 3 stundu pasniedzēji- pētnieki un speciālisti no valsts un privātajām organizācijām. Programmas īstenošanā lielākoties ir iesaistīti atbilstoši normatīvajiem aktiem uz 6 gadiem ievēlētie SZF mācībspēki. Profesoru un asociēto profesoru skaits atbilst Augstskolu likuma 55. panta 2.punktam (vismaz 5). Akadēmiskā personāla atjaunošanas, apmācības un attīstības politika notiek atbilstoši individuāliem plāniem, kas tiek apstiprināti, LU rektoram un SZF dekānam slēdzot darba līgumu ar attiecīgajiem mācībspēkiem.

Tabula 3.4.1.1.

KSA MSP īstenošanā iesaistītie mācībspēki

Grāds, amats	Ar doktora grādu	Ar maģistra grādu	Kopā
Profesori	7		7

Asociētie profesori	5		5
Docenti	5		5
Lektori	1	3	4
Stundu pasniedzēji	1	2	3
Kopā	19	5	24

KSA MSP iesaistītie mācībspēki piedalās starptautiskajos projektos, Latvijas Zinātnes padomes un citu institūciju projektos (skat. pielikumu). Sadarbībā ar Latvijas un Lietuvas un Igaunijas, kā arī Lielbritānijas un Dānijas antropologiem 2015-2018 tika īstenots Wenner Gren fonda finansēts antropoloģijas attīstības projekts Baltijas valstīs, kas fokusējies uz antropoloģijas mācīšanu Baltijas reģionā, kā arī ļāvis celt Antropoloģijas studiju nodaļas docētāju kapacitāti.

KSA MSP īstenošanā iesaistītie mācībspēki ir savas jomas atzīti zinātnieki Latvijā un ārvalstīs, to pierāda viņu publikācijas. Docētāji regulāri piedalās starptautiskajās konferencēs un publicējas atzītos izdevumos, tai skaitā žurnālos, kas ir indeksēti Scopus un Web of Science datu bāzēs, tā nodrošinot studiju kursu satura pilnveidošanu atbilstoši nozares tendencēm (pilnu docētāju publikāciju sarakstu skat. pielikumā).

Ņemot vērā minēto, var apgalvot, ka KSA MSP īstenošanā iesaistītais mācībspēku sastāvs dod iespēju pilnībā sasniegt studiju programmas mērķi un plānotos studiju rezultātus, nodrošinot kā kvalitatīvu teorētisko zināšanu un pētniecības prasmju apguvi antropoloģijas zinātņu nozarē, tā arī praktisko sagatavotību, kas dod iespējas veiksmīgi iesaistīties nozares problēmu risināšanā.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Salīdzinot ar 2012./2013.akad. gadu docētāju skaits ir samazinājies apmērām par 15% (4 docētāji), kas ir saistīts ar studentu skaita samazinājumu visā laika periodā, kā arī ar ievēlēto docētāju kodola nostiprināšanos un programmas satura konsolidēšanu. Mācībspēku kvalitatīvais sastāvs procentuālajā izteiksmē pārskata periodā būtiski nav mainījies.

Izmaiņas sadalījumā pēc amatiem, jāatzīmē, ka pārskata periodā pieaudzis profesoru un asociēto profesoru īpatsvars (absolūtos skaitļos par 1 personu), galvenokārt uz stundu pasniedzēju rēķina, kuru īpatsvars samazinājies. Kopumā tās vērtējamas kā pozitīvas kvalitatīvas izmaiņas, jo palielina programmas studiju kvalitāti.

Programma ir izveidota 2009. gadā. Daļa programmas kodola docētāju, antropologu ar ārvalstu doktora grādiem kopš 2012. gada pakāpeniski pamet darbu LU (3 personas), kas saistīts gan ar darba samaksu un zinātnes adekvāta finansējuma trūkumu periodā līdz 2018. gadam, atrodot labāk atalgotu darbu Latvijā vai ārzemēs. Lai noturētu mācībspēkus un programmu attīstītu periodā no 2013-2017. gadam Latvijas Universitātes fondā tika piesaistīti līdzekļi antropoloģijas attīstības projektam. Līdzekļi tika iegūti no sadarbības partneru – SEB bankas un Latvijas Komercbanku asociācijas - un privātiem ziedojumiem ārvalstu mācībspēku stipendijām. Latvijas augstskolās šajā

periodā nebija ārvalstu pasniedzēju piesaistes shēmu un darba samaksa nesedza ārvalstu pasniedzēju ceļa un uzturēšanās izdevumus, mācībspēku piesaisti padarot praktiski neiespējamu. Šādi ar fonda līdzekļiem programmai atsevišķu kursu docēšanai tika piesaistīts prof. (Oksfordas Universitāte), kā arī 3 ārvalstu jaunie zinātnieki. Viens no tiem ir palicis Latvijā un ievēlēts par docentu un aktīvi piedalās nodaļas pētnieciskajos projektos un docēšanā.

Mācībspēku paaudžu maiņa ir devusi iespēju talantīgākajiem programmas absolventiem turpināt darbu nodaļā. Viena pētniece 2018. gadā iegūst doktora grādu LU ar starpnozaru disertāciju antropoloģijā un folkloristikā, cita 2020. gadā ieguvusi doktora grādu Līdsas Universitātē Lielbritānijā un ievēlēta par docenti (kopā kopš 2018. gada piesaistīti 2 jaunie zinātnieki). Antropoloģijas nodaļas Publiskās antropoloģijas centrs ir ļāvis pārskata periodā piesaistīt projektu līdzekļus, lai sasniegtu 2013. gada akreditācijas ziņojumā definēto mērķi līdzsvarot docētāju pētniecisko un akadēmisko slodzi attiecībā 50:50. Šīs proporcijas svārstās, kursu docēšanu savstarpēji dalot un ļaujot jaunajiem docētājiem sekmīgi studēt doktorantūrā vai piedalīties lielākos pētnieciskos projektos. Līdz nacionālo zinātnisko projektu konkursu piedāvājumam 2018. gadā Antropoloģijas studiju nodaļas docētāji kā pētnieku grupa ir aktīvi piedalījušies lietišķo pētījumu veikšanā, izpildot labklājības un veselības ministrijas pasūtījumus. Tas ir ļāvis celt pētniecisko kapacitāti un vēlāk sekmīgi startēt projektos, taču nav devis pietiekamas iespējas attīstīt mācībspēku publicēšanos. Ar fundamentālo un lietišķo programmu pieejamību Latvijā, docētāju sagatavoto publikāciju apjoms starptautiski citējamās izdevumos strauji aug (pēdējo 3 gadu laikā iesniegti un/vai publicēti vairāk kā 13 raksti) un pētniecības projektos ir iesaistīti arī studenti.

Kopumā var secināt, ka KSA MSP iesaistīto mācībspēku sastāvs un tā izmaiņas ir vērtējami pozitīvi, līdz ar to nodrošina augstu izglītības kvalitāti un ir atbilstoši studiju kursu un programmas kopējo studiju rezultātu sasniegšanai.

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Mācībspēku kodolu veido Antropoloģijas studiju nodaļas mācībspēki, sadarbojoties ar citiem SZF un HZH radniecīgo zinātņu docētājiem. Veidojot nodaļas mācībspēku kodolu, liela uzmanība ir pievērsta savstarpējai sadarbībai un savstarpēja atbalsta kultūras ieviešanai. Sadarbību nodrošina vairāki mehānismi. Pirmkārt, nodaļas sēdes, kurās tiek izskatīti ar nodaļas darbību saistīti jautājumi, gan saskarsmes jautājumi. Piemēram, diskutēta nodaļas ētikas politika personāla saskarsmei ar studentiem (sociālo tīklu lietošanas etiķete, robežu nospraušana, saglabājot atvērtas un draudzīgas attiecības ar studentiem, utt.). Nodaļas sēdēs tiek izmantotas arī metodoloģisku jautājumu risināšanai un savstarpējai zināšanu un prasmju apmaiņai. Sākoties pandēmijai, tika sagatavoti attālinātai mācīšanai pieejamie resursi antropoloģijas mācīšanai un veikta savstarpēja apmācība. Apmeklētajos tālākizglītībasursos iegūtās zināšanas tiek multiplicētas nodaļā, pasniedzējiem daloties gūtajās zināšanās. Otrkārt, dalība kopējos nodaļas projektos nodrošina iespēju regulāri tikties un līdzās projekta jautājumiem neformāli apspriest arī studiju procesu. Piemēram, vienā no pēdējiem fundamentālo un lietišķo pētījumu projektiem 3 gadu laikā bijušas 49 tikšanās reizes, kas ļāvušas stiprināt savstarpējās attiecības, veidot plānus un īstenot pētniecības ideju pārnesei uz mācību saturu un procesu. Projektu ietvaros nodaļas mācībspēki piedalās akadēmiskās lasīšanas un rakstīšanas semināros (arī to pēdējo 3 gadu laikā bijis attiecīgi 5 un 45), kas jaunajiem docētājiem ir atbalstāmas prasmes. Treškārt, tiek izmantots jauno mācībspēku mentorings, kursu docējot jaunam un pieredzējušam docētājam kopā. Mentorings ir arī nozīmīgs iedrošinājumā un atbalstā publikāciju veidošanā.

Studiju kursu savstarpējās sasaistes veicināšanā pamatam izmantots vienotas vērtēšanas sistēmas izveides projekts 2018. gadā. Tas ļāva ne tikai konsolidēt programmu un visus kursu rezultātus ievirzīt vienotam mērķim, bet arī deva iespēju diskutēt par kursu saturu un to saistību. Ja pirms projekta studenti vērtējumos dažkārt sūdzējās par kursu pārklāšanos, tad kopš 2018. gada kursu sasaiste tiek vērtēta pozitīvi. Kursos veicamās pārmaiņas tiek diskutētas, secīgo kursu pavedienos pasniedzēji sadarbojas, lasa kursu kopā un konsultē viens otru kursa saturā.

Studējošo un mācībspēku attiecību ziņojuma sniegšanas brīdī ir 0,97 students uz 1 pasniedzēju (šāda proporcija veidojas galvenokārt uz izvēles kursu rēķina), kas ir bijusi augstāka iepriekšējās akreditācijas periodā. Taču jāņem vērā, ka šī proporcija veidojas uz izvēles kursu rēķina, ļaujot studentiem specializēties sev interesējošās jomās, izmantojot LU piedāvātos resursus.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgušanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	KSA MSP diploma pielikums.pdf	Diploma CSA MSP.pdf
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	KSA MSP statistikas dati.pdf	Statistics CSA MSP.pdf
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	KSA MSP izglītības standarts.pdf	Education standard CSA MSP.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	Kursu_kartejums KSA MSP.xlsx	Mapping of the study courses CSA MSP.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	KSA MSP plāns.pdf	Study plan CSA MSP.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	Maģistra studiju programmas Kultūras un sociālā antropoloģija kursu apraksti.pdf	Study courses CSA MSP.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	KSA MSP apliecinājums 55. pants.edoc	Study field declaration CSA MSP.pdf

Kultūras un sociālā antropoloģija (43314)

Studiju virziens	<i>Socioloģija, politoloģija un antropoloģija</i>
Studiju programmas nosaukums	<i>Kultūras un sociālā antropoloģija</i>
Izglītības klasifikācijas kods (IKK)	43314
Studiju programmas veids	<i>Akadēmiskā bakalaura studiju programma</i>
Studiju programmas direktora vārds	Aivita
Studiju programmas direktora uzvārds	Putniņa
Studiju programmas direktora e-pasts	aivita.putnina@lu.lv
Studiju programmas vadītāja/ direktora akadēmiskais/ zinātniskais grāds	Asociētais profesors
Studiju programmas direktora telefona numurs	67034922
Studiju programmas mērķis	<i>Kultūras un sociālās antropoloģijas speciālistu sagatavošana starpposma līmenī, ko iezīmē spējas orientēties antropoloģijas nozares pamatnostādnēs, patstāvīgi un grupā veikt praktisku antropoloģisku pētījumu, kritiski un sistemātiski analizēt sabiedriskos un kultūras procesus.</i>
Studiju programmas uzdevumi	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. akadēmiskās domāšanas un rakstības prasmju iegūšanā un stiprināšanā, kā arī akadēmisko zināšanu komunikēšanā plašākā sabiedrībā;</i> <i>2. akadēmisko zināšanu kultūras un sociālajā antropoloģijā ieguvē pamata līmenī, nodrošinot ar sistemātiskām zināšanām teorijās, jēdzienu lietojumā, pētniecības metodēs un tehnikās, pētījuma ētikā;</i> <i>3. iegūto teorētisko zināšanu, metožu un etnogrāfisko piemēru izmantošanā dažādu sabiedrisku un kultūras jautājumu analīzē;</i> <i>4. prasmju, zināšanu un kompetenču ieguvē un stiprināšanā pētījuma procesa īstenošanā - sabiedrisko un kultūras procesu, pētniecisko problēmu aprakstīšanā, novērtēšanā un analīzē, pētījuma pieteikuma sagatavošanā, atbilstošu pētījumu metožu, datu vākšanas, apstrādes, analīzes un interpretācijas īstenošanā;</i> <i>5. zinātniskā un pētnieciskā darba veikšanā, attīstot praktisko pieredzi individuāla un grupu pētījuma veikšanā, argumentācijas veidošanā, kritiskā pētnieciskās atbildības izvērtēšanā, ētiskas attieksmes pret pētījuma dalībniekiem un kolēģiem īstenošanā;</i> <i>6. tālākai profesionālai un personiskai izaugsmei nepieciešamo prasmju veidošanā, atbalstot uzņēmību, atbildību, liekot pamatus profesionālās sadarbības un pilnveides iespējām gan antropoloģijā, gan darbībai citās jomās.</i>

Sasniedzamie studiju rezultāti	<p>Zināšanas</p> <p>1. Atpazīt un izprast nozīmīgākās antropoloģiskās pieejas, teorijas un jēdzienus atbilstoši programmas mācību saturam, atpazīt un izprast etnogrāfiskos piemērus, saprast pamata līmeņa, kā arī mēreni sarežģītus teorētiskos jēdzienus.</p> <p>2. Atpazīt un izprast dažādas antropoloģiskās izpētes metodes un pieejas.</p> <p>Prasmes</p> <p>3. Pielietot antropoloģijas teorijas un sniegt kontekstuālu salīdzinājumu zināmās un jaunās situācijās un identificēt atbilstošu etnogrāfisko kontekstu salīdzinājuma veikšanai.</p> <p>4. Izmantot atbilstošas antropoloģijas metodes lauka darba pētījuma kontekstā, nodibināt labas attiecības ar pētījuma dalībniekiem.</p> <p>5. Rakstiski un mutiski komunicēt gan akadēmiskā, gan publiskā vidē, recenzēt un izvērtēt savu un citu kolēģu darbu.</p> <p>6. Dalīt atbildību grupas darbā un efektīvi strādāt komandā.</p> <p>7. Pazīt un izmantot atbilstošus elektroniskos un citus rīkus (programmatūru un datortehniku), efektīvi plānot laiku un pārvaldīt darba slodzi, izmantot informācijas resursus atbildīgi un efektīvi.</p> <p>Kompetences</p> <p>8. Argumentācijā izmantot atbilstošus teorētiskos jēdzienus, to veidojot, pielietot atbilstošus etnogrāfiskos kontekstus, saprast, apstrādāt un interpretēt ar antropoloģijas nozari saistītus rakstus, prezentācijas un diskusijas.</p> <p>9. Saprast datu un to interpretācijas nozīmi un ierobežojumus, identificēt un kodēt datu vienības, veidot loģiskas saiknes starp datu vienībām, teorētiskajā un salīdzinošā kontekstā.</p> <p>10. Veikt pētījumus ētiski atbildīgi, novērtēt ētiskos izaicinājumus un atrast piemērotus risinājumus un izvēlēties antropoloģijas izpētei atbilstošas metodes un pieeju.</p>
Studiju programmas noslēgumā paredzētais noslēguma pārbaudījums	Bakalaura darbs

Studiju programmas varianti

Pilna laika klātie - 3 gadi - latviešu

Studiju veids un forma	Pilna laika klātie
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	latviešu
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	Vidējā izglītība.
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	Sociālo zinātņu bakalaura grāds socioloģijā un kultūras studijās
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

Pilna laika klātie - 3 gadi - angļu

Studiju veids un forma	<i>Pilna laika klātie</i>
Īstenošanas ilgums (gados)	3
Īstenošanas ilgums (mēnešos)	0
Īstenošanas valoda	<i>angļu</i>
Studiju programmas apjoms (KP)	120
Uzņemšanas prasības (latviešu valodā)	<i>Vidējā izglītība. Angļu valodas prasme vismaz B2 līmenī</i>
Iegūstamais grāds (latviešu valodā)	<i>Sociālo zinātņu bakalaura grāds socioloģijā un kultūras studijās</i>
Iegūstamā kvalifikācija (latviešu valodā)	—

Īstenošanas vietas

Īstenošanas vietas nosaukums	Pilsēta	Adrese
Latvijas Universitāte	RĪGA	RAIŅA BULVĀRIS 19, CENTRA RAJONS, RĪGA, LV-1050

3.1. Studiju programmas raksturojošie rādītāji

3.1.1. Apraksts un analīze par izmaiņām studiju programmas parametros, kas veiktas kopš iepriekšējās studiju virziena akreditācijas lapas izsniegšanas vai studiju programmas licences izsniegšanas, ja studiju programma nav iekļauta studiju virziena akreditācijas lapā, tajā skaitā par izmaiņām, kas plānotas studiju virziena novērtēšanas procedūras ietvaros.

Latvijas Universitātē (turpmāk – LU) kopš 2009. gada tiek īstenota bakalaura līmeņa studiju programma antropoloģijā, t.i., akadēmiskā bakalaura studiju programma “Kultūras un sociālā antropoloģija” (turpmāk – KSA BSP).

Galvenās KSA BSP veiktās izmaiņas saistāmas ar grāda maiņu no humanitāro zinātņu bakalaura antropoloģijā uz sociālo zinātņu bakalauru socioloģijā un kultūras studijās, atbilstoši programmu grupai (Ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumiem Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju), kuru rezultātā mainīts programmas virziens, grāda nomenklatūra un kods. Virziena maiņa apstiprināta Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras Studiju kvalitātes komisijas sēdē 2022. gada 9. martā, ārējiem ekspertiem pirms tam veicot izvērtēšanu atbilstoši MK noteikumiem Nr.793 (11.12.2018.)

Sīkāk izmaiņas atspoguļotas zemāk tabulā 3.1.1.1.

Tabula 3.1.1.1.

Studiju programmas izmaiņu pamatojums

Programmas parametri	2013. gadā akreditētā studiju programma “Kultūras un sociālā antropoloģija”	Pilnveidotā studiju programma “Kultūras un sociālā antropoloģija”	Pamatojums
Piešķiramais grāds	Humanitāro zinātņu bakalaura grāds antropoloģijā	Sociālo zinātņu bakalaura grāds socioloģijā un kultūras studijās	Atbilstoši Ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumiem Nr. 322 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” un Ministru kabineta 2014.gada 13.maija noteikumiem Nr.240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu”

Virziens	Valodu un kultūras studijas, dzimtās valodas studijas un valodu programmas	Socioloģija, politoloģija un antropoloģija	Atbilstoši 2018. gada 11. decembra noteikumiem Nr. 793 "Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi"
Studiju programmas kods saskaņā ar Latvijas izglītības klasifikāciju	43227	43314	Atbilstoši MK noteikumiem nr.332 (13.06.2017.) Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju

Izmaiņas veiktas arī SP mērķos un uzdevumos (skat. zemāk pievienoto tabulu), kā arī sasniedzamos rezultātos, kas precizēti atbilstoši iepriekšējās akreditācijas komisijas ieteikumiem un jaunākajiem metodoloģiskiem atzinumiem.

Tabula 3.1.1.2.

Izmaiņas studiju programmas mērķos un uzdevumos

2013. gadā akreditētās studiju programmas "Kultūras un sociālā antropoloģija" mērķis	Pilnveidotās studiju programmas "Kultūras un sociālā antropoloģija" mērķis	Pamatojums
mērķis ir nodrošināt iespēju iegūt humanitāro zinātņu bakalaura grādu antropoloģijā ar specializāciju Baltijas reģionā, kā arī sagatavot konkurētspējīgus kultūras un sociālās antropoloģijas speciālistus, kas spētu orientēties antropoloģijas nozares pamatnostādņēs, patstāvīgi spētu veikt praktisku kādas sociālās un kultūras problēmas izpēti un asistētu pētnieciskajā darbā.	mērķis ir kultūras un sociālās antropoloģijas speciālistu sagatavošana starpposma līmenī, ko iezīmē spējas orientēties antropoloģijas nozares pamatnostādņēs, patstāvīgi un grupā veikt praktisku antropoloģisku pētījumu, kritiski un sistemātiski analizēt sabiedriskos un kultūras procesus.	Programmas mērķis precizēts 2018. gadā, pārveidojot programmas sasniedzamos rezultātus. To atzinīgi novērtēja Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras Studiju kvalitātes komisija 2022. gada 9. martā.
Akreditētās studiju programmas "Kultūras un sociālā antropoloģija" uzdevumi	Pilnveidotās studiju programmas "Kultūras un sociālā antropoloģija" uzdevumi	Pamatojums

<p>1. Sniegt akadēmiskās rakstības un elektroniskās saziņas prasmes.</p> <p>2. Sniegt akadēmiskas zināšanas kultūras un sociālajā antropoloģijā bakalaura kvalifikācijai atbilstošā līmenī, nodrošinot zināšanas antropoloģijas teorijās, pētnieciskajos pamata un specializētajos virzienos ar uzsvaru uz Baltijas reģionu, kā arī pētniecības metodēs, lauka darbā un pētījuma ētikā.</p> <p>3. Sagatavot kultūras un sociālās antropoloģijas speciālistus, kuri prot izmantot iegūtās teorētiskās, metodoloģiskās un faktoloģiskās zināšanas, prasmes un iemaņas profesionālām un pētnieciskām darbībām valsts, nevalstiskajā sektorā un uzņēmējdarbībā Baltijas reģionā.</p> <p>4. Attīstīt un pilnveidot prasmes, zināšanas un kompetences sabiedrisko un kultūras procesu, pētniecisko problēmu aprakstīšanā, novērtēšanā un analīzē, pielietojot atbilstošas pētījumu metodes, datu ievākšanu, apstrādi, analīzi un interpretāciju un spējot akadēmiski saprotami pasniegt pētījuma pieteikumu, iegūtos izpētes rezultātus un secinājumus.</p> <p>5. Attīstīt praktisko pieredzi zinātniskā un pētnieciskā darba veikšanā individuāli un kolektīvi, attīstot spēju veidot slēdzienus un formulēt izmantoto argumentāciju, kritiski izvērtējot pētniecisko atbildību, īstenojot ētisku attieksmi pret informantiem un kolēģiem, kā arī izmantojot kritisku un analītisku domāšanu.</p> <p>6. Attīstīt izglītības patstāvīgai pilnveidošanai nepieciešamās prasmes, uzņēmību un atbildību, atjaunojot zināšanas ar tālākizglītības un mūžizglītības palīdzību, kā arī profesionāli pilnveidojoties.</p>	<p>atbalstīt studentus</p> <p>1. akadēmiskās domāšanas un rakstības prasmju iegūšanā un stiprināšanā, kā arī akadēmisko zināšanu komunicēšanā plašākā sabiedrībā;</p> <p>2. akadēmisko zināšanu kultūras un sociālajā antropoloģijā ieguvē pamata līmenī, nodrošinot ar sistemātiskām zināšanām teorijās, jēdzienu lietojumā, pētniecības metodēs un tehnikās, pētījuma ētikā;</p> <p>3. iegūto teorētisko zināšanu, metožu un etnogrāfisko piemēru izmantošanā dažādu sabiedrisku un kultūras jautājumu analīzē;</p> <p>4. prasmju, zināšanu un kompetenču ieguvē un stiprināšanā pētījuma procesa īstenošanā - sabiedrisko un kultūras procesu, pētniecisko problēmu aprakstīšanā, novērtēšanā un analīzē, pētījuma pieteikuma sagatavošanā, atbilstošu pētījumu metožu, datu vākšanas, apstrādes, analīzes un interpretācijas īstenošanā;</p> <p>5. zinātniskā un pētnieciskā darba veikšanā, attīstot praktisko pieredzi individuāla un grupu pētījuma veikšanā, argumentācijas veidošanā, kritiskā pētnieciskās atbildības izvērtēšanā, ētiskas attieksmes pret pētījuma dalībniekiem un kolēģiem īstenošanā;</p> <p>6. tālākai profesionālai un personiskai izaugsmei nepieciešamo prasmju veidošanā, atbalstot uzņēmību, atbildību, liekot pamatus profesionālās sadarbības un pilnveides iespējām gan antropoloģijā, gan darbībai citās jomās.</p>	<p>Programmas uzdevumi precizēti 2018. gadā, pārveidojot programmas sasniedzamos rezultātus un padarot uzdevumus uz studentiem orientētus.</p>
--	--	--

3.1.2. Analīze un novērtējums par studiju programmas atbilstību studiju virzienam. Analīze par programmas nosaukuma, koda, iegūstamā grāda, profesionālās kvalifikācijas vai grāda un profesionālās kvalifikācijas mērķu un uzdevumu, studiju rezultātu, kā arī uzņemšanas prasību savstarpējo sasaisti. Studiju programmas īstenošanas ilguma un apjoma (tajā skaitā atšķirīgiem studiju programmas īstenošanas variantiem) raksturojums un lietderības novērtējums.

AIC Studiju kvalitātes komisija savā 2022. gada 9. marta lēmumā Nr. 2022/-4-I, izskatot LU 2021. gada 5. novembra iesniegumu Nr. 1-13/693 un Nr. 1-13/694, kā arī ārējo eksperta atzinumu, atbalsta studiju virziena maiņu uz “Socioloģija politoloģija un antropoloģija” un atzīst koda maiņu Latvijas izglītības klasifikācijā, “jo studiju programmas pēc satura atbilst programmu grupai “Socioloģija un kultūras studijas”, kurā ietilpst arī antropoloģija” (3.lpp). Minētais lēmums apstiprina, ka veikta pilna ekspertīze KSA BSP atbilstībai minētajam studiju virzienam. Ekspertīze arī izvērtēja un atzina, ka studiju programmas saturs atbilst antropoloģijas nozarei.

Studiju kvalitātes komisija vērtēja arī citus programmas parametrus, tai skaitā uzņemšanas prasības un studiju īstenošanas ilgumu. KSA BSP tiek piedāvāta pilna laika klātienē tajā paredzētas studijas 3 gadu (6 semestru) ilgumā. Šajā laikā studenti apgūst programmu 120 kp apjomā. Programmas ilgums balstās Boloņas procesa ieteikumos un nākamo studiju posmu iespējams turpināt divgadīgajā maģistra programmā.

Studiju programma tiek īstenota latviešu un angļu valodās. KSA BSP turpinās 2 gadu KSA MSP, kas arī tiek piedāvāta latviešu un angļu valodā. Izglītības attīstības pamatnostādņu 2021.-2027. gadam virsmērķis ir nodrošināt kvalitatīvas izglītības iespējas visiem Latvijas iedzīvotājiem, lai veicinātu viņu potenciāla attīstību un īstenošanu mūža garumā un lai veidotu viņu spēju mainīties un atbildīgi vadīt pastāvīgās pārmaiņas sabiedrībā un tautsaimniecībā. Latviešu valodā tiek piedāvāts mūsdienīgs, kvalitatīvs un uz darba tirgū augsti novērtētu prasmju attīstīšanu orientēts izglītības piedāvājums programmas ietvaros, pārnesot jaunākās pieejas un zināšanas pētniecībā ar ārvalstīs izglītību ieguvušu docētāju starpniecību, kā arī augstiem kvalitātes standartiem nacionālā un starptautiskā mērogā. Atbilstot uz Izglītības attīstības pamatnostādņu 2021.-2027. gadam 2. mērķi: Mūsdienīgs, kvalitatīvs un uz darba tirgū augsti novērtētu prasmju attīstīšanu orientēts izglītības piedāvājums, KSA BSP programmas īstenošana latviešu un angļu valodās stiprina augstākās izglītības starptautisko sadarbību un internacionalizāciju. Politikas dokuments uzsver, ka “mērķtiecīgai AI eksporta veidošanai ir būtiski uzlabot Latvijas augstākās izglītības internacionalizācijas kvalitāti, nodrošinot gan mūsdienīgas un kvalitatīvas studiju programmas un studiju vidi, gan augsti kvalificētu akadēmisko personālu, gan piesaistot motivētus studentus”. Latvijā ir salīdzinoši maz ārvalstu studentu tieši sociālo un humanitāro zinātņu profilā un antropoloģijas programmām ir augsts potenciāls atbildēt uz globalizācijas izaicinājumiem un veicināt starpdisciplināritāti, kas nozarei raksturīga kopš tās pirmsākumiem, tai skaitā ar STEM nozarēm. Veicot izpēti un sazinoties ar līdzīgu programmu īstenošanai Eiropā un ASV, atklātas iespējas, kas padara programmu pievilcīgu ārvalstniekiem. Pirmkārt, tā ir praktiska un studentcentrēta pieeja. Otrkārt, ārvalstu studentiem ir salīdzinoši viegli iegūt pētniecisko pieredzi Latvijas daudzveidīgās valodu vides dēļ. Tā kā programmas pasniedzēji ir latviešu un angļu valodā bilingvāli un lielākoties izglītību ieguvuši ārvalstu augstskolās, kur mācību valoda bijusi angļu, KSA BSP ir augsts mācībspēku potenciāls studiju piedāvāšanai angļu valodā. LU pieejama pievilcīga studiju vide un iespējas ārvalstu studentiem. Latvijā antropoloģija ir salīdzinoši jauna zinātņu nozare un KSA BSP ir vienīgā šāda līmeņa programma Latvijā, palīdzot latviešu valodā veidot terminoloģiju un jaunas pieejas cilvēku attiecību pētīšanai. Šī programma ir unikāla ar iespēju padziļināti apgūt

nozari, kura līdz šim latviski bakalaura līmenī pasaulē nav bijusi pieejama. Tā kā antropoloģijai ir izteikti starpkulturāla pieeja, ārvalstu un latviešu studentu grupas, izmantojot studētcentrētu pieeju, ļauj internacionalizāciju īstenot arī studentu saziņas līmenī bilingvālā studiju e-vidē un starp studentu plūsmām. Programmu izveide angļu valodā ir LU un SZF stratēģiskais mērķis. Papildus, angļu valodas plūsmas studenti palielina studentu skaitu programmā, kas ar pašfinansējumu ļauj nodrošināt programmas ilgspēju, kas ir būtisks KSA BSP izdzīvošanas aspekts, salīdzinoši ar citām programmām zemā valsts finansējuma dēļ. Angļu valodas plūsma ļauj piesaistīt arī ārvalstu studentus ar Latvijas valsts stipendijām.

KSA BSP pilnībā atbilst valsts izglītības standartam, atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 13. maija noteikumiem Nr. 240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu", sīkaks vērtējums atrodams pielikumā par programmas atbilstību standartam.

Analizējot 2017. gada 23. maija Ministru kabineta noteikumus Nr. 264 "Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām", konstatējams, ka kvalifikācijas prasības antropoloģijas un socioloģijas speciālistiem definētas sekojoši:

"304. Atsevišķās grupas "2632 Sociologi, antropologi un tiem radniecīgu profesiju vecākie speciālisti" profesijas un atbilstoši pamatuzdevumi:

veikt cilvēku sabiedrības izcelšanās, struktūras, sociālo normu, organizācijas un savstarpējo attiecību pētījumus; sagatavot zinātniskos rakstus un pārskatus socioloģijas, antropoloģijas un radniecīgās jomās; skaidrot cilvēces izcelšanos un evolūciju, pētīt mainīgas kultūras un sociālās problēmas un parādības; skaidrot cilvēces attīstību, pētīt pagātnes materiālās kultūras paliekas, dzīvojamās telpas, tempļus, instrumentus, monētas, ieročus, skulptūras; pētīt zonu un apgabalu fizikālos un klimatiskos apstākļus un pieskaņot tiem ekonomisko, sociālo un kultūras darbību; konsultēt par šo pētījumu praktisko izmantošanu, veidojot ekonomisko un sociālo politiku; veikt sociālo grupu un sociālo institūtu uzvedības, attieksmju un savstarpējās mijiedarbības izpēti un analīzi; analizēt sociālos procesus un problēmas; organizēt un vadīt sociālos pētījumus; nodrošināt informāciju un zināšanas vadības un pārvaldes lēmumu pieņemšanai vai akadēmiskiem nolūkiem."

Šis ir apjomīgākais normatīvajā regulējumā sniegtais apraksts par antropoloģijas un socioloģijas saturu. KSA BSP kursi aptver visu šo saturu, piedāvājot dziļāku specializāciju kultūras un sabiedrības virzienā.

Latvijā nav cita saistoša normatīvā regulējuma, izņemot profesiju klasifikatoru, kas noteiktu antropoloģijas nozares saturu. Lai izvērtētu atbilstību, izvēlēts salīdzinājums starp dažādām antropoloģijas BSP (LU BSP ir Latvijā vienīgā): LU, Kembridžas, Helsinku un Tallinas Universitātē). Konstatējams, ka (a) kursu tematika un saturs visās universitātēs ir līdzīgi; (b) neskatoties uz līdzīgo saturu Igaunijā programmas absolventiem tiek piešķirts humanitāro zinātņu grāds, savukārt Lielbritānijā mākslas bakalaura grāds (BA), bet Somijā kandidāta grāds. Analizējot antropoloģijas studiju programmas, vērojams, ka visās ārvalstu universitātēs pirmajā gadā tiek piedāvāta specializācija virzienā, kas ir atšķirīgs katrai augstskolai - politikas zinātnēs, socioloģijā, arī arheoloģijā un psiholoģijā (Kembridža), globālā vēsturē, pasaules literatūra, kritiskā domāšanā, problēmjautājumi, pasaules uzskati un reliģijas), komandas darba prasmes un starpdisciplināru problēmu risināšana (Tallina), ekonomika un sociālā un politiskā vēsture (Helsinki), vēlāk ļaujot specializēties antropoloģijā. Salīdzinot programmu saturu, redzams, ka kursu (aplūkojamo tēmu) nosaukumi visās ir līdzīgi, bet lielākā atbilstība saturā KSA BSP ir konstatējama ar Kembridžas Universitātes programmas saturu. Lai arī Lielbritānijā studiju programmas un grādi netiek klasificēti pēc studiju virzieniem vai zinātņu nozarēm, antropoloģija tradicionāli uzskatīta par sociālu zinātni, līdz ar to varam pieņemt, ka arī programmu varētu uzskatīt par sociālām zinātnēm piederošu. Helsinku Universitātē programma fokusējas uz sociālām pārmaiņām un piedāvā kursus radniecīgās

sociālās un humanitārās zinātnēs, savukārt Tallinas Universitātē uzsvars nosaukumos likts uz kultūras antropoloģiju, lai arī kursu saturs ir līdzīgs citu universitāšu piedāvātiem kursiem. Igaunijā antropoloģija tiek klasificēta kā humanitāra zinātne, bet Somijā un Lielbritānijā kā sociāla.

Procentuāli analizējot KSA BSP kursu saturu, konstatējams, ka antropoloģijas nozarei programmas obligātajā (A) daļā veltīti 90% jeb 65 no 72 no kredītpunktiem (KP). Izvēles daļā (B) tiek piedāvāti kursi ar kopējo apjomu 84 KP. No šiem kursiem antropoloģijas nozares kursi veido 56% no piedāvātā kp apjoma, 17% no KP saistīti ar robežzinātnēm, kas pieder sociālo zinātņu virzienam, bet 15% ar humanitāram virzienam, taču te jāņem vērā, ka šie 12 KP jeb 15% ir kontrastējošās reģionālām etnogrāfijas kursi un etnoloģija, kuri saskaņā pašreizējo regulējumu uzskatāma par sociālo zinātņu grupai piederošiem.

3.1.3. Studiju programmas ekonomiskais un/ vai sociālais pamatojums, analīze par absolventu nodarbinātību.

Antropoloģija ir Latvijā jauna, taču pasaulē labi pazīstama zinātnes nozare, kas pēta cilvēka fenomenu globālā kontekstā un dažādus veidus, kādos cilvēki veido attiecības un sabiedrisko dzīvi. Atšķirībā no citām Latvijā pastāvošām sociālām zinātnēm, KSA BSP fokusējas uz cilvēces daudzveidības izpēti un caur to arī savas sabiedrības kritiskai izzināšanai.

KSA BSP sagatavo speciālistus ar zināšanām daudzveidīgās cilvēces darbības jomās, kā arī sabiedrību ekonomiskās, politiskās, radniecības, reliģijas un citu jomu funkcijās, sabiedrības daudzveidībā un tās pārvaldīšanā. Antropoloģijas nozares popularitāte ir pieaugusi līdz ar globalizācijas procesu, pieaugošu populāciju migrāciju un attālumu sarūkšanu. KSA BSP beidzēji līdz ar to spēja atrast darbu gan Latvijā dažādās jomās, gan ārzemēs, jo izglītība nav saistīta vien ar Latvijas vai Rietumu sabiedrību kontekstu.

Iegūtās zināšanas programmas absolventiem ļauj strādāt ne tikai akadēmiskajā pētniecībā, bet dažādās valsts un nevalstiskās struktūrās un uzņēmējdarbībā, izmantojot iegūtās starpkultūru komunikācijas prasmes un holistisku skatījumu uz sabiedrības dažādību, kultūru daudzveidību un plurālismu.

Neskatoties uz salīdzinoši nelielo piešķirto budžeta vietu skaitu (25), programma spēj piesaistīt studentus, parādot, ka arī pieprasījuma līmenis pēc antropoloģijas Latvijā un ārzemēs saglabājas augsts.

2020. gada augustā-septembrī visidati.lv portālā veikta antropoloģijas programmu absolventu aptauja. No 115 bakalaura programmas absolventiem, anketu aizpildīja 62 jeb 54% absolventu. 7 respondenti bija beiguši abas programmas. Anketas aizpildīja 10 vīriešu un 64 sievietes un vidējais respondentu vecums ir 30.2 gadi.

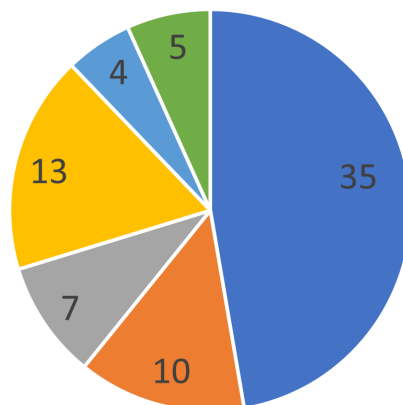
Lielākā daļa absolventu ir turpinājuši izglītoties un karjeras uzrāda plašu tālās izglītības spektru (Skat. attēlā)

Attēls 3.1.3.1.

Antropoloģijas programmu absolventu tālākā izglītība

Vai turpinājt augstāko izglītību kādā citā jomā pēc antropoloģijas programmu absolvēšanas?

- Neturpināju
- Turpināju humanitārā un kultūras jomā
- Turpināju - ekonomikā, finansēs, marketingā, vadībā
- Turpināju socioloģijā, politoloģijā, komunikāciju, tiesību zinātnēs
- Turpināju dabas un dzīvības zinātņu jomā
- Radošās jomas, māksla

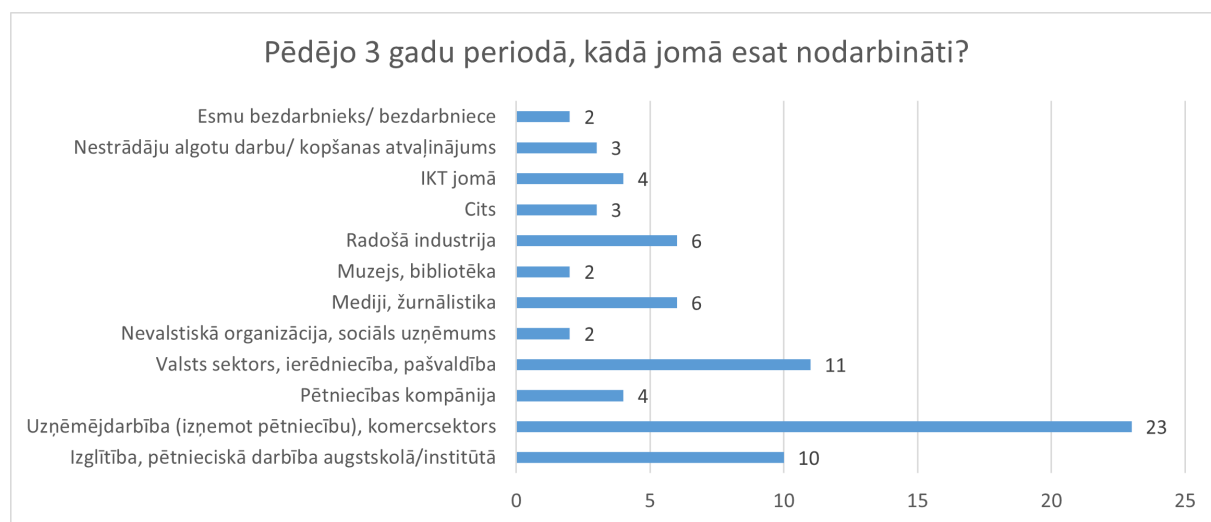

Analizējot atbildes pēc programmas tipa, redzams, ka tikai 28% bakalaura programmas absolventi nav turpinājuši augstāko izglītību. No 7 abu programmu beidzējiem 4 nav turpinājuši izglītību, lai arī aptauja liecina, ka šie respondenti visbiežāk arī turpina darboties antropoloģijas laukā profesionāli. Tas visticamāk skaidrojams ar tālākas izglītības pakāpes pieejamības trūkumu Latvijā.

Arī absolventu nodarbinātības jomas uzrāda lielu dažādību (skat. 2. attēlu). Lielākā daļa absolventu strādā privātos uzņēmumos. Neliels īpatsvars ir nodarbināts pētniecības jomā, biežāk augstskolā vai pētniecības institūtā.

Attēls 3.1.3.2.

Antropoloģijas absolventu nodarbinātības jomas absolūtos skaitļos

Vidējais atalgojums programmas absolventiem bruto ir 1070-1368 eiro robežās. Rēķinot nodarbināto absolventu vidējo atalgojumu, tad bakalaura programmas beidzēju atalgojums svārstās 945-1231 eiro robežās, bet abu programmu absolventu atalgojums - 1219-1519 eiro robežās. Vidējais atalgojums aprēķināts, summējot atbildēs norādīto atalgojuma robežu biežumu un to dalot ar attiecīgās kategorijas respondentu skaitu. Redzams, ka nodarbinātības joma, nevis grāds būtiski ietekmē atalgojuma līmeni. Ar pētniecību saistīto respondentu vidējais atalgojums ir nedaudz augstāks par vidējo.

Ņemot vērā plašo karjeras izvēli, būtiski saprast, kādas zināšanas un prasmes programma var

sniegt. Kopumā absolventi, kuri absolvējušo abas programmas ir visapmierinātākie un tas visticamāk saistīts ar šīs grupas lielākās daļas darbošanos nozarē. Tikai 60% bakalaurs programmas beidzēju uzskata, ka iegūtās zināšanas ir noderējušas karjerā. Šie dati saskan arī ar 2020. gada nogalē BSP 1. kursa studentu vidū veiktu minipētījumu – bakalaurs studijas uzsākot studentiem nav karjeras plānu un studijas ļauj pagarināt izšķiršanās periodu. Antropoloģijas studijas šajā ziņā neizlēmīgajiem studentiem ir pievilcīgas, jo piedāvā salīdzinoši plašu izglītību sociālā un humanitārā jomā.

Jautājot par zināšanu un iemaņu veidiem, respondenti ir pozitīvāki nekā domājot par programmas ietekmi uz karjeru kopumā. Visbiežāk tiek izmantotas analītiskās un kritiskās domāšanas prasmes (82% absolventu tās izmanto lielā mērā, 11% – dažkārt), kā arī tekstveides un angļu valodas zināšanas. Retāk izmantotas ar specifisku antropoloģijas pielietojumu saistītas iemaņas un zināšanas. Aptaujas dati liecina, ka kopumā programma piedāvā labu un darba tirgū pieprasītu zināšanu un prasmju portfeli – kritiska domāšana, sistematisks un visaptverošs skatījums uz sociālo pasauli, analītiskas prasmes, spēja strādāt ar tekstiem, iekļaujošu vērtību pārnese, komunikācijas prasmes, taču bakalaurs studenti tās neasociē ar karjeru antropoloģijas nozarē.

Absolventu karjeras trajektorijas liecina par programmas tālākas pozicionēšanu antropoloģijas nozarē lietderību, fokusējoties uz antropoloģiju kā sākuma soli studentu karjerā, ļaujot studentiem pašiem kombinēt izglītības un karjeras mījiedarbi, piedāvājot skaidri formulētas zināšanas un prasmes, integrējot tās programmas saturā un vērtēšanas kritērijos, kā arī izmantojot antropoloģijas universālo un starpdisciplināro saturu kā unikālu izglītības nišu.

3.1.4. Statistikas dati par studējošajiem studiju programmā, studējošo skaita dinamika, skaita izmaiņu ietekmes faktoru analīze un novērtējums. Analizējot, atsevišķi izdalīt dažādas studiju formas, veidus, valodas.

Studējošo skaits programmā kopš pirmajiem tās izveides gadiem ir pakāpeniski samazinājies. Tam ir vairāki iemesli.

Tabula 3.1.4.1.

Studējošo skaits KSA BSP

Pārskata periods (dati uz 1. oktobri)	Studiju forma un valoda	Imatrikulēti			Studējošie						Grādu vai kvalifikāciju ieguvuši			
		Kopā	No kopējā imatrikulēto skaita		Kopā	Studiju gadi			No kopējā studējošo skaita		Atskaitīti (atbīrums no iepriekšējā gada 30. augusta līdz pārskata gada 1. oktobrim)	Kopā	No kopējā grādu vai kvalifikāciju ieguvušo skaita	
			budž.	maks.		1	2	3	budž.	maks.			budž.	maks.
2021	PL	21	8	13	55	23	15	17	27	28	13	8	7	1
	latviešu,	8	8		27	8	9	10	27		5	7	7	
	angļu	13		13	28	15	6	7		28	8	1		1

2020	PL	27	17	10	55	27	16	12	35	20	14	4	3	1
	latviešu,	17	17		35	17	11	7	35		5	3	3	
	angļu	10		10	20	10	7	1		20	9	1		1
2019	PL	24	16	8	46	24	12	10	31	15	10	6	5	1
	latviešu	16	16		31	24	12	10	31		5	5	5	
	angļu	8		8	15	7	7	1		15	5	1		1
2018	PL	14	7	7	37	14	9	14	22	15	14	7	3	4
	latviešu	7	7		37	8	5	10	22		4	3	3	
	angļu	7		7		6	4	4		15	10	4		4
2017	PL	11	7	4	41	12	18	11	25	16	9	17	12	5
	latviešu,	7	7		25	8	11	11	25		4	12	12	
	angļu	4		4	16	4	7	5		16	5	5		5
2016	PL	25	19	6	55	22	7	26	41	14	13	11	7	4
	latviešu	19	19		41	19	3	22	41		5	7	7	
	angļu	6		6	14	6	4	4		14	8	4		4
2015	PL	12	10	2	46	12	15	19	35	11	14	18	10	8
	latviešu,	10	10					11	35		4	10	10	
	angļu	2		2	11	2	0	8		11	10	8		8
2014	PL, latviešu, angļu	20			63				24			18		
2013	PL, latviešu, angļu	34			85				24			17		

Pirmkārt, to objektīvi ietekmē studentu skaita samazināšanās valstī. Antropoloģijas studijām piesakās 1,32-2,1% attiecīgā gada visu augstskolu reflektantu. Analizējot informāciju par Latvijas reflektantiem, redzams, ka augstāks pieteikumu skaits, kā arī augstāks pieteikumu īpatsvars augstskolās un fakultātē vērojams gados, kad tiek piedāvāts augstāks budžeta vietu skaits (Skat. 3.1.4.2. tabulu). Zīmīgi, ka augstāks budžeta vietu skaits piesaista arī augstāku studentu skaitu, kas studē par personiskajiem līdzekļiem.

Studentu skaits, kas izvēlas KSA BSP kā 1. prioritāti studijām saglabājas gana stabils un imatrikulēto studentu statistika norāda, ka daļa no viņiem no studijām prioritārajā jomā atsakās, jo nav saņēmuši budžeta vietu. Studijas par personiskajiem līdzekļiem reflektanti kā pirmo prioritāti izvēlas reti.

Konkurss uz 1 KSA budžeta vietu svārstās no 8,68, kad tika piedāvāts vēsturiski augstākais budžeta vietu skaits līdz 21,25 - 2021/22 studiju gadā, kad pieredzēts straujš budžeta vietu kritums. Konkurss programmas prioritārajā grupā šajos gados bijis attiecīgi 1,84 un 3.75.

Līdz ar to secināms, ka zema valsts piešķirtais vietu skaits ir viens no būtiskiem šķēršļiem

studentu skaita palielināšanai programmā. Savukārt vietējo studentu piesaiste, kuri studijās gatavi ieguldīt personiskos līdzekļus, ir komplekss izaicinājums, kuru nav iespējams risināt tikai ar programmas satura maiņu vai labāku tās popularizēšanu.

Tabula 3.1.4.2.

Pieteikumu dinamika KSA BSP

	KSA budžeta vietas	Pieteikumi budžeta vietām		Pieteikumi pašfinansētām vietām		Konkurss		% no HZF pieteikumiem	
		kopā	1. prioritāti	kopā	1. prioritāte	uz 1 budžeta vietu ar 1. prioritāti	uz 1 budžeta vietu kopā	prior.	kopā
2021/22	8	170	30	65	1	3.75	21.25	6.48	8.15
2020/21	16	159	33	47	0	2.06	9.94	7.59	7.40
2019/20	16	154	35	52	0	2.19	9.63	8.18	7.59
2018/19	7	117	23	31	0	3.29	16.71	6.20	6.87
2017/18	7	109	20	41	1	2.86	15.57	4.94	5.55
2016/17	19	165	35	47	1	1.84	8.68	8.62	8.00
2015/16	10	141	25	42	2	2.50	14.10	6.00	6.55
2014/15	10	170	33	71	0	3.30	17.00	6.07	6.01
2013/14	10	193	29	79	3	2.90	19.30	5.10	6.30

Otrs ceļš lielāka studentu skaita nodrošināšanai studijām par privātiem līdzekļiem, ir ārvalstu studentu piesaiste. Studiju programma pārskata perioda sākumā sagatavota docēšanai latviski un angļiski, bilingvāli pielāgojot kursu materiālus e-vidē un prezentācijas. Ārvalstu studentu skaits sākotnēji ir mazs (skat. tabulu *Ārvalstu studējošo skaits programmā*) un dažādās mītnes valstīs norāda uz nefokusētu stratēģiju studentu piesaistei (skat. tabulu *Ārvalstu studējošo izcelsmes valsts*). Programmas ietvaros izveidota mājas lapas versija angļiski interesentu un studentu atbalstam, regulāri lūgts LU ietvaros uzlabot komunikācijas kvalitāti ar ārvalstu reflektantiem. Efektīvi darbojas izglītības un zinātnes ministrijas centralizēti izvietotā informācija par studiju iespējām Latvijā, kur sniegta informācija par programmu.

Tabula 3.1.4.2.

Ārvalstu studenti KSA BSP pēc imatrikulācijas gadiem	
2014	1-Kanāda, 1-Brazīlija
2015	1-Vācija, 1-Vjetnama
2016	1-Vācija
2017	1-Vācija
2018	1-Kazahstāna, 1-Lielbritānija
2019	-
2020	1-Igaunija, 1-Koreja, 1-ASV, 1-Krievija
2021	1-Libāna, 1-Īrija, 1-Indija,

Arī ārvalstu studentu piesaistei ir šķēršļi – ievērojami lielākā daļa reflektantu atbilst pieteikšanās procesā, kurā jāpielīdzina iepriekšējās izglītības diploms, jānoslēdz līgums un jāsaņem uzturēšanās atļauja. To reti bijis iespējams izdarīt pusgada laikā, tāpēc 2022/23 studiju gadā pieteikšanās studijām uzsākta agrāk – jau rudenī, lai reflektanti paspētu laikus nokārtot procedūras. 2019-2021. gados šo procesu īpaši apgrūtināja pandēmija – ne visās valstīs izvietotas Latvijas vēstniecības un bija spēkā ceļošanas un darbošanās ierobežojumi. Otra problēma ar BSP ārvalstu reflektantiem ir centralizētas pārbaudes mehānismu trūkums, pārbaudot reflektantu nodomus. Patlaban vienīgais kritērijs ir iepriekšējo studiju rezultāti un vairāk kā puse pieteikumu tiek noraidīti tieši šī kritērija dēļ. Vienlaikus, tikai neliela daļa to reflektantu, kas iztur atlasu, tiek imatrikulēti. Programmas ietvaros pēdējos divos gados tiek sniegts dažāda veida atbalsts – attālinātās studijas, kamēr students nokārto ierašanās formalitātes, informēšana par studiju vidi un aicinājums ziņot par problēmām, utt., kas ļāvis nedaudz augstākam skaitam reflektantu imatrikulēties. 2021. gadā ārvalstu studiju iespējas ierobežo arī vakcinēšanās regulējums un salīdzinoši komplikētais process, lai atzītu vakcinēšanas faktu pat ar ES reģistrētu vakcīnu.

Table 3.1.4.3.

Ārvalstu studējošo skaits programmā

BSP Kultūras un sociālā antropoloģija	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/2020	2020/21	2021/22
Kopā	6	9	11	22	18	11	24
Grāda, kvalifikācijas iegūšanai	3	2	3	4	3	5	6
Apmaiņas programmā	3	7	8	18	15	6	19

Otra problēma, kas ietekmē studentu skaitu, ir salīdzinoši augstais atbīrums. Viens no biežākajiem

studijas pārtraukušo studentu minētajiem iemesliem ir studiju slodzes lielums un nespēja to salāgot ar darbu. Pilna laika nodarbinātiem studentiem arī biežāk veidojas studiju parādi. Tā, piemēram, 2019/20 studiju gadā imatrikulācijai BSP tika piedāvātas 16 budžeta studiju vietas. Kopumā saņemti 154 pieteikumi, no tiem 35 ar pirmo prioritāti, parādot pieaugumu kopš iepriekšējā gada. Kopumā pieteikumi ar pirmo prioritāti veidojuši 0,41% no visiem augstskolu pieteikumiem, kamēr iepriekšējā studiju gadā – 0,28%. Konkurss uz vienu budžeta vietu KSA BSP ir 2,19 prioritārajā grupā un 9,63 kopumā. Studijas uzsāk 24 studenti, taču otrā studiju gadā to skaits jau ir krities līdz 15, daļai studentu eksmatrikulējoties tāpēc, ka budžeta vietu skaits grupai samazināts līdz 10. Salīdzinoši neliela daļa vietējo studentu eksmatrikulējas, atzīstot, ka kļūdījušies studiju izvēlē, taču šis īpatsvars ir augstāks ārvalstu studentu vidū. Vēl vērojama tendence budžeta vietu ieguvušiem studentiem studijas vispār neuzsākt, neierodoties ne uz vienu nodarbību un izvairoties no komunikācijas ar LU darbiniekiem. Iespējams, ka motivācija šādi rīkoties ir vēlme iespējami saņemt pilna laika studenta atvieglojumus. Šī parādība biežāk sastopama maģistra studiju līmenī, taču gandrīz katru gadu BSP sastopami viens vai par vairāki šādi studenti, kuri tiek eksmatrikulēti pēc pirmā semestra, nenokārtojot saistības.

Atbirumu ietekmē apmierinātība ar studijām un programmu. Lai arī apmierinātības kopējie rādītāji ir vidēji augsti, neliela daļa no studentiem šeit sniedz izteikti zemu vērtējumu un atzīst, ka izjūt diskomfortu studiju slodzes un prasību dēļ. Studentu atbalstam ieviesta kuratora pozīcija, ļaujot katram studentam reizi semestrī neitrālā vidē runāt par problēmām un vērsties pēc palīdzības. Būtiskākās problēmas ir iekļaujošas izglītības nodrošināšana studentiem ar īpašām vajadzībām. Īpašas grūtības pieredz studenti ar mentālās veselības problēmām – tas arī ir biežākais iemesls līdztekus ģimenes un darba apstākļiem, kāpēc studijas tiek uz laiku pārtrauktas. Spriedzi studentu grupā rada arī sacensība par budžeta vietām, šādi apgrūtinot pašvadītu grupu darbu. Tāpat apzināta nepieciešamība un veikti pirmie mēģinājumi stiprināt komandas darba iemaņas, kas jaunākajām studentu kohortām ir ievērojami zemākas, salīdzinot ar periodu pirms 10 gadiem. Programmas direktore regulāri ar programmas docētājiem pārrunā studentu sniegto vērtējumu par kursiem un programmu.

KSA BSP studenti aktīvi izmanto piedāvātās Erasmus+ apmaiņas iespējas, vidēji 2 studentiem ik studiju gadu dodoties apmaiņā (skat. tabulu *Programmas studējošo skaits, kuri studē ārvalstu augstskolās apmaiņas programmu ietvaros*). Apmaiņas studiju iespējas ir aktuālas gan vietējiem, gan ārvalstu studentiem un uzlabo programmas pievilcību.

Tabula 3.1.4.4.

Programmas studējošo skaits, kuri studē ārvalstu augstskolās apmaiņas programmu ietvaros

BSP Kultūras un sociālā antropoloģija	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2018/2019	2019/20	2020/21	2021/22
Kopā	3	1	3	1	2	2	2
Erasmus+ studijās	3	1	3	1	2	2	2
Erasmus+ praksē	0	0	0	0	0	0	0

3.1.5. Kopīgās studiju programmas izveides pamatojums un partneraugstskolu izvēles raksturojums un novērtējums, iekļaujot informāciju par kopīgās studiju programmas veidošanu un īstenošanu.

3.2. Studiju saturs un īstenošana

3.2.1. Studiju programmas satura analīze. Studiju kursos/ moduļos iekļautās informācijas, sasniedzamo rezultātu, izvirzīto mērķu u.c. rādītāju savstarpējās saistes ar studiju programmas mērķiem un sasniedzamajiem rezultātiem novērtējums. Studiju kursu/ moduļu satura aktualitātes un atbilstības nozares, darba tirgus vajadzībām un zinātnes tendencēm novērtējums, vai un kā studiju kursu/ moduļu saturs tiek aktualizēts atbilstoši nozares, darba tirgus un zinātnes attīstības tendencēm.

Atbilstoši 2014.gada 13.maija Ministru kabineta noteikumiem Nr.240 "Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu" 10. pantam, bakalaura studiju programmas obligātajā daļā un ierobežotās izvēles daļā ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares pamatnostādnes, principus, struktūru un metodoloģiju (ne mazāk kā 25 kredītpunkti), zinātņu nozares vai apakšnozares attīstības vēsturi un aktuālās problēmas (ne mazāk kā 10 kredītpunktu), kā arī zinātņu nozares vai apakšnozares raksturojumu un problēmas starpnozaru aspektā (ne mazāk kā 15 kredītpunktu).

KSA BSP antropoloģijas nozares pamatnostādnēm, principiem, struktūrai un metodoloģijai programmas obligātajā daļā paredzēti 25 KP (Ievads studijās un universitātes resursos, Ievads kultūras un sociālajā antropoloģijā, Ievads antropoloģijas metodēs, Pētījuma ētika, Antropoloģijas lauka darbs I, Kvantitatīvās pētījumu metodes antropoloģijā, Bakalaura darba seminārs), nozares attīstības vēsturei un aktuālajām problēmām obligātajā sadaļā paredzēti 30 KP (Klasiskās antropoloģijas teorijas, Mūsdienu antropoloģijas teorijas, Politikas antropoloģija, Radniecības antropoloģija, Ekonomikas antropoloģija, Reliģijas un rituāla antropoloģija, Vides antropoloģija, Ievads bioloģiskajā antropoloģijā). Nozares kursiem programmas ierobežotās izvēles daļā paredzēti 54 KP. Savukārt starpnozaru raksturojumam programmas obligātajā (A) daļā paredzēti 7 KP (Civīlā aizsardzība, Filozofija, Internets, tīkla etiķete un tiesiskais regulējums, Latviešu zinātnes valodas un terminoloģijas pamati) un ierobežotās izvēles (B) daļā 32 kp apjomā (Pasaules tautu mūzika I un II, Āzijas etnogrāfija I un II, Populisms un radikāli labējais populisms Eiropā, Politikas analīze, Sociālie pētījumi: dizains, praktiskā realizācija un izmantojums, Biogrāfiskā pieeja sociālajās zinātnēs, Sociālās inovācijas un sociālā ekonomika, Sociālā un kultūras plānošana, Praktiskā latviešu valoda ārvalstu studentiem). Saskaņā ar šo noteikumu 10. punktā minētajiem nosacījumiem bakalaura studiju programmā ietvertas arī Vides aizsardzības likumā un Civīlās aizsardzības likumā noteiktās studiju kursu satura prasības (Vides antropoloģija, Civīlā aizsardzība).

Struktūras ziņā studiju programma sastāv no 3 daļām: obligātās A daļas 72 KP apjomā, ieskaitot bakalaura darbu 10 kp apjomā, B ierobežotās izvēles kursiem 44 KP apjomā, C brīvās izvēles kursiem 4 kp apjomā. Programmu veido šādi obligātie kursi: (1) LU vispārējie kursi 10 KP apjomā, sniedzot ieskatu studiju organizēšanā, akadēmiskajā valodā un akadēmiskajā domāšanā; teorijas kursi (Klasiskās antropoloģijas teorijas, Mūsdienu antropoloģijas teorijas) veido 6 KP; kā arī teorija jau integrētā veidā ietverta daļā no antropoloģijas jomu obligāto apgūstamajiem kursiem (Ekonomikas antropoloģija, Radniecības antropoloģija, Reliģijas un rituāla antropoloģija, Politikas antropoloģija, Vides antropoloģija, Ievads bioloģiskajā antropoloģijā); metožu kursi (Ievads antropoloģijas metodēs, Lauka darbs I, Kvantitatīvās pētījumu metodes antropoloģijā, 14 KP). Izvēles kursus studenti papildina zināšanas pašu izvēlētās jomās, piemēram, Praktiskā pētniecība, kurā studenti kursa laikā iesaistās kāda sabiedriski nozīmīga pētījuma veikšanā. Praktiskā komponente ir ietverta arī studijuursos kā mini-pētījumu veikšanas uzdevums, veidojot studenta pētniecisko "portfeli" (portfolio). Tiek piedāvāti padziļināti nodaļas specializācijas kursi izvēles daļā, kas ļauj sekot līdž teorijas un metožu pielietojumam analizē, piemēram, Seksualitāte un dzimte antropoloģijā, Ievads performances antropoloģijā, Dzīvnieki antropoloģijā, Ievads mākslas antropoloģijā, Lietu antropoloģija, Ievads pilsētas etnogrāfijā, Etniskās kopienas u.c.). Spēju apvienot teorētiskās un metodoloģiskās zināšanas, pielietot lauka darba iemaņas un datus analizēt atbilstoši nozares tendencēm apliecina noslēguma darbs. Antropoloģijas studijās būtiska ir kontrastējoša reģiona kultūras (etnoloģijas) kursa apgūšana, kur nodrošināšanai tiek izmantoti LU mācībspēku resursi, šādi paplašinot studentu izvēli. Brīvās izvēles daļā studenti 4 KP izmanto kursu apguvi ārpus programmas struktūras, īpaši veicināta antropologa darbam nepieciešama valodas apguve.

Salīdzinot ar citām studiju programmām reģionā un Eiropā, LU KSA BSP piedāvā lielāku kontaktstundu skaitu. Kembridžas universitāte, kas ir līdere antropoloģijas mācīšanā, balstās uz individualizētu apmācību. Kopumā visās salīdzināšanai izvēlētajās augstskolās (Helsinku, Tallinas un Kembridžas Universitātes) ir mazāks studentu skaits un individualizēta pieeja, bet ir zems izvēles kursu īpatsvars. Tallinas Universitātē iespējams studēt minor/major sistēmā, kas ļauj antropoloģiju apgūt arī ar daļēju specializāciju. LU KSA BSP liels uzsvars likts uz pētniecības prasmju veidošanu, kas Tallinas un Kembridžas Universitātēs nav paredzēts. Studiju saturs pamatos ir līdzīgs, taču Tallinas Universitāte piedāvā papildus specializāciju vizuālajā antropoloģijā, savukārt Helsinku Universitāte jau pamatos fokusējas uz sociālajām pārmaiņām.

Studiju kursu saturs tiek regulāri pārskatīts, vadoties studentu vērtējumā un Antropoloģijas studiju nodaļas metodiskajos semināros. Tā kā programmā ir liels īpatsvars jauno docētāju, liela daļa jauno pasniedzēju kursu tiek dalīta ar pieredzējušiem pasniedzējiem, kas izrādījies efektīvs rīks arī kursu satura maiņai un jaunam skatījumam uz kursu saturu. Sasaisti ar darba tirgu nodrošina divi 4 kp izvēles kursi Praktiskā pētniecība un Praktiskā pētniecība I (kopā 8 kp), kuri tiek veidoti vai nu kopā ar kādu darba devēju partneri (SEB banka, Latvijas Komercbanku asociācija, Latvijas Saeima) vai nodaļas aktuālajiem pētnieciskajiem projektiem, kas ļauj studentiem iziet pilnu pētījuma ciklu, sākot no konsultācijām ar pasūtītāju, pētījuma dizainu, izpildi un rezultātu prezentēšanu gan partnerim, gan arī medijos. Līdzīgi nelieli projekti iekļauti arī tematiskajosursos. Sasaiste ar darba tirgu tiek rekomendēta arī noslēguma darbu tēmu izvēlē. Pieredze rāda, ka daļa studentu atrod darbu tajās iestādēs, kurs tiek studiju laikā pētītas. Papildus, daļu kursu docē programmas absolventi, kuri ir atraduši savu vietu darba tirgū un spēj savienot savas specializācijas tēmu ar darba tirgus prasībām.

Papildus 2020. gadā Price Waterhouse Cooper (PWC) veica studiju programmu satura, struktūras analīzi un nozares cilvēkresursu attīstības vajadzību un nepieciešamo prasmju izpēti studiju programmu satura pilnveidei, iesakot stiprināt Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras (LKI) 6 līmeņa prasmes, piedāvājot (1) vadības prasmju attīstības kursu; (2) stiprināt konsultāciju prasmes par

pētījumu rezultātu praktisko izmantošanu. Šo ieteikumu rezultātā 2021. gada rudens semestrī programmā ieviests jauns kurss "Antropoloģija un karjera" 4 KP apjomā, kā arī stiprināta lietišķās antropoloģijas komponente citosursos. Šīs izmaiņas ievada studentus sociālo pētījumu kā tālākas karjeras laukā.

Kopumā programma akreditācijas periodā virzījies uz praktiskāku un darba tirgū izmantojamu iemaņu integrēšanu programmas saturā, kas arī atbilst studentu vajadzībām.

Studijuursos iekļautās informācija ir papildināta gan uzlabojot kursa aprakstus (skat. kursu aprakstus pielikumā), gan pilnveidojot kursu saturu e-vidē. Katram kursam ir pieejama sava e-platforma, kur bez kursa apraksta vesela sadaļa veltīta katra kursa sasniedzamiem rādītājiem un to saiknei ar programmas sasniedzamiem rādītājiem, kā arī šie rādītāji iekļauti e-kursa uzdevumu vērtēšanas kritērijos. Kursa sākumā un beigās kursa mērķi un sasniedzamie rādītāji studentiem tiek skaidroti un izvērtēti arī mutiski. Kā minēts 3.1. sadaļā, programmas mērķi un uzdevumi kopš iepriekšējās akreditācijas pārstrādāti, sekojot ekspertu ieteikumiem un atbilstoši tiem pārveidoti arī individuālo kursu mērķi un uzdevumi. Studiju kursu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai vizuāli attēlots pielikumā kursu kartējums KSA BSP.

3.2.2. Maģistra vai doktora studiju programmu gadījumā norādīt un sniegt pamatojumu, vai grādu piešķiršana balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās. Doktora studiju programmas gadījumā, galveno pētniecības virzienu apraksts, programmas ietekme uz pētniecību un citiem izglītības līmeņiem (ja piemērojams).

3.2.3. Studiju programmas īstenošanas, tajā skaitā kursu/ moduļu īstenošanas metožu, novērtējums, norādot metodes un kā tās veicina studiju kursu rezultātu un studiju programmas mērķu sasniegšanu. Kopīgas studiju programmas gadījumā, vai gadījumā, ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā vai tālmācības studiju formā, detalizēti raksturot izmantotās metodes šādas studiju programmas nodrošināšanai. Iekļaut skaidrojumu, kā studiju procesa īstenošanā ņemti vērā studentcentrētas izglītības principi.

Studijas KSA BSP balstītas studentcentrētas mācīšanas un mācīšanās principos. Pirmkārt, katrā kursā paredzēta lekciju un semināru daļa. Semināri galvenokārt izmanto studentu vadītu diskusijas un balstās studentu vadītas mācīšanās procesa principos, ar katru studiju līmeni, paaugstinot studentu lomu un iesaistes formas. Studentu darbam klātienē tiek izmantotas dažādas formas, ne tikai diskusijas, bet arī lomu spēles, go-along jeb izziņas pastaigas pilsētvidē un vizuālo materiālu izmantošana. Otrkārt, liela loma ir studentu patstāvīgajam darbam. Uz katru nodarbību, ieskaitot lekcijas, sagatavots apgūstamās literatūras minimums un piedāvāti uzdevumi, kas lekcijās un semināros ļauj nevis sniegt informāciju, bet gan to analizēt. Treškārt, teorētiskā pieeja tiek kombinēta ar tās praktisko pielietojumu – pielietojamā pieejas attīstīšana ir viens no programmas sasniedzamiem rādītājiem. Atsevišķu kursu docēšanai studijuursos tiek pieaicināti nozares un darba devēju pārstāvji (piemēram, šādi veidoti kursi Antropoloģija un karjera, Ekonomikas antropoloģija), organizētas mācību ekskursijas uz nozares organizācijām (Ievads bioloģiskajā antropoloģijā ietver ekskursija uz Latvijas Cilvēka genoma projektu, Latvijas Vēstures muzeja

arhīvu; Ekonomikas antropoloģijā – uz Latvijas Banku, Ķermeņa un medicīnas antropoloģijā – uz RSU Anatomijas muzeju) vai tieša sadarbība ar partneriem (piemēram, kursā Ievads mākslas antropoloģijā - sadarbība ir ar Survival KIT, kursā Praktiskā pētniecība – ar Latvijas komercbanku asociāciju). Studenti tiek regulāri informēti par Latvijas Antropologu biedrības un tās studentu sekcijas darbu un regulāri organizētām lekcijām, kas papildina studiju saturu ar nozarē aktuālo. Ceturtkārt, lielāko daļu kursu studentiem papildus kursa saturam piedāvā veikt patstāvīgi minipētījumu kursa tematikā, bet ļaujot atrast fokusu pašam studentam. Piektkārt, studenti tiek atbalstīti jaunu individuālu tēmu izpētē Lauka darba kursā (6kp) un Bakalaura darba seminārā (2kp) noslēguma darbā (10kp). Tiek veicināta šo izpētes tēmu sasaiste ar studentu tālākās karjeras iespēju izzināšanu. Daļa studentu šo iespēju īsteno, piemēram, noslēguma darba tēma par sociālo uzņēmējdarbību BSP absolventei Regitai Zeilai ir pavērusi ceļu uz direktores amatu Latvijas sociālās uzņēmējdarbības asociācijā. Šādu gadījumu popularizēšanai tiek izmantots Antropoloģijas un karjeras kurss. Sestkārt, kursus tiek izmantoti gan studentu pašvērtējuma rīki (piemēram, pašrefleksijas eseja par darbu grupas projektā un šajā procesā iegūtajām zināšanām, prasmēm, kompetencēm), gan biedru recenzēšana (peer-review) kā mācīšanās procesa sastāvdaļa. Prasme vērtēt savu un kolēģu darbu ir ietverta arī programmas sasniedzamos rādītājos.

Studiju rezultāti pilnībā pārstrādāti, izpētot labo praksi citās augstskolās un saņemot LU Akadēmiskās attīstības projekta grantu 2018. gadā. Projektu veicām, lai ieviestu caurskatāmu, vienotu un studentiem saprotamu vērtēšanas un programmas kursu struktūru un precīzi definētu sagaidāmo studentu sniegumu BSP un MSP līmeņos. Vērtēšanas sistēma pilnībā integrēta Moodle e-kursu platformas rīkos. Programmas studiju rezultāti atspoguļoti katra kursa sasniedzamajos rezultātos, ļaujot studentiem redzēt katra kursa un uzdevuma lomu kursa un kopējo programmas rezultātu un sava snieguma pakāpes izvērtējumu. Lai studenti un pasniedzēji varētu vieglāk sekot līdzi katra snieguma attīstībai konkrētajā rezultātu grupā, rezultāti grupēti un numurēti (šiem numuriem atsauces atrodamas e-kursa apraksta sasniedzamo rezultātu aprakstā Moodle un Noslēguma darbu vadlīnijās). Balstoties ārvalstu pieredzē un uzsverot katra studenta pilnveides aspektu, rezultāti formulēti ar sākuma frāzi *“Pēc programmas apguves studenti labāk spēj ...”*, lai uzsvērtu katra studenta atšķirīgās spējas un ļautu uzsvērt mācīšanās procesa dinamismu un kompleksitāti un aktīvi iesaistītu studentus savu mērķu sasniegšanā.

Katra kursa individuālo pārbaudījumu vērtēšanai, ja to atļauj izvēlēta pārbaudījumu forma Moodle vidē, prioritāri tiek izmantots rubrikas tipa vērtējums, kur katra uzdevuma vērtējumu veido kritēriji, kas izriet no kursa sasniedzamiem rādītājiem un to sasniegšanas pakāpe. Akreditācijas periodā pilnībā pārstrādātas Noslēguma darbu vadlīnijas, kurā ietvertas sadaļas studentiem un pasniedzējiem, kas skaidro darba plānošanas un vērtēšanas principus. Norādījumiem pievienota arī rubrikas vērtēšanas sistēmas paraugs. Metodiskie norādījumi atrodami pielikumā.

Līdzīgi kā noslēguma darba norādījumos veidota vienota pieeja un vadlīnijas kursa didaktikas metožu izvēlē un studentu veikuma izvērtēšanā. Visi kursi ir atrodami Moodle platformā, kur sniegta informācija par kursa saturu, kursa sasniedzamiem rādītājiem un to saikni ar programmas sasniedzamiem rādītājiem, kā arī prasībām. E-kurss sniedz izvērstu satura plānojumu, saites uz ārējiem resursiem, kursa literatūru un iknedēļas studiju uzdevumiem, kas studentiem ļauj laicīgi saņemt atgriezenisko saiti un attīstīt savas zināšanas, kompetences un prasmes kursa laikā. Katra uzdevuma vērtējums tādējādi sastāv no vērtējuma 10 ballu sistēmā un komentāra daļas. Ja uzdevuma forma to atļauj, vērtējuma aprēķināšanai izmantota rubrikas rīka formula, atbilstoši katra vērtējuma kritērija sasniegšanas pakāpei. Kritēriji savukārt ir saistīti ar kursa sasniedzamiem rādītājiem. Komentāra daļā tiek paskaidrots vērtējums, norādītas uzdevuma izpildes stiprās un vājās puses. Papildus komentāriem students saņem attiecīgo sava līmeņa aprakstu rubrikas sistēmā (vispārējās vērtēšanas vadlīniju piemēru docētājiem un studentiem skatīt Noslēguma darba vadlīnijās pielikumā).

Tā kā studiju programmas īstenošanas valoda ir latviešu un angļu, tad e-kursa platforma tiek veidota bilingvāli. Ja iespējams, studiju literatūra tiek piedāvāta latviešu un angļu valodās. Programmas kādreizējā docētāja ir iztulkojusi pamata mācību grāmatu latviski, taču tālākā līmenī literatūra apgūstama galvenokārt angļiski. Visi uzdevumi veidoti latviešu un angļu valodās, ļaujot abu valodu studējošiem saņemt ne tikai identisku kursa saturu, bet arī vērtējumu. Bilingvāli darbojas arī studentu forumu rīks, kur studentiem ir iespēja dalīties ar saviem rakstu darbiem un uzdevumiem un veikt grupu darbu. Visi antropoloģijas docētāji ir bilingvāli latviešu un angļu valodas pratēji.

Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studentiem tiek nodrošināta aktīva iesaistīšanās studiju procesa pilnveidošanā. LU pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studentu apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā centralizētu studentu aptauju rezultāti. Studējošo aptaujas tiek veiktas reizi semestrī. Rezultāti tiek analizēti un individuāli pārrunāti ar docētājiem un studentiem.

KSA BSP papildus tiek izmantota arī fokusa grupas diskusiju metode ar studentiem, kas vienlaicīgi ļauj studentiem praktizēt pētnieciskās metodes un iegūtu anonimizētus datus par programmu vērtējumu.

Darba devēji programmas satura pilnveidē ir iesaistīti trīs veidos. Pirmkārt, tiek veiktas darba devēju aptaujas, taču tās piedāvā galvenokārt panorāmisku skatu uz programmas absolventu sagatavotību un nepieciešamajam prasmēm. Otrkārt, darba devēju pārstāvji ir iesaistīti arī studiju virziena padomē, ļaujot saņemt ne tikai ieteikumus, bet saglabāt atgriezenisko saiti. Treškārt, programmas absolventi tiek nodarbināti atsevišķu kursu docēšanā, arī šādi nodrošinot programmas saikni ar darba tirgus situāciju. Īpašs kurs Antropoloģija un karjera tika ieviests 2021. gadā, ļaujot studentiem iepazīties ne tikai ar karjeras iespējām, bet arī absolventu pieredzi.

Pārskata perioda pēdējo 4 gadu laikā darbojas kuratora institūcija – kurators veic individuālas intervijas ar visiem pirmā semestra studentiem, lai palīdzētu adaptēties studiju vidē un pārējiem studentiem, sniedzot atgriezenisko saiti programmas direktoram. Individuālu kursu satura izvērtēšana ir katra kursa sastāvdaļa, kas, lai arī nenodrošina anonimitāti, kalpo par labu instrumentu kursa satura regulārā uzlabošanā un vājo vietu atklāšanā. Studenti gan labprāt izsaka savus ieteikumus studiju programmu un procesa pilnveidei sarunās ar docētājiem un programmu direktori.

Attīstīta e-vide programmai ļāva viegli pāriet uz attālinātu apmācību pandēmijas laikā un kalpoja kā izdevība papildināt kursa resursus ar videolekcijām un citiem interaktīviem materiāliem. Vienlaikus, ņemot vērā antropoloģijas studiju specifiku, nav plānots attīstīt programmas tālmācības formā.

3.2.4. Ja studiju programmā ir paredzēta prakse, raksturot studējošajiem piedāvātās prakses iespējas, nodrošinājumu un darba organizāciju, tajā skaitā norādīt, vai augstskola/koledža palīdz studējošajiem atrast prakses vietu. Ja studiju programma tiek īstenota svešvalodā, sniegt informāciju, kā tiek nodrošinātas prakses iespējas svešvalodā, tajā skaitā ārvalstu studējošajiem. Sniegt studiju programmā iekļauto studējošo praksi uzdevumu sasaistes ar studiju programmā sasniedzamajiem studiju rezultātiem analīzi un novērtējumu.

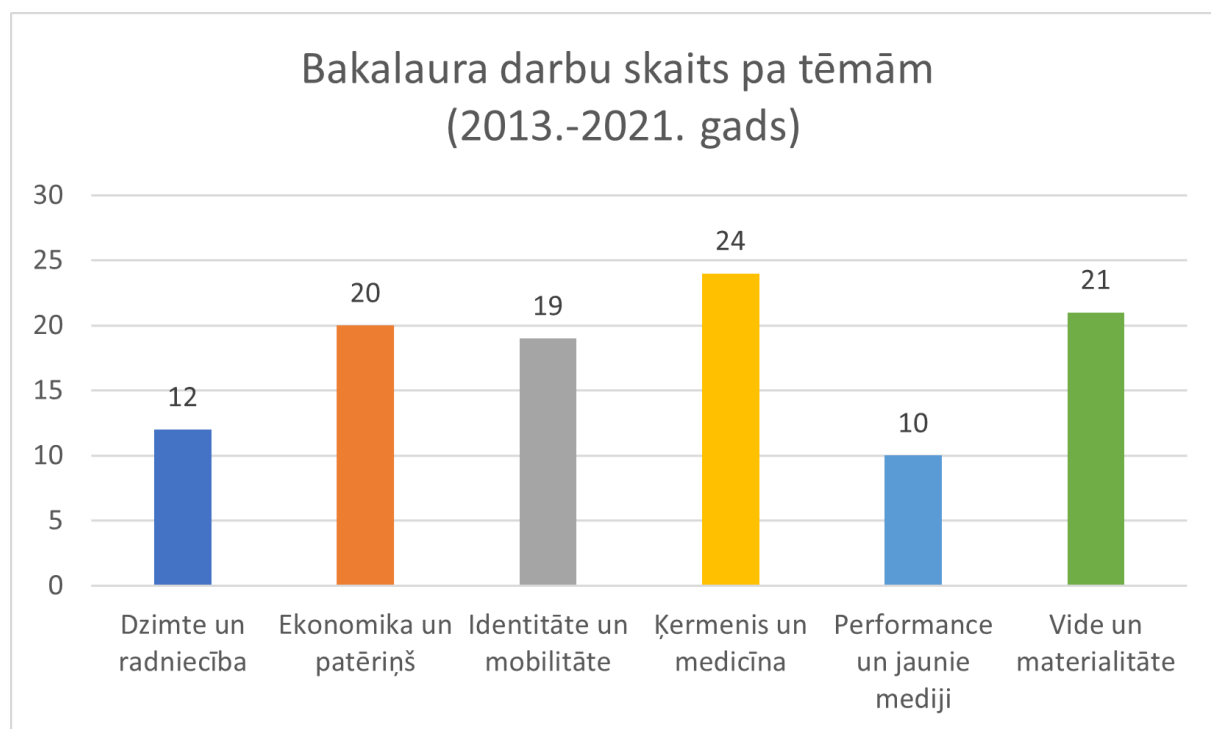
3.2.5. Doktora studiju programmas studējošajiem nodrošināto promocijas iespēju un promocijas procesa novērtējums un raksturojums.

3.2.6. Analīze un novērtējums par studējošo noslēguma darbu tēmām, to aktualitāti nozarē, tajā skaitā darba tirgū, un noslēguma darbu vērtējumiem.

BSP studentus interesējošās tēmas ir mainīgas, tomēr visvairāk darbu rakstīts ķermeņa un medicīnas antropoloģijā, kas ir nodaļas zinātniskās pētniecības prioritārs virziens (kopskaitā 25). Studenti pievēršas dažādu slimību pieredzēm (piemēram, depresija, I tipa cukura diabēts) (skat. attēlus zemāk).

Attēls 3.2.6.1.

KSA BSP bakalaura darbu skaits pa tēmām pārskata periodā

Otra populārākā tēma saistīta ar vides un materialitātes antropoloģiju, kurā ietilpst 22 bakalaura darbs. 6 darbi uzrakstīti par cilvēku pieredzēm pilsētvidē, piemēram, par veloinfrastruktūru, radošajiem kvartāliem, pastaigām ar suni. 5 ir par cilvēku attiecībām ar dzīvniekiem. Vairāki darbi uzrakstīti arī par dažādām biedrībām, kopienām un aktīvismu gan vides sakopšanas, gan ilgtspējīga un ētiska patēriņa jomās (piemēram, par vegānisku dzīvesveidu, atkritumu apsaimniekošanu). Šī tēma ir saistīta ar ilgstošām nodaļas pasniedzēju interesēm pilsētplānošanas jautājumos un tas ir viens no tagadējiem nodaļas pētniecības virzieniem.

20 bakalaura darbi rakstīti ekonomikas un patēriņa antropoloģijā. Visvairāk darbu uzrakstīts 2013. gadā (9), savukārt 2019.-2021. gadā nav uzrakstīts neviens. Studenti rakstījuši par mājražotājiem, tirgotājiem, bezpajumtniekiem, studentiem, kuri strādā, lielu organizāciju pārvaldības praksēm. Arī šī ir nodaļas kompetences joma un te galvenokārt veikti lietišķi pētījumi un organizēta sadarbība, veicinot studentu interesi par tautsaimniecības izpēti.

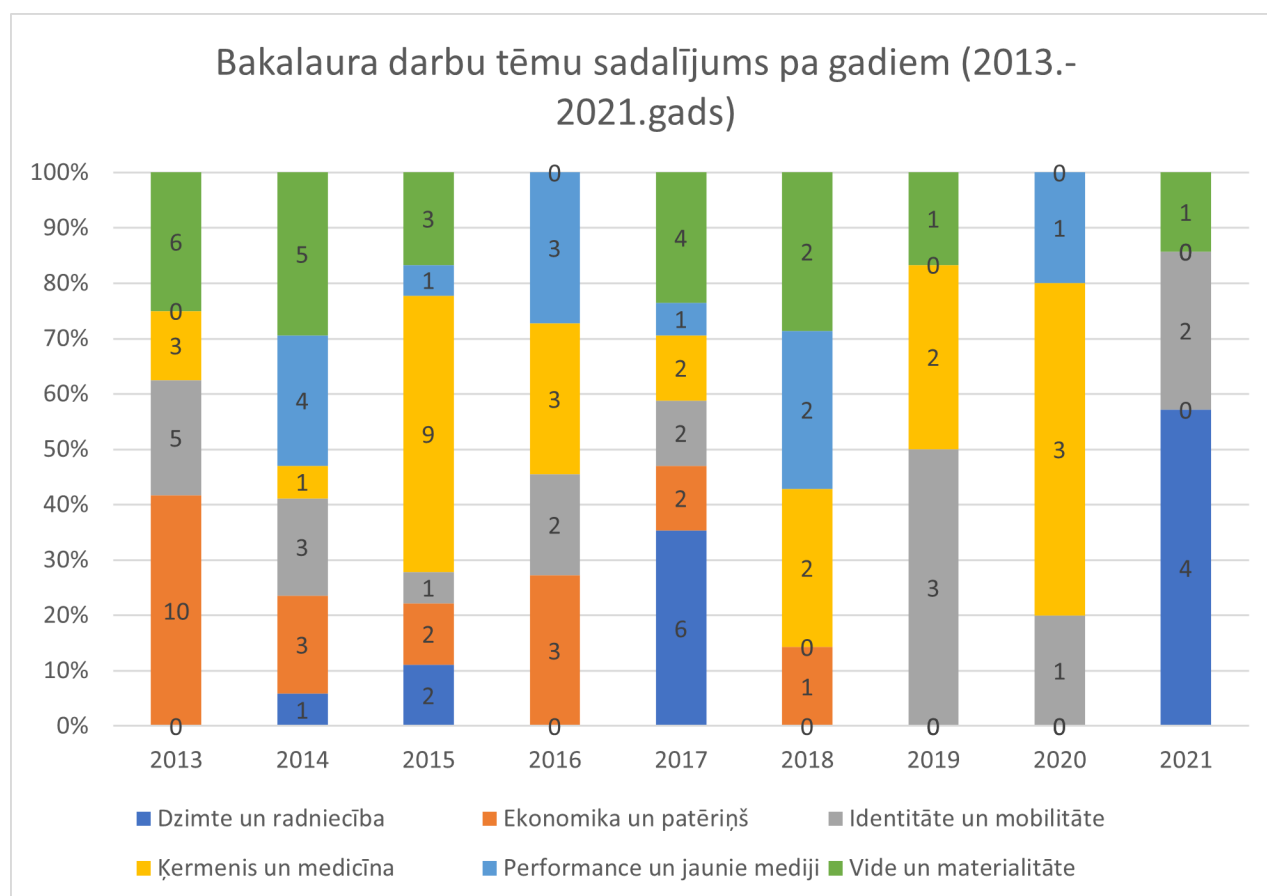
19 darbi saistīti ar identitātes un mobilitātes antropoloģiju. Visvairāk darbu uzrakstīts 2013. gadā (5). 9 darbi uzrakstīti par migrāciju starp valstīm. Liela daļa no šiem darbiem ir par latviešu transnacionālām pieredzēm. Daļa darbu ir par sociālajām atmiņām, kā arī par nacionālismu, patriotismu un militarizāciju.

Dzimtes un radniecības antropoloģijā uzrakstīti 13 darbi. Visvairāk darbu uzrakstīti 2017. gadā (5). Studenti pievērsušies dzimtes attiecībām darbavietā, piemēram, izglītības iestādēs vai militārajā dienestā, kā arī pāru attiecībās, piemēram, pirmslaulību seminārā kādā draudzē vai arī geju un lesbiešu kopienās. Šajā tēmā arī ietilpst darbi, kas pievēršas sieviešu dzemdību pieredzēm.

Performances un jauno mediju apakšnozarē uzrakstīti 12 darbi. Visvairāk darbu uzrakstīts 2016. gadā (3). 3 darbi uzrakstīti par spēlēm – 1 par galda lomu spēli, 2 par lomu datorspēlēm. 2 darbi ir par reliģiskām kopienām, 1 par grāmatu kolekcionāriem, 1 par muzeja veidošanu, 1 par videonovērošanu, 1 par autortiesībām mūzikā.

Attēls 3.2.6.2.

KSA BSP bakalaura darbu tēmu sadalījums pārskata periodā

Bakalaura darba atzīmju sadalījums pārskata perioda sākumā pārstāv visu atzīmju ranžējumu ar mediānu vidū (skat. tabulu *KSA BSP bakalaura darbu atzīmju sadalījums*). Lai uzlabotu darba vērtējumu, kopš 2015. gada ieviesta darbu priekšizvērtēšana, ļaujot studentiem laicīgāk saņemt atgriezenisko saiti un uzlabojot kopīgo rezultātu. 2017. gadā tiek izmēģināta un 2018. gadā pilnveidota tās galīgajā versijā vienota atzīmju veidošanas sistēma, kā arī izstrādātas vadlīnijas vērtēšanā studentiem un docētājiem, uzrāda pārliecinošu sekmības kāpumu. Jāpiebilst, ka vienota vērtēšanas sistēma, balstoties visas programmas sasniedzamos rādītājos, kopš 2018. gada pakāpeniski ieviesta visos KSA BSP piedāvātajosursos.

Tabula 3.2.6.1.

KSA BSP	Bakalaura darba atzīmju sadalījums						
	4	5	6	7	8	9	10
2013. pavasara	2	1	4	3	7	2	5
2014. pavasara	1	3	3	2	4	2	2
2015. pavasara		1	4	5	4	4	
2016. pavasara	1	2	1	2	4		1
2016. rudens		1		1			
2017. pavasara	3		4	2	1	3	2
2017. rudens	1						1
2018. pavasara				2		3	
2019. pavasara	1			2	2		1
2020. pavasara		1			1		2
2020. rudens		1					
2021. pavasara			1		1	2	3

3.3. Studiju programmas resursi un nodrošinājums

3.3.1. Novērtēt resursu un nodrošinājuma (studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes) atbilstību studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanai, sniegt piemērus.

KSA BSP tiek īstenota LU SZF telpās un izmantojot fakultātes un LU kopējo materiāltehnisko bāzi. Studiju virziena kopējais materiāltehniskais nodrošinājums jau ir ticis raksturots iepriekš, tāpēc turpmākajos paragrāfos īpaši izcelti tiek materiāltehniskā nodrošinājuma aspekti, kas attiecas KSA BSP studējošajiem. Īpaši izceļams ir studējošo un pasniedzēju nodrošinājums ar studijām un pētniecībai nepieciešamo literatūru, SZF nodrošinājums ar studiju procesam atbilstošām telpām un kopējais nodrošinājums ar elektroniskajiem resursiem (Moodle vide, attālinātās pasniegšanas iespējas MS Teams platformā).

Kopumā KSA BSP nodrošinājums ar resursiem ir teicams un pilnībā atbilstošs studiju programmas mērķu sasniegšanai un kvalitatīva studiju procesa īstenošanai. KSA BSP paredzētā literatūra pieejama galvenokārt angļu valodā; tā paredzēta lietošanai angļu un latviešu valodas plūsmas studentiem. Latviski iztulkots un radīts salīdzinoši neliels avotu skaits un šiem avotiem pieejami ekvivalenti angļu valodā.

LU SZF bibliotēkas telpas, kurā izvietots sociālo zinātņu nozares krājums, ir atvērtas studējošiem ērtā laikā 60 stundas nedēļā. Lietotājiem ir pieejams brīvpieejas krājums. LU SZF bibliotēka izvietota trīs telpās, kuru kopējā platība ir 544 m². Bibliotēkas lietotājiem ir pieejamas 84 darba vietas, t.sk. 18 darba vietas darbam ar datoru. Studējošajiem un pasniedzējiem SZF bibliotēka nodrošina sekojošus pakalpojumus:

Informācijas resursu elektroniskā pasūtīšana/rezervēšana/izmantošanas termiņu pagarināšana Valsts nozīmes bibliotēku kopkatalogā (turpmāk - Kopkatalogs) un informācijas resursu saņemšana izmantošanai uz vietas bibliotēkas lasītavā vai ņemšanai uz mājām. Pakalpojums pieejams LU Bibliotēkā reģistrētajiem lietotājiem, izmantojot

Ir pieejama informācijas resursu piegāde. LU akadēmiskajam personālam, pētniekiem un doktorantiem, pasūtīt informācijas resursus Kopkatalogā no jebkuras bibliotēkas, ir iespēja norādīt rezervētā informācijas resursa ērtāko saņemšanas vietu – nozares bibliotēku.

Lietotājiem pieejams pašapkalpošanās skenēšanas pakalpojums.

Iespējams izmantot uzzīņu literatūras un periodisko izdevumu krājumu, stacionāros un portatīvos datorus (gan LU Bibliotēkas, gan lietotāju personīgos), interneta pieslēgumu, tostarp WI-FI, kas darbojas visās LU ēkās.

Pakalpojuma “Nakts abonements” mērķis ir nodrošināt iespēju bez maksas izmantot noteiktus informācijas resursus ārpus LU Bibliotēkas no tās slēgšanas līdz atvēršanas brīdim. Informācijas resursu iespējams iepriekš rezervēt uz noteiktām stundām.

Informācijas resursu piegāde ir iespējama arī vasarā. Vienu reizi nedēļā lietotāji, sev ērtākajā nozares bibliotēkā (Bibliotēka Raiņa bulvārī, Dabaszinātņu bibliotēka, Zinātņu mājas bibliotēka), var saņemt Kopkatalogā rezervētos informācijas resursus no Krātuves.

Lietotāju informacionālā apkalpošana – konsultēšana, uzzīņu sniegšana, apmācības un atbalsts pētniecībā ir viena no galvenajām LU Bibliotēkas darba jomām. LU Bibliotēkas konsultants sniedz bibliogrāfiskās, tematiskās, faktogrāfiskās, adresālās, precizējošās u.c. uzzīņas un konsultācijas LU studentiem, akadēmiskajam, zinātniskajam un vispārīgajam personālam. Studenti konsultācijas aktīvāk izmanto patstāvīgo darbu, kursa darbu un bakalaura darbu izstrādes laikā.

Lietotāju apmācības tiek organizētas ar mērķi attīstīt lietotāju prasmes strādāt patstāvīgi, atrast, novērtēt un izmantot informācijas resursus un e-vides rīkus. Bibliotēka aktīvi strādā ar mērķauditorijām – visu studiju līmeņu studējošajiem, akadēmisko, zinātnisko un vispārējo personālu, lai veicinātu ne tikai informācijpratību, bet sniegtu padziļinātas zināšanas un prasmes

darbā ar elektroniskajiem resursiem. Studiju pirmajā semestrī bibliotēka sociālā darba programmas studentiem organizē un vada prezentācijas, nodarbības auditorijās un datorklasēs, filiāļu studentiem šādas tikšanās ir pieejamas attālināti. Apmācību mērķis ir lai lietotāji iegūtu prasmes strādāt ar brīvpieejas krājumu, pašapkalpošanās iekārtām un biroja tehniku – pašapkalpošanās skeneriem, kopētājiem, tādā veidā pilnveidojot patstāvīgas mācīšanās kompetenci. KSA BSP studentiem tiek nodrošinātas LU SZF bibliotēkas personāla nodrošinātas lekcijas par bibliotēkas resursiem un to izmantošanas iespējām kursā levads studijās un universitātes resursos.

Pasniedzējiem studiju nodrošināšanai pieejama e-vidē Moodle, kuru izmanto studiju materiālu izplatīšanai un studiju darbu iesniegšanai, pārbaudei un analīzei. Moodle ir e-vides rīks papildus LU informatīvās sistēmas (turpmāk - LUIS) videi, kurā nodrošina studiju vērtējuma ievadīšanu. Studenti LUIS vidē veic elektronisku reģistrēšanos kursiem. Studentiem pieejams studiju metodiķes atbalsts, ja radušies jautājumi un nepieciešama palīdzība darbā ar studiju procesu LUIS. Studiju metodiķi sniedz atbalstu studentiem arī studiju procesa organizatoriskajos jautājumos, konsultējot studentus par dažādiem ar studiju procesu saistītiem jautājumiem.

LU SZF nodrošina studiju procesam piemērotas telpas. Lielākā daļa pasniedzēju, kas iesaistās KSA BSP īstenošanā ir vēlētos amatos LU SZF, un šiem pasniedzējiem ir nodrošinātas kvalitatīvas telpas un adekvāts atbalsts. Daļa pasniedzēju ir nodarbināti Humanitāro zinātņu fakultātē (turpmāk - HZF). Viespasniedzējiem ir pieejamas LU SZF nodrošinātas darba telpas, kur pasniedzēji var uzturēties, gatavoties nodarbībām un individuālā kārtā konsultēt studentus.

Studiju plāns katrai studentu kohortai tiek veidots ilgtermiņā, uzsākot studijas, ir piedāvāts 3 gadu kursu plānojums. Pasniedzējiem studiju nodrošināšanai pieejama e-vidē Moodle, kuru izmanto studiju materiālu izplatīšanai un studiju darbu iesniegšanai, pārbaudei un analīzei. Moodle ir e-vides rīks papildus LUIS videi, kurā nodrošina studiju vērtējuma ievadīšanu. Studenti LUIS vidē veic elektronisku reģistrēšanos kursiem. Studentiem pieejams studiju metodiķes atbalsts, ja radušies jautājumi un nepieciešama palīdzība darbā ar studiju procesu LUIS. Studiju metodiķi sniedz atbalstu studentiem arī studiju procesa organizatoriskajos jautājumos.

LU norit plaši infrastruktūras attīstības projekti, 2024. gadā plānots pabeigt rakstu mājas celtniecību, kurā tiks īstenota KSA BSP. Jaunās ēkas būvniecība apvienos humanitārās un sociālās zinātnes zem viena jumta, cerams, atvieglot arī sadarbību, stiprinot arī antropoloģiju, kas apvieno abu šo virzienu tradīcijas. LU Humanitāro zinātņu bibliotēkā pieejama plaša antropoloģijas literatūras kolekcija, kuru veido gan jaunu grāmatu iepirkumi, gan kolekciju dāvinājumi un studējošiem tai būs pieeja, neatkarīgi no programmas īstenošanas fakultātes. LU gan HZF, gan SZF pieejamas darba vietas datorklasē un Sociālo zinātņu un Humanitāro zinātņu bibliotēkas lasītavā, ar audio un video tehniku aprīkotas auditorijas, kas ar 2022. gadu piedāvās jaunākās tehnikas piedāvājumu un telpu estētiku. LU ir attīstītas e-studiju iespējas.

3.3.2. Studiju un zinātnes bāzes, tajā skaitā resursu, kuri tiek nodrošināti sadarbības ietvaros ar citām zinātniskajām institūcijām un augstākās izglītības iestādēm, novērtējums (attiecināms uz doktora studiju programmām).

3.3.3. Norādīt datus par pieejamo finansējumu atbilstošajā studiju programmā, tā finansēšanas avotiem un to izmantošanu studiju programmas attīstībai. Sniegt informāciju par izmaksām uz vienu studējošo šīs studiju programmas ietvaros, norādot izmaksu

aprēķinā iekļautās pozīcijas un finansējuma procentuālo sadalījumu starp noteiktajām pozīcijām. Minimālais studējošo skaits studiju programmā, lai nodrošinātu studiju programmas rentabilitāti (atsevišķi norādot informāciju par katru studiju programmas īstenošanas valodu, veidu un formu).

Programmas ieņēmumi

BSP "Kultūras un sociālā antropoloģija" īstenošanai nepieciešamo līdzekļu nodrošināšanai LU izmanto:

- valsts budžeta dotāciju no Izglītības un Zinātnes ministrijas, kas 2021./2022. akadēmiskajam gadam noteikta 1630 EUR pilna laika klātienes studijām;
- studiju maksu, ņemot vērā visus sadaļā "Finanšu nodrošinājums" minētos faktorus, kas 2021/2022. akadēmiskajam gadam noteikta:
- Pilna laika klātienes studijām 2200 EUR gadā ES, EEZ un Šveices pilsoņiem un rezidentiem, 2420 citu valstu pilsoņiem.

Ņemot vērā augstākminēto, kopējais studiju programmas budžets saskaņā ar 2021/22 studiju gada datiem sagaidāms 103 455 EUR, gadā, atšifrējums redzams zemāk tabulā.

Tabula 3.3.3.1.

KSA BSP budžets 2021/22 studiju gadā

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ieņēmumi kopā
PLK (budžets)	27	1630	44 010
PLK (maksa ES/EEZ studenti)	23	2200	50 600
PLK (maksa citu valstu pilsoņi)	5	2420	12100
Kopā			106 710

Programmas izmaksas pilna laika klātienē latviešu valodā (PLK)

Lai novērtētu finanšu nodrošinājumam nepieciešamo līdzekļu apjomu, LU studiju programmām aprēķina pašizmaksu pēc LU izstrādātas metodikas, kas ņem vērā sadaļā "Finanšu nodrošinājums SV" aprakstītās studiju procesa nodrošināšanas izmaksas un informāciju par studiju programmas plānu, iesaistītajiem mācībspēkiem, plānoto studējošo skaitu u.c. aspektiem, tādējādi nodrošinot prognožu uzticamību.

Aprēķiniem KSA BSP īstenotāji izmanto 2021./2022. akadēmiskā gada studējošo datus - programmā PLK studē 27 studenti, esošo studiju programmas plānu un esošo iesaistīto akadēmiskā personāla

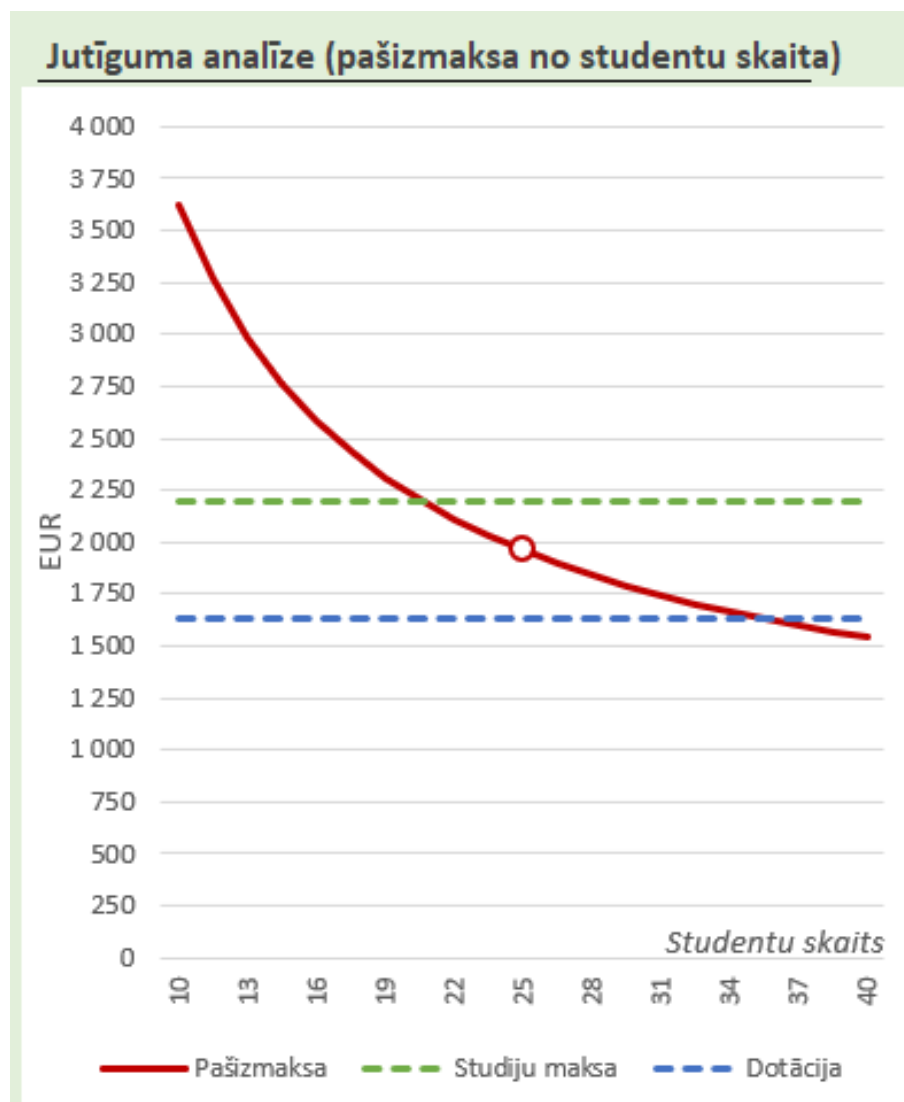
struktūru. Vadoties no šiem datiem, kopējās programmas izmaksas gadā ir 46 799 EUR un to struktūra (procentuālais sadalījums) attēlots (procentuālais sadalījums) attēlots 3.3.3.2. tabulā

Tabula 3.3.3.2.

Izmaksu procentuālais sadalījums studiju programmā

Izdevumu pozīcija	% no kopējā
Mācībspēku izmaksas	54.75 %
Vispārējais personāls	11 %
Citas izmaksas	0,25 %
Infrastruktūras izdevumi	10 %
Manta un pakalpojumi	2%
Netiešās izmaksas	22 %
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

3.3.3.1. attēlā vizuāli ar sarkanu līniju attēlota studiju programmas pašizmaksa (vertikālā ass) atkarībā no studentu skaita (horizontālā ass), norādīta studiju maksa (zaļā līnija) un valsts budžeta dotācija (zilā līnija).

Attēls 3.3.3.1.

BSP "Kultūras un sociālā antropoloģija" pašizmaksa no studentu skaita, latviešu valodas plūsma

Vadoties no izmaksu struktūras un kopējā studentu skaita - 27, programmas izmaksas uz vienu studentu (pašizmaksa) ir 1877 EUR gadā.

Vadoties no aprēķina, redzams, ka, lai programma būtu rentabla un studentiem tiktu nodrošināts kvalitatīvs studiju process, maksas studentu skaitam programmā studijām latviešu valodā (visosursos kopā) jābūt vismaz 20 (sarkanās (pašizmaksas) un zaļās (studiju maksa) līniju krustpunkts projicēts uz x asi). Savukārt, ja programmā būtu tikai budžeta studenti studijām latviešu valodā, tad to skaitam jāsasniedz 36 studējošos. Patlaban valsts dotācija sedz nepietiekamu daļu no studiju izmaksām un studiju īstenošanai nepieciešamas piesaistīt studentus ar pašfinansējumu.

Programmas izmaksas pilna laika klātieņi angļu valodā (PLK angļu)

Aprēķiniem KSA BSP īstenošanai izmanto 2021./2022. akadēmiskā gada studējošo datus - programmā PLK studē 28 studenti, esošo studiju programmas plānu un esošo iesaistīto akadēmiskā personāla struktūru. Vadoties no šiem datiem, kopējās programmas izmaksas gadā ir 57 536 EUR un to struktūra (procentuālais sadalījums) attēlots (procentuālais sadalījums) attēlots 3.3.3.3. tabulā

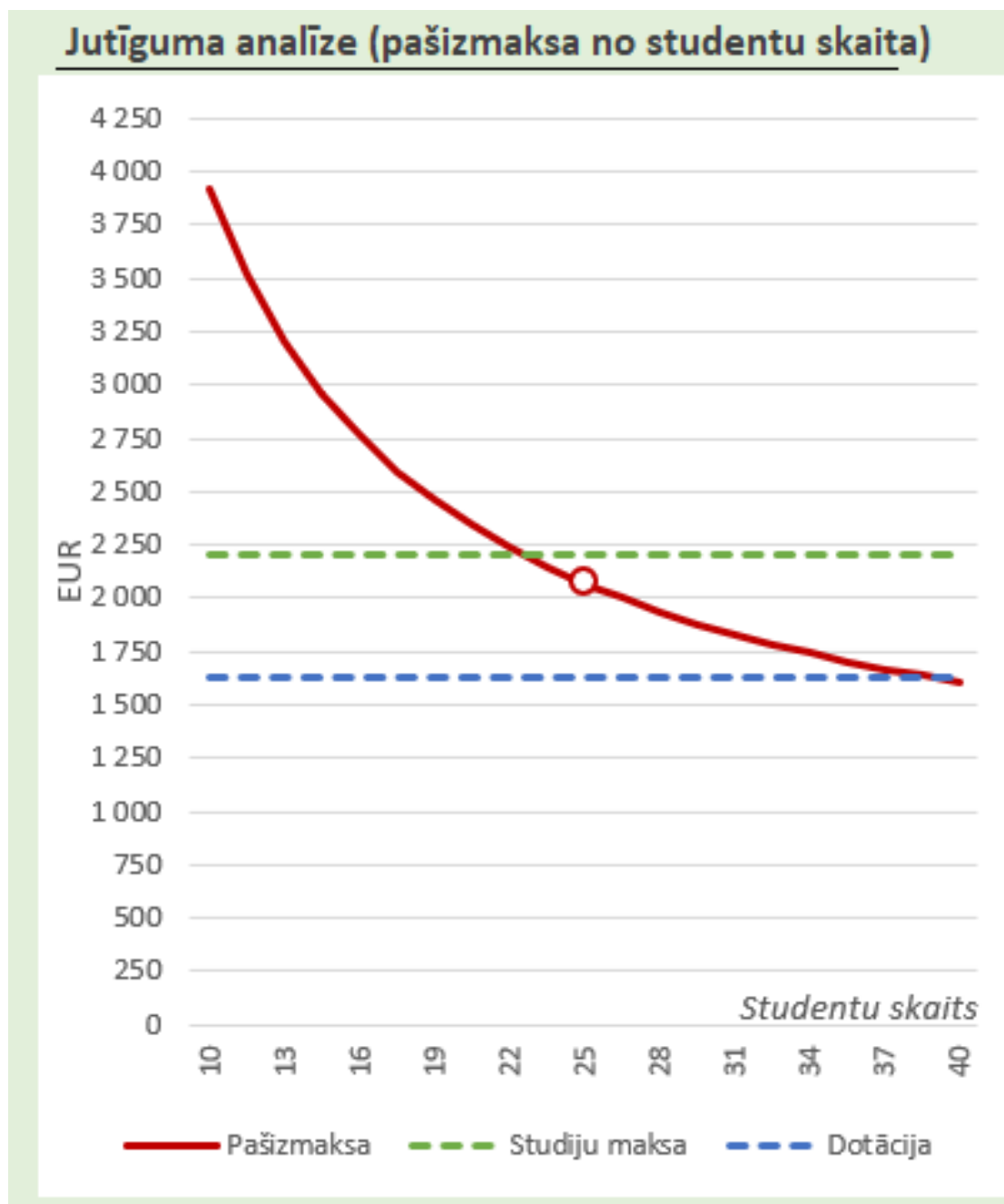
Tabula 3.3.3.3.

Izdevumu pozīcija

% no kopējā

Mācībspēku izmaksas	48 %
Vispārējais personāls	10 %
Citas izmaksas	0,25 %
Infrastruktūras izdevumi	12 %
Manta un pakalpojumi	2%
Netiešās izmaksas	27.75 %
KOPĀ IZMAKSAS	100 %

3.3.3.2. attēlā vizuāli ar sarkanu līniju attēlota studiju programmas pašizmaksa (vertikālā ass) atkarībā no studentu skaita (horizontālā ass), norādīta studiju maksa (zaļā līnija) un valsts budžeta dotācija (zilā līnija).

Attēls 3.3.3.2.

BSP "Kultūras un sociālā antropoloģija" pašizmaksa no studentu skaita, angļu valodas plūsma

Vadoties no izmaksu struktūras un kopējā studentu skaita 28, programmas izmaksas uz vienu studentu (pašizmaksa) ir 1937 EUR gadā.

Vadoties no aprēķina, redzams, ka, lai programma būtu rentabla un studentiem tiktu nodrošināts kvalitatīvs studiju process, maksas studentiem jābūt vismaz 23.

Tabula 3.3.3.4.

Programmas rezultāts

Studiju veids	Studentu skaits	Studiju maksa/ valsts dotācija	Ienākumi kopā	Izmaksas kopā
---------------	-----------------	-----------------------------------	---------------	---------------

PLK (budžets)	27	1630	44010	46 791
PLK (maksa ES/EZZ studenti)	23	2200	50 600	47265
PLK (maksa citu valstu pilsoņi)	5	2420	12100	10275
Kopā			106 710	104 311

KSA BSP pašizmaksas aprēķins, kas tika veikts, izmantojot LU Akadēmiskais departamenta un LU Finanšu un uzskaites departamenta izstrādāto rīku pašizmaksas kalkulācijai, rāda, ka izmaksas būtiski atkarīgas no programmas studējošo skaita, 1 kp apguvei atvēlēto kontaktstundu skaita. Programmas izmaksas saskaņā ar aprēķinu nosedz pašizmaksu.

3.4. Mācībspēki

3.4.1. Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku (akadēmiskā personāla, viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu) kvalifikācijas atbilstības studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām novērtējums. Sniegt informāciju par to, kā mācībspēku kvalifikācija palīdz sasniegt studiju rezultātus.

Programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija atbilst BSP “Kultūras un sociālā antropoloģija” mērķa un uzdevumu sasniegšanai. Programmas studiju kursus docē gan LU SZF ievēlētie mācībspēki, gan arī ievēlētie mācībspēki no citām fakultātēm. Studiju programmā iesaistīto mācībspēku izvēle pamatojas uz docētāju akadēmiskā darba pieredzi, kvalifikāciju un zinātniski pētniecisko darbību. 65 % no programmā iesaistītajiem docētājiem ir doktora zinātniskais grāds, kas norāda uz to, ka akadēmiskā personāla kvalifikācija pilnībā atbilst bakalaura studiju programmas prasībām un nodrošina nepieciešamo programmas kvalitāti.

BSP īstenošanā piedalās SZF un citu fakultāšu akadēmiskā personāla pārstāvji: 5 profesori, 4 asociētie profesori, 4 docenti, 5 lektori un 7 stundu pasniedzēji – pētnieki un speciālisti no valsts un privātajām organizācijām. Programmas īstenošanā lielākoties ir iesaistīti atbilstoši normatīvajiem aktiem uz 6 gadiem ievēlētie SZF mācībspēki. Profesoru un asociēto profesoru skaits atbilst Augstskolu likuma 55. panta 2.punktam (vismaz 5). Akadēmiskā personāla atjaunošanas, apmācības un attīstības politika notiek atbilstoši individuāliem plāniem, kas tiek apstiprināti, LU rektoram un SZF dekānam slēdzot darba līgumu ar attiecīgajiem mācībspēkiem.

Tabula 3.4.1.1.

BSP “ Kultūras un sociālā antropoloģija” īstenošanā iesaistītie mācībspēki

Grāds, amats	Ar doktora grādu	Ar maģistra grādu	Kopā
Profesori	5		5
Asociētie profesori	4		4
Docenti	4		4
Lektori		5	4
Stundu pasniedzēji	3	4	7
Kopā	16	9	25

KSA BSP iesaistītie mācībspēki piedalās starptautiskajos projektos, Latvijas Zinātnes padomes un citu institūciju projektos (skat. pielikumu Nr.10). Sadarbībā ar Latvijas un Lietuvas un Igaunijas, kā arī Lielbritānijas un Dānijas antropologiem 2015-2018 tika īstenots Wenner Gren fonda finansēts antropoloģijas attīstības projekts Baltijas valstīs, kas fokusējies uz antropoloģijas mācīšanu Baltijas reģionā, kā arī ļāvis celt Antropoloģijas studiju nodaļas docētāju kapacitāti.

KSA BSP īstenošanā iesaistītie mācībspēki ir savas jomas atzīti zinātnieki Latvijā un ārvalstīs, to pierāda viņu publikācijas. Docētāji regulāri piedalās starptautiskajās konferencēs un publicējas atzītos izdevumos, tai skaitā žurnālos, kas ir indeksēti Scopus un Web of Science datu bāzēs, tā nodrošinot studiju kursu satura pilnveidošanu atbilstoši nozares tendencēm (pilnu docētāju publikāciju sarakstu skat. pielikumā).

Ņemot vērā minēto, var apgalvot, ka programmas īstenošanā iesaistītais mācībspēku sastāvs dod iespēju pilnībā sasniegt studiju programmas mērķi un plānotos studiju rezultātus, nodrošinot kā kvalitatīvu teorētisko zināšanu un pētniecības prasmju apguvi antropoloģijas zinātņu nozarē, tā arī praktisko sagatavotību, kas dod iespējas veiksmīgi iesaistīties nozares problēmu risināšanā.

3.4.2. Mācībspēku sastāva izmaiņu analīze un novērtējums par pārskata periodu, to ietekme uz studiju kvalitāti.

Salīdzinot ar 2012./2013.akad. gadu docētāju skaits ir samazinājies par 29%, kas ir saistīts ar studentu skaita samazinājumu visā laika periodā, kā arī ar ievēlēto docētāju kodola nostiprināšanos un programmas satura konsolidēšanu. Mācībspēku kvalitatīvais sastāvs procentuālajā izteiksmē pārskata periodā būtiski nav mainījies.

Izmaiņas sadalījumā pēc amatiem, jāatzīmē, ka pārskata periodā samazinājās profesoru un asociēto profesoru īpatsvars – no 43% līdz 36%; nedaudz pieauga iesaistīto lektoru īpatsvars – no 6% uz 16%, bet stundu pasniedzēju pieaudzis no 20% uz 28%. Kopumā tās vērtējamās kā pozitīvas kvalitatīvas izmaiņas, jo palielina programmas izmaksu efektivitāti, nemazinot kvalitāti un nodrošina strauju atjaunotni studiju programmā.

KSA BSP ir izveidota 2009. gadā un tās sākuma periodā tika meklēta vieta LU. Daļa programmas

nodarbošanās, antropologu ar ārvalstu doktora grādiem, kopš 2012. gada pakāpeniski pamet darbu LU, kas saistīts gan ar darba samaksu un zinātnes adekvāta finansējuma trūkumu periodā līdz 2018. gadam, atrodot labāk atalgotu darbu Latvijā vai ārzemēs. Lai noturētu mācībspēkus un programmu attīstītu, 2009-2017 gadu periodā Latvijas Universitātes fondā tika piesaistīti privātu finansētāju līdzekļi antropoloģijas attīstības projektam. Līdzekļi tika iegūti no sadarbības partneru – SEB bankas un Latvijas Komercbanku asociācijas - un privātiem ziedojumiem ārvalstu mācībspēku stipendijām. Latvijas augstskolās šajā periodā nebija ārvalstu pasniedzēju piesaistes shēmu un darba samaksa nesedza ārvalstu pasniedzēju ceļa un uzturēšanās izdevumus, mācībspēku piesaisti padarot praktiski neiespējamu. Šādi ar fonda līdzekļiem programmai atsevišķu kursu docēšanai tika piesaistīts viesprofesors, kā arī jaunie zinātnieki. Viens no jaunajiem zinātniekiem ir palicis Latvijā un ievēlēts par docentu un aktīvi piedalās nodaļas pētnieciskajos projektos un docēšanā. Programmas direktore 2014. gada 23. janvārī saņēma apbalvojumu - rektora pateicību par stratēģisku skatījumu un attīstības projektu realizēšanu sadarbībā ar Latvijas Universitātes Fondu un mecenātiem 2009.-2013.gadā.

Mācībspēku maiņa ir devusi iespēju talantīgākajiem programmas absolventiem turpināt darbu nodaļā. 2018. gadā doktora grādu LU ar starpnozaru disertāciju antropoloģijā un folkloristikā ieguva viena no nodaļas pasniedzējām, nodaļas docente 2020. gadā ieguvusi doktora grādu Līdijas Universitātē Lielbritānijā, nodaļas lektors 2022. gada vasarā plāno iegūt doktora grādu Tartu Universitātē, nodaļas pasniedzēja LU, bet nodaļas lektors sācis doktora studijas Venīcijas Universitātē Nīderlandē. Antropoloģijas nodaļas Publiskās antropoloģijas centrs ir ļāvis pārskata periodā piesaistīt projektu līdzekļus, lai sasniegtu 2013. gada akreditācijas ziņojumā definēto mērķi līdzsvarot docētāju pētniecisko un akadēmisko slodzi attiecībā 50:50. Šīs proporcijas svārstās, kursu pasniegšanu joprojām savstarpēji dalot un ļaujot jaunajiem docētājiem sekmīgi studēt doktorantūrā. Līdz plašāku nacionālo zinātnisko projektu konkursu piedāvājumu 2018. gadā nodaļas docētāji kā pētnieku grupa ir aktīvi piedalījušies lietišķo pētījumu veikšanā, izpildot labklājības un veselības ministrijas pasūtījumus. Tas ir ļāvis celt pētniecisko kapacitāti un vēlāk sekmīgi startēt projektos, taču nav devis pietiekamas iespējas attīstīt mācībspēku publicēšanos. Ar fundamentālo un lietišķo programmu pieejamību Latvijā, Antropoloģijas studiju nodaļas docētāju sagatavoto publikāciju apjoms starptautiski citējamais izdevumos strauji aug (pēdējo 3 gadu laikā iesniegti un/vai publicēti vairāk kā 13 raksti) un pētniecības projektos ir iesaistīti arī studenti.

Kopumā var secināt, ka KSA BSP iesaistīto mācībspēku sastāvs un tā izmaiņas ir vērtējami pozitīvi, līdz ar to nodrošina augstu izglītības kvalitāti un ir atbilstoši studiju kursu un programmas kopējo studiju rezultātu sasniegšanai.

3.4.3. Informācija par doktora studiju programmas īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla zinātnisko publikāciju skaitu pārskata periodā, pievienojot svarīgāko publikāciju sarakstu, kas publicētas žurnālos, kuri tiek indeksēti datubāzēs Scopus vai WoS CC. Sociālajās zinātnēs un humanitārajās un mākslas zinātnēs var papildus skaitīt zinātniskās publikācijas žurnālos, kas tiek indeksēti ERIH+ un recenzētas monogrāfijas. Informācija par mācībspēkiem, kuri iekļauti Latvijas Zinātnes padomes ekspertu datubāzē attiecīgajā zinātņu nozarē (kopējais skaits, mācībspēka vārds/ uzvārds, zinātnes nozare, kurā mācībspēkam ir eksperta statuss un Latvijas Zinātnes padomes eksperta tiesību beigu termiņš).

3.4.4. Informācija par doktora studiju programmas īstenojošā iesaistītā akadēmiskā personāla iesaisti pētniecības projektos kā projekta vadītājiem vai galvenajiem izpildītājiem/ apakšprojektu vadītājiem/ vadošajiem pētniekiem, norādot attiecīgā projekta nosaukumu, finansējuma avotu, finansējuma apmēru. Informāciju sniegt par pārskata periodu.

3.4.5. Mācībspēku savstarpējās sadarbības novērtējums, norādot mehānismus sadarbības veicināšanai studiju programmas īstenošanā un studiju kursu/ moduļu savstarpējās sasaistes nodrošināšanā. Norādīt arī studējošo un mācībspēku skaita attiecību studiju programmas ietvaros (pašnovērtējuma ziņojuma iesniegšanas brīdī).

Mācībspēku kodolu veido Antropoloģijas studiju nodaļas mācībspēki, sadarbojoties ar citiem SZF un HZH radniecīgo zinātņu docētājiem. Veidojot nodaļas mācībspēku kodolu, liela uzmanība ir pievērsta savstarpējai sadarbībai un savstarpēja atbalsta kultūras ieviešanai. Sadarbību nodrošina vairāki mehānismi. Pirmkārt, nodaļas sēdes, kurās tiek izskatīti ar nodaļas darbību saistīti jautājumi, gan saskarsmes jautājumi. Tā, piemēram, diskutēta nodaļas ētikas politika personāla saskarsmei ar studentiem (sociālo tīklu lietošanas etiķete, robežu nospraušana, saglabājot atvērtas un draudzīgas attiecības ar studentiem, utt.). Nodaļas sēdēs tiek izmantotas arī metodoloģisku jautājumu risināšanai un savstarpējai zināšanu un prasmju apmaiņai. Tā, sākoties pandēmijai, tika sagatavoti attālinātai mācīšanai pieejamie resursi un veikta savstarpēja apmācība. Apmeklētajos tālākizglītībasursos iegūtās zināšanas tiek multiplicētas nodaļā, pasniedzējiem daloties gūtajās zināšanās. Otrkārt, dalība kopējos nodaļas projektos nodrošina iespēju regulāri tikties un līdzās projekta jautājumiem neformāli apspriest arī studiju procesu. Piemēram, vienā no pēdējiem fundamentālo un lietišķo pētījumu projektiem 3 gadu laikā bijušas 49 tikšanās reizes, kas ļāvušas stiprināt savstarpējās attiecības, veidot plānus un īstenot pētniecības ideju pārneš uz mācību procesu. Projektu ietvaros nodaļas mācībspēki piedalās akadēmiskās lasīšanas un rakstīšanas semināros (arī to pēdējo 3 gadu laikā bijis attiecīgi 5 un 45), kas jaunajiem docētājiem ir atbalstāmas prasmes. Treškārt, tiek izmantots jauno mācībspēku mentorings, kursu docējot jaunam un pieredzējušam docētājam kopā. Mentorings ir arī nozīmīgs iedrošinājumā un atbalstā publikāciju veidošanā.

Studiju kursu savstarpējās sasaistes veicināšanā pamatam izmantots vienotas vērtēšanas sistēmas izveides projekts 2018. gadā. Tas ļāva ne tikai konsolidēt programmu un visus kursu rezultātus ievirzīt vienotam mērķim, bet arī deva iespēju diskutēt par kursu saturu un to saistību. Ja pirms projekta studenti vērtējumos dažkārt sūdzējās par kursu pārklāšanos, tad kopš 2018. gada kursu sasaiste tiek vērtēta pozitīvi. Kursos veicamās pārmaiņas tiek diskutētas, secīgo kursu pavadienos pasniedzēji sadarbojas, lasa kursu kopā un konsultē viens otru kursa saturā.

Studējošo un mācībspēku attiecību ziņojuma sniegšanas brīdī ir 2,08 studenti uz 1 pasniedzēju, kas ir līdzvērtīgi attiecībai iepriekšējās akreditācijas laikā. Jāņem vērā, ka pasniedzējiem ir dažāda noslodze programmā.

Pielikumi

III - Studiju programmas raksturojums - 3.1. Studiju programmas raksturojošie parametri		
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma un tā pielikumu paraugs	KSA BSP diploma paraugs.pdf	Diploma CSA BSP.pdf
Akadēmiskajām studiju programmām - Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai		
Kopīgās studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma prasībām (tabula)		
Statistika par studējošajiem pārskata periodā	Statistikas dati KSA BSP.pdf	Statistics CSA BSP.pdf
III - Studiju programmas raksturojums - 3.2. Studiju saturs un īstenošana		
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	KSA BSP izglītības standarts.pdf	Education standard CSA BSP.pdf
Studiju programmā iegūstamās kvalifikācijas atbilstību profesijas standartam vai profesionālās kvalifikācijas prasībām		
Studiju programmas atbilstība atbilstošās nozares specifiskajam normatīvajam regulējumam		
Studiju kursu/ moduļu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai	Kursu_kartejums KSA BSP.xlsx	Mapping of the study courses CSA BSP.xlsx
Studiju programmas plāns (katram studiju programmas īstenošanas veidam un formai)	KSA BSP plāns.pdf	Study plan CSA BSP.pdf
Studiju kursu/ moduļu apraksti	Kursu apraksti KSA BSP.pdf	Study courses CSA BSP.pdf
Studējošo prakses organizācijas apraksts		
III - Studiju programmas raksturojums - 3.4. Mācībspēki		
Apliecinājums, ka doktora studiju programmas akadēmiskā personāla sastāvā ir ne mazāk kā pieci doktori, no kuriem vismaz trīs ir Latvijas Zinātnes padomes apstiprināti eksperti tajā zinātņu nozarē vai apakšnozarē, kurā studiju programma plāno piešķirt zinātnisko grādu		
Apliecinājums, ka akadēmiskās studiju programmas akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām	Apliecinājums KSA BSP 55. pants.edoc	Study field declaration CSA BSP.pdf